

Kallelse till möte för utbildningsnämnden 2022

Tid: 2022-03-08 , **Kl:** 19:00

Plats: Kommunhuset plan 2 Stange, Digitalt via Microsoft Teams

Ordförande: Emanuel Ksiazkiewicz (S) Botkyrka Kommun

Sekreterare: Björn Andersson

Ärenden:

		Dnr:
1.	Utbildningsdirektören informerar	
	Ärende för beslut	
2.	Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19 mars	UN/2022:00003
3.	Skolstruktur Hallunda/Norsborg	UN/2021:00672
4.	Verksamhetsberättelse 2021	UN/2021:00697
5.	Verksamhetsplaner 2022	UN/2022:00063
6.	Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse	UN/2021:00601
7.	Ledningssystem - Systematiskt kvalitetsarbete för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen	UN/2021:00586
8.	Upphandlingsärenden 2022	UN/2022:00073
9.	Utökad programutbud Botkyrka kommuns gymnasieskolor läsåret 2022/23	UN/2022:00099
10.	Revisions svar Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap	UN/2022:00064
11.	Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2022	UN/2022:00090
12.	Redovisning av delegationsbeslut mars	UN/2022:00001
13.	Redovisning av anmälningsärenden mars	UN/2022:00002

BOTKYRKA KOMMUN

KALLELSE

2[2]

Utbildningsnämnden 2022

2022-02-28

Kod: 1.1.3.1

Dnr: UN/2022:00004

Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19

Diarienummer: UN/2022:00003

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfällig stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning. Av rapporten framgår vilka beslut som fattats sedan förra sammanträdet.

Referens*Kajsa Bernéus***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Rapport om delegationsbeslut med anledning av covid-19

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av rapporten och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfällig stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning. Av rapporten framgår vilka beslut som fattats sedan förra sammanträdet.

Ärendet

För att ge huvudmännen en ökad flexibilitet med anledning av spridningen av covid-19 har regeringen fattat beslut om förordning (2020:115) om utbildning i skolväsendet vid spridning av smitta som trädde i kraft den 16 mars 2020. Förordningen upphör att gälla den 31 juni 2022. Förordningen ändrades den 10 augusti 2021 och grunderna för att besluta om distansundervisning är efter detta datum färre.

För att underlätta utbildningsnämndens hantering av akuta frågor kopplade till pandemin beslutar utbildningsdirektören genom delegation om undervisning på distans i grundskolan och gymnasieskolan samt om tillfällig stängning av verksamhet.

Delegationsbesluten om undervisning på distans och tillfälligt stängning ska redovisas till utbildningsnämnden i särskild ordning.

Tillfällig stängning av verksamhet samt undervisning på distans

Förskola/skola	Omfattning	Tidsperiod
Banslättsskolan	Åk 4 och 5	28/1-2/2

Tillfällig stängning av verksamhet

Förskola/skola	Omfattning	Tidsperiod
Förskolan Björkstugan	Hela förskolan	25/1-28/1
Kassmyraskolan	Fritidshem	1/2-4/2

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Skolstruktur Hallunda/Norsborg

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att Borgskolans elever flyttar in i den nya skolan i Hallunda samt att Borgskolan avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag. Avvecklingen sker när en ny skola i Hallunda står färdig vilket är planerat till läsåret 2024/25.
2. Utbildningsnämnden beslutar att Brunnaskolans elever flyttar in i den nya skolan i Hallunda samt att Brunnaskolan avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag. Avvecklingen sker när en ny skola i Hallunda står färdig vilket är planerat till läsåret 2024/25.
3. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Prästkragen i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2023.
4. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Ringblomman i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2023.
5. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Vitsippan i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2026.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg. Satsningen innebär att barn och elever får en bättre arbetsmiljö, vilket förbättrar deras möjligheter till skolframgång.

Med anledningen av förbättringarna som görs de närmaste åren behöver utbildningsnämnden fatta vissa formella beslut som en följd av byggprojekten. Det handlar främst om att avveckla vissa enheter som kommer att flytta in i nya lokaler. Det rör Borgskolan, Brunnaskolan, förskolan Prästkragen, förskolan Ringblomman samt förskolan Vitsippan.

Referens

*Kajsa Bernéus
Karin Kloow*

Mottagare

Utbildningsnämnden

Skolstruktur Hallunda/Norsborg

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden beslutar att Borgskolans elever flyttar in i den nya skolan i Hallunda samt att Borgskolan avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag. Avvecklingen sker när en ny skola i Hallunda står färdig vilket är planerat till läsåret 2024/25.
2. Utbildningsnämnden beslutar att Brunnaskolans elever flyttar in i den nya skolan i Hallunda samt att Brunnaskolan avvecklas i enlighet med förvaltningens förslag. Avvecklingen sker när en ny skola i Hallunda står färdig vilket är planerat till läsåret 2024/25.
3. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Prästkragen i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2023.
4. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Ringblomman i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2023.
5. Utbildningsnämnden beslutar att avveckla förskolan Vitsippan i enlighet med förvaltningens förslag. Avveckling är planerad till 2026.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg. Satsningen innebär att barn och elever får en bättre arbetsmiljö, vilket förbättrar deras möjligheter till skolframgång.

Med anledningen av förbättringarna som görs de närmaste åren behöver utbildningsnämnden fatta vissa formella beslut som en följd av byggprojekten. Det handlar främst om att avveckla vissa enheter som kommer att flytta in i nya lokaler. Det rör Borgskolan, Brunnaskolan, förskolan Prästkragen, förskolan Ringblomman samt förskolan Vitsippan.

Ärendet

Kommunfullmäktige har ett utvecklingsmål i mål och budget 2022 med flerårsplan 2023-2025 som anger att det ska finnas attraktiva skolor och förskolor i alla stadsdelar (mål 1:3).

Utbildningsnämnden strävar efter den målsättningen genom en översyn av skolstrukturen i Botkyrka. Som ett första steg i det utvecklingsarbetet fattade utbildningsnämnden 2020 beslut om styrande principer för skolstrukturen i Botkyrka (§ 4 UN 2020-02-18, UF/2020:17).

De styrande principerna syftar till att åstadkomma pedagogisk och ekonomisk hållbarhet och ska vara långsiktigt vägledande vid utformningen av kommunens förskolor och skolor. Det gäller för så väl organisatoriska frågor som lokalfrågor. De styrande principerna omfattar bland annat organisering i större enheter och helhetsperspektiv med årskurs F-9.

Som en del av översynen av skolstrukturen håller utbildningsförvaltningen på att se över förskolorna och skolorna i Hallunda/Norsborg. Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

I stadsdelen finns för närvarande följande kommunala förskolor:

- Anemonen
- Aspen
- Blåsippan
- Vallmon
- Granen
- Ringblomman
- Prästkragen
- Vitsippan
- Örtagården
- Violen

Verksamheterna bedrivs i kommunens egna lokaler förutom de inhyrda paviljongförskolorna Ringblomman och Vitsippan som används som evakueringslösning under byggtiden för de nya förskolorna.

I stadsdelen finns för närvarande följande kommunala grundskolor:

- Borgskolan (F-6 samt grundsärskola)
- Brunnaskolan (F-9)
- Hammerstaskolan (F-9)
- Karsby International School (F-9)

Verksamheterna bedrivs i kommunens egna lokaler.

I stadsdelen finns även en kommunal gymnasieskola, S:t Botvids gymnasium.

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg. De enheter som berörs är:

- Ny grundskola och grundsärskola i Hallunda
- Förskolan Vallmon
- Förskolan Anemonen
- Förskolan Gullvivan
- Förskolan Örtagården
- Förskolan Aspen

I Hallunda/Norsborg är både Borgskolan och Brunnaskolan i mycket dåligt skick och har passerat sina tekniska livslängder. Renoveringsbehoven är så omfattande att det inte finns något annat hållbart alternativ än att bygga nya lokaler för grundskoleverksamhet. Kommunfullmäktige fattade den 16 juni 2020 beslut om att bygga en ny grundskola F-9 i Hallunda (KS/2020:340). Den nya grundskolan ska även omfatta lokaler för grundsärskola. Den nya skolan planeras stå klar till läsåret 2024/25. I det tidigare beslutsunderlaget beskrivs bakgrunden till förändringar i skolstrukturen avseende grundskola i Hallunda/Norsborg.

Skolan ska ha kapacitet för totalt 975 elever (915 i grundskolan samt 60 elever i grundsärskolan). Brunnaskolan har för närvarande 534 inskrivna elever, varav 5 i grundsärskola. Borgskolan har 315 inskrivna elever, varav 51 i grundsärskola.

Sedan kommunfullmäktige fattade beslut om en ny grundskola har förvaltningen startat ett projekt för att genomföra förändringarna i skolstrukturen. Projektet arbetar både med frågor som rör grundskolans kvalitet och innehåll samt praktiska frågor kopplade till byggprojektet.

Förvaltningens förslag

Alla Botkyrkas förskolor och skolor ska enligt de styrande principerna vara rustade för att ge barn och elever en god undervisning och möjlighet att lyckas i livet. Den stora satsningen som Botkyrka kommun gör på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg innebär att barn och elever i stadsdelen får en bättre arbetsmiljö, vilket förbättrar deras möjligheter till skolframgång. Med anledningen av den stora satsningen som görs de närmaste åren

behöver utbildningsnämnden fatta vissa formella beslut. Utbildningsnämndens beslut är en konsekvens av de byggprojekt som kommunfullmäktige tidigare har fattat beslut om. Det handlar främst om att avveckla vissa enheter som kommer att flytta in i nya lokaler. Det rör Borgskolan, Brunnaskolan, förskolan Prästkragen, förskolan Ringblomman samt förskolan Vitsippan.

Förvaltningen följer löpande befolkningsutvecklingen och justerar utbud av förskole- och skolplatser utifrån efterfrågan. I tabellen nedan presenteras kapacitet och efterfrågan på förskoleplatser i Hallunda/Norsborg under åren 2022-2027.

Tabell 1. Kapacitet och efterfrågan förskolor i Hallunda/Norsborg

Förskolor Hallunda/Norsborg	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Förskolan Anemonen		180	180	180	180	180
Förskolan Aspen	108	108	108	108		135
Förskolan Blåsippan	54	54	54	54	54	54
Förskolan Granen	127	127	127	127	127	127
Förskolan Gullvivan					180	180
Förskolan Prästkragen	120	120				
Förskolan Vallmon	180	180	180	180	180	180
Förskolan Örtagården	126	126	126	126		180
Evakuering för förskolan Örtagården					200	
Förskolan Violen	120	120	120	120	120	120
Förskolan Ringblomman	200	200				
Förskolan Vitsippan	160	160	160	160	160	
Ny förskola i området Prästviken				135	135	135
Totalt antal förskoleplatser	1195	1375	1055	1190	1336	1291
Barn enligt prognos 2021	1419	1456	1507	1539	1585	1603
Barn som vill ha kommunal plats	960	996	1043	1076	1120	1143
Överskott på förskoleplatser	235	379	12	114	216	148

Avveckling av Borgskolan

Med anledning av att det byggs en ny grundskola på den plats där Borgskolan finns idag kommer Borgskolan att upphöra i sin nuvarande form. Förvaltningen föreslår därför att Borgskolan avvecklas. Avvecklingen föreslås ske när en ny skola i Hallunda står färdig, vilket är planerat till läsåret 2024/25. Samtliga elever som har gått på Borgskolan (grundskola och grundsärskola) kommer att flytta in i den nya skolan.

Borgskolans grundskola kommer att evakueras till paviljonger som ska uppföras på fastigheten där förskolan Gullvivan tidigare har funnits. Se karta 1 nedan. Evakuering kommer att ske inför läsåret 2022/23. Under evakueringsperioden kommer Borgskolan finnas kvar som skolenhet och nya förskoleklasser kommer att startas samt nya grundsärskoleelever tas emot.

Borgskolans grundsärskola är i nuläget inrymd i Borgskolans lokaler samt i lokaler på fastigheten Kornet 8 (Blåklintsskolan). De grundsärskoleelever som är lokaliserade i Borgskolan kommer att evakueras till paviljonger tillsammans med grundskolans elever läsåret 2022/23.

De grundsärskoleelever som är lokaliserade i Blåklintsskolan kommer att gå kvar i befintliga lokaler tills de nya är färdigställda. Flytten kommer att ske inför att den nya skolan i Hallunda öppnar, vilket är planerat till läsåret 2024/25.

Karta 1. Karta över Borgskolan samt Gullvivan

Avveckling av Brunnaskolan

Med anledning av att det byggs en ny grundskola i Hallunda behöver Brunnaskolan avvecklas. Den nya skolan byggs för att ersätta både Brunnaskolan och Borgskolan och har kapacitet för att ta emot båda skolornas elever. Förvaltningen föreslår därför att Brunnaskolan avvecklas. Avvecklingen föreslås ske när den nya skolan står färdig, vilket är planerat till läsåret 2024/25.

Samtliga elever som går på Brunnaskolan (grundskola och grundsärskola) kommer att flytta in i den nya skolan. Eleverna kommer att gå kvar i

Brunnaskolan fram till dess. Under byggperioden kommer Brunnaskolan finnas kvar som skolenhet och nya förskoleklasser kommer att startas samt nya grundsärskoleelever tas emot.

De elever som idag går på Brunnaskolan är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg. Många elever bor mellan Brunnaskolan och den nya skolan i Hallunda. Se karta 2 nedan. Större rosa prickar innebär att fler elever är bosatta på adressen. Avståndet mellan skolorna är cirka 1 km gångväg.

Karta 2. Brunnaskolan och Borgskolan

Avveckling av förskolan Prästkragen

Som en del i den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg byggs det en ny förskolan Anemonen på fastigheten Freja 6. Den nya förskolan planeras ha kapacitet för 180 barn och stå färdig 2023.

De barn som idag går i förskolan Prästkragen kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Förvaltningen föreslår därför att förskolan Prästkragen avvecklas när Anemonen står färdig. Förändringen innebär att förskolan Prästkragens verksamhet flyttas till en ny förskola.

De barn som idag går på förskolan Prästkragen är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg. Många barn bor mellan förskolan Prästkragen och förskolan Anemonen. Se karta 3 nedan. Större turkosa prickar innebär

att fler barn är bosatta på adressen. Avståndet mellan förskolorna är cirka 1,2 km gångväg.

Karta 3. Förskolan Prästkragen och förskolan Anemonen

Samtliga barn på förskolan Prästkragen kommer att erbjudas plats på den nya förskolan. Vårdnadshavare som önskar placering på en annan förskola har möjlighet att ansöka om detta. Personalen på förskolan Prästkragen kommer som huvudregel att byta arbetsplats till förskolan Anemonen.

Förskolan Prästkragens lokaler är belägna precis intill Borgskolan. Genom att införliva lokalerna i den nya grundskolan är det möjligt att säkerställa nödvändig kapacitet för grundskolan. Byggnadstekniskt är det inte möjligt att åstadkomma detta på endast den yta där Borgskolan står.

Med relativt små anpassningar av förskolan Prästkragens lokaler kan dessa ställas om till väl fungerande lokaler för grundsärskola. Det ger grundsärskolans verksamhet en bättre geografisk placering i mer funktionella lokaler. Det möjliggör också att samla hela grundsärskolan på samma ställe.

Avveckling av förskolan Ringblomman

Förskolan Ringblomman bedrivs i en inhyrd paviljong och används som evakueringslösning under byggtiden för de nya förskolorna i stadsdelen. De barn som går i förskolan Ringblomman kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd, vilket är planerat till 2023.

Vårdnadshavare som önskar placering på en annan förskola har möjlighet att ansöka om detta. Personalen på förskolan Ringblomman kommer som huvudregel att byta arbetsplats till förskolan Anemonen.

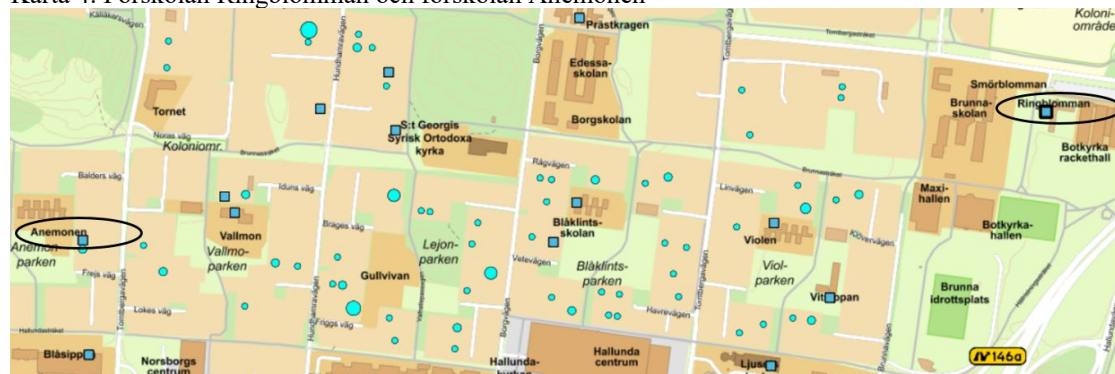

För närvarande är det 68 inskrivna barn i förskolan Ringblomman som har plats för 200 barn. Förskolan Prästkragen har 120 platser och är för närvarande fullbelagd. Förvaltningen gör bedömningen att de båda förskolorna kommer att rymmas i förskolan Anemonen.

Förändringen innebär att verksamheten flyttar till en ny förskola. Enligt nuvarande investeringsplan avvecklas förskolan Ringblomman 2023. Det är dock möjligt att avvecklingen kommer att skjutas framåt i tiden för att förskolan ska kunna fungera som evakueringslösning även för förskolan Örtagården som planeras vara färdigbyggd 2026.

De barn som idag går på förskolan Ringblomman är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg. Många barn är folkbokförda närmare förskolan Anemonen än förskolan Ringblomman. Se karta 4 nedan. Större turkosa prickar innebär att fler barn är bosatta på adressen. Avståndet mellan förskolorna är cirka 2 km gångväg.

Karta 4. Förskolan Ringblomman och förskolan Anemonen

Avveckling av förskolan Vitsippan

Som en del i den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg byggs det en ny förskolan Gullvivan på fastigheten Frigg 3. Den nya förskolan kommer att ha kapacitet för 180 barn och planeras stå färdig 2026.

Förskolan Vitsippan bedrivs i en inhyrd paviljong och används som evakueringslösning under byggtiden för de nya förskolorna i stadsdelen. De barn som går i förskolan Vitsippan kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Gullvivan när den är färdigställd. Förvaltningen föreslår därför att förskolan Vitsippan avvecklas när förskolan Gullvivan står färdig.

Förändringen innebär att förskolan Vitsippans verksamhet flyttas till en ny förskola.

Vårdnadshavare som önskar placering på en annan förskola har möjlighet att ansöka om detta. Personalen på förskolan Vitsippa kommer som huvudregel att byta arbetsplats till förskolan Gullvivan.

De barn som idag går på förskolan Vitsippa är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg med en viss övervikt mot västra stadsdelen. Många barn är folkbokförda närmare förskolan Gullvivan än förskolan Vitsippa. Se karta 5 nedan. Större gröna prickar innebär att fler barn är bosatta på adressen. Avståndet mellan förskolorna är cirka 1 km gångväg.

Karta 5. Förskolan Vitsippa och förskolan Gullvivan

Ny förskola i området Prästviken

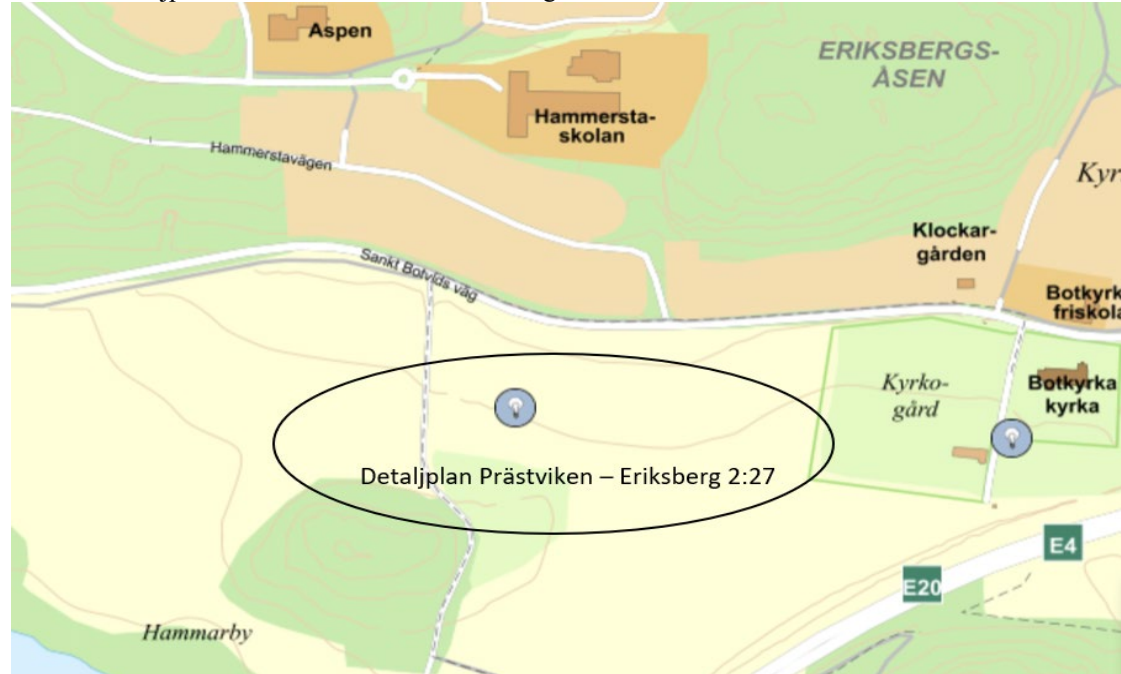
I området Prästviken planeras för ca 500 nya bostäder. Det finns mark avsatt för en förskola med 135 platser. Förskolan kommer att behövas för att möta efterfrågan på förskoleplatser i området och planeras vara färdigbyggd 2025.

Kommunen har haft samråd och gjort nödvändiga utredningar, nästa steg i processen är att kommunfullmäktige antar detaljplanen. Därefter ska infrastrukturen projekteras och byggas, förskolan ligger sent i etapp 1.

Enligt de styrande principerna för skolstrukturen i Botkyrka ska alla nyetableringar av förskolor och skolor prövas ur ett strategiskt perspektiv, bland annat avseende om enheten ska bedrivas av kommunen eller av en fristående huvudman. Ärendet om en ny förskola i området Prästviken kommer att behandlas i utbildningsnämnden vid ett senare tillfälle. I samband med detta kommer huvudmannaskapet att prövas.

Karta 6. Detaljplaneområde Prästviken – Eriksberg 2:27

Arbetsätt vid förändringar

Det är viktigt att flytten till nya förskole- och skollokalerna blir så bra som möjligt för barnen och eleverna. Förvaltningen har under de senaste åren byggt flera nya förskolor och skolor och har erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med kommande flytt av förskolor och skolor. Viktiga faktorer inför förändringarna är bland annat en positiv och tydlig ledning, bra dialog med vårdnadshavare och personal samt lyhördhet för barns och elevers behov.

Barnkonsekvensanalyser

Förvaltningen har gjort en barnkonsekvensanalys för varje avvecklingsbeslut. På grundskolorna har elevrådet tillfrågats om elevernas syn på förändringarna. Respektive barnkonsekvensanalys finns som bilaga till ärendet. Analyserna visar att fördelarna med förändringarna medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som berörs. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslagen.

Dialogmöten

Dialogmöten med berörda vårdnadshavare genomfördes i Hallunda Folketshuset, den 15 februari hölls två separata möten för Borgskolan

respektive Brunnaskolan. Den 16 februari hölls separata möten för förskolan Prästkragen respektive förskolorna Ringblomman/Vitsippan. Vid dialogmötena gavs vårdnadshavarna möjlighet att uttrycka sin syn på skolsatsningen.

På dialogmötet med vårdnadshavare på Brunnaskolan framkom att de var positiva till den nya skolan. Det uttrycktes oro för hur vårdnadshavare ska kunna hjälpa sina barn kopplat till den digitala satsningen med anledning av egen begränsad digital kompetens. Till dialogmötet som anordnades för Borgskolan kom det inga vårdnadshavare.

På dialogmötet med vårdnadshavare på förskolan Prästkragen framfördes önskemål om att kommunen ska se över andra alternativ än att avveckla förskolan Prästkragen som är en uppskattad förskola i fina lokaler. Det framfördes också synpunkter på att den nya förskolan Anemonen har ett sämre geografiskt läge. Förskolan Prästkragen ligger mer centralt och har fina omgivningar. Många vårdnadshavare var överens om att skolsatsningen är bra för stadsdelen och att verksamheten i de nya lokalerna kommer att bli bra. Vårdnadshavarna uppskattade förvaltningens ambition om att flytta hela barngrupper tillsammans med befintlig personal.

På dialogmötet för förskolorna Ringblomman och Vitsippan framfördes vikten av att ha en tillförlitlig tidplan för byggprojekten. Vårdnadshavarna uppskattade förvaltningens ambition om att flytta hela barngrupper tillsammans med befintlig personal.

Kommunikationsplan

Förvaltningen har tagit fram en strategisk kommunikationsplan samt en webbsida. Kommunikationsplanen innehåller olika faser för de kommande åren:

- Fas 1: Vad skolsatsningen innebär och hur flytten går till.
- Fas 2: Så går det för byggnationerna.
- Fas 3: Information riktad till framtida elever och personal.
- Fas 4: Snart är skolan klar.
- Fas 5: Nu är skolan klar.

En stor del av kommunikationen kommer att ske under våren 2022 då bland annat en ny webbsida kommer att skapas för skolsatsningen, www.botkyrka.se/skolsatsning.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I tabell 2 nedan redovisas de kostnader för lokaler som uppstår till följd av skolsatsningen. De avser hyreskostnader samt kostnader för flytt och evakuering. Utbildningsnämnden kan äska resurser hos kommunfullmäktige för höjda lokalkostnader som följer av om- och nybyggnation. Nämnden får ersättning för skillnaden mellan ny och gammal hyra för motsvarande platsantal som fanns före om- och nybyggnation. Om platsantalet ökar får nämnden inte ersättning för den ökade volymen. Högre hyreskostnader medför ökad ersättning till andra huvudmän.

Hyreskostnader som redovisas nedan har beräknats utifrån att utbildningsnämnden äskat medel hos kommunfullmäktige, äskade medel redovisas separat. Samtliga kostnader i tabellen ska finansieras inom utbildningsnämndens rambudget.

Tabell 2. Ekonomiska konsekvenser av skolsatsningen i Hallunda/Norsborg

Enhet	Kostnadspost	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Prästkragen	Hyra	3 700	1 900	-	-	-	-
	Flytt	-	50	-	-	-	-
Anemonen	Hyra inkl äskande*		2 000	4 000	4 100	4 100	4 200
	Flytt		50	-	-	-	-
Ringblomman	Hyra	3 600	3 700	-	-	-	-
	Flytt	-	200	-	-	-	-
	Återställning	-	200	-	-	-	-
	Mattransporter	20	20	-	-	-	-
Örtagården	Hyra	2 800	2 900	2 800	2 900	-	4 200
	Flytt					300	
Vitsippan	Hyra	2 600	2 600	2 700	2 700	1 400	-
	Flytt	-	-	-	-	100	-
	Återställning	-	-	-	-	500	150
	Mattransporter	20	20	20	20	10	
Borgskolans grundsärskola	Hyra	1 200	1 200	600	-	-	-
	Flytt	-	-	200	-	-	-
Borgskolan	Hyra	3 700	-	-	-	-	-
	Flytt	300	150	150	-	-	-
Brunnaskolan	Hyra	7 900	7 900	3 900			
	Flytt			300			
Aspen	Hyra	2800	2900	3000	3000		4200
	Flytt					200	
Ny grundskola	Hyra inkl äskande*	-	-	2 800	5 700	8 600	11 500
Ny grundsärskola	Hyra inkl äskande*			2 300	2 300	2 300	2 400
Evakuering Gullvivans tomt	Hyra	2 500	5 000	5 000	5 000	2 500	-
Ny förskola Gullvivan	Hyra					2 300	4 600

Totala kostnader		31 140	30 790	27 770	25 720	22 310	31 250
Varav driftsäkande*		0	316	6 040	5 598	5 987	6 304

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Joel Axberg
Biträdande utbildningsdirektör

Bilagor

1. Barnkonsekvensanalys – avveckling av Borgskolan
2. Barnkonsekvensanalys – avveckling av Brunnaskolan
3. Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Prästkragen
4. Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Ringblomman
5. Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Vitsippan

BARNKONSEKVENSPANALYS

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00672

2022-02-17

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av Borgskolan

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg. Satsningen innebär att barn och elever får en bättre arbetsmiljö, vilket förbättrar deras möjligheter till skolframgång.

Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

I Hallunda/Norsborg är både Borgskolan och Brunnaskolan i mycket dåligt skick och har passerat sina tekniska livslängder. Renoveringsbehoven är så omfattande att det inte finns något annat hållbart alternativ än att bygga nya lokaler för grundskoleverksamhet.

Med anledning av att det byggs en ny grundskola där Borgskolan finns idag kommer Borgskolan att upphöra i sin nuvarande form. Förvaltningen föreslår därför att Borgskolan avvecklas. Avvecklingen föreslås ske när en ny skola i Hallunda står färdig, vilket är planerat till läsåret 2024/25. Samtliga elever som har gått på Borgskolan (grundskola och grundsärskola) kommer att flytta in i den nya skolan.

Beslutet om avveckling av Borgskolan och barnkonsekvensanalysen rör de elever som går på skolan läsåret 2022/23 och framåt.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så

att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

Lärares kompetens lyfts i forskning fram som en av de mest betydelsefulla faktorerna för elevers skolframgång. Att lärare har relevant utbildning och kompetens för sitt uppdrag avgör till stor del undervisningens kvalitet.¹ Behovet av en stabil och robust grundskoleorganisation är särskilt starkt i de områden som har socioekonomiska utmaningar.² En större grundskola i stadsdelen bedöms ge bättre förutsättningar för att rekrytera skickliga lärare och erbjuda undervisning av hög kvalitet.

Genom att bygga en ny större skola stärks möjligheten till kollegialt lärande eftersom det finns fler kollegor att utbyta erfarenheter med. Lärarna ges på så sätt bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är särskilt viktigt för ämneslärare som på en mindre skola har få kollegor i samma ämne liksom inom grundsärskolan där det finns få behöriga lärare. Skolverket anger att det leder till bättre resultat hos barn och elever när lärare tillsammans med kollegor analyserar och utvärderar sin undervisning. Detta är en viktig förutsättning för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna är starkt.³

Genom att ersätta de båda befintliga skolorna med en ny skola som omfattar årskurserna F-9 ges bättre förutsättningar för ett helhetsperspektiv avseende elevernas skolgång och underlättar bland annat övergångar.⁴

---

¹ Hansson & Gustafsson 2016

² SOU 2019:40

³ www.skolverket.se

⁴ IFAU 2017

Konsekvensanalys

Nya skollokaler kommer att innebära en positiv utveckling för eleverna på Borgskolan. Det kommer att medföra bättre lärmiljöer vilket kan gynna elevernas kunskapsutveckling. De nya lokalerna möjliggör en digital infrastruktur som lever upp till den senaste standarden vilket kommer få positiva effekter på det digitala lärandet. Ur ett elevperspektiv finns det stora möjligheter med den nya skolan jämfört med den gamla skolan.

Den nya skolan i Hallunda kommer att ha avsevärt mycket bättre utomhusmiljö jämfört med den nuvarande Borgskolan. Genom att den nya skolan byggs på höjden blir ytan utomhus större, kommunen avsätter dessutom en del av parkområdet som ligger öster om den nya skolan för att göra en större skolgård.

Den nya skolans idrottsfaciliteter blir också avsevärt mycket bättre, bland annat genom en ny idrottshall och en konstgräsplan.

Den nya skolan kommer sannolikt göra eleverna mer stolta över sin skola och sitt närområde. När verksamheten startar i den nya skolan i Hallunda finns goda förutsättningar att göra det med ett genomtänkt koncept som stärker elevernas vilja att studera vidare efter grundskolan.

Stora skolor kan upplevas otrygga och opersonliga, framför allt för yngre elever. Detta går effektivt att motverka genom att organisera skolorna i mindre avdelningar, så kallade hemvister. På så sätt kan till exempel årskurs F-3 delas in i separata avdelningar, en per årskurs.⁵

Evakuering

Under en period kommer eleverna på Borgskolan att behöva vistas i evakueringslokaler. Evakuering kommer att ske till paviljonger som ska uppföras på fastigheten där förskolan Gullvivan tidigare har funnits. Evakueringslokalerna kommer att vara fullgoda skollokaler och evakuering sker med den befintliga skolorganisationen. Under evakueringsperioden kommer Borgskolan finnas kvar som skolenhet och nya förskoleklasser kommer att startas samt nya grundsärskoleelever tas emot.

De grundsärskoleelever som är lokaliserade i Borgskolan kommer att evakueras till paviljonger tillsammans med grundskolans elever. En evakuering kan upplevas särskilt problematisk i den här elevgruppen. Det är viktigt att skolans personal är lyhörda för elevernas behov och är delaktiga i planeringen av flytten. De grundsärskoleelever som är lokaliserade i Blåklintsskolan kommer att gå kvar i befintliga lokaler tills de nya är

---

⁵ ifous 2019

färdigställda.

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via klassråd samt elevråd.

Den 11 februari hade Borgskolan elevrådsmöte. Inför mötet fick respektive klassråd diskutera och svara på några frågor rörande skolsatsningen:

- Hur tänker ni kring att flytta till en nybyggd skola?
- Vad finns det för fördelar med att flytta till en nybyggd skola?
- Vad finns det för nackdelar?
- Vad tycker ni om att Borgskolan och Brunnaskolan slås ihop till en större skola?
- Vad kan vi göra för att perioden i tillfälliga lokaler på Gullvivans tomt ska bli så bra som möjligt?

De synpunkter som kom fram var att eleverna till en övervägande del var positiva till förändringen. De ser positivt på att få nya fina lokaler och en bättre skolgård. Vissa tycker att det är lite ledsamt att lämna den gamla skolan eftersom de har många minnen förknippade med den. De flesta tycker att det är spännande att skolorna kommer att slås samman och att de kommer att få nya kompisar. De känner även till viss del en oro för förändringen eftersom de inte hittar i lokalerna och det är nervöst med nya klasskompisar. För att göra perioden i nya lokaler så bra som möjligt lyfte många att det är viktigt att satsa på skolgården och rastaktiviteterna samt att säkerställa att det inte blir för trångt i lokalerna.

Den 15 februari 2022 bjöd förvaltningen in till ett dialogmöte för vårdnadshavarna på Borgskolan, men det kom inga deltagare.

Sammantagen bedömning

Den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg kommer att innebära ett lyft för stadsdelens medborgare. Förvaltningen gör bedömningen att satsningen kommer att ge barn och elever bättre förutsättningar att lyckas i sin skolgång samt stärka likvärdigheten.

Förändringarna avseende Borgskolan är en del i en större satsning på nya förskolor och skolor i stadsdelen. De fördelar som följer av satsningen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa elever. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

Barnens perspektiv avseende evakuering med mera kommer att beaktas i det

fortsatta arbetet. De negativa konsekvenser som framkommit i barnkonsekvensanalysen kommer att åtgärdas i möjligaste mån.

Referenser

- Hansson, Åse & Gustafsson, Jan-Eric (2016). *Pedagogisk segregation: Lärarkompetens i den svenska skolan ur ett likvärdighetsperspektiv*. Pedagogisk forskning i Sverige. Årg 2. Nr 1-2.
- IFAU (2017). *Hur ska högstadiet organiseras? – Effekter av övergången till 1-9-skolor*. Rapport 2017:6. Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.
- ifous (2019). *Skolmiljöer – Utvärdering och erfarenhetsåterföring i fysiska miljöer*. Stockholm: ifous.
<http://www.ifous.se/app/uploads/2019/06/201905-Ifous-Fokuserar-Skolmiljer-H.pdf>
- www.skolverket.se
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/forskningsbaserat-arbetsatt-i-undervisningen>. Hämtad 2020-01-24
- SOU 2019:40. *Jämlikhet i möjligheter och utfall i den svenska skolan*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

BARNKONSEKVENSPANALYS

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00672

2022-02-17

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av Brunnaskolan

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg. Satsningen innebär att barn och elever får en bättre arbetsmiljö, vilket förbättrar deras möjligheter till skolframgång.

Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

I Hallunda/Norsborg är både Borgskolan och Brunnaskolan i mycket dåligt skick och har passerat sina tekniska livslängder. Renoveringsbehoven är så omfattande att det inte finns något annat hållbart alternativ än att bygga nya lokaler för grundskoleverksamhet.

Med anledning av att det byggs en ny grundskola i Hallunda behöver Brunnaskolan avvecklas. Den nya skolan byggs för att ersätta både Brunnaskolan och Borgskolan och har kapacitet för att ta emot båda skolornas elever. Förvaltningen föreslår därför att Brunnaskolan avvecklas. Avvecklingen föreslås ske när den nya skolan står färdig, vilket är planerat till läsåret 2024/25.

Samtliga elever som går på Brunnaskolan (grundskola och grundsärskola) kommer att flytta in i den nya skolan. Eleverna kommer att gå kvar i Brunnaskolan fram till dess. Under byggperioden kommer Brunnaskolan finnas kvar som skolenhet och nya förskoleklasser kommer att startas samt nya grundsärskoleelever tas emot.

Beslutet om avveckling av Brunnaskolan och barnkonsekvensanalysen rör de elever som går på skolan läsåret 2024/25 och framåt.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

Lärares kompetens lyfts i forskning fram som en av de mest betydelsefulla faktorerna för elevers skolframgång. Att lärare har relevant utbildning och kompetens för sitt uppdrag avgör till stor del undervisningens kvalitet.¹ Behovet av en stabil och robust grundskoleorganisation är särskilt starkt i de områden som har socioekonomiska utmaningar.² En större grundskola i stadsdelen bedöms ge bättre förutsättningar för att rekrytera skickliga lärare och erbjuda undervisning av hög kvalitet.

Genom att bygga en ny större skola stärks möjligheten till kollegialt lärande eftersom det finns fler kollegor att utbyta erfarenheter med. Lärarna ges på så sätt bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Det är särskilt viktigt för ämneslärare som på en mindre skola har få kollegor i samma ämne liksom inom grundsärskolan där det finns få behöriga lärare. Skolverket anger att det leder till bättre resultat hos barn och elever när lärare tillsammans med kollegor analyserar och utvärderar sin undervisning. Detta är en viktig förutsättning för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för

---

¹ Hansson & Gustafsson 2016

² SOU 2019:40

effekterna är starkt.³

Genom att ersätta de båda befintliga skolorna med en ny skola som omfattar årskurserna F-9 ges bättre förutsättningar för ett helhetsperspektiv avseende elevernas skolgång och underlättar bland annat övergångar.⁴

Konsekvensanalys

Nya skollokaler kommer att innebära en positiv utveckling för eleverna på Brunnaskolan. Det kommer att medföra bättre lärmiljöer vilket kan gynna elevernas kunskapsutveckling. De nya lokalerna möjliggör en digital infrastruktur som lever upp till den senaste standarden vilket kommer få positiva effekter på det digitala lärandet. Ur ett elevperspektiv finns det stora möjligheter med den nya skolan jämfört med den gamla skolan.

Den nya skolan i Hallunda kommer att ha avsevärt mycket bättre utomhusmiljö jämfört med den nuvarande Brunnaskolan. Genom att den nya skolan byggs på höjden frigörs en stor yta, kommunen avsätter dessutom en del av parkområdet som ligger öster om den nya skolan för skolgård.

Den nya skolans idrottsfaciliteter blir också avsevärt mycket bättre, bland annat genom en ny idrottshall och en konstgräsplan.

Den nya skolan kommer sannolikt göra eleverna mer stolta över sin skola och sitt närområde. När verksamheten startar i den nya skolan i Hallunda finns goda förutsättningar att göra det med ett genomtänkt koncept som stärker elevernas vilja att studera vidare efter grundskolan.

Stora skolor kan upplevas otrygga och opersonliga, framför allt för yngre elever. Detta går effektivt att motverka genom att organisera skolorna i mindre avdelningar, så kallade hemvister. På så sätt kan till exempel årskurs F-3 delas in i separata avdelningar, en per årskurs.⁵

Vissa elever kommer sannolikt att uppleva det som negativt att Brunnaskolan avvecklas och de behöver byta skola. En avveckling av skolan kan skapa oro hos eleverna.

De elever som idag går på Brunnaskolan är till stor del bosatta i centrala Hallunda/Norsborg. Många elever bor mellan Brunnaskolan och den nya skolan i Hallunda, vilket är positivt.

---

³ www.skolverket.se

⁵ ifous 2019

⁴ IFAU 2017

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via elevrådet samt vårdnadshavare.

Under vecka 7 hade Brunnaskolan elevrådsmöte. Inför mötet hade förvaltningen tagit fram några frågor som elevrådet kunde utgå från:

- Hur tänker ni kring att flytta till en nybyggd skola?
- Vad finns det för fördelar med att flytta till en nybyggd skola?
- Vad finns det för nackdelar?
- Vad tycker ni om att Borgskolan och Brunnaskolan slås ihop till en större skola?

Vid mötet uttryckte eleverna att det är viktigt att den nya skolan har en samlingspunkt där eleverna kan umgås och utbyta kunskaper. En sådan plats finns på Brunnaskolan idag och är bemannad av socialpedagoger. Eleverna anser att det bidrar till ökad trygghet på skolan.

Eleverna uttryckte funderingar kring tillgången till elevhälsa och oro för att funktionerna inte har räknats in i etapp 2 av den nya skolan (högstadiet). De tycker att tillgången till kurator och skolsköterska är viktigt för att motverka psykisk ohälsa.

Eleverna framförde även önskemål om en mer tillgänglig skolgård som möjliggör aktiviteter som badminton samt att det finns möjligheter att låna leksaker och redskap. De önskar vidare att det ska finnas ett cykelrum där det är möjligt att låsa in och ladda elsparkcyklar.

Den 15 februari 2022 bjöd förvaltningen in till ett dialogmöte för vårdnadshavarna på Brunnaskolan, det var 15 vårdnadshavare som deltog i mötet. Vid det tillfället hade vårdnadshavarna möjlighet att yttra sig över förändringarna i skolstrukturen. På mötet framkom att vårdnadshavarna var positiva till den nya skolan. Det uttrycktes dock oro för hur vårdnadshavare ska kunna hjälpa sina barn kopplat till den digitala satsningen med anledning av egen begränsad digital kompetens.

Sammantagen bedömning

Den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg kommer att innebära ett lyft för stadsdelens medborgare. Förvaltningen gör bedömningen att satsningen kommer att ge barn och elever bättre förutsättningar att lyckas i sin skolgång samt stärka likvärdigheten.

Förändringarna avseende Brunnaskolan är en del i en större satsning på nya förskolor och skolor i stadsdelen. De fördelar som följer av satsningen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa elever. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med

förslaget.

Elevernas synpunkter och de negativa konsekvenser som framkommit i barnkonsekvensanalysen kommer att åtgärdas i möjligaste mån.

Referenser

Hansson, Åse & Gustafsson, Jan-Eric (2016). *Pedagogisk segregation: Lärarkompetens i den svenska skolan ur ett likvärdighetsperspektiv*. Pedagogisk forskning i Sverige. Årg 2. Nr 1-2.

IFAU (2017). *Hur ska högstadiet organiseras? – Effekter av övergången till 1-9-skolor*. Rapport 2017:6. Uppsala: Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering.

ifous (2019). *Skolmiljöer – Utvärdering och erfarenhetsåterföring i fysiska miljöer*. Stockholm: ifous.

<http://www.ifous.se/app/uploads/2019/06/201905-Ifous-Fokuserar-Skolmiljer-H.pdf>

www.skolverket.se

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/forskningsbaserat-arbetsatt-i-undervisningen>. Hämtad 2020-01-24

SOU 2019:40. *Jämlikhet i möjligheter och utfall i den svenska skolan*. Stockholm: Elanders Sverige AB.

BARNKONSEKVENSPANALYS

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00672

2022-02-10

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Prästkragen

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg.

Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

Som en del i den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg byggs det en ny förskolan Anemonen. Den nya förskolan planeras ha kapacitet för 180 barn och stå färdig 2023.

Förskolan Prästkragen ingår i Norsborg östra förskoleenhet har kapacitet för 120 barn. De barn som idag går i förskolan Prästkragen kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Förvaltningen föreslår därför att förskolan Prästkragen avvecklas när Anemonen står färdig. Förändringen innebär att förskolan Prästkragens verksamhet flyttas till en ny förskola.

Förskolan Prästkragen kommer att fortsätta att ta emot barn i verksamheten fram till flytten. Beslutet om avveckling av förskolan Prästkragen och barnkonsekvensanalysen rör de barn som är inskrivna i förskolan fram till och med augusti 2023.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga

skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

De mest betydelsefulla faktorerna för barns trygghet i förskolan är personalens kompetens och förhållningssätt.¹ Pedagogiska relationer av hög kvalitet är en avgörande del i förskolans trygghetsskapande arbetet. Forskning visar att pedagogiska relationer av hög kvalitet uppstår när förskolepersonal möter barnen på ett socialt, kognitivt och emotionellt plan.² Barnen ska möta förskolepersonal som förstår och bekräftar deras känslor och intressen. Personalen ska ge barnen uppmärksamhet och vara lyhörda för deras behov.³

Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns lärande och språkliga utveckling. De positiva effekterna förutsätter dock att verksamheten är av hög kvalitet. Stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att förstärka skillnader i barns förutsättningar, i stället för att minska dem. Forskning visar att förskolepersonalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande.⁴

Genom att bygga större förskolor stärks möjligheten till kollegialt lärande eftersom det finns fler kollegor att utbyta erfarenheter med. Förskollärarna ges på så sätt bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Skolverket anger att det leder till bättre resultat hos barn när förskollärare tillsammans med kollegor analyserar och utvärderar sin undervisning. Detta är en viktig förutsättning

---

¹ Skolinspektionen 2016.

² Vetenskapsrådet 2015

³ Skolinspektionen 2016

⁴ SOU 2020:67

för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna är starkt.⁵

Konsekvenser

Förändringen innebär flytt till nybyggda funktionella förskolelokaler. Det är viktigt att flytten blir så bra som möjligt för barnen. Förvaltningen har under de senaste åren byggt flera nya förskolor och har erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med den kommande flytten av förskolan Prästkragen. Personalen i förskolan kommer på olika sätt att förbereda barnen inför flytten för att stärka anknytningen till den nya förskolan. Det kan ske till exempel genom sagor, lekar och att besöka den nya förskolan.

Den nya förskolan Anemonen kommer att vara större än förskolan Prästkragen och även inrymma barn från förskolan Ringblomman. En sammanslagning kan innebära utmaningar inledningsvis avseende samarbete och organisation. Det kan i förlängningen påverka undervisningen och relationsskapandet. En positiv och tydlig ledning kommer att vara viktigt vid övergången.

Förändringar kan orsaka oro och stress hos såväl personal som vårdnadshavare vilket i sin tur kan påverka barnen. Detta brukar främst ske inför en förändring snarare än när förändringen väl är genomförd. Dialogen med vårdnadshavare och personal är särskilt viktig för att skapa lugn och förutsägbarhet för barnen.

Verksamheten kommer att organiseras för att passa yngre barns behov av färre möten och relationer. Barn- och personalgrupper kommer att bibehållas så långt det är möjligt och bedöms bidra till barnens trygghet i den nya förskolan. Det är viktigt att barnen involveras i förändringen och att personalen är lyhörda för deras behov.

Vissa barn kommer att få längre väg till förskolan vilket kan vara en nackdel.

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via deras vårdnadshavare. Den 16 februari 2022 bjöd förvaltningen in till ett dialogmöte för vårdnadshavarna på förskolan Prästkragen, till mötet kom ett fyrtiotal deltagare. Vid det tillfället hade vårdnadshavarna möjlighet att yttra sig över nedläggningen av förskolan samt flytten till nya lokaler. På dialogmötet framfördes önskemål om att kommunen ska se över andra alternativ än att avveckla förskolan Prästkragen som är en uppskattad förskola i fina lokaler. Det framfördes också synpunkter på att den nya förskolan Anemonen har ett sämre

---

⁵ www.skolverket.se

geografiskt läge. Förskolan Prästkragen ligger mer centralt och har fina omgivningar. Många vårdnadshavare var överens om att skolsatsningen är bra för stadsdelen. Vårdnadshavarna uppskattade förvaltningens ambition om att flytta hela barngrupper tillsammans med befintlig personal.

Sammantagen bedömning

Den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg kommer att innebära ett lyft för stadsdelens medborgare. Förvaltningen gör bedömningen att satsningen kommer att ge barn och elever bättre förutsättningar att lyckas i sin skolgång samt stärka likvärdigheten.

Förändringarna avseende förskolan Prästkragen är en liten del i en större satsning på nya förskolor och skolor i stadsdelen. De fördelar som följer av satsningen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa barn. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

De negativa konsekvenser som framkommit i barnkonsekvensanalysen kommer att åtgärdas i möjligaste mån.

Referenser

Skolinspektionen. (2016). Trygghet och lärande för barn under tre år - en ögonblicksbild av förskolans vardag.

Vetenskapsrådet. (2015). En likvärdig förskola för alla barn - innebörder och indikatorer.

www.skolverket.se

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/forskningsbaserat-arbetsatt-i-undervisningen>. Hämtad 2022-01-17.

BARNKONSEKVENSPANALYS

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00672

2022-02-17

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Ringblomman

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg.

Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

Som en del i den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg byggs det en ny förskolan Anemonen. Den nya förskolan planeras ha kapacitet för 180 barn och stå färdig 2023.

Förskolan Ringblomman ingår i Norsborg centrala förskoleenhet och har kapacitet för 200 barn, men har endast 68 inskrivna barn. De barn som idag går i förskolan Ringblomman kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Förvaltningen föreslår därför att förskolan Ringblomman avvecklas. Förändringen innebär att förskolan Ringblomman verksamhet flyttas till en ny och fin förskola.

Beslutet om avveckling av förskolan Ringblomman och barnkonsekvensanalysen rör de barn som är inskrivna i förskolan fram till och med augusti 2023.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga

skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

De mest betydelsefulla faktorerna för barns trygghet i förskolan är personalens kompetens och förhållningssätt.¹ Pedagogiska relationer av hög kvalitet är en avgörande del i förskolans trygghetsskapande arbetet. Forskning visar att pedagogiska relationer av hög kvalitet uppstår när förskolepersonal möter barnen på ett socialt, kognitivt och emotionellt plan.² Barnen ska möta förskolepersonal som förstår och bekräftar deras känslor och intressen. Personalen ska ge barnen uppmärksamhet och vara lyhörda för deras behov.³

Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns lärande och språkliga utveckling. De positiva effekterna förutsätter dock att verksamheten är av hög kvalitet. Stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att förstärka skillnader i barns förutsättningar, i stället för att minska dem. Forskning visar att förskolepersonalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande.⁴

Genom att bygga större förskolor stärks möjligheten till kollegialt lärande eftersom det finns fler kollegor att utbyta erfarenheter med. Förskollärarna ges på så sätt bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Skolverket anger att det leder till bättre resultat hos barn när förskollärare tillsammans med kollegor analyserar och utvärderar sin undervisning. Detta är en viktig förutsättning

---

¹ Skolinspektionen 2016.

² Vetenskapsrådet 2015

³ Skolinspektionen 2016

⁴ SOU 2020:67

för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna är starkt.⁵

Konsekvenser

Nya förskolelokaler kommer att innebära en positiv utveckling för barnen på förskolan Ringblomman. Det kommer att medföra bättre lärmiljöer vilket kan gynna barnens kunskapsutveckling. Det är viktigt att flytten till nya förskolelokaler blir så bra som möjligt för barnen. Förvaltningen har under de senaste åren byggt flera nya förskolor och har erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med den kommande flytten av förskolan Ringblomman. Personalen i förskolan kommer på olika sätt att förbereda barnen inför flytten för att stärka anknytningen till den nya förskolan. Det kan ske till exempel genom sagor, lekar och att besöka den nya förskolan.

I den nya förskolan Anemonen kommer det även att gå barn som tidigare gått på förskolan Prästkragen. Det finns en risk att vårdnadshavare särskilt uppskattar ”den lilla förskolan” då det skapar trygghetskänsla, vilket blir en skillnad mellan nuvarande och kommande förskola. En sammanslagning kan även innebära utmaningar inledningsvis avseende samarbete och organisation. Det kan i förlängningen påverka undervisningen och relationsskapandet. En positiv och tydlig ledning kommer att vara viktigt vid övergången.

Förändringar kan orsaka oro och stress hos såväl personal som vårdnadshavare vilket i sin tur kan påverka barnen. Detta brukar främst ske inför en förändring snarare än när förändringen väl är genomförd. Dialogen med vårdnadshavare och personal är särskilt viktig för att skapa lugn och förutsägbarhet för barnen.

Barn- och personalgrupper kommer att bibehållas så långt det är möjligt och bedöms bidra till barnens trygghet i den nya förskolan. Det är viktigt att barnen involveras i förändringen och att personalen är lyhörda för deras behov. Verksamheten kommer att organiseras för att passa yngre barns behov av färre möten och relationer.

Majoriteten av barnen kommer att få närmare till den nya förskolan än de hade till förskolan Ringblomman, vilket är en fördel.

Några av barnen på förskolan Ringblomman gick tidigare på förskolan Gullvivan och det var ursprungligen tänkt att Ringblommans barn skulle flyttas tillbaka till nya förskolan Gullvivan när den är färdigställd. Planerna ändrades till att flytt ska ske till nya förskolan Anemonen. Förändringen innebär att barnen kommer att flytta till en ny förskola tidigare.

---

⁵ www.skolverket.se

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via deras vårdnadshavare.

Den 16 februari 2022 bjöd förvaltningen in till ett dialogmöte för vårdnadshavarna på förskolan Ringblomman och förskolan Vitsippan, till mötet kom fem deltagare. Vid mötet hade vårdnadshavarna möjlighet att yttra sig över nedläggningen av respektive förskola samt flytt till nya lokaler. Vårdnadshavarna framförde vikten av att ha en tillförlitlig tidplan för byggprojekten. De uppskattade förvaltningens ambition om att flytta hela barngrupper tillsammans med befintlig personal.

Sammantagen bedömning

Den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg kommer att innebära ett lyft för stadsdelens medborgare. Förvaltningen gör bedömningen att satsningen kommer att ge barn och elever bättre förutsättningar att lyckas i sin skolgång samt stärka likvärdigheten.

Förändringarna avseende förskolan Ringblomman är en liten del i en större satsning på nya förskolor och skolor i stadsdelen. De fördelar som följer av satsningen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa barn. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

De negativa konsekvenser som framkommit i barnkonsekvensanalysen kommer att åtgärdas i möjligaste mån.

Referenser

Skolinspektionen. (2016). Trygghet och lärande för barn under tre år - en ögonblicksbild av förskolans vardag.

Vetenskapsrådet. (2015). En likvärdig förskola för alla barn - innebörder och indikatorer.

www.skolverket.se

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/forskningsbaserat-arbetsatt-i-undervisningen>. Hämtad 2022-01-17.

BARNKONSEKVENSPANALYS

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2021:00672

2022-02-17

Kod: 1.1.3.1

Barnkonsekvensanalys – avveckling av förskolan Vitsippan

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att det mellan åren 2020-2027 ska byggas nya förskolor med plats för närmare 1 000 barn samt en ny grundskola för cirka 1 000 elever i Hallunda/Norsborg.

Genom att strukturera om organisationen gör förvaltningen bedömningen att det går att få organisationen att bättre stämma överens med de styrande principerna för skolstruktur i Botkyrka.

Som en del i den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg byggs det en ny förskolan Gullvivan. Den nya förskolan planeras ha kapacitet för 180 barn och stå färdig 2026.

Förskolan Vitsippan ingår i Norsborg västra förskoleenhet och har kapacitet för 160 barn. De barn som idag går i förskolan Vitsippan kommer att erbjudas plats på den nya förskolan Gullvivan när den är färdigställd. Förvaltningen föreslår därför att förskolan Vitsippan avvecklas. Förändringen innebär att förskolan Vitsippans verksamhet flyttas till en ny förskola.

Beslutet om avveckling av förskolan Vitsippan och barnkonsekvensanalysen rör de barn som är inskrivna i förskolan fram till och med augusti 2026. Det innebär att inget av de barn som för närvarande går på förskolan Vitsippan kommer att beröras av avvecklingen.

Lagstiftning

Enligt **1 kap. 9 § skollagen (2010:800)** ska utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

Enligt **1 kap. 4 § skollagen (2010:800)** ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga

skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Barnkonventionens grundprinciper:

- artikel 2, alla barn samma rättigheter och inget barn får diskrimineras
- artikel 3, barnets bästa beaktas
- artikel 6, barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling
- artikel 12, barnets rätt att uttrycka sin åsikt

Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning med lika möjligheter. Enligt artikel 29 ska barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter.

Enligt **11 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)** ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Forskning

De mest betydelsefulla faktorerna för barns trygghet i förskolan är personalens kompetens och förhållningssätt.¹ Pedagogiska relationer av hög kvalitet är en avgörande del i förskolans trygghetsskapande arbetet. Forskning visar att pedagogiska relationer av hög kvalitet uppstår när förskolepersonal möter barnen på ett socialt, kognitivt och emotionellt plan.² Barnen ska möta förskolepersonal som förstår och bekräftar deras känslor och intressen. Personalen ska ge barnen uppmärksamhet och vara lyhörda för deras behov.³

Forskning visar att förskolan har positiva effekter för barns lärande och språkliga utveckling. De positiva effekterna förutsätter dock att verksamheten är av hög kvalitet. Stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att förstärka skillnader i barns förutsättningar, i stället för att minska dem. Forskning visar att förskolepersonalens pedagogiska kompetens är avgörande för kvaliteten i förskolan och därmed för barnens utveckling och lärande.⁴

Genom att bygga större förskolor stärks möjligheten till kollegialt lärande eftersom det finns fler kollegor att utbyta erfarenheter med. Förskollärarna ges på så sätt bättre förutsättningar att utveckla undervisningen på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Skolverket anger att det leder till bättre resultat hos barn när förskollärare tillsammans med kollegor analyserar och utvärderar sin undervisning. Detta är en viktig förutsättning

---

¹ Skolinspektionen 2016.

² Vetenskapsrådet 2015

³ Skolinspektionen 2016

⁴ SOU 2020:67

för en positiv skolutveckling och det vetenskapliga stödet för effekterna är starkt.⁵

Konsekvenser

Nya förskolelokaler kommer att innebära en positiv utveckling för barnen på förskolan Vitsippan. Det kommer att medföra bättre lärmiljöer vilket kan gynna barnens kunskapsutveckling. Det är viktigt att flytten till nya förskolelokaler blir så bra som möjligt för barnen. Förvaltningen har under de senaste åren byggt flera nya förskolor och har erfarenhet av att genomföra flytt av verksamheter. Dessa erfarenheter kommer att underlätta arbetet med den kommande flytten av förskolan Vitsippan. Personalen i förskolan kommer på olika sätt att förbereda barnen inför flytten för att stärka anknytningen till den nya förskolan. Det kan ske till exempel genom sagor, lekar och att besöka den nya förskolan.

Förändringar kan orsaka oro och stress hos såväl personal som vårdnadshavare vilket i sin tur kan påverka barnen. Detta brukar främst ske inför en förändring snarare än när förändringen väl är genomförd. Dialogen med vårdnadshavare och personal är särskilt viktig för att skapa lugn och förutsägbarhet för barnen. En positiv och tydlig ledning kommer att vara viktigt vid övergången.

Barn- och personalgrupper kommer att bibehållas så långt det är möjligt och bedöms bidra till barnens trygghet i den nya förskolan. Det är viktigt att barnen involveras i förändringen och att personalen är lyhörda för deras behov. Verksamheten kommer att organiseras för att passa yngre barns behov av färre möten och relationer.

Många barn är folkbokförda närmare förskolan Gullvivan än förskolan Vitsippan, vilket är en fördel.

Barnen på förskolan Vitsippan gick tidigare på förskolan Anemonen och det var ursprungligen tänkt att Vitsippans barn skulle flyttas tillbaka till nya förskolan Anemonen när den är färdigställd. Planerna ändrades till att flytt ska ske till nya förskolan Gullvivan. Förändringen innebär att barnen kommer att flytta till en ny förskola senare. Den försenade flytten kan betraktas som en nackdel för barnen. De barn som går på Vitsippan idag kommer att gå hela sin förskoletid på samma förskola.

Barnens perspektiv

Barnens perspektiv har inhämtats via deras vårdnadshavare. Den 16 februari 2022 bjöd förvaltningen in till ett dialogmöte för vårdnadshavarna på förskolan Ringblomman och förskolan Vitsippan, till mötet kom fem deltagare. Vid mötet hade vårdnadshavarna möjlighet att yttra sig över

---

⁵ www.skolverket.se

nedläggningen av respektive förskola samt flytt till nya lokaler. Vårdnadshavarna framförde vikten av att ha en tillförlitlig tidplan för byggprojekten. De uppskattade förvaltningens ambition om att flytta hela barngrupper tillsammans med befintlig personal.

Sammantagen bedömning

Den stora satsningen på förskolor och skolor i Hallunda/Norsborg kommer att innebära ett lyft för stadsdelens medborgare. Förvaltningen gör bedömningen att satsningen kommer att ge barn och elever bättre förutsättningar att lyckas i sin skolgång samt stärka likvärdigheten.

Förändringarna avseende förskolan Vitsippan är en liten del i en större satsning på nya förskolor och skolor i stadsdelen. De fördelar som följer av satsningen överväger de nackdelar som eventuellt kan upplevas av vissa barn. Fördelarna med förändringen medför barnets bästa för en övervägande majoritet av de barn och elever som påverkas av förändringen. Förvaltningen anser därför att det finns goda skäl att gå vidare med förslaget.

De negativa konsekvenser som framkommit i barnkonsekvensanalysen kommer att åtgärdas i möjligaste mån.

Referenser

Skolinspektionen. (2016). Trygghet och lärande för barn under tre år - en ögonblicksbild av förskolans vardag.

Vetenskapsrådet. (2015). En likvärdig förskola för alla barn - innebörder och indikatorer.

www.skolverket.se

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskningsbaserat-arbetsatt/forskningsbaserat-arbetsatt-i-undervisningen>. Hämtad 2022-01-17.

Verksamhetsberättelse 2021

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att överskottet avseende kompetensfonden på 0,7 miljoner kronor överförs till 2022.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 1,5 miljoner kronor avseende investeringsmedel för inventarieinköp och arbetsmiljö budgeteras om till 2022.
4. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapport 2021 och lägger den till handlingarna

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen 2021 redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Måluppfyllelsen avseende barns och elevers lärande/kunskapsresultat är genomgående god utifrån den rådande situationen. I både grund- och gymnasieskolan fortsätter de senaste årens positiva trend avseende ett flertal mått. De tidigaste farhågorna om en nedgång i kunskapsresultat beroende på de svårigheter som följt av pandemin syns ännu inte i utfallet. För barn och elever i de yngre åldrarna kvarstår oron för att språkutvecklingen kan ha påverkats negativt, vilket kan komma att visa sig senare under deras skolgång.

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen. Det sammanlagda överskottet har två huvudsakliga förklaringar, dels lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar, dels pandemins engångseffekt på kostnader och intäkter.

Nämnden hade 2021 en investeringsbudget på 27,4 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Till följd av förskjutningar i byggplaner redovisas ett överskott på 15,5 miljoner kronor, vilket främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Referens

Karl-Henrik Lindström
karl-henrik.lindstrom@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Verksamhetsberättelse 2021

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelse 2021 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att överskottet avseende kompetensfonden på 0,7 miljoner kronor överförs till 2022.
3. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsen att 1,5 miljoner kronor avseende investeringsmedel för inventarieinköp och arbetsmiljö budgeteras om till 2022.
4. Utbildningsnämnden har tagit del av kvalitetsrapport 2021 och lägger den till handlingarna

Sammanfattning

I verksamhetsberättelsen 2021 redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Måluppfyllelsen avseende barns och elevers lärande/kunskapsresultat är genomgående god utifrån den rådande situationen. I både grund- och gymnasieskolan fortsätter de senaste årens positiva trend avseende ett flertal mått. De tidigaste farhågorna om en nedgång i kunskapsresultat beroende på de svårigheter som följt av pandemin syns ännu inte i utfallet. För barn och elever i de yngre åldrarna kvarstår oron för att språkutvecklingen kan ha påverkats negativt, vilket kan komma att visa sig senare under deras skolgång.

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen. Det

sammanlagda överskottet har två huvudsakliga förklaringar, dels lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar, dels pandemins engångseffekt på kostnader och intäkter.

Nämnden hade 2021 en investeringsbudget på 27,4 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Till följd av förskjutningar i byggplaner redovisas ett överskott på 15,5 miljoner kronor, vilket främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Ärendet

I verksamhetsberättelsen redovisas utbildningsnämndens måluppfyllelse för verksamhetsåret utifrån perspektiven kvalitet samt ekonomi, inklusive en investeringsanalys. Vidare beskrivs också nämndens arbete med kompetensförsörjningen.

Måluppfyllelsen avseende barns och elevers lärande/kunskapsresultat är genomgående god utifrån den rådande situationen. I både grund- och gymnasieskolan fortsätter de senaste årens positiva trend avseende ett flertal mått. De tidigaste farhågorna om en nedgång i kunskapsresultat beroende på de svårigheter som följt av pandemin syns ännu inte i utfallet. För barn och elever i de yngre åldrarna kvarstår oron för att språkutvecklingen kan ha påverkats negativt, vilket kan komma att visa sig senare under deras skolgång.

Behörigheten till gymnasieskolan, den genomsnittliga meritpoängen i årskurs 9 samt andelen med betyg i alla ämnen i årskurs 9 ligger kvar på samma nivå som förra året. Det är dock fortfarande stora skillnader mellan olika grundskolor.

Även gymnasieskolan har till största delen upprätthållit den positiva trenden trots pandemin. Så stor andel som 88 procent av avgångseleverna på de nationella programmen tog examen 2021. Den positiva trenden avseende andelen elever på högskoleförberedande program som tar examen fortsätter. Andelen elever med examen på yrkesförberedande program har dock minskat för andra året i rad.

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen. Det sammanlagda överskottet har två huvudsakliga förklaringar, dels lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna och

grundskolans yngre åldrar, dels pandemins engångseffekt på kostnader och intäkter.

Överskottet till följd av avvikelsen i befolkningsutvecklingen uppgår till cirka 14 miljoner kronor. Avvikelserna har varit kända sedan den senaste befolkningsprognosen presenterades under våren 2021. I befolkningsprognosen framgick tydligt en kraftig minskning av barn/elever i samtliga åldersgrupper, vilket påverkade verksamheten redan 2021.

Nämnden har under året beviljats 13 miljoner kronor i tillfälligt statsbidrag, den så kallade skolmiljarden. Sammanlagt har 10 miljoner kronor fördelats till egenregin och använts till lovskola, studiehandledning, språksatsning för 5-åringar och digitala kuratorstjänster. Medel har fördelats till externa utförare enligt lika villkor.

Nämnden har för 2021 en investeringsbudget på 27,4 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och ettåriga investeringsprojekt. Till följd av förskjutningar i byggplaner redovisas ett överskott på 15,5 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Förslag till ombudgetering av kompetensfonden

Utbildningsnämnden beviljades 2021 medel från kompetensfonden med 5,2 miljoner kronor. Åtterrapporing av genomförda behörighetsgivande och kompetenshöjande utbildningar kommer att göras till nämnden i april. Ansökan avseende 2023 behandlas i samband med detta.

Det kan konstateras att samtliga medel från kompetensfonden inte nyttjats 2021. Främsta orsaken till överskottet är att avsätta medel för vikariekostnader för genomförd barnskötarutbildning i stället finansierats med statsbidrag.

Under 2022 pågår utbildning för 14 barnskötare. Förvaltningen uppskattar vikariekostnader för personer som går utbildningen till cirka 1,0 miljoner kronor. Förvaltningen bedömer det inte möjligt att finansiera vikariekostnader med statsbidrag 2022 och föreslår att överskottet på 0,7 mkr överförs till 2022 för att finansiera behovet av vikariekostnader som uppstår i samband i verksamheten.

Förslag till ombudgetering av investeringar

Investeringsbudgeten för ettåriga investeringsprojekt uppgår till 12,4 miljoner kronor. Till följd av främst pandemin har inte hela investeringsbudgeten nyttjats under året och därför redovisas ett överskott på 5,2 miljoner kronor.

Förvaltningen föreslår att 1,5 miljoner kronor av 2021 års medel ombudgeteras till 2022. Detta för att kunna göra anpassningar av Falkbergsskolans aula samt investera i värmekameror.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Besluten innebär inga direkta ekonomiska konsekvenser. Beslut avseende ombudgetering av investeringar medför avskrivningar under 2022 och framåt.

Bilagor

Bilaga 1. Verksamhetsberättelse utbildningsnämnden 2021

Bilaga 2. Kvalitetsrapport förskola 2021

Bilaga 3. Kvalitetsrapport grundskola 2021

Bilaga 4. Kvalitetsrapport gymnasieskola 2021

Bilaga 5. Investeringsprojekt fleråriga 2021

Bilaga 6. Investeringsprojekt ettåriga 2021

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsberättelse 2021

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Måluppföljning och analys	5
Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt.....	5
Område 2 - Botkyrkaborna är trygga	18
Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet	21
Område 4 - Kommunens organisation	23
3 Betydelsefulla händelser	29
4 Ekonomisk uppföljning och analys.....	31
4.1 Driftuppföljning	31
4.1.1 Gemensamma funktioner på förvaltningen.....	33
4.1.2 Finansiering	33
4.1.3 Gemensamt för verksamhetsområdena förskola, grundskola och gymnasieskola	34
4.1.4 Uppföljning och analys av kompetensförsörjning ur ett ekonomiskt perspektiv	38
4.1.5 Intäkter och kostnadsanalys	39
4.2 Investeringsuppföljning.....	42
5 Volymer och nyckeltal 2021	43
6 Personalredovisning	45
6.1 Personalsammansättning.....	45
6.2 Arbetsmiljö och hälsa	47
6.3 Kompetensutveckling.....	50

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

1 Sammanfattning

Verksamhet (i miljoner kronor)	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Intäkter (+)	2 831,7	2 886,3	2 813,3	73,0
Kostnader (-)	-5 478,0	-5 583,2	-5 546,4	-36,8
Netto (+/-)	-2 646,3	-2 696,9	-2 733,1	36,2
Nettoinvesteringar (+/-)	-12,5	-11,9	-27,4	-15,5

Sammanfattning måluppfyllelse

Måluppfyllelsen vad gäller barn och elevers lärande/kunskapsresultat är genomgående god, utifrån den rådande situationen. I både grund- och gymnasieskola fortsätter den positiva trenden från de senaste åren för ett flertal mått. De tidigaste farhågorna om en nedgång beroende på de svårigheter som följt av pandemin infriades inte. Med årets resultat är det inte lika enkelt att helt utesluta pandemins effekter. För barn och elever i de yngre åldrarna kvarstår oron för att språkutvecklingen påverkas negativt, effekter som kan komma att bli synliga under deras senare skolar.

Behörigheten till gymnasieskolan för grundskolans avgångselever ligger kvar på samma nivå som förra året och andelen avgångselever med betyg i alla ämnen är också densamma på kommunnivå. Den genomsnittliga meritpoängen ligger kvar på samma nivå som 2020, knappt 224 meritpoäng. Det finns dock fortfarande stora skillnader mellan olika skolor.

Även gymnasieskolan har i stora delar upprätthållit den positiva trenden trots pandemin. Hela 88 procent av avgångseleverna på de nationella programmen har tagit examen i år. Andelen elever som avgår med examen fortsätter med positiv trend för elever vid högskoleförberedande program. Ett tydligt trendbrott framgår dock för elever vid yrkesförberedande program, där andelen elever med gymnasieexamen minskar för andra året i rad.

Sammanfattning ekonomisk analys

Utbildningsnämnden redovisar överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen. Det sammanlagda överskottet kan förklaras av två större delar; lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar samt pandemins engångseffekt på kostnader och intäkter.

Överskottet till följd av barn- och elevavvikelse uppgår till cirka 14 miljoner kronor. Avvikelserna har varit kända sedan kommunens uppstart av budgetprocessen 2022 i våras då den senaste befolkningsprognosen presenterades. I denna framgick tydligt en kraftig minskning av barn/elever i samtliga åldersgrupper som påverkar verksamheten redan 2021.

Med anledning av det prognostiserade överskottet till följd av lägre befolkningsutveckling beviljade utbildningsnämnden resursförstärkning i samband med beslut i delår 1. Resursförstärkningen har finansierat inköp av digitala enheter, inköp av läromedel och förbättrad inomhusmiljö samt språksatsning för förskolans 3–5 åringar. Medel har fördelats till externa utförare enligt lika villkor.

Den ekonomiska påverkan av pandemin har även under 2021 varit positiv när statsbidrag delvis finansierat kostnaderna för korttidssjukfrånvaron. Sammanlagt har nämnden erhållit 13 miljoner kronor. Det har även uppstått kostnadsminskningar av engångskaraktär, bland annat till följd av distansundervisning och att planerade aktiviteter försenats eller ställts in under året.

Nämnden har under året beviljats 13 miljoner kronor i tillfälligt statsbidrag, Skolmiljarden. Sammanlagt har 10 miljoner kronor fördelats till egenregion och använts till lovskola, studiehandledning, språksatsning för 5-åringar och digitala kuratorer. Medel har fördelats till externa

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

utförare enligt lika villkor.

Verksamhetsområdena i egenregi samt myndighetsutövning för barn och elever i behov av särskilt stöd redovisar överskott på 23 miljoner kronor inkluderat engångsstatsbidrag i samma storleksordning. Majoriteten av enheterna redovisar en ekonomi i balans. Myndighetsutövningen som främst avser insatser för grundskolelever i behov av särskilt stöd redovisar ett överskott på cirka 3 miljoner kronor.

Nämnden har för 2021 en investeringsbudget på 27,4 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och årliga investeringsprojekt. Till följd av förskjutningar i byggtidplaner redovisas överskott på 15,5 miljoner kronor som främst avser fleråriga investeringsprojekt.

Sammanfattning av personalredovisningen

Personalkostnader är förvaltningens största kostnadspost. Sammanlagt uppgår personalkostnaderna till 1 701 miljoner kronor och utgör 63 procent av omslutningen.

Andelen tillsvidareanställda fortsätter att öka och 88 procent av de månadsavlönade har en tillsvidareanställning. Personalomsättningen har ökat något jämfört med 2020 men är fortsatt lägre än tidigare år. Personalvolymen har minskat något till följd av anpassningar till barn- och elevantal och andra ekonomiska förutsättningar i verksamheten.

Pandemin har fortsatt påverkat personalens hälsa och närvaro. Sjukfrånvaro ligger på en fortsatt högre nivå jämfört med senaste åren men lägre än 2020 då pandemin startade. Även om sjukfrånvaron minskat bedöms det vara fortsatt ansträngt för medarbetare på grund av den höga frånvaron både hos barn- och elever och personal.

Utbildningsnämnden har fortsatt arbetet för att höja kompetensen och andelen behörig personal genom behörighetsgivande och kompetenshöjande insatser. Dessa har fortgått trots pandemin. Exempel är högskolekurser och utbildningar för blivande förskollärare, lärare i fritidshem och speciallärare samt kurser för att obehöriga lärare ska få behörighet. Nämnden genomför också barnskötarutbildning i egen regi samt språkutbildning tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

2 Måluppföljning och analys

Område 1 - Botkyrkaborna har egenmakt

Analys

Kommentar:

Bedömningen avser hela målområde 1

Under året har flera insatser genomförts för att stärka barns och elevers kunskapsutveckling. Exempelvis har utbildningsnämnden satsat på lärarassistenter, rastvärdar, socialpedagoger, entrévärdar i grundskolan, mindre grupper i förskolan samt språkutvecklande insatser. De genomförda insatserna bedöms i viss mån kompensera för förskolor och skolors varierade socioekonomiska förutsättningar samt pandemins negativa effekter på barns och elevers kunskapsutveckling. Den positiva resultatutvecklingen har fortsatt i både grundskolan och gymnasieskolan, trots pandemin. En delförklaring kan vara att skolledningarna även under pandemin har haft tydligt fokus på kunskapsuppdraget. Det finns dock en oro för kunskapsutvecklingen på längre sikt kopplat till en hög genomsnittlig frånvaro under året, särskilt i förskolan och grundskolans lägre årskurser och särskilt i socioekonomiskt utsatta skolor.

Skillnaderna i resultat mellan kommunens skolor är fortfarande stor. Likvärdigheten är även fortsättningsvis en stor utmaning. Nämnden kan dock konstatera en svag förbättring av meritvärdet i årskurs 9 på de skolor som har haft låga kunskapsresultat i ett flertal år. Skillnaderna mellan skolorna med högst respektive lägst meritvärde minskar något. Under pandemin har de nationella proven i årskurser 6 och 9 ställts in vilket har försvårat möjligheten att bedöma likvärdigheten i bedömning och betygsättning.

Bostadssegregationen i Botkyrka är påtaglig. Möjligheterna att motverka skolsegregationen genom åtgärder inom utbildningsnämndens område är begränsade. Utbildningsnämndens åtgärder handlar främst om att öka attraktiviteten på kommunens förskolor och skolor. Nämndens arbete fokuserar mer på att genom kompensatoriska åtgärder begränsa skolsegregationens negativa konsekvenser.

Eleverna på grundskolan upplever att de har fått större möjligheter att påverka skolarbetet på lektionerna, men mindre påverkansmöjligheter i övergripande skolfrågor, till exempel genom elevråd. Skolorna har haft svårare att genomföra dessa forum på grund av begränsningar under pandemin. Gymnasieskolan har kunnat upprätthålla sina kanaler för delaktighet och inflytande men rektorerna uppger att kvaliteten på dessa forum har blivit lidande då de genomförts digitalt.

Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har verksamhetschefen tillsammans med kvalitetscontroller genomfört strukturerade kvalitetsdialoger inom sitt verksamhetsområde med respektive rektor och hens ledningsteam. Utbildningsnämndens arbete med att tydliggöra att det systematiska kvalitetsarbetet ska genomsyra hela styrkedjan, fungerar väl på strukturell nivå. Det ger goda förutsättningar att fördjupa och öka kvaliteten i det fortsatta arbetet med uppföljning, analys och åtgärdsplanering.

Positiva iakttagelser

Den positiva utvecklingen avseende kunskapsresultat håller i sig för både grundskolan och gymnasieskolan trots pandemin. Utfallet är bättre än förväntat utifrån modellberäknade värden

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

vilket tyder på att det kompensatoriska arbetet har fått effekt. Andelen elever som tog gymnasieexamen på de högskoleförberedande programmen ökade från 85 procent till 91 procent. Genomströmningen, mätt som andelen elever som tar examen inom 3 respektive 4 år följer också en tydlig positiv trend där Botkyrka för båda måtten tillhör den fjärdedel av landets kommuner med högst andel.

En positiv utveckling under året är att verksamhetsområde förskola har startat samarbeten med forskare vid Malmö Universitet och Södertörns högskola i syfte att stärka att utbildningen vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Genom dessa samarbeten har förståelsen för begreppet pedagogiska relationer fördjupats och konkreta metoder för språkutveckling utvecklats.

Till skillnad från riket som helhet syns ingen tydlig ökning av skolsegregationen i Botkyrka. Andelen som i skolvalet till förskoleklassen väljer kommunal skola i stadsdelen har ökat något. En viktig del i arbetet med att motverka segregationens effekter är att vårdnadshavare väljer förskola och grundskola för sina barn i den stadsdel de bor. De som idag väljer bort närmaste skola har genomsnittligt bättre studieförutsättningar.

Förbättringsområden

Forskning visar att det finns ett positivt samband mellan barns närvaro i förskolan och barns lärande och språkliga utveckling. Det är särskilt viktigt för barn i områden med socioekonomiska utmaningar att ha högt deltagande i förskolan. De positiva effekterna av förskola förutsätter att verksamheten är av hög kvalitet. Stora kvalitetsskillnader mellan förskolor riskerar att förstärka skillnader i barns förutsättningar, i stället för att minska dem. Barns deltagande i förskola varierar mellan kommunens stadsdelar, deltagandet är lägst i de norra stadsdelarna. Nämnden behöver därför säkerställa ett högt deltagande i förskolan i samtliga stadsdelar, samt att undervisningen håller en jämn och hög kvalitet.

Utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att ge förslag på vad kommunen kan göra för att ytterligare motverka skolsegregationen och mildra dess effekter. Även om eleverna i både grund- och gymnasieskola presterar bättre än beräknat i nationella jämförelser är det fortfarande för många elever som inte klarar att fullfölja sin skolgång med tillräckligt goda resultat. Resursfördelningen behöver bli mer träffsäker, fler legitimerade och behöriga lärare till förskolor och skolor med svåra förutsättningar behöver rekryteras, kvaliteten i undervisningen behöver utvecklas och språkutvecklande insatser i förskolan behöver förstärkas.

Grundskolelevernas upplevelse av arbetsfokus på lektionerna har förbättrats de senaste åren, ca 75% av eleverna svarar nu positivt på frågan om arbetsfokus och hälften av skolorna har 75% eller fler positiva svar. Skolorna bedriver arbete med trygghet och inkluderande lärmiljöer som ska gynna elevernas arbetsfokus. Det är en fortsatt utmaning att ge en högre andel av eleverna möjlighet till arbetsfokus.

I gymnasieskolan är måluppfyllelsen lägre och utmaningen än större. Trots en lägre målsättning än grundskolan är det endast på en av de fyra gymnasieskolorna som minst 65% av eleverna svarar positivt. Gymnasieskolorna behöver fördjupa sin förståelse för hur eleverna definierar arbetsfokus och hur skolan kan arbeta med arbetsfokus. En bra skolvardag som upplevs positiv och som ger förutsättningar till lärande kan vara en viktig parameter för att höja nöjdhetsgraden på våra skolor. Ökad nöjdhet bedöms också ge ökad attraktivitet och är ett område som utbildningsnämnden behöver intensifiera kommande år.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

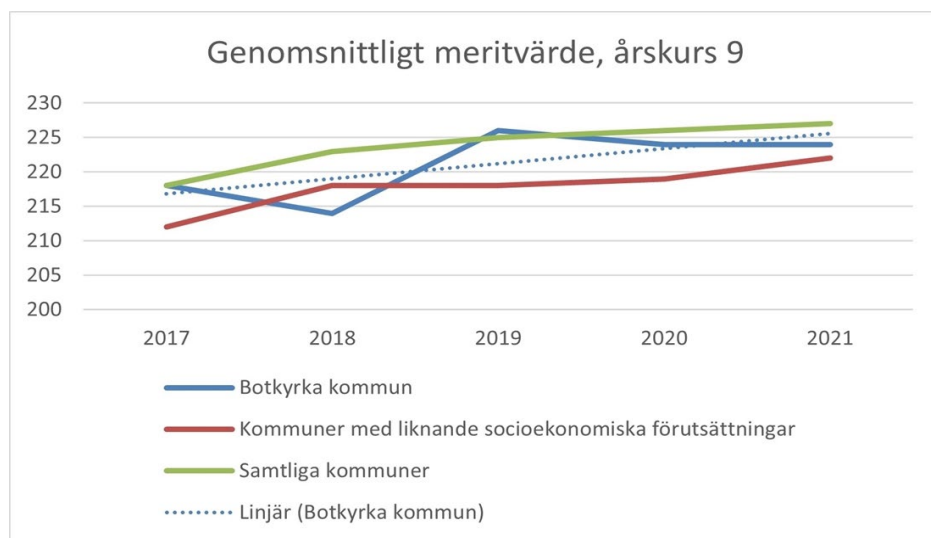
Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:1 Botkyrkas elever har höga meritvärden i årskurs 9

Nämndens mål: Botkyrkas elever har höga meritvärden i årskurs 9

Analys

För årskurs 9 håller de aggregerade resultaten gällande genomsnittligt meritvärde en god nivå. Sett över tid (diagram 1) har kommunens grundskolor en positiv utveckling. I förhållande till grundskolornas socioekonomiska förutsättningar visar modellberäknade värden att grundskolorna i kommunen lyckas bättre än förväntat.

Nämndens kompensatoriska insatser kan ses som framgångsfaktorer för den positiva utvecklingen. De kompensatoriska insatserna utgår från de socioekonomiska förutsättningar som verksamheterna arbetar utifrån och syftar till att mildra dess effekter.

Skillnader mellan skolorna är fortfarande påtagliga även om mellanskolevariationen minskat något över tid. Några skolor redovisar kraftiga förändringar av genomsnittligt meritvärde jämfört med 2020 (mer än 20 meritpoäng högre eller lägre). Det kan ännu för tidigt att avgöra om dessa förändringar är tillfälliga eller början på en ny trend. De rubbar inte heller den generella bilden av att skolor med socioekonomiska utmaningar redovisar lägre genomsnittligt meritvärde.

En viktig del i nämndens långsiktiga arbete för en ökad måluppfyllelse är att sedan 2019 ha ett tydligare fokus mot de yngre eleverna. Med det menas inte att stödåtgärder och utvecklingsinsatser enbart ska riktas mot de yngre eleverna, men att det är tidiga insatser i elevernas skolgång som ger störst effekt på kunskapsutvecklingen. Det är dock för tidigt att se effekter av den styrningen i årets resultat.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Genomsnittligt meritvärde i årskurs 9		214	226	224	ökar	224
Pojkar		206	213	216		216
Flickor		224	239	233		232
Andel grundskolor med meritvärde under riksgenomsnittet		53 %	65 %	57 %	minskar	64 % (9/14)

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:2 Botkyrkas barn och elever får en god och likvärdig utbildning

Nämndens mål: Alla barn och elever möter en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i inkluderande lärmiljöer.

Analys

En gemensam nämnare i förskolans och grundskolans analyser är pandemins effekter på de underlag som följs upp under målet för en språk- och kunskapsutvecklande undervisning i inkluderande lärmiljöer. Med bakgrund av vad som framkommit i förskolans och grundskolans analyser tycks pandemin haft störst påverkan på grundskolans yngre elever samt på förskolebarn och för båda dessa grupper kan ett kunskapsstapp anas.

Förskolans måluppfyllelse

Förskolan grundar sin analys på underlag från kartläggning i förskoleklass samt från enkät till förskolornas pedagogiska personal. Genom enkätsvaren framkommer att drygt hälften upplevde att barnen har haft svårare att följa med i undervisningen under pandemin. Kartläggning i förskoleklass visar en svag förbättring i förhållande till föregående års mätning, där något färre barn visar indikation på att inte nå de mål i svenska som ska uppnås i årskurs 1 respektive 3.

Under året har flertalet språkutvecklande insatser initierats och det är möjligt att det är dessa insatser som ger effekt i årets kartläggning. Kommunen har infört språktest i svenska för arbetssökande till Botkyrkas förskolor. Det är ännu för tidigt att dra slutsatser om det har haft betydelse för resultatet i årets kartläggning. På sikt bör denna åtgärd bidra till att förskolebarnen i högre utsträckning möter personal med god kunskap i svenska.

Grundskolans måluppfyllelse

Grundskolans analys visar en nedgång i flera av måtten. Dock visar utfallet för året ett något bättre resultat än tidigare år avseende andel elever i årskurs 9 med betyg i alla ämnen. För årskurserna 6 - 8 ligger andelen stabilt kring 60 procent. Skillnaderna mellan årskurserna är större på enhetsnivå men mönstret att andelen elever med betyg i alla ämnen ökar efter årskurs 9 är gemensamt.

Möjligheterna till arbetsfokus (studiero) är en viktig faktor för att möjliggöra elevernas kunskapsutveckling. Arbetet med studiero utmanar skolorna att definiera vad som är studiero, att förstå vad som ligger till grund för elevernas faktiska upplevelse av studiero och att förstå skillnaderna mellan flickors och pojkars definition av studiero. Gemensamt för skolorna är att de identifierar tydlighet och struktur som gynnsamma faktorer för att uppnå studiero.

Gymnasieskolans måluppfyllelse

Till skillnad från förskolans och grundskolans analyser framträder inte pandemin effekter lika tydligt i gymnasieskolans analys. Andelen elever på högskoleförberedande program som tagit examen har ökat med fem procentenheter sedan föregående mätning. En förklaring är att skolledningarna även under pandemin har haft tydligt fokus på kunskapsuppdraget. För de elever som läser ett yrkesförberedande program har dock andelen som tagit examen sjunkit från 87 procent till 78 procent. Antalet elever som läser yrkesförberedande program är dock lågt och innebär att förändringar i resultat får stort genomslag i statistiken. I vilken grad pandemin har påverkat utfallet varierar i skolornas bedömningar. Det finns en högre andel studieovana elever på yrkesprogrammen och distansstudierna kan ha påverkat det motivationshöjande arbetet negativt. Samtliga enheter

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

beskriver svårigheten att fullt ut kunna stödja elevgrupper som kommit in på gymnasiet med låga antagningspoäng.

Verksamheternas arbete med inkluderande lärmiljö

Både förskolans och grundskolans analyser pekar på att barn i förskolan och elever i yngre åldrar har större behov av närundervisning än äldre elever i grundskolan. De fysiska lärmiljöerna framträder tydligare i de underlag som grundskolan och förskolan utgår från i sina analyser än vad de gör i gymnasieskolan. I grundskolans analys dras till exempel slutsatsen att arbetet med inkluderande lärmiljöer bidragit till att de externa skolplaceringarna minskat och i sammanhanget nämns flexgruppernas betydelse. Förskolan har under året arbetat extra mycket med lärmiljöerna utomhus. Detta eftersom en stor del av utbildningen bedrivits utomhus till följd av pandemirestriktionerna. I förskolans underlag framträder bland annat behov av att ytterligare utveckla undervisningen kring miljömässig hållbarhet. För gymnasiet del kopplas lärmiljön i högre utsträckning till psykosociala faktorer i årets analys, bland annat nämns behovet av att arbeta motivationshöjande. Troligen kan fokuseringen på psykosociala faktorer härledas till det faktum att gymnasieeleverna under det gångna året till stor del haft distansundervisning.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Andel (%) elever som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar.		81,8 %	83,4 %	85,4 %	ökar	83,4 %
Pojkar		79,7 %	81,7 %	84,4 %		81,8 %
Flickor		84,1 %	85,1 %	86,5 %		85,1 %
Andel (%) elever med betyg i alla ämnen efter årskurs 9 ökar.		66,7 %	70,1 %	67,7 %	ökar	69,4 %
Pojkar		65,4 %	69,3 %	70,5 %		67,5 %
Flickor		68,2 %	70,2 %	64,5 %		71,5 %
Andel elever i förskoleklass som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav i svenska och svenska som andraspråk som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3 minskar			14 %	23 %	minskar	19 %
Pojkar			15,9 %	27 %		22 %
Flickor			11,7 %	17 %		19 %
På samtliga Botkyrkas grundskolor är minst 80% behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exklusive nyanlända)		62 %	64 %	79 %	ökar	71 % (10/14)
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 80% av eleverna på yrkesprogram tagit examen inom fyra år		33 %	75 %	33 %	ökar	50 % (2/4)
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 75% av eleverna på högskoleförberedande program tagit examen inom fyra år		66 %	66 %	66 %	ökar	100 % (3/3)

Analys

Tre av Botkyrkas kommunala gymnasieskolor har högskoleförberedande program. St: Botvid har ökat sin andel avgångselever från 54 procent till 77,5 procent.

På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 75 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna.		32 %	45 %	48 %	ökar	50 % (10/20)
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor uppger minst 65 % av eleverna att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna.		0 %	0 %	0 %	ökar	25 % (1/4)

Analys

Tumba gymnasium har ökat andelen elever som upplever arbetsro på lektionerna. Från 53 procent till 69 procent av eleverna i åk 2 instämmer i att det är arbetsro på lektionerna.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 75 % av eleverna att skolarbetet gör dem så nyfikna så att de får lust att lära sig mer.		73 %	59 %	81 %	ökar	55 % (11/20)
På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 75% av den pedagogiska personalen att det märks att barn/elever tycker att undervisningen är meningsfull (spännande/utmanande/lustfylld).					Nytt mått	
Grundskola						87 % (14/16)
Gymnasieskola						100 % (4/4)

Analys

* nytt mått, inget utfall tidigare år. Skolor med lägre svarsfrekvens än 50% har inte tagits med i redovisningen. Frågan fanns inte med i förskolans enkät 2021.

På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 95 % av eleverna att lärarna förväntar sig att de ska nå kunskapskraven.		68 %	64 %	67 %	ökar	55 % (11/20)
---	--	------	------	------	------	-----------------

Analys

Samtliga svarande skolor (20 av 22) har en andel på lägst 92% av eleverna som anger positivt svar.

På samtliga Botkyrkas förskolor och skolor uppger minst 90 % av vårdnadshavarna att de upplever att deras barn får det stöd det behöver.						
Förskola			73 %	84 %	ökar	93 %

Nämndens mål: Botkyrka har en skolstruktur som motverkar skolegregationen och mildrar dess effekter.

AnalysFörskolan

I förskolan är segregationen i stor utsträckning beroende av bostadssegregationen. Närheten till bostaden är avgörande för vilken förskola vårdnadshavare vill att deras barn ska gå i. De skillnader i vårdnadshavarens utbildningsnivå som framträder i grundskolan är mindre påtagliga inom förskolan. Däremot är skillnaderna mellan förskolor när det gäller utländsk bakgrund minst lika stora som i grundskolan.

En avgörande utmaning i det kompensatoriska uppdraget för förskolan är att bidra till språkutveckling och goda språkfärdigheter för barn som inte har svenska som modersmål. Under året har verksamhetsområdet i samarbete med Södertörns högskola genomfört fortbildningsinsatser för personal på temat språkutveckling i förskolan. Vidare har fortbildning i svenska genomförts för personal med bristande färdigheter i svenska. Dessutom genomförs språktest vid rekrytering av personal till förskolan.

Andelen inskrivna barn är lägre i stadsdelarna i norra Botkyrka än i kommunen som helhet. Nämnden har uppdragit åt förvaltningen att arbeta för att öka inskrivningsgraden och aktiva insatser har påbörjats.

Grundskolan

Arbetet med att förändra skolstrukturen så att den motverkar skolegregationen behöver fortsätta och intensifieras. Forskning på nationell nivå visar att skolegregationen har sin grund i bostadssegregationen och förstärks av skolval och skolplacering. Forskning visar också att

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

skolsegregationen har ökat i riket. Skolors elevsammansättning tenderar att bli alltmer enhetlig sett till elevernas bakgrund.

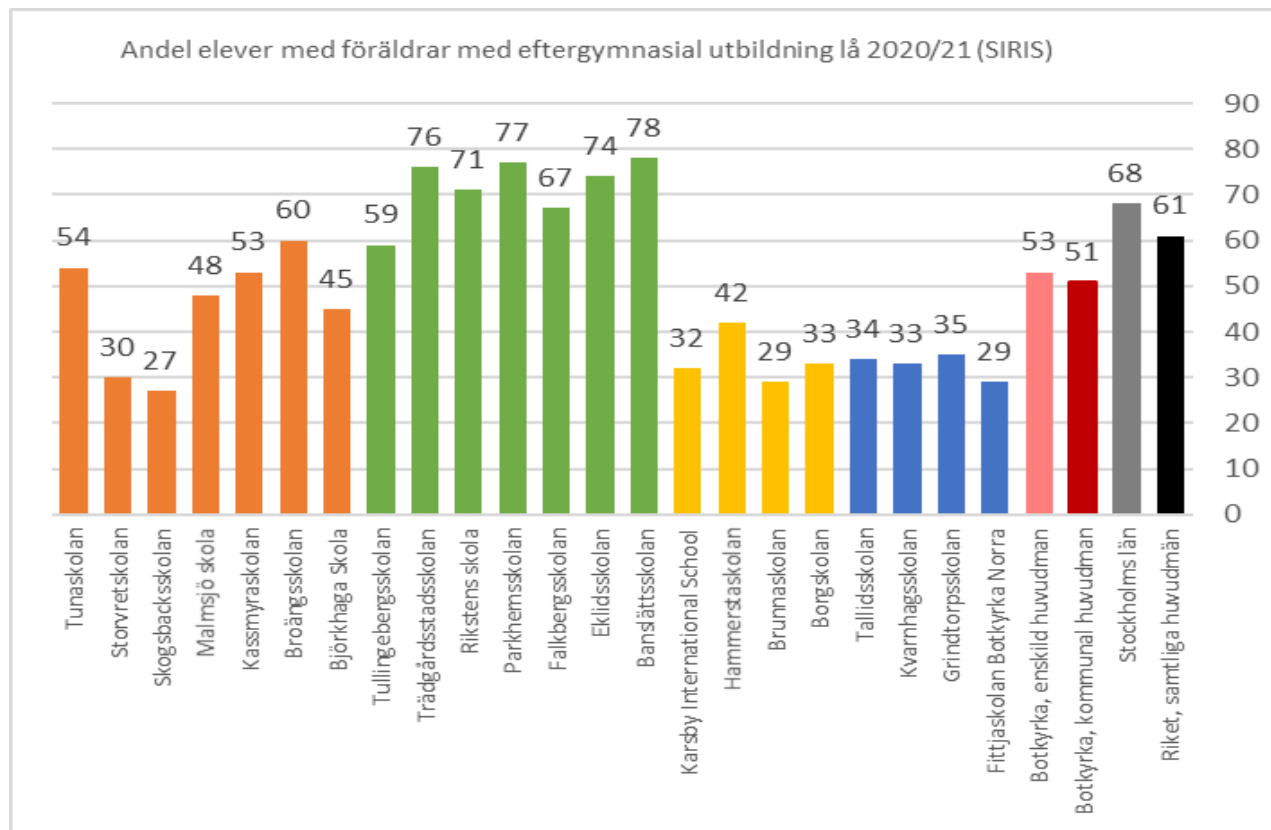
I Botkyrka finns fortfarande stora skillnader mellan skolor vad gäller vårdnadshavares utbildningsnivå, andel med utländsk bakgrund och andel nyanlända.

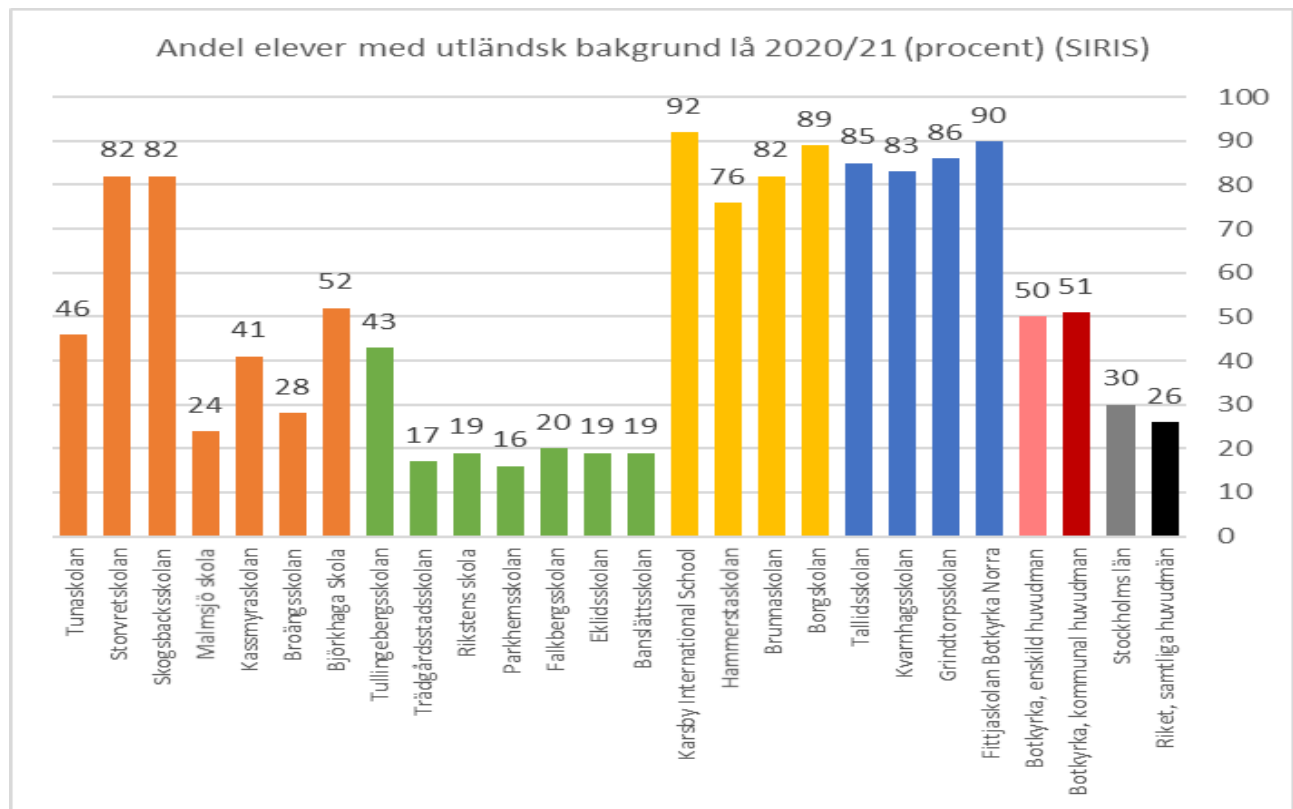
Andel elever med högutbildade vårdnadshavare (eftergymnasial utbildning) varierade 2021 mellan 30–35 procent i skolor i norra Botkyrka (samt Skogsbacks- och Storstretskolan) och 60–80 procent i skolor i Tullinge.

Andel elever med utländsk bakgrund var 15–20 procent i skolor i Tullinge (Tullingebergsskolan undantagen) och 75–90 procent i skolor i norra Botkyrka (samt Skogsbacks- och Storstretskolan).

Nyanlända elever är koncentrerade till några få skolor där andelen av respektive skolas elever uppgår till 25 procent eller högre. På flertalet skolor är andelen nyanlända endast 5 procent eller lägre.

Utöver den skolsegregation som kan konstateras i offentlig statistik finns också en mer dold segregation. Den består i att vårdnadshavare och elever med höga ambitioner, oberoende av bakgrund, väljer bort skolor som de uppfattar håller en låg kvalitet. Därigenom dräneras bortvalsskolorna på positiva kamrateffekter.

Bostadssegregationen i Botkyrka är påtaglig. Möjligheterna att motverka skolsegregationen genom åtgärder inom utbildningsnämndens område är begränsade. Mer avgörande är åtgärder inom exempelvis samhällsplanering och kommunikationer.

Utbildningsnämndens åtgärder handlar bland annat om att motverka den pedagogiska segregationen, dvs minska skillnaderna mellan förskolor och skolor när det gäller andelen behöriga och legitimerade lärare och förskollärare. Nämnden försöker också motverka att resursstarka elever med goda studieförutsättningar väljer bort närbelägna skolor i stadsdelen. Andelen elever som går i kommunal skola i sin stadsdel varierar med ålder och stadsdel.

Andel Botkyrkaelever som går i kommunal skola i sin stadsdel 2021					
	Alby	Fittja	Ha/No	Tullinge	Tumba
Årskurs F-3	59 %	65 %	61 %	96 %	78 %
Årskurs 6-9	48 %	46 %	53 %	76 %	63 %

Planeringsarbetet för en ny skola i Hallunda präglas av ambitionen att den ska bli så attraktiv att den bidrar till att motverka bortval.

När det gäller att mildra segregationens effekter arbetar nämnden huvudsakligen med kompensatoriska insatser. Resursfördelningsmodellen ger skolor med svåra förutsättningar högre elevpeng. Nämnden har givit förvaltningen i uppdrag att under 2022 göra en översyn av den resursfördelningsmodell som infördes 2018. Ett särskilt problem som identifierats under året är att skolorganisationen i norra Botkyrka med betydande överkapacitet tenderar att motverka de tänkta effekterna av den socioekonomiskt grundade resursfördelningen. Den förstärkta elevpengen räcker inte till för att finansiera en utökad undervisningsorganisation och elevhälsa vilket var avsikten. Arbetet med att anpassa kapaciteten på skolplatser utifrån elevantal måste därför fortsätta.

Andra kompensatoriska insatser är att skolor med svåra förutsättningar fått resurser för fler förstälärare. Flera skolor har även fått ett högre förstälärartillägg. Vidare har satsningen på fler

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

vuxna i skolan fortsatt för att bidra till trygghet och studiero samt avlasta lärare för att de ska kunna fokusera på sitt kärnuppdrag.

Gymnasieskolan

Segregationen i gymnasieskolan framträder delvis annorlunda än i förskola och grundskola. Där tenderar uppdelningen i olika program driva segregation. För att motverka sådan segregation ser nämnden regelbundet över programutbudet på de kommunala gymnasieskolorna.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Skillnaden i skolindex mellan kommunens grundskolor minskar		97	100	97	minskar	119
Samtliga Botkyrkas förskolor har minst 30% legitimerade förskollärare			13 %	38 %	ökar	50 % (22/44)
Samtliga Botkyrkas grundskolor har minst 75% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne			27 %		ökar	27 % (6/22)
Samtliga Botkyrkas gymnasieskolor har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne			50 %	50 %	ökar	50 % (2/4)
Av lärarna i Botkyrkas gymnasiesärskola är minst 50% legitimerade och har behörighet i minst ett ämne			7,6 %	6,9 %	ökar	8,8 %

Utfall av legitimerad personal är hämtad från Skolverket och bygger på statistik från Statistiska Centralbyrån (SCB). Statistiken kan innehålla felaktiga uppgifter. Under 2022 genomför förvaltningen ett arbete för att säkerställa att uppgifterna är korrekta.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:3 Det finns attraktiva skolor och förskolor i kommunens alla stadsdelar

Nämndens mål: Det finns attraktiva skolor och förskolor i kommunens alla stadsdelar

Analys

Andelen vårdnadshavare/elever som anger skola i den egna stadsdelen som förstahandsval vid valet till förskoleklassen varierar stort mellan stadsdelarna. I såväl Alby som Fittja är det knappt 70 procent av vårdnadshavarna som har valt en skola i den egna stadsdelen som förstahandsval. Totalt för kommunen ökade dock andelen med fem procentenheter, från 84 till 89 procent jämfört med föregående år.

Störst var ökningen i Tumba med tio procentenheter, från 85 till 95 procent. Andelen som valde kommunal skola i Tumba i första hand var dock oförändrad. Näst störst var ökningen i Hallunda/Norsborg med fem procentenheter, från 85 till 90 procent. Här var det de kommunala skolorna i stadsdelen som ökade sin andel av förstahandsval, en ökning med elva procentenheter. Orsakerna till det förändrade valbeteendet i Hallunda/Norsborg 2021 behöver analyseras närmare och följas över tid.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Sökt förskoleklass i första hand						
	Kommunal skola i stadsdelen	Dito 2020	Fristående skola i stadsdelen	Dito 2020	Skola i stadsdelen, alla huvudmän	Dio 2020
Alby	69 %	66 %	-	-	69 %	66 %
Fittja	68 %	69 %	-	-	68 %	69 %
Hallunda/Norsborg	62 %	51 %	28 %	34 %	90 %	85 %
Tullinge	99 %	97 %	-	-	99 %	98 %
Tumba	73 %	73 %	22 %	12 %	95 %	85 %
Botkyrka totalt	76 %	73 %	13 %	11 %	89 %	84 %

Andelen som får sin placering i förskoleklass på skola i sin stadsdel är genomgående lägre än tidigare år. Det innebär att färre får sitt förstahandsval tillgodosett. Flera skolor hade fler förstahandssökande än tillgängliga platser. Även i Alby och Fittja var det ett antal elever som inte fick sitt förstahandsval i stadsdelen tillgodosett, trots att skolorna har platsöverskott. Den pågående översynen av kommunens skolstruktur behöver även se över hur fler ska kunna få sina förstahandsval tillgodosedda samtidigt som överkapaciteten minskar.

Servicegraden, det vill säga andelen barn i Botkyrka som är inskrivna i någon form av pedagogisk verksamhet varierar mellan stadsdelarna. Skillnaden har ökat över tid. Totalt i kommunen har andelen inskrivna barn minskat för andra året i rad, vilket kan vara en följd av pandemin. Sett i ett längre tidsperspektiv har andelen barn som är inskrivna i förskolan ökat snabbare i riket än i Botkyrka. För att uppnå högre måluppfyllelse behöver uppsökande insatser för att öka deltagande i förskolan intensifieras under kommande år.

Servicegrad	2018	2019	2020
Hallunda/Norsborg	83,9	84,7	78,5
Alby	82,0	80,5	76,8
Fittja	84,2	82,8	75,7
Tullinge	90,2	90,2	88,9
Tumba	90,1	87,9	85,8

Förskolan, grund- och gymnasieskolan hade lägre måluppfyllelse än föregående år när det gäller målet om genomsnittlig nöjdhet. Endast en grundskola, Banslättskolan, nådde målet på 75 procent. Även tidigare år har få enheter nått målet. Ingen av förskoleenheterna nådde målet men på nio enskilda uppnåddes nöjdhetstal över 8,0. Verksamhetsområdena behöver analysera vad vårdnadshavares respektive elevernas svar står för, inte minst indexets koppling till lärandet.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
I Botkyrka kommuns grundskolor ökar andel (%) elever som väljer att påbörja sin studiegång (förskoleklass) i sin stadsdel			85 %	84 %	ökar	89 %
Andel (%) inskrivna barn i Botkyrka förskolor ska vara minst 90% i samtliga stadsdelar.		86,1 %	86,2 %	82,5 %	ökar	81,7 %
På samtliga Botkyrkas kommunala grundskolor är den genomsnittliga nöjdheten (elever) lägst 7.5 av 10 möjliga		0,5 %	0 %	14 %	ökar	5 %
På samtliga Botkyrkas kommunala gymnasieskolor är den genomsnittliga nöjdheten (elever) lägst 7.5 av 10 möjliga.		25 %	25 %	0 %	ökar	0 %
På samtliga Botkyrkas kommunala förskolor är den genomsnittliga nöjdheten (vårdnadshavare) lägst 8.0 av 10 möjliga.				14 %	ökar	20 % (9/45)

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:6 Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Nämndens mål: På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Analys

Innebörden av delaktighet och inflytande förändras i takt med barns och elevers stigande ålder vilket också återspeglas genom formuleringar i de olika skolformernas läroplansmål. I förskolans mål nämns att barn ska erbjudas delaktighet medan grund- och gymnasieskolans formuleringar signalerar att eleverna förväntas ta visst eget ansvar för delaktighet. Ansvaret ökar successivt i takt med stigande ålder.

Trots viss skillnad i de olika skolformernas formuleringar brottas de tre verksamhetsområdena med snarlika utmaningar i avseende delaktighet. Samtligas analyser lyfter att pandemin har haft negativ påverkan på barns och elevers möjligheter till delaktighet. Till exempel påpekas från gymnasieskolans håll att distansundervisning medfört utmaningar då digital undervisning i praktiken innebär mer envägskommunikation än konventionell klassrumsundervisning.

Förskolans måluppfyllelse

Måttet för delaktighet i förskolan kopplas i detta dokument till den delaktighet som vårdnadshavare till barn i förskolan upplever att de erbjuds. Utfallet visar en positiv trend då andelen vårdnadshavare som upplever att de har möjlighet att delta i samråd om förskolans verksamhet ökar för tredje året i rad. Det kan te sig märkligt att samråd med vårdnadshavare har ökat under pandemin, som inneburit minskade sociala kontakter. Flera förskoleenheter uppger dock att de digitala forum för samråd med vårdnadshavare som utvecklats under pandemin i många fall lett till att fler kunnat delta i de samråd som anordnats. Detta var ett resultat som initialt överraskade förskolorna, men som bidragit till att flera nu planerar för att erbjuda digitala forum för samråd även fortsättningsvis.

I verksamhetsområde förskolas kvalitetsrapport tolkas barns delaktighet genom vårdnadshavare, pedagogisk personal och förskoleenheternas ledningsteam. Som hjälp i tolkningsarbetet introducerades under 2021 en modell som problematiserar förekomsten av reell delaktighet för barn. Trots svårigheterna med att fånga något så komplext som barns reella delaktighet utifrån modellen tycks den ha fått ett positivt mottagande på förskolorna, då den fyllt en viktig funktion som diskussionsunderlag.

Genom förskoleenheternas kvalitetsrapporter framgår att barns reella delaktighet tenderar att öka när de befinner sig i mindre sammanhang. Anledningen uppges vara att personalen då har mer tid till att aktivt lyssna på barnen, föra dialog med dem samt att observera dem. Under 2021 hade barn på 35 av Botkyrkas sammanlagt 44 förskolor möjlighet att vistas i mindre sammanhang under merparten av sin förskoledag. Resultatet betraktas som gott, men målsättningen är att samtliga barn i Botkyrkas kommunala förskolor ska få vara i mindre sammanhang under merparten av dagen. De mindre sammanhangen har inte bara betydelse för barns delaktighet, utan även för deras språkutveckling och för att pedagogiska relationer av hög kvalitet ska kunna utvecklas mellan barn och förskolepersonal.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Grundskolans måluppfyllelse

Elevenkäterna visar på ett relativt oförändrat resultat av elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna samt elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan. Satt i relation till den påverkan som pandemin haft på verksamheten kan det konstateras att eleverna upplever att de fått större möjligheter till att påverka skolarbetet på lektionerna, men mindre påverkansmöjligheter i övergripande skolfrågor.

Flertalet skolor lyfter svårigheten med att genomföra elevrådsmöten under pandemin, som är viktiga forum för delaktighet och inflytande. Eftersom elevrådsmötena är tillfällen då flera årskurser samlas har många skolor avstått från den formen för att minimera risk för smittspridning. Några skolor har dock fortsatt med elevrådsmöten på ett för dem fungerande sätt. Det här kan ses som bakomliggande orsaker till varför det aggregerade resultatet visar på en negativ utveckling de senaste tre åren.

Gymnasieskolans måluppfyllelse

Kanalerna för elevernas inflytande och delaktighet har kunnat upprätthållas ganska bra under pandemin trots distansundervisningen. Kvaliteten blir dock lidande enligt rektorerna. Ett skäl som anges är att digital undervisning i praktiken innebär mer envägskommunikation än konventionell närundervisning, även om många lärare är skickliga på att skapa dialoger också under pandemin.

Den del av elevenkäterna som rör lärarens dialog med elev om krav, samarbete, information samt elevens möjligheter att påverka innehåll i undervisning respektive arbetssätt på lektionerna, indikerar även i år att det är ett utvecklingsområde. I första hand framträder ett behov att tillsammans med eleverna identifiera och problematisera innebörden och förståelsen av delaktighet och inflytande.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
På samtliga Botkyrkas förskolor upplever vårdnadshavarna att de har möjlighet att delta i samråd om förskolans verksamhet.			54 %	68 %	ökar	73 %
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 85% av eleverna att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan.		59 %	64 %	65 %	ökar	58 % (11/19)
Eleverna i Botkyrkas grundsärskolor uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan					Nytt mått	72 %
På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor uppger minst 75% av eleverna att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt.		0 %	0 %	0 %	ökar	0 %

Analys

Notera att mätmetoden som angetts för måttet är andel gymnasieskolor med minst 75% positiva svar,

Eleverna i Botkyrkas gymnasiesärskola uppger att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt.		73 %	79 %	75 %	ökar	67 %
--	--	------	------	------	------	------

Analys

Notera att underlaget enbart hämtats från elevenkät nationella programmet

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges utvecklingsmål: 1:7 Botkyrkaborna har förtroende för kommunen som organisation

Nämndens mål: För att skapa jämlika livschanser har utbildningen i Botkyrka ett systematiskt kvalitetsarbete som länkar samman alla led i styrkedjan.

Analys

Arbetet med att säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet länkas samman genom hela styrkedjan har fortsatt under året. Pandemin har bidragit till att insatser ibland har fått flyttas fram eller genomföras på annat sätt än planerat.

Under året har avstämningar i enlighet med det nya årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete påbörjats och en effekt som kan skönjas är att avstämningar i tätare intervaller bidragit till mer omfattande analyser i enheternas tematiska kvalitetsuppföljningar. Ett mer gediget analysarbete förväntas i sin tur leda till att planerade insatser i högre omfattning kan designas utifrån faktiska behov och därigenom bidra till ökad likvärdighet.

Ett nytt steg i kvalitetsarbetet har införts under året genom att nämndens ordförande och utbildningsdirektören för strukturerade kvalitetsdialoger med respektive verksamhetschef för förskola, grundskola respektive gymnasieskola.

I och med att en god struktur för det systematiska kvalitetsarbetet på alla nivåer införts finns goda förutsättningar för ökad kvalitet i det fortsatta arbetet med uppföljning, analys och åtgärdsplanering.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Utbildningen i Botkyrka har ett systematiskt kvalitetsarbete som länkar samman alla led i styrkedjan.			Nytt mått	2.5	ökar	3

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Område 2 - Botkyrkaborna är trygga

Analys

Kommentar

Bedömningen avser hela målområde 2

Utbildningsnämndens mål är att samtliga barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor upplever trygghet och studiero. Resultatet på frågan om elever känner sig trygga i skolan fortsätter att hålla en hög nivå även i år, där 94 procent av eleverna upplever sig trygga i skolan. Positivt är också att förskolans resultat på frågan om vårdnadshavare upplever att deras barn är trygga i förskolan fortsätter att öka, från 93 procent till 95 procent.

Utbildningsnämndens beslut 2021 om att lägga ytterligare resurser för att utveckla det våldsförebyggande arbetet har ökat likvärdigheten och medvetandegjort hur förskolor och skolor arbetar våldsförebyggande från de yngsta barnen på förskolan till de äldsta på grundskolan. Kartläggning och kunskapshöjande insatser har skett under 2021 riktat till alla skolformer. Pandemin har försvårat möjligheterna att följa planen för arbetet med metoderna Tåget och MVP (Mentors in Violence Prevention) fullt ut.

En erfarenhet som skolorna delar avseende pandemin är den utmaning det har inneburit att hålla det förebyggande och främjande värdegrundsarbetet levande. Som exempel nämner skolorna att de behövt ställa in skolgemensamma dagar, årskursövergripande evenemang, gruppstärkande aktiviteter då restriktioner under pandemin har hindrat genomförandet. Trots det upplever eleverna trygghet, men vilka konsekvenserna blir på sikt är svårt förutse. Det ökade antalet anmälda kränkingsärenden innebär att trygghetsfrågor fortsatt behöver prioriteras högt.

Positiva iakttagelser

Arbete med trygghet omfattar många delar och enskilda insatserns effekt på resultaten behöver ses i ett större sammanhang. En central del i trygghetsarbetet är att förskolor och skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete som är en del i skolornas dagliga arbete, vilket sker idag.

Antalet rapporterade kränkingsärenden är en av indikatorerna på trygghet. Antalet kränkingsärenden har ökat. Ökat antal anmälningar om kränkningar kan uppfattas negativt. Tidigare har ett mörkertal där kränkningar inte anmälts utgjort ett problem. Bedömningen är att de insatser som gjorts inom alla skolformer för att öka medvetenheten gällande kränkningar och trakasserier har gett resultat. Det är huvudmannens ansvar att säkerställa att alla upplevda kränkningar blir tagna på allvar samt att de utreds. Detta arbete bedöms vara systematiskt och väl fungerande.

Under året har förskolan haft ett samarbete med Malmö Universitet där forskningscirklar för förskollärare har fokuserat på fördjupning kring begreppet pedagogiska relationer. Det finns ett flertal studier och forskningsöversikter som visar att personalens förmåga att stödja barnen emotionellt, socialt och kognitivt har betydelse både för barns upplevelse av trygghet och för barnens självbild av att vara lärande individer. Detta har visat sig ha betydelse för den fortsatta skolgången. Forskningscirkelarna har bidragit till att pedagogiska relationer har utvecklats i förskolorna.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Förbättringsområde

Statistik över rapporterade kränkningsärenden visar att raster är den situation där kränkningar sker i störst utsträckning. Behov av fler personer som arbetar aktivt med eleverna utanför klassrummet är stort. Utbildningsnämnden har under 2022 beslutat att sätta in ytterligare insatser för att skolorna ska kunna ha fler vuxna i skolan som arbetar med att öka tryggheten och minska antalet kränkningar och konflikter på raster och i skolgårdsmiljö.

I grundskolorna sker våldsförebyggande arbete där metoderna TÅGET och MVP används. För att få ytterligare effekt av arbetet finns behov av ett än mer ömsesidigt samarbete mellan alla inblandade aktörer.

Delaktighet och inflytande i grundsärskolan och gymnasiesärskolan behöver belysas med indikatorer som är bättre anpassade för dessa elever.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:2 Botkyrkaborna känner sig trygga

Nämndens mål: Barn och elever är trygga i Botkyrkas förskolor och skolor

Analys

Ett mönster som framträder är att förskola, grundsärskola och gymnasieskola generellt har få kränkningsanmälningar. I grundskolan är variationerna mellan skolorna stora. I vissa fall är det tydligt att det föreligger ett mörkertal och i andra fall kan det bara konstateras att mörkertal inte kan uteslutas. I förskolan bottenar den låga anmälningfrekvensen delvis i osäkerhet kring frågeställningar om vad som faktiskt är en kränkning. Kunskapshöjande insatser påbörjades därför under 2021 riktat till alla skolformer. På gymnasiet har detta lett till en ökning av inrapporterade kränkningsincidenter som i högre utsträckning bedöms spegla den faktiska förekomsten.

Övergripande syns även en underrapportering av sexuella trakasserier samt den typen av kränkningar som har samband med diskrimineringsgrunderna, det vill säga trakasserier. Det indikerar att det kunskapshöjande arbetet behöver fortskrida som insats.

I förskolan, grundskolans lägre åldrar och fritidshemmet pågår ett våldsförebyggande arbete tillsammans med socialförvaltningen utifrån metoden TÅGET. I grundskolas äldre åldrarna sker arbetet utifrån metoden MVP (Mentors in Violence Prevention). Det kan finnas en risk för att en allt för hög tilltro till metoderna förenklar detta komplexa målområde. Samtidigt uppger såväl förskolan som grundskolan att de metoder som används är bra och uppfyller syftet.

Förskolans måluppfyllelse

Resultatet av vårdnadshavarenkäten visar en positiv trend över tid då antalet vårdnadshavare som uppger att deras barn är trygga i förskolan ökar. Under 2019 beslutade utbildningsnämnden om att införa riktlinjer för trygghet i förskolan och möjligen är det effekterna av dessa riktlinjer som nu ger utfall i vårdnadshavarenkäten. Riktlinjen ger en riktning för det trygghetsskapande arbetet i Botkyrkas kommunala förskolor och innefattar både teoretiskt ramverk samt konkreta åtgärder för att främja trygghet.

Under 2020 tog Sveriges kommuner och regioner (SKR) för första gången fram nationellt jämförbara indikatorer för kvaliteten i förskolan. De tre indikatorerna utgår från strukturella förutsättningar som genom forskning visa sig ha betydelse för att pedagogiska relationer av hög kvalitet ska kunna utvecklas.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Ytterligare en insats som troligtvis bidragit positivt till barns trygghet är beslutet om att all förskolepersonal ska genomgå utbildningen om våldsprevention i förskolan.

Grundskolans måluppfyllelse

Resultatet av den årliga elevenkäten visar att 94 procent av eleverna i grundskolan känner sig trygga. Det är tydligt att den positiva trenden fortsätter.

Resultatet för flickor, som tidigare följt utfallet på totalnivå, bryter mönstret i år. På övergripande nivå kan vi inte se några gemensamma bakomliggande orsaker.

Det är en större andel pojkar som uppger att de känner sig trygga, vilket följer mönstret från tidigare år. Samtidigt visar resultaten i det gemensamma systemet för anmälan om kränkande behandling att kränkningar gentemot pojkar ökat från föregående år. Det kan också konstateras att pojkar återfinns i anmälningarna i större utsträckning än flickorna, närmare 60 procent av anmälningarna avser pojkar. Av kränkingsanmälningarna i grundskolan består högst andel av fysiska kränkningar. Att gruppen pojkar sticker ut och att fysiska kränkningar utgör det vanligast inrapporterade tillvägagångssättet kan beror på att andra former av kränkningar inte uppmärksammas i samma utsträckning, snarare än att fysiska kränkningar är vanligast.

Gymnasieskolans måluppfyllelse

Totalt visar elevenkäterna i årskurs 2 att 85 procent av eleverna upplever trygghet på skolan. En erfarenhet som skolorna delar avseende pandemin är den utmaning det har inneburit att hålla det förebyggande och främjande arbetet levande. Exempel som skolorna nämner är att de behövt ställa in gemensamhetsdagar, årskursövergripande evenemang, gruppstärkande aktiviteter. Gymnasiesärskolans resultat i trygghetsfrågan representeras här av elever på nationella programmet och visar en något sänkt upplevelse av trygghet. Detta har följts upp genom fokusgruppsamtal på skolan där faktorer som upplevd otrygghet på vissa platser har kunnat kartläggas.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
På samtliga Botkyrkas skolor uppger minst 90 % av eleverna att de känner sig trygga.		86 %	76 %	91 %	ökar	82 %

Analys

GSK: Av de svarande skolorna (20 av 22) har samtliga skolor en andel med över 85% av elever som uppger sig trygga i skolan.

GY: Två av fyra gymnasieskolor har en andel med över 85 % av elever som uppger sig trygga i skolan.

Elever i Botkyrkas grundsärskolor känner sig trygga i skolan.				91 %	ökar	92 %
Elever i Botkyrkas gymnasiesärskola känner sig trygga i skolan.		88 %	88 %	88 %	ökar	81 %

Analys

Antal elever 2021= 28

På samtliga Botkyrkas förskolor uppger minst 95 % av vårdnadshavarna att deras barn är trygga i förskolan			67 %	93 %	ökar	95 %
---	--	--	------	------	------	------

Fullmäktiges utvecklingsmål: 2:3 Botkyrkaborna trivs i kommunen

Nämndens mål: Samma som 1:3

—

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Område 3 - Botkyrkabor har ökad livskvalitet

Analys

Kommentar

Bedömningen avser hela målområde 3

Rörelse och idrott är viktiga inslag som kan bidra till barns och elevers hälsa och välbefinnande. Elevers hälsa är också en förutsättning för lärande. Det positiva med att under skoltid arbeta för ökad rörelse har stöd i forskning och beprövad erfarenhet.

Tidigare år har förvaltningen genomfört pilotprojekt på utvalda grundskolor för att öka medvetenheten kring rörelse och hälsa. Det har resulterat i ökad insikt om vikten av mer rörelse under skoldagen samt att fler grundskolor genomför insatser. Några exempel som kan nämnas är pausgymna under lektionstid, trivselledare som ansvarar för aktivister på raster, samt samarbeten med föreningar för att öka elevernas möjlighet att kunna delta i olika idrottsaktiviteter i samband med fritids eller annan efter-skol-verksamhet.

De två skolor som har genomfört mobilförbud under skoltid rapporterar också om bättre stämning i skolan, fler elever i rörelse under raster, även bland eleverna på högstadiet, samt färre kränkingsanmälningar som är kopplat till sociala medier. Eftersom underlaget endast består av två skolor bör erfarenheterna följas upp ytterligare under 2022.

Positiva iakttagelser

Förskolan har arbetat med att förtydliga förskolans uppdrag utifrån perspektivet pedagogiska lärmiljöer. För att barnen ska möta lärande och utveckling i både strukturella och informella lärandesituationer utarbetades en matris för att säkerställa att barnen erbjuds en rik och varierad vardag på förskolan. Den innefattar miljöer som gynnar rörelse vilket antas ha positiva effekter på barns mående. Matrisen möjliggör att utveckling över tid är möjlig att följa.

Under senaste åren har ett antal skolor börjat arbeta med Trivselprogrammet som leds av utbildad trivselledare. Trivselprogrammet ska bidra till mer aktivitet, bättre sammanhållning och en tryggare skolmiljö genom aktiviteter på rasterna samt fler synliga vuxna utanför klassrummen.

Förbättringsområden

För att bättre kunna mäta effekter av de insatser som genomförs för att öka elevernas fysiska aktivitet och elevernas psykosociala mående behövs fler mått och indikatorer för rörelse och hälsa.

I måttet graden av nöjdhet med fritidshemmet ligger elevernas upplevda nöjdhet över tid på 80 procent, vilket bedöms vara ett tillfredsställande resultat. Det behöver dock tas fram indikatorer för bättre uppföljning av fritidshemmets uppdrag och läroplansmål.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Fullmäktiges utvecklingsmål: 3:2 Botkyrkas barn och unga har en aktiv fritid

Nämndens mål: Fritidshemmen i Botkyrka erbjuder en meningsfull fritid och stimulerar eleverna till att lära tillsammans.

Analys

Det utvecklingsarbete som startade 2017 för fritidshemmen inom kommunal grundskola har under åren skiftat fokus efter att nulägesbilden förändrats. Tidigare var fokus att definiera vad kvalitet i fritidshemmet innebär och att denna bild är gemensam för personal, skolledare och förvaltning. Arbetet behöver nu fokuseras till att läroplanen implementeras fullt ut för att skapa ökad kvalitet inom fritidshemmet.

Utifrån måttet graden av nöjdhet med fritidshemmet är det inte möjligt att avgöra om utvecklingsarbetet fått önskad effekt i form av ökad kvalitet i fritidshemmets verksamhet. Över tid ligger elevernas upplevda nöjdhet konstant på cirka 80 procent, vilket kan ses som ett tillfredsställande resultat.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Andelen barn och elever i Botkyrkas skolor som har en god hälsa ökar.				Nytt mått	ökar	2.5
Graden av upplevd nöjdhet med fritidshemmet ökar.		80 %	79 %	83 %	Ökar	80 %

andelen barn med god hälsa ökar har ett index, 1-4, 2021 bedömdes denna att ligga på 2,5.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Område 4 - Kommunens organisation

Analys

Kommentar

Bedömningen avser hela målområde 4

Under 2021 har arbetet för att säkerställa ekonomistyrning genom hela styrkedjan fortsatt. I detta ingår även en vidgad syn på ekonomistyrning att även inkludera kvalitetsperspektivet i syfte att skapa balans mellan ekonomi och kvalitet i den pedagogiska utvecklingen, eventuella organisationsförändringar och i den effektivisering som behöver göras.

De senaste två åren har präglats av finansiering av engångskaraktär vilket har försvårat ekonomistyrningen. Det är av största vikt att verksamheten har en robust finansiering över tid då den största delen av resurser avser personal. Förvaltningen har därför noggrant följt verksamheten exklusive främst statsbidrag av engångskaraktär.

Medarbetarundersökningen som genomfördes under oktober 2021 visar på att *Hållbart medarbetarengagemang* (HME) varierar mellan utbildningsnämndens olika verksamheter. Förskolan och grundskolan fortsätter sin positiva trend medan gymnasiet och central förvaltning har en negativ trend.

I vilken utsträckning barn och elever upplevs få möjlighet att utveckla förmågan att möta det framtida digitala samhället varierar. I gymnasieskolan upplever 100 procent av personalen att målet nås, medan upplevelsen är 87 procent i grundskolan och 68 procent i förskolan.

Antalet anställda och antalet årsarbetare har minskat något det senaste året, främst inom förskolan. Andelen tillsvidareanställda av de månadsavlönade fortsätter att öka och 2021 har 88 procent av de månadsavlönade en tillsvidareanställning. Skollagens regelverk om legitimationskrav innebär att förvaltningen inte får tillsvidareanställda ej legitimerade lärare. Svårighet att rekrytera legitimerade lärare är stor vilket är en av orsakerna till antalet visstidsanställningar. Det finns ett fortsatt behov av att rekrytera behörig och legitimerad personal.

Personalomsättningen har ökat något jämfört med 2020 men är fortsatt lägre än tidigare år. En låg personalomsättning bidrar till en stabil verksamhet med möjlighet till kontinuitet för barn och elever.

Pandemin antas påverka personalstatistik, bland annat avseende sjukfrånvaro. Under kommande år är det viktigt att jämförelser före och efter pandemin.

Positiva iakttagelser

Genom en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet 2021 identifierades enheter med ekonomiska utmaningar. För att ytterligare stärka ekonomistyrningen har förvaltningen tydliggjort vikten av en ekonomi i balans och mer systematik i arbetet med åtgärdsplaner. Detta tillsammans med de veckovisa ekonomimötena inom respektive verksamhetsområde har fått effekten att de flesta enheterna nu har en ekonomi i balans eller redovisar överskott. Det underlättar enheternas arbete att uppnå resultatmålen under 2022. Då det ekonomiska resultatet innehåller stora engångsintäkter har det varit av största vikt att följa resultatet exklusive engångsintäkter för att säkerställa den långsiktiga ekonomin för verksamheterna.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Medarbetare inom utbildningsnämndens ansvarsområden upplever sitt arbete meningsfullt och att arbetsuppgifterna är tydliga. Motivation och tydlighet i förväntningar är viktigt för att våra medarbetare vill stanna kvar och vill bidra till vidare utveckling.

Digitaliseringen har blivit en naturlig del av gymnasiets undervisningspraktik, där ledning och lärare har ägnat en stor del av sin tid på att utveckla fjärr- och distansundervisning under pandemin. Lärdomar från tiden med distansundervisning har tagits med när undervisning återgick till närundervisning, vilket har bidragit till mer variation och bredd.

Förbättringsområden

Områden från medarbetarundersökningen om att hinna med sina arbetsuppgifter, möjlighet att påverka arbetstider och schema, återhämtning samt uppföljning av mål är delar som behöver utvecklas. Nämndens verksamheter har varit under stor press under pandemin. Fördjupade analyser i vilken utsträckning resultatet av medarbetarundersökningen påverkats av pandemin behöver genomföras. Detta för att kunna sätta in rätt åtgärder.

Förvaltningen behöver fortsätta arbetet med den proaktiva ekonomistyrningen och skapa långsiktiga robusta förutsättningar. Tillsammans med verksamheterna behöver ytterligare åtgärder tas fram som skapar ekonomisk hållbarhet över tid. Viktigt här är kompetenssatsningar så att verksamheterna förstår hur resursfördelningen fungerar. Det innebär också omvärldsbevakning utifrån förändrade finansieringsförutsättningar för att ge verksamheterna bättre framförhållning.

Inom samtliga verksamhetsområden behövs tydligare uppföljning av läroplansmålen som riktar sig mot digital förmåga. Utbildningsnämnden behöver också öka likvärdigheten mellan förskolor och skolor vad gäller personalens digitala kompetens. Digitala inslag i undervisningen ska vara en naturlig del för ökad kvalitet, ökad inkludering samt bredd och variation i undervisningen.

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:1 Kommunens organisation är resurseffektiv

Nämndens mål: Utbildningsförvaltningen har en resurseffektiv organisation

Analys

Ekonomiska avvikelser i procent

Nämnden redovisar ett överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör cirka 1,3 procent av nämndens omslutning. Nämndens sammanlagda överskott kan förklaras av två större delar; lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna och grundskolans yngre åldrar samt pandemins engångseffekt på kostnader och intäkter. Dessa delar har påverkat nämndens verksamhet och ekonomi.

Förvaltningens prognos vid delårsrapport 1 per april månad avviker med cirka 0,97 procent från årsutfallet (26 miljoner kronor). I april bedömdes överskott på minst 10 miljoner kronor med stora osäkerheter avseende barn- och elevantal samt kostnader och intäkter kopplade till pandemin. Avvikelsen består även av högre statsbidrag för den korttidssjukfrånvaron när reformen förlängts till och med september månad och övriga återkopplingar från Skolverket avseende tidigare års statsbidrag.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Andelen resurser som går till undervisning

Andelen resurser som går till undervisning och omsorg/elevhälsa för respektive skolform är 68 procent i förskolan, 73 procent i grundskolan samt 70 procent i gymnasieskolan. Andelen som går till undervisning tycks ha ökat något mellan åren. Nya internhyror mellan 2020 och 2021 påverkar jämförelsen med lägre kostnader på cirka 20 miljoner kronor med motsvarande sänkning av ramen.

Kostnader som inte räknas som undervisning avser kostnader för administration, måltider samt lokalrelaterade kostnader. De lokalrelaterade posterna är störst, vilka för förskolan utgör 23 procent för grundskolan 19 procent samt för gymnasieskolan 20 procent.

Klimatavtryck

Klimatavtrycket vid inköp av livsmedel har ökat något under 2021. Bedömningen är att pandemin har påverkat planeringen av inköp och verksamhet. Det är främst inköp till skolmåltider, hemkunskap samt skolors caféer som bidragit till det ökade klimatavtrycket. Minskning har skett inom förskolans måltider och på central förvaltning.

På nätverken för köksansvariga kockar har stöd för hur köken ska göra inköp och arbeta för att minska klimatavtrycket diskuterats, likaså genomgång och uppföljning av CO2e. Utbildningar inom vegetarisk matlagning för måltidspersonal har genomförts under året, då servering av mer växtbaserade måltider är ett betydande sätt att minska klimatavtrycket. Fortsatt arbete krävs för att öka kunskapen vid val av livsmedel, medvetenheten om vikten av omställning till mer växtbaserade måltider och matgästernas acceptans av mer växtbaserad kost.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Utbildningsnämndens nettoutfall är inom beslutad budgetram (%)		0,02 %	2,16 %	0,9 %	0%	0,4 %
Utbildningsnämndens prognos vid delårsrapport 1 avviker från årsutfallet med max 1 %		0,14 %	-1,5 %	1,4 %	0%	0,3 %
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och omsorg för förskola.				67 %	ökar	68 %
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och elevhälsa för grundskola.				73 %	ökar	73 %
En utökad andel av resurserna inom egenregi går till undervisning och elevhälsa för gymnasieskola.				67 %	ökar	70 %
Utbildningsförvaltningens klimatavtryck vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar		2,2	2,2	2,3	2,3	2,4

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:2 Botkyrkas anställda trivs och mår bra

Nämndens mål: Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.

Måttet avseende chefers nöjdhet bygger på en kommungemensam chefsenkät. Denna har varit pausad under pandemin och utfall saknas.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Chefernas nöjdhet med förvaltningens stödprocesser ska öka.		6		Saknar utfall	-	Saknar utfall

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Nämndens mål: Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga som arbetsgivare och har en hållbar personalförsörjning.

Analys

HME - Hållbart medarbetarengagemang

Årets medarbetarundersökning genomfördes i oktober månad och innehöll både kommunens egna frågor och den riksomfattande delen Hållbart medarbetarengagemang - HME som alla kommuner och regioner i landet besvarar. HME-frågorna är oförändrade över tid och därmed jämförbara både med egna tidigare resultat och andra kommuners resultat.

Förvaltningens HME-resultat förbättrades något jämfört med föregående år. Det är verksamhetsområde förskola som står för ökningen medan övriga verksamhetsområden och central förvaltning har ett lägre resultat än föregående år. Sett över en treårsperiod är grundskolan och förskolan resultat stabilt medan gymnasieskolan och central förvaltning har en negativ trend.

I enkäten framkommer att medarbetare upplever att deras arbete är meningsfullt och att det finns en tydlighet i arbetsuppgifter. De områden som medarbetare upplever minst positivt gäller frågorna om att hinna med sina arbetsuppgifter, möjlighet att påverka arbetstider och schema, återhämtning samt uppföljning av mål.

Svarsfrekvensen har fortsatt att öka i den senaste medarbetarundersökningen till en svarsfrekvens på 87 procent. Detta kan jämföras med 77 procent 2019 och 83 procent 2020.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för 2021 har präglats av pandemin, men i lägre omfattning än föregående år. Det är främst korttidssjukfrånvaron som minskat. Periodvisa lättnader i restriktioner och en ökad andel vaccinerade kan ha bidragit till en lägre sjukfrånvaro jämfört med pandemins första år.

Uppdelat per verksamhetsområde kan det konstateras att sjukfrånvaron minskat inom samtliga verksamhetsområden. Störst minskning finns inom grundskolan och förskolan som båda har cirka 1,5 procentenheter lägre sjukfrånvaro än 2020. Sjukfrånvaro är dock högre än före pandemin. För gymnasieskolan har sjukfrånvaron fortsatt att sjunka varje år trots pandemin och är lägre än åren före pandemin.

För mer detaljerad analys kring sjukfrånvaro se vidare i avsnittet Personalredovisning.

Personalomsättning

Andel medarbetare som slutar och lämnar kommunen (externa avgångar) har ökat något jämfört med 2020 men är fortsatt lägre än tidigare år. En låg personalomsättning bidrar till en stabil verksamhet med möjlighet till kontinuitet för barn och elever.

Andelen externa nyrekryteringar fortsätter att minska vilket kan tyda på att externa ersättningsrekryteringar sker i mindre omfattning än tidigare. En förklaring till detta kan vara att verksamheterna generellt minskar personalvolymen för att anpassa till ekonomiska förutsättningar. Det kan konstateras ett samband med att antalet anställda också minskar.

För mer detaljerad analys kring personalomsättning se vidare i avsnittet Personalredovisning.

Kompetensutvecklingsmöjligheter

Som en del i arbetet attraktiv arbetsgivare erbjuder medarbetare kompetensutveckling och stöd vid fortbildning. Möjligheten att utvecklas i sin anställning och inom kommunen antas ha positiv påverkan på t ex personalomsättning och frisknärvaro. Kompetensutveckling sker i form av interna utbildningar t ex språkutbildning i svenska och barnskötarutbildning samt högskolekurser och program. Kompetensutveckling innebär också att

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) i utbildningsförvaltningen ska öka.		80	80	78	ökar	79 80 79
Frisknärvaron (%) för medarbetare (kvinnor/män) i utbildningsförvaltningen ska öka.				91 % 95 % 90 %	ökar	92 % 95 % 92 %
Antal nyanställda under året i relation (%) till antalet anställda ska minska.			15 %	7 %	minska	6 %
Antal avslutade anställningar under året i relation (%) till antalet anställda ska minska.			11 %	8 %	minska	9 %

Fullmäktiges utvecklingsmål: 4:3 Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt

Nämndens mål: Barn och elever i Botkyrkas förskolor och skolor har förmågan att möta det framtida digitala samhället.

Analys

Överlag har alla skolformer utvecklats digitalt under pandemin, tillsammans med bättre förutsättningar som nya datorer och andra digitala verktyg har undervisning breddats och förmåga att kommunicera digitalt förbättrats.

För att öka den digitala kompetensen till förskolor och skolor har utvecklande insatser genomförts under året. Exempel är seminarier och kurser och vid behov riktad stöd för skolor. Ett ytterligare exempel är en digital verktygsbank för samtliga skolformer. Denna behöver förenklas så att samtliga förskolor och skolor nås av utbudet. Arbete pågår med att skapa plattformen *Utlåningshubben* för att underlätta för förskolorna och skolorna att få tillgång till och utbildning i kostsamma och avancerade digitala verktyg. Användning av dessa ökar skolans möjlighet att göra det abstrakta konkret och det teoretiska praktiskt, allt för att kunna bredda undervisningen för barn och elever.

Samtliga elever och pedagogisk personal har tillgång till digitala verktyg som inläsningstjänst, översättningsstöd (spell right) och avancerat rättstavningsprogram (Stava Rex).

Förskolan

I de riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer för förskolan som utbildningsnämnden fattade beslut om 2020 uppges att det analoga och det digitala ska samspela i samtliga lärmiljöer. Den årliga uppföljning som gjorts under 2021 visar att de digitala inslagen behöver utvecklas i lärmiljöerna utomhus. 85 procent av personalen i förskolan uppger att digital didaktik är en naturlig del av undervisningen vilket tolkas som att de digitala inslagen är mer frekventa i förskolans inre lärmiljöer.

Verksamheterna erbjuds olika digitala tjänster och appar. Utlåningshubben kommer även erbjuda utbildningar och utlåningsmaterial för förskolan, ett arbete som startades upp under 2021.

Grundskolan

Satsningar har genomförts under året för att byta ut gamla datorer för elever och lärare samt att

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

klassrummen är utrustade med nya projektorer på flertal skolor. I de yngre åldrarna i grundskolan har antalet datorer per klass ökat. Tillgången till uppdaterade digitala verktyg och fler datorer har gett möjligheter att utveckla den digitala undervisningen. Digitaliseringen är i allt högre utsträckning en naturlig del av undervisningen och ett stöd i att både bredda och differentiera undervisningen.

Insatsen *Läsa äger* har utvecklats till den digitala insatsen *Levla läsning*. *Levla läsning* ett digitalt arbetssätt för att öka elevernas ordförråd. Alla skolor har tillgång till programmet. En kurs i programmet riktad till grundskolans lärare anordnades under 2021.

Under 2021 har ett antal skolor deltagit i skolprogrammet *First Lego League* som syftar till att arbeta tvärvetenskaplig inom ämnena svenska, matematik, teknik och samhällsvetenskap. Eleverna får en ökad insikt om hur frågorna de har arbetat med kan ses ur fler perspektiv samt projektledning och användning av digitala verktyg under arbetets gång.

Gymnasiet

Stort fokus under pandemin har varit att utveckla fjärr- och distansundervisningen. Lärdomar från arbetet på distans har tagits med in i närundervisningen och det digitala inslaget i klassrummet har i högre utsträckning blivit en naturlig del av undervisningen.

Lärare inom gymnasieskolan erbjuds kurser som leder till en certifiering som Google Teacher.

Digitala kompanjonen är i gång. Här samlas olika tjänster som ska underlätta och vara lättillgängliga. Just nu erbjuds SYV -och kuratorstjänst. Tjänsten kommer utvecklas under 2022 utifrån önskemål och behov.

Mått	*)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2021	Utfall 2021
På samtliga Botkyrkas förskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen				Nytt mått 2021		60 %
På samtliga Botkyrkas grundskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen				Nytt mått 202		87 %

Analys

13 av 15 svarande skolor

På samtliga Botkyrkas gymnasieskolor uppger minst 75 % av personalen att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen				Nytt mått 2021		100 %
---	--	--	--	----------------	--	-------

3 Betydelsefulla händelser

Resultatutveckling

Både grundskolan och gymnasieskolan har upprätthållit en hög resultatnivå när det gäller avgångseleverna. Gymnasieskolan har i stora delar upprätthållit den positiva trenden trots pandemin. 88 procent av eleverna på de nationella programmen har tagit gymnasieexamen i år. Den positiva trenden avseende andel elever som tar examen vid de högskoleförberedande programmen fortsätter. Ett tydligt trendbrott framgår dock för elever vid de yrkesförberedande programmen där andel elever med gymnasieexamen minskar för andra året i rad.

Behörigheten till gymnasieskolan för grundskolans avgångselever ligger kvar på samma höga nivå som förra året. Andel avgångselever med betyg i alla ämnen är också densamma på kommunnivå. Detsamma gäller den genomsnittliga meritpoängen som även detta år ligger på 224 meritpoäng.

Vidare har andel elever i förskoleklass som visar en indikation på att inte nå de kunskapskrav som ställs i årskurs 1 och 3 i svenska och svenska som andraspråk minskat något från året innan. Det finns dock elever som inte deltagit i förskoleklasskartläggningen, däribland nyanlända och elever med hög frånvaro. Utfallet skulle kunnat vara ett annat om samtliga elever i förskoleklass hade deltagit i kartläggningen. Underlaget är mycket viktigt för förskolornas analys av undervisningen i förskolan, fler språkutvecklande insatser har initierats under 2021 vilket kan haft positiv inverkan på resultatet, dock indikerar förskolepersonal att det är fler barn i förskolan som har låg språkförmåga då de inte deltagit i förskolans verksamhet i samma utsträckning som innan pandemin. Särskilt alarmerande är resultaten för de som inte varit inskrivna i förskolan över huvud taget.

Att kontinuerligt följa upp barns och elevers utveckling och lärande är viktigt för att säkerställa hög måluppfyllelse framåt. Fortfarande finns stora skillnader i resultatutveckling mellan skolorna i kommunen.

Tillsammansarbetet

Under 2021 har förvaltningen startat ett arbete tillsammans med rektorer för att nå visionen "Sveriges bästa skolor". Syftet med tillsammansarbetet är att tillvarata all den utveckling och de goda exempel som finns på enhetsnivå och central nivå och sprida kunskap och erfarenheter över verksamhetsområdenas gränser. Förvaltningsledningen har vid tre tillfällen under året haft möten med rektorerna. Två av dessa har på grund av pandemin genomförts digitalt. Arbetet har fokuserat på att ta fram ett antal strategiska mål inom områdena resultat, attraktivitet, likvärdighet, ekonomi och kompetens samt skapa gemensamma förhållningssätt för att möta skolsegregationen. "Sanningen är att hela samhället misslyckas om Botkyrkaeleverna inte får rätt förutsättningar att lyckas med studierna" är ett citat från kommunens politiska plattform.

Insatser för långsiktig ekonomi i balans

Arbetet med att genomföra planerade åtgärder för en långsiktigt hållbar ekonomi i balans fortgår och följer den handlingsplan som fastställdes 2020. Handlingsplanen tar sitt avstamp i den rapport som förvaltningen beställde 2020 avseende effektiva styr- och ledningsprocesser utifrån den ekonomiska situationen 2019.

I januari 2021 påbörjades ett arbete för att lyfta de möjligheter och utmaningar som finns för att klara en långsiktigt hållbar ekonomi. Utmaningar kan vara händelser i kommunen eller beslut som fattas på nationell nivå. Arbetet fokuserar på styrkor, utmaningar, hot och möjligheter. Respektive verksamhet har tagit fram ett antal strategiska vägval för att nå en långsiktig ekonomi i balans. I detta arbete analyseras också vilka verktyg som behövs för att kunna styra mot målet. Viktiga

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

områden att utveckla är skolstrukturen och relevanta nyckeltal.

Under året har nämnden på uppdrag av kommunfullmäktige reviderat planen för utbyggnad- och ombyggnad av verksamhetslokaler då den senaste befolkningsprognosen pekar på betydligt lägre barn- och elevantal inom förskolan och gymnasieskolan.

Skolsatsning i Hallunda/Norsborg

Kommunfullmäktiges mål är att det ska finnas attraktiva förskolor och skolor i alla stadsdelar. I Hallunda/Norsborg har de kommunala skolorna i stadsdelen haft långvarigt låga skolresultat och en hög andel barn och elever i området väljer att gå i förskola/skola i en annan stadsdel eller i andra kommuner.

Utbildningsförvaltningen under året tillsatt en projektledare med ansvar för att driva utvecklingen av utbildningen i Hallunda/Norsborg. Arbetet syftar till att ta helhetsgrepp inom stadsdelen så att alla förskolor och skolor ges förutsättningar att vara bra skolor som uppvisar höga resultat. Det är ett långsiktigt arbete som också är brett förankrat inom kommunen där inriktningen handlar om att ta fram ett helhetskoncept för att lyckas i stadsdelen.

Under året har sju delar ringats in som centrala för att lyckas med skolsatsningen: pedagogik, nya lokaler, digitalt lärande, engagerade medarbetare, trygghet, after-school-verksamhet och framtid/långsiktighet. Inriktningen är att engagerade medarbetare, en stärkt pedagogik och digital profil ska säkerställa att varje barn ges förutsättningar att utvecklas utifrån dennes förutsättningar. Även moderna och ändamålsenliga lokaler samt after-school verksamhet ska skapa förutsättningar för bättre studiero, undervisning och trygghet.

Pandemins effekter

Skolverkets bedömning om utbildningstapp skiljer sig från de resultat som hittills har kunnat konstateras hos elever i Botkyrka. Pandemins effekter tycks drabba yngre barn och elever hårdast och därtill barn och elever i socioekonomiskt utsatta områden. Främst gäller det språkutveckling. Elever i grundskolan och gymnasieskolan förefaller inte ha påverkats i samma utsträckning då betygsresultaten våren 2021 håller samma höga nivå som åren innan. Förskolans personal har haft stora utmaningar i det dagliga direkta mötet med oroliga vårdnadshavare. I likhet med grundskolorna har man behövt, och lyckats väl med, att anpassa rutiner för till exempel lunch och föräldramöten. Avbrott i vistelsen på förskolan tros vara en orsak till att förskoleenheter i norra Botkyrka kan se en försämring i språkutvecklingen. Denna bild bekräftas av barnavårdscentralen (BVC). Det är möjligt att pandemins effekter kommer att avspegla sig i Botkyrkaelevernas resultat på längre sikt. Nämnden behöver noga följa resultatutvecklingen för att även fortsättningsvis kunna vidta nödvändiga åtgärder.

Både gymnasiet och grundskolan har utvecklats avseende undervisning i en digital miljö. Det finns vissa elever som har klarat sin skolgång bättre under pandemin tack vare denna utveckling. Till exempel har undervisning via hybridmöten gjort det möjligt för hemmasittare att delta i skolarbetet. Den digitala kompetensen och nya arbetssätt kan antas gynna elevers skolgång även efter pandemin.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4 Ekonomisk uppföljning och analys

4.1 Driftuppföljning

Analys

Förvaltningen redovisar överskott på 36 miljoner kronor.

- Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen.
- Jämfört med den prognos som lämnades vid delårsrapport 1 avviker årsutfallet med 0,97 procent. Vid tertial 1 bedömdes överskott på 10 miljoner kronor.

Utfall per verksamhetsområde

I tabellen nedan redovisas utfall per verksamhetsområde i enlighet med indelning av fördelade medel från kommunfullmäktige. Belopp i tusentals kronor.

För nämnden redovisas den ekonomiska analysen enligt budgetansvar. Se tabell sida 32.

	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse Budget - Utfall
NÄMND					
Intäkter	600	600	600	600	0
Kostnader	-1 157	-1 110	-1 200	-1 204	-4
Netto	-557	-510	-600	-604	-4
GEMENSAM VERKS.					
Intäkter	88 221	89 124	96 165	99 141	2 976
Kostnader	-164 077	-172 338	-187 939	-197 643	-9 704
Netto	-75 856	-83 214	-91 774	-98 502	-6 728
FÖRSKOLA					
Intäkter	783 358	840 906	808 702	817 398	8 696
Kostnader	-1 457 426	-1 513 451	-1 508 429	-1 467 961	40 427
Netto	-674 068	-672 545	-699 727	-650 563	49 123
FÖRSKOLEKLASS					
Intäkter	59 062	59 778	57 470	59 823	2 354
Kostnader	-106 351	-111 081	-112 031	-104 191	7 841
Netto	-47 289	-51 303	-54 562	-44 367	10 194
FRITIDSCHEM					
Intäkter	153 095	138 179	139 093	131 789	-7 304
Kostnader	-214 999	-205 080	-210 611	-199 024	11 587
Netto	-61 904	-66 900	-71 518	-67 235	4 284
GRUNDSKOLA					
Intäkter	1 094 858	1 133 140	1 130 466	1 186 594	56 127
Kostnader	-2 320 086	-2 375 801	-2 398 790	-2 484 028	-85 238
Netto	-1 225 229	-1 242 661	-1 268 323	-1 297 435	-29 111
GRUNDSÄRSKOLA					
Intäkter	81 642	83 397	79 944	84 386	4 442
Kostnader	-164 974	-171 179	-172 000	-170 448	1 552
Netto	-83 332	-87 782	-92 056	-86 062	5 994
GYMNASIESKOLA					
Intäkter	436 133	451 267	464 083	469 480	5 397
Kostnader	-831 283	-844 689	-868 035	-872 829	-4 794
Netto	-395 150	-393 422	-403 952	-403 349	603

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse Budget - Utfall
GYMNASIESÄRSKOLA					
Intäkter	32 862	34 728	36 136	36 562	426
Kostnader	-79 469	-81 632	-84 770	-83 772	998
Netto	-46 607	-46 904	-48 635	-47 211	1 424
FUNKTIONSNEDSÄTTA					
Intäkter	1 100	604	641	586	-55
Kostnader	-2 057	-1 640	-2 581	-2 131	451
Netto	-957	-1 036	-1 941	-1 544	396
TOTALT					
Intäkter	2 730 930	2 831 723	2 813 299	2 886 359	73 060
Kostnader	-5 341 878	-5 478 003	-5 546 386	-5 583 231	-36 844
Netto	-2 610 948	-2 646 280	-2 733 088	-2 696 872	36 216

Analys enligt ansvarsområde

I tabellen nedan redovisas ekonomin per ansvarsområde utifrån förvaltningens organisation. Belopp i miljoner kronor. Myndighetsutövning avser insatser som görs för barn/elever i behov av särskilt stöd, t ex extern placering hos annan huvudman, placering i kommungemensamma grupper, skolskjuts.

	Budget-avvikelse 2021
Resultat	36,1
Förvaltning	-0,9
Nämnd	0
Ledning och stöd	0
Lokalrelaterat	-0,9
Finansiering	14
Förskola	36,1
Grundskola	-20,6
Gymnasieskola	-1,4
Övrigt	-0,1
Verksamhetsområden:	23
S:a Egenregi	19,4
S:a Myndighetsutövning	3,6
Förskola	9,9
Egenregi	9,7
Myndighetsutövning	0,2
Grundskola	10,4
Egenregi	6,8
Myndighetsutövning	3,6
Gymnasiet	2,7
Egenregi	2,9
Myndighetsutövning	-0,2

Förvaltningen redovisar överskott på 36 miljoner kronor. Nämndens sammanlagda överskott kan förklaras av två större delar; lägre befolkningsutveckling i främst förskoleåldrarna samt pandemins påverkan på kostnader och intäkter. Dessa delar ger störst påverkan på nämndens verksamhet och ekonomi. Se mer nedan under respektive avsnitt.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.1.1 Gemensamma funktioner på förvaltningen

Inom centralförvaltningen redovisas totalt sett underskott på 1 miljon kronor. Budgetavvikelsen har uppstått inom de lokalrelaterade delarna med mindre avvikelser på hyror och kapitalkostnader.

Pandemin har påverkat även centralförvaltningens ekonomi. Ett överskott konstateras när exempelvis planerade aktiviteter ställts in eller anpassats och ökade kostnader till följd av insatser. Flertalet utredningar har genomförts, till exempel utvärdering av resursfördelningssystemet och stöd för elever i behov av särskilt stöd. Händelsen vid en gymnasieskola har medfört externa utredningskostnader. Förvaltningen har under året startat ett projekt i syfte att förstärka varumärket, *Positiva berättelser*. Genom omdisponering av medel har kostnaderna finansierats inom ram. Det har även gjorts satsningar för en höjd attraktivitet med filmer och annat material.

4.1.2 Finansiering

Ett överskott i storleksordningen 14 miljoner kronor redovisas till följd av barn- och elevavvikelse inom samtliga skolformer. Överskottet hör främst samman med färre förskolebarn samt i grundskolans yngre åldrar jämfört med planerat i budget. I samband med uppstart av budgetprocessen 2022 presenterades den senaste befolkningsprognosen. I denna framgick tydligt en kraftig minskning av barn/elever i samtliga åldersgrupper som påverkar även 2021. Utgångspunkt i budgetplaneringen är befolkningsprognosen per åldersintervall och det är mot denna planering som verkligt inskrivna barn och elever avviker. Se mer i avsnitt om volymer och nyckeltal.

I samband med delår 1 bedömde förvaltningen större avvikelser för helåret. Nämnden fattade i samband med delårsrapport 1 beslut om resursförstärkning till samtliga skolformer med anledning av volymöverskottet inom förskola och grundskola. Sammanlagt har 48 miljoner kronor fördelats, varav större delen till grundskolan. Medel tilldelas även till fristående utförare och andra kommuner enligt lika villkor. I det redovisade överskottet på 14 miljoner kronor har hänsyn tagits till omfördelning av engångsmedel till utförare. Exkluderat resursförstärkningen är överskottet 62 miljoner kronor.

Lägre barn- och elevantal konstateras för samtliga skolformer:

- Antalet inskrivna barn i förskolan är cirka 300 färre än planerat i budget. Befolkningsprognosen har överskattats även 2021. Det är fortsatt en låg servicegrad, men sommarmånaderna visade på att den negativa trenden troligen upphört. Införande av ny elevdatabas med start i augusti har påverkat säkerställt statistikunderlag.
- Elever i åldrarna 6-15 år är färre än planerat i budget. Volymavvikelsen är cirka 70 färre grundskoleelever och cirka 150 färre elever i fritidshem.
- Inom gymnasieskolan är volymavvikelsen marginell. Det är främst ett lägre snittpris per elev som är orsak till överskott.
- En lägre nivå av inskrivna barn och elever påverkar kostnaden för nyanlända. Störst avvikelse är det på grundskolan med fler nyanlända än beräknat men färre nyanlända år 1, vilket resulterat i lägre snittkostnader.
- Statsbidragsintäkter från Migrationsverket redovisar underskott till följd av att antalet asylsökande är fortsatt lågt. Eftersläpning i återkoppling från Migrationsverket råder fortsatt. Förvaltningen saknar fortfarande återkoppling avseende ansökan höstterminen 2020.

Avsatta medel för strukturella utmaningar i egenregion har inte nyttjats. I budget 2021 avsattes medel att fördela som kompensation för strukturella utmaningar. Dessa planerades preliminärt riktas till förskolan. Till följd av engångsstatsbidrag samt tillfällig resursförstärkning fördelats enheterna har avsatta medel inte behövts nyttjas 2021. Detta redovisas som överskott.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.1.3 Gemensamt för verksamhetsområdena förskola, grundskola och gymnasieskola

Verksamhetsområdena redovisar tillsammans ett överskott på 23 miljoner kronor och omfattar både egenregin och myndighetsutövning för barn och elever i behov av särskilt stöd samt skolskjuts.

Utförare i egenregin redovisar ett samlat överskott på 19 miljoner kronor och återfinns i alla tre verksamhetsområdena. I resultatet ingår engångsstatsbidrag på cirka 21 miljoner kronor varav 13 miljoner kronor avser statens ersättning för korttidssjukfrånvaro med anledning av pandemin. Utbildningsnämnden har även resultatfört överskott från tidigare års statsbidrag på cirka 8 miljoner kronor. Nämnden har avvaktat återkoppling om återbetalningskrav från Skolverket. Exkluderas statsbidrag av engångskaraktär redovisas en ekonomi i balans totalt sett.

Majoriteten av enheterna redovisar en ekonomi i balans. Det finns ett fåtal enheter inom förskolan och grundskolan som redovisar underskott. Några förskolor har ett pågående omställningsarbete med anledning av lägre befolkningsutveckling. Även några grundskolor bedriver anpassningsarbete. Se mer under avsnitt för respektive verksamhetsområde.

Egenregin har 2021 beviljats resursförstärkning på sammanlagt 39 miljoner kronor. Även tilldelade engångsmedel, Skolmiljarden, på 10 miljoner kronor har förstärkt verksamheten. Tilldelade medel har finansierat inköp och verksamhet under året. Se mer nedan om nyttjandet.

Förändrade processer och åtgärder har gett resultat

Genom en mer proaktiv ekonomistyrning i samband med budgetarbetet 2021 identifierades enheter med ekonomiska utmaningar. Nämnden har fortsatt att ytterligare stärka ekonomistyrningen genom att tydligare trycka på vikten av en ekonomi i balans och mer systematik i arbetet med åtgärdsplaner. Detta tillsammans med de veckovisa ekonomimötena inom respektive verksamhetsområde har fått effekten att de flesta enheterna nu har en ekonomi i balans eller redovisar överskott vilket underlättar för enheter att fortsätta att klara resultatmålen under 2022. Då det ekonomiska resultatet innehåller stora engångsintäkter har det varit av största vikt att följa det underliggande resultatet utan engångsintäkter för att säkerställa den långsiktiga ekonomin för verksamheterna.

Engångseffekter präglar resultatet 2021

Bilden vid utgången 2021 är annorlunda jämfört med utgången av 2020 då resultatet utan engångsintäkter var ett underskott på 19 miljoner kronor. Egenregins ekonomiska förutsättningar som framträdde i samband med budgetarbetet 2022 i höstas förstärks ytterligare i bokslutet. Förvaltningen konstaterar dock att det är flertalet engångseffekter som påverkar både resultatet 2021 och 2022. Vissa inköp som finansierats av engångsmedel är en tillfällig lättnad 2021 och 2022, se nedan om Extramedel och Skolmiljard. Även pandemin har inneburit kostnadsminskningar av engångskaraktär bland annat till följd av distansundervisning och att planerade aktiviteter försenats eller ställts in under året. Förvaltningen ser också att planerade inköp inte har möjliggjorts då leverantörerna inte har kunnat leverera på grund av pandemin, vilket har resulterat i överskott.

Behovet av fortsatt åtgärdsarbete

Trots det goda resultatet för året bedömer förvaltningen att det åtgärds- och anpassningsarbete som pågår på enhetsnivå i syfte att komma i ekonomisk balans måste fortsätta. Detta gäller samtliga enheter för en långsiktig ekonomisk hållbarhet. Särskilt fokus och arbete har riktats till de enheter som har större ekonomiska utmaningar av strukturell karaktär.

Nämndens beslut om resursförstärkning och enheternas nyttjande

Nämnden fattade i samband med delårsrapport 1 beslut om att en stor del av det bedömda volymöverskottet till följd av en lägre befolkningsutveckling främst avseende förskolebarn och grundskolans yngre åldrar fördelas som resursförstärkning till samtliga skolformer. Enligt

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

preliminära bedömningar uppgick resursförstärkningen till 35 miljoner kronor varav 30 miljoner kronor till egen regin samt 5 miljoner kronor till externa utförare.

Förvaltningen har tillsammans med verksamheten planerat för hur överskottet ska fördelas samt vilka aktiviteter och åtgärder som är aktuella. Då överskottet är av engångskaraktär ska det nyttjas till åtgärder som är knutna till innevarande år.

Medlen har fördelats mellan verksamhetsområdena och nyttjats enligt nedan:

- Satsning på digital utrustning, främst till grundskolorna, 13 miljoner kronor.
- Satsning på förbättrad innemiljö, inköp av läromedel, konferenser med mera på samtliga verksamhetsområden, 17 miljoner kronor. I detta ingår en biblioteksatsning på 0,5 miljoner kronor.
- Språksatsning under hösten för förskolans 3 - 5 åringar som komplettering till statsbidrag, 0,8 miljoner kronor.
-
- Satsning på insatser för höjd attraktivitet och automatisering av nyckeltal har genomförts och de ökade kostnaderna har finansierats inom befintlig ram.

Sammanlagt har inköp på 48 miljoner kronor fördelas i resursförstärkning, varav 39 miljoner kronor till egenregin. 9 miljoner kronor har tilldelats fristående utförare och andra kommuner enligt lika villkor. Nämnden konstaterar att en högre summa fördelats som resursförstärkning än preliminära bedömningar. Under året har det överskottet inom finansieringen till följd av den lägre befolkningsutvecklingen kunnat säkerställas. Sammanlagt har cirka 9 miljoner kronor extra fördelats som resursförstärkning till egenregin. Medlen har finansierat den särskilda lönesatsningen på 2 000 kronor i engångsbelopp till behöriga lärare i förskola och skola. Medlen har även finansierat det ökande behovet av skyddsutrustning med anledning av pandemin. och avser exempelvis munskydd och handsprit. 3 miljoner kronor. Enligt lika villkor fördelas en högre summa även till externa utförare.

Nyttjande av Skolmiljarden, tillfällig förstärkning av det statliga stödet

Nämnden har under året beviljats 13,1 miljoner kronor i tillfälligt förstärkt statligt stöd till skolväsendet. Medlen omnämns som Skolmiljarden. Syftet med tillskottet är att ge kommunerna förutsättningar för att kunna säkerställa att alla barn och elever får den utbildning de har rätt till trots rådande pandemi. Medlen riktas till egenregin samt externa utförare.

Sammanlagt har 10,0 miljoner kronor fördelats till egenregin. Medel tilldelas även till fristående utförare enligt lika villkor, 3,1 miljoner kronor.

Medlen har nyttjats enligt nedan:

- Under våren genomfördes språksatsning för 5-åringar, 0,9 miljoner kronor.
- Medel har fördelats till skolorna för att under sommaren förstärka lovskolan för elever i årskurs 1-5 samt årskurs 8-9 som en komplettering till möjligt statsbidrag för den frivilliga lovskolan. Även förstärkt simundervisning har genomförts, 1,8 miljoner
- Medel har fördelats för en garanterad studiehjälperledning för nyanlända, 4,2 miljoner kronor.
- Ett pilotprojekt med digitala kuratorer påbörjades i höstas, 0,4 miljoner kronor.
- Medel har fördelats till cirkulationsbiblioteken samt inköp av läromedel, 0,5 miljoner kronor
- Gymnasieskolorna har personalförstärkt för att upprätthålla en smittsäker miljö för eleverna och personalen vid närundervisning, 2,1 miljoner kronor.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.1.3.1 Förskolans verksamhetsområde

Förskolans verksamhetsområde redovisar ett överskott på 10 miljoner kronor. Exkluderas statsbidrag av engångskaraktär avseende sjukfrånvaro och tidigare års statsbidrag redovisas en ekonomi i balans.

Förskolornas största utmaningar under året har varit den minskade efterfrågan på platser. Antalet placerade årsbarn har varit färre än budgeterat i samtliga områden varav Norsborg/Hallunda och Fittja drabbats hårdast. Detta har inneburit krav på förändringsarbete att anpassa verksamheten efter behovet. Vårterminens låga nivåer av inskrivna barn har bidragit till en stor del av överskottet. Under sommaren har oväntat många familjer behållit sina platser med ökade intäkter som följd. Hösten har ökat överskottet bland annat till följd av inställda konferenser.

Majoriteten av enheterna redovisar en ekonomi i balans. Åtta enheter redovisar överskott eller mindre avvikelser.

Resterande fyra områden har de största ekonomiska utmaningarna:

- Alby Västra och Norsborg Östra redovisar underskott som hänförs till fortsatt låg efterfrågan och där organisationen inte anpassats fullt ut till den lägre efterfrågan
- Tullinge Södra och Tullinge Norra har flera mindre förskolor. Mindre enheter har utmaningar i att anpassa personalstyrkan då grundbemanning behövs för att klara öppettider samt att garantera en trygg och säker arbetsmiljö för barn och pedagoger.

4.1.3.2 Grundskolans verksamhetsområde

Grundskolans verksamhetsområde redovisar ett överskott på 10 miljoner kronor varav egenregin överskott på 7 miljoner kronor och myndighetsutövning för elever i behov av särskilt stöd inkluderat skolskjuts överskott på 3 miljoner kronor. Exkluderas statsbidrag av engångskaraktär avseende sjukfrånvaro och tidigare års statsbidrag redovisas underskott på 4 miljoner kronor för egenregin.

Majoriteten av skolorna redovisar överskott eller nollavvikelse. Flertalet skolor som i budgetarbetet för 2021 befarades ha ekonomiska utmaningar har vidtagit åtgärder och redovisar en ekonomi i balans. Dock ska förtydligas att även extra intäkter har bidragit stort till detta.

Vid året slut är det fyra enheter som redovisar större underskott:

- För Fittja Rektorsområde beror underskottet främst på höga vikariekostnader.
- På Borgskolan har inte åtgärdsplanen fått full effekt med högre personalkostnader som följd. Även höga kostnader avseende extern bemanning för elevhälsa och tolkar samt studiehandledning konstateras.
- Utmaningarna för Språkcentrum var kända vid årets början där organisationen inte anpassats till grundskolornas lägre nivå på beställningar av studiehandledning. Nämnden har fördelat 4 miljoner kronor av det tillfälliga statsbidraget Skolmiljarden för en garanterad studiehandledning för nyanlända. Detta har tillfälligt minskat Språkcentrums underskott.
- Utmaningarna för Hammerstaskolan är kända sedan tidigare. Vid årets början konstaterades obalans mellan elevantal och organisation. Rektor har vidtagit åtgärder och minskat underskottet under året. Arbetet med organisationsöversyn fortsätter.

Myndighetsutövning för elever i behov av särskilt stöd redovisar överskott på 3 miljoner kronor vilket främst hör samman med färre placerade elever än planerat i budget. Detta gäller både placeringar i de kommunensamma särskilda undervisningsgrupperna samt externa placeringar hos annan huvudman. För de sistnämnda redovisas även en lägre snittkostnad per elev än beräknat i

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

budget. Nämnden har haft ett pågående åtgärdsarbete med målsättningen att erbjuda fler elever placering i egen regi och minska antalet externa placeringar där så är lämpligt. Förvaltningen bedömer att åtgärder börjar få effekt. Arbetet fortsätter och under 2022 kommer förvaltningen att genomföra en omfattande översyn av arbete med elever i behov av extraordinära stödinsatser.

4.1.3.3 Gymnasieskolans verksamhetsområde

Gymnasieskolans verksamhetsområde redovisar överskott på 3 miljoner kronor. Exkluderas statsbidrag av engångskaraktär avseende sjukfrånvaro redovisas överskott på 2 miljoner kronor.

Samtliga skolor visar ett överskott förutom St Botvids gymnasium som visar ett mindre underskott på 0,1 miljoner kronor. Överskottet kan främst hänföras till pandemin där delar av vårterminens undervisning bedrivits på distans. Kostnadsnivån för exempelvis läromedel och måltider har därmed varit lägre. Elevantalet har varit lägre än planerat i budget för samtliga skolor men främst på Skyttbrinks gymnasium. Skolorna har vidtagit åtgärder och anpassat kostnadsnivån.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.1.4 Uppföljning och analys av kompetensförsörjning ur ett ekonomiskt perspektiv

Lönekostnader

Personalkostnader är förvaltningens största kostnadspost. Sammanlagt uppgår personalkostnaderna till 1 701 miljoner kronor och utgör 63 procent av omslutningen. Utfallet i 2021 års löneöversyn var 2,15 procent och inkluderar den kommunala lönesatsningen på barnskötare.

Förvaltningen har analyserat lönerna för de som nyrekryterats jämfört med de som slutat under perioden januari till september 2021. Analysen visar en högre lönenivå för nyanställda för några av lärarkategorierna medan andra har samma lönenivå. Underlaget för flertalet av lärarkategorier är för litet för att säkerställa eventuell löneglidning. Förvaltningens personalomsättning var fortsatt låg under 2021 vilket också innebär att både antalet som slutat och nyanställt varit färre än tidigare år.

Lönejämförelse med andra kommuner

Lönejämförelser visar att Botkyrka fortsatt har ett väl hävdad löneläge för lärargruppen i förhållande till andra kommuner i Stockholms län och i förhållande till landet som helhet. I Lärarförbundets årliga ranking av skolkommuner uppges kommunen ha landets högsta lärarlöner.

Utbildningsförvaltningens barnskötare som i tidigare jämförelser med andra kommuner i Stockholmsregionen haft ett lågt löneläge fick under 2021 en extra lönesatsning.

Personalförändringar

Anpassning av organisationerna efter ekonomiska förutsättningar har i första hand kunnat ske genom naturlig avgång och endast i mindre omfattning med uppsägningar.

Ekonomisk påverkan på personalrelaterade kostnader på grund av Corona

Coronapandemin har påverkat förvaltningens medarbetare avseende exempelvis arbetsmiljö och sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron under 2021 var lägre jämfört med 2020 men är ändå något högre än sjukfrånvaron 2018 och 2019.

Förvaltningens kostnader för den korta sjukfrånvaron uppgår vanligen till cirka 22 miljoner kronor per år inklusive sociala avgifter. För 2021 har ökningen varit 29 procent jämfört med genomsnittliga kostnader 2018 och 2019. Motsvarande ökning för 2020 var 58 procent. Se tabell nedan.

Kommunen har med anledning av pandemin statsbidragsfinansierats för kostnadsökningen. Detta innebär att den högre sjukfrånvaron inte medfört ökade sjuklönekostnader. 2021 uppgår statsbidraget till 13,1 miljoner kronor. Statsbidraget för 2020 var 32,0 miljoner kronor.

	Snitt 2018/2019	2020	2021
Totalvärdet	-22,1	-35,1	-28,6
Central förvaltning	-0,6	-0,4	-0,4
Förskola	-12,8	-20,1	-17,3
Grundskola	-7,6	-12,9	-9,5
Gymnasieskola	-1,1	-1,6	-1,3

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.1.5 Intäkter och kostnadsanalys

Tabell: Periodens resultat (budgetavvikelse)

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvik	%	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Taxor och avgifter	100 817	101 834	-1 017	-1,0 %	Volympåverkan
Externa hyror	1 726	0	1 726		-
Försäljning	184 879	177 172	7 707	4,4 %	Volympåverkan
Bidrag	247 523	209 328	38 195	18,2 %	Statsbidrag tex sjuklöner
Övriga intäkter	7 823	8 008	-185	-2,3 %	Påverkan pandemin
Interna intäkter	2 343 590	2 316 957	26 633	1,1 %	Volympåv./ förd. medel
Summa intäkter	2 886 359	2 813 299	73 060	2,6 %	
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 702 386	-1 701 397	-989	-0,1 %	Volympåv./ löneöversyn
Varor	-152 952	-110 870	-42 082	-38,0 %	Engångseffekt 2021
Entreprenad, köp av verks.	-810 149	-835 883	25 734	3,1 %	Volympåverkan
Externa lokalhyror	-375 842	-373 337	-2 505	-0,7 %	-
Bidrag	-183	0	-183		-
Övriga kostnader	-178 581	-170 082	-8 499	-5,0 %	Engångseffekt 2021
Interna kostnader	-2 346 091	-2 336 892	-9 199	-0,4 %	Volympåverkan
Kapitalkostnader	-15 550	-17 900	2 350	13,1 %	Nedskrivn. av investeringar
Summa kostnader	-5 581 734	-5 546 361	-35 373	-0,6 %	
Finansiella poster	-1 496,9	-25,5	-1 471		Påverkas av investeringar
Netto	-2 696 872	-2 733 088	36 216	1,3 %	

Förvaltningen redovisar överskott på 36 miljoner kronor. Budgetavvikelsen utgör 1,3 procent av budgetomslutningen. Flertalet kostnadsposter som personalkostnader, köp av verksamhet och interna kostnader påverkas av förändringar i barn- och elevantal jämfört med planerat i budget. Kostnadsposterna påverkas också av löneöversyn samt uppräknings av resursfördelningen. Detsamma för interna intäkter.

Intäktssidan: överskott 2,6 procent, motsvarar 73 miljoner kronor

- Avvikelsen avseende avgifter och taxor påverkas av lägre barn- och elevantal i förskola och fritidshem än planerat i budget. Snittintäkt per barn är högre.
- Det är främst statsbidrag som står för den positiva avvikelsen på intäktssidan. Här ingår bland annat statens finansiering av sjuklönekostnader som inte var känd inför budgetarbetet (13 mkr). Flera nya statsbidrag har tillkommit, exempelvis arbetsmiljö för skolor i utsatta områden. Förvaltningen erhåller högre momsstatsbidrag till följd av fler utpendlare.
- Försäljning av verksamhet är högre än budget till följd av framför allt fler inpendlare inom grundskolan och gymnasiet. Det är även högre snittintäkt/elev/barn i de flesta verksamheter.
- Övriga intäkter avser främst måltidsintäkter, påverkas av pandemin.
- För interna intäkter redovisas en positiv budgetavvikelse. Lägre barn- och elevantal i egenregi i förskolan och grundskolan än planerat i budget, redovisas som negativ avvikelse på interna intäkter. Detta uppvägs av den resursförstärkning på 39 miljoner kronor som beslutats av nämnden. Även tilldelade medel enligt beslut från kommunfullmäktige som avser Skolmiljarden ligger fördelade som interna intäkter (10 mkr).

Kostnadssidan: underskott 0,6 procent, motsvarar 35 miljoner kronor

- Avseende personalkostnaderna redovisas ingen större avvikelse jämfört med budget totalt sett. I detta ingår flera delar. Negativ avvikelse redovisas till följd av höga sjuklönekostnader

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

med anledning av pandemin. Under våren fördelades engångsbelopp på 2 000 kronor till behöriga lärare i förskola och skola, (5 mkr). Förvaltningen konstaterar att förskolan anpassat personalstyrkan efter färre barn och redovisar överskott samt att grundskolans lönekostnader ligger över budget främst till följd av förseningar i åtgärder.

- Lägre barn- och elevantal i samtliga skolformer avspeglas i köp av verksamhet hos annan huvudman som visar överskott. Här ingår även fördelning av resursförstärkning till externa utförare.
- Utfallet för varor och övriga kostnader överstiger budget med (51 mkr). Det hör främst samman med inköp som finansierats fördelning av resursförstärkning. Fördelas även till externa utförare och redovisas under köp av verksamhet.
- Interna kostnader visar en negativ budgetavvikelse. I grunden är det en positiv avvikelse som förklaras av lägre barn- och elevantal i förskolan och grundskolan än planerat i budget. Att avvikelsen blir negativ beror på att resursförstärkning på 39 miljoner kronor fördelats till egenregi. Även tilldelade medel enligt beslut från kommunfullmäktige som avser Skolmiljarden ligger fördelade som interna kostnader. Se ovan interna intäkter.
- Budgetavvikelsen för kapitalkostnader och finansiella poster är sammantaget positiv och påverkas av årets nedskrivningar av investeringar samt aktiveringen av kapitalkostnader för genomförda investeringar under året.

Tabell: Periodens utfall jämfört med föregående år:

	Utfall 2021	Utfall 2021	Förändring	%	Kommentar
Verksamhetens intäkter					
Taxor och avgifter	100 817	102 039	-1 221	-1,2 %	Volympåverkan
Externa hyror	1 726	1 112	615	55,3 %	
Försäljning	184 879	174 254	10 625	6,1 %	Volympåverkan
Bidrag	247 523	242 003	5 520	2,3 %	Ökade statsbidrag samt moms
Övriga intäkter	7 823	8 176	-353	-4,3 %	Påverkan pandemin
Interna intäkter	2 343 590	2 304 140	39 450	1,7 %	Volympåverkan
Summa intäkter	2 886 359	2 831 723	54 636	1,9 %	
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	-1 702 386	-1 695 132	-7 254	0,4 %	Påverkan av volym och löneöversyn
Varor	-152 952	-119 160	-33 791	28,4 %	Engångseffekt 2021
Entreprenad, köp av verks.	-810 149	-774 210	-35 939	4,6 %	Volympåverkan
Externa lokalhyror	-375 842	-401 549	25 708	-6,4 %	Påverkan internhyressystem
Bidrag	-183	-128	-55		-
Övriga kostnader	-178 581	-160 549	-18 032	11,2 %	Engångseffekt 2021
Interna kostnader	-2 346 091	-2 306 526	-39 564	1,7 %	Volympåverkan
Kapitalkostnader	-15 550	-19 135	3 585	-18,7 %	Nedskrivning, påverkan investeringar
Summa kostnader	-5 581 734	-5 476 391	-105 343	1,9 %	
Finansiella poster	-1 497	-1 612	115	-7,2 %	
Netto	-2 696 872	-2 646 280	-50 591	1,9 %	

Nettoförändringen mellan åren är cirka 50 miljoner kronor högre jämfört med 2020. Förvaltningen konstaterar att skillnaderna återfinns både på intäkts- och kostnadssidan, båda med förändringen 1,9 procent. Jämförelserna mellan åren påverkas av förändringar i barn- och elevantal. Detta gäller för kostnadsposterna personalkostnader, köp av verksamhet och interna kostnader för resursfördelning. Kostnadsposterna påverkas även av löneöversyn samt uppräknings av resursfördelningen. Även intäktssidan påverkas av volymförändringar samt uppräknings mellan åren.

Intäktssidan har ökat med 1,9 procent mellan åren

- Förändringar mellan åren av barn och elever påverkar utfallet för avgifter och försäljning av verksamhet. Till följd av färre barn i förskolan redovisas lägre intäkter, men snittintäkt per barn är högre.
- Antalet inpendlare är fler i de flesta verksamheter och högre snittintäkter/barn/elev redovisas som högre försäljningsintäkter.
- Statsbidragen varierar mellan åren med ett högre utfall 2021 jämfört med förra året. Exempelvis är statsbidrag för Likvärdig skola 15 miljoner kronor högre. Statens ersättning av sjuklönekostnaderna är cirka 20 miljoner kronor lägre i år jämfört med 2020. I år ersätts förvaltningen med 13 miljoner kronor. Förvaltningen erhåller högre momsstatsbidrag till följd av fler utpendlare
- Övriga intäkter avser främst måltidsintäkter, påverkas av pandemin.
- Totalt sett redovisas högre interna intäkter i egenregi i år. Avvikelsen inom interna intäkter är en nettoeffekt där förskolan har lägre barnantal i år jämfört med 2020. Elevantalet i grundskolan är totalt färre, men fler i de högre årskurserna. Gymnasiet har högre elevantal i egenregi i år. Högre bidragsbelopp påverkar dock den här posten liksom utbetalning av extramedel och skolmiljard som gör att intäkterna ökar trots färre barn och elever i egenregi.

Kostnadssidan har ökat med 1,9 procent mellan åren

- Personalkostnader är något högre än föregående år. Utfall påverkas både av löneöversyn samt personalförändringar både till följd av förändringar i barn/elevantal men även åtgärdsplaner. Det är främst förskolan som under året minskat personalkostnaderna till följd av lägre barnantal. Grundskolan och gymnasiet har högre volymer och ökar i personalkostnader. Totalt har cirka 5 miljoner fördelats som engångsbelopp på 2 000 kronor till behöriga lärare i förskola och skola, sammanlagt cirka 1 700 anställda.
- Utfallet för varor och övriga kostnader har ökat kraftigt mellan åren. Det hör delvis samman med inköp som finansierats fördelning av resursförstärkning. Jämförelsen påverkas även av lågt utfall 2020, vilket förklaras av vidtagna åtgärder att nå en lägre kostnadsnivå samt påverkan av pandemin.
- Köp av verksamhet påverkas av volymförändringar mellan åren och är högre i år. Påverkas även av högre bidragsbelopp samt utbetalning resursförstärkning till externa utförare samt Skolmiljard.
- Kommunens internhyresmodell reviderades till 2021. Förvaltningen konstaterar att nya internhyror mellan 2020 och 2021 påverkar jämförelsen med lägre kostnader med motsvarande sänkning av ramen.
- Interna kostnader ökar jämfört med föregående år. Avvikelsen inom interna intäkter är en nettoeffekt där förskolan har lägre barnantal i år jämfört med 2020. Elevantalet i grundskolan är totalt färre, men fler i de högre årskurserna. Gymnasiet har högre elevantal i egenregi i år. Högre bidragsbelopp påverkar dock den här posten liksom utbetalning av extramedel och skolmiljard som gör att kostnaderna ökar trots färre barn och elever.
- Jämförelse mellan åren avseende kapitalkostnader och finansiella poster påverkas av nedskrivningar av investeringar samt aktiveringen av kapitalkostnader för genomförda investeringar under året.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

4.2 Investeringsuppföljning

	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Fleråriga projekt (6-projekt)	-4,7	-15,0	-10,3
Årliga projekt (3-projekt)	-7,2	-12,4	-5,2
Totalt	-11,9	-27,4	-15,5

Analys

Investeringar, fleråriga och årliga projekt

Nämnden har för 2021 en investeringsbudget på 27,4 miljoner kronor som omfattar både fleråriga och årliga investeringsprojekt. Förvaltningen redovisar ett totalt överskott på 15,5 miljoner kronor.

Investeringsbudget för fleråriga investeringsprojekt uppgår till 15 miljoner kronor för inventarieinköp. Dessa inköp är tidsmässigt beroende av färdigställande av våra förskolor och skolor. Till följd av förskjutningar i byggtidplaner redovisas överskott på 10,2 miljoner kronor. Ett flertal investeringar har också skjutits framåt i tiden då den senaste befolkningsprognosen redovisar en betydligt lägre befolkningstillväxt jämfört med tidigare prognoser. Påverkar främst förskolan men även grundskolan till viss del.

- Byggprojekten förskolorna Posthagen, Ametisten, Anemonen, Gullvivan, Ensta och Vega har blivit framflyttade och avsatt budget nyttjas inte, detta enligt nya bedömningar i förvaltningens lokalbehovsplan.
- Förskolorna Vallmon och Måsen, samt Falkbergsskolan och Björkhaga skola har inte nyttjat hela den avsatta budgeten i år.
- Ombyggnationen av Trädgårdsstadsskolan/ Myrstacken beräknades bli klar under år 2021, men till följd av förseningar flyttas hela investeringsbudgeten fram till 2022. Förseningar hänförs till vattenskadorna våren 2021. Inflyttning av grundskolan i Myrstacken planeras till hösten 2023

Investeringsbudget för ettåriga investeringsprojekt uppgår till 12,4 miljoner kronor. Till följd av främst pandemin har inte hela investeringsbudgeten nyttjats i år och därför redovisas ett överskott på 5,2 miljoner kronor. Utfallet under året avser främst ombyggnation av lokaler på Tumba gymnasiums elprogram samt mindre ombyggnationer och anpassningar av främst grundskolor.

- Sammanlagt har 2,2 miljoner kronor ombudgeterats från år 2020.
- 0,7 miljoner kronor har överförts till Tekniska förvaltningen då de tar över ansvaret för investeringen avseende solskydd på Opalens och Vallmons utegårdar.

Förvaltningen föreslår att av 2021 års medel 1,5 miljoner kronor ombudgeteras till 2022. Detta för anpassningar av Falkbergsskolans aula samt utrustning till värmekameror.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

5 Volymer och nyckeltal 2021

Förvaltningen följer månatligen antalet inskrivna barn och elever i samtliga skolformer. Kommunens befolkningsprognos är grunden för volymerna i budgeten. Förvaltningen konstaterar att volymavvikelse finns inom samtliga skolformer.

Förvaltningen har flera roller i sitt ansvar för förskola, grundskola och gymnasieskola. I medborgaransvaret ingår att anordna och finansiera utbildning för alla som har rätt till det enligt Skollagen. I detta ansvar måste hänsyn tas till om boende i kommunen är folkbokförda, asylsökande, tillståndssökanden ur ett finansieringsperspektiv. I huvudmannaansvaret ingår verksamhet i egen regi, det så kallade utföraransvaret. I den egna regin ingår även inpendlande elever.

Volymutveckling i respektive skolform

	Antal barn/elever folkbokförda i Botkyrka				
	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021
Förskola	5 530	5 556	5 382	5 504	5 165
Fritidshem	4 543	4 539	4 355	4 474	4 309
Förskoleklass	1 232	1 270	1 280	1 288	1 259
Grundskola	10 698	11 034	11 229	11 506	11 341
Grundsärskola	183	199	212	217	221
Gymnasieskola	3 466	3 547	3 612	3 677	3 687
Gymnasiesärskola	85	101	107	110	110
Summa	25 736	26 244	26 178	26 777	26 093

Volym i respektive skolform och regiform 2021

Volym	Folkbokförda barn/elever (Budgetfinansiering)				Barn/elever - asyl mm (Finansiering statsbidrag)				Fr andr kom.	Totalt
	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Frist.	Annan kom.	Totalt	Egen-regi	Egen-regin
Förskola	4 322	806	37	5 165	25	3	0	28	40	4 387
Fritidshem	3 472	767	71	4 309	33	3	1	37	72	3 576
Förskoleklass	1 022	225	12	1 259	15	2	0	17	17	1 054
Grundskola	8 384	2 654	304	11 341	108	10	1	119	281	8 773
Grundsärskola	197	23	1	221	3	0	0	3	4	203
Gymnasieskola	1 375	1 236	1 077	3 687	42	4	5	50	1 338	2 754
Gymnasiesärskola.	59	28	24	110	0	0	0	0	12	70
Summa	18 830	5 737	1 526	26 093	225	22	6	253	1 763	20 818

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Utveckling val av regiform

		Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Förskola	Kommunala enheter	89 %	88 %	85 %	84%
	Fristående enheter	11 %	12 %	14 %	16%
	Annan kommun	0 %	1 %	1 %	1%
Fritidshem	Kommunala enheter	85 %	85 %	84 %	81%
	Fristående enheter	13 %	14 %	15 %	18%
	Annan kommun	2 %	2 %	1 %	2%
Förskoleklass	Kommunala enheter	84 %	84 %	83 %	81%
	Fristående enheter	15 %	15 %	16 %	18%
	Annan kommun	0 %	1 %	1 %	1%
Grundskola	Kommunala enheter	76 %	76 %	75 %	74%
	Fristående enheter	21 %	21 %	22 %	23%
	Annan kommun	3 %	3 %	3 %	3%
Grundsärskola	Kommunala enheter	89 %	89 %	89 %	89%
	Fristående enheter	9 %	11 %	9 %	10%
	Annan kommun	2 %	1 %	1 %	0%
Gymnasieskola	Kommunala enheter	39 %	39 %	39 %	37%
	Fristående enheter	33 %	33 %	32 %	34%
	Annan kommun	28 %	28 %	29 %	29%
Gymnasiesärskola	Kommunala enheter	68 %	61 %	58 %	53%
	Fristående enheter	18 %	14 %	25 %	25%
	Annan kommun	14 %	25 %	17 %	22%
Summa	Kommunala enheter	76 %	75 %	74 %	72%
	Fristående enheter	19 %	19 %	20 %	22%
	Annan kommun	5 %	6 %	6 %	6%

Nyckeltal, tusentals kronor per elev

Belopp i tusentals kronor (tkr)

	Tkr/ Antal barn och elever folkbokförda i Botkyrka				
	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021
Förskola	-119,9	-121,3	-125,0	-126,9	-125,9
Fritidshem	-14,1	-13,6	-15,4	-16,0	-15,6
Förskoleklass	-38,3	-37,3	-40,1	-42,4	-35,2
Grundskola	-108,4	-111,0	-110,7	-110,0	-114,4
Grundsärskola	-344,9	-418,8	-413,7	-423,4	-390,2
Gymnasieskola	-116,2	-111,4	-108,9	-109,8	-109,4
Gymnasiesärskola	-96,5	-463,8	-438,4	-442,1	-429,2

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

6 Personalredovisning

6.1 Personalsammansättning

Analys

Anställningsförhållanden

Antalet anställda har minskat något under 2021 jämfört med 2020 men är högre jämfört med 2018 och 2019. Antalet årsarbetare är lägre 2021 än föregående år. Minskningen kan ses som en effekt av att verksamheternas personalvolym minskar för att anpassas till ekonomiska förutsättningar.

Andelen tillsvidareanställda av de månadsavlönade fortsätter att öka och 2021 har 88 procent av de månadsavlönade en tillsvidareanställning. Skollagens regelverk om legitimationskrav innebär att förvaltningen inte får tillsvidareanställa ej legitimerade lärare. Svårighet att rekrytera legitimerade lärare är stor vilket är en av orsakerna till antalet visstidsanställningar.

	År	2018	2019	2020	2021
Antal anställda	Totalvärden	3 293	3 298	3 416	3 376
	Kvinna	2 613	2 614	2 699	2 657
	Man	680	684	717	719
Antal tillsvidare	Totalvärden	2 752	2 789	2 803	2 769
	Kvinna	2 227	2 250	2 260	2 222
	Man	525	539	543	548
Årsarbetare	Totalvärden	3 178	3 194	2 986	2 932
	Kvinna	2 522	2 535	2 331	2 283
	Man	656	659	655	649
Årsarbetare tillsvidare	Totalvärden	2 684	2 724	2 515	2 493
	Kvinna	2 174	2 201	2 000	1 975
	Man	510	523	516	519
Årsarbetare timavlönade*	Totalvärden	0	0	85	107
	Kvinna	0	0	66	82
	Man	0	0	19	25
Andel tillsvidareanställda av månadsavlönade	Totalvärden	83 %	84 %	87 %	88 %
	Kvinna	85 %	86 %	89 %	90 %
	Man	77 %	78 %	80 %	83 %

*Uppgifter saknas om timavlönade årsarbetare före 2020.

Uppdelat per verksamhetsområde kan konstateras att minskningen av antalet anställda inom förvaltningen i huvudsak beror på att verksamhetsområde förskola minskat antalet anställda med 40 personer. Verksamhetsområde grundskola har minskat med fem personer och gymnasieskola är oförändrat antal.

Antalet årsarbetare har minskat i både förskola och grundskola men ökat något inom gymnasieskolan.

	År	2018	2019	2020	2021
Förskola	Antal anställda	1 128	1 116	1 161	1 121
	Kvinna	1 090	1 074	1 115	1 075
	Man	39	43	46	46
	Antal tillsvidareanställda	985	979	977	949

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

	Ar	2018	2019	2020	2021
	Årsarbetare	1 110	1 100	994	953
Grundskola	Antal anställda	1 717	1 733	1 820	1 815
	Kvinna	1 232	1 254	1 314	1 314
	Man	485	480	506	501
	Antal tillsvidareanställda	1 358	1 397	1 431	1 418
	Årsarbetare	1 636	1 661	1 593	1 573
Gymnasieskola	Antal anställda	378	380	384	385
	Kvinna	238	238	237	234
	Man	140	143	147	151
	Antal tillsvidare	339	345	349	354
	Årsarbetare	363	364	354	357

Åldersstruktur

Åldersstrukturen har varit oförändrad senaste åren. Hälften av medarbetarna inom förvaltningen är mellan 30-49 år.

Åldersstruktur	Ar	2018	2019	2020	2021
Årsarbetare	Totalvärdet	3 178	3 194	2 986	2 932
Årsarbetare <=29	Totalvärdet	15,6 %	14,8 %	13,4 %	12,2 %
Årsarbetare 30-49	Totalvärdet	52 %	53 %	53 %	53 %
Årsarbetare 50-59	Totalvärdet	22 %	22 %	23 %	24 %
Årsarbetare >=60	Totalvärdet	10 %	10 %	11 %	11 %
Medelålder	Totalvärdet	42,7	43,0	43,7	43,9

Heltid som norm

För medarbetare inom Kommunals avtalsområde pågår inom kommunen arbetet *Heltid som norm*. Syftet är att kunna erbjuda alla som önskar heltidstjänstgöring. I förvaltningens kartläggning i november 2021 framkom att 72 tillsvidareanställda inom kommunals avtalsområde arbetade deltid. Det är något färre än föregående år då 78 medarbetare arbetade deltid. Vid en förfrågan uppgav 11 av dessa att de önskade arbeta heltid. Det är fler som önskat arbeta heltid än föregående år. Av dessa kan flera kopplas till enheter som haft personalneddragningar. Det har varit svårare att möjliggöra högre sysselsättningsgrad då flera enheter under året dragit ner i omfattning inom kommunals avtalsområde. Det innebär att medarbetare i omställning har förtur till vakanser med heltidstjänstgöring före de medarbetare som anmält intresse för heltid.

Andel medarbetare och chefer med utländsk bakgrund

Uppgifter om andel personal med utländsk bakgrund hämtas från SCB. Med utländsk bakgrund avses utrikesfödda samt inrikes födda med två utrikes födda föräldrar. Med chef avses i SCBs statistik chef med fullt chefsansvar, dvs verksamhets-, ekonomi- och personalansvar. Dessa benämns som a, b och c-chef.

Mått	2018	2019	2020	2021
Andel anställda med utländsk bakgrund	52	53	53	55
kvinnor	54	55	55	57
män	46	48	48	50
Andel chefer med utländsk bakgrund	21	19	18	19

55 procent av förvaltningens medarbetare har utländsk bakgrund (kvinnor 57 procent, män 50 procent vilket innebär en positiv trend där andelen ökat senaste åren.

För chefer är motsvarande siffra 22 procent. Inkluderas även biträdande rektorer, intendent och kockar med arbetsledaransvar är siffran 27 procent.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Utbildningsförvaltningen har en något lägre andel anställda och chefer med utländsk bakgrund jämfört med kommunen som helhet. 60 procent av de anställda inom kommunen har utländsk bakgrund och 24 procent av cheferna. Kommunen har som mål att sammansättningen av medarbetare ska spegla kommunens befolkning sett till utländsk bakgrund.

Personalomsättning

Andel medarbetare som slutar och lämnar kommunen (externa avgångar) har ökat något jämfört med 2020 men är fortsatt lägre än tidigare år. En låg personalomsättning bidrar till en stabil verksamhet med möjlighet till kontinuitet för barn och elever. Andelen externa nyrekryteringar fortsätter att minska vilket kan tyda på att externa ersättningsrekryteringar sker i mindre omfattning än tidigare. En förklaring till detta kan vara att verksamheterna generellt minskar personalvolymen för att anpassa till ekonomiska förutsättningar. Det kan konstateras ett samband med att antalet anställda också minskar.

Den åldersgrupp där flest medarbetare rekryterats externt är medarbetare under 29 år. Störst andel avgångar kan konstateras bland äldre medarbetare. Dessa utgörs till stor del av pensionsavgångar.

		2017	2018	2019	2020	2021
Andel externa rekryteringar	Totalvärden	17,1 %	14,3 %	14,7 %	7,0 %	5,6 %
	<=29	34,9 %	31,8 %	33,4 %	16,3 %	14,4 %
	30-49	17,3 %	14,1 %	15,4 %	7,0 %	5,2 %
	50-59	12,6 %	10,3 %	9,3 %	5,1 %	4,4 %
	>=60	6,7 %	4,8 %	2,6 %	0,7 %	3,2 %
Andel externa avgångar	Totalvärden	13,8 %	12,8 %	11,3 %	8,3 %	9,2 %
	<=29	15,4 %	14,5 %	10,3 %	9,4 %	9,3 %
	30-49	11,8 %	10,4 %	10,2 %	7,1 %	6,9 %
	50-59	11,5 %	9,8 %	9,1 %	5,7 %	7,0 %
	>=60	26,5 %	30,0 %	23,8 %	19,9 %	26,9 %

Personalomsättningen för de olika verksamhetsområdena varierar. Andelen externa avgångar är störst inom grundskolan där en ökning jämfört med föregående år kan konstateras. Motsvarande trend finns inom gymnasieskolan men inte i samma omfattning. Andel externa avgångar minskar inom förskolan.

Personalomsättning per skolform		2017	2018	2019	2020	2021
Förskola	Andel externa rekryteringar	13,2 %	10,7 %	11,5 %	3,5 %	3,9 %
	Andel externa avgångar	11,9 %	10,4 %	8,8 %	8,3 %	7,4 %
Grundskola	Andel externa rekryteringar	21,0 %	17,1 %	17,9 %	9,4 %	6,4 %
	Andel externa avgångar	15,9 %	14,8 %	13,8 %	8,1 %	10,4 %
Gymnasieskola	Andel externa rekryteringar	13,1 %	13,5 %	11,5 %	6,7 %	7,3 %
	Andel externa avgångar	8,5 %	11,7 %	7,2 %	7,9 %	8,7 %

6.2 Arbetsmiljö och hälsa

Analys

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron för 2021 har präglats av Coronapandemin, men i lägre omfattning än föregående år. Det är främst korttidssjukfrånvaron som minskat. Periodvisa lättnader i restriktioner och en ökad andel vaccinerade kan ha bidragit till en lägre sjukfrånvaro jämfört med pandemins första år.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Ar	2018	2019	2020	2021
Total Sjukfrånvaro %	7,5 %	6,9 %	9,0 %	7,6 %
% Dag 1-14	3,7 %	3,3 %	5,2 %	4,2 %
% Dag 15-90	1,7 %	1,6 %	1,8 %	1,5 %
% Dag >=91	2,1 %	1,9 %	2,1 %	1,9 %
Kvinnor i % av arbetad tid	8,4 %	7,6 %	10,0 %	8,3 %
Män i % av arbetad tid	4,1 %	4,2 %	5,1 %	4,7 %

Uppdelat per verksamhetsområde kan konstateras att sjukfrånvaron minskat inom samtliga verksamhetsområden. Störst minskning finns inom grundskolan och förskolan som båda har ca 1,5 procentenheter lägre sjukfrånvaro än 2020. Sjukfrånvaro är dock högre än före pandemin. För gymnasieskolan har sjukfrånvaron fortsatt att sjunka trots pandemin och är lägre än före pandemin.

Förskola	2019	2020	2021
Total Sjukfrånvaro %	9,5 %	12,1 %	10,5 %
% Dag 1-14	4,4 %	6,7 %	5,7 %
% Dag 15-90	2,4 %	2,5 %	2,0 %
% Dag >=91	2,8 %	3,0 %	2,9 %
Grundskola	2019	2020	2021
Total Sjukfrånvaro %	5,7 %	8,0 %	6,4 %
% Dag 1-14	3,0 %	4,8 %	3,7 %
% Dag 15-90	1,2 %	1,5 %	1,3 %
% Dag >=91	1,5 %	1,7 %	1,5 %
Gymnasieskola	2019	2020	2021
Total Sjukfrånvaro %	4,8 %	4,4 %	4,2 %
% Dag 1-14	2,3 %	2,5 %	2,5 %
% Dag 15-90	1,0 %	1,0 %	0,7 %
% Dag >=91	1,5 %	0,9 %	1,0 %

Uttag av Tillfällig vård av barn (VAB) är oförändrat omkring 0,7 procent av den totala tidsanvändningen vilket är lägre jämfört med åren före pandemin då den låg på cirka 1,3 procent.

Vård av barn var en frånvaro som förväntades öka i samband med pandemin och restriktioner om att vara hemma vid minsta symptom. Det hade kunnat innebära ökad frånvaro för personal med barn i förskole- och skolåldern men detta mönster har inte konstaterats. Tvärt om ses ett minskat uttag av VAB under pandemin jämfört med innan. Någon tydlig förklaring till detta finns i dagsläget inte. En majoritet av medarbetarna inom förvaltningen har arbeten där möjligheten att arbeta hemifrån är starkt begränsade och därmed möjlighet att arbeta med hemmavarande barn. En tänkbar orsak kan vara att barns sjukdom har sammanfallit tidsmässigt med egen sjukdom som då i stället har registrerats.

Tillfällig vård av barn	2018	2019	2020	2021
Förvaltning	1,4 %	1,3 %	0,7 %	0,7 %
Förskola	2,1 %	2,0 %	1,1 %	1,0 %
Grundskola	1,0 %	1,0 %	0,5 %	0,5 %
Gymnasieskola	0,7 %	0,7 %	0,2 %	0,4 %
Central förvaltning	1,1 %	1,7 %	0,6 %	0,4 %

Anmälda arbetsskador

Anmälda arbetsskador (tillbud, olycksfall, riskobservationer, färdolycksfall och förbättringsförslag) rapporteras av enheterna i det webbaserade systemet KIA (Kommunernas Informationssystem för Arbetsmiljö). KIA används för att rapportera, följa upp och åtgärda händelser. Sammanställningar av inträffade skador och tillbud används som underlag för analys och åtgärder i verksamheternas

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

systematiska arbetsmiljöarbete.

Arbetskadorna			
	2019	2020	2021
Olycksfall	328	303	358
Tillbud	480	391	451
Arbetssjukdom	12	18	27
Färdolycksfall	20	7	14

Med tillbud avses händelser som hade kunnat leda till olycksfall. I flertalet av ovanstående kan konstateras att antalet händelser 2021 är i samma nivå som för 2019 medan 2020 var ett år med färre händelser. Ett undantag är rapporterade fall av arbetssjukdom som ökat varje år.

(Källa KIA)

Sammanställning av tillbud och arbetskadorna ska lyftas på respektive APT, i syfte att arbeta mer förebyggande och minska risken för ohälsa och olycksfall. HR stödjer chefer i framtagandet av analys av tillbud och arbetskadorna på respektive förskola/skola.

HME - Hållbart medarbetarengagemang

Årets medarbetarundersökning genomfördes i oktober månad och innehöll både kommunens egna frågor och den riksomfattande delen Hållbart medarbetarengagemang - HME som alla kommuner och regioner i landet besvarar. HME-frågorna är oförändrade över tid och därmed jämförbara både med egna tidigare resultat och andra kommuners resultat.

HME - Hållbart medarbetarengagemang			
	2019	2020	2021
UF total	80	78	79
Central förvaltning	78	76	75
VO Förskola	79	74	79
VO Grundskola	80	81	80
VO Gymnasieskola	82	80	78

Förvaltningens HME resultat förbättrades något jämfört med föregående år. Det är verksamhetsområde förskola som står för ökningen medan övriga verksamhetsområden och central förvaltning har ett lägre resultat än föregående år. Sett över en treårsperiod är grundskola och förskola stabilt medan gymnasieskola och central förvaltning har en konstant negativ trend.

I enkäten framkommer att förvaltningens medarbetare upplever att deras arbete är meningsfullt och att det finns en tydlighet i arbetsuppgifter. De områden som medarbetare upplever minst positivt gäller frågorna om att hinna med sina arbetsuppgifter, möjlighet att påverka arbetstider och schema, återhämtning samt uppföljning av mål.

Svarsfrekvensen har fortsatt att öka i den senaste medarbetarundersökningen till en svarsfrekvens på 87 procent. Detta kan jämföras med 77 procent 2019 och 83 procent 2020.

Antal medarbetare per chef

Kommunfullmäktige (KF) beslutade i Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022 (KS/2018:192), att införa ett riktvärde där första linjens chefer ansvarar för högst omkring 30 medarbetare. I uppföljningen är tolkningen av högst omkring 30 medarbetare = max 34 medarbetare. Med chef avses första linjens chef, dvs chef över medarbetare. Med medarbetare avses både tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön (minst tre månaders anställningstid).

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Antal chefer med fler än 35 medarbetare		
	2020	2021
Central förvaltning	0	0
VO Förskola	5	1
VO Grundskola	6	8
VO Gymnasieskola	0	0

Jämfört med föregående år har antalet chefer med fler än 34 medarbetare minskat inom verksamhetsområde förskola men ökat något inom verksamhetsområde grundskola. Inom central förvaltning och verksamhetsområde gymnasieskola har samtliga chefer färre än 35 medarbetare.

Källa: Kommunledningsförvaltningens sammanställning som utgår från statistik från medarbetarundersökningen, oktober 2021 resp oktober 2020.

6.3 Kompetensutveckling

Analys

Behörighetsgivande utbildningar

Förvaltningen har genomfört ett antal kompetensutvecklingsinsatser under 2021. Huvudsakligen har dessa avsett legitimations- och behörighetsgivande utbildningar som syftat till att öka andelen legitimerad och behörig personal. Förvaltningen har ett stort antal legitimationsyrken både inom undervisning och elevhälsa. Exempel på utbildningar är erfarenhetsbaserade utbildningar till förskollärare eller grundlärare med inriktning mot fritidshem, speciallärar- och specialpedagogutbildning, program för komplettering av behörighet i ämnen man undervisar i men där behörighet saknas. Utbildningsinsatserna finansieras med stöd av statsbidrag och medel ur kommunens kompetensfond. Fler medarbetare har vidareutbildat sig under 2020 än tidigare år.

Barnskötarutbildning och utbildning i svenska språket för medarbetare

Utöver ovanstående behörighetsgivande utbildningar har två större interna utbildningsinsatser fortsatt under 2021. Den tidigare påbörjade utbildningen för att höja kompetensen i svenska språket hos medarbetare inom förvaltningen har fortsatt och under 2021 har totalt 19 medarbetare examinerats. Språkutbildningen har skett i samverkan med Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen. Under 2021 genomförde 23 medarbetare en barnskötarutbildning i intern regi. Under 2021 har 23 medarbetare avslutat sin utbildning till barnskötare. Båda utbildningarna har finansierats från Omställningsfonden och med stöd av statsbidrag.

Ledarförsörjningsprogram

Förvaltningen har under 2021 genomfört ledarprogram som har vänt sig till lärare med intresse och förutsättningar för en framtida skolledarroll. Programmets syfte har dels varit att erbjuda kompetensutveckling och karriärutveckling för lärare dels att förbättra förvaltningens möjligheter att rekrytera skolledare internt. Programmets mål har varit att deltagarna efter genomfört program ska ha en bättre förståelse och kunskap om skolledarrollen samt ett fortsatt intresse för en framtida skolledarroll inom kommunen. Programmet har haft tolv deltagare från samtliga skolformer.

Övriga kompetensutvecklingsinsatser

På förvaltningsnivå har flera kompetensutvecklingsinsatser för chefer genomförts. Exempel är utbildning i kompetensbaserad rekrytering och arbetsmiljöutbildningar (OSA - organisatorisk och social arbetsmiljö och SAM - systematisk arbetsmiljö).

Respektive verksamhetsområde har under 2021 också genomfört ett antal större kompetensutvecklingsinsatser. Nedan ges exempel för varje verksamhetsområde.

BOTKYRKA KOMMUN 2022-02-24

Utbildningsnämnden

Förskola:

- Föreläsningar kring det våldsförebyggande arbetet (tre föreläsningar "Vad är våld", oro för barn" och "Att möta våldsutsatta barn" våld i nära relationer)
- Utmaningar i förskolan (fortsätter 2022)
- TAKK utbildningar
- Utbildningar om autism och yngre barn, pågående insatser med mål att nå all berörd personal.
- Föreläsning Pedagogiska relationer - all pedagogisk personal inom VO förskola
- Samarbete med Södertörns högskola Boel de Geer

Grundskola:

- Implementeringen av särskoleprocessen.
- Implementeringen av de reviderade kursplanerna
- Implementeringen av den reviderade rutinen kring problematisk skolfrånvaro
- Implementeringen av rutinen för mottagande av nyanlända
- Utbildning i IT-stödet Prorenata
- Nätverk för skolor som har Flexgrupper, nätverk för specialpedagogik, nyanlända, förskoleklass och för våra Läs- och skrivombud
- Utbildning "Lära barn att läsa", Levla läsning och Intensivläsning.

Gymnasieskola:

- Att undervisa på distans har inneburit kompetensutveckling för lärare inom gymnasieskolan.
- Bedömningen är att planerade utbildningsinsatser har kunnat genomföras trots pandemin. Pandemin har medfört att viss anpassning har skett i form förändrat deltagarantal och upplägg med digitala lösningar där det har varit möjligt.

Punkt 4, Bilaga 2: 04. Bilaga 2 Kvalitetsrapport 2021 Förskola.pdf

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2021

Förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	4
2.1 Lärande.....	4
2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk)	4
2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk)	9
2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk).....	10
2.2 Värden.....	12
2.2.1 Normer och värden (Fsk)	12
2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk).....	16
2.3 Samverkan och ansvar.....	19
2.3.1 Förskola och hem (Fsk).....	19
2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk).....	22
2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk).....	23
2.4 Övriga.....	26
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	26
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	29
3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	29
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	29
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	30
5 Övrigt	32

Bilagor

Bilaga 1: matris för pedagogiska lärmiljöer, 2A

1 Inledning

Under sommaren 2019 genomfördes en omfattande omorganisation inom verksamhetsområde förskola. Som ett led i omorganisationen delades kommunens 47 förskolor då in i 12 stycken förskoleenheter. Varje enhet leds av en rektor som tillsammans med biträdande rektorer bildar enhetens ledningsteam. Rektor har övergripande och strategiskt ansvar, emedan biträdande rektorer ansvarar för det nära, operativa ledarskapet ute på förskolorna. Omorganisationen genomfördes bland annat för att tydliggöra styrkedja, ansvar och kommunikationsvägar, något som i sin tur är en del av arbetet för ökad likvärdighet. Ledningsteamet analyserar förskoleenhetens underlag tillsammans men det är rektor på respektive enhet som levererar in i Stratsys.

Under 2021 har verksamhetsområde förskola kunnat se att omorganisationen bidragit till att styrkedja, ansvar och kommunikationsvägar blivit tydligare. Det råder numera en större likvärdighet i de underlag som förskoleenheternas systematiska kvalitetsarbete utgår från, och under året har arbete med att identifiera fler indikatorer för uppföljning pågått. I förhållande till likvärdighet kan de gemensamma ramarna för uppföljning betraktas som ett viktigt steg på vägen. Att enheterna följer upp och analyserar sin verksamhet utifrån samma indikatorer gör det också möjligt att jämföra dem sinsemellan, något som har betydelse i förhållande till likvärdighet.

Behov av tydligare styrkedja och ansvarsfördelning var två av bakgrundsvariablerna till den omorganisation som skedde under 2019. Som ett led i detta arbete har under året nätverk för biträdande rektorer inletts. Biträdande rektorer från samtliga förskoleenheter delar i regelbundna nätverksträffar som syftar till att stärka dem i deras uppdrag som operativa ledare på sina respektive förskolor. Även arbetet med barnhälsomöten har under året utvecklats och riktlinjer för barn i behov av stöd har implementerats. Dessa insatser har bidragit till ökad likvärdighet för de barn som långvarigt eller tillfälligt är i behov av extra stöd i utbildningen.

Ytterligare händelser som präglat året för verksamhetsområde förskola är att insatser för att stärka utbildning på vetenskaplig grund har initierats och påbörjats. Under året har samarbete etablerats med forskare vid Malmö Universitet och Södertörns högskola. Genom dessa samarbeten har förståelsen för begreppet pedagogiska relationer fördjupats och konkreta metoder för språkutveckling utvecklats. Utöver detta är verksamhetsområdet även involverat i ett språkutvecklande arbete som leds av Ifous (Inovativ forskning och utveckling i skola och förskola).

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk)

Analys

I förskolan förekommer inte mål för enskilda barn, så som är fallet i grund- och gymnasieskola, utan det är istället verksamheten som har uppnåendemål att förhålla sig till. Avsaknad av kvantitativa underlag, i form av exempelvis betyg eller meritvärde, kan vara en utmaning för förskolan eftersom det är svårt att säkerställa att den undervisning som sker faktiskt leder till att barn utvecklas och lär. Att ta fram uppföljningsbara indikatorer som gör det möjligt att följa undervisningens effekter utan att enskilda barns prestation hamnar i fokus är därför angeläget.

Förskolan har under senare decennier varit en skolform där jämförbara underlag för analys förekommit enbart i begränsad omfattning. Ett bekymmer som uppstått med anledning av detta är att det inom flertalet områden saknats underlag att förhålla sig till i analys, vilket i sin tur innebär att huvudmannen kan få svårt att fullfölja sitt uppdrag. Enligt skollagen (4 kap. 3,7§§) ska varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen, och om det då framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. För att huvudmannen ska kunna fullgöra sitt uppdrag behöver det således finnas indikatorer som gör det möjligt att upptäcka eventuella brister. Avsaknad av uppföljnings- och jämförbara underlag för analys kan även utgöra hinder för en likvärdig förskola eftersom det innebär att det saknas verktyg som gör det möjligt att jämföra kvalitén inom och mellan kommunens förskolor.

Med anledning av detta har implementering av mätbara indikatorer som gör det möjligt att följa den utbildning som sker på förskole- enhets och aggregerad nivå varit prioriterat. Varje indikator ger en fingervisning, men ingen av dem kan allena ge en helhetsbild av den utbildning som bedrivs i förskolan. Det är därför angeläget att ta fram indikatorer som gör det möjligt att följa flera olika aspekter av förskolans utbildning och undervisning. Ett sådant arbete har pågått under senare år och är fortfarande under utveckling.

Utifrån de indikatorer som idag finns att tillgå framgår att vårdnadshavare över lag är nöjda med den undervisning som deras barn erbjuds i förskola. 84% av vårdnadshavarna uppger att deras barn får det stöd som de behöver för att kunna ta del av förskolans utbildning och undervisning. Indikatorn baseras dock på ett lågt svarsantal (40%) varpå indikatorns tillförlitlighet kan ifrågasättas.

Genom enkäten till pedagogisk personal framkommer att hela 95% anser att barnen har tillgång till stimulerande lärmiljöer inomhus, motsvarande siffra för lärmiljöerna utomhus är 76%. Genom personalens bedömning av lärmiljöerna utomhus framgår att i stort sett samtliga sju miljöer balanserar på gränsen gentemot "God". Det är dock endast två lärmiljöer som i den samlade

bedömningen når upp till kategorin "God". Att miljö som gynnar rörelse får högst siffra i bedömningen går troligen att koppla till att många av Botkyrkas förskolor har stora gårdar som uppmuntrar till rörelse. Eftersom förskolorna under 2021 bedrivit stor del av sin utbildning utomhus har enbart bedömning av de yttre lärmiljöerna varit i fokus detta år. Utifrån att personalen i kommunens förskolor bedömer att lärmiljöerna inomhus generellt är mer stimulerande än de miljöer som barnen erbjuds utomhus så kan det antas att matrisen för de inre lärmiljöerna generellt kommer komma upp i något högre siffror än utomhusmiljöerna. Detta kommer vi dock inte kunna följa upp förens nästkommande år. Genom förskoleenheternas analyser framgår att en låg värdering av en lärmiljö inte nödvändigtvis är detsamma som att den miljön är ostimulerande för barnens lärande. Det tycks likväl kunna tyda på en hög kompetensnivå hos det arbetslag som gjort bedömningen eftersom dessa arbetslag har en tendens att inta ett mer kritiskt perspektiv i självvärderingar. Den slutsatsen underbyggs av resultat från studier där förskolepersonal fått skatta kvalitén på den egna verksamheten (Sheridan, Pramling Samuelsson & Johansson, 2009)

Nedan ges en samlad bedömning av lärmiljöerna utomhus

	Minimal	Till viss del	God	Utmärkt
1. Miljö för estetiska läroprocesser		27,5		
2. Miljö för bygg och konstruktion		29		
3. Miljö för laboration, naturvetenskap och teknik		28		
4. Miljö för att läsa, lyssna och berätta		27,5		
5. Miljö för interaktion och rollek			30	
6. Miljö som gynnar rörelse			31	
7. Miljö för miljömässig hållbarhet		26,5		

Det går inte att bortse att vi under 2021 befunnit oss i en pandemi som i varierande utsträckning kan ha påverkat utfallet på de indikatorer som mäts under tema Lärande. I enkäten till pedagogisk personal uppger drygt hälften av de svarande att barnen haft svårare att hänga med i undervisningen under pandemin. Genom kvalitetsuppföljningar framgår att det delvis kan bero på att rådande omständigheter gjort att undervisningen i hög grad skett utomhus. Det upplevs som svårare att dela in barnen i mindre grupper utomhus eftersom de där kan sprida sig över en större yta. Samtidigt har den ökade utomhusvistelsen också bidragit till positiva effekter så som ökad gemenskap på förskolan (mer ingående analys om detta återfinns under tema Värden) samt att barn fått goda möjligheter till att röra på sig.

Resonemanget ovan visar att förskolans verksamhet är komplex och att flera olika parametrar behöver tas i beaktande när indikatorerna analyseras. Vissa förskoleenheter har tagit hjälp av naturpedagogisk samordnare för att vidga personalens kunskap om hur man på olika sätt kan skapa naturliga "avgränsningar" i utomhusmiljön utan att staket sätts upp. På så sätt kan de positiva aspekterna av utomhusvistelse kvarstå samtidigt som barnen då tycks ha lättare kan koncentrera sig på den planerade undervisning som bedrivs på förskolegården.

Kartläggningen som under höstterminen görs i förskoleklass visar på en svagt

nedåtgående trend. Eftersom kartläggningen bara gjorts en gång tidigare är det svårt att sia om huruvida trenden kan kopplas till pandemin, eller om det kan härledas till andra orsaker. Av de barn som under sin förskoletid gått på kommunal förskola i Botkyrka är det enligt den senaste mätningen 23% som visar en indikation på att inte nå de mål i svenska som ska uppnås i årskurs 1 respektive 3. Föregående år var motsvarande siffra 13%. Under året har flertalet språkutvecklande insatser initierats och pågått. Som exempel kan nämnas samarbete med forskare vid Södertörns högskola, deltagande i ett Ifous-samarbete kring språkutveckling samt att de äldsta förskolebarnen under våren 2021 fått en extra intensiv språkundervisning. Den sistnämnda insatsen kommer att fortgå under hösten och då även innefatta tre- och fyraåringar.

Under året har även fortbildningsinsatser som syftar till ökad förståelse för förskoleklassens kartläggningsmaterial pågått och ett obligatoriskt språktest för personal har införts. Det pågår således ett antal insatser som syftar till att på sikt minska andelen elever i förskoleklass som visar indikationer på att inte nå målen, men det är än så länge för tidigt att sia om effekterna av dessa insatser.

Något som däremot är tydligt redan nu är att vistelse i förskola har betydelse för fortsatt skolgång. Kartläggningen i förskoleklass visar att bland barn i Botkyrka som inte gått på förskola är det 82% som riskerar att inte nå de mål i svenska som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3. Ett resultat som korrelerar väl med slutsatser från ett antal studier (se t ex, Skolverket,2021). Det är således viktigt att kombinera insatser som syftar till gynnsam språkutveckling med insatser som syftar till att öka servicegraden.

Prioriterade utvecklingsområden:

- Ta fram indikatorer för att följa effekter av undervisning utan att barns prestationer hamnar i fokus.
- Följa hur insatser som syftar till att utveckla barns språkliga förmågor korrelerar med kartläggningsresultatet.
- Öka servicegraden i samtliga kommunaldelar.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Förskolepersonalens bedömning av lärmiljöernas utformning utomhus	28,5	30	Målet, som är satt till 30, baseras på bedömningsskalan i matris för lärmiljöer utomhus. En bedömning över 30 är att betrakta som god utifrån verktygets uppbyggnad.
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket"	23 %	11 %	
Personalens upplevelse av i vilken mån barnen tycker att undervisningen är meningsfull.	87	80	Sammanslagning av de tre första frågorna under avsnitt "Undervisning". På samtliga enheter är det bedömningen av lärmiljöerna utomhus som har lägst andel positiva svar

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Vårdnadshavares upplevelse av att deras barn får det stöd det behöver	84 %	75 %	Relativt låg svarsfrekvens vilket kan påverka utfallet och ha betydelse för tillförlitligheten
Förskollärares upplevelse av att biträdande rektor stödjer dem i planeringen för en mer kvalitativ undervisning	46,2 %	60 %	Positiv trend, men målet uppnås inte. Möjligen kan pandemin ha påverkat utfallet
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån skolverkets bedömningsmaterial "Hitta matematiken"	17	11	

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Implementera riktlinjerna för pedagogiska lärmiljöer	Att personalen på förskolorna har kännedom om innehållet i "Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer i förskolan"	Definiera en gemensam betydelse för begreppet "implementera". utgå från de fyra F;en. önskemål från rektorer
✓	Bidra till förskoleenheterna förutsättningar att implementera Riktlinjerna för pedagogiska lärmiljöer	Insatsen förväntas bidra till att förskoleenheterna får stöd i implementeringsarbetet av verksamhetsstöd	Pedagogisk samordnare har varit stöd för enheter som efterfrågat stöd (sex av tolv enheter). Hjälpt med lärmiljöerna utomhus har erbjudits av naturpedagogisk samordnare.
✓	Genomför en bedömning utifrån matrisen för lärmiljöer utomhus på samtliga förskolor inom förskoleenheten	Insatsen förväntas leda till likvärdig utbildning och lärmiljöer av hög kvalitet	Digitalt stödmaterial finns på utbildning förskola.
✓	Kompetensutveckling i att arbeta med lärmiljöer på förskolegården	Att öka pedagogisk personals kompetens i att skapa rika lärmiljöer på förskolegården	Naturpedagogisk samordnare har genomfört kompetensutveckling på samtliga 45 förskolor
✗	Erbjuda workshop i att följa upp matrisen för lärmiljöer	Insatsen ska leda till att de biträdande rektorer som eventuellt känner sig osäkra på matriserna ska bli mer bekanta med den	Denna insats har inte genomförts. Däremot så har de förskoleenheter som efterfrågat stöd i matrishantering fått det.
✓	Skapa kännedom på varje förskola inom förskoleenheten om materialet som kartläggningen i förskoleklass utgår från	Insatsen förväntas leda till att kartläggningmaterialet blir en faktor med betydelse för analysen av förskoleenhetens arbete med språk och matematik	den 15/6 erbjuds en ws till rektorer och biträdande rektorer där kartläggningmaterialet presenteras. Fokus på hur lpfö;s målområden korrelerar med kartläggningmaterialet. 32 personer från förskolornas ledningsteam deltog. En enhet har fortfarande denna insats som pågående vid uppföljning av tema Lärande

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
<p>✓</p> <p>Erbjuda kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt</p>	<p>Insatsen förväntas leda till ökade kunskaper hos pedagogisk personal</p>	<p>Kompetensutvecklingen har under vt-21 genomförts på Fittja förskoleenhet och på Norsborg centrala förskoleenhet. En variant av utbildningen har också genomförts på förskoleenhet Tumba Norra.</p> <p>Uppföljning kommer ske under ht-21. Planering för fortsatta insatser under hösten pågår.</p>
<p>✓</p> <p>Vuxenutbildning till barnskötare erbjuds personal i förskola som ej har behörig utbildning</p>	<p>Insatsen ska leda till att kompetenshöja personal i att arbeta språkutvecklande</p>	<p>25 deltagare under vt-21. utbildningen pågår under ht-21 också</p>
<p>✓</p> <p>PUSH-projekt tillsammans med Södertörns högskola</p>	<p>Insatsen ska leda till att utveckla metoder för att kunna följa upp effekter av det språk och kunskapsutvecklande arbetssättet.</p>	<p>Arbete har under vt-21 pågått på fsk Granen. Under ht-21 påbörjas implementeringsarbete på övriga förskolor i enheten. Begreppet lagerord (1,2,3) har introducerats på Skolledarkonferens 4/5. Lagerordens betydelse för språkutveckling var även introducerats på ws 15/6 (Hitta språket/matematiken). Föreläsning om lagerord på Skolledarkonferens 28/9</p>
<p>✓</p> <p>Erbjuda kompetensutveckling i TAKK</p>	<p>Insatsen ska leda till att kompetenshöja barnskötare och förskollärare i att använda TAKK i det språkutvecklande arbetet.</p>	<p>Utbildningar har genomförts under vt-21 genomförts på 7 förskolor som har efterfrågat utbildningen (Vitsippan, Skogsback, Ugglan, Staren, Vallmon, Opalen, Blåsippan). Sammantaget har 69 personer gått utbildningen vt-21</p> <p>TAKK- utbildningen ska fortgå även under ht-21</p>
<p>✓</p> <p>Erbjuda kompetensutveckling i lekens betydelse för yngre barn i förskola</p>	<p>Hög kvalitet i undervisning med de yngsta barnen</p>	<p>Utbildningen a 3 tillfällen teori och 3 tillfällen handledning har under vt-21 erbjudits 13 st personal från 3 st förskolor (Ringblomman, Nyängsgården Trollet) Insatsen fortgår under ht-21. Uppföljning av kursen har under vt-21 hållits med 9 personal på 2 förskolor (Opalen, Skogsback)</p>
<p>✓</p> <p>Erbjuda kompetensutveckling i grundläggande svenska i utepedagogiken</p>	<p>Insatsen ska leda till att öka kompetens i att arbeta språkutvecklande i undervisningen utomhus</p>	<p>Under vt-21 har denna kompetensutvecklande insats genomförts på tretton förskolor (Nyängsgården, Myran, Karlavagnen, Grindstrugan, Solliden, Ugglan, Tranan, Vallmon, Ametisten, Svalan, Staren, Granan, Skogsback, Opalen). En snarlik insats hr</p>

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		även genomförts på fsk-enhet Tumba södra
 Skapa ökad kännedom om hur förskoleenheterna arbetar med nyanlända barns lärande samt utveckla detta arbete med hjälp av omvärldsanalys	Insatsen förväntas leda till att nyanlända barn får utbildning och undervisning av hög kvalitet	Följs upp under tema Lärande

2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk)

Analys

Som tidigare nämns, bland annat i analys av kapitel 2.1.1, är behovet av uppföljningsbara indikatorer för utbildningen i förskola stort. Det är likväldigt viktigt att utvärdering och analys också utgår från de indikatorer som tagits fram för ändamålet. Under året har utvecklingen av mätbara indikatorer fortgått och för att underlätta dess uppföljning har flera insatser initierats. Till exempel så har förskoleenheternas resultat- och indikatorpaletter uppdaterats för att bli mer relevanta i förhållande till aspekter som vetenskapligt visat sig ha betydelse för likvärdig förskola av hög kvalitet. Resultat- och indikatorpaletterna har också delats in i de tre teman som det systematiska kvalitetsarbetet utgår ifrån. Ytterligare en insats som syftar till att underlätta uppföljning och utvärdering utifrån givna resultat är den resultatdialog som numera genomförs under våren med rektor från respektive förskoleenhet. Denna dialog, som genomfördes första gången 2021, blir ett komplement till de kvalitetsdialoger som genomförs med representanter från varje förskoleenhet under hösten.

En analys utifrån förskoleenheternas statusmarkeringar under respektive läroplansområde är att markeringarna inte på ett givet sätt korrelerar med indikatorernas utfall. Förskoleenheter som utifrån indikatorerna ser ut att ha uppnått en god kvalitet på utbildningen kan genom statusmarkeringen uppge att de bara delvis nått upp till målet. Likväldigt kan enheter som utifrån indikatorerna visar sämre måluppfyllelse bedöma det egna arbetet på ett mer positivt sätt. En slutsats är att det finns andra aspekter än indikatorerna som påverkar bedömningen, och ett fortsatt arbete är att gemensamt fundera över vilka dessa "osynliga indikatorer" är. Att en mer tydlig struktur för uppföljning numera finns underlättar utvärdering, men det behövs fortsatt arbete för att sätta de olika underlagens resultat i relation till varandra i utvecklingsarbetet.

Prioriterade utvecklingsområden:

- Vidareutveckla arbetet med att analysera utifrån givna indikatorer
- Fortsätta arbetet med att tydliggöra styrkedjan, t. ex vilket stöd en viss funktion förväntas ge och kan förvänta sig att få
- Eftersom flera indikatorer haft låg andel svar (t ex VH-enkäten) så

behöver kommunikationsvägar genom styrkedjans olika funktioner tydliggöras och etableras hos alla berörda funktioner

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Insatser som återfinns i verksamhetsområdets årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskoleenheter	55	52	Kan inte följas upp förens kvalitetsdialogerna genomförts. Utöver de 52 möten som planerats för har kvalitetsuppföljning med ytterligare tre fsk genomförts (Rymden, Solen och Blåvingen)

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Resultatdialog	Att förskoleenheterna har en god strukturkvalitet som kvalitetsäkrar goda förutsättningar för en god arbetsmiljö och likvärdig utbildning,	Resultatdialoger har genomförts med samtliga fsk-enheter. Dialogerna genomfördes stadsdelsvis
▶	Ta fram en mall som gör det möjligt att bättre följa förskolornas systematiska kvalitetsarbete på aggregerad nivå	Insatsen förväntas leda till att det systematiska kvalitetsarbete som sker på förskoleenheterna syns bättre i den aggregerade nivån.	Under vt-21 har auskultationer genomförts på fyra fsk-enheter. Omvärldsspaning har genomförts och ett konkretiseringar inför hösten har påbörjats. Bla i form av fyra pilotgrupper
✓	Uppdatera resultat- och indikatorpaletten	Insatsen förväntas leda till bättre överblick av parametrar med betydelse för likvärdighet och kvalitet	Resultat- och indikatorpaletten har justerats och utgår nu från de tre temana
✓	Utveckla förskolornas dokumentation till att även innefatta omsorgsperspektivet	Insatsen förväntas leda till att förskolornas dokumentation innefattar fler aspekter med betydelse för barns utveckling och lärande och att dessa aspekter genom dokumentationen synliggörs och därigenom också kan bli föremål för systematisk uppföljning, utvärdering och utveckling	Två förskoleenheter har vid uppföljning av tema Lärande ännu inte genomfört denna insats.

2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk)

Analys

Endast 58% av förskollärarna uppger att de under året haft planeringstid i enlighet med nämndbeslutet om 15 min per barn och vecka. Föregående år var utfallet 73%, och underlaget synliggör således en negativ trend. Troligen kan denna trend relateras till effekter av den pandemi som under året pågått. Flera ledningsteam menar att dalande siffror beror på att det periodvis under året varit hög personalfrånvaro, vilket kan ha påverkat förskollärarnas möjligheter till att ta ut planeringstid negativt.

Ytterligare ett underlag som utgör indikator under tema Lärande (under kap 2;2) är förskollärares upplevelse av huruvida biträdande rektor stödjer dem i deras planering för kvalitativ undervisning. Också utifrån denna indikator är andelen positiva svar lågt, endast 46% av förskollärarna uppger att så är fallet. Möjligen kan även detta utfall kopplas till pandemin, men en försiktighet i att slentrianmässigt härleda mindre positiva utfall till pandemieffekter bör samtidigt iakttas. Under året har ett nätverk för biträdande rektorer startats och i de forumet förs en diskussion om hur biträdande rektor kan bli än mer operativa ledare i förskolorna. Förhoppningen är att den insatsen på sikt ska leda till att fler förskollärare upplever att de får stöd i sitt uppdrag.

Det är svårt att dra några definitiva slutsatser utifrån analysunderlagen. 2021 har varit ett år som präglats av covid-pandemin, och eftersom dessa mätbara indikatorer endast används en kort period innan pandemin är det svårt att sja om huruvida utfallet är en effekt av pandemin eller om andra orsaker kan ligga bakom resultatet. Utifrån det resonemanget blir de betydelsefullt att avvakta ytterligare uppföljningar för att kunna dra mer säkra slutsatser.

Under året har arbete med att utveckla förståelsen för begreppet pedagogiska relationer pågått. Det har inom vissa förskoleenheter väckt frågor i relation till planeringstiden. Det uttrycks ett behov av att förskollärare behöver vara mer *i* undervisningen istället för att skriva *om* undervisningen. Man ger uttryck för att planeringstiden i sig är positiv men att den också bidrar till att förskollärare är utanför barngrupp stor del av sin arbetstid. Vissa förskoleenheter menar i sin analys att det i sin tur riskerar bidra till att förskollärarna blir administratörer snarare än undervisningsledare i praktiken. Effekten blir särskilt märkbar om förskollärartätheten är låg och barnantalet högt. Dessa slutsatser är intressanta i relation till Vetenskapsrådets rapport om likvärdig förskola (Vetenskapsrådet, 2015). Enligt rapporten är andel förskollärare den enskilt viktigaste indikatorn för kvalitativ utbildning i förskola, och eftersom kvalitén uppstår i mötet med barnet så är en slutsats att förskollärare bör befinna sig i undervisningen tillsammans med barnen. Samtidigt kan det vara svårt för förskollärarna att räkna till för detta ändamål på förskolor där andelen förskollärare är lågt. Hur dessa slutsatser ska hanteras i relation till planeringstid behöver fortsatt problematiseras eftersom planeringstidens yttersta syfte är att bidra till att barn erbjuds en mer kvalitativ undervisning.

Under tema Värden problematiseras det faktum att förskollärartätheten i kommunen skiljer sig åt, både mellan förskolor och mellan kommuner. Framöver behövs insatser som syftar till att säkerställa målet om minst 30% legitimerade förskollärare på samtliga förskolor intensifieras. I det arbetet behöver också förskolans kompensatoriska uppdrag beaktas och en

förskollärartäthet på 30% ska inte betraktas som ett tak utan snarare som en nivå att arbeta vidare utifrån. I det arbetet behöver både kvalitativa och ekonomiska perspektiv beaktas, och ett arbete med att ta fram nyckeltal för ändamålet pågår.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån analysen:

- Närmare utreda orsaker bakom svaren i enkäten till förskollärare
- Fundera över hur förskollärares planeringstid användas utifrån Vetenskapsrådets rapport och förskoleenheternas analys. I arbetet bör även organisatoriska faktorer, så som exempelvis vilken veckodag och tid som planeringstiden förläggs, ses över.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Varje förskollärare har planeringstid i enlighet med nämndbeslut om planeringstid för förskollärare.	58	90	Det är rimligt att anta att pandemin haft påverkan

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Utvärdera förskollärares upplevelse av de förutsättningar till ansvar för undervisningen som möjliggörs genom utökad planeringstid	Insatsen förväntas leda till att kvalitetssäkra att förskollärarna har förutsättningar att planera och följa upp undervisningen	Enkäten till förskollärare kommer inkluderas i enkäten till pedagogisk personal. Resultatet kommer därför komma först under vt-22. Förskollärares planeringstid, och organisationen runt omkring den, följs därför upp under kvalitetsdialoger 2021.
✓	Erbjuda Skolverkets kurs "Undervisning i förskola"	Insatsen förväntas bidra till höjd kompetens i att planera, genomföra och följa upp undervisningen.	25 deltagare har slutfört utbildningen under vt-21

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Fsk)

Analys

Insatser för att implementera och öka förståelsen för begreppet ”pedagogiska relationer” har under året pågått. Utfallet i enkäten till pedagogisk personal visar också att flertalet svarande anser att de arbetar aktivt med begreppet. Samtidigt ställer sig ett antal av förskoleenheternas ledningsteam tveksamma till enkätsvarets höga utfall. De menar att begreppet kan förstås på många olika plan och att det behövs fortsatt arbete för att mer ingående förstå vad det innebär att stötta och utmana barn kognitivt, socialt och emotionellt.

Flertalet ledningsteam anser att i mindre barngrupper är det mer troligt att de pedagogiska relationerna håller en hög kvalitet. Detta eftersom personalen ger

uttryck för att de i den mindre gruppen har större möjligheter att se och möta varje barn. Trots detta har inte riktigt alla förskolor lyckats ge barn möjligheter till att vara i mindre sammanhang under merparten av förskoledagen. Anledningarna varierar, men flera påpekar att pandemin har försvårat indelningen i mindre grupper. Det finns samtidigt ledningsteam som menar att pandemin har underlättat uppdelning i mindre grupper, eller att ett lågt barnantal gjort att ett mindre sammanhang så att säga automatiskt har uppstått. Under dessa omständigheter tycks dock den lilla gruppen inte alltid leda till mer kvalitativa möten mellan barn och personal. Verksamheten tycks istället ha en tendens att stanna av vid de tillfällen då det endast är ett fåtal barn på förskolan. En slutsats som stämmer väl överens med Rosenqvist (2014) studie vars resultat visar att personal i förskola tenderar att se dagar med enbart ett fåtal barn som en sorts återhämtningsdagar där planerad undervisning ställs in snarare än fördjupas. Utifrån det resonemanget blir det tydligt att flera indikatorer behöver samspela för att vi ska få en samlad bild av hur arbete med normer och värden bedrivs och följs upp. Indikatorn som mäter huruvida barnen är uppdelade i mindre grupper kan inte stå ensam. Den blir intressant först när den relateras till andra parametrar som tillsammans förmår att ge en mer nyanserad bild. Även den ökade utvistelse som pandemin medfört kan försvåra uppdelningen i mindre grupper. Detta eftersom förskolornas gårdar är uppbyggda på ett annat sätt än inomhusmiljön. Det är vanligen svårare att samla barnen i ett mindre sammanhang utomhus samtidigt som utomhusmiljön många gånger innebär större mått av valfrihet för barnen, vilket kan anses gynnsamt ur ett delaktighetsperspektiv. Att i högre utsträckning än vanligt vistas utomhus har således både sina utmaningar och sina förtjänster.

Under 2020 tog SKR för första gången fram nationellt jämförbara indikatorer för kvalitet i förskola. Dessa indikatorer är tre till antalet och utgår från strukturella förutsättningar som möjliggör att pedagogiska relationer kan hålla hög kvalitet. Vid kvalitetsuppföljningarna blev det tydligt att ekonomiska förutsättningar och indikatorer kopplade till kvalitet i högre mån behöver samverka för att huvudmannens besked till förskolornas rektorer inte ska bli motstridiga. Ett ökat samarbete mellan ekonomi- och kvalitetsstöd har initierats men behöver fortgå och konkretiseras för att minimera denna problematik framöver.

Ytterligare en indikator som antas säga något om barns trygghet och förskolans arbete med normer och värden är andelen utredda kränkingsärenden. I dagsläget nås inte riktigt målsättningen och anledningen till det kan möjligen härledas till en ovana vid systemet, men sannolikt också bero på att det är svårt att hantera misstänkta kränkingsärenden där förskolebarn är inblandade. De yngre barnen kan inte alltid verbalt uttrycka hur de uppfattat en viss situation, vilket gör att personalens tolkning av barnets signaler blir betydelsefull. Det i sin tur förutsätter att personalen finns nära barnen och även känner dem så väl att de kan tolka deras emotionella, sociala och kognitiva signaler på ett trovärdigt sätt. Det totala antalet inrapporterade kränkingsärenden är fortsatt lågt inom förskolan och möjligen signalerar det ett mörkertal som kanske kan härledas till ovan angivna svårigheter. Samtliga förskoleenheter uppger att de informerat personalen om systemet för kränkingsärenden, och många har gjort det vid flera tillfällen. Detta till trots ger 16% av dem som besvarat

enkäten till pedagogisk personal uttryck för att de inte vet om misstänkta kränkingsärenden alltid rapporteras in i därför avsett system.

Förskoleenheternas analys av indikatorn visar att svaret kan tolkas som ett uttryck för osäkerhet kopplad till hanteringen av misstänkta kränkningar, men även att personalen kanske inte känner till namnet på systemet där misstänkta kränkningar ska rapporteras. Frågan bör därför preciseras till nästa enkätutskick för att underlätta analysarbetet. Denna insats behöver kompletteras med kompetensutveckling som syftar till att öka förståelsen och kunskapen kring vad en kränkning i förskolan kan vara och hur dessa ärenden hanteras. För att de kompetensutvecklande insatserna ska ha bäring genom hela styrkedjan blir de biträdande rektorernas roll som operativa ledare på förskolorna viktig i detta avseende.

Det är överlag svårt att finna indikatorer som gör det möjligt att på ett överskådligt sätt följa förskolornas arbete med värdegrundsfrågor över tid. Några förskoleenheter har kompletterat de förvaltningsövergripande indikatorerna, som riktas gentemot strukturella faktorer samt personals och vårdnadshavares upplevelser av trygghet, med lokala initiativ. Möjligen bör det till kommande år göras en översyn av dessa för att se om någon eller några av dem kan användas även på aggregerad nivå.

En fråga som behöver hanteras framöver är också orsaker till mönster som framträder utifrån de nationellt jämförbara indikatorerna som tagits fram av SKR. I dagsläget återspeglas inte förskolornas kompensatoriska uppdrag via indikatorernas utfall. Till exempel så framträder ett mönster av att förskolor i socioekonomiskt svagare områden har en lägre andel förskollärare än förskolor som ligger i mer socioekonomiskt stabila områden. Utifrån förskolans kompensatoriska uppdrag är detta bekymmersamt och initialt behöver orsaker till nämnda mönster utredas närmare.

Sammanfattningsvis kan konstateras att förskoleenheternas värdering av måluppfyllelse kopplat till detta läroplansområde varierar och att variationen inte kan ses korrelera med de indikatorer som utgör underlag för bedömningen. Möjligen är det ett uttryck för en ovana vid att bedöma måluppfyllnad utifrån mätbara indikatorer, eller så innebär det att ledningsteamerna använder andra måttstockar än de i arbetsplanen angivna för att bedöma förskoleenhetens arbete med normer och värden. Om så är fallet är det angeläget att få fatt i vad som utgör underlag i dessa alternativa måttstockar.

Utvecklingsområden som framträder genom analysen:

- Ta fram verktyg, t ex nyckeltal, som gör det möjligt att på ett tydligare sätt följa förskolornas kompensatoriska uppdrag på aggregerad nivå.
- Undersöka vad ledningsteamerna utgår från när de bedömer områdets måluppfyllelse.
- Komplettera med andra och/eller ytterligare indikatorer för trygghet. Inventera de indikatorer som används på enheterna.
- Kompetensutveckling med fokus på hanteringen av kränkingsärenden.
- Utveckla arbetet med att utveckla indikatorer/måluppfyllelse där kvalitet och ekonomi samspelar.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Barns möjligheter att vara i mindre sammanhang under merparten av sin förskoledag	35	45	
Verksamhetsrådets bedömning av att förskoleenheterna arbetar utifrån begreppet pedagogiska relationer	12	12	Inom samtliga förskoleenheter är personalen bekanta med begreppet pedagogiska relationer. Att fortsatt arbete med att fördjupa förståelsen behöver fortgå.
Andel förskollärare	27	27	Utifrån det kompensatoriska uppdraget behöver indikatorn följas noga framöver. Satt i relation till andra indikatorer. Öka måluppfyllelsen till nästa gång?
Personaltäthet	5,1	5,2	Indikatorn ingår i det pågående arbetet med "Exempelförskolor"/nyckeltal
Antal barn per förskollärare	18,3	20,5	Indikatorn ingår i det pågående arbetet med "Exempelförskolor"/nyckeltal
Inrapporterade kränkingsärenden i DF-respons	84 %	90 %	
Vårdnadshavares upplevelse av barnens trygghet	93 %	90 %	Låg svarsfrekvens
Antal förskolor som söker stadsbidrag för minskade barngrupper	23	15	
Den pedagogiska personalens upplevelse av i vilken mån förskolan arbetar utifrån begreppet pedagogiska relationer	96 %	50 %	

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Möjliggöra för biträdande rektorer att delta i kommungemensamt nätverk	Insatsen förväntas leda till att de biträdande rektorernas förståelse för begreppet pedagogiska relationer ökar så att de i sin tur kan implementera begreppet på sina förskolor	
✓	Implementera Riktlinjen för trygghet i förskolan	Insatsen förväntas leda till att alla som arbetar i förskolan blir bekanta med riktlinjen och därmed får kännedom om främjande, förebyggande och utredande arbete för att skapa trygghet.	En gemensam definition av vad implementering innebär efterfrågas av rektorerna. Förslag på att den ska utgå från de 4 F;n.
✓	Starta upp ett kommunövergripande	att de biträdande rektorerna vägleds i hur	Biträdande rektorer från samtliga förskoleenheter deltar.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	de nätverk för biträdande rektorer	de ska implementera riktlinjen på sina respektive förskolor	
✓	Säkerställ att all personal har kännedom om systemen för incidentrapportering (KIA) samt systemet för hantering av kränkingsärenden (DF-respons)	Insatsen förväntas leda till att rapportering i därför avsedda system sker, vilket i sin tur bidrar till att mönster som har betydelse för trygghet kan framträda på aggregerad nivå.	En förskoleenhet har under året inte avslutat insatsen. Arbete pågår på berörd enhet, och verksamhetsområdet bedömer att insatsen kan markeras som klar. Under senare delen av ht-21 har ws utifrån temat "kränkningar/diskriminering i fsk" hållits med ledningsteam från samtliga 12 fsk-enheter.
✓	Informera om systemen för incidentrapportering samt kränkingsärenden	Insatsen förväntas leda till att händelser rapporteras i därför avsedda system, vilket i sin tur har betydelse för att mönster med betydelse för trygghet kan framträda	Information om DF på utvidgat rektorsmöte 4/5. Frågeställningar från rektorerna har samlas upp och svar har formulerats i en Q & A. Denna har skickats ut till samtliga rektorer och biträdande rektorer 17/5
✓	Justera enkät till pedagogisk personal	Insatsen förväntas leda till att frågorna i enkäten blir mer relevanta för att se aspekter med betydelse för likvärdig förskola av hög kvalitet.	Enkäten har justerats för att bättre passa förskolans verksamhet. T ex så har en fråga om studiero ersatts med en fråga om pedagogiska relationer. Någon enhet tycker att frågan i enkäten ska specificeras ytterligare.
✓	Ge förutsättningar som bidrar till att fler förskoleenheter söker stadsbidrag för minskade barngrupper	Insatsen förväntas leda till att fler barn får möjlighet att vistas i mindre sammanhang under större delen av dagen	Under vt-21 har information om stadsbidraget delgivits via rektorsmöte. Rektorerna har fått hjälp med ansökningsförfarandet och har fortsatt stöd från ekonomicontroller. Insatsen bidrog till att förskolorna beviljades ett betydligt högre belopp än året innan
✓	Se över möjligheterna till att minska barngruppernas storlek genom att söka stadsbidrag för minskade barngrupper	Insatsen förväntas leda till att antalet barn i grupperna blir färre	antalet förskolor som söker bidraget har ökat från 10 st år 2020 till 24 st år 2021. 10 rektorer deltog på workshop 16/3. 22 fick sina ansökningar beviljade

2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk)

Analys

Under 2020 introducerades riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola. Riktlinjerna innehåller en matris som ska göra det möjligt att följa varje miljöns utveckling över tid och även enskilda parametrar inom varje specifik miljö.

Under tema Värden används delar av denna matris för första gången som indikator för att bedöma förekomsten av delaktighet i förskolornas lärmiljöer utomhus. Indikatorn visar att delaktigheten bedöms vara relativt god, något som också var verksamhetsområdets förväntning. Förvisso är riktlinjerna för pedagogiska lärmiljöer relativt nyligen formulerade men förskolorna har redan innan dess arbetet aktivt med barns delaktighet. Matrisen kan utifrån det resonemanget snarare betraktas som ett verktyg som gör det möjligt att på aggregerad nivå följa ett tidigare odefinierat målområde.

Under kvalitetsuppföljningen uppger flera ledningsteam att de kan se att matrisbedömningen av delaktighet skiljer sig åt mellan olika arbetslag trots att de i de allra flesta fall har bedömt samma miljöer, då förskolegården vanligen är gemensam för hela förskolan. Ledningsteamerna kopplar detta till arbetslagens skiftande kompetens och menar att det finns ett mönster av att högre kompetens kan leda till lägre bedömning i matrisen. Med tanke på att verksamhetsområde förskola under 2021 påbörjat implementering av en modell för att utmana förståelsen för vad reell delaktighet i förskolan kan innebära så skulle det kunna innebära att den samlade siffran för delaktighet i matrisen nästkommande uppföljningsperiod kan vara lägre än idag. Utifrån rektorernas resonemang skulle det då snarare kunna indikera ökad medvetenhet hos personalen än lägre förekomst av delaktighet i miljöerna. Att den faktiska siffran i ett bedömningsunderlag bör hanteras med ett visst mått av försiktighet, då dess utfall kan vara kopplat till bedömarens kompetens, är något som tidigare visat sig vid analys av t ex bedömningsunderlaget Ecers (Sheridan, Pramling Samuelsson & Johansson, 2009).

Trots svårigheterna med att fånga något så komplext som barns reella delaktighet utifrån en fyrgradig bedömningsmall tycks matrisen ha fått ett positivt mottagande på förskolorna där den fyllt en viktig funktion som diskussionsunderlag kring delaktighet. En intressant aspekt av delaktighet som framträder är att om barn görs delaktiga i framtagandet av en viss lärmiljö så tycks de också vilja tillbringa mer tid där. Det skulle i förlängningen kunna innebära att delaktighet kan kopplas till vidgat lärande, om ett grundantagande är att barn lär i de olika lärmiljöerna.

Ytterligare ett exempel på att bristande måluppfyllelse möjligen kan relateras till fördjupad förståelse står att finna i indikatorn som ska mäta i vilken utsträckning barn erbjuds deltagande i samråd. Måluppfyllelsen gentemot denna indikator stannar på drygt 66%, vilket skulle kunna ses som ett misslyckande. Utifrån analys i förskoleenheternas kvalitetsrapporter samt vid kvalitetsuppföljning av tema Värden skulle det också kunna förstås som ett ifrågasättande av indikatorns bäring på reell delaktighet. Den relativt låga måluppfyllelsen skulle då istället kunna ses som ett tecken på fördjupad förståelse, och att denna indikator därför kan behöva revideras till nästkommande år. Flera förskoleenheter uppger att barns delaktighet bör kopplas till personalens förhållningssätt snarare än till specifika aktiviteter.

Covid-19 har påverkat förskolornas arbete under året, vilket kan ha betydelse i förhållande till barns delaktighet. Barnantalet har på vissa förskolor varit lågt i perioder, och förskoleenheternas ledningsteam ger uttryck för att reell delaktighet tenderar att kan öka när barnen befinner sig i mindre sammanhang. Anledningen uppges vara att personalen då har mer tid till att aktivt lyssna på

barnen, föra dialog med dem samt att observera dem. Utifrån detta resonemang skulle pandemin kunna betraktas som gynnsam i förhållande till barns reella delaktighet och vissa förskoleenheter ger uttryck för att så kan vara fallet. Andra menar att ett lågt barnantal under lång tid bidragit till att ett minskade barngrupper har normaliserats och att personalen därför upplever barngrupperna som stora trots att långt från alla barn är på plats på förskolan. Det har inte framkommit några mönster som gör det lättare för verksamhetsområdet att förstå i vilka arbetslag den första respektive den andra inställningen dominerar, men en sådan kartläggning kan möjligen komplettera analysen längre fram.

Andra utvecklingsområden framöver är att se över möjligheterna till att addera ytterligare indikatorer gentemot detta målområde som ett komplement till personalens bedömning. Detta eftersom en större bredd av indikatorer antas kunna fånga upp flera aspekter av samma målområde.

Utvecklingsområden som framträder genom analysen

- Se över indikatorn om samråd.
- Närmare undersöka varför undervisning intensifieras på vissa förskolor när barnantalet är lågt men att så inte är fallet på andra förskolor.
- Hitta fler indikatorer gentemot målområdet.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Varje förskola har forum för samråd med barnen.	34	45	11 förskoleenheter finns med i underlaget. I vissa förskoleenheter har denna indikator börjat ifrågasättas då man där menar att delaktighet i huvudsak bör relateras till förhållningssätt snarare än till aktiviteter. Möjligen bör indikatorn ses över till nästa år.
Förskolepersonalens bedömning av den delaktighet som förekommer i förskolans olika lärmiljöer	18,9	18	Utgår från inrapporterat underlag från elva förskoleenheter.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Analys av enheternas kvalitetsrapporter	Insatsen förväntas bidra till att kvalitetsäkra att barn har delaktighet och inflytande i utbildningen	Resonemang kring reell delaktighet har förts på kvalitetsuppföljningar. Enheternas kvalitetsrapporter har gått igenom. Utifrån den meningen kan insatsen betraktas som genomförd men till nästkommande period bör möjligen insatsen definieras ytterligare. Detta eftersom insatsens validitet möjligen är tveksam i relation till målformuleringn.

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
 <p>Implementering av Harts delaktighetsstege på förskoleenheterna</p>	<p>Insatsen förväntas bidra till att utveckla ett gemensamt yrkesspråk för att prata om delaktighet</p>	<p>Stegen har behandlats på utvidgat rektorsmöte 16/2. Bilaga där Harts delaktighetsstege beskrivs mer konkret biläggs riktlinjerna för trygghet i förskola. En pp presentation har delgivits samtliga ledningsteam (att använda vid fortsatt implementering på förskolorna) Arbetet med implementeringen följs upp under kvalitetsdialog. Den uppföljningen visar att personal på flera enheter inte är bekanta med materialet, varpå insatsen inte kan betraktas som klar.</p>
 <p>Genomför en bedömning utifrån översta kolumnen i matris 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat</p>	<p>Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för vilken delaktighet som möjliggörs i de olika lärmiljöerna</p>	<p>Samtliga förskoleenheter har genomfört uppgiften inför tema Vården. Två enheter har fått skjuta fram sin uppföljning pga sjukdom. Dessa båda enheter har under ht-21 kompletterat med de uppgifter som saknats</p>

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Förskola och hem (Fsk)

Analys

Det har över tid varit en relativt låg andel vårdnadshavare som besvarat vårdnadshavarenkäten. Under 2020 togs beslut om att enbart skicka enkäten till de vårdnadshavare vars barn är två respektive fyra år gamla. Beslutet grundade sig på erfarenhet från annat sammanhang där strategin varit framgångsrik för att öka andelen som besvarar enkäten. Insatsen ledde dock inte till önskat resultat under 2020.

Tidigare år har även förskolor med låg andel svar delgivits resultatet från enkäten. Förfarandet riskerar dock att bli missvisande. Om enkätresultat ska kunna generaliseras till att gälla hela målgruppen bör man sikta på att få tillbaka 60% eller mer. Svarsfrekvenser mellan 50 - 60% ska hanteras med försiktighet och vid under 50% i svarsfrekvens bör man inte försöka sig på några kvantitativa analyser överhuvudtaget, eftersom resultaten då har för stor statistisk osäkerhet (Moore, 2000). Med bakgrund av detta tog kvalitetsenheten beslut om att 2020 endast ta fram resultat för de förskolor vars svarsfrekvens översteg 50 %. För de förskoleenheter som inte får något resultat redovisat från årets enkät tydliggörs därigenom också behovet av aktiva insatser för ökad svarsfrekvensen framöver.

Det är svårt att avgöra i vilken mån pågående pandemi påverkat vårdnadshavares benägenhet att besvara enkäten, men eftersom enkäten besvaras digitalt kan inget direkt samband skönjas. Det är övervägande förskolor i socioekonomiskt starka områden som har fått acceptabel svarsfrekvens från årets vårdnadshavarenkät. Det tycks, utifrån samtal med ledningsteamerna i dessa områden, inte i huvudsak bero på att de förberett vårdnadshavarna på annat sätt än vad som skett på övriga förskolor. Orsaken till den högre svarsbenägenheten tror man istället bero på att vårdnadshavare i dessa områden är motiverade att delge sina åsikter, både när det gäller enkäter och i andra sammanhang. Denna fördelning riskerar leda till att åsikter som kan härledas till vårdnadshavare i kommunens mer resursstarka områden får representera samtliga vårdnadshavare i kommunen, vilket kan ge en felaktig bild av vårdnadshavares uppfattning på kommunnivå.

Tidigare vidtagna åtgärder för att få en högre andel svar i vårdnadshavarenkäten, såsom att justera tidpunkten för när enkäten går ut samt enbart vända sig till vårdnadshavare med barn i en viss ålderskategori, har inte visat sig tillräckligt effektiva. Insatserna har inte heller bidragit till ökad likvärdighet. I samtal med förskoleenheternas ledningsteam framkommer flera förslag på hur vårdnadshavarenkäten framöver ska kunna få en högre svarsfrekvens. Bland annat så nämner flera betydelsen av att vårdnadshavare erbjuds en pappersenkät att fylla i direkt på förskolan. Det har även framkommit önskemål om tydligare information från förvaltningen om när enkäten ska komma ut och man önskar även få ta del av frågorna i förväg för att kunna förbereda sig på bästa sätt. Enkäten bör vidare finnas tillgänglig på flera språk och ledningsteamerna uttrycker en önskan om att det ska gå ut information under pågående svarsperiod där det framgår hur stor andel vårdnadshavare inom respektive förskoleenhet som har besvarat enkäten. Att ge vårdnadshavare möjlighet att besvara enkäten på förskolan beskriver ledningsteamerna också som en framgångsfaktor i sammanhanget.

I det fortsatta arbetet behöver rektorernas erfarenheter tas tillvara inför framtida utskick av vårdnadshavarenkäten.

Med tanke på vad som anförts om låga svarsfrekvenser blir tolkningarna av årets vårdnadshavarenkät få och försiktiga.

Antalet vårdnadshavare som uppger att de är välkomna att lämna synpunkter på verksamheten är på en godtagbar nivå, trots att andelen positiva svar sjunkit något sedan förra enkäten. År 2020 präglades till stor del av pandemin och möjligen kan vårdnadshavarnas svar ha påverkats av de under större delen av året fått förhålla sig till restriktioner för att bekämpa smittspridning. Något som också kan ha påverkat möjligheterna till dialog med förskolepersonalen.

Även andelen vårdnadshavare som uppger att de erbjudits att delta vid samråd har sjunkit sedan förra enkäten. Samråden har under 2020 fått anta nya former för att kunna genomföras, t ex så har vissa förskolor genomfört digitala samråd. Det är i skrivande stund svårt att veta hur länge förskolorna kommer att behöva anpassa sin verksamhet till pandemin och om den sjunkande trenden i enkätsvaren gällande samråd kan bero på omständigheterna under pandemin. Om detta håller i sig även under nästa enkät behöver orsaker till den nedåtgående trenden analyseras mer djupgående. Vissa förskoleenheter

berättar att de digitala samråden lockat fler vårdnadshavare än vad samråden vanligen brukar göra. Andra förskoleenheter berättar att de ställt in samråden under året på grund av rådande omständigheter.

Antalet klagomål från vårdnadshavare som når utbildningsförvaltningen kan säga något om hur det nära samarbetet med vårdnadshavare fungerar på förskolorna. Antalet klagomål är en ny indikator och därmed saknas uppföljning gentemot tidigare år. Av den anledningen är det också svårt att dra några slutsatser, utöver att det är ett relativt begränsat antal klagomål som når förvaltningen. Vilket i sin tur indikerar att nära, förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare till hög del förekommer på förskolorna.

Utvecklingsområden som framträder genom analysen:

- Arbeta med insatser som syftar till att en högre andel vårdnadshavare besvarar vårdnadshavarenkäten nästa gång.
- Se över och tydliggöra kommunikationsvägar i styrkedjan. Var, när och hur kan respektive funktion förvänta sig information och med vilken framförhållning bör detta ske.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Andel vårdnadshavare som besvarar vårdnadshavarenkäten	40 %	60 %	Fortsatt utvecklingsområde. Av analysresultatet framkommer hur måluppfyllelsen ska hanteras framöver.
Vårdnadshavares upplevelse av att kunna framföra synpunkter på verksamheten	88 %	92 %	Med tanke på att år 2020 präglats av pandemin så är resultatet godtagbart. Det är en viss nedgång i jämförelse med föregående år, men vårdnadshavarna har pga av rådande omständigheter inte kunnat ha den dagliga dialogen på samma sätt som tidigare år vilket kan ha påverkat deras upplevelse.
Vårdnadshavares upplevelse av att erbjudas möjligheter till att delta i samråd	68 %	90 %	Fortsatt utvecklingsområde.
Antalet klagomål från vårdnadshavare som inkommer till förvaltningens synpunktshantering	20		2020 är första året som denna indikator följs upp på verksamhetsområdes nivå. Det är ett relativt lågt antal klagomål med tanke på antalet förskolor i kommunen, vilket tyder på att kommunikationen med vårdnadshavarna fungerar tillfredställande på förskolorna och att synpunkter/klagomål tas om hand på ett ändamålsenligt sätt.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Sammanställ vårdnadshavarenkätorna och analysera utifrån resultatet tänkbara orsaker till	Insatsen förväntas leda till vidgad kunskap om sammanhang som bidrar till vårdnadshavares	Delar av insatsen har fått justeras då det i samtal med förskoleenheternas ledningsteam framkommit att någon specifik förberedelse inte

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	varför vissa förskolor har hög svarsfrekvens på enkäten medans andra har låg	benägenhet att svara på enkäten	förekommit på någon förskola. Att vissa förskolor har högre andel svar antas därför ha andra orsaker. Intervjuer med personal där svarsfrekvensen är hög har pga av detta inte genomförts.

2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk)

Analys

Drygt 40% av rektorer uppger att de inte har förutsättningar att arbeta på ett tillfredställande sätt med övergångar till andra skolformer. I dialog ger flertalet uttryck för önskemål om att det ska tas fram förvaltningsövergripande riktlinjer för detta arbete. Idag används Skolverkets material för övergångar, men önskan finns om kommunspecifika riktlinjer som komplement till det materialet. Det går att skönja ett mönster av att rektorer som endast har ett fåtal skolor att samarbeta med i högre utsträckning uppger att övergångarna till förskoleklass förlöper väl. Det varierar mellan förskoleenheterna hur många skolor de samarbetar med i övergångarna till förskoleklass. Vissa förskoleenheter har en eller två skolor som merparten av barnen går till medans andra enheter har barn som går till ett stort antal skolor, både inom och utanför kommunen. Ett arbete med att ta fram kommungemensamma riktlinjer pågår och fram till dess att riktlinjerna för övergångar är färdigställda arbetar förskoleenheterna utifrån Skolverkets material för övergångar. Vissa ledningsteam ger dock uttryck för att det kan vara svårt att mötas över skolformerna i detta arbete. Framöver skulle kartläggningmaterialet (Hitta språket och Hitta matematiken) kunna fungera som ytterligare ingång för samverkan mellan förskola och skola. Initialt innebär det att samtliga förskoleenheter behöver skaffa sig kunskap om det material som kartläggningen utgår från.

Vissa förskoleenheter har dragit slutsatsen att de ska begränsa antalet övergångar som sker inom förskolan, samt att även de övergångar som sker inom förskoleenheten bör präglas av likvärdighet. Resonemanget går i linje med Ackesjös (2014) forskning som visar att barn genomgår många övergångar redan under sin tid i förskolan, och att barnen ser det som bekymmersamt att de vid dessa tillfällen behöver anpassa sig till nya sociala sammanhang och hitta vänner i de nya gruppkonstellationerna. Flera av förskoleenheternas ledningsteam beskriver att det är svårt att samarbeta med skolan och att det varit så under en lång period. En fundering i sammanhanget är därför om arbetet med övergångar i högre utsträckning ska fokuseras på de övergångar som sker inom förskolan.

De övergångar till förskoleklass som tycks fungera bäst är de där det förekommer trepartsamtal. I det fortsatta arbetet behöver anledningar till att just dessa övergångar upplevs som välfungerande analyseras vidare.

I Botkyrka pågår ett arbete för att minska skolsegregationen. En problematik är

att mer resursstarka familjer som bor i kommunens socioekonomiskt svaga områden väljer bort de kommunala skolorna i närområdet när deras barn börjar förskoleklass. Ett mer systematiskt och kommunövergripande arbete med övergångar från förskola till förskoleklass skulle möjligen kunna bidra till att minska denna trend då välfungerande övergångar antas kunna bidra till att ge både blivande skolbarn och deras vårdnadshavare en mer positiv bild av skolor i närområdet. Det beskrivs som viktigt att detta arbete i så fall sker med ett tydligt barnperspektiv i fokus.

Utvecklingsområden som framträder genom analysen:

- Analysera orsaker till att övergångar där trepartsamtal förekommit anses som välfungerande.
- Se över hur förskoleenheterna arbetar med övergångar inom förskolan

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Rektorernas bedömning av de samarbetsformer med förskoleklass som utvecklas för att stödja barnens utveckling och lärande	7	8	Flertalet uppger att samverkansformer med förskoleklassen fungerar bättre för de barn som har trepartsamtal.
Rektorernas bedömning av den samverkan med förskoleklassen som sker i syfte att skapa samsyn och ett förtroendefullt samarbete.	8	8	Inom vissa stadsdelar har ett visst samarbete mellan rektorerna inletts i syfte att skapa ett vidgat samarbete med mottagande skolor i området. Skolverkets kartläggningmaterial kan vara en del av fortsatt samverkan med skolan. Det är troligen än för tidigt att se effekter av detta arbete.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Fortsätta arbetet med Skolverkets material Övergångar inom och mellan skolor och skolformer	Genom samverkan och bra rutiner kan barn och elever ges en trygg och bra övergång mellan skolformerna	Många förskoleenheter uppger att de utgår från Skolverkets material om övergångar. De är dock varierande i vilken mån de upplever att det sker i samverkan med mottagande skola. Flertalet efterfrågar kommungemensamma riktlinjer för övergångar och en tydligare styrning från förvaltningen i denna fråga. Information om att övergångarna, i avvaktan på kommungemensamma riktlinjer, ska hanteras utifrån från Skolverkets rekommendationer lämnas på rektorsmöte 9/3.

2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk)

Analys

Under 2020 har det systematiska kvalitetsarbetet följts upp och rapporterats in

vid tre tillfällen istället för som tidigare, vid ett tillfälle. I samband med detta har också nya stödinsatser för uppföljning initierats. Ambitionen är att dessa insatser ska bidra till fördjupad analys, tydligare styrkedja samt en regelbundenhet i uppföljningsarbetet.

Det kan konstateras att det systematiska kvalitetsarbetet framöver i högre utsträckning behöver anpassas till ekonomiska uppföljningsperioder och till det systematiska arbetsmiljöarbetet. Detta för att rektorernas arbetsbörda ska fördelas mer jämt över året.

Utifrån kvalitetsdialogerna 2020 har de biträdande rektorernas betydelse för en sammanhållen styrkedja blivit tydlig. Kommunikationen gentemot biträdande rektorer kan därmed behöva tydliggöras ytterligare och samtliga biträdande rektorer bör också ha insyn i verktyget för systematiskt kvalitetsarbete (Stratsys). En pågående insats för att stärka och tydliggöra styrkedjan är de nätverk för biträdande rektorer som påbörjats under 2021.

Genom kvalitetsdialogerna har också framkommit att effekter av den undervisning som sker på förskolorna kan följas med hjälp av processmallar. Då processmallarna beskrivs vara ett viktigt verktyg för detta ändamål ska mallarna under 2021 ses över i syfte att säkerställa att samtliga förskoleenheter får möjlighet att följa effekter av den undervisning som bedrivs med hjälp av detta verktyg. Det behöver även säkerställas att kunskaper som framkommer genom processmallen synliggörs genom hela styrkedjan och inte stannar på den enskilda förskolan.

Tidigare år har det visat sig vara svårt för förskoleenheterna att hitta relevanta indikatorer för att följa i vilken mån de närmar sig de mål som formulerats i arbetsplanerna. För att underlätta arbetet har det under 2021 konstruerats resultat- och indikatorpaletter för varje förskoleenhet. Detta förväntas leda till att förskoleenheternas strukturkvalitet kan följas på ett mer överskådligt sätt framöver och att fler mätbara indikatorer, med betydelse för strukturkvalitén, synliggörs. I samband med detta har även en ny variant av kvalitetsuppföljning, resultatdialog, introducerats. Sammantaget förväntas dessa insatser bidra till fördjupad och mer mångfacetterad analys i det systematiska kvalitetsarbetet. Ett utvecklingsarbete framöver är att även involvera ekonomiska resultat i paletten.

Utvecklingsområden som framträder genom analysen:

- Arbeta för att ekonomiska resultat ska samspela mer medvetet med kvalitetsindikatorerna
- Ta fram, och implementera, ett kommungemensamt verktyg som gör det lättare att följa effekter av undervisning på aggregerad nivå
- Se över årshjulet för en jämnare arbetsbelastning för rektorer, bla involvera HR samt ekonomi

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Varje rektor instämmer helt eller delvis i medarbetarenkäten att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat, samarbete.		100	Antalet rektorer som i medarbetarenkäten 2020 uppger att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat och samarbete ökar jämfört med tidigare år.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Att de möten som planerats in för att länka samma delarna i styrkedjan genomförs.	55	52	Denna indikator löper under hela 2020 och går därför att följa upp först i slutet av 2021. Under första delen av året (fram till 11/3) har samtliga möten utom ett hållits i enlighet med ursprunglig plan.
Rektorernas bedömning av om barnskötare, förskollärare, övrig personal samt barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet.	10	11	Intressant svar i relation till VHs upplevelse av att erbjudas samråd.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Genomföra resultatdialoger med varje förskoleenhet	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas förutsättningar till strukturkvalitet synliggörs och diskuteras	I samtal uppger rektorerna att de uppskattar det helikopterperspektiv som resultatpaletten bidrar till. Det upplevdes också som positivt att diskutera resultaten tillsammans med andra rektorer. Önskemål om att vid framtida resultatdialoger borra ytterligare lite mer i resultaten och göra djupare analyser.
▶	Analysera svar från medarbetarenkät ht-21	Att kvalitetsäkra att rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	
✓	Uppdatera Resultat och indikatorpalett	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas strukturkvalitet kan följas på ett mer överskådligt sätt	Resultat- och indikatorpaletterna har konstruerats med utgång i de tre temana. Resultatdialoger har genomförts utifrån paletternas innehåll. Framöver behöver ekonomiska faktorer bli mer framträdande. Paletterna ska även innehålla info om servicegrad samt i vilken mån utvecklingssamtal erbjudits.
✓	Genomföra kvalitetsdialog	Insatsen förväntas leda till ökad förståelse för hur det som formuleras i förskoleenheternas kvalitetsrapporter tar sig uttryck i praktiken.	
✓	Genomföra medarbetarsamtal v t-21	Att säkerställa att rektor har goda förutsättningar att utföra sitt uppdrag.	
✓	Införa nätverk för biträdande rektorer	Insatsen ska leda till att öka biträdande rektorers kompetens i det operativa ledarskapet	Nätverket för biträdande rektorer har startats upp och det är organiserat i två grupper. Den ena bestående av Tumba och Alby/Fittja och den andra med Tullinge och Hallunda/norsborg. Samtliga biträdande rektorer deltar i nätverket och innehållet

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			för de första träffarna är begreppet pedagogiska relationer i relation till de operativa ledarskapet och kollegialt lärande.
✓	Genomföra kvalitetsuppföljningar i samband med varje tema	Insatsen förväntas leda till att det systematiska kvalitetsarbetet tydliggörs samt till att analysförmågan utvecklas	Tema Värden har följts upp på 11 fsk-enheter (en missades pga långvarig sjukdom)
▶	Ta fram en processmall som är gemensam för alla förskolor	Insatsen förväntas leda till att processmallen blir ett tydligare redskap i enheternas och verksamhetsrådets systematiska kvalitetsarbete	Arbetet har påbörjats. Observationer inbokade under vecka 12. Omvärldsorientering inledd under feb 2021. Juni 21-tänkta pilotförskolor har kontaktats. Tidsplan för hösten har konstrueras. Pilotprojekt pågår på tre fsk-enheter under ht-21. Fortsatt arbete även under vt-22

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Analys

Under rubriken ”Övriga kommunala mål och åtaganden” döljer sig ett antal mått av skiftande karaktär. Gemensamt för samtliga är dock att dess utfall kan kopplas till den pandemi som pågått under året och som på många sätt påverkat förskolans verksamhet. Troligen kan måttet som redogör för förskolans servicenivå ha påverkats av pandemin utifrån att vårdnadshavare under rådande omständigheter avvaktat med att placera sina barn i förskolan. Där kan även arbetslöshet med koppling till pandemin ha spelat roll för indikatorns utfall. Enligt rapporten "Fler barn i förskolan- för bättre språkutveckling i svenska" (SOU 2020:67) har vårdnadshavares förvärvsarbete ett tydligt samband med att deras barn går i förskola, vilket inte är så konstigt eftersom vårdnadshavare då har behov av omsorg under den tid som de arbetar. Det saknas dock forskning som befäster orsakssambandet, dvs avstår vårdnadshavare från att placera sina barn i förskolan för att de saknar arbete eller avstår de från arbete för att de inte vill placera sina barn i förskolan. Detta är ett område där empiriska studier saknas, men eftersom det kan konstateras att barns skolgång gynnas av att de gått i förskola är de angeläget att servicegraden ökar.

Även de mått som mäter frisknärvaro samt personalomsättning kan troligen kopplas till pandemin. Dels för att rekommendationer från folkhälsomyndigheten bidragit till ökad försiktighet vid symptom och dels för att benägenheten att byta arbete tycks ha gått ner under pandemin.

De indikatorer som mäter i vilken mån lärmiljöerna utomhus inbjuder till rörelse samt till digitalitet kan också kopplas till pandemin. Detta eftersom förskolorna under denna period i betydligt högre utsträckning än innan pandemin bedrivit sin utbildning utomhus. Indikatorerna signalerar att det gynnat barns möjligheter till rörelse men att användandet av digitala verktyg utomhus kan behöva utvecklas.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Frisknärvaron för medarbetare ska öka (%).	90,48		Avser perioden januari till oktober
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån lärmiljöer utomhus inbjuder till rörelse	33	30	Målet, som är satt till 30, baseras på bedömningsskalan i matris för lärmiljöer utomhus. En bedömning över 30 är att betrakta som god utifrån verktygets uppbyggnad.
Personalens bedömning av i vilken mån digitala verktyg berikar de olika lärmiljöerna utomhus	12,5	18	Baserat på 11 enheter. resultatet sammanställt 22/9
Servicegraden i kommunens stadsdelar	81,7	90	Värdet mäter servicegraden för barn 1-5 år. Allmän förskola startar vid 3 års ålder varpå åldersintervallet som innefattas av indikatorn kan behöva justeras framöver
Personalomsättningen (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska(%)			Siffran räknas fram efter årets slut, och underlag för 2021 saknas därför

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Genomför en bedömning av i vilken mån digitalitet berikar lärmiljöerna utomhus genom att fylla i nedersta kolumnen i matris 2A i Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat	Insatsen förväntas leda till en överblick av i vilken mån digitalitet berikar i olika lärmiljöer utomhus.	
✓	Genomför en bedömning av lärmiljö som gynnar rörelse i matris 2A i Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom	Insatsen förväntas leda till att barn får tillgång till både planerad och spontan rörelse i förskolans lärmiljöer utomhus	

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat		
✓	Genomföra omvärldsanalys för att ta del av framgångsrika exempel på tillvägagångssätt som kan öka servicegraden	Insatsen förväntas leda till att servicegraden ökar i de stadsdelar där den är låg	Insatsen har under året fortgått. Det finns ett mycket begränsat antal studier på området, varpå vi vet tämligen lite om orsaker till att vårdnadshavare inte placerar sina barn i förskola
✓	Se över möjligheterna till att använda statsbidrag för uppsökande verksamhet gentemot familjer med barn i förskoleåldern som är folkbokförda i Botkyrka men där barnen inte går i förskola.	Insatsen förväntas leda till att fler barn börjar i förskola	Insatser för att öka servicegraden har under året pågått. Bland annat så pågår en kommunikationsinsats med filmer och information om Botkyrkas förskolor på sociala medier. I samarbetet har medel kopplat till statsbidrag använts.

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Vissa mönster framträder i förskoleenheternas redogörelse av förstärkningar som genomförts utifrån socioekonomisk tilldelning. Flera enheter beskriver att medel som tilldelats utifrån socioekonomi används för att stärka det nära operativa ledarskapet. De vägar som enheterna väljer för att arbeta gentemot detta syfte varierar dock. Några har använt medel för att förstärka enheten med tjänster som har ett riktat uppdrag mot att vara goda förebilder och handledare i praktiken. Exempel på sådana lösningar är pedagogiska utvecklingsledare samt pedagoger med särskilt ansvar för estetiska och digitala lärprocesser. Andra enheter har riktat medel mot att förstärka biträdande rektorers möjligheter till att verka som nära, operativa ledare och förebilder i sitt uppdrag. Ytterligare andra enheter har använt medel från socioekonomisk tilldelning för att utöka andelen förskollärare.

De tre alternativ som redogörs för i stycket ovan har genomförts utifrån samma intention, att förstärka det nära ledarskapet. I det fortsatta arbetet blir det intressant att följa vilken, eller vilka, av dessa insatser som framstår som mest effektiva i förhållande till indikatorer och analys.

Ett mönster som framträder är att majoriteten av förskoleenheterna kopplar ihop socioekonomisk tilldelning med språkutvecklande insatser samt att några enheter under denna rubrik beskriver sitt arbete med nyanlända barn och familjer. I det fortsatta arbetet är det angeläget att mer systematiskt följa de förstärkningar som görs utifrån socioekonomisk tilldelning, och att samtliga förskoleenheter involveras i det arbetet.

Prioriterade utvecklingsområden utifrån analys

- På ett mer systematiskt sätt följa upp effekter av de förstärkningar som görs utifrån socioekonomisk tilldelning

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

Skolinspektionen har inte genomfört några tillsyner under 2021 som berör verksamhetsområde förskola.

Under året har två individärenden hanterats. Båda har under året avslutats

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Under 2022 behöver verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Detta arbete koncentreras till fyra specifika områden, vilka presenteras nedan.

1. Språkutvecklande arbete

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan. Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2022 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Det arbetet innefattar flera olika parametrar så som;

- Öka personalens medvetenhet om att de är språkliga förebilder under hela förskoledagen,
- Fortsatt kompetensutveckling i arbetet med lager-ord.
- Ökad förståelse för hur förskolan kan arbeta språkutvecklande i förhållande till förskoleklassens kartläggningsmaterial.
- Följa upp, och eventuellt utveckla, det språktest som infördes under 2021

2. Utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet

Under 2021 har verksamhetsområde förskola arbetat för att etablera en fördjupad förståelse för begreppet pedagogiska relationer hos personalen i förskolorna. Arbetet har bland annat inneburit att all pedagogisk personal fått fortbildning i form av föreläsning, diskussion kring begreppet har pågått under kvalitetsdialoger, forskningscirklar har initierats och startats samt att biträdande rektorer har fått fortbildning i hur de kan stödja personalen i arbetet med pedagogiska relationer. Arbetet med att fördjupa förståelsen för hur personalen kan erbjuda emotionellt, kognitivt och socialt i relation till läroplansmålen behöver fortgå även under 2022.

3. Ökad jämförbarhet och uppföljningsbarhet

Under 2022 behöver arbetet med att ta fram jämförbara och uppföljningsbara indikatorer fortgå. Även arbetet med att ta fram nyckeltal med utgång i SKR:s nationella kvalitetsmått behöver fortgå och verksamhetsområde förskola behöver utveckla verktyg som gör det möjligt att följa effekter av de förstärkningar som görs utifrån socioekonomisk tilldelning.

4. Öka servicegraden

De prioriterade områden som beskrivs ovan kommer endast gynna de barn som regelbundet vistas i förskolan. En förutsättning för att förskolan ska verka kompensatoriskt är att barnen är där, varpå ökad servicegrad är ett prioriterat

utvecklingsområde. Kommunikationskanaler med vårdnadshavare som inte placerar sina barn i förskolan behöver utvecklas och i det arbetet är samarbete med andra aktörer och förvaltningar angeläget.

5 Övrigt

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2021

Grundskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden.....	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper (Gru).....	5
2.1.2 Bedömning och betyg (Gru).....	13
2.2 Värden.....	14
2.2.1 Normer och värden (Gru).....	14
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (Gru).....	20
2.3 Samverkan och ansvar.....	22
2.3.1 Skola och hem (Gru)	22
2.3.2 Övergång och samverkan (Gru)	23
2.3.3 Skolan och omvärlden (Gru).....	25
2.3.4 Rektorns ansvar (Gru)	26
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	29
3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	29
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret	29
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	30
5 Övrigt	31

1 Inledning

Skolåret 2021 har, som så många andra delar av samhället, fortsättningsvis präglats av pandemin. Skolledningar och skolpersonal har under stark press upprätthållit sitt uppdrag att tillförsäkra eleverna en trygg och kunskapsutvecklande skolmiljö. Det rådande läget till trots har verksamhetsområdet fortsatt att arbeta aktivt för kvalitativ och likvärdig utbildning för samtliga elever i Botkyrkas grund- och grundsärskolor.

Trots utmanande förutsättningar och en påfrestande vardag präglad av corona-relaterade bekymmer utvecklas skolorna positivt och läget bedöms vara stabilt. En avgörande framgångsfaktor är stabila ledningar med tydligt fokus på uppdraget och där kontinuitet och ett långsiktigt hållbart utvecklingsarbete är ledorden.

Organisation för likvärdighet

Alla Botkyrkas skolor ska vara rustade för att ge samtliga elever en god undervisning och möjlighet att lyckas i livet. Utbildningsförvaltningen har fortsatt översynen av skolstrukturen i Botkyrka för att stärka enheternas förutsättningar att nå dit. Arbetet utgår från styrande principer som syftar till att åstadkomma pedagogisk och ekonomisk hållbarhet och ska vara långsiktigt vägledande vid utformningen av kommunens förskolor och skolor. Det gäller för så väl organisatoriska frågor som lokalfrågor. Följande fyra principer styr det fortsatta förändringsarbetet:

1. Organisering i större enheter
2. Helhetsperspektiv med årskurs F-9
3. Verka för en blandad elevsammansättning i skolorna
4. Begränsa överkapaciteten på förskole- och skolplatser

Förvaltningen har med hjälp av de styrande principerna gjort bedömningen att 12 av kommunens 22 grundskolor slås samman i 5 rektorsområden. Sammanslagning av grundskolor i rektorsområden i enlighet med förvaltningens förslag gör det bland annat möjligt att använda resurser och personal mer effektivt. Förvaltningen gör bedömningen att sammanslagningen i rektorsområden kommer att ha en positiv inverkan för eleverna eftersom omorganisationen antas leda till högre kvalitet i undervisningen.

Varje grundskola kommer fortfarande att utgöra en egen skolenhet trots samordning i rektorsområden. Organisationsförändringen innebär att Botkyrka kommun under hösten 2020 gick från 22 grundskoleenheter till 15 rektorsområden.

Grundsärskolan är fortsatt lokaliserad på åtta skolenheter. Inom verksamhetsområdet finns också Språkcentrum för organiserandet av mottagande för nyanlända, modersmålsundervisning och studiehandledning samt verksamhetsstöd för stöd och utveckling av grundskolorna. Verksamhetsområdet leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, med stöd av en biträdande verksamhetschef och en grundskolesamordnare.

Verksamhetsrådets prioriterade utvecklingsområden 2021

Det övergripande utvecklingsområdet som styrt verksamhetsområdet gäller det kompensatoriska arbetet för ökad likvärdighet. Det planerade

utvecklingsarbetet som bedrivits under 2021 har därför prioriteras utifrån:

- Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt
Genom ökad kunskap och gemensamma arbetssätt gällande inkluderande och differentierad undervisning.
Genom ökad tydlighet gällande förstelärarnas utvecklingsuppdrag.
Genom tydligt definierade arbetsprocesser för ökad närvaro hos eleverna.
- Värdegrundsarbete
Genom ökad förståelse för och vidareutveckling av undervisningens kvalitet.
Genom ökad kunskap och gemensamma angreppssätt gällande trygghet och våldsprevention.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper (Gru)

Analys

Pandemins effekter

Läsåret har för andra året i rad påverkats starkt av den rådande pandemin. Frånvaron hos så väl elever som personal har varit högre än före pandemin, men inte alls lika hög som under 2020.

Rektorerna uppger att elever med behov av särskilt stöd samt nyanlända elever drabbats hårdast av pandemin. De uttrycker också att elever som inte pratar svenska hemma och som varit frånvarande har haft en sämre språkutveckling. På en övergripande nivå bedöms dock inte pandemin hittills ha givit mätbara avtryck på elevers kunskapsutveckling.

Tidigare års analys till att vi inte kunnat se negativa effekter av pandemin på kunskapsresultaten har delvis handlat om långsiktiga centrala och lokala utvecklingsinsatser med fokus på kollegialt lärande. I enheternas analyser för 2021 framgår det mönster av att kollegiala lärandeprocesser ändå påverkats av pandemin. De två orsaker som lyfts är att resurser fått styras om på grund av personalfrånvaro och att de rekommendationerna att inte mötas mellan sina fasta arbetsgrupper verkat hämmande. Oron för att detta kan komma att påverka elevernas kunskapsresultat på längre sikt kvarstår därför. Bedömningen grundar sig i forskningsstudier som lyfter kollegiala lärprocesser som framgångsfaktorer för resultatutveckling (Jarl, Blossing & Andersson, 2017; Rapp, 2011; Sherp, 2020).

Kunskapsutveckling för de äldre eleverna

Övergripande nivå

För årskurs 9 ser de aggregerade resultaten gällande genomsnittligt meritvärde och behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram ut att hålla en stabil nivå i jämförelse med tidigare år. Skillnaderna mellan könen kvarstår, där flickorna lyckas prestera något bättre än pojkarna.

Genomsnittligt meritvärde för åk 9			
	Totalt	Flickor	Pojkar
2021	224	232	216
2020	224	233	216
2019	226	239	213

Resultattabell - Genomsnittligt meritvärde åk 9 (källa: Skolverket, SIRIS)

Andelen elever i åk 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram			
	Totalt	Flickor	Pojkar
2021	83	85	82

Andelen elever i åk 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram			
2020	83	83	82
2019	83	85	82

Resultattabell - Behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram (källa: Skolverket, SIRIS)

Andelen elever med betyg (lägst E) i alla ämnen ligger stabilt kring 60% för årskurserna 6-8. I årskurs 9 visar resultaten på en tydlig ökning med 10 procentenheter. I tabellen nedan framgår att mönstret ligger stabilt över tid.

Andelen elever med betyg (lägst E) i alla ämnen, exkl nyanlända				
	åk 6	åk 7	åk 8	åk 9
2021	60,5	59,8	61,4	71,9
2020	64,2	60,5	59,3	71,4
2019	54,2	58	55,6	69,8

Resultattabell - Betyg (lägst E) i alla ämnen åk 6-9, ekl nyanlända (källa: ISTAnalys)

Enhetsnivå

Skillnaderna mellan årskurserna är större på enhetsnivå, men mönstret att andelen elever med betyg (lägst E) i alla ämnen ökar till årskurs 9 är gemensamt.

Förklaringsmodeller till mönstret kan härledas till både individuella faktorer, som en ökad motivation hos eleverna inför sista året i grundskolan, och organisatoriska faktorer, som att enhetsspecifika insatser riktas för att stärka kunskapsutveckling det sista året. Ur ett historiskt perspektiv kan verksamhetsområdet se att störst fokus legat på att just identifiera enhetsspecifika insatser och åtgärder för äldre elever. Resultatuppföljning i relation till skolans styrning är relativt väl beforskat. Scherps & Scherps (2016) tes om att det som efterfrågas undersöks och förbättras kan här ses som tillämbart.

Verksamhetsrådets styrning har sedan 2019 ett tydligare fokus mot de yngre eleverna. Med det menas inte att stödåtgärder och utvecklingsinsatser enbart ska riktas mot de yngre eleverna, men att det är tidiga insatser i elevernas skolgång som ger störst effekt på kunskapsutvecklingen. Det är för tidigt att se effekter av hur den här styrningen i årets resultat.

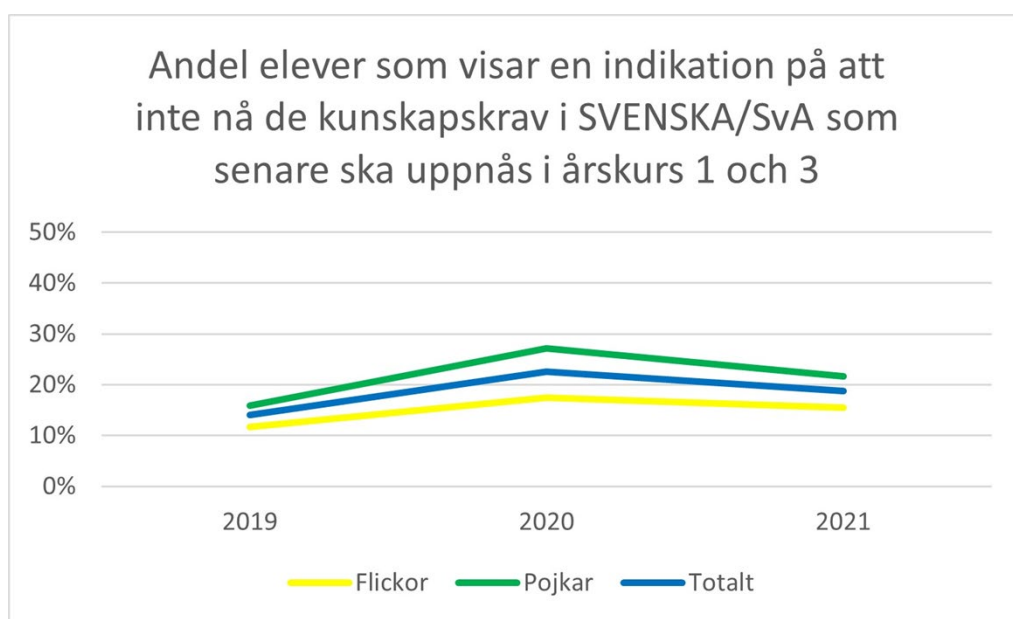
Kunskapsutveckling för de yngre eleverna

Övergripande nivå

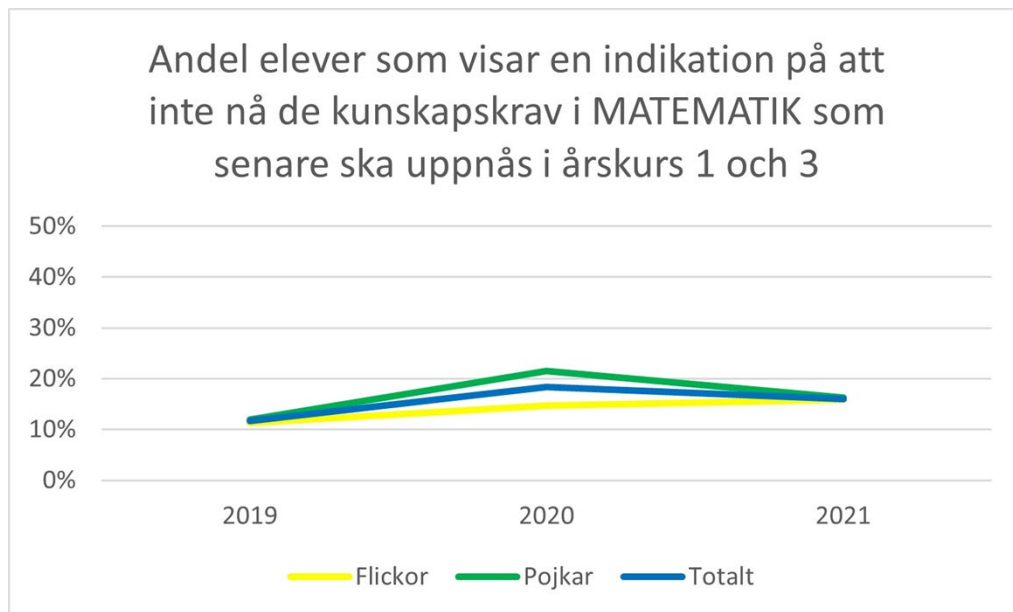
Lärarbedömningar i årskurser som saknar betyg har fortsatt att ske, utöver de obligatoriska underlagen från Skolverket gällande förskoleklassen och årskurs 1 samlar förvaltningen in sammanställning av lärarnas bedömning av kunskaper för årskurs 2 och 5. För att kunna stärka barnens språkutveckling

tidigare än i grundskolan har förskoleklassens bedömningar även följts upp på respektive förskoleenhet. Såväl förskoleenheternas- som grundskolornas ledningsteam har uttryckt en önskan om att diskutera kartläggningsresultatet med avlämnande respektive mottagande enhet. Under 2021 har arbetet med samverkan satts igång på central nivå och de båda rektorsgrupperna delger sina analyser med varandra.

Förskoleklasskartläggningarna kan för första gången sättas in i ett tidsperspektiv, om än begränsat till tre år då kartläggningarna startades 2019. Utfallet för året visar visserligen ett något bättre resultat än tidigare år, med en något lägre andel elever som visar indikation på att inte nå kunskapskraven för både svenska och svenska som andra språk som för matematik. Det här måste dock sättas i relation till att genomförandegraden är något lägre. Den främsta anledningen till detta sägs vara att det varit svårt att genomföra kartläggningen på grund av elevfrånvaro. Det finns därför misstankar om att de elever som inte finns med i utfallet kan komma att inte senare visa indikation på att inte nå kunskapskraven.

Vid insamlingen av resultatet har flertalet skolor beskrivit att de ser att det i stor utsträckning är samma elever som återfinns för de olika kategorierna för båda ämnena. Med det menas tex att det ofta är samma elev som är i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd i Svenska som i Matematik.

Utvecklingsarbetet med *Läsa äger* fortsätter med resurser från verksamhetsstöd grundskola. Resultat kopplat till detta visar att läskodningen är god men att vi har fortsatta utmaningar med språkförståelsen hos våra elever. Det här kan ses som en trolig förklaring till varför elever får bekymmer med kunskapsutvecklingen i alla ämnen. Att alla elever möter en språkutvecklande undervisning är fortsättningsvis ett av de mest prioriterade områdena för grundskolan i Botkyrka.

Skolnivå

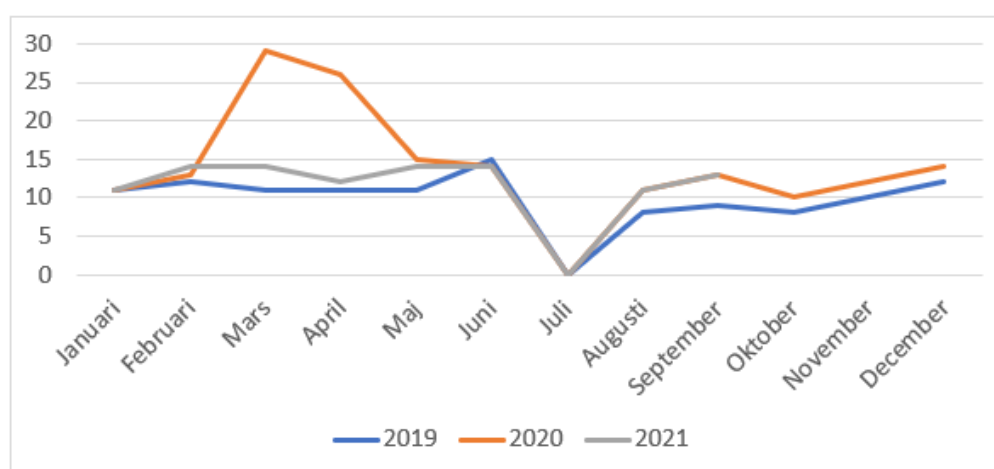
Skillnaderna i resultat är större både mellan och inom enheterna. Skolorna pekar i sina analyser på faktorer av olika karaktär, allt från elevernas förutsättningar, personalens behörighetsgrad och organisatoriska förutsättningar. Vid kvalitetsdialoger och rektorsmöten framkommer samma variation på förklaringsmodeller och bilderna är överensstämmande med varandra. Att analyserna i större utsträckning än tidigare år bottenar i förklaringar på grupp- och skolnivå är tydligt för förvaltningen.

Med tillbakablick till tidigare års centrala utvecklingsinsatser med fokus på kollegialt lärande tillsammans med Ann S Philgren för skolledare, kan detta tänkas vara starkt bidragande till detta nuläge. Verksamhetsområdet har, med kontinuitet i sin riktning, envist hållit kvar sitt fokus mot att få fatt på undervisningens kvalitet snarare än att välja och implementera populära metoder för skolutveckling. Lokalt förankrade utvecklingsinsatser räknas även av Blossing (2018) som viktiga framgångsfaktorer. Här menas att verksamheten själv ska upptäcka och prioritera utvecklingsområdet och att skolledaren ska driva och äga mandatet för att man ska nå verklig effekt. Huvudmannens roll har här varit att stärka rektorerna i deras arbete med analys och att ge dem förutsättningar för att lyckas.

En viktig insats från huvudmannen, och som syftar till att ge riktat stöd till skolor med låga kunskapsresultat, har varit verksamhetsstöds uppdrag att stötta dessa skolor i deras nulägesanalyser. Målet är att skolorna utifrån en grundad analys ska genomföra åtgärder som gör verklig skillnad för elevernas kunskapsutveckling. På lång sikt är den förväntade effekten att eleverna visar på högre kunskapsresultat.

Skolnärvaro - En förutsättning för kunskapsutvecklingen

Det kan konstateras att den genomsnittliga frånvaron var betydligt högre i grundskolan vårterminen 2020 jämfört med 2019. Som högst var frånvaron i mars förra året, 29 procent, jämfört med 10 procent 2019. Under höstterminen var skillnaderna mellan åren inte lika stor. Statistik för vårterminen 2021 visar att den genomsnittliga frånvaron ligger närmare i nivå med motsvarande period 2019. Under perioden augusti-september 2021 ligger den genomsnittliga frånvaron i nivå med motsvarande period 2020 och är högre än för den perioden 2019.

Problematiserad skolfrånvaro

Vid enheternas analyser och vid kvalitetsdialogerna mellan förvaltningen och skolorna framträder en bild av att den problematiska frånvaron ökat. Under 2021 har en reviderad riktlinje för skolfrånvaro presenterats och processen för skolpliktsbevakning förtydligats. Revideringen har skett med stöd och i samarbete med FoU och socialtjänsten, under senhösten 2020. Tillsammans med utvecklingsarbetet med det gemensamma digitala verktyget för elevhälsan är förväntningen att förvaltningen i framtiden här bättre underlag för analys av den problematiska frånvaron.

Den reviderade riktlinje för skolfrånvaro är även viktig i skolornas arbete för inkluderande och utvecklande lärmiljöer. Den del som handlar om det förebyggande och främjande arbetet kring den psykosociala arbetsmiljön för eleverna lyfts som en av elevhälsans viktigaste funktioner.

Ur ett inkluderingsperspektiv är det även angeläget att kunna erbjuda skolplacering i kommunen även för elever med mer omfattande stödbehov. Förvaltningen har tidigare identifierat utmaningen med att tillgodose de behov som skolorna uttrycker i sitt arbete med elever i särskilt behov av stöd. För att

säkerställa att flexgrupperna ger den förväntade effekten för eleverna både när det gäller kunskapsutvecklingen och den sociala utvecklingen har ett nätverk för personal inom flexgrupperna startat. Utbildningens kvalitet i flexgrupperna följs även särskilt upp under särskilda kvalitetsdialoger för att säkerställa att arbetet mot målet fortgår.

Grundsärskolan

Under 2018 inleddes ett utvecklingsarbete med Specialpedagogiska Skolmyndigheten (SPSM). Riktningen på utvecklingsarbetet har varit undervisningens kvalitet, med fokus mot det formativa lärandet. I utvecklingsarbetet som pågick fram till och med hösten 2020 deltog såväl skolledare som pedagoger kopplade till grundsärskolan. Under 2021 har fokus varit att säkerställa förvaltningen av detta utvecklingsarbete.

Grundsärskolan har i högre utsträckning än grundskolan haft en större andel frånvarande elever på grund av pandemin. Flertalet av eleverna inom grundsärskolan räknas även till riskgruppen för Covid-19, vilket kan vara orsaken till den högre andelen frånvaro.

Fritidshemmet

Det utvecklingsarbete som startade 2017 har under åren skiftat fokus utefter att nulägesbilden förändrats. Från att definiera vad kvalitet i fritidshemmet innebär och att denna bild är gemensam för personal, skolledare och förvaltning. Till att det prioriterade området för ökad kvalitet inom fritidshemmet handlar om att läroplanen implementeras fullt ut.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i matematik.	18 %		Vi ser inga skillnader mellan flickors och pojkars resultat.
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i svenska.	23 %		Resultatet visar att en mindre andel elever visar indikation på att inte nå målen. Det kvarstår dock skillnader mellan könen. Pojkar visar i högre grad än flickor indikation på att inte nå kunskapskraven.
Elevernas kunskaper i ämnet matematik, årskurs 2	88		Grundskola Resultatet på aggregerad nivå har legat relativt stadigt genom åren och skillnaderna mellan könen är små. Detta år står pojkarna för den procentuella höjningen
Elevernas kunskaper i ämnet svenska, årskurs 2	88		Denna indikator är problematisk utifrån hur den är rubricerad och att det inte finns mer information i hur denna tidigare har mätts. Utifrån den spridning som finns inom kommunen så bör resultatet inom denna indikator utgå ifrån den i hopslagna andelen av alla elever oberoende av om de läser enligt svenska eller svenska som andraspråk. Skillnaderna utifrån hur elevsammansättningen och därmed

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
			även fördelningen på hur de läser de olika ämnena är så spridd och för att kunna ställa utfallet mot efterföljande årskurs resultat (NP åk 3) där uppdelningen inte görs på sv & sva så bör även denna mätning utgå ifrån det totala antalet elever.
Elever med godkända resultat på de nationella proven åk 3	34,2 %		Underlag för 2020/2021 bygger på internt insamlat underlag då Skolverket inte krävt in underlag under pandemin.
Elever med måloppfyllelse i alla ämnen, årskurs 6-9.	71,9 %		Utfallen som är inlagda är datan för åk 9 (exkl nyanlända) andel med betyg (lägst E) i alla ämnen. En marginell ökning från föregående år på totalen. Ett skifte syns dock mellan kön för i år där pojkar står för den lägre andelen och flickor för den högre andelen vilket är motsatsen till förra året.
Elevernas betygsresultat, årskurs 6	60,5		
Antal elever med problematisk frånvaro			
Elevernas genomsnittliga meritvärde, årskurs 9	223,6		
Elevernas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, årskurs 9	83,4 %	85 %	Jämnt mellan könen dock står flickor för den högre andelen
Elevernas upplevelse av det stöd de får genom sin kontakt med skolbiblioteket.	2		Grundskola 2021= 2,4 i medelvärde =42,1% 2020 = 2,68 i medelvärde = 49,51% 2019= 2,6 i medelvärde = 49,15%
Externa skolplaceringar			

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Fortsatt utveckling och implementering av Läsa äger	En ökad systematik för skolorna att följa tidig läsinlärning.	Läsa äger fortsätter med resurser från verksamhetsstöd grundskola. Vi följer utvecklingen av elevernas läskunskaper i den årliga kartläggningen. Det vi ser är att vi i högre grad nu lär barn att läsa rent tekniskt men har fortsatta utmaningar med språkförståelsen hos våra elever. En del är "sommarlovs läsare". I år har det skett en utökning med fler sommarlovs läsare för att täcka flera skolors behov av läsande förebilder under sommaren. I år

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			har man också utvecklat arbetet med att även läsa faktatexter för att stimulera språkförståelsen.
▶	Förbättrad struktur för uppföljning av frånvaro	Implementera ett strukturerat arbetssätt för att följa frånvaron.	Under senhösten 2020 påbörjades revideringen av riktlinjen gällande skolpliktsbevakning, med stöd av FoU och samarbete med socialtjänsten. Riktlinjen och processbeskrivningen är inför höstterminen uppdaterad och beslutas i nämnd september 2021.
▶	Övergripande plan för skolbiblioteken	Skolbiblioteken ses och används som en resurs i undervisningen.	Vi har nu fått en samordnande funktion för skolbiblioteken sedan vt21. Samordnaren har fått utbildning i våra gemensamma system för skolbiblioteken och under hösten 2021 startar nätverk för skolbibliotekarierna i syfte att stimulera utveckling av bibliotekets funktion. Även för kompetensutveckling bland bibliotekarierna
▶	Utveckling av verksamhetsstöd	Möjliggöra utvecklingsresurser för skolornas lokala utvecklingsarbete.	En genomlysning av verksamhetsformernas verksamhetsstöd har genomförts och följderna av den diskuteras under hösten 2021. det som redan uppmärksammats är att verksamhetsstöd grundskolas uppdrag i högre uppfattning behöver motsvara nämndens förväntningar. Förändringen av arbetssätt och processer inom ramen för verksamhetsstöd grundskola startar till ht 2021. Roller förändras och en tjänst har avvecklats. under läsåret 2021 har arbetet av Verksamhetsstöd grundskola påverkats starkt pga pandemin. Arbete i verksamhet har förändrats både vad gäller kompetensutvecklingsinsatser och närvarande arbete i klassrum. Trots goda digitala ansatser har arbetet inte kunnat genomföras fullt ut med samma kvalitet som motsvarar skolornas behov.
▶	Följa upp och utveckla arbetet med flexgrupper på skolorna	Färre externa placeringar.	Arbetet med flexgrupper är igång och vi har bromsat nyintagna elever i externa placeringar. Utmaningen är att kunna tillfredsställa de behov som skolorna upplever sig ha. Utifrån det så initieras ett nätverk för personal inom

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		flexgrupperna för att stötta upp. Verksamhetsstöd grundskola ansvarar för det.
▶ System för undervisning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	Ökad kvalitet och likvärdighet i undervisning och inom utbildningen.	Detta har initierats med en gemensam föreläsning och en inventering av behov och förväntningar tillsammans med en grupp rektorer. Vi ser att det är angeläget att ett förstelärarnätverk kommer igång under hösten 2021.
▶ Utveckling av Botkyrkas kulturella allemansrätt inklusive skapande skola-program	Alla barn och elever i Botkyrka kommun skall få kunskap och upplevelse av kulturella uttryck och sammanhang enligt läroplanen.	Uppföljning över 2021 har inte genomförts då vi befunnit oss i en pandemi och aktiviteterna har starkt begränsats

2.1.2 Bedömning och betyg (Gru)

Analys

Det samlade arbetet, resultat och analyser, under läroplansområdet kunskaper (kapitel 2.1.1), anses vara grunden för analysen gällande betyg och bedömning.

Avsaknad av nationella prov

På grund av pandemin beslutade Skolverket för andra året i rad att ställa in genomförandet av och insamlingen av resultat från de nationella proven för alla årskurser och ämnen. Undantaget genomförandet av nationella prov i årskurs 3. Förvaltningen utgår i stort från underlaget som resultaten på de nationella proven ger, varför en analys utan att ha dem tillhands kan verka tunn.

Utifrån perspektivet att betyg och bedömning är myndighetsutövning med särskild vikt på att vara likvärdigt inom och mellan skolorna, blir det dock angeläget att det förstelärarnätverk, som pausats på grund av pandemin och skolministerns uppmaning att inte iscensätta nya utvecklingsinsatser, kommer igång. Den förväntade effekten av det nätverket är bland annat att utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet stärka kompetens och samsyn hos förstelärarna. Och i förlängningen ute på alla skolor. Långsiktiga effekter bör kunna ses i att skillnader mellan betyg och resultat på nationella prov minskar.

Jämförelse av lärarbedömningar i årskurs 2 och resultat på nationella prov i årskurs 3

Med försiktighet kan vi jämföra resultatet av de lärarbedömningar som lärare lämnar till förvaltningen för elever i årskurs 2, med det resultat som samma elever visar på nationella provet i årskurs 3. Vid jämförelsen ska två aspekter tas med. Det första är att vissa skolor har en stor genomströmning av elever även under en kort tidsperiod som ett år. Detta gör att det kan vara skillnader

på individnivå som kan förklaras i analysen snarare än den kunskapsutveckling som skett eller den bedömarkompetens som verksamheten besitter. Det andra är att en lärarbedömning tar sin grund i alla de förmågor som eleven visar under en lång period, medan resultatet på det nationella provet är ett urval av förmågor testade under en begränsad tid med ett snävare omfång av variation.

Övergripande nivå

Med undantag från föregående år (provet uteblev) är samma mönster tydligt i år som tidigare. Elever bedöms i högre grad klara kunskapskraven i åk 2 än vad de i verkligheten sedan gör om man tittar på resultaten av nationella prov åk 3 efterföljande år.

Andel elever som uppnår kunskapskraven/klarat alla delprov	
	Svenska/Svenska som andraspråk
Lärobedömning åk 2 (2020)	85
Nationella prov åk 3 (2021)	51

Resultattabell - Lärobedömning åk 2 och resultat på nationella provet i åk 3 för ämnet svenska och svenska som andraspråk (källa: UF)

Fokus i tidigare kvalitetsdialoger har legat på att undersöka dessa skillnader och att problematisera genomförande och bedömning. Arbetet med att förstå utmaningar och hinder i det språk- och kunskapsutvecklande arbetssättet för de lägre stadierna har fortsatt och verksamhetsområdet har tidigare ringat in två framträdande faktorer; organisatoriska problem och bristande kompetens. Detta blir än mer aktuellt utifrån att möjligheterna till sambedömning, kompetensutveckling, och att uppstarten av förstelärarnätverket blivit drabbat av pandemins medförda begränsningar. Alla dessa delar är viktiga faktorer som skulle kunna stärka bedömarkompetensen bland pedagogerna.

Grundskolan

Underlag som samlas in från förvaltningen kräver att de är anpassade för den elevkategori som underlagen representerar. Dessvärre har vi uppmärksammat indikationer på att det finns grundskolor som inte anser att underlagen går att genomföra med den komplexa elevkategori de har, speciellt inom den verksamhet som avser ”träningsskola” och elever som läser ämnesområden. Detta är ett utvecklingsområde där åtgärder som medför att underlagen blir meningsfulla att använda för skolorna måste till. Kommande läsår kommer dock att till stor del präglas av implementeringsarbetet av den nya läroplanen och kursplanerna för grundskolorna.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Betyg i förhållande till nationella prov för samtliga ämnen där nationella prov genomförs, årskurserna 6-9			Indikatorns måttmall omöjliggör att kunna lägga allt som avses i rubriceringen av indikatorn

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Gru)

Analys

Pandemins effekter

Flera insatser har påverkats av pandemiläget. Falkbergsskolan, Brunnaskolan, Malmsjö skola, Broängsskolan och Banslättskolan lyfter specifikt pandemin som en orsak till att de inte kunnat arbeta vidare med insatser som KLS-Kollektivt lärande i skolan, Kraftsamling, EHM (Elevhälsomötet), YAM (en hälsofrämjande och preventiv insats med syftet att förbättra den psykiska hälsan hos skolelever) med flera. Pandemin har även medfört högre sjukfrånvaro bland personal och vikarier står inte för samma trygghet som ordinarie personal.

Det är dock inte enbart pandemirelaterad frånvaro som är orsak till bortfall av personal, effektiviseringskrav har resulterat i alternativa lösningar och neddragning av antalet tjänster.

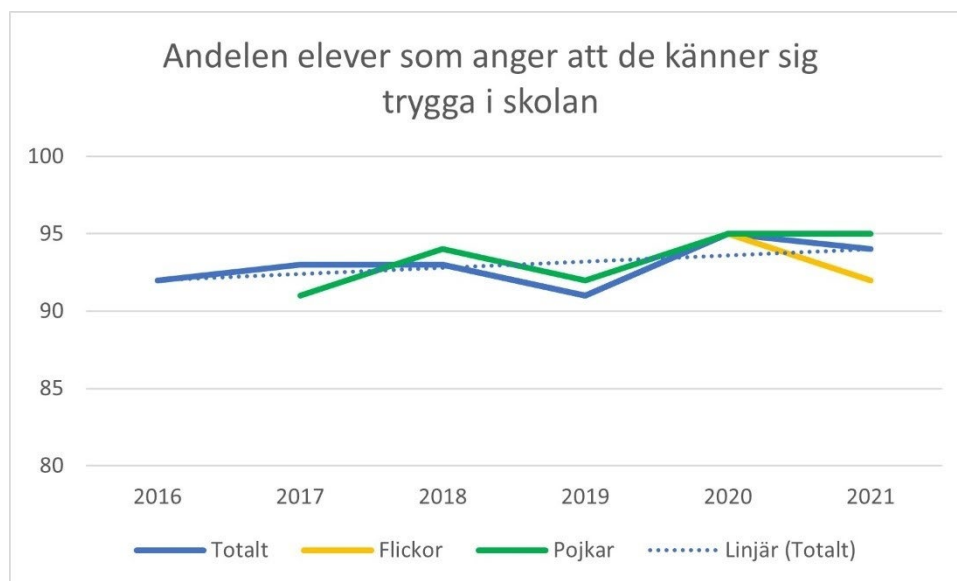
Trygghet

Övergripande nivå

Utbildningsförvaltningens årliga elevenkät visar på att 94% av eleverna i grundskolan känner sig trygga. Det är tydligt att den positiva trenden fortsätter.

Tittar vi på skillnader mellan könen kan vi se att resultatet för flickor, som tidigare följt utfallet på totalnivå, bryter mönstret i år. På övergripande nivå kan vi inte se några gemensamma bakomliggande orsaker.

Det är en större andel pojkar som svarar positivt, vilket följer mönstret från tidigare år. Samtidigt visar resultaten i det gemensamma systemet för anmälan om kränkande behandling att kränkningar gentemot pojkar ökat från föregående år. Här kan vi också se att pojkar återfinns i anmälningarna i större utsträckning än flickorna, närmare 60% av anmälningarna avser pojkar. Under 2021 har ett intensifierat arbete med de nya gemensamma riktlinjerna för trygghet och studiero pågått, med det också utbildning i anmälnings- och utredningsplikten vid händelse av kränkande behandling. Det här kan tänkas vara den bakomliggande orsaken till ökningen.

Resultatdiagram – Andelen elever som svarat positivt på frågan ”Jag känner

”mig trygg i skolan” i elevenkäten (Källa: UF)

En del i det pågående arbetet för att skapa trygghet bland eleverna är metoderna MVP & Tåget. På grund av rotation i tjänsterna på socialförvaltningen och den pågående pandemin har dock införandearbetet av metoderna inte fortlöpt i det planerade tempot. En översikt över samtliga deltagande skolor samt i vilken fas och tillämpningsnivå de befinner sig ska sammanställas av förebyggarenheten och kommer att ligga till grund för vidare analys. Utvecklingen av former för att mäta effekter av metoderna fortlöper parallellt med implementeringsarbetet.

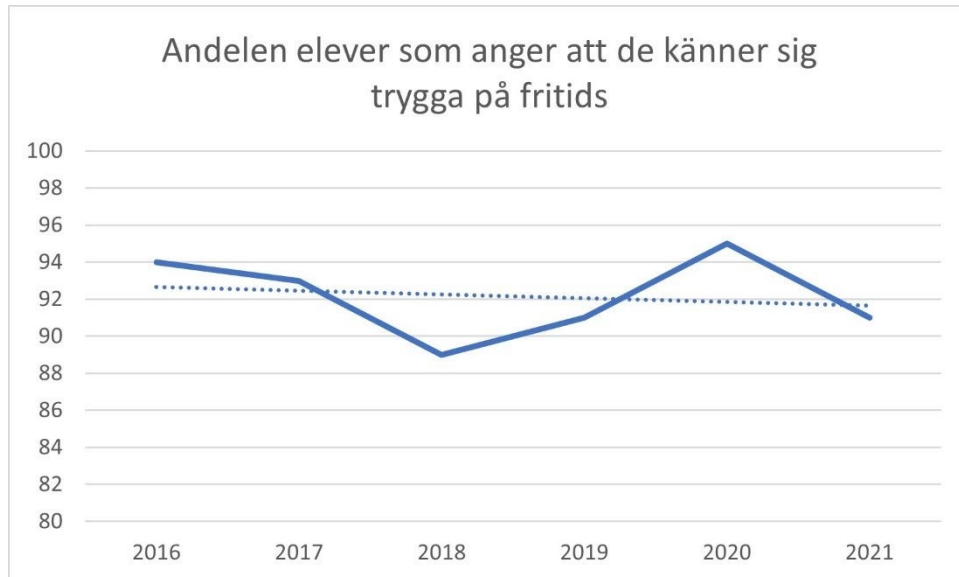
Skolnivå

Kvarnhagsskolan, Karsby International School, Broängsskolan, Falkbergsskolan och Kassmyraskolan har dessvärre behövt pausa arbetet med MVP & Tåget och har kunnat se negativa effekter av det. Det finns en tydlig ambition med att starta upp arbetet igen men även att utveckla det vidare. Alla skolor har inte infört MVP eller Tåget ännu men det finns alternativa former för hur det främjande och förebyggande arbetet bedrivs på enheterna. Banslättskolan arbetar exempelvis med en metod vid namn ”Likarätt” som ska främja elevers lika rättigheter och möjlighet att motverka kränkningar och trakasserier. Fittjaskolan har arbetat framgångsrikt med Non Violence.

Trivselledare är ett program där elever deltar för att bidra till en tryggare skolmiljö genom organiserad verksamhet på rasterna. Några skolor som arbetar med detta ser positiva effekter av trivselledarprogrammet exempelvis att kränkingsärenden minskat. Pandemin har påverkat arbetet på några skolor med följd att aktivitetsnivån sjunkit på rasterna vilket har lett till fler konflikter. Antalet rapporterade kränkningar på skolgården är fler än föregående år. Mycket mer verksamhet har förlagts utomhus framförallt för äldre elever där cafeteria och uppehållsrum har hållits stängt på grund av pandemin. Det blir tydligt i enheternas analyser att en medvetenhet finns kring rasterna som ett riskområde. Detta synliggörs med bland annat trygghetsvandringar och kartläggningar som Tryggbas. Kontinuerliga insatser som skolorna ger exempel på; uppdelning av lunchraster, tydliga rastvärdsscheman för att öka närvaron av deltagande vuxna och tydliga aktivitetsscheman.

Fritidshemmet

Elevenkätresultatet visar att tryggheten sjunkit på fritids i relation till föregående år. Även genom DF-respons syns en ökning av antal kränkingsärenden på fritids.

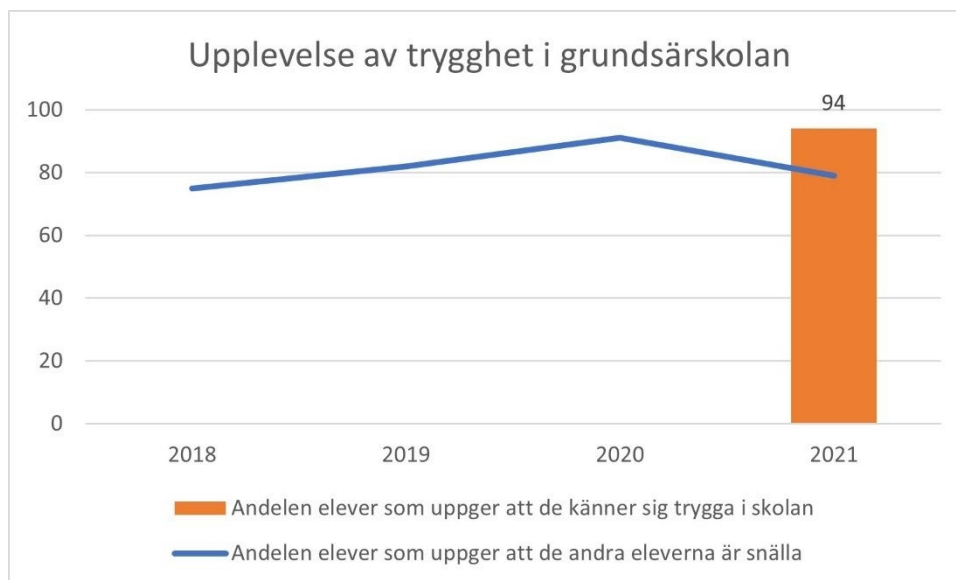
Resultatdiagram – Andelen elever som uppgett positivt svar på frågan ”Jag känner mig trygg på fritids” i elevenkäten (Källa: UF)

Broängsskolan, Karsby International School, Eklidskolan, Kvarnhagskolan och Skogsbacksskolan visar en förskjutning i negativ riktning. För att motverka detta så har Broängsskolan genomfört en omorganisation på fritids som bidragit till att fyra fritidshem minskat till tre. Kvarnhagskolan har bland annat organiserat om personal och tydliggjort ansvarsområden och därigenom skapat en tydligare struktur för verksamheten, Skolan har även inrättat ett fritidsråd med avsikt att förbättra verksamheten både för elever och pedagoger. En skola som har ett framgångsrikt trygghetskapande arbete på fritids är Tunaskolan som lyfter åtgärder som fritidsråd, mini-medling, mindre grupperingar som framgångsfaktorer.

Grundsärskolan

Under 2021 ställdes för första gången frågan ”Jag känner mig trygg i skolan” i grundsärskolans elevenkät. Tidigare har frågan ”De andra elever är snälla mot mig” fått representera den upplevda tryggheten i skolan. Av resultatet framkommer att den upplevda tryggheten är hög inom grundsärskolorna.

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva värdegrundsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under.

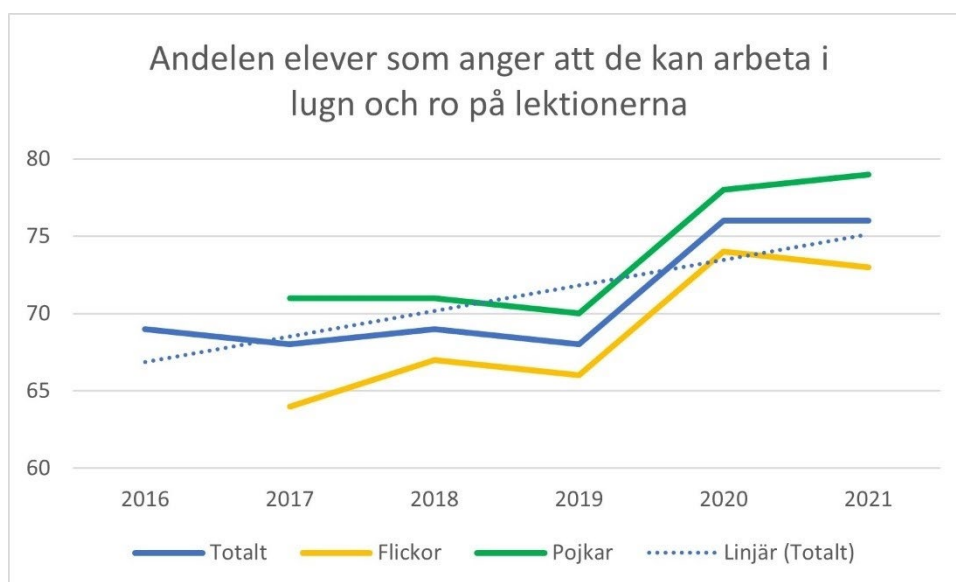
Resultatdiagram – Andelen elever som uppgett positivt svar på frågorna ”Andra elever är snälla mot mig” och ”Jag är trygg i skolan” i grundsärskolans elevenkät (Källa: UF)

Studiero och möjlighet till arbetsfokus

Elever som känner sig trygga och inkluderade har en mer positiv bild av skolan. Därför är värdegrundsarbetet viktigt för att främja studiero (Skolverket, 2021).

Övergripande nivå

Möjligheterna till arbetsfokus (studiero) är en viktig faktor för att möjliggöra elevernas kunskapsutveckling. Anmärkningsvärt är den differens som visar sig mellan pojkar och flickors upplevelse i elevenkäten. Av pojkarna svarar 83 procent positivt och av flickorna 70 procent.

Resultatdiagram – Andelen positiva svar på frågan ”Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna” i elevenkäten. Källa: UF

Arbetet med studiero utmanar skolorna att definiera vad som är studiero, att

förstå vad som ligger till grund för elevernas faktiska upplevelse av studiero och att förstå skillnaderna mellan flickors och pojkars definition av studiero.

Skolnivå

Gemensamt för skolorna identifierar tydlighet och struktur som gynnsamma faktorer för att uppnå studiero. Ett axplock på hur gynnsamma strukturer kan ta sig uttryck:

- Enhetliga och tydliga strukturer för lektionsdesign.
Dessa är gemensamma för skolan och arbetslagen
- En tydlig målbild över hur skoldagen utöver lektionstillfällena ska utformas.
- Tydliga strukturer för övergång mellan stadierna.
- Förstärkning av undervisningstid riktat till årskurs och klasser med behov.
- Gemensam policy kring hantering av tex mobilfria lektioner, fasta placeringar och hemklassrum.

Ett fokusområde som flera lyfter och som framförallt Skogsbacksskolan, Falkbergsskolan, Björkhaga skola, Tunaskolan och Språkcentrum satsar på är att utveckla arbetet med generella anpassningar och utformandet av inkluderande lärmiljöer. Detta skapar större möjlighet till differentierad undervisning inom klassens ram som tillgodoser enskilda elevers behov. Detta bör ske i kombination med det som några lyfter, NPF-utbildning för att få ökad insikt och förståelse för hur anpassningar inkluderar. Risk finns annars att den inkluderande miljön istället blir uteslutande och därmed inte fyller sitt syfte.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Grundskolors förebyggande arbete utifrån MVP (eller motsvarande metod)			
Elevernas upplevelse av arbetsfokus (studiero)	72,48	75	
Grundskolors förebyggande arbete utifrån TÅGET (eller motsvarande metod)			

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Värdegrundsarbete utifrån riktlinjer för trygghet och studiero	Att skapa lärmiljöer där trygghet och arbetsfokus (studiero) råder.	Riktlinjen för trygghet och studiero är väl känd. Kommunikation har fortfarande inte tagit fram något specifikt stödmaterial. Det vi följer upp är att alla enheterna arbetar systematiskt med sitt värdegrundsarbete och att det får effekt. Vi kan se att en del skolor är framgångsrika och att de får positiva förskjutningar när det gäller de mätbara resultaten utifrån trygghet och studiero men vi ser också att en del skolor får negativ utveckling. Vi

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
			ser att resultaten kopplade till trygghet ökar. Men resultaten kopplade till studiero är ett område som utmanar oss. Både vad gäller definition av vad som är studiero och den faktiska upplevelsen av studiero hos eleverna.
	Systematisera uppföljning av anmälningar av kränkande behandling	Säkerställa att anmälningar tas om hand på ett korrekt sätt och att insatser görs för att motverka kränkande behandling.	Nulägesbild har regelbundet tagits ut från chef på verksamhetsområdesnivå. Utvecklingen som krävs är att nulägesbilden får ett eget utrymme i verksamhetsuppföljningen som ingår i avvikelshanteringsprocessen. Ytterligare utvecklingsområde är att arbetet med utredningarna kring kränkande behandling över hela ärendeprocessen behövs dokumenteras i systemet DF-respons. Syftet med dokumentationsprocessen behöver förtydligas för att skapa ökad förståelse kring vikten av det arbetet.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (Gru)

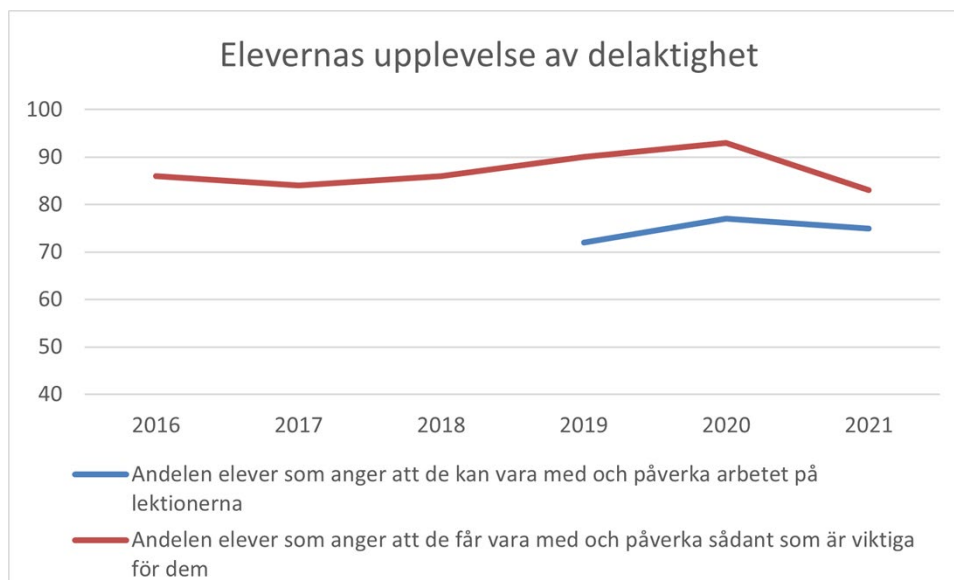

Analys

På detta område har inte funnits något tydligt mål för formulerat till enheterna från verksamhetsområdet. Det har skapat otydlighet om förväntningarna på skolorna kopplade till läroplansområdet. Rapporteringen från skolorna i Stratsys har därför varit knapphändig även om mycket arbete för att säkerställa elevernas delaktighet och inflytande pågår. Fortsättningsvis blir det viktigt att säkerställa att nämndens mål bättre kan följas upp i det systematiska kvalitetsarbetet och måluppfyllelsen bedömas och värderas.

Övergripande nivå

Elevenkäterna visar på ett relativt oförändrat resultat av elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna samt elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan. Satt i relation till den påverkan som pandemin haft på verksamheten ser vi att eleverna upplever att de fått större möjligheter till att påverka skolarbetet på lektionerna, men mindre påverkansmöjligheter i övergripande skolfrågor.

Resultatdiagram - Andelen elever som uppgett positivt svar på frågorna " På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" och "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan" i elevenkäten (Källa: UF)

Skolnivå

Flertalet skolor lyfter svårigheten med att genomföra elevrådsmöten under pandemin, viktiga forum för delaktighet och inflytande. Eftersom elevrådsmötena är tillfällen då flera årskurser samlas har många skolor avstått från den formen för att minimera risk för smittspridning. Några skolor har dock fortsatt med elevrådsmöten på ett för dem fungerande sätt. Det här kan ses som bakomliggande orsaker till varför det aggregerade resultatet visar på en negativ utveckling de senaste tre åren.

Som exempel på systematiskt arbetsätt för att öka elevernas delaktighet och inflytande över undervisningen har Tunaskolan utarbetat en matris som syftar till att tydliggöra elevens kunskapsutveckling. Regelbundna samtal hålls med eleven med matrisen som underlag och att döma av de ökade elevenkårsresultaten för skolan är detta en framgångsrik metod för ökad delaktighet.

Grundsärskolan

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet för den demokratiska processen för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. Eleverna inom grundsärskolan besvarar en elevenkät lik den eleverna för grundskolan besvarar, anpassad utifrån de förutsättningar som elever inom grundsärskolan har.

Fritidshemmet

Trenden över tid gällande elevernas möjlighet att vara med och bestämma aktiviteterna är negativ. Det som är spännande är hur upplevelsen ökat i samband med att fritidshemmets uppdrag fått en tydligare undervisningsinriktning. Det som kan förklaras är att i och med den stärkta anknytningen till läroplanen trädde i kraft har skolorna prioriterat kvaliteten i fritidshemmen. Den förväntade långsiktiga effekten är att fritidshemmets

verksamhet över lag skattas högt hos eleverna.

Resultatdiagram – Andelen elever som svarat positivt som svar på frågan ”Jag är med och bestämmer om aktiviteterna på fritids” i elevenkäten (Källa: UF)

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna	62,86 %	80 %	
Elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan.	69,69	80	

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Skola och hem (Gru)

Analys

Pandemins effekter

Det är värt att understryka att trots att skolorna utvecklat nya former för samverkan finns en oro för hur pandemin ökar mellanrummet mellan skola och hem och mellan omvärlden och skolan. Den transparens som tidigare varit möjlig då skolan varit mer öppen för omvärlden äventyras och verksamhetsområdet behöver vara vaksam på hur detta på lång sikt påverkar relationen mellan skola och hem.

Övergripande nivå

Den digitala lärplattformen är ett viktigt verktyg för samverkan mellan skola och hem. Systemförvaltning och utveckling av arbetssätt kopplat till systemet är framgångsfaktorer för arbetet på skolorna.

Genomförandet av vårdnadshavarenkäten 2021 resulterade olyckligtvis i en svarsfrekvens som var för låg för att underlaget skulle kunna presenteras. Kartläggning av orsaker och planering av åtgärdande insatser pågår. Den

förväntade effekten är att nästa vårdnadshavarenkät (2023) ska resultera i tillräckligt hög genomförandegrad.

Skolnivå

Skolorna anpassar sitt arbete med att göra vårdnadshavarna delaktiga i och ha inflytande över barnens skolgång. En mångfald av tillvägagångssätt finns på skolorna. Möjligheterna att åstadkomma inflytande och delaktighet varierar inte bara med skilda socioekonomiska förutsättningar. På flera skolor har också pandemin medfört svårigheter med att genomföra planerat samverkansarbete. Skolorna visar, trots det ansträngda läget, kreativitet när det gäller att hitta nya former för att samverka med hemmen ska fortlöpa trots pandemin.

Lösningar med att hålla både introduktionsmöten för nya vårdnadshavare och föräldramöten utomhus, vittnar om stor uppslutning. Ett flertal skolor lyfter alternativ där digitala medier har spelat en stor roll. Förvaltningen kan se att det finns en stor medvetenhet kring att valt metod ska vara tillgänglig för vårdnadshavarna.

Grundsärskolan

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet med former för samverka som respektive grundskola som grundsärskolan ligger under.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Vårdnadshavares upplevelse av delaktighet genom samråd			För låg svarsfrekvens.

2.3.2 Övergång och samverka (Gru)

Analys

Övergripande nivå

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning (SYV) genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare. Nätverket leds av en central samordnare. I nätverket har man under läsåret bland annat påbörjat arbetet med en övergripande plan för studie- och yrkesvägledning. Samtliga skolor har formulerade SYV-planer, vilka innefattar främjande aktiviteter. Skolorna lyfter SYV-planen som ett viktigt verktyg att ständigt hålla aktuellt och involvera alla pedagoger i.

Utebliven PRAO och minskning av SYV-resurser riskerar att gå ut över elevernas möjligheter att göra välgrundade val inför framtiden. Det gäller inte minst i Botkyrka kommuns socioekonomiskt svaga områden. Verksamhetsområdet ser vikten av att utveckla arbetet med att göra studie- och yrkesvägledning till en del av den vanliga undervisningen.

Skolnivå

Utvecklingsarbetet kring den praktiska arbetslivsorienteringen (PRAO) har avstannat till följd av pandemin. Skolorna har följt Skolverkets anvisningar för

att säkerställa att eleverna får tillgång till arbetslivsorienterande aktiviteter, som kompensation för utebliven PRAO

Pandemiläget har även försvårat skolornas arbete med att utöka elevernas kulturella kapital då restriktionerna begränsat möjligheterna att ta del av kultur- och föreningsliv. Däremot finns det goda exempel att inspireras av när det handlar om att ta omvärlden till skolan istället. Som exempel kan nämnas Banslättskolan med ett långvarigt Skype-projekt med en vänskola i Indien.

Grundsärskolan

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet med former för samverkan som respektive grundskola som grundsärskolan ligger under.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
▶	Förbättra övergången från förskola till grundskola och från grundskola till gymnasiet	Att öka alla barns och elevers förutsättningar att lyckas i den nya skolformen.	Pågående projekt som drivs från centralnivå. Vi är i det skedet att rektorer ska ingå i en referensgrupp för att processen ska blir bra. Prioriterad insats. I dagsläget är vissa aktiviteter förändrade för att säkra att underlag kommer till skolan från förskolan. Det finns en problematisk aspekt som grundskolan lyfter, det är att fsk har grupper för barn som upplevs ha särskilda behov av stöd. Utan att det finns ett särskilt mottagande för dessa barn när de kommer till grundskolan. Kan skapa en problematisk relation mellan skola och hem när dessa barn kommer till grundskolan. Vi kan se ett behov av en gemensam dialog mellan fsk och grundskola kring inkludering och det stöd som barn och elever kan ges. Grundar sig i värdegrund snarare än rutiner/strukturer.
▶	Samverkan med övriga förvaltningar	Att synliggöra samverkan och säkerställa att samverkan bygger på struktur och funktion och inte på person.	Inrättande av tjänsten bitr vc, där ansvar för samverkan till viss del ligger, är en del på vägen för att skapa strukturer som bygger på funktion istället för person.
▶	Samverkan med ideella organisationer	Att stärka och/eller utveckla samverkan med ideella organisationer.	Ideellt offentligt partnerskap (IOP) Kommunfinansierat projekt. Formen kräver en organisation som kan hantera en administrativ tung apparat. Målet är att den nya strukturen med bitr vc kunna ha förutsättningar för att få till ett mer aktivt arbete i projektet.

2.3.3 Skolan och omvärlden (Gru)

Analys**Övergripande nivå**

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning (SYV) genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare. Nätverket leds av en central samordnare. I nätverket har man under läsåret bland annat påbörjat arbetet med en övergripande plan för studie- och yrkesvägledning. Samtliga skolor har formulerade SYV-planer, vilka innefattar främjande aktiviteter. Skolorna lyfter SYV-planen som ett viktigt verktyg att ständigt hålla aktuellt och involvera alla pedagoger i.

Utebliven PRAO och minskning av SYV-resurser riskerar att gå ut över elevernas möjligheter att göra välgrundade val inför framtiden. Det gäller inte minst i Botkyrka kommuns socioekonomiskt svaga områden.

Verksamhetsområdet ser vikten av att utveckla arbetet med att göra studie- och yrkesvägledning till en del av den vanliga undervisningen.

Skolnivå

Utvecklingsarbetet kring den praktiska arbetslivsorienteringen (PRAO) har avstannat till följd av pandemin. Skolorna har följt Skolverkets anvisningar för att säkerställa att eleverna får tillgång till arbetslivsorienterande aktiviteter, som kompensation för utebliven PRAO

Pandemiläget har även försvårat skolornas arbete med att utöka elevernas kulturella kapital då restriktionerna begränsat möjligheterna att ta del av kultur- och föreningsliv. Däremot finns det goda exempel att inspireras av när det handlar om att ta omvärlden till skolan istället. Som exempel kan nämnas Banslättsskolan med ett långvarigt Skype-projekt med en vänskola i Indien.

Grundskolskolan

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundskolskolan i det aktiva arbetet med former för samverkan som respektive grundskola som grundskolskolan ligger under.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
II	Utveckla PRAO	Mer likvärdiga förutsättningar för PRAO.	Pga corona har PRAON utgått i formen av arbetsplatsbaserade perioder för eleverna. Skolorna följer skolverkets rekommendationer och arbetsmaterial under läsåret.
▶	Övergripande plan för studie- och yrkesvägledning (SYV)	Att fler elever gör genomtänkta utbildnings- och yrkesval.	Arbetet påbörjades men planen färdigställdes aldrig. Centralt anställd SYV för grundskolan slutade sitt uppdrag för att jobba med gymnasiefrågor samtidigt som Corona försvårade mötesformerna för detta arbete.

2.3.4 Rektorns ansvar (Gru)

Analys

Pandemins effekter

Ur det frågebatteri, även kallad Checklistan, över rektors möjlighet till ansvarstagande framgår det, utifrån den tolkning och analys som gjorts, att svårigheter i arbetet främst handlar om de områden som påverkats av pandemin. Se tidigare avsnitt om samverkan med förskolor, andra skolor och arbetsliv.

Rektorerna har i hög utsträckning prioriterat att under pandemin värna sin personal. Insatser som ska leda till att verksam personal trivs, utvecklas och känner att de trots rådande läge har en god arbetsmiljö har stått i fokus.

Övergripande nivå

Från verksamhetsområdet har en process fortlöpt under vårterminen kring att tydliggöra styrningen i styrkedjan inom det systematiska kvalitetsarbetet för grundskolorna. Den arbetsplan som verksamhetsområdet upprättat inför läsåret 21/22 förtydligar både den kommunala och statliga styrningen ut gentemot skolorna samtidigt som målrubricingarna möjliggör ett utrymme för skolorna själva att forma sitt arbete gentemot målstyrningen lokalt. Utvalda indikatorer är underlag och data som finns att tillgå från central nivå och önskemålet är starkt från skolorna att förvaltningen fyller i utfallen för den data som avses. Detta för att ytterligare förstärka den tydlighet och förväntan ovanifrån i styrkedjan som efterfrågas från skolorna, att veta vad man mäts mot. Den förväntade effekten är likvärdighet i det systematiska kvalitetsarbetet för grundskolorna inom Botkyrka kommun.

Genomförda stödinsatser på övergripande nivå inom ramen för rektorsgruppen

- System för kvalitetssäkring och process för avvikelshantering
Syftar till att säkerställa kvaliteten i kommunens kommunal grundskolor och att identifiera behov av stöd till enskilda skolledningar.
- Struktur för analysarbete
Syftar till att stärka kompetensen för analys- och åtgärdsarbete och att öka samsynen kring de utmaningar som är gemensamma eller som särskiljer skolorna.
- Nya ledarskapsprogrammet
Syftar till att kompetensutveckla biträdande rektorer och att stärka skolledningarnas arbete.
- Meriteringar av förstelärare
Syftar till att säkerställa kompetensen för utvecklingsarbetet på enhetsnivå.
- Utbildning i resursplaneringsverktyget i Stratsys
Syftar till att stärka kompetensen för analys- och prognosarbetet hos rektorerna.
- Utbildning i kompetensbaserad rekrytering KBR

Syftar till att stärka kompetensen gällande strategisk kompetensförsörjning hos rektorerna.

- Utbildning i det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)
Syftar till att stärka kompetensen i processarbetet och i de digitala verktygen.
- Utbildning i samverkansprocessen
Syftar till att stärka kompetensen i processarbetet för en god samverkan.
- Utbildning gällande dataskyddsförordningen (GDPR)
Syftar till att stärka kompetensen gällande styrdokumentet hos rektorerna och att säkerställa arbetet med personuppgifter inom verksamhetsområdet.
- Utbildning gällande löneprocessen
Syftar till att stärka kompetensen kring löneprocessen och den strategiska kompetensförsörjning.

Skolnivå

Sammanläggningen av flera skolenheter till rektorsområden har medfört nya utmaningar när det gäller rektors ansvarstagande. De nya "storrektorerna" har fått gemensam handledning för att hantera den nya rollen.

Utöver de gemensamma stödinsatserna för att möjliggöra rektors ansvarstagande har verksamhetsområdet riktat särskilda stödinsatser utifrån uppkomna behov.

Genomförda stödinsatser på skolnivå utifrån identifierade behov

- Riktat stöd från Verksamhetsstöd
Syftar till att ge behovsanpassad stöd utifrån behov inom områden som kunskapsutveckling, trygghet och studiero, särskilt stöd och ett språkutvecklande arbetssätt.
- Riktat stöd i journalsystemet Prorenata
Syftar till att stärka kompetensen i arbetet med elevhälsans arbete och mottagandet i grundsärskolan.
- Riktat stöd i kränkningssystemet DF
Syftar till att stärka kompetensen i arbetet med såväl det utredande och åtgärdande, som det förebyggande och främjande arbetet med kränkande behandling.
- Riktat stöd i planering- och prognosarbetet
Syftar till att stärka kompetensen gällande resursplaneringen och budget- och prognosarbetet.
- Riktat stöd i det systematiska kvalitetsarbetet
Syftar till att stärka kompetensen i analysarbetet med läroplansuppdraget.

Grundsärskolan

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan inom ansvarsområdet för respektive grundskola eller rektorsområde.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Rektorers möjlighet till ansvarstagande.	2	3	<p>Checklistans bedömningar visar tydligt de svårigheter som pandemin ger arbetet, främst samverkan. De ekonomiska förutsättningarna ger även effekter av att tex inte kunna bemanna biblioteken, vilket ger en avvikelse ...</p> <p>Försvårande förutsättningar. Stor skolfrånvaro. Skolstängningar. Riktlinjer från FHM och nya direktiv som inte är förutsägbart. Samtidigt hålla igång verksamhet med god kvalitet.</p> <p>Ansvaret att få en helhet som fungerar är en stor utmaning.</p>

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	En strukturerad och kontinuerlig handledning för skollledning	Att ha en kontinuitet och hållbarhet i skollledarskapet.	<p>En omställning av rektorer under 2020 iom inrättande av rektorsområden. Fokus på dessa nya tjänster och ledningsgrupper. Pga corona har ingen nystart för samtliga rektorer.</p> <p>enskilda skollledning i behov av handledning har pågående insatser.</p>

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Struktur för ökad likvärdighet

Utifrån modellen med socioekonomisk tilldelning sker främst enhetsspecifika förstärkningar. Dessa tar sig uttryck som personalförstärkningar i form av utökad undervisningstid eller ökad personaltäthet.

Statsbidrag med syfte att förbättra arbetsmiljö

Bidraget ska användas till åtgärder med syfte att förbättra arbetsmiljön och arbetsvillkor för lärare i skolenheter med förskoleklass eller grundskola med socioekonomiska utmaningar. Utbildningsförvaltningen har efter genomförd behovsanalys identifierat Fittjaskolan, Karsby International School, Skogsbacksskolan och Borgskolan som mottagande enheter. Bidraget ska gå till insatser som kan förbättra förutsättningarna för exempelvis; kompetensutveckling, avlasta lärares administration och dokumentation, insatser för kollegiala samverkansformer och arbetssätt, personalomsättning, systematiskt kvalitetsarbete, arbetsro och trygghet, nulägesanalys av skolenheternas utmaningar, fysisk arbetsmiljö.

Statsbidraget "Skolmiljarden"

Bidraget ska förstärka Botkyrkas möjligheter att utveckla mottagandet av nyanlända och deras lärande. Detta sker främst genom utökad studiehandledning i modersmålet.

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

Under året har huvudmannens arbete granskats inom ramen för Skolinspektionens kvalitetsgranskningar utifrån följande perspektiv:

- Långvarigt låga kunskapsresultat
- Likvärdig och rättvis betygsättning

Besluten som delgivits förvaltningen har alla i någon utsträckning visat på utvecklingsområden utifrån det stöd som huvudmannen ger till varje enskild skola.

Den regelbundna tillsynen för Malmsjö skola, vilken startade 2016, har fortsatt. Uppföljningsbesök genomfördes under hösten 2021 och beslut förväntas komma i januari 2022.

En riktad tillsyn av Borgskolans särskola har initierats och tillsynsbesök genomfördes under hösten 2021. Förvaltningen hade innan genomförandet av tillsynsbesöket själva identifierat ett antal brister och ett åtgärdsarbete utifrån beslutat handlingsplan startade i augusti 2021.

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2022 styras utifrån följande prioriteringar:

- *Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt*
Genom ökad kunskap och gemensamma arbetssätt gällande inkluderande och differentierad undervisning.
Genom ökad tydlighet gällande förstelärarnas utvecklingsuppdrag.
Genom tydligt definierade arbetsprocesser för ökad närvaro hos eleverna.
- *Värdegrundsarbete*
Genom ökad förståelse för och vidareutveckling av undervisningens kvalitet.
Genom välgrundat och dokumenterat processarbete.
Genom ökad kunskap och gemensamma angreppssätt gällande trygghet och våldsprevention.

5 Övrigt

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Kvalitetsrapport 2021

Gymnasium

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens huvudområden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper (Gym).....	5
2.1.2 Bedömning och betyg (Gym).....	10
2.1.3 Kunskaper (Gymsär).....	13
2.1.4 Bedömning och betyg (Gymsär).....	13
2.2 Värden.....	14
2.2.1 Normer och värden (Gym).....	14
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (Gym).....	17
2.2.3 Normer och värden (Gymsär).....	18
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (Gymsär).....	19
2.3 Samverkan och ansvar.....	20
2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gym).....	20
2.3.2 Rektorns ansvar (Gym).....	22
2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gymsär).....	23
2.3.4 Rektorns ansvar (Gymsär).....	24
2.4 Övriga.....	25
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden.....	25
3 Särskilda frågor för verksamhetsrådets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	26
3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen.....	26
3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret.....	26
4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan	27
5 Övrigt	28

1 Inledning

Verksamhetsområde gymnasieskola bedriver utbildning inom skolformerna gymnasieskola och gymnasiesärskola och är organiserat på fyra enheter: Skyttbrinks gymnasium, S:t Botvids gymnasium och gymnasiesärskola, Tumba gymnasium och Tullinge gymnasium. Skolorna leds av var sin rektor och har till viss del olika profiler i och med sina olika programutbud.

Botkyrka har ca 2800 elever inskriva på sina gymnasieskolor, varav ca 70 elever inom gymnasiesärskolan. Sammantaget går 73 procent av eleverna på ett högskoleförberedande program, 16 procent på ett yrkesprogram och 11 procent på ett introduktionsprogram. Fördelningen på skolorna är beroende av deras programutbud.

Andel elever med utländsk bakgrund är 49 procent (jämfört med 35 procent i Stockholms län och 31 procent i riket). Andel elever med högt utbildade föräldrar är 54 procent (jämfört med 59 procent i Stockholms län och 52 procent i riket). Andel kvinnor och män är 50-50.

Betydelsefulla händelser under året

Läsår 2020/21 ökade andelen elever som tog gymnasieexamen på de högskoleförberedande programmen från 85 procent till 91 procent. Att gymnasieskolan trots pandemin och dess utmaningar har nått så pass höga resultat och lyckats hålla den positiva utvecklingskurvan över tid, är kanske den mest betydelsefulla händelsen under året.

Distans- och fjärrundervisningen har som dokumenterat medfört stora krav på skolornas anpassningsbarhet och flexibilitet. En framgångsfaktor har varit skolledarnas förmåga att hålla en tät organisering med rätt avgränsade prioriteringar med huvudsyftet att få eleverna i mål. En viss postpandemitrötthet kan skönjas och samtidigt syns en stor iver på skolorna att komma igång med pausade utvecklingsmål.

En extern utredning initierades av kommunen i maj månad, då ekonomiska oegentligheter uppdagats på Skyttbrinks gymnasium. Utredningen visade bland annat att intäkter från försäljning av fordon som upprustats inom ramen för utbildningen, gått till i vart fall en anställd. Detta fick bland annat konsekvenser i form av personalomsättning på flera nivåer i styrkedjan.

En styrka som framträtt i detta krissammanhang har varit verksamhetsområdets beredskap och möjlighet att stötta upp kring de utmaningar som situationen på Skyttbrink medförde. En stark faktor i det, har varit övriga skolors robusta organisationsförmåga och och förhållningssätt att se och vilja bidra till helheten. Exempelvis har övriga enheter stöttat upp med rektorsskap, resurser kring vaktmästeri, inköp och fakturahantering men även beredskap till att bidra med undervisande personal vid behov.

En tendens som börjat märkas, och som kanske är mer av en betydelsefull signal snarare än händelse, är ett ökat beroende av bidrag och kortsiktigt ekonomiska tillskott. Samtidigt krävs besparingar utifrån ett långsiktigt perspektiv för vissa av enheterna. En farhåga är att det långsiktiga budgetarbetet blir lidande då kortsiktiga kostnader prioriteras återkommande.

Utbyggnad av gymnasieskolan i Botkyrka

Elevkullarna är växande varför Botkyrka kommun planerar för att bygga ut antalet gymnasieplatser med ca 700 fram till 2026. Det grundar sig i en analys om att det i södertörnssektorn växer med totalt ca 3000 elever varav ca hälften förväntas välja kommunala skolor. Utifrån nuvarande sök- och resmönster är det ett rimligt antagande att ca hälften av dessa 1500 väljer Botkyrkas skolor.

I det första utvecklingssteget har förvaltningen tagit fram underlag för utbyggnation av Skyttbrinks gymnasium och Tullinge gymnasium. För Skyttbrinks gymnasium togs beslut om utbyggnad i Mål och budget 2020, som nu pausats. Utredning har påbörjats mot bakgrund av den barn- och elevprognos som tagits fram för 2021 och som visade på en lägre ökning av gymnasieungdomar än tidigare beräknat.

Länssamverkan

Kommunens gymnasieskolor är en del av den länssamverkan som finns med 26 kommuner inom Storstockholm. Samverkan är viktig utifrån att vara hemkommun för elever som får sin utbildning hos andra aktörer, kommunala så väl som fristående. 60 procent av kommunens elever väljer skolor i andra kommuner eller fristående skolor och drygt 50 procent av eleverna i kommunens gymnasieskolor kommer från andra kommuner, främst Salem och Södertälje.

Central förvaltning

Inom utbildningsförvaltningen återfinns Verksamhetsområde gymnasieskola där det övergripande ansvaret för kommunens gymnasie- och gymnasiesärskola ligger. Enheten leds av en verksamhetschef, tillika skolchef, och omfattar en utredare/handläggare och en verksamhetssamordnare. Stödfunktioner inom enheterna för kvalitetsstöd och ekonomistöd återfinns i så väl kontroll- som utvecklingssyfte.

Systematiskt kvalitetsarbete

Årets analyser redovisas utifrån tre uppföljningstema; *Lärande, Värden* och *Samverkan och ansvar, inom vilka* samtliga läroplansområden är kategoriserade.

Att skapa transparens, tydliga riktlinjer och principer för den interna resursfördelningen till skolorna är ett påbörjat arbete som ingår i det systematiska kvalitetsarbete som kommer att fortsätta under kommande kalenderår.

2 Läroplanens huvudområden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper (Gym)

Analys

Läsår 2020/21 ökade andelen elever som tog gymnasieexamen på de högskoleförberedande programmen från 85 procent till 91 procent. Den positiva utveckling som konstaterats tidigare år har därmed fortsatt trots de förutsättningar pandemin medfört. En förklaringsfaktor är det tydliga fokus på kunskapsuppdraget som skolledningarna konsekvent hållit sig till under pandemin.

Inom de yrkesinriktade programmen har examensfrekvensen sjunkit från 87 procent till 78 procent. En viktig aspekt för att förstå dessa data, är att det lilla antalet elever får stort genomslag i statistiken.

På nationell nivå har det konstaterats att yrkes eleverna, som en följd av pandemin, drabbats av särskilda utmaningar. Det beror bland annat på att praktiska inslag i olika kurser har behövt skjutas upp eller att arbetsplatsförlagt lärande varit svårare att genomföra (Skolinspektionen, 2020:4850, Skolverket 2021). Av den nationella rapporteringen framgår framför allt att elever som innan pandemin haft det svårt drabbats ännu hårdare under pandemin.

I Botkyrka varierar skolornas bedömningar av i vilken grad pandemin har påverkat utfallet inom yrkesprogrammen. En påverkansfaktor som har framförts från alla enheter är svårigheten att fullt ut kunna stödja elevgrupper som kommit in på gymnasiet med låga intagningspoäng.

Att möta elevernas behov av stöd

I den enkät som gått ut till pedagogisk personal i gymnasieskolan, var svarsfrekvensen så låg att resultaten bör tolkas med försiktighet. Det är ändå nämnvärt att flera fritextsvar lyft elevgrupper som gynnats av distansundervisningen och klarat sig bättre än vid ordinarie undervisning. Precis som rapporterats nationellt upplevs det som svårare att ge stöd på distans till elever som har behov av det.

I februari 2021 genomförde Skolinspektionen en tematisk kvalitetsgranskning på Tullinge Gymnasium avseende skolans arbete med individuella stödinsatser och med ett särskilt fokus på mentorns roll i arbetet. Granskningen visade på ett stödarbete genomgående präglat av skyndsamt, hög elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation. Alla kvalitetskriterier uppfylldes i hög utsträckning.

Närvarofrämjande arbete

På enheterna pågår ett närvarofrämjande arbete som kommer att prioriteras på

Skyttbrinks- och S:t Botvids gymnasium under läsåret 2021/2022. Rutiner finns på samtliga skolor men har brutit i uppföljning och är därav en prioriterad del i utvecklingsarbetet. Under perioden för undervisning på distans har det funnits en osäkerhet kring om den formella närvaron kan likställas med aktiv närvaro. Detta speglas även i nationella rapporter, då lärare beskrivit detta dilemma. Riktlinjer för arbetet med att främja närvaro saknas inom verksamhetsområdet, men har påbörjats för att publiceras 2022.

Tumba gymnasium har signalerat att om fler sommarskoleelever ökar sin närvaro skulle fler kunna ta gymnasieexamen. Tumba gymnasium har bedrivit en aktiv sommarskola i bland annat ämnena matematik, engelska och svenska. Även elever från Tullinge Gymnasium, Skyttbrinks Gymnasium och St: Botvids gymnasium har deltagit. Cirka 25 procent har låg eller mycket låg närvaro.

Motivation

I skolornas egna analyser återkommer motivation som en nyckelfaktor vilket indikerar vikten av stärkta insatser gällande detta. I elevenkäten 2021 var det fler elever som svarade positivt på frågan om undervisningen motiverar dem att vilja lära sig mer (40 procent jämfört med 37 procent, Stockholms län 43 procent).

Forskningsfältet inom motivation är mycket omfattande. Senare års klassrumsforskning har visat starka belägg för kopplingar mellan motivation och tydligt kommunicerade förväntningar, fokus på motiverande och konstruktiva budskap, informativ återkoppling mellan lärare och elever men också mellan elever, positivt uppmuntrande klimat samt modellering och användning av effektiva strategier från lärarens sida. Motivation förknippas felaktigt med enbart psykologiska faktorer, medan forskningen lyfter fram hur kontextbunden och föränderlig den är (Håkansson & Sundberg, 2020, s.147). Motivationshöjande insatser behöver sedermera kartläggas generellt i verksamhetsområdet med ett särskilt fokus på yrkesprogrammen. Dels mot bakgrund av den sociala isoleringen som distansstudier medfört. Dels på grund av de relativt låga värden som elevenkäten visar gällande exempelvis frågor som: *Mina lärare informerar mig om hur jag ligger till under kursens gång hur jag ligger till, Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat, samt Undervisningen motiverar mig till att vilja lära mig mera.*

Organisation och struktur

Skolornas organisation kännetecknas generellt sett av låg personalomsättning, bra elevintag och stabila ledningar vilket troligen förklarar en del av skolornas goda anpassning till pandemin och dess restriktioner.

Skyttbrinks gymnasium utgör ett undantag vad gäller elevintaget inför både höstterminen 2021 och 2020 då skolan haft lägre söktryck. Söktrycket tros delvis ha påverkats av att Öppet Hus- dagarna behövt genomföras digitalt. Det digitala besöket ger en väldigt begränsad bild av skolans programprofiler och

förmår inte leva upp till de intryck ett besök på plats ger, i exempelvis fordons- eller byggverkstaden. I jämförelse med 2019 har antalet förstahandssökande mer än halverats vid andra pandemiåret. En utredning har tillsatts för att undersöka skolans förutsättningar att nå en långsiktigt hållbar organisation.

Skyttbrinks gymnasium drabbades 2021 av stora utmaningar då rektorn bytts ut och personal har varslats, vilket medfört särskilda åtgärdsplaner. Som rapportens inledning beskrev, har gymnasieskolornas beredskap och förmåga att stötta upp i kris och bidra till verksamhetsområdet som helhet, varit betydande.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Fler elever på högskoleförberedande program ska ta gymnasieexamen	91 %		Trots omställning och anpassning till pandemins utmaningar syns en ökning i examensgrad på högskoleförberedande program. Det är ett resultat skolorna kopplar till ett tydligt fokus på kunskapsuppdraget. Åtgärder kopplat till skolmiljarden och lovskolan har bidragit men kunskapsuppdraget har varit bärande.
Skolledning kan tillsammans med sin personal beskriva sin process, uppnådda resultat och ge konkreta exempel utifrån elevcase med pedagogiska kartläggningar, utredningar och eventuella åtgärdsprogram.	4	4	De beskrivningar och analyser som återgivits av skolorna i uppföljningen av lärande är breda och nyanserade.
Utbildningen organiseras så att den så långt möjligt anpassas efter elevernas önskemål och val av kurser och att återvändsgränder i studiegången undviks.	4	4	Bedöms i samband med kvalitetsdialogerna
Utbildningen utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges handledning och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bl.a. skolbibliotek och digitala verktyg.	4	4	
Genomsnittliga betygspoängen för	15,5		Kärnuppdragets fokus har varit en framgångsfaktor i att lyckas hålla

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka			betygspoäng stabil.
Resultat av skolornas skyddsronder			
Fler elever på yrkesprogram ska bli behöriga till högskolan	24 %		En högre andel som lyckats på yrkesprogrammen har även valt att läsa upp högskolebehörighet
Fler elever på yrkesprogram ska ta gymnasieexamen	78 %		Totalt är de negativa förändringarna framförallt inom BA och VO; det handlar om att ett fåtal elever fått stor påverkan på siffrorna. Hälften av det sjunkande resultatet har skett inom VO.
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på yrkesprogrammen ska öka			Trots att färre tagit yrkesexamen syns samma betygspoäng som föregående år och mönster. Vissa kurser kopplat till yrkesexamen krävs för att godkännas - sticker dessa ut?
Schemat klart senast 2021-08-15	 Nej		Införandet av Tieto har delvis påverkat utfallet, men mestadels har skolorna lyckats.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Fördelning av investeringsmedel för anpassningar	Ökad inkludering och tillgänglighet	
	Stödinsatser för att bygga upp en välfungerande planeringsprocess	Att bemanningsplan och schema är klart i god tid innan läsårets slut och att resurserna används optimalt	Enheterna vittnar om goda planeringsprocesser. Införandet av Tieto har medfört en del förseningar och avbrott.
	I samarbete med och med finansiering från grundskolan genomföra gymnasiekurser för grundskoleelever	En högre måluppfyllelse och studiemotivation. För att ge elever som har förmåga att gå snabbare fram i sina studier tillräckliga utmaningar, erbjuds dessa möjlighet att läsa gymnasiekurser under grundskoletiden. Det bidrar också till att få fler studiemotiverade elever att välja kommunens egna gymnasieskolor.	Insatsen har inte varit genomförbar under pandemin vid läsår 20/21.
	Genomföra sommarskola för elever i behov av det	Att fler elever når minst E i sina kurser samt att antal som når gymnasieexamen ökar	Sommarskola såväl som övriga lovskolor har bidragit till högre examinationsgrad. Enligt Tumba Gy's analys kan måluppfyllelsen öka om den 25% andelen med låg eller mycket låg närvaro förändras.

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
▶ Fördelning av investeringsmedel som fördelas via lokalenheten tas hänsyn till behov av anpassningar	Ökad inkludering och tillgänglighet	
▶ Stöd ges till rektorer genom uppföljnings och dialog	Möjliggöra rektorernas organiseringsprocesser för att skapa en tillgänglig lärmiljö	Samtal och regelbundna rektorsträffar har genomförts genom året.
▶ Arbeta med att skapa motivation till att höja andelen högskolebehöriga på yrkesprogrammen	Att en större andel blir högskolebehöriga på yrkesprogrammet	
▶ Att rikta insatser mot de kurser som gör att eleverna missar att ta examen, t ex gymnasiearbetet	Fler elever tar examen	
▶ Att följa upp närvaron och sprida goda exempel där man lyckats	Ökad närvaro	På St Botvid och Skyttbrinks gymnasium är närvarofrämjande insatser prioriterade under 21/22. Generellt finns en osäkerhet kring huruvida en formell närvaro kan likställas med elevernas aktiva närvaro vid distansundervisningen som pågått.
ⓘ Att stimulera de elever som har hög kapacitet och som riskerar att tappa motivation pga otillräcklig utmaning i skolan	Högre medelbetyg för Botkyrkas gymnasieskolor och fler elever får högre betyg	Insatsen har kommit i skymundan i och med pandemin.
▶ Fortsätta arbetet med att stärka lärarna som ledare i klassrummet	Ökad kvalitet i undervisningen utifrån olika aspekter av ledarskap	Utifrån enheternas egna analyser ter det sig som att kollegialt stöd på olika sätt har varit i förgrunden för arbetslagen under läsåret. På Gymnasiesärskolan har ett nytt arbetssätt påbörjats i arbetslagen och handledning med skolpsykolog genomförs löpande varje vecka. Mentorskapet på St Botvid är ett prioriterat utvecklingsmål 21/22
▶ Utvärdera och bedöma effekter av distansundervisning en	En tydlig och åskådliggjord helhetsbild av digital infrastruktur, digital kompetens och effekter på lärmiljö.	Tumba gymnasium utgör ett bra exempel på väl utvecklad digital infrastruktur, vilket tros ha bidragit till att skolan lyckats så väl under distansstudieperioderna, bla genom organisering av fortbildningsinsatser i kollegiet.

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
		Distansarbetet tycks i skolorna generellt ha motverkat kontinuiteten i kollegialt utvecklingsarbete.
 Motverka avhopp och minska antal elever som går fler än 6 terminer på gymnasiet, med hjälp av kartläggning	Färre avhopp och färre som går mer än 6 terminer i gymnasieskolan	

2.1.2 Bedömning och betyg (Gym)

Analys

Det genomsnittliga meritvärdet är oförändrat både inom de högskoleförberedande programmen och yrkesprogrammen. Detta positiva resultat är något oväntat då farhågan även på riksnivå varit att distans- och fjärrundervisningen skulle leda till lägre studieresultat och ett utbildningstapp. Det väcker frågan om det finns glädjedimensioner i betygsbedömningen. Skolverket belyser exempelvis tendensen att lärare hellre "friar än faller" och därmed sätter ett högre betyg i de fall elever väger mellan två betyg (2020:1056). Det kan inte uteslutas att bedömningar har påverkats men det har Botkyrkas gymnasieskolor aktivt arbetat för att motverka.

En kritisk aspekt är att vissa underlag har saknats, så som exempelvis de nationella proven som ställts in under 2020 respektive 2021. Det har gjort det svårare att ta ställning till tillförlitligheten i bedömningar och betygssättning. Avsaknaden av de nationella proven i underlaget, visar också på vikten av en utökad och varierad uppsättning indikatorer och data, för att systematiskt kunna följa upp och mäta utfallen till huvudmannens analys.

Vissa ämnen beskrivs som särskilt utmanande att genomföra på distans. Vilka ämnen det är som sticker ut och sedermera insatserna, skiljer sig åt mellan skolorna. Skyttbrinks - och St: Botvids gymnasium lyfter särskilt matematik, vilket speglas i nationella rapporter. St: Botvid har sedan tidigare identifierat problem med låga förkunskaper och ingångsbetyg i matematik och påbörjar under höstterminen 2021 en ny strategi med tidig kartläggning och insatser utifrån behovsanalysen.

Inom elevgruppen som inte nådde gymnasieexamen sticker ämnena engelska och svenska ut negativt. St: Botvids gymnasium har konstaterat att de har ett behov av att delvis förnya och stärka sitt språkutvecklande arbetssätt på skolan. Samtidigt ser skolan positiva resultat inom språkintrödnation där ett 30-tal elever har blivit behöriga till gymnasiet på kortare tid än vanligt.

Tumba gymnasium visar goda exempel på specialpedagogiska insatser till elever med särskilt behov av språkutvecklande arbetssätt. Under pandemin sattes extra lärarresurser in i stödteamet för att hinna med att hjälpa alla som

behövde det.

De goda resultat som skolorna visat indikerar att skolorna har stabila strukturer för kollegialt stöd och lagarbete. Skolornas arbete med analyser och utvärdering tycks till större delen ha kunnat hållas levande och prioriteras även under pandemin. Det finns ett behov av att utveckla mål och indikatorer för uppföljning av skolornas resultat. Detta är ett arbete som bör prioriteras i samband med verksamhetsområdets arbetsplan och förväntas bidra med tydlighet även för enheternas utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.

Elevernas upplevelse av arbetsro, utvecklingssamtal och löpande återkoppling

Enligt elevenkäten för årskurs 2 har elevernas upplevelse av arbetsro ökat i kommunen jämfört med tidigare år. Det finns en skillnad i upplevelse utifrån kön, där gruppen pojkar generellt upplever större trygghet och trivsel jämfört med flickor. Skillnaden mellan könen avseende inflytande frågor är inte lika tydliga.

Däremot är skillnaden desto mer markant för frågor om lärare har informerat om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, om lärare informerat hur eleven ligger till under kursens gång, samt om lärare hjälpt eleven förstå hur hen ska förbättra sina studieresultat. Gruppen pojkar är generellt mer positiva i svaren och skillnaden ligger på runt 10 procentenheter i dessa enkätfrågor. Det speglar länet i stort vad gäller en signifikant skillnad mellan könskategorierna som finns i elevenkäten årskurs 2. Upplevelsen av utvecklingssamtalet är mer jämlik.

På en övergripande nivå finns en utvecklingspotential i skolornas arbete med utvecklingssamtalen samt lärarnas löpande dialog med eleverna om vad som krävs för att uppnå olika betyg och hur eleverna ligger till under kursens gång. Tullinge Gymnasium har sedan tidigare ambitionen att utveckla arbetet med formativ återkopplingar, vilket dock fått vila under pandemin i och med den digitala återkoppling som distansstudierna krävt. Formativ bedömning innebär en löpande bedömning under hela lärprocessen i syftet att bidra till elevens lärande. I forskningsfältet om bedömning finns starka belägg för att lärarens pågående bedömningsprocess i kombination med lämplig återkoppling till eleven, kan ha stor betydelse för elevens lärande (Håkansson & Sundberg, 2020, s.209-232). Flera skolor har belyst svårigheten att i distansundervisningen hålla den mer processorienterade dialogen levande som annars löper mer kontinuerligt i skolans vardag. Samtidigt lyfts positiva aspekter av att hålla digitala utvecklingssamtal.

Status för läroplansområdet Bedömning och betyg har gulmarkerats, och ska förstås utifrån att en stor andel data saknas. Den sammanvägda analysen grundas till övervägande del på skolornas beskrivningar snarare än statistik. Dessa förutsättningar stärker verksamhetsområdet i bedömningen att en bearbetning och omformulering av indikatorer och mål ska göras i samband med nästa verksamhetsplan.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Kursbetyg - betyg NP Ma 1a på yrkesprogram			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP En5			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Sv1			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP En6			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Sv3			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Sva1			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Sva3			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Ma 2b			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Kursbetyg - betyg NP Ma 3c			Skolverket beslöt att ställa in de nationella proven under pandemiåret 2020/2021
Eleverna upplever att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt	43 %		
Eleverna upplever att de känner till kraven för de olika betygen	51 %		
Eleverna upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	39 %		
Eleverna upplever att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	41 %		

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Utveckla metoder med sambedömning	En ökad likvärdighet mellan olika skolor och	Det har förts samtal på rektorsmöten om vikten av sambedömning av och kollegialt

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	och anonymiserad rättning	lärare vad gäller bedömning	lärande, vilket varit särskilt viktigt under pandemin för att säkerställa en rättssäker bedömning
⏸	Aktivera ämnesnätverken med ett speciellt uppdrag om sambedömning.	En ökad samsyn kring bedömning mellan skolorna	
▶	Ämnesnätverk	Ett fungerande forum för kollegialt lärande för ökad likvärdighet	Ämnesnätverken för kollegialt lärande och sambedömning har fortskridit delvis på enheterna.
⏸	Utveckla sambedömning	Likvärdig bedömning.	
✓	Utveckla utformandet av utvecklingssamtalen och dokumentationen kring dessa	Eleverna upplever att krav och förväntningar är tydliga.	

2.1.3 Kunskaper (Gymsär)

Analys

Vad gäller St: Botvids gymnasiesärskola svarar höstens insatser väl mot det kompensatoriska uppdraget. Bland annat syns satsningar på studiestrategier, utökad tid för mentorskap och specialpedagogiskt arbete, förstärkt speciallärarstöd inom matematik och läs, skriv och kommunikation, assistentlyftet återupptas med elevassistenter under höstterminen 2021 liksom det närvarofrämjande arbetet som försvårats under pandemin.

Ett dilemma generellt är att indikatorer inte formulerats på ett mätbart sätt. Utfallen beskrivs ofta i brödtext och det gör det svårt att följa upp utvecklingen. Att ta fram lämpliga indikatorer är en insats som kommer att ske även på verksamhetsområdesnivå inför kommande verksamhetsplan.

2.1.4 Bedömning och betyg (Gymsär)

Analys

I den översyn som central verksamhetssamordnare genomfört av gymnasiesärskolebeviset framkom att rutiner och utformning av mallen har brutit. Det har exempelvis handlat om programmeringsfel i det förvaltningsgemensamma verktyget Extens. Den omfattande individualisering som det individuella programmet i gymnasiesärskolan har behövt synliggöras i betyget. En omorganisering av det pedagogiska arbetet har därtill skett, inklusive tjänstefördelning och utökad tid för specialpedagogiskt arbete. Även utformningen av mallen för beviset har korrigerats och på det stora hela syns

en kvalitetsökning efter insatsen.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Översyn av gymnasiesärskolebeviset	En tydlig och åskådliggjord bild av kvalitén på gymnasiesärskolebeviset	Mall till gymnasiesärskolebeviset har korrigerats. Rutinerna för utförande av gymnasiesärskolebeviset har skärpts. Sammantaget kommer detta medföra en ökad kvalitet i beviset samt bedömning.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (Gym)

Analys

Trygghet och arbetsro

Elevernas upplevelse av trygghet och arbetsro på Botkyrkas gymnasieskolor fortsätter att utvecklas i positiv riktning enligt elevenkäten årskurs 2. För språkintröduktion syns en särskilt markant ökning i elevenkätens målområdessammanställning för trygghet och trivsel. Jämfört med 2020 har andelen positiva svar ökat från 57 procent till 71 procent.

Arbetsro

Vid granskning av arbetsro specifikt syns en viss ökning av andel positiva svar på aggregerad nivå. Tumba gymnasium utmärker sig i frågan med en hög andel positiva svar, som hamnar över länssnittet. De variationer som framträtt mellan skolorna tidigare år kvarstår, med ett högsta resultatet 69 procent positiva svar och det lägsta 37 procent. Detta behöver förstås ur flera perspektiv. Exempelvis har Tullinge gymnasium sjunkit avsevärt i den specifika enkätfrågan vilket förbryllar både på enhetsnivå såväl som verksamhetsområdesnivå. Bedömningen är att en begreppsdiskussion behöver genomföras tillsammans med elever för att utveckla en samsyn av definitionen. För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymmet för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).

Behovet av en begreppsdiskussion är centralt för att kunna arbeta systematiskt med uppföljningar av arbetsro både på verksamhetsnivå såväl som för huvudmannen. För gymnasieskolornas del är ett första steg att löpande hålla samtalet levande tillsammans med sina elever, för att skapa en samsyn kring arbetsro. Denna dialog framträder hos alla fyra gymnasieskolor i Botkyrka. Dock ger flera skolor uttryck för de begränsningar som distansarbetet medfört och det finns ett utvecklingsområde här, dock i olika grad skolorna emellan. På St: Botvids gymnasium har det under vårterminen 2021 genomförts

gruppintervjuer med störst deltagande från SPR respektive Sär. Elever från Nationella programmen deltog men var betydligt färre och därför mindre representativt. I uppföljningen av arbetsro framgick bland annat en önskan om mobilförbud på lektionerna. Ett tydligare förbud mot mobiler på lektionstid lanserades redan höstterminen 2020 på skolan men har varit svårare att följa upp på grund av distansundervisningen och den informationskanal som mobilen faktiskt utgör i sammanhanget. Andra faktorer som nämnts i intervjugrupperna har varit brister i struktur på grund av att scheman fastställts sent, önskemål om att stora klasser ska brytas upp i mindre grupper samt möjlighet till paus vid längre lektionspass. Generellt visar St:Botvids gymnasium lugn och ro i skolans korridorer och det kan upplevas som en utmaning då områdets rykte och mediebevakning emellanåt får större genomslag än vad som är rättvisande mot skolan.

Trygghet

En erfarenhet under distans- och fjärrundervisningen som skolorna delar är den utmaning det har inneburit att hålla det förebyggande och främjande arbetet levande. Exempel som skolorna nämner är att de behövt ställa in gemensamhetsdagar, årskursövergripande evenemang, gruppstärkande aktiviteter med mera. Med den korta framförhållning som funnits kring *när* och *om* och *hur* länge distansen ska pågå har planering och skapande av digitala motsvarigheter till det främjande arbetet varit svårt att åstadkomma. Ett fåtal elever har i elevenkäten årskurs 1 pekat på svårigheter med att lära känna nya människor och få vänner under pandemin. En del elever uppger att de inte vet hur de ska värdera skolans arbete mot mobbning. Om en själv inte är utsatt är det inte heller säkert att man reflekterat över vare sig åtgärdande eller förebyggande insatser.

Det resultat från enkäten i åk 2 som sticker ut mest i positiv bemärkelse, är elevernas upplevelse av skolornas arbete mot mobbning (från 59 procent föregående år till 68 procent positiva svar läsåret 2020/2021). Störst ökning har skett på Tullinge Gymnasium där andelen positiva svar för elevernas upplevelse av arbetet mot mobbning ökat från 61 till 75 procent. En insats som bedöms haft stor effekt för elevernas svar i enkäten på Tullinge är ett förebyggande arbete riktat mot nätkränkningar. Bakgrunden till detta var att det kommit till skolans kännedom att anonyma Instagramkonton med kränkande innehåll skapats av elever på skolan. Detta ledde till åtgärder på flera nivåer: klassråd och skolråd involverades, juridikelever genomförde en informationskampanj i skolans egna sociala mediekkanaler gällande immaterialrätt, och ämnesintegrerade arbeten om det så kallade Instagramupploppet i Göteborg genomfördes. Det är sannolikt att dessa händelser bidragit till elevernas positiva upplevelse av skolans arbete mot mobbning. Dels på grund av att skolans insatser synliggjorts genomgående på skolan under året och dels för att händelserna det påverkade många elever.

Ett utvecklingsområde som belysts under året, är skolornas rapportering av kränkingsincidenter till huvudmannen. Utifrån samtal med skolornas ledningsgrupper har bilden getts av att arbetet mot kränkande behandling är ett levande arbete och att förhållningssättet till detta arbete tas på största allvar. Samtidigt har statistiken visat att rapportering och dokumentation haltar. Anmälningsplikten och kraven på fungerande rutiner har därför tydliggjorts.

Under höstterminen har rapporteringsfrekvensen stigit vilket tolkas som ett resultat av förbättrade rutiner.

Granskningar av skolornas planer mot kränkande behandling har visat variationer i kvaliteten av dokumentationen. En tätare dialog mellan skolor och förvaltning har initierats gällande arbetet med planerna liksom ett ökat stöd från Kvalitetsenheten. För att öka likvärdigheten mellan skolorna i arbetet med planen mot kränkande behandling framträder ett tydligt behov av en förvaltningsgemensam mall.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan	85 %	100 %	Stockholms läns utfall 2021: 87%
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	60 %	80 %	Stockholms läns utfall 2021: 58%
Elevernas rekommendation av sin skola är en aspekt i helhetsbedömningen	70 %	85 %	Stockholms läns utfall 2021: 71%
Att plan mot kränkande behandling och likabehandlingsplan speglar skolornas verklighet i praktiken	 3		Planerna visar på stora variationer skolorna emellan, vilket föranlett en efterfrågan på mallar från central förvaltning. Detta för att bidra till en ökad likvärdighet skolorna emellan.
Medarbetarnas upplevelse av styrning och ledning på skolan.	78	80	
Anmälningar till huvudmannen om kränkande behandling	 3		En underrapportering av kränkingsanmälningar har framträtt under läsåret. Det är framförallt skolornas utrednings- och dokumentationsarbete som haltat snarare än det faktiska åtgärdsarbetet som genomförts på plats.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Att aktivt arbeta med förankring av ordningsregler	Högre andel elever ska känna sig trygga och uppleva studiero	
	Kompletterande kartläggning	En nyanserad bild av elevernas trygghet i skolan för att kunna rikta åtgärder mot rätt mål.	Insatsen från centrala verksamhetsområdet har ställts in till följd av bland annat den utdragna distansundervisningen och prioriteringar i organisationen.
	Kompletterande kartläggning genom fokusgruppsamtal	En mer nyanserad bild av elevernas upplevelse av studiero.	Insatsen från centrala verksamhetsområdet har ställts in i samband med rollskifte i förvaltningsledning.

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓ Att stärka ledarskapet och stötta de skolor som har behov av det	Ökad säkerhet och trygghet i beslutsfattande	
✓ Översyn av skolornas likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling	Insatsen ska leda till att undanröja eventuella hinder för det förebyggande och främjande arbetet mot kränkande behandling.	
▶ Undersöka förhållningssätt och kunskapsläget i förhållande till incidentrapportering	Insatsen ska undanröja hinder för åtgärdande och förebyggande insatser mot kränkande behandling. Mål bilden är en väl fungerande och tillitsskapande process för incidentrapportering.	

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (Gym)

Analys

Elevernas upplevelse av inflytande har ökat något jämfört med 2020. Det är fortfarande ett utvecklingsområde både utifrån vad elevenkäter visar och analysen på skolorna. Kanalerna för elevernas inflytande och delaktighet har kunnat upprätthållas ganska bra under pandemin trots distansundervisningen. Kvaliteten blir dock lidande enligt rektorerna. Ett skäl som anges är att digital undervisning i praktiken innebär mycket mer av envägskommunikation än konventionell närundervisning, även om många lärare är skickliga på att skapa dialoger också under pandemin.

Utvecklingssamtalen är ett forum som utgör ett viktigt redskap för elevernas inflytande. Enkätresultaten pekar mot att även dessa utgör ett förbättringsområde då andelen positiva svar gällande utvecklingssamtalens meningsfullhet är 43 procent. Samtidigt vittnar skolor om att arbetet med utvecklingssamtalen gått i en positiv riktning som följd av den digitala erfarenheten. Skyttbrinks gymnasium är den skola som har högst andel positiva svar på enkätfrågan om utvecklingssamtalet känns meningsfullt. Kanske är det symptomatiskt för det täta relationskapande mellan lärare och elever, som ofta återkommer i beskrivningar av arbetet på skolan. Skolan är liten till sitt omfång och besök i verksamheten visar en tydlig närhet mellan lärare och elever som kanske just möjliggörs men också framträder tydligare genom skolans storlek.

I Botkyrka totalt ligger flickor och pojkar relativt jämnt under målområdet Inflytande, men flickor är något mer negativa i frågan *Mina synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på min skola*. Variationer skolorna emellan finns och vad skillnaderna består av utifrån variabeln kön behöver undersökas närmre. De enkätfrågor i åk 2, som rör lärarens dialog med elev om krav, samarbete,

information samt elevens möjligheter att påverka innehåll i undervisning respektive arbetssätt på lektionerna, är även i år ett utvecklingsområde. Resultaten är dock något bättre jämfört med 2020.

En insats som planerades till 2021 var fokusgruppsamtal med elever på alla skolor, i syfte att kartlägga och nyansera bilden av fleråriga låga resultat på enkätfrågorna om inflytande. Insatsen från verksamhetsområdet ställdes in mot bakgrund både distansundervisningen och dess omställningskrav på skolorna samt det chefsbytet i ledningen som gjordes under sommaren. På enhetsnivå ser man vinsten av att själva genomföra den typen av undersökning för att också säkerställa att det finns en samsyn gällande deltagande och inflytande. Elever och lärare kan exempelvis ha olika uppfattningar om vad eleverna kan ha inflytande över. Vilken roll eleverna har i beslutsprocesser och hur beslutsprocesserna sker i skolan behöver därför kommuniceras tydligt (Rönnlund, 2011; Skolverket, 2015).

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Forum för inflytande			Samtliga skolor har forum för elevinflytande i olika former. Samtliga vittnar om att de formella kanalerna blivit lidande under pandemin.
Eleverna upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	30 %	60 %	Stockholms län utfall 2021: 34%
Eleverna upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	31 %	60 %	Stockholms län utfall 2021: 31%
Eleverna upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	37 %	60 %	Stockholms län utfall 2021: 45

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Fokusgruppintervjuer med elever för att bättre kunna analysera svaren i enkäterna	Tydligare bild av vad verksamhetsområdet behöver göra för att elevernas uppfattning ska speglas riktigt i enkäterna och i slutändan en högre nöjdhet	Inställt.

2.2.3 Normer och värden (Gymsär)

Analys

Ett praktiskt arbete är pågående där man fortfarande befinner sig i den undersökande och kartläggande fasen.

För eleverna på individuella programmet på Gymnasiesärskolan utgör

rutinerna mycket av tryggheten. Exempelvis hur uppstart och avslut på dagen genomförs. Ett utvecklingsarbete har påbörjats under höstterminen 2021 med fokus på begreppstillämpning av kränkningar, diskriminering och trakasserier. I personalen behövs återkommande samtal om vad en kränkning kan utgöras av och ta sig uttryck i för gymnasiesärskoleeleverna.

I de fokusgruppintervjuer som genomfördes under vårterminen 2021 framkom att det för elever på SÄR-IV är viktigt att få sina luncher på Annexet, en viktig del av vardagen och upplevelsen av trygghet. Det framkom också att elever inte känner sig trygga att ensam gå till cafeterian, vilket kanske även återspeglas i önskemålet om en större vuxennärvaro i korridorer och cafeterian.

Analys

På gymnasiesärskolans Nationella program tillämpas formella elevdemokratiska forum som matråd och klassråd, vars frågor sen tas vidare till elevrådet. På det individuella programmet utmanas den traditionella idén om formell delaktighet då elevernas språkliga förutsättningar ställer andra krav. Delaktighet och inflytande formaliseras på andra sätt. Exempelvis genom att aktuella frågor avgränsas till två i taget, då avgränsning är viktigt för förståelse och tydlighet. Ämnen kopplade till skolans värdegrundsarbete och demokratiuppdrag tas upp och avhandlas i små steg.

Delaktighet och inflytande i gymnasiesärskolan behöver därför indikatorer som sträcker sig bortom det formella forumet. Språk och kommunikation är ett eget ämnesområde i gymnasiesärskolan där den estetiska verksamheten utgör ett viktigt pedagogiskt verktyg, inte minst för att utveckla elevens självkänsla och samspel med andra.

Nationella Programmet och individuella programmet har två separerade elevenkäter då designen skiljer dem åt. Frågorna om inflytande för elever i Nationella programmet ger andel positiva svar, som sträcker sig mellan 64 procent till 96 procent. Det högsta värdet får enkätfrågan *Jag kan påverka sådant som är viktigt för mig på min skola*. Det lägsta värdet får frågan *Jag kan påverka genom vårt klassråd eller annat forum för elevinflytande*.

På det individuella programmet har elevernas andel positiva svar inom området delaktighet och inflytande, sträckt sig mellan som lägst 60 procent och som högst 92 procent. Det högsta värdet får frågan *De vuxna i skolan lyssnar på mig*. Det lägsta värdet får frågan *Jag får vara med och påverka hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter*.

Verksamhetsområdet ser ett behov av att utveckla indikatorerna för Gymnasiesärskolans systematiska kvalitetsuppföljningar, för att säkerställa att mätningar kan omfatta ett mer varierat underlag än det elevenkäterna bidrar med.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Skolan har forum för formellt elevinflytande			Gymnasiesärskolans formella kanaler för elevinflytande har

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
			pausats under pandemin.

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gym)

Analys

Ett kvartal in i 2021 påverkar pandemin fortfarande verksamhetsområdet. Skolornas anpassningar till rådande förutsättningar och restriktioner syns bland annat genom den digitala omställning som skett och som också medfört ett lärande och är en kvalitetsutveckling. Med tanke på den enorma ansträngning som restriktionerna medför, är det anmärkningsvärt att så mycket fungerar så väl. Rektorer vittnar dock om en växande trötthet i personalgrupperna och det tycks bli allt svårare att rikta blicken bortom pandemin. Det är en faktor att förhålla sig till i kommande planering även om det inte ännu går att se några större negativa effekter.

Externa samverkansprocesser Genomförandet av arbetsplatsförlagt lärande (APL) har fallit väl ut med undantag för Barn och fritids- samt Vård och omsorgsprogrammet där platstillgången minskat till följd av pandemin. En annan pandemieffekt är att vissa påbörjade utvecklingsområden har behövt ta paus, exempelvis samarbeten med Linnéuniversitetet respektive Cirkus Cirkör. Samarbete med AVUX fortskrider emellertid gällande yrkesvux på Skyttbrinks gymnasium. Vård- och omsorgscollege på Tullinge Gymnasium är ytterligare ett exempel på samverkan med arbetslivet.

Interna samverkansprocesser Både interna och externa samverkansprocesser sker inom SYV-nätverket, ett forum där grund- och gymnasieskolans studie- och yrkesvägledare möts tillsammans med SYV från det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) och vuxenutbildningen. Deltagandet i nätverksträffarna har varit fortsatt högt, även om alla grundskolans enheter inte deltagit i önskvärd omfattning. Gymnasieskolan menar att nätverksträffarna tydligt bidragit till att utveckla relationer mellan grundskolan och gymnasiet på enhetsnivå. Arbetet fortskrider med att öka närvaron.

Prioriterat utvecklingsområde Ett prioriterat utvecklingsområde under 2021 har varit att motverka avbrott och felval samt öka genomströmningen. Som ett led i det har verksamhetsområdet under januari - mars 2021 genomfört en utredning av avhopp och byten i gymnasieskolorna. Utredningen har tagit fram ett statistiskt underlag från läsåren 2018/2019 respektive 2019/2020 och genomfört en enkät med gymnasiets studie- och yrkesvägledare. Avbrotten uppgick till 97 stycken läsåret 18/19 och 70 stycken läsåret 19/20 (av cirka 2800 elever). Hög frånvaro var den främsta orsaken till att eleverna skrevs ut från Botkyrkas gymnasieskolor både på nationella program och introduktionsprogram. Ett fåtal elever på de nationella programmen hade kodats med avbrottsorsaken ”Annat”, en kod som används då skolan inte får tag på elever innan de skrivs ut. Det kan också handla om att elever har slutat på grund av placering på HVB eller SiS, skyddat boende, studier utomlands

eller som följd av elevens felval.

Underlaget bearbetas vidare av SYV-nätverket i syfte att lägga grund för åtgärder i grundskolan för att motverka felval och i gymnasieskolans för att motverka avhopp.

Utvecklingsområden som verksamhetsområdet identifierade och tog fram åtgärder till, rör:

- rutiner kring det skoladministrativa arbetet med utskrivningar
- skolornas förebyggande arbete med elever med hög frånvaro
- upprättande av riktlinjer kring frånvaro på central förvaltning

Majoriteten av de elever som avbrutit sina gymnasiestudier var folkbokförda i annan kommun, vilket kan bero på att elever hellre vill gå i gymnasieskolor närmare hemmet.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Eleverna upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	44 %		
Skolledning och personal uppger att de har en väl fungerande studievägledning	4	4	
Att studievägledare från samtliga områden, dvs grundskola, gymnasium, VUX samt KAA deltar i nätverksträffarna utgör ett kvalitetsmått.	80		

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
✓	Syvnätverket	En ökad kompetens och kunskap i studievägledargruppen som stärker likvärdighet på både organisations- och individnivå	En nulägesanalys över syvarnas uppdrag, i både grundskola och gymnasieskola har genomförts.
ⓘ	Utveckla samarbete med Linnéuniversitetet i utbildningar (SA) på S:t Botvids gy och spetsutbildningen (ES) på Tumba gy	Att utbildningarna blir mer högskoleförberedande, och att lärarkompetensen höjs. Detta genom att kvaliteten höjs på utbildningarna samt att eleverna ges insikt och kunskaper om att studera på högskola.	Pausats under pandemin.
ⓘ	Utveckla samarbete med motorbranschen (något eller några	En attraktiv utbildning med nära branschsamverkan	Insatsen är pausad pga särskilda omständigheter.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	företag) för att öka attraktiviteten och kvaliteten på inom fordonsprogrammet på Skyttbrinks gy		
✓	Utredning av avhopp och byten	En samlad bild av vilka orsaker som ligger bakom avhopp och byten, samt mer klarhet i varför 60% av Botkyrka kommuns elever inte går i kommunens gymnasieskolor	

2.3.2 Rektorns ansvar (Gym)

Analys

Verksamhetsområdet ser behov av att ta ett samlat grepp för att fördjupa och systematisera kvalitetsarbetet tillsammans med skolledarna. De checklistefrågor som är kopplade till rektors ansvar och som används som indikator för skolledarnas förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag, är alla grönmärkade. Tilliten till skolledarnas förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag är också stor, men flera signaler kommer om behov av att fördjupa analys och bredda samtalet kring processer för skolutveckling. En tydlig utvecklingspotential finns i det dataunderlag huvudmannen bistår med inför skolornas analysarbete.

Nytt för 2020 i det systematiska kvalitetsarbetet var att uppföljningar rapporterades vid tre tillfällen istället för som tidigare vid ett tillfälle. Syftet med den förändringen var bland annat att bidra till kontinuerlig uppföljning av kvalitet och resultat under året samt att både fördjupa och förenkla analysen. Önskemål har framkommit om bättre samordning med ekonomiska uppföljningsperioder samt att fördela arbetsbelastningen bättre över året. Årshjulet för det systematiska kvalitetsarbetet kommer därför att ses över av kvalitetsenheten. Arbete med att stärka skolornas förmåga att använda kommunens verktyg för det systematiska kvalitetsarbetet, Stratsys, behöver fortsätta för att rapporteringen i verktyget ska spegla verkligheten så väl som möjligt.

Det finns gott om goda exempel på enhetsnivå. Skyttbrinks gymnasium har utarbetat strukturer för hur och när uppföljning och analys ska ske. Rutiner är satta för delaktighet i tjänstefördelning och tid för resultatanalys och uppföljning av arbetsplan och enkätresultat är avsatt. St:Botvids gymnasium gör insatser för att tydliggöra det lokala, konkreta arbetet i Stratsys vilket också är en fråga om kultur. Att öka delaktighet är en intention hos samtliga enheter som behöver följas av konkreta insatser.

Generellt framträder dock ett förhållningssätt till det systematiska kvalitetsarbetet som delvis blir ett hinder i utvecklingsarbetet. Det kan bland

annat yttra sig som en svårighet att se nyttan med verktyget i praktiken och en upplevelse av att det systematiska arbetet beordras uppifrån. Detta behöver också ses i ljuset av de ansträngningar och anpassningar som görs utifrån pandemin, och som sammantaget får negativa effekter på motivationen. Det ger sig till känna i skolornas löpande dokumentation såväl som arbetsplaner, där det strategiska och utvecklingsdrivande arbetet inte åskådliggörs i den mening som det faktiskt bedrivs på skolorna. Detta bör dock också förstås som en prioritering och flexibilitet i ledarskapet, där man i nuläget med pandemi fokuserar på att upprätthålla en fungerande skolvardag för sina elever och skolpersonal.

En målbild för verksamhetsområdet för 2021 är att resurserna fördelas utifrån kända principer. Dessa ska bygga på den regionala överenskommelsen om programpriser samt de behov och prioriteringar som är identifierade. St:Botvids gymnasium genomför en insats för att skapa översikt av de olika behov som elevgrupperna på skolan har, med syfte att kunna fördela sina resurser på ett optimalt sätt. Ett annat exempel är Tumba gymnasium som utifrån en genomförd kartläggning, omprioriterade sin tjänstefördelning för att lägga större tonvikt vid insatser i åk 1.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Bedömning av Rektors ansvar	4		
Skolorna har en konstruktiv, nyfiken och resultatorienterad kultur.	4		
Skolornas arbetsplaner är formulerade med strategiska och utvecklingsdrivande mål.	4		En genomgående strategi under pandemin har varit att pausa det utvecklingsdrivande arbetet för att prioritera en väl fungerande organisation som anpassats till rådande omständigheter.

Status	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	<p>▶ .Att tillsammans med skolledningarna identifiera och skapa underlag för rektor att besluta om åtgärder som leder till bättre resursutnyttjande och en bättre strukturerad planering för verksamheten</p>	<p>Att resurserna fördelas utifrån kända principer som bygger på de behov och prioriteringar som är identifierade och att skolorna använder resurserna så att de bidrar till resultatförbättring</p>	<p>Pågående arbete med att ta fram nyckeltal och kostnadsjämförelser. Det är en del av en långsiktigt hållbar ekonomi på förvaltningsledningsnivå.</p>

2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (Gymsär)

Analys

Pandemin har drabbat gymnasiesärskolan särskilt då flera elever befinner sig i riskgrupp. I förhållande till läroplansmålet Utbildningsval - arbete och samhällsliv, blir det ytterst sårbart då pandemi-restriktionerna kraftigt begränsat kontakterna med arbetslivet. Genomförandet av APL har försvårats då flera praktikplatser dragits in, studiebesök har inte kunnat genomföras och även gästföreläsningar har delvis påverkats.

Deltagandet i SYV-nätverket har haft positivt genomslag och gett möjlighet att positionera och synliggöra gymnasiesärskolans frågor.

En samverkansprocess som drabbats hårt är den som sker med vårdnadshavare och blivande elever. De pröva-på-dagar som brukar anordnas för elever i årskurs 9, har delvis ersatts med digitala möten.

Efter en längre tids svårigheter att rekrytera ny studie- och yrkesvägledare kunde gymnasiesärskolan tillsätta tjänsten under hösten 2021. Som alltid tar introduktionsprocessen mycket tid i anspråk vilket också bör ses som en faktor i förståelsen av måluppfyllelsen inom detta läroplansområde.

Indikatorer	Utfall	Mål	Uppföljning av utfall
Eleverna upplever att de får information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiet	68 %		SYV genomför information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiesärskolan. Detta arbete har begränsats av pandemin då viss verksamhet har pausats och därmed påverkat elevernas valmöjligheter.

2.3.4 Rektorns ansvar (Gymsär)

Analys

2020 har varit ett turbulent år inte bara utifrån pandemirestriktioner utan också beroende av omställning av personal på grund av övertalighet.

Gymnasiesärskolan har omorganiserat sin ledningsfunktion från att varit två biträdande rektorer, den ena med ansvar för elevassistenterna och den andra med ansvar för lärarna till att man har en biträdande rektor som ansvarar för hela gymnasiesärskolans verksamhet. Skolan har också tillsatt en gruppchef för elevassistenterna.

Utmaningen för gymnasiesärskolan har varit att man haft närundervisning under pandemin men med många elever frånvarande på grund av att de tillhört riskgrupper. De elever som inte varit i skolan har erbjudits distans- och fjärrundervisning.

Under året har rektor och biträdande rektor på gymnasiesärskolan arbetat med att upprätta rutiner kring studieplaner och gymnasiesärskolebevis som tydligare återspeglar de individuella anpassningar som eleverna får inom gymnasiesärskolan.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Uppföljningsstöd och stöd i verksamhetsplanering	Förbättrad verksamhetsplanering och medvetenhet om hur man prioriterar resurser	

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Analys

Det kan konstateras att kommunens gymnasieskolor generellt sett har en stabil ansökningsfrekvens där vi fyller våra plats, och i flera fall har kö till programplatserna. Det tyder på en stark attraktionskraft hos gymnasieskolorna. Det finns ett undantag som visar på motsatt riktning. Elevtillgången på Skyttbrinks gymnasium har under flera år haft en vikande trend med många tomma platser. Mot bakgrund av detta samt att barn- och elevprognosen för 2021 visade en minskad ökning av ungdomar i gymnasieålder på sikt. Utbyggnationen är därför pausad i syfte att säkerställa att vi inte drar på oss kostnader som inte elevunderlaget täcker.

Vad beträffar utbyggnationen av Tullinge gymnasium är processen igång och följer planen.

Stat us	Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Uppföljning av insatsens genomförande och dess bidrag i relation till målet
	Struktur och programförändringar utifrån skolstrukturprojektet	Ett utbud som leder till att fler väljer utbildningar i Botkyrka	Utbyggnationen på Skyttbrinks gymnasium är framskjuten, för att utreda och säkerställa elevtillgången. Arbetet på Tullinge gymnasium är igång.
	Utbyggnad av Skyttbrinks gymnasium	Att fler ungdomar i regionen väljer Botkyrkas yrkesutbildningar	Insatsen är pausad då elevtillgången behöver utredas och säkerställas.
	Utbyggnad av Tullinge gymnasium	Att fler ungdomar väljer utbildning i Botkyrkas gymnasieskolor	
	Kartläggning av elevernas val av gymnasieskola	En tydligare bild av vilka faktorer som gör att Botkyrkaungdomarna går i andra skolor än kommunens egna	Initiala samtal fördes för att ta fram en kommunövergripande kartläggning av bakgrund till gymnasieungdomarnas val av gymnasieprogram- och skolor. Insatsen avslutades i samband med detta då det bedömdes som för tids- och kostnadskrävande i förhållande till de effekter som insatsen förväntades ge.

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

3.1 Genomförda förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Förstärkningar på Tumba gymnasium har bland annat använts till specialpedagogisk verksamhet såväl som extra kamratstödjare och frukost i några av yrkesklasserna. St: Botvids- och Skyttbrinks gymnasium har satsat på högre lärartäthet såväl som personal i olika stödfunktioner. Syftet är att skapa goda förutsättningar för studiero.

3.2 Skolinspektionens tillsyner under verksamhetsåret

Ett beslut har delgivits från Skolinspektionen under 2021. Beslutet följde en tematisk kvalitetsgranskning på Tullinge gymnasium avseende verksamhetens kvalitet inom arbetet med individuella stödinsatser i gymnasieskolan.

Enligt beslutet bedömer Skolinspektionen att Tullinge gymnasiums stödarbete i *hög utsträckning* kännetecknas av skyndsamt, elevdelaktighet och en helhetssyn på elevens skolsituation.

Skolinspektionen bedömer att Tullinge gymnasium i *hög utsträckning* styr och stödjer mentorernas arbete med sikte på att skyndsamt uppmärksamma och samordna elevernas stödbehov i utbildningen som helhet.

4 Enhetens prioriterade utvecklingsområden inför revidering av arbetsplan

EFFEKTIVARE RESURSPLANERING OCH FÖRDELNING

Utveckla resursplanering och fördelning av resurser samt att arbeta med de effekter som till exempel den risk för försämrade möjligheter till elevnära stödfunktioner som effektiviseringskraven medför.

Utveckla strategier för framtida programstruktur och utbud i Botkyrka kommuns gymnasieskolor och gymnasieutbyggnad.

UTVECKLA DET SYSTEMATISKA KVALITETSARBETET

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet framförallt för att skapa bättre analyser, för att kunna driva utvecklingen framåt och belysa rätt frågor. Arbetet påbörjas med en genomlysning och förnyelse av de indikatorer och uppföljningsmått som tillämpas.

YTTERLIGARE ÖKA ANDELEN ELEVER MED GYMNASIEEXAMEN

Djupare analys av det negativa trendbrottet inom yrkesprogrammen. Samt utveckla uppföljningen av resultaten och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen.

ÖKA DELAKTIGHET OCH UPPLEVELSE AV TRYGGHET OCH STUDIERO

Mot bakgrund av den skillnad som framträtt mellan elevers upplevelse av trygghet och arbetsro samt inflytande och delaktighet, behöver fördjupade kartläggningar genomföras för att nyansera och komplettera data.

5 Övrigt

Bilaga 1 Fleråriga investeringsprojekt 2021 Utbildningsnämnden

Tabell: Fleråriga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Total budget	Total prognos	Totalt utfall	Avv tot bud-utfall	Budget 2021	Årets prognos	Utfall 2021	Avv Budget - utfall
6093 Fsk Posthagen, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	0	1 460
6097 Björkhaga skola, inventarier	-9 000	-9 000	0	9 000	-1 500	-161	-161	1 339
6128 Fsk Ametisten, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	0	1 460
6131 Fsk Anemonen, inventarier	-3 060	-3 060	0	3 060	-1 460	0	0	1 460
6183 Falkbergsskolan Inventari	0	0	-7	-7	0	0	7	7
6300 Fsk Nya Vallmon invent.	-3 060	-3 060	-1 978	1 082	0	-1 082	-154	-154
6301 Fsk Nya Opalen Invent	-3 060	-3 060	-2 127	933	0	-933	0	0
6302 Fsk Nya Gullvivan invent	-3 060	-3 060	-77	2 983	-1 440	0	0	1 440
6304 Fsk Nya Måsen Invent.	-3 060	-3 060	-12	3 048	0	-2 048	-1 411	-1 411
6328 TGS-Myrstacken, inventarier	-3 000	-3 000	0	3 000	-1 500	0	0	1 500
6330 Förskola Ensta 1:65 ers Trollet inventarier	-2 295	-2 295	0	2 295	-1 000	0	0	1 000
6418 Falkbergsskolan Inventari	-6 750	-6 750	-339	6 411	-3 711	-3 500	-3 010	701
6453 Fsk Vega, inventarier	-3 060	0	0	3 060	-1 460	0	0	1 460
Summa	-45 525	-42 465	-4 540	40 985	-14 991	-7 724	-4 729	10 262

Redovisning av fleråriga investeringsprojekt:

6093 Förskolan Posthagen inventarier.

Ny förskola ska ersätta förskolan Myran. Denna beräknades att tas i bruk hösten 2022 men den har blivit framflyttad ett år till 2023.

6097 Björkhagaskola inventarier.

Björkhagaskolan planeras att stå klar hösten 2024 efter förseningar i byggprocessen. Till följd av förseningar flyttas denna fram ett år till 2023.

6128 Förskolan Ametisten inventarier.

Ny förskola ska byggas med plan att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar flyttas denna fram ett år till 2023.

6131 Förskolan Anemonen inventarier.

Ny förskola ska byggas med plan att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar flyttas denna fram ett år till 2023.

6300 Förskolan Vallmon, inventarier.

Nya Vallmon togs i bruk sommaren 2020. Budget för 2020 har inte använts och flyttats till i år, 1,1 miljoner kronor men endast 0,2 miljoner kronor är nyttjat av detta. Projektet är nu stängt.

6301 Förskolan Opalen, inventarier.

Nya Opalen togs i bruk januari 2020. Budget för 2020 har inte använts och flyttats till i år, 0,9 miljoner kronor men detta nyttjades inte i år. Projektet är nu stängt.

6302 Förskolan Gullvivan, inventarier.

Nya Gullvivan är försenad. Årets budget har inte använts. Gullvivans tomt ska användas för

Borgsskolans evakueringspaviljonger under bygget av Ny skola i Hallunda fram till och med 2024. Behovet av Nya Gullvivan enligt gällande befolkningsprognos är först 2028.

6304 Förskolan Måsen, inventarier.

Nya Måsen togs i bruk till våren 2021. Budget för 2020 har inte använts och 2,0 miljoner kronor flyttades till 2021 och 1,0 miljoner kronor till 2022. Endast 1,4 miljoner kronor är nyttjat i år och nu är projektet stängt.

6328 Trädgårdsstadsskolan/Myrstacken inventarier.

Lokalen Myrstacken ställs om till grundskola. Detta skulle vara klart januari 2022, men till följd av förseningar flyttas hela budgeten fram till 2022.

6330 Förskolan Ensta inventarier.

Ny förskola ska byggas med plan att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar flyttas denna fram ett år till 2023.

6418 Falkbergsskolan, inventarier.

Nya Falkbergsskolan invigdes januari 2022. Tidigare avsatta medel har delvis använts för inköp till evakueringspaviljongen, till exempel bord till träslöjden som flyttades med till den nya skolan. I år användes den större delen av budgeten och resterande del flyttas till 2022.

6453 Förskolan Vega inventarier.

Ny förskola planerades att tas i bruk hösten 2022. Till följd av förseningar flyttas denna fram ett år till hösten 2023.

Bilaga 2 Årliga investeringsprojekt 2021 Utbildningsnämnden

Tabell: Årliga investeringsprojekt. Belopp i tusentals kronor (tkr)

Projekt	Budget 2021	Prognos 2021	Utfall 2021	Av Budget - utfall
3400 Inventarier	-3 964	-3 964	-1562	2 402
3401 Lokalanpassning	-3 000	-3 000	-1 969	1 031
3402 Arbetsmiljö	-2 315	-2 315	-488	1 827
3441 Inventarier Tumba gy	-1 420	-1 420	-1714	-294
3442 Inventarier St. Botvids gy	-500	-500	-448	52
3443 Inventarier Tullinge gy	-760	-760	-725	35
3444 Anpassning allmänt gy	-100	-100	0	100
3445 Inventarier Skyttbrinks gy	-220	-220	-53	167
3447 Lokalanpassning av Tumba gy	-155	-155	-270	-115
Totalt	-12 434	-12 434	-7 229	5 205

Redovisning av årliga investeringsprojekt:

3400 Inventarier: Medel avsätts vid ombyggnationer för inventarieinköp till exempel verksamhet som bedrivs i tillfälliga lokaler. För år 2020 användes inte 1 miljon kronor av budgeten och denna del ombudgerades till år 2021. Medel har använts till att ersätta äldre uttjänta inventarier. Förvaltningen föreslår en ombudgering av medel till år 2022 för kompletteringar av Falkbergsskolan aula totalt 1,2 miljoner kronor. I övrigt har fler åtgärder inte kunnat genomföras på grund av pandemin.

3401 Lokalanpassningar: Lokalanpassningsmedel används för att lösa akuta behov av förskole- och skolplatser samt att anpassa lokalerna till förändrade verksamhetsbehov. Huvuddelen av medel har använts till ombyggnad av Tumba gymnasium i övrigt ett antal grundskolor och förskolor. Samtliga medel har inte använts på grund av pandemin.

3402 Arbetsmiljöåtgärder: Medel fördelas till verksamheterna efter regelbundna verksamhetsbesök. Reserver finns för akuta åtgärder samt förelägganden från Arbetsmiljöverket och andra myndigheter. Medel avsätts bland annat till ergonomiska hjälpmedel, solskydd och bullerdämpande åtgärder i form av ljudabsorbenter. År 2020 användes inte 1 miljon kronor av budgeten och ombudgerades till 2021. 0,7 miljoner kronor flyttades till Teknik- och fastighetsförvaltningen då de tog över investeringen för solskydd på Opalens och Vallmons utegårdar. Den totala budgeten hamnade då på 2,3 miljoner kronor. Planerade projekt har inte utförts på grund av pandemin vilket förklarar den större delen av överskottet. Föreslår om ombudgering av 0,3 miljoner kronor avseende inköp av servrar för övervakningskameror.

Projekt 3441 – 3447 avser medel för inventarier och lokalanpassningar på gymnasieskolorna. Föregående år användes inte 0,2 miljoner kronor och denna del ombudgerades till 2021. Medel har främst använts till att rusta upp gymnasieskolorna med inventarier och mindre lokalanpassningar.

Verksamhetsplaner 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av verksamhetsplaner 2022 och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning

Verksamhetsplanerna för respektive verksamhetsområde (förskola, grundskola och gymnasieskola) beskriver det planerade utvecklingsarbetet 2022. Planerna och målen tas fram och fastställs med utgångspunkt i läroplansområdena och kommunens politiskt fastställda mål

Referens

Karianne Stensrud
karianne.stensrud@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Verksamhetsplaner 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av verksamhetsplaner 2022 och lägger dessa till handlingarna.

Sammanfattning

Verksamhetsplanerna för respektive verksamhetsområde (förskola, grundskola och gymnasieskola) beskriver det planerade utvecklingsarbetet 2022. Planerna och målen tas fram och fastställs med utgångspunkt i läroplansområdena och kommunens politiskt fastställda mål.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. Vidare strävar förvaltningen efter att öka måluppfyllelsen i kommunens mål och budget.

Verksamhetsplanerna för respektive verksamhetsområde (förskola, grundskola och gymnasieskola) beskriver det planerade utvecklingsarbetet 2022. Planerna och målen tas fram och fastställs med utgångspunkt i läroplansområdena och kommunens politiskt fastställda mål.

Fokus för verksamhetsplanerna 2022 att öka likvärdigheten för att fler barn och elever ska klara sin skolgång. Det innebär fokus på två identifierade områden:

- Skolsegregationen och dess negativa konsekvenser
- Språkutveckling

Förvaltningen bedömer att det finns behov av än mer kraftfulla åtgärder för att fler barn och elever ges förutsättningar att lyckas.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

1. Verksamhetsplan utbildningsförvaltningen 2022
2. Verksamhetsplan förskolan 2022
3. Verksamhetsplan grundskolan 2022
4. Verksamhetsplan gymnasieskolan 2022

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Verksamhetsplan 2022

Utbildningsförvaltningen

Verksamhetsplan 2022

Utbildningsförvaltningen verkar för barns och elevers lärande och utveckling med målsättning att fler ska lyckas med sin skolgång och få en bra start i vuxenlivet. Vidare strävar förvaltningen efter att öka måluppfyllelsen i kommunens mål och budget.

Verksamhetsplanerna för respektive verksamhetsområde (förskola, grundskola och gymnasieskola) beskriver det planerade utvecklingsarbetet 2022. Planerna och målen tas fram och fastställs med utgångspunkt i läroplansområdena och kommunens politiskt fastställda mål.

Botkyrka kommuns skolor har uppvisat betydande resultatförbättringar under de senaste åren. Grundskolans genomsnittliga meritvärde har ökat likaså andelen elever som har godkänt i alla ämnen samt andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan. Resultatförbättringarna är särskilt framträdande vid nationella jämförelser som utgår från modellberäknade värden som tar hänsyn till elevförutsättningar. Trots den positiva utvecklingen kvarstår vissa utmaningar. Antalet elever som går ut grundskolan utan behörighet till gymnasieskolan är fortsatt stort. Vårterminen 2021 var 16 procent av avgångseleverna (årskurs 9) obehöriga till gymnasiet.

Vad gäller gymnasieskolan har resultatutvecklingen varit positiv under de senaste åren. Andelen avgångselever som tar examen vid både högskoleförberedandeprogram och yrkesprogram har ökat. Vidare har andelen elever som tar examen inom tre respektive fyra år ökat. I jämförelse med nationella resultat vad gäller direktövergång till högskolestudier efter examen och andelen som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar ett år efter examen är Botkyrkas resultat bland de högsta i landet. Det finns dock stora resultatskillnader mellan de kommunala gymnasieskolorna i Botkyrka, exempelvis var examensfrekvensen 60 procent vid S:t Botvids gymnasium och 95 procent vid Tumba gymnasium.

Vad gäller förskolan saknas motsvarande resultatmått. De bedömningar av elevernas kunskaper i svenska/svenska som andraspråk som görs i förskoleklass ger en indikation på segregationens negativa effekter och vikten av barns deltagande i förskolan. Andelen barn som bedöms få svårt att nå målen varierar mellan 9 procent av de som gått i förskola i Tullinge och 29 procent av de som gått i förskola i Fittja. Av de barn som inte gått i förskola är andelen betydligt högre, 58 procent.

Mot bakgrund av de rådande förutsättningarna är fokus för verksamhetsplanerna 2022 att öka likvärdigheten för att fler barn och elever ska klara sin skolgång. Det innebär fokus på två identifierade områden:

- Skolsegregationen och dess negativa konsekvenser
- Språkutveckling

Förvaltningen bedömer att det finns behov av än mer kraftfulla åtgärder för att fler barn och elever ges förutsättningar att lyckas.

Vad gäller förskolan finns behov av att öka servicegraden. Barn som bedöms ha störst behov av att gå i förskola deltar i lägre utsträckning än andra barn. Det handlar främst om barn i socioekonomiskt utsatta områden och för barn i familjer som inte pratar svenska hemma. Förvaltningen behöver utföra omfattande satsningar på uppsökande verksamhet i samverkan med andra aktörer. Vidare krävs intensifierat språkutvecklande arbetssätt. Personalens språkliga medvetenhet behöver öka och satsningen på språkutbildning för personal med bristfällig svenska behöver fortgå och stärkas.

Vad gäller grundskolan finns behov av breda och långsiktiga åtgärder för att lyfta de skolor där en stor andel av eleverna inte blir behöriga till gymnasiet. En betydande andel av dessa är nyanlända elever. Exempel på åtgärder:

- förbättra undervisningens kvalitet,
- kompetenshöjning bland annat kring språkutvecklande arbetssätt och svenska som andraspråk,
- utökad undervisningstid för nyanlända elever och elever med bristfällig svenska,
- utveckling och förstärkning av elevhälsoteamen,
- förstärkning av verksamhetsledningens stödinsatser,
- översyn av resursfördelningen,
- mer ”after school-verksamhet”.

Vad gäller gymnasieskolan är behovet främst att fullfölja det arbete som redan är påbörjat i syfte att hålla i och fortsatt stärka den positiva resultatutvecklingen. Vidare finns behov av särskilda insatser för att öka attraktivitet och måluppfyllelse på S:t Botvids gymnasium.

Förvaltningens stödenheter behöver fortsätta och intensifiera arbetet med att förändra skolstrukturen i syfte att sänka kostnader för lokalhyror. Vidare behöver arbetet fortgå vad gäller planeringsstöd till skolorna utifrån deras ekonomiska förutsättningar samt stärka stödet i det systematiska kvalitetsarbetet.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2022

Förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Läroplanens områden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk).....	5
På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....	6
Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.	8
2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk).....	9
Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande.....	9
2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk).....	10
Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen	10
2.2 Värden.....	11
2.2.1 Normer och värden (Fsk).....	11
Varje barn är tryggt i förskolan.....	11
Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas.	13
2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk).....	14
På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.....	14
2.3 Samverkan och ansvar.....	14
2.3.1 Förskola och hem (Fsk).....	14
Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.	15
2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk).....	16
Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.....	16
Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	16
2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk).....	17
Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	17
2.4 Övriga.....	18
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	18
Att förskolornas klimatpåverkan minskar.....	18
Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.....	18
Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning.....	19
Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa	19

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Arbetsplanen beskriver planerat utvecklingsarbete och utgår från de mål som verksamhetsområdet identifierat vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar verksamhetsområdet insatser som ska bidra till måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Under 2022 behöver verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Detta arbete koncentreras till fyra specifika områden, vilka presenteras nedan.

1. Språkutvecklande arbete

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan. Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2022 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Det arbetet innefattar flera olika parametrar så som;

- Öka personalens medvetenhet om att de är språkliga förebilder under hela förskoledagen,
- Fortsatt kompetensutveckling i arbetet med lager-ord.
- Ökad förståelse för hur förskolan kan arbeta språkutvecklande i förhållande till förskoleklassens kartläggningmaterial.
- Följa upp, och eventuellt utveckla, det språktest som infördes under 2021

2. Utveckla pedagogiska relationer av hög kvalitet

Under 2021 har verksamhetsområde förskola arbetat för att etablera en fördjupad förståelse för begreppet pedagogiska relationer hos personalen i förskolorna. Arbetet har bland annat inneburit att all pedagogisk personal fått fortbildning i form av föreläsning, diskussion kring begreppet har pågått under

kvalitetsdialoger, forskningscirklar har initierats och startats samt att biträdande rektorer har fått fortbildning i hur de kan stödja personalen i arbetet med pedagogiska relationer. Arbetet med att fördjupa förståelsen för hur personalen kan erbjuda emotionellt, kognitivt och socialt i relation till läroplansmålen behöver fortgå även under 2022.

3. Ökad jämförbarhet och uppföljningsbarhet

Under 2022 behöver arbetet med att ta fram jämförbara och uppföljningsbara indikatorer fortgå. Även arbetet med att ta fram nyckeltal med utgång i SKR:s nationella kvalitetsmått behöver fortgå och verksamhetsområde förskola behöver utveckla verktyg som gör det möjligt att följa effekter av de förstärkningar som görs utifrån socioekonomisk tilldelning.

4. Öka servicegraden

De prioriterade områden som beskrivs ovan kommer endast gynna de barn som regelbundet vistas i förskolan. En förutsättning för att förskolan ska verka kompensatoriskt är att barnen är där, varpå ökad servicegrad är ett prioriterat utvecklingsområde. Kommunikationskanaler med vårdnadshavare som inte placerar sina barn i förskolan behöver utvecklas och i det arbetet är samarbete med andra aktörer och förvaltningar angeläget.

2 Läroplanens områden

2.1 Lärande

2.1.1 Omsorg, utveckling och lärande (Fsk)

Det är angeläget att barn under sin förskoletid får möjlighet att utveckla adekvata kunskaper i svenska språket. Särskilt viktigt är de för barn som endast i begränsad omfattning möter det svenska språket utanför förskolan, bland annat eftersom de kunskaper i svenska som barnet tillskansar sig under sin förskoletid har betydelse för den fortsatta skolgången (SOU 2020:67). Det språkutvecklande arbetet behöver ske under hela förskoledagen, och under 2022 behöver arbete med att utveckla den pedagogiska personalens språkliga medvetenhet fortgå. Under året planeras för flertalet kompetensutvecklande åtgärder som syftar till att öka medvetenheten och kunskapen kring språkutvecklande arbetsätt. Dessa insatser presenteras nedan;

1. *Språkutbildning genomförd av pedagogisk samordnare och stödteamets logoped*
2. *Utbildning av TAKK genomförd av stödteamets specialpedagoger*
3. *Utbildning kopplad till förskoleklassens kartläggningsverktyg genomförd av stödteamets logoped*
4. *Utbildning som syftar till att fördjupa förståelsen för lager-ord genomförd i samverkan med Södertörns högskola*
5. *Workshop kring lärmiljömatrisen för biträdande rektorer genomförd av pedagogisk samordnare*
6. *Utbildning i lekens betydelse för de yngsta förskolebarnen, genomförs av stödteamets specialpedagog*
7. *Kompetensutveckling i grundläggande svenska i utepedagogiken genomförs av naturpedagogisk samordnare*

Utifrån att samtliga kommunala förskolor i Botkyrka under 2021 mer aktivt börjat arbeta med begreppet pedagogiska relationer blir omsorg, utveckling och lärande mer sammanflätat än vad som tidigare varit fallet. Detta eftersom begreppet pedagogiska relationer innefattar såväl emotionella som sociala och kognitiva aspekter i varje lärande situation.

Samtidigt som likvärdighet utifrån det språkutvecklande arbetet utgör fokus i 2022 års insatser är det viktigt att barnen ges möjlighet att utveckla kunskaper i förhållande till samtliga områden som återfinns under kapitel 2:2 i förskolans läroplan. Arbete med att ta fram en modell för hur det ska kunna följas på förskola, förskoleenhet och på aggregerad nivå kommer pågå under året.

Under 2022 kommer verksamhetsområde förskola fortsätta arbeta för ökad likvärdighet. Att alla barn erbjuds varierande och stimulerande lärmiljöer såväl inomhus som utomhus är en viktig aspekt av likvärdighet. Under 2021 användes matrisen för lärmiljöer för första gången som verktyg för att främja denna likvärdighet, ett arbete som kommer fortgå och utvecklas under 2022.

Arbetet syftar ytterst till att säkerställa att det på alla kommunala förskolor i Botkyrka finns lärmiljöer utifrån vad som anges i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer, och att samtliga barn får tillgång till dessa lärmiljöer.

På varje förskola bedrivs ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbete som utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån Skolverkets bedömningsmaterial "Hitta språket"	Indikatorn mäts genom förskoleklassens kartläggning "Hitta språket" utifrån bedömningskriteriet "Andel elever som visar en indikation på att inte uppnå de kunskapskrav som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3"
Personalens bedömning av i vilken mån barnen tycker att undervisningen är meningsfull.	Indikatorn mäts genom enkät till pedagogisk personal utifrån fråga "På vår enhet märks det att barn/elever tycker att undervisningen är meningsfull (spännande/utmanande/lustfylld...)"
Vårdnadshavares upplevelse av att deras barn får det stöd det behöver för att kunna delta i verksamheten	Indikatorn mäts genom fråga 4.4 i vårdnadshavarenkäten "Jag upplever att mitt barn får det stöd det behöver för att kunna delta i verksamheten"
Förskollärares upplevelse av att biträdande rektor stödjer dem i planeringen för en mer kvalitativ undervisning	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkät till pedagogisk personal
Bedömning genomförd av lärare i förskoleklass utifrån skolverkets bedömningsmaterial "Hitta matematiken"	Indikatorn mäts genom förskoleklassens kartläggning "Hitta matematiken" utifrån bedömningskriteriet "Andel elever som visar en indikation på att inte uppnå de kunskapskrav som senare ska uppnås i årskurs 1 och 3"
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar språkutveckling	Indikatorn ska mätas genom matris av pedagogiska lärmiljöer
Andel 5-åringar på respektive förskoleenhet som fått ta del av naturskolans undervisning	Indikatorn mäts genom att rektor tillfrågas om hur stor andel av enhetens femåringar som tagit del av naturskolans undervisning under året.
Rektorernas bedömning av om utbildningen utformas så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling får det stöd och de utmaningar de behöver	Indikatorn ska mätas genom fråga i checklista till rektorer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Se över möjligheterna till att implementera lager-ord som underlag i det språkutvecklande arbetet	Insatsen förväntas leda till att förskolebarn tillägnar sig ett nyanserat språk samt	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning av tema Lärande

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
	utvecklar intresse för svenska språket	
Ge rektorerna i förskolan återkoppling på den analys av förskoleklasskartläggningen som genomförts i grundskolan.	Insatsen förväntas leda till fördjupad förståelse för de utmaningar i det språkutvecklande arbetet som barnen möter när de blir elever i grundskolan.	Insatsen följs upp i rektorsgruppen i samband med rektorsmöte
Se över möjligheterna att använda Polyglutt som verktyg i det språkutvecklande arbetet inom förskoleenheten	Insatsen förväntas leda till ökade möjligheter till språkutveckling samt till ökad samverkan med barns vårdnadshavare i förskolans språkutvecklande arbete	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning tema Lärande
Ta fram temalådor till utemiljön i syfte att utveckla undervisningen utomhus.	Insatsen förväntas leda till att personal i förskolan får nya idéer om hur undervisning utomhus kan bedrivas. Det i sin tur förväntas leda till mer kvalitativ utbildning.	Naturpedagogisk samordnare utvecklar temalådorna och arbetet följs upp tillsammans med övriga funktioner inom verksamhetsområde förskola.
Se över möjligheterna till att delta i Ifous-initierat projekt kring språkutveckling i förskola	Insatsen förväntas leda till fördjupade kunskaper om hur språkutveckling i förskola kan bedrivas	Insatsen följs upp av verksamhetschef i flg
Revidera "Riktlinjer för flerspråkighet i förskolan"	Insatsen förväntas leda till att riktlinjen i högre utsträckning täcker samtliga aspekter av det språkutvecklande arbetet som pågår	Insatsen följs upp genom att den reviderade riktlinjen as upp för beslut i utbildningsnämnden
Genomför språkutvecklande insatser för 3-5 åringar utifrån de direktiv som angetts för "Stadsbidrag bättre språk"	Insatsen förväntas leda till fördjupade språkkunskaper för barn i tre till femårsåldern	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Se över möjligheterna till att utveckla bibliotek på förskolorna genom att starta ett pilotprojekt	Insatsen förväntas leda till att förskola och hem i högre utsträckning samverkar i det språkutvecklande arbetet	Insatsen följs upp genom samtal med den/de förskolor som deltagit i pilotprojektet
Genomför de kompetensutvecklande insatser som planerats för. (anges i den text som finns under läroplansområde 2:2)	Insatsen förväntas leda till att personal i förskola får fördjupade kunskaper i hur de kan arbeta språkutvecklande, vilket i sin tur förväntas bidra till barns förutsättningar till språkutveckling	Insatsen följs upp genom utvärdering av respektive insats, samt genom en samlad uppföljning i samband med terminsslut
Erbjuda utbildning till barnskötare för fast anställd personal som saknar denna behörighet	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med relevant utbildning för uppdraget	Insatsen följs upp i samband med att utbildningen avslutas

Varje förskola har utvecklande och inkluderande lärmiljöer både inne och ute.

På alla förskolor finns lärmiljöer utifrån vad som anges i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Förskolepersonalens bedömning av lärmiljöernas utformning inomhus och utomhus	Indikatorn ska mätas genom sammanställning av matris 1A och 1B som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola"
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån de pedagogiska lärmiljöerna gynnar kreativitet	Indikatorn ska mätas genom matris 1A och 1B för pedagogiska lärmiljöer som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer i förskola"
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån tilläggsmaterial som utmanar fantasin och lärandet förekommer i förskolans lärmiljöer	Indikatorn ska mätas genom matris 1A och 1B för pedagogiska lärmiljöer som återfinns i "Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer"

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Erbjuda workshop i att följa upp matrisen för lärmiljöer	Insatsen ska leda till att de biträdande rektorer som eventuellt känner sig osäkra på matriserna ska bli mer bekanta med den	Insatsen följs upp i dialog med deltagare i workshopen
Ge personalen förutsättningar till att genomföra matrisen för pedagogiska lärmiljöer	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds kvalitativa lärmiljöer	Insatsen följs upp genom att matrisen för pedagogiska lärmiljöer sammanställs och biläggs kvalitetsrapporten
Erbjuda workshop som syftar till att ge biträdande rektorer kunskap om hur de kan stötta förskolans personal i arbetet med lärmiljömatrisen	Insatsen förväntas leda till att förskolans personal får stöd i arbetet med matrisen	Insatsen följs upp av pedagogisk samordnare i samband med workshop
Ta fram relevanta uppföljningsfrågor till fortbildningsinsatserna; "Autism", "TAKK" och "Förskolans yngsta barn".	Insatsen, som genomförs av stödteamet, förväntas leda till att det finns underlag som gör det möjligt att på ett mer tydligt sätt följa effekterna av de olika fortbildningsinsatserna	Insatsen följs upp genom dialog mellan specialpedagogisk samordnare och övriga funktioner inom verksamhetsstöd
Beskriv i analysen av hur ni arbetar för att inkludera den särskilda undervisningsgruppen i förskolans lärmiljöer ute och inne	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Insatsen följs upp genom att verksamhetsområdet tar del av analystexten i kvalitetsrapporten, samt i kvalitetsuppföljning av tema Lärande

2.1.2 Uppföljning, utvärdering och utveckling (Fsk)

Förskolan har under senare decennier varit en skolform där jämförbara underlag för analys förekommit enbart i begränsad omfattning. Avsaknad av kvantitativa underlag kan vara en utmaning för förskolan eftersom det är svårt att säkerställa att den undervisning som sker faktiskt leder till att barn utvecklas och lär. Att ta fram uppföljningsbara indikatorer som gör det möjligt att följa undervisningens effekter utan att enskilda barns prestation hamnar i fokus är därför angeläget. Likväl är det viktigt att fundera över vilken dokumentation som behövs för att uppdraget, så som det formuleras i skollag och läroplan, ska kunna följas. Det råder stor enighet inom forskningen om att kvalitet uppstår i det konkreta mötet med barnet, och utifrån den kunskapen bör tid som läggs på dokumentation analyseras i relation till styrdokumentens formuleringar.

Inom samtliga förskolor bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Insatser som återfinns i verksamhetsrådets årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskoleenheter	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa i vilken mån samtliga uppföljningstillfällen (resultatdialog, kvalitetsuppföljning vid varje tema, kvalitetsdialog) genomförts i alla förskoleenheter
Insatser som återfinns i förskoleenhetens årshjul för systematiskt kvalitetsarbete genomförs på samtliga förskolor	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa i vilken mån samtliga planerade uppföljningstillfällen genomförts inom förskoleenheten
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån det finns förutsättningar för gemensamt arbete att utveckla undervisningen på förskolan	Indikatorn mäts genom fråga i enkät till pedagogisk personal

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utveckla en modell där olika undervisningsmetoder kopplas till effekter för barns lärande	Insatsen förväntas leda till expanderat lärande i arbetslagen samt till att möjliggöra effekter av undervisning som kan följas genom styrkedjan.	Framtagen mall utvärderas kontinuerligt tillsammans med arbetsgrupp och med rektorer
Uppdatera resultat- och indikatorpaletten	Insatsen förväntas leda till bättre överblick av parametrar med betydelse för likvärdighet och kvalitet	Insatsen följs upp genom att den uppdaterade paletten används i resultatdialogerna

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utveckla förståelsen för begreppet pedagogiska relationer genom att i analys särskilja de tre stöden åt (kognitivt, socialt och emotionellt).	Insatsen förväntas leda till att förskolornas dokumentation innefattar fler aspekter med betydelse för barns utveckling och lärande och att dessa aspekter genom dokumentationen synliggörs och blir föremål för systematisk uppföljning, utvärdering och utveckling	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande samt genom kvalitetsrapporterna
Planera för ett hållbart årshjul där hänsyn tas till de tre temauppföljningarna.	Insatsen förväntas leda till ett tydligare systematiskt kvalitetsarbete som i högre omfattning tar avstamp i det arbete som genomförs av personalen på förskolorna	Insatsen följs upp under kvalitetsuppföljning av tema Lärande
Genomför en inventering av vad som tar tid från förskolepersonal och ledningsteam i arbetet med utvärdering, uppföljning och utveckling	Insatsen förväntas leda till en mer effektiv användning av den tid som läggs på utvärdering, uppföljning och utveckling.	Insatsen följs upp i samband med att resultatet av inventeringen klargörs
Se över möjligheterna till att anordna stor APT två gånger årligen	Insatsen förväntas leda till ökad förståelse för det systematiska kvalitetsarbetet	Insatsen följs upp genom diskussion inom verksamhetsområde förskola

2.1.3 Förskollärares ansvar i undervisningen (Fsk)

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och det är förskollärare som ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen bland annat ansvara för att planering och genomförande utgår från läroplanen och att undervisningens innehåll stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.

I Botkyrka kommun är de biträdande rektorerna operativa ledare som ansvarar för att stötta och utmana förskollärarna i deras arbete. Att såväl biträdande rektor som förskollärare ges förutsättningar till att genomföra sina uppdrag tillfredställande är betydelsefullt. Det är likväl viktigt att förskollärare och biträdande rektorer förvaltar givna förutsättningar effektivt och ändamålsenligt.

Inom varje förskola har förskollärarna goda förutsättningar till att ta ansvar för undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Varje förskollärare har planeringstid i enlighet med nämndbeslut om planeringstid för förskollärare.	Indikatorn ska mätas genom fråga 1 i enkät till förskollärare
Rektorernas bedömning av i vilken mån förskollärare ges förutsättningar att ansvara för undervisningen	Indikatorn mäts genom fråga i checklistan till rektorer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Erbjuda förskollärare att delta i forskningscirkel kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att djupare förståelse för begreppet pedagogiska relationer, samt bidra till att utveckla modellen för expanderat lärande i arbetslagen	Insatsen följs upp genom utvärdering i samband med att insatsen avslutas
Utveckla biträdande rektorers möjligheter att vara nära, operativa ledare som vägleder förskollärarna i deras arbete.	Insatsen förväntas leda till att biträdande rektorer i än högre utsträckning kan vägleda och utmana förskollärarna i syfte att öka utbildningens kvalitet	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Lärande

2.2 Värden**2.2.1 Normer och värden (Fsk)**

En av de viktigaste förutsättningarna för att barn ska kunna inhämta och utveckla kunskaper och värden i förskolan är en trygg och stimulerande lärandemiljö som bygger på delaktighet och respekt. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och de grundläggande demokratiska värderingar som samhället vilar på. Ett tillåtande klimat, tillitsfulla relationer och att ingen kränks är förutsättningar för en kvalitativ förskola. Det får också betydelse för barn och ungas tillit till samhället i stort.

Den enskilt mest betydelsefulla faktorn för barns trygghet är förskolepersonalens kompetens och förhållningssätt. Att den personal som barn möter i förskolan har förmåga att skapa pedagogiska relationerna av hög kvalitet är därför viktigt, både för barns trygghet och för deras utveckling. Eftersom barns erfarenheter av att bli lyssnade till samt tagna på allvar har stor betydelse för deras förmåga att uppfatta och reagera på kränkningar är arbetet med barns delaktighet också en viktig del av det trygghetsskapande arbetet.

Varje barn är tryggt i förskolan.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Inrapporterade kränkingsärenden i DF-respons	Indikatorn ska mätas genom underlag hämtade från DF-respons som visar andelen uträdda kränkingsärenden
Vårdnadshavares upplevelse av barnens trygghet	Indikatorn mäts genom fråga 3.1 i vårdnadshavarenkäten "Mitt barn känner sig tryggt i förskolan"
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån barnen erbjuds en lugn och trygg tillvaro i förskolan	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkät till pedagogisk personal

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Rektors bedömning av att trygghetsvandring genomförs minst en gång per år på förskolan	Indikatorn mäts genom att fråga förskoleenheternas ledningsteam i samband med kvalitetsuppföljning
Andel personal som genomgått och erhållit diplom från utbildningspaketet "Våldsprevention i förskola"	Indikatorn mäts genom att fråga förskoleenheternas ledningsteam hur stor andel av personalen som genomgått utbildningen i samband med kvalitetsuppföljning

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Säkerställ att all personal har kännedom om systemen för incidentrapportering (KIA) samt systemet för hantering av kränkingsärenden (DF-respons)	Insatsen förväntas leda till att rapportering i därför avsedda system sker, vilket i sin tur bidrar till att mönster som har betydelse för trygghet kan framträda på aggregerad nivå.	Insatsen följs upp genom sammanställning av antalet inrapporterade ärenden i systemen från respektive förskoleenhet
Genomför trygghetsvandring i enlighet med vad som anges i "Riktlinjer för trygghet i förskolan"	Insatsen förväntas leda till att synliggöra barns perspektiv på hur de upplever förskolans miljöer i förhållande till trygghet	Insatsen följs upp i samband med kvalitetsuppföljning av tema Värden
Möjliggör för personalen att delta i utbildningspaketet om våldsprevention i förskola	Insatsen förväntas leda till att barnen möter personal med goda kunskaper om våld och kränkningar	Insatsen följs upp genom att rektorer i samband med tema Värden redogör för hur stor del av personalen som genomgått utbildning i våldsprevention
Sträva efter att biträdande rektorer i högre utsträckning deltar i fortbildningsinsatser anordnade av stödteamet	Insatsen förväntas leda till att kunskaper utifrån fortbildningen tydligare består över tid.	Insatsen följs upp genom att specialpedagogisk samordnare sammanställer antalet biträdande rektorer som deltagit i stödteamets fortbildningsinsatser
Se över hur kraftsamling kan vävas samman med övrigt trygghetsfrämjande arbete	Insatsen förväntas leda till effektivare organisation och en tydligare stöd- och kommunikationskedja i förhållande till trygghetsarbetet	Insatsen följs upp genom samtal med deltagare i Kraftsamling
Genomföra kompetensutvecklande insatser i form av workshops med fokus på trakasserier i förskola	Insatsen förväntas leda till att förskoleenheternas ledningsteam får ökade kunskaper om trakasserier	Insatsen följs upp genom samtal med ledningsteamerna i samband med workshop samt genom att följa om trakasserier blir mer synliggjort i DF-respons.
Ta fram relevanta uppföljningsfrågor till fortbildningsinsatserna; "Utmaningar i förskolan" och "ABC i förskolan"	Insatsen, som genomförs av stödteamet, förväntas leda till att det finns underlag som gör det möjligt att på ett mer tydligt sätt följa effekterna av de olika fortbildningsinsatserna	Insatsen följs upp genom dialog mellan specialpedagogisk samordnare och övriga funktioner inom verksamhetsstöd

Varje förskola har förutsättningar som bidrar till att pedagogiska relationer av hög kvalitet kan utvecklas.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal förskolor där ledningsteamerna bedömer att barn ges möjlighet att vara i mindre sammanhang under merparten av sin förskoledag	Indikatorn mäts genom att frågan ställs till respektive ledningsteam under kvalitetsuppföljning
Andel förskollärare	Indikatorn mäts med hjälp av underlag från Kolada
Personaltäthet	Indikatorn ska mätas genom underlag hämtat från Kolada
Den pedagogiska personalens bedömning av i vilken mån förskolan arbetar med begreppet pedagogiska relationer	Indikatorn ska mätas genom fråga i enkäten till pedagogisk personal
Antal barnhälsomöten som genomförs i enlighet med gällande rutiner	Indikatorn mäts genom att antalet genomförda barnhälsmöten sammanställs. 2 stora möten per förskoleenhet och år. 4 mindre uppföljningsmöten per förskoleenhet och år.
Förskolepersonalens bedömning av om de pedagogiska lärmiljöerna gynnar uppdelning i små grupper	Indikatorn mäts genom matrisen för pedagogiska lärmiljöer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Se över möjligheterna till att minska barngruppernas storlek	Insatsen förväntas leda till att antalet barn i grupperna blir färre	Insatsen följs upp genom samtal med rektorer samt genom sammanställning av barngruppernas storlek
Genomföra forskningscirkel för förskollärare i syfte att öka förståelsen för pedagogiska relationer samt hur det arbetet kan bidra till expanderat lärande.	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, socialt och emotionellt	Insatsen följs upp genom utvärdering vis kursavslut samt genom fortlöpande samtal med deltagarna under den tid som forskningscirkeln genomförs
Genomföra kompetensutveckling för barnskötare utifrån begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter personal som förmår att stötta dem kognitivt, socialt och emotionellt	Insatsen följs upp med deltagande barnskötare löpande under insatsen. Uppföljningen genomförs av pedagogisk utvecklare
Se över möjligheterna för barnskötare inom enheten att delta i kompetensutveckling kring begreppet pedagogiska relationer	Insatsen förväntas leda till att barn i förskolan i högre utsträckning möter barnskötare med kompetens att stötta dem kognitivt, emotionellt och socialt	Insatsen följs upp genom att pedagogisk samordnare inventerar deltagarlistan över vilka barnskötare som anmält sig till kompetensutvecklande insats.

2.2.2 Barns delaktighet och inflytande (Fsk)

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är. Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga få ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

I arbetet med delaktighet är det viktigt att utmana förståelsen för vad delaktighet för förskolebarn kan innebära. Det är likväl viktigt att problematisera kring vilken formell och informell delaktighet som förskolan erbjuder barnen, samt kring det som i Harts delaktighetsstege beskrivs som skenbar delaktighet.

På varje förskola är barn delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Förskolepersonalens bedömning av den delaktighet som förekommer i förskolans pedagogiska lärmiljöer	Indikatorn ska mätas genom att översta kolumnen i matris 1A och 2A i riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer fylls i.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Skapa förståelse för Harts delaktighetsstege på samtliga förskolor inom förskoleenheten	Insatsen förväntas bidra till att utveckla ett gemensamt yrkesspråk för att prata om delaktighet	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Värden
Genomför en bedömning utifrån översta kolumnen i matris 1A och 2A i Riktlinjer för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat med stöd av Harts delaktighetsstege	Insatsen förväntas leda till vidgad förståelse för vilken delaktighet som möjliggörs i de olika lärmiljöerna	Insatsen följs upp genom kvalitetsuppföljning av tema Värden samt genom matris i kvalitetsrapport
Beskriv i analysen av detta läroplansområde hur ni arbetar med delaktighet i den särskilda undervisningsgruppen	Insatsen förväntas leda till att arbete som sker i den särskilda undervisningsgruppen på ett tydligare sätt framträder i analysen	Insatsen följs upp genom att verksamhetsområdet tar del av analystexten i kvalitetsrapporten, samt i kvalitetsuppföljning av tema Värden

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Förskola och hem (Fsk)

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen. Forskning visar att vårdnadshavares engagemang spelar en

viktig roll när det gäller skoltrivsel och skolframgång samt att förtroendefulla relationer och en väl fungerande samverkan mellan skola och vårdnadshavare har positiva effekter på barns och elevers resultat, psykiska hälsa och sociala kompetens. Stor del av denna forskning har riktat sitt fokus gentemot föräldraengagemang i skolan, men det är viktigt att den goda relationen med hemmen startar redan i förskolan. Vi strävar efter att vårdnadshavare i med barn i Botkyrkas förskolor ska känna delaktighet och engagemang i barnens utbildning.

En framgångsfaktor för att underlätta samverkan med vårdnadshavare är att förskolor tar fram gemensamma och uttalade förhållningssätt som hjälper personal att möta vårdnadshavare på ett samstämmigt sätt. Genom intervjuer som genomförts med rektorer i Botkyrkas förskolor och skolor framgår att det enskilda mötet mellan personal och vårdnadshavare upplevs som den viktigaste samverkansformen och flera av de framgångsfaktorer som identifieras rör bemötande och relationsbyggande.

Varje förskola har ett nära och förtroendefullt samarbete med vårdnadshavare.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel vårdnadshavare som besvarar vårdnadshavarenkäten	Indikatorn ska mätas genom sammanställning av antalet vårdnadshavare som besvarat vårdnadshavarenkäten
Vårdnadshavares upplevelse av att kunna framföra synpunkter på verksamheten	Insatsen ska mätas genom fråga 4.2 i vårdnadshavarenkäten
Vårdnadshavares upplevelse av att erbjudas möjligheter till att delta i samråd	Indikatorn ska mätas genom fråga 4.5 i vårdnadshavarenkäten
Antalet klagomål från vårdnadshavare som inkommer till förvaltningens synpunktshantering	Indikatorn ska mätas genom att antalet inkomna klagomål sammanställs

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Se över möjligheterna till att utveckla digitala forum för vårdnadshavarsamverkan	Insatsen förväntas leda till att fler vårdnadshavare får möjlighet att delta i samverkan med förskolan	Insatsen följs upp under kvalitetsdialog
Ge vårdnadshavarna återkoppling på resultatet av vårdnadshavarenkäten	Insatsen förväntas leda till att vårdnadshavarna blir mer delaktiga i förskolans systematiska kvalitetsarbete.	Insatsen följs upp vid kvalitetsuppföljning av tema Samverkan och ansvar
Säkerställ att det finns en systematik kring hur den dagliga, informella kontakten	Insatsen förväntas leda till ökat föräldraengagemang	Insatsen följs upp genom kvalitetsuppföljning av tema

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
med vårdnadshavare följs upp		Samverkan och ansvar samt vid kvalitetsdialoger

2.3.2 Övergång och samverkan (Fsk)

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Det är i det arbetet väsentligt att inte enbart fokusera den övergång som sker mellan förskola och förskoleklass. Forskning visar att de övergångar som sker under barns tid i förskolan likväl behöver ske utifrån genomtänkta, pedagogiska ställningstaganden och att barns övergångskompetens bör vara något som utvecklas under förskoleperioden. Detta arbete kräver genomtänkta strategier och innefattar både de interna övergångar som sker inom förskolan och den övergång som sker i samband med att barnet börjar på förskolan.

Varje förskola har en förtroendefull samverkan med förskoleklass i syfte att stödja barns utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Rektorernas bedömning av de samarbetsformer med förskoleklass som utvecklas för att stödja barnens utveckling och lärande	genom Checklistan i Stratsys
Rektorernas bedömning av den samverkan med förskoleklassen som sker i syfte att skapa samsyn och ett förtroendefullt samarbete.	Indikatorn ska mätas genom checklistan i Stratsys

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Tydliggör en struktur för när stödteamet medverkar vid trepartsamtal	Insatsen förväntas leda till att stödteamets tid används på ett effektivt sätt	Insatsen följs upp i dialog med specialpedagogisk samordnare i slutet av vt-22

Varje förskola har en genomtänkt strategi för interna övergångar med utgång i vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Tydliggör vilka pedagogiska ställningstaganden som förskoleenhetens organisation för interna övergångar utgår från.	Insatsen förväntas leda till att barn erbjuds genomtänkta övergångar under sin tid på förskolan	Insatsen följs upp i kvalitetsuppföljning av tema Samverkan och ansvar

2.3.3 Rektorns ansvar (Fsk)

Som pedagogisk ledare har rektor det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet inriktas mot de nationella målen. Utifrån den organisation som är uppbyggd inom Botkyrkas kommunala förskolor bistås varje rektor av en eller flera biträdande rektorer som fungerar som operativa länkar ut gentemot enskilda förskolorna inom enheten. Rektor ansvarar för att ge biträdande rektorer förutsättningar att hantera sitt uppdrag tillfredställande, och verksamhetsområde förskola ska, med hjälp av utbildningsförvaltningens stödfunktioner, ansvara för att rektor ges förutsättningar till att genomföra sitt uppdrag. I verksamhetsområdets uppdrag ingår att säkerställa att det finns en ändamålsenlig uppföljning och analys av rektoreernas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation kan redovisas till huvudmannen.

Som hjälp i det arbetet dokumenteras rektors förutsättningar att bedriva sitt uppdrag genom en checklista i Stratsys. Denna checklista följs upp av verksamhetschef i resultatdialog och genom den kvalitetsuppföljning som i sin tur utgör analysunderlag i verksamhetsområdets kvalitetsrapport.

Varje rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen rektor som instämmer helt eller delvis i medarbetarenkätens frågan; "På min arbetsplats har vi ett bra samarbete"	Indikatorn ska mätas med hjälp av medarbetarenkäten
Rektoreernas bedömning av om barnskötare, förskollärare, övrig personal samt barnens vårdnadshavare ges möjlighet att delta i kvalitetsarbetet.	Indikatorn följs upp genom checklistan i Stratsys
Antal frågor i checklistan där samtliga rektorer svarar "Ja"	Indikatorn ska mätas genom att sammanställa checklistan till rektorer

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Analysera svar från medarbetarenkät	Att kvalitetssäkra att rektor har goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag	Insatsen följs upp genom sammanställning av medarbetarenkät

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Ge rektorerna kontinuerliga möjligheter till att diskutera pedagogiska frågor i mindre grupp,	Insatsen förväntas leda till att rektorerna i dialog med andra utvecklar sitt pedagogiska ledarskap	Insatsen följs upp löpande under året genom dialog mellan verksamhetschef och rektorer

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Socioekonomisk fördelning	Indikatorn ska mätas genom att rektor redogör för hur socioekonomisk tilldelning används både i kvalitetsuppföljning och kvalitetsrapport.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp hur medel för socioekonomisk tilldelning använts	Att förskolan blir likvärdig. Det innebär bland annat att utbildningen ska uppväga skillnader i barns och elevers bakgrund och förutsättningar.	Ekonomiconroller i avstämning med rektor Kvalitetsuppföljning av kvalitetscontroller Verksamhetschef i avstämning med ekonomiconroller och kvalitetscontroller

Att förskolornas klimatpåverkan minskar

I leder att bidra till en hållbar utveckling i Botkyrka sätts detta mål för att samtliga inom verksamhetsområde förskola aktivt ska arbeta med att minska klimatpåverkan.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinn	Att respektive förskola systematiskt gör svinnmätning som sammanställs av central koststrateg

Botkyrkas förskolor är attraktiva i alla stadsdelar.

I högre utsträckning är det de barn som skulle behöva gå i förskola som inte gör det (SOU 2020:67, SKR, 2020). En förskola av hög kvalitet är gynnsam för barns framtida skolgång, i synnerhet de barn som kommer från socioekonomiskt svaga förhållanden (Vetenskapsrådet, 2015). Det är således viktigt att Botkyrka har en hög servicegrad i samtliga stadsdelar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Servicegraden i kommunens stadsdelar	Indikatorn ska mätas genom att servicegraden i de olika stadsdelarna sammanställs
Nöjdhetsindex från vårdnadshavarenkäten	Indikatorn mäts genom en enkät

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Informationskampanj med kommunikationsteamet	Öka servicegraden	Följs upp av pedagogisk samordnare
Omvärldsspana	Att öka kunskapen i hur vi kan arbeta i att öka servicegraden.	Följs upp av verksamhetschef

Varje förskoleenhet är konkurrenskraftig och har en hållbar personalförsörjning.

personalkontinuitet är en betydelsefull faktor för att pedagogiska relationer av hög kvalitet ska kunna utvecklas (SKR, 2020). Det är därför viktigt att personal i Botkyrkas förskolor trivs och vill fortsätta utvecklas i yrket.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Frisknärvaron för medarbetare ska öka (%).	Mäts genom sjukfrånvarostatistik
Personalomsättningen (antal nyanställda/avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska (%)	Mäts med statistik från personalsystem
Antal barnskötare med särskilt utvecklingsansvar ska öka	Mäts i antal som innehar befattningen barnskötare med särskilt utvecklingsansvar.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbildning till barnskötare för fast anställda barnskötare utan behörighet	Säkerställa att tillsvidare anställd personal har behörig utbildning.	Följs upp av pedagogisk samordnare
Barnskötare med särskilt utvecklingsansvar	Möjliggöra karriärmöjlighet för särskilt skickliga barnskötare och medverka till att behålla barnskötare med högkompetens.	Följs upp av pedagogisk samordnare

Barn i Botkyrkas kommunala förskolor har en god hälsa

En god hälsa är av betydelse för barns möjligheter att ta till sig undervisningen som bedrivs på förskolan. Förskolan ska uppmuntra barnen till rörelse då det

har betydelse för hälsa och välmående.

Enligt en kartläggning av barnfetma 2018 har Botkyrka har näst högst andel 4-åringar med övervikt och fetma, jämfört med övriga delar av Stockholms län. Bland Botkyrkas 4-åringar har 12,6 procent övervikt och 3,6 procent fetma. Övervikt och fetma i barndomen följer ofta även med i vuxenålder.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Förskolepersonalens bedömning av i vilken mån lärmiljöer utomhus inbjuder till rörelse	Indikatorn ska mätas genom att Miljö som gynnar rörelse i matris 2A i riktlinje för pedagogiska lärmiljöer fylls i.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Genomför en bedömning av lärmiljö som gynnar rörelse i matris 2A i Riktlinje för pedagogiska lärmiljöer på samtliga förskolor inom förskoleenheten och sammanställ varje förskolas resultat	Insatsen förväntas leda till att barn får tillgång till både planerad och spontan rörelse i förskolans lärmiljöer utomhus	Insatsen följs upp genom matris 2A, den kolumn som berör rörelse

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2022

Grundskola

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens områden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper (gsk)	5
Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över riksnittet, ska öka	5
Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande.....	5
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag	6
Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan	6
Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken	6
Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro	7
Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten	7
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	8
Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	8
2.1.2 Bedömning och betyg (gsk)	9
Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas	9
Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten	9
2.1.3 Kunskaper (gsär)	9
Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	10
Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	10
Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan	10
2.1.4 Bedömning och betyg (gsär)	11
Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan	11
2.2 Värden	11
2.2.1 Normer och värden (gsk).....	11
Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen	11
Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen.....	12
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero	12
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk).....	12
Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara	13
Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen	13
2.2.3 Normer och värden (gsär)	13
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär).....	13

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen	14
2.3 Samverkan och ansvar.....	14
2.3.1 Skola och hem (gsk).....	14
Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd).....	14
Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål	14
2.3.2 Övergång och samverkan (gsk).....	14
Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar.....	15
Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer.....	15
2.3.3 Skolan och omvärlden (gsk).....	15
Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval	16
2.3.4 Rektorns ansvar (gsk).....	16
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system.....	16
Rektorsgruppen har en stabil sammansättning.....	17
Rektorererna verkar som pedagogiska ledare	17
2.3.5 Skola och hem (gsär).....	17
2.3.6 Övergång och samverkan (gsär).....	18
2.3.7 Skolan och omvärlden (gsär).....	18
Alla elever inom grundskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieival till gymnasiet	18
2.3.8 Rektorns ansvar (gsär).....	18
Alla skolledning analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system.....	18
2.4 Övriga.....	18
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	18
Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande.....	19
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	19
Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel	19
Behöriga medarbetare stannar över tid	20
Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar.....	20
Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa.....	20
Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor	21
3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget	22
4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling.....	23

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2022 styras utifrån följande prioriteringar:

- **Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt**
Genom ökad kunskap och gemensamma arbetssätt gällande inkluderande och differentierad undervisning.
Genom ökad tydlighet gällande förstelärarnas utvecklingsuppdrag.
Genom tydligt definierade arbetsprocesser för ökad närvaro hos eleverna.
- **Värdegrundsarbete**
Genom ökad förståelse för och vidareutveckling av undervisningens kvalitet.
Genom välgrundat och dokumenterat processarbete.
Genom ökad kunskap och gemensamma arbetsmetoder gällande trygghet och våldsprevention.

Skolåret 2021 präglades, som så många andra delar av samhället, starkt av pandemin. Skolledningar och skolpersonal upprätthöll under stark press sitt uppdrag att tillförsäkra eleverna en trygg och kunskapsutvecklande skolmiljö. Det rådande läget till trots fortsatte ett aktivt arbete för en ökad kvalitativ och likvärdig utbildning för samtliga elever i Botkyrkas grund- och grundsärskolor.

Med stor ödmjukhet inför de utmaningar som 2022 kan komma att bjuda på har det planerade utvecklingsarbetet för verksamhetsområdet tagit avstamp i att upprätthålla det pågående arbetet, med justeringar utifrån vad utvärdering och analys har visat.

2 Läroplanens områden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper (gsk)

Verksamhetsområdet har, med kontinuitet i sin riktning, envist hållit kvar sitt fokus mot att få fatt på undervisningens kvalitet snarare än att välja och implementera populära metoder för skolutveckling. Lokalt förankrade utvecklingsinsatser räknas även av Blossing (2018) som viktiga framgångsfaktorer. Här menas att verksamheten själv ska upptäcka och prioritera utvecklingsområdet och att skolledaren ska driva och äga mandatet för att man ska nå verklig effekt. Huvudmannens roll kommer fortsatt att vara att stärka rektorerna i deras arbete med analys och att ge dem förutsättningar för att lyckas med den.

Antalet skolor, med ett genomsnittligt meritvärde för åk 9 på eller över riksnittet, ska öka

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Det genomsnittliga meritvärdet för åk 9 ligger på eller över riksnittet	Genom statistik för de enskilda skolornas genomsnittliga meritvärde.
Elevernas genomsnittliga meritvärde, årskurs 9	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.

Alla skolor arbetar utifrån kommunens digitaliseringsplan i syfte att stärka elevernas lärande

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att digitala verktyg i undervisningen gör skolarbetet omväxlande	Mäts med frågan "När jag använder datorn/lärplattan blir skolarbetet omväxlande (jag använder t ex webben, ljud, bild, film, musik)" i elevenkäten.
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag har digital didaktik som en naturlig del av undervisningen	Mäts med frågan "Hos oss är digital didaktik en naturlig del i undervisningen!" i enkäten för pedagogisk personal.
Antalet datorer/devicer äldre än 8 år	Följs upp med hjälp av statistik.
Tillgång till dator/cromebook för medarbetare med pedagogiskt uppdrag	Antalet månadsarbetande medarbetare med pedagogiskt uppdrag som INTE har tillgång till dator/cromebook.
Antal skolor där som lägst 75% av medarbetarna med pedagogiskt uppdrag uppger att digital didaktik är en naturlig del i undervisningen	Följs upp genom statistik på frågan "Hos oss är digital didaktik en naturlig del i undervisningen" i enkäten för pedagogisk personal.

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten ska komplettera skolans lärandeuppdrag

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de lär sig nya saker på fritids	Mäts med frågan "Jag lär mig nya saker på fritids" i elevenkäten.

Fler elever ska under sin skolgång nå målen för grundskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i matematik.	Mäts och analyseras utifrån lärarbedömningar.
Elever i förskoleklass som vid kartläggningstillfället signalerar att de i åk 1 inte kommer att bedömas nå kunskapskraven i svenska.	Mäts och analyseras utifrån lärarbedömningar.
Elevernas kunskaper i ämnet matematik, årskurs 2	Mäts och analyseras utifrån insamlade lärarbedömningar. Andel elever som bedöms uppnå kunskapskraven
Elevernas kunskaper i ämnet svenska/svenska som andraspråk, årskurs 2	Mäts och analyseras utifrån insamlade lärarbedömningar. Andel elever som bedöms uppnå kunskapskraven
Elever med godkända resultat på de nationella proven åk 3	Mäts och analyseras utifrån provresultat.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 6	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 7	Analyseras utifrån betygsstatistik gällande andel elever.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 8	Mäts genom betygsstatistik, andel elever.
Elever med måluppfyllelse i alla ämnen, årskurs 9	Betygsstatistik, andel elever.
Elevernas behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, årskurs 9	Mäts och analyseras utifrån betygsstatistik.

Alla skolor med fritidshem arbetar för att verksamheten utvecklar elevernas sociala färdigheter och stärker gruppdynamiken

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de är trygga på fritids	Mäts med frågan "Jag känner mig trygg på fritids" i elevenkäten.

Alla skolor har ett välfungerande arbete kring problematisk skolfrånvaro**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevfrånvaron minskar	Med statistik från den gemensamma lärplattformen.
Skillnader mellan faktisk elevfrånvaro och anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudman	Jämförande statistik från lärplattformen och det gemensamma journalsystemet. Vid jämförelsen tas frånvarostatistik för elever med skolfrånvaro på 20-50% samt >50% fram och sätts i relation till de anmälningar till huvudman som kommit in. Bedömningen Ja, innebär att det stämmer överens och Nej att det förekommer en skillnad.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Stödinsats i samverkan med team skolnärvaro	Minskad elevfrånvaro. Större efterlevnad av de gemensamma riktlinjerna.	Rektor följer upp elevfrånvaron. Skolpliktsansvarig följer upp elever med hög skolfrånvaro i relation till antal anmälningar om problematisk skolfrånvaro till huvudman.
Arbete med riktlinje, rutiner, dokumentation och analys gällande skolfrånvaro	Ett strukturerat arbetssätt med att följa frånvaron ska synliggöra det förebyggande och främjande arbetet.	Kartläggning av hur rutinarbetet sker.

Alla skolor med fritidshem har en egen arbetsplan för verksamheten

I arbetsplanen ska mål och aktiviteter framgå. Syftet med den särskilda arbetsplanen är att stärka analysen av verksamhetens kvalitet.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Fritidshemmens arbetsplaner är bilagda skolornas i det kommungemensamma verktyget Stratsys	Kontroll av att arbetsplanen är bilagd.

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling.	Mäts med frågan "Vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling" i enkäten för pedagogisk personal.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Samverkan med intresseorganisationer (tex stiftelsen läxhjälpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi för en ökad kunskapsutveckling.	Genom analyskonferens.
Läs- och skrivnätverket	Genom att knyta forskarkompetens till nätverket säkerställs att den kompetensutveckling som sker inom gruppen vilar på vetenskaplig grund.	Genom analyskonferens.
Utvecklingsinsatser inom ramen för Verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att följa tidig läsinläring.	I vårt systematiska kvalitetsarbete. Det pågår också ett utvecklingsarbete kring hur vi kan följa den statistik som LegiLexi genererar.

Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Externa skolplaceringar	Antal elever som har externa placeringar, det vill säga elever som på grund av särskilda skäl får sin skolplacering på grundskolor utanför Botkyrka kommun.
Antal ansökningar till Flexgrupp	Uppföljning sker genom kontroll av antalet ansökningar i relation till antal elever på skolan?

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp och utveckla arbetet med flexgrupper på skolorna	Färre externa placeringar.	Genom att följa och analysera antal externa placeringar.

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utmärkingsinsatser inom ramen för verksamhetsstöd	En ökad systematik för skolorna att utveckla en inkluderande lärandemiljö.	I vårt systematiska kvalitetsarbete.

2.1.2 Bedömning och betyg (gsk)

En likvärdig och allsidig bedömning av elevernas kunskaper hänger samman med den lärmiljö som råder.

Arbetet med att bygga ett kommunövergripande nätverk för förstelärare respektive ämneslärare har på grund av pandemin varit pausat. Ambitionen för 2022 är att nätverken ska aktiveras. Den förväntade effekten är bland annat att utifrån vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet stärka deltagarnas kompetens och samsyn på bedömning.

Alla skolor arbetar för att sambandet mellan betyg och nationella prov stärks och att avvikelser kan redovisas

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Anmärkningsvärda avvikelser i förhållandet mellan betyg och resultat på nationella prov	Bedöms utifrån analys av samband/avvikelser NP och betyg

Alla lärare har hög bedömarkompetens för att stärka likvärdigheten

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att de vet vad som krävs i deras skolarbete	Mäts med frågan "Jag vet vad jag ska kunna för att nå kunskapskraven i de olika ämnena" i elevenkäten.
Alla elever har relevanta och uppdaterade kunskapsmatriser i lärplattformen	Genom rektors bedömning av nuläget.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
System för undervisning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet	Ökad likvärdighet	Genom analys

2.1.3 Kunskaper (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet för god kunskapsutveckling hos eleverna för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Kunskaper* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

I det här avsnittet återfinns det som är särskilt gällande för grundsärskolornas utvecklingsarbete.

Alla skolor har ett strukturerat språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag arbetar medvetet för att undervisningen ska stimulera elevernas språkutveckling.	Mäts med frågan "Vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling" i den årliga enkäten för pedagogisk personal från förvaltningen
Elever som uppnår kunskapskraven i alla ämnen	Andel elever (som läser ämnen) i grundsärskolan som uppnår kunskapskraven i alla ämnen ökar

Alla skolor har utvecklande och inkluderande lärmiljöer, vilket vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

Fler elever ska under sin skolgång utvecklas mot målen för grundsärskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Åk 6, betyg i alla ämnen	Andel elever i åk 6 som bedöms uppnå kunskapskrav för lägst betyget E i samtliga ämnen enligt grundsärskolans kursplan (oavsett om elevens vårdnadshavare har begärt ett betyg)
Åk 7, betyg i alla ämnen	Andel elever i åk 7 som bedöms uppnå kunskapskrav för lägst betyget E i samtliga ämnen enligt grundsärskolans kursplan (oavsett om elevens vårdnadshavare har begärt ett betyg)
Åk 8, betyg i alla ämnen	Andel elever i åk 8 som bedöms uppnå kunskapskrav för lägst betyget E i samtliga ämnen enligt grundsärskolans kursplan (oavsett om elevens vårdnadshavare har begärt ett betyg)
Åk 9, betyg i alla ämnen	Andel elever i åk 9 som bedöms uppnå kunskapskrav för lägst betyget E i samtliga ämnen enligt grundsärskolans kursplan (oavsett om elevens vårdnadshavare har begärt ett betyg)
Åk 6, grundläggande kunskaper i alla ämnesområden	Andel elever åk 6 som bedöms kunna nå kunskapskraven för grundläggande kunskaper i alla ämnesområden i slutet av åk 9 (efter elevens förutsättningar)
Åk 9, Grundläggande kunskaper i alla ämnesområden	Andel elever åk 9 som bedöms nå kunskapskraven för grundläggande kunskaper i alla ämnesområden (efter elevens förutsättningar)

2.1.4 Bedömning och betyg (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet för god kunskapsutveckling hos eleverna för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under Kunskaper för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

I det här avsnittet återfinns det som är särskilt gällande för grundsärskolornas utvecklingsarbete.

Alla lärare har hög bedömarkompetens inom grundsärskolan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Legitimerade och behöriga lärare	Andel legitimerade och behöriga lärare inom grundsärskolan ökar

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gsk)

Elevernas möjlighet till arbetsfokus (studiero) är sammanflätat med undervisningens kvalitet. Varför planerings- och uppföljningsarbetet för läroplansområdet beror på insatser och dess effekter formulerade under *Kunskaper*.

Elevernas upplevelse av trygghet i skolan är en viktig faktor för att en god kunskapsutveckling ska kunna ta form. Varför värdegrundsarbetet är ett prioriterat utvecklingsområde.

Alla skolor har ett pågående utvecklingsarbete för att öka kvaliteten i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av arbetsfokus (studiero)	Mäts med frågan "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna" i elevenkäten.
Elevernas upplevelse av lärarnas förväntning på dem	Mäts med frågan "Mina lärare förväntar sig att jag ska nå kunskapskraven i alla ämnen" i elevenkäten.
Medarbetare med pedagogiskt uppdrag leder undervisningen så att en lugn och trygg lärmiljö skapas	Mäts med frågan "Vi leder undervisningen så att en lugn och trygg lärandemiljö skapas" i enkäten för pedagogisk personal.
Skolorna arrangerar förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid)	Mäts med frågan "Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid)" i enkäten för pedagogisk personal.
Antal skolor där som lägst 80% av eleverna är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram (exkl nyanlända)	Följs upp utifrån betygsstatistik.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal skolor där som lägst 75% av eleverna uppger att de har möjlighet till arbetsfokus (studiero) på lektionerna	Mäts utifrån statistik på frågan "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna" i elevenkäten.

Alla skolor har ett systematiskt värdegrundsarbete för att öka elevernas upplevelse av trygghet i utbildningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet	Mäts med frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i elevenkäten.
Medarbetares upplevelse av trygghet	Mäts med frågan " Hos oss finns ett respektfullt förhållningssätt mellan vuxna och elever" i enkäten för pedagogisk personal.
Antal skolor där som minst 90% av eleverna uppger att de känner sig trygga	Mäts utifrån statistik på frågan "Jag känner mig trygg i skolan" i elevenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Öka kompetensen och säkerställa rutiner kring anmälningar om kränkande behandling	Säkerställa att anmälningar tas om hand på ett korrekt sätt och att insatser görs för att motverka kränkande behandling.	Mäts och analyseras utifrån statistik från det kommungemensamma verktyget för anmälan och utredning av kränkande behandling.
Följa skolorna i deras arbete med Tåget och MVP	Öka kunskap i syfte att långsiktigt stärka det förebyggande och främjande arbetet.	Uppföljning sker vid planerad uppföljningskonferens.
Samverka med intresseorganisationer (tex Tullinge fotboll och Fittja IF/Korpen)	Genom samverkan med andra organisationer arbetar vi förebyggande och främjande för elevernas känsla av trygghet.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för att utveckla trygghet och studiero

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevhälsoteamets tillgång till de föreskrivna kompetenserna	Mäts genom uppföljning av skolornas tillgång till de föreskrivna kompetenserna.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gsk)

Att utveckla elevernas kunskaper om och förmåga att verka i en demokratisk omvärld är ett av skolans viktiga uppdrag. Varför forum för delaktighet och inflytande är en självklarhet i skolans verksamhet.

Utvecklingsområdet gällande *Elevernas ansvar och inflytande* handlar främst om det informella inflytandet, i utbildningen och i undervisningen. Vilket är ytterligare en aspekt av undervisningens kvalitet, varför planerings- och uppföljningsarbetet för läroplansområdet beror på insatser och dess effekter formulerade under *Kunskaper*.

Alla skolor har elevråd/sakråd där elevernas synpunkter tas tillvara

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av delaktighet i frågor som är viktigt för dem i skolan.	Andelen elever som svarar positivt på frågan "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan" i elevenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbildning för utsedda elevskyddsombud	Med ökad kompetens ska upplevelsen av delaktighet öka.	Genom att följa deltagarantalet vid utbildningen.

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån ålder och mognad, är delaktiga i planeringen av undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att kunna vara med och påverka arbetet på lektionerna	Andelen elever som svarar positivt på frågan "På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" i elevenkäten.
Antal skolor där som lägst 85% av eleverna uppger att de kan påverka sådant som är viktigt för dem i skolan	Mäts utifrån statistik på frågan "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan" i elevenkäten.

2.2.3 Normer och värden (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva värdegrundsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Normer och värden* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva arbetet för delaktighet och inflytande hos eleverna för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Elevers ansvar och inflytande* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

Alla skolor arbetar för att eleverna, utifrån sina förutsättningar, är delaktiga i planeringen av undervisningen

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Skola och hem (gsk)

Skolorna är måna om goda vårdnadshavarrelationer och att ge vårdnadshavare möjlighet att vara delaktig i sitt barns skolgång. Skolorna verkar utifrån olika socioekonomiska förutsättningarna och måste därför anpassa såväl kanaler som insatser för att på bästa sätt bemöta vårdnadshavarna utifrån deras behov.

Verksamhetsrådets bidrag kommer fortsatt att vara att stärka rektorerna i deras arbete med analys och att ge dem förutsättningar för att lyckas med den.

Alla skolor har samråd med vårdnadshavare (tex föräldramöten och föräldraråd)

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Vårdnadshavares upplevelse av delaktighet genom samråd	Andelen positiva svar på frågan "Skolan erbjuder möjligheter för mig att delta i samråd om skolans verksamhet" i vårdnadshavarenkäten.

Alla skolor har rutiner och kunskap att möta klagomål

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Arbete med processen för klagomålshantering	Fler synpunkter och klagomål ska besvaras och bemötas på ett konstruktivt sätt.	Genomlysning av hur skolorna kommunicerar gällande klagomål och anmälningar till huvudman och Skolinspektionen

2.3.2 Övergång och samverkan (gsk)

Den tidigare kommungemensamma insatsen med processkartläggning av övergången mellan förskola och förskoleklass pausades med anledning av organisationsförändringar inom förskolorna och grundskolorna samt på grund av pandemin. Under 2021 startades arbetet igen och planeras fortsätta under 2022.

Alla skolor arbetar för att elevernas övergångar mellan skolformerna (förskola och gymnasium) fungerar

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Bortval av kommunal grundskola	Andelen folkbokförda elever, vars vårdnadshavare har högre utbildning, som väljer en skola utanför kommunens regi.
Avbrutna studier under första skolåret på gymnasiet	Andelen elever folkbokförda i Botkyrka kommun och inskrivna på en kommunal gymnasieskola i kommunen som avbryter sina studier under sitt första skolår.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Förbättra övergången från förskola till grundskola och från grundskola till gymnasiet	Att öka alla barns och elevers förutsättningar att lyckas i den nya skolformen.	Mäts och analyseras utifrån det underlag som lämnas av såväl överlämnande som mottagande skolform i respektive kvalitetsrapport.

Alla skolor har välfungerande samarbeten med andra aktörer

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomförande av Kraftsamlingar, där skola, socialtjänst och polis är närvarande	Antal genomförda Kraftsamlingar där alla parter är närvarande.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Deltagande i styrgrupper och BUS	Ett aktivt deltagande bör leda till att de samverkansformer som pågår och utvecklas är ändamålsenliga för grundskolan i Botkyrka.	Analyskonferens

2.3.3 Skolan och omvärlden (gsk)

Som stöd till skolornas arbete med studie- och yrkesvägledning genom hela utbildningen finns ett kommungemensamt nätverk för studie- och yrkesvägledare som leds av en central samordnare.

Alla skolor arbetar med att ge eleverna vägledning inför sitt gymnasieval**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av den vägledning de fått	Mäts med frågan "I min klass har vi pratat om olika yrken och om studier efter grundskolan" för årskurs 9 i elevenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Övergripande plan för studie- och yrkesvägledning (SYV)	Att fler elever gör genomtänkta utbildnings- och yrkesval.	Följs upp genom avstämning mellan verksamhetschef och samordnare för SYV-nätverket.

2.3.4 Rektorns ansvar (gsk)

Det systematiska kvalitetsarbetet omfattar även systematik inom ekonomi. En ekonomisk medvetenhet och bra beslutsstöd för chefer är en förutsättning för utveckling av verksamheten. Komplexiteten för att få en budget i balans har blivit större utifrån ekonomiska utmaningar. Verksamhetsområdet kan se utmaningar i relationen mellan kommunalt och statligt uppdrag; mellan givna ekonomiska förutsättningar och det pedagogiska ledarskapet.

Strukturer för stöd och styrning till rektorernas arbete finns bland annat i förvaltningens Plan för Systematiskt kvalitetsarbete och Process för hantering av avvikelser i grundskolornas verksamhet.

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Tydlig dokumentation inom tidsram	Verksamhetschefs bedömning i samråd med kvalitetsstöd.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgrupp med hjälp av kvalitetsstöd	En ökad kompetens och delaktighet i gemensamma analyser ska leda till djupare analyser på de egna skolorna	Verksamhetschefens bedömning i samråd med kvalitetsstöd.

Rektorsgruppen har en stabil sammansättning

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal nyrekryteringar i rektorsgruppen	Mäts med statistik från HR.
Rektorers upplevelse av att de har förutsättningar att utföra sitt uppdrag under arbetstid	Mäts med frågan " Jag hinner med mina arbetsuppgifter inom min ordinarie arbetstid" i medarbetarenkäten.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att rektorerna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.
Handledningsinsatser till rektorer och skolledningar i behov	Ökad kompetens ska leda till att rektorer och skolledare i högre utsträckning är rustade för att genomföra sitt uppdrag.	Genom analys av genomförda insatser.
Samverkan med stödfunktionerna kvalitetsstöd, ekonomi och HR	Genom att stödfunktionerna är nära rektorsgruppen och skolledningarna ska samverkan dem emellan öka och en gemensam förståelse för uppdraget finnas.	analys

Rektorerna verkar som pedagogiska ledare

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Medarbetarnas upplevelse av att arbetsplatsens mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt	Resultat på frågan "Min arbetsplats mål följs upp och utvärderas på ett bra sätt" i den kommungemensamma medarbetarundersökningen.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Kollegialt lärande i rektorsgruppen	En ökad kompetens och delaktighet ska leda till att rektorerna är bättre rustade att genomföra sitt uppdrag	Verksamhetschefs bedömning

2.3.5 Skola och hem (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva utvecklingsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Skola*

och hem för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

2.3.6 Övergång och samverkan (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva utvecklingsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Övergång och samverkan* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

2.3.7 Skolan och omvärlden (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva utvecklingsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Skolan och omvärlden* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

Alla elever inom grundsärskolan och dess vårdnadshavare ska få god vägledning inför studieval till gymnasiet

2.3.8 Rektorns ansvar (gsär)

Enligt verksamhetsområdets organisationsstruktur omfattas grundsärskolan i det aktiva utvecklingsarbetet för respektive grundskola som grundsärskolan ligger under. De mål, indikatorer och insatser som är formulerade under *Rektorns ansvar* för grundskolans läroplan ska därför anses vara bärande även för grundsärskolans verksamhet.

Alla skolledningar analyserar och dokumenterar resultat och utvecklingsarbete i givet system

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal grundskolor där som lägst 75% av lärarna är legitimerade i minst ett ämne	Följs upp utifrån personalstatistik.
Andel lärare i grundsärskolan som är legitimerade i minst ett ämne	Följs upp utifrån personalstatistik.
Andelen elever i kommunens skolor som har en god hälsa ökar.	Utifrån en beslutad bedömningsmatrix bedömer förvaltningsledningen uppnåendegraden för måttet.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Ett medicinskt team inom ramen för verksamhetsstöd	Att få ett mer kraftfullt arbete för barn och elevers hälsa.	Verksamhetschef för grundskola säkerställer att teamet organiseras och att verksamhetschefens uppdrag är tydligt.

Alla skolor har budget i balans och använder given ram för att stärka elevernas lärande**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Budget i balans	Följs upp vid bokslut.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Stödinsatser av ekonomistöd	Antalet skolor med budget i balans ska öka.	analys, verksamhetschef och ekonomichef

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinn i skolbespisningen	Mäts i kg mat som kastas.
Andelen ekologisk mat följer kommunens riktlinjer	Ekologiska matvaror i relation till samtliga inhandlade matvaror.
Deltagande i kommunens skräpplockardagar	Mäts genom att skolorna besvarar Ja eller Nej vid uppföljningen av indikatorn.

Antalet skolplatser ska motsvara behoven i respektive stadsdel**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antalet elever som väljer kommunal skola inom kommunen	Statistik över skolvalsplaceringar

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Aktivt deltagande i arbetet med långsiktig planering av ekonomi och skolstruktur.	Med ökad kompetens och samverkan kring det strategiska arbetet med skolstrukturen ska utbudet av skolplatser bättre korrelera med behoven.	Analyskonferens

Behöriga medarbetare stannar över tid**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen legitimerade lärare i grundskolans ämnen	Statistik över antalet legitimerade lärare i relation till antalet lärare.
Andelen legitimerade lärare mot fritids	Statistik över antalet legitimerade lärare i relation till antalet lärare.
Personalomsättning av legitimerade medarbetare	Statistik över antalet legitimerade lärare som avslutar sin tjänst inom Botkyrka kommun.

Elevhälsans medicinska insatser (EMI) fungerar fullgott och utan anmärkningar**Indikatorer kopplade till målet:**

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal avvikelseanmärkningar	Följs upp med statistik från de stickkontroller som medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) genomför.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utveckling av organisation och styrning för elevhälsans medicinska insatser	Med en tydlig organisation och ansvarsfördelning samt med klargörande rutiner och dokumentation ska elevhälsans medicinska insatser fungera fullgott och utan anmärkning.	Verksamhetschef och MAS gemensamma analys.

Alla skolors elevhälsoteam arbetar förebyggande och främjande för elevernas fysiska och psykiska hälsa

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Antal skolor med pågående YAM-insats (Youth Aware of Mental health)	Följs upp utifrån skolors deltagande i Karolinska Institutets hälsofrämjande och preventiva insats YAM.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Deltagande i Karolinska Institutets hälsofrämjande och preventiva insats Youth Aware of Mental health - YAM	Syftet med insatsen är att förbättra den psykiska hälsan och minska självmordshandlingar hos skolelever i åldern 14-16 år.	Genom analys.
Digitalt kuratorstöd	En ökad tillgänglighet.	Uppföljning sker vid planerad analyskonferens.
Dembraprojektet	Nordiskt samarbetsprojekt i syfte att förebygga fördomar, främlingsfientlighet, rasism	elevenkäten och samtal med skolledningen

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva skolor

"Jag är nöjd med min skola och rekommenderar den till andra" är ett intressant mått på attraktiva skolor men det finns fler perspektiv man kan ha på detta såsom bland annat antal elever som söker, hur elever uttrycker trygghet och trivsel och betygsresultat.

Processmål för verksamhetsområde grundskola.

Nämndmål

Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva förskolor och skolor.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevda nöjdhet	Utifrån det nöjdhetsindex som utbildningsförvaltningen har tagit fram från svar på elevenkäten.
Andel elever som väljer att påbörja sin skolgång (förskoleklass) i sin stadsdel	Mäts utifrån statistik gällande andel förstahandsval i sin stadsdel vid skolvalet.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Synliggörande av våra verksamheter	Genom att synliggöra (marknadsföra) våra verksamheter bör vi bättre kunna visa på den kvalitet som kommunal skola i Botkyrka erbjuder.	Följs upp vid planerad analyskonferens.

3 Särskilda frågor för verksamhetsområdets uppföljning och för uppföljning av utbildningsnämndens mål och budget

Planerade förstärkningar utifrån den socioekonomiska tilldelningen

Utdelning av statsbidrag med syfte att förbättra arbetsmiljö

Skolverket har riktat statsbidrag till Fittjaskolan Botkyrka Norra, Karsby International School, Skogsbacksskolan och Borgskolan. Bidraget ska gå till insatser som kan förbättra förutsättningarna för exempelvis; kompetensutveckling, avlasta lärares administration och dokumentation, insatser för kollegiala samverkansformer och arbetssätt, personalomsättning, systematiskt kvalitetsarbete, arbetsro och trygghet, nulägesanalys av skolenheternas utmaningar, fysisk arbetsmiljö.

Utdelning av statsbidraget "Skolmiljarden"

Utbildningsförvaltningen har efter genomförd behovsanalys identifierat ett utvecklingsområde gällande mottagandet av nyanlända och deras lärande. Bidraget ska gå till utökad studiehandledning i modersmål, lovskola, digital kurator och utökad simskola.

Förväntad effekt relaterat till läroplansuppdraget

Samtliga planerade förstärkningar förväntas att på sikt utjämna skolsegregationens effekter.

4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2022

Gymnasieskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens områden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper (gy).....	5
Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	5
Gymnasieskolans resultat ska öka	5
Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	6
2.1.2 Bedömning och betyg (gy).....	7
Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning	7
Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.....	8
2.1.3 Kunskaper (gysär)	9
Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	9
Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	9
2.1.4 Bedömning och betyg (gysär)	9
Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	9
2.2 Värden.....	10
2.2.1 Normer och värden (gy).....	10
Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö.....	10
Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro	11
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy).....	12
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	13
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	13
2.2.3 Normer och värden (gysär)	13
Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö	14
Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero	14
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär).....	14
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	15
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	15
2.3 Samverkan och ansvar.....	15
2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy).....	15
Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar	16
Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder	16

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet.....	16
2.3.2 Rektorns ansvar (gy)	16
Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet.....	16
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	17
2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär).....	17
Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder.....	17
2.3.4 Rektorns ansvar (gysär).....	18
Att rektor har och ges förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet för gymnasiesärskolan.....	18
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	18
2.4 Övriga.....	19
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	19
Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram.....	20
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	20

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

2022 inleds med ett rollskifte av tillförordnad verksamhetschef för gymnasieskolornas verksamhetsområde. Detta har föranlett en avvaktan med insatser kopplade till prioriterade utvecklingsområden. I arbetet med planeringen av verksamhetsåret kommer särskilda insatser vid behov att tas fram i samband med måluppföljningen av respektive huvudtema i utvecklingsarbetet. Syftet med detta upplägg är att skapa väl genomtänkta och förankrade insatser.

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2022 styras utifrån följande prioriterade utvecklingsområden:

Effektivare resursplanering och fördelning

Utveckla resursplanering och fördelning av resurser samt att arbeta med de effekter som effektiviseringskraven medför, så som exempelvis risken för försämrade möjligheter till elevnära stödfunktioner.

Utveckla strategier för framtida programstruktur och utbud i Botkyrka kommuns gymnasieskolor och gymnasieutbyggnad.

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för att framförallt möjliggöra bättre analyser och därmed driva utvecklingen framåt och belysa rätt frågor. Arbetet har påbörjats med en genomlysning och förnyelse av de indikatorer och uppföljningsmått som tillämpas.

Ytterligare öka andelen elever med gymnasieexamen

Djupare analys av det negativa trendbrottet inom yrkesprogrammen. Samt utveckla uppföljningen av resultaten och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen.

Elevernas upplevelse av delaktighet samt trygghet och arbetsro.

Mot bakgrund av den skillnad som framträtt mellan elevers upplevelse av trygghet och arbetsro samt inflytande och delaktighet, behöver fördjupade kartläggningar genomföras för att nyansera och komplettera data.

2 Läroplanens områden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper (gy)

Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av innehållet i den individuella studieplanen på språkintröddning	Andel elever som håller med om påståendet "Min individuella studieplan (ISP) innehåller ämnen och kurser som jag behöver för att nå mina mål" Elevenkät åk 2 riktad till Språkintröddning åk 1-4.
Uppfattning hos pedagogisk personal om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel som håller med påståendet i enkät för pedagogisk personal: Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid).
Elevernas upplevelse av att undervisningen motiverar dem att vilja lära mera	Data för enkätfrågan i årskurs 2 används. Kommentar och jämförelse bör göras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1.
Uppfattning hos pedagogisk personal av att eleverna upplever undervisningen som meningsfull	Självskattningsfråga i enkät till pedagogisk personal. Andel positiva svar på frågan Hos oss märks det att elever tycker att undervisningen är meningsfull.
Uppfattningen hos pedagogisk personal i vilken grad de arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling	Genom självskattning i enkät till pedagogisk personal och frågan: vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling. Andelen positiva svar.

Gymnasieskolans resultat ska öka

Verksamhetsområdets resultat ska öka, därmed når fler elever högre betyg och examen. Inom de yrkesinriktade programmen sjönk examensfrekvensen från 87 procent till 78 procent 2021. En påverkansfaktor som framförts har varit svårigheten att fullt ut stöddja elevgrupper som kommit in med låga intagningspoäng. En djupare analys av det negativa trendbrottet kommer krävas. Behov av att utveckla uppföljning av resultat och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen har också framträtt.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka	Genom statistik per skola och för kommunen totalt som tas fram av kvalitetsstöd
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på yrkesprogrammen ska öka	Genom statistik som tas fram av kvalitetsstöd
Andel elever på högskoleförberedande program som tar gymnasieexamen ökar.	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I september efter sommarskola (Halvår 2)

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever på yrkesprogram som tar yrkesexamen ökar	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I september efter sommarskola (Halvår 2)
Andel gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program	Elever med tillfälliga personnummer har uteslutits från måttet. Data hämtas från Kolada. (Byte föregående år fr. IM till nationellt program, andel av nybörjade i kommunala skolor).
Genomströmning IM-elever språkintröduktion	Andel elever på språkintröduktion som går vidare till andra studier efter två år. Beräknas utifrån befintligt antal och inte efter det totala antal som skrevs in två år bakåt. Det bör kommenteras i analysen hur stor andel som inte längre är inskrivna pga att de t ex bytt folkbokföringsadress, eftersom det är väsentligt för att förstå verksamheten. Handläggare VOG tar ut statistik från UEDB.
Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, som har gått på introduktionsprogram	Indikatorn mäts genom andel elever som börjat på IM-program i kommunal regi i Botkyrka för 4 år sen, men examen eller studiebevis inom fyra år. Data hämtas från Kolada. Notera även antal som börjat respektive slutat. Måttet tas fram genom antal elever som började på IM på gymnasier i kommunal regi för fyra år sen, med examen /studiebevis inom tre år, dividerat med antal elever som började på IM för fyra år sen. Endast elever med studiebevis om 2500 poäng redovisas (SCB).

Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Inkluderande lärmiljöer innebär övergripande att det är sammanhanget som ska anpassas efter individernas behov. Skolans lärmiljöer kan förstås som en kombination av fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner. Ifous (2017) beskriver inkluderingsbegreppet på följande vis:

Skolan möter varje individ utifrån dess behov och anpassar sig efter eleverna – inte tvärtom

Alla elever är delaktiga i ett sammanhang och att de får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar

Elevernas olikheter är en tillgång i undervisningen och för lärandet

Skolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever

Inkluderande lärmiljöer främjar alla elevers utveckling såväl social som kunskapsmässigt.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas närvaro i skolan	Elevernas närvaro i skolan är en indikator på att de ges möjligheter att till utveckling och stimulans utifrån sina förutsättningar Förslag: att titta på närvaron för att inte

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
	hamna i en sats där vi särskiljer giltig och ogiltig frånvaro. Skolverkets rekommendationer till huvudmän: -Led och styr det närvarofrämjande arbetet och sprid kunskap om frågor kring närvaro och frånvaro i skolorna -Ta hänsyn till och förebygg kända risker för frånvaro -Stötta och följ upp rektorernas arbete med uppföljningen av skolornas frånvarostatistik -Skapa gemensamma rutiner för frånvaroutredningar och ge stöd till rektorerna i det åtgärdande arbetet
Eleverna i åk 1 upplever att lärarna är bra på att förklara så att de förstår.	Elevenkät åk 1 och andel positiva svar för: "Mina lärare är bra på att förklara så att jag förstår "
Upplevelse av samarbete med elever från andra program, i gruppen elever på Språkintröduktion	Andel elever som svarat positivt på påståendet "På min skola samarbetar elever på språkintröduktion med elever från andra program"
Elevernas upplevelse av variation på arbetsätt under deras lektioner (åk 2)	Genom andel positiva svar i elevenkät åk 2. Kommentera i analysen motsvarande resultat för elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse av att få extra hjälp om de behöver (åk 2)	Andelen positiva svar på enkätfrågan årskurs 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkät åk 1, i analysen.

2.1.2 Bedömning och betyg (gy)

Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning

Det är en variation emellan kommunens skolor hur väl skolornas betyg överensstämmer med rikssnittet i avvikelser över satta betyg i förhållande till de nationella proven. På kommunnivå är avvikelserna nära rikssnittet. Tullinge gymnasiums modell för att öka likvärdigheten i bedömning och betygsättning kommer att vara vägledande i detta arbete

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Kursbetyg - betyg NP Ma 1a på yrkesprogram	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP En5	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sv1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP En6	Analys av statistik.
Kursbetyg - betyg NP Sv3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sva1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sva3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Ma 2b	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Ma 3c	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS

Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Analysen 2021 visade på en övergripande utvecklingspotential i skolornas arbete med utvecklingssamtalen. Även lärarnas löpande dialog med eleverna om vad som krävs för att uppnå olika betyg och hur eleverna ligger till under kursens gång visade detta. Därav har fler indikatorer från olika enkätunderlag kompletterats till kommande uppföljningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever (åk 2) som upplever att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt	Andelen elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Utvecklingssamtalet med min mentor/handledare känns meningsfullt" i den läns-gemensamma elevenkäten för åk 2. Jämförs med motsvarande enkätresultat för elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de känner till kraven för de olika betygen	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. Jämför med resultaten från elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare informerar mig under kursens gång hur jag ligger till" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. I analysen jämförs eller kommenteras resultatet från elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse (åk 2) av att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. Motsvarande enkätresultat för åk 1 jämförs och kommenteras i analysen.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera enkätfrågornas innebörd utifrån elevernas perspektiv	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför uppföljning av läroplansområdenas teman Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.1.3 Kunskaper (gysär)

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella Programmet (Gy Sär) som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	Mäts genom andelen ja-svar på frågan om det är roligt att lära sig nya saker, i elevenkät gy sär Individuella Programmet.
Andelen elever (NP) som upplever att undervisningen motiverar dem att vilja lära sig mer.	Mäts genom enkätfrågan om motivation, på gy sär Nationella Programmet.

Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (gy sär Nationella Programmet) som upplever att arbetssätten under lektionerna är varierade.	Indikatorn mäts genom andelen ja-svar för "Variation på arbetssätten under mina lektioner". Elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att få extrahjälp då de behöver (gy sär Nationella Programmet)	Mäts genom andelen ja-svar på enkätfrågan om upplevelse av extrahjälp, i elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan förklarar så att de förstår (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna förklarar så att en förstår. Elevenkät gy sär, Individuella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan hjälper dem med skolarbetet om de behöver det (Individuella Programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna i skolan hjälper en med skolarbetet när en behöver. Elevenkät gy sär Individuella Programmet.

2.1.4 Bedömning och betyg (gysär)

Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som uppger att utvecklingssamtalet med mentor/handledare känns meningsfullt (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om utvecklingssamtalet, riktat till elever nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om elevens lärare har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, riktat till elever på nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna informerar dem under kursens gång, om hur de ligger till (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på nationella programmet, gysär.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem förstå vad de ska göra för att förbättra sina studieresultat (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet, gysär.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gy)

Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö

En trygg skolmiljö är en förutsättning för lärande. Fler indikatorer har tagits fram för 2022 för att bättre kunna följa upp och utvärdera elevernas upplevelse av trygghet och skolornas arbete med detta.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan enligt elevenkät åk 2	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag känner mig trygg på min skola" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat från elevenkät åk 1 i analysen. Ska i analysen jämföras med motsvarande fråga i elevenkäten åk 1.
Att planen mot kränkande behandling beskriver skolornas faktiska förebyggande samt främjande arbete och aktiva åtgärder.	Indikatorn följs upp av kvalitetscontroller och verksamhetschef genom granskning av skolornas planer. Planen godkänns om alla ska-krav från Skolverket och DO finns med. Enligt Skolverket SKA planen innehålla: <ul style="list-style-type: none"> • en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar • en redogörelse för vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året • en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående årsplan har genomförts. <p>Enligt Diskrimineringslagen SKA även detta finnas med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovisning av de riktlinjer och rutiner som finns och planeras i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. <p>I planen BÖR det också redogöras enligt Skolverket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet • vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas • vilka rutiner verksamheten har för akuta situationer
Att andelen elever åk 2, som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning, minskar.	Elevenkät åk 2: Att andelen elever som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning minskar.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
	I analysen behöver även andel som svarat 'vet inte' på elevenkätfrågan problematiseras
Språkintrouktion elevenkät åk 1-4: Elevernas upplevelse av att personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad.	Andel elever på språkintrouktion som svarar positivt på enkätfrågan: "Personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad"
Eleverna i åk 1 upplever att de blir respekterade för den de är av övriga elever	Elevenkätfrågan åk 1.
En ökning av andelen personal som uppfattar att kränkingsincidenter på skolan rapporteras till rektor.	Andel som håller med påståendet ganska bra och helt och hållet i personalenkätsfrågan: Om någon i personalen får kännedom om att en elev kan ha utsatts för kränkande behandling så rapporteras det in i DF Respons. (Observera att enkätfrågan görs om 2022 då de flesta känner till verktyget genom länk i V-klass och ej genom namnet DF Respons).

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp förhållningssätt och kunskapsläget i förhållande till incidentrapportering	Insatsen ska undanröja hinder för åtgärdande och förebyggande insatser mot kränkande behandling. Målbilden är en väl fungerande och tillitsskapande process för incidentrapportering. Bakgrunden är den underrapportering av kränkingsincidenter såväl som trakasserier som synliggjorts under 2020/2021.	Genom att följa frekvens och förändringar i inkommande incidentrapporteringar rörande trakasserier och kränkningar.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro

En övergripande bedömning är att en begreppsdiskussion behöver genomföras tillsammans med elever för att utveckla en samsyn gällande definition av arbetsro.

För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymmet för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Det är arbetsro på mina lektioner" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel positiva svar från elever språkintrödnktion åk 1-4, för att de vet vem på skolan de kan prata med om de behöver	Andel som svarar positivt på enkätfrågan: "Jag vet vem på skolan jag kan prata med om jag behöver, till exempel när jag har frågor eller problem". Källa: Läns gemensam elevenkät Språkintrödnktion åk 1-4 (samma plattform som elevenkät åk 2).
Elevernas upplevelse i åk 1 att det alltid finns någon på skolan de kan vända sig till med frågor och problem	Andelen positiva svar på elevenkätfrågan åk 1. Bedöms vara viktig för upplevelsen av arbetsro.
Andel elever åk 2 som upplever att lärarna bemöter dem på ett positivt sätt	Andel positiva svar på frågan i elevenkät åk 2
Lärarnas bedömning av att eleverna får möjlighet till arbetsfokus	Andel som håller med påståendet ganska bra och helt och hållet i enkäten för pedagogisk personal: Hos oss får alla elever möjlighet till arbetsfokus (studiero).

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet arbetsro utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En bearbetad samsyn gällande definition av begreppet arbetsro mellan elever och personal. För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymme för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför analyserna av tema Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy)

Kanalerna för elevernas inflytande och delaktighet har upprätthållits ganska bra under pandemin. Dock har kvalitén blivit lidande enligt rektorerna.

Variationer skolorna mellan finns. Och vad skillnaderna består av utifrån variabeln kön behöver undersökas närmre. Precis som med begreppet arbetsro syns ett behov att säkerställa på enhetsnivå att det finns en samsyn gällande deltagande och inflytande. Elever och lärare kan exempelvis ha olika uppfattningar om vad eleverna kan ha inflytande över. Vilken roll eleverna har i beslutsprocesser och hur beslutsprocesserna sker i skolan behöver därför kommuniceras tydligt (Rönnlund, 2011; Skolverket, 2015).

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Mina synpunkter tas till vara på ett bra sätt på min skola" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2.
Andel elever åk 1 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på skolan	Andel positiva svar på enkätfrågan åk 1.
Andel elever på språkintrödn som upplever att personalen tar hänsyn till elevernas åsikt om skolan	Andel positiva svar på elevenkäten för Språkintrödn åk 1-4: Personalen tar hänsyn till elevernas åsikter om skolan

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkäten i åk 1, i kommentarsfält och/eller analys
Andel elever i åk 2 som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera resultat för motsvarande fråga i elevenkät åk 1, antingen i kommentar och/eller analys.
Andel elever på språkintrödn som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Elevenkät språkintrödn åk 1-14, andel positiva svar: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet delaktighet utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför analyserna av tema Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.2.3 Normer och värden (gysär)

I slutet av 2021 befann sig gymnasiesärskolan ännu i ett pågående

kartläggande arbete. Ett utvecklingsarbete påbörjades under höstterminen med fokus på begreppstillämpning av kränkningar, diskriminering och trakasserier. Det är en process som bör följas upp i resultats- och kvalitetsdialog för att kunna ringa in eventuella utvecklingsbehov.

I de fokusgruppintervjuer som genomfördes under vårterminen 2021 framkom att det för elever på SÄR-IV är viktigt att få sina luncher på Annexet, en viktig del av vardagen och upplevelsen av trygghet. Det framkom också att elever inte känner sig trygga att ensam gå till cafeterian, vilket kanske även återspeglas i önskemålet om en större vuxennärvaro i korridorer och cafeterian.

Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever som är nöjda med skolans arbete mot mobbning (Nationella Programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på enkätfrågan om arbetet mot mobbning. Nationella programmet, gy sär.
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra (Individuella Programmet, gy sär).	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra. Elevenkät, Individuella Programmet gy sär.
Elevers upplevelse av att det finns elever som en är rädd för (individuella programmet gy sär).	Andelen nej-svar på frågan om det finns elever som en är rädd för.
Andelen elever som uppger att de känner sig trygga på skolan (nationella programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på frågan om elevernas upplevelse av sin trygghet på skolan. Elevenkäten för Nationella Programmet, gy sär.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella programmet som uppger att det är lugn och ro i klassrummet	Andelen positiva svar på enkätfrågan om lugn och ro i klassrummet till elever på individuella programmet.
Andelen elever som uppger att det är arbetsro på lektionerna, nationella programmet.	Andelen positiva svar på enkätfrågan till elever på nationella programmet.

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär)

På gymnasiesärskolans Nationella program tillämpas formella elevdemokratiska forum som matråd och klassråd, vars frågor sen tas vidare till elevrådet. På det individuella programmet utmanas den traditionella idén om formell delaktighet då elevernas språkliga förutsättningar ställer andra krav. Delaktighet och inflytande formaliseras på andra sätt. Exempelvis genom att aktuella frågor avgränsas till två i taget, då avgränsning är viktigt för förståelse och tydlighet. Ämnen kopplade till skolans värdegrundsarbete och demokratiuppdrag tas upp och avhandlas i små steg.

När uppföljning av delaktighet och inflytande görs på huvudmannanivå bör analysen omfatta delar som inte går att fånga i mätbara indikatorer. Språk och

kommunikation är ett eget ämnesområde i gymnasiesärskolan där den estetiska verksamheten utgör ett viktigt pedagogiskt verktyg, inte minst för att utveckla elevens självkänsla och samspel med andra. Därför bör uppföljning även belysa aspekter av det arbetet.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (NP) som uppger att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på skolan	Möts genom enkätfrågan till elever på Nationella Programmet i Gymnasiesärskolan
Elevernas upplevelse av att de vuxna lyssnar på dem (Individuella Programmet)	Andelen elever som uppgett att de vuxna lyssnar på dem. Enkätfråga till elever på Individuella programmet, Gymnasiesärskolan.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (Individuella Programmet)	Andelen elever på Individuella Programmet som svarat ja på frågan om de får vara med och påverka viktiga saker på skolan. (Individuella programmet).
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet Gysär.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka innehållet i undervisningen (NP)	Möts genom andel Ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de ska arbeta med olika skoluppgifter (Individuella programmet).	andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Individuella programmet Gysär.

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy)

Årskiftet 2021-2022 präglas åter av skärpta restriktioner till följd av pandemin.

Skolornas anpassningar till rådande förutsättningar och restriktioner syns bland annat genom den digitala omställning som skett och som också medfört ett lärande och är en kvalitetsutveckling. Med tanke på den enorma ansträngning som restriktionerna medför, är det anmärkningsvärt att så mycket fungerar så väl. Rektorer har under höstterminen vittnat om en växande trötthet i personalgrupperna och det tycks bli allt svårare att rikta blicken bortom pandemin. Det är därmed en faktor som behöver präglade även denna verksamhetsplanering även om det inte ännu går att se några större negativa

effekter.

Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar

Syv-nätverket är ett viktigt forum för bättre övergångar mellan grundskolan och gymnasium/gymnasiesärskola.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att studievägledare från samtliga områden, dvs grundskola, gymnasium, VUX samt KAA deltar i nätverksträffarna	Att delaktighet från samtliga områden sker kontinuerligt bedöms vara ett kvalitetsmått. Mäts genom uppföljning av närvaro och nätverksträffarnas löpande kontinuitet. Utvärderas i samband med uppföljning av Tema Samverkan och ansvar samt en andra utvärdering inför klarmarkering av kvalitetsrapporten.

Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever åk 2 som upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	Andel positiva svar på frågan om information och vägledning elevenkäten i åk2. Ska jämföras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1 i analysen.
Andelen elever på språkintröktion som upplever att de får hjälp av syv inför studier och arbete efter språkintröktion	Genom andelen 'instämmer' på enkätfrågan om hjälp från syv (studie- och yrkesvägledare) inför studier och arbete efter språkintröktion.

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet

2.3.2 Rektorns ansvar (gy)

Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet

Målet är framtaget för att specificera grundläggande delar av rektors förutsättningar, där ekonomi utgör en komponent.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att VOG tillsammans med Ekonomistöd och	Syftet är att kartlägga var budget tar vägen: att kunna	Att indikatorer tagits fram för att följa resursfördelningen

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
skolledningar identifierar och skapar underlag som visar resursutnyttjande på programnivå.	följa upp resurserna på respektive enhet och se vad programmen kostar. I vilken utsträckning bär sig respektive program?	på skolorna. Förslag på indikatorer bör tas fram till augusti 2022.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet.

Verksamhetsområdets mål ska spegla nämndemålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Lärarnas uppfattning om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildad och nyanställd personal	Andel som håller med påståendet i enkät till pedagogisk personal: Hos oss finns rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal
Uppfattning hos pedagogisk personal av förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andelen positiva svar (stämmer ganska bra och stämmer helt och hållet) på enkätfrågan till pedagogisk personal; Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisning (återkoppling, forum, tid).
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	TI: indextal publiceras i resultat- och indikatorpalett.
Antal medarbetare per chef	Antal medarbetare per chef. Datan hämtas från respektive enhet till huvudmannanivå.
Sjukfrånvaro personal	Sjukfrånvaro personal i förhållande till tillgänglig arbetstid

2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)

Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiesärskolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har pratat om olika yrken och skolor efter gymnasiesärskolan (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan (Individuella programmet)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att i utbildningen få kontakt med arbetslivet (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan om eleverna i sin utbildning får kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik. (Nationella programmet, gysär).

2.3.4 Rektorns ansvar (gysär)

Att rektor har och ges förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet för gymnasiesärskolan

Målet är framtaget för att specificera grundläggande delar av rektors förutsättningar, där ekonomi utgör en komponent.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att VOG tillsammans med Ekonomistöd och skolledning för Gysär identifierar och skapar underlag som visar resursutnyttjande på programnivå.	Syftet är att kartlägga var budget tar vägen: att kunna följa upp resurserna på respektive enhet och se vad programmen kostar. I vilken utsträckning bär sig respektive program?	Att indikatorer tagits fram för att följa resursfördelningen på skolorna. Förslag på indikatorer bör tas fram till augusti 2022.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet

Verksamhetsområdets mål ska spegla nämndmålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Uppfattning hos pedagogisk personal om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal	Genom andelen positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal på Gymnasiesärskolan.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Uppfattning hos pedagogisk personal, om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal i gymnasiesärskolan.
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	
Sjukfrånvaro personal	Sjukfrånvaro personal i förhållande till tillgänglig arbetstid

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Nämndens mål under rubriken Övriga kommunala mål och åtaganden är:

Botkyrka har en skolstruktur som motverkar skolsegregationen och dess effekter

Barn och elever i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor har en god hälsa

Det finns attraktiva förskolor och skolor i kommunens alla stadsdelar

Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga som arbetsgivare och har en hållbar personalförsörjning

Utbildningsförvaltningen har en klimatneutral verksamhet

Utbildningsförvaltningen har en resurseffektiv organisation

Verksamhetsområdet för gymnasiet har tagit fram indikatorerna nedan för att kunna följa upp nämndens mål.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att varje gymnasieskola har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne	SIRIS är källan och uppgifterna hämtas i sökning per skola under Gymnasieskolan-Personalstatistik med behörighet - per ämne och kategori. Använd andel under rubriken Heltidstjänster (samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne).
Andel lärare i gymnasiesärskolan som är legitimerade och har behörighet i minst ett ämne	Källa SIRIS: Gymnasiesärskolan-Personalstatistik med behörighet- per ämne och kategori. Använd rubriken Heltidstjänst och andel under Samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
Andel elever (åk 1) som uppger att de får den hjälp av elevhälsan de behöver.	Andelen positiva svar på enkätfrågan om elevhälsan till elever åk 1.
Andelen elever (åk 1) som uppger att de på sin skola lärt sig att fysisk aktivitet och vad en äter har betydelse för hälsa och studier.	Andel positiva svar på enkätfrågan till elever åk 1.
Andel elever som uppger att de får den hjälp av elevhälsan som de behöver (nationella programmet gy sär)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på individuella programmet gymnasiesärskolan som uppger att de tycker om sin skola	Andelen positiva svar på enkätfrågan om eleverna tycker om sin skola. Enkät till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan
Andel elever som uppger att de på gymnasiesärskolan fått lära sig att fysisk aktivitet och vad de äter har betydelse för deras hälsa och studier (nationella programmet gy sär)	Andel ja-svar på enkätfrågan som riktas till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andelen elever åk 1 som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever	Andelen ja-svar på enkätfrågan till elever åk 1.
Antal förstahandssökande per plats till Nationella program.	Indikatorn mäts genom det statistiska underlaget från slutantagningen. Ju högre utfall desto bättre. I analysen tas hänsyn till hur många platser som erbjuds, om fulla klasser kan tas in samt attraktiviteten.
Andel elever på gymnasiesärskolans nationella program, som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever.	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på gymnasiesärskolans nationella program.
Elevernas upplevda nöjdhet med skolan årskurs 2	Andelen positiva svar på enkätfrågan i årskurs 2.

Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram

Målet är att öka antalet platser i den omfattning som antalet gymnasieungdomar i regionen ökar.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbyggnad av Tullinge gy	Att fler ungdomar väljer utbildning i Botkyrkas gymnasieskolor	Projektmöten, uppföljning i ledningsgrupp och i skolstrukturprojektet

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinnet i skolbespisningen minskar	Mäts och följs upp av köken på respektive enhet och registreras i statistikprogrammet HanteraEnhet. Koststrateg på central förvaltning sammanställer data som publiceras på Vklass.
Andelen ekologiska livsmedel ökar i skolornas måltidsverksamhet	Data för ekoinköp förmedlas till köken på respektive enhet för uppföljning. På förvaltningsnivå förmedlas data av koststrateg.
Klimatavtrycken vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar	Co2 följs upp via koststrateg på utbildningsförvaltning. Automatiserade uppföljningar skickas till köken på respektive enhet.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

Verksamhetsplan 2022

Gymnasieskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Läroplanens områden	5
2.1 Lärande.....	5
2.1.1 Kunskaper (gy).....	5
Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	5
Gymnasieskolans resultat ska öka	5
Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	6
2.1.2 Bedömning och betyg (gy).....	7
Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning	7
Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.....	8
2.1.3 Kunskaper (gysär)	9
Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.	9
Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.	9
2.1.4 Bedömning och betyg (gysär)	9
Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.	9
2.2 Värden.....	10
2.2.1 Normer och värden (gy).....	10
Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö.....	10
Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro	11
2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy).....	12
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	13
Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	13
2.2.3 Normer och värden (gysär)	13
Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö	14
Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero	14
2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär).....	14
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor	15
Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen	15
2.3 Samverkan och ansvar.....	15
2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy).....	15
Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar	16
Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder	16

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet.....	16
2.3.2 Rektorns ansvar (gy)	16
Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet.....	16
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	17
2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär).....	17
Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder.....	17
2.3.4 Rektorns ansvar (gysär).....	18
Att rektor har och ges förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet för gymnasiesärskolan.....	18
Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet	18
2.4 Övriga.....	19
2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden	19
Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram.....	20
Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan	20

1 Inledning

Arbetsplanen beskriver enhetens planerade utvecklingsarbete och utgår från verksamhetsområdets processmål och enhetsspecifika mål, vilka är formulerade utifrån de behov som identifierats vid tidigare uppföljningstillfällen. Målen sätts med utgångspunkt i såväl de statligt satta läroplansområdena som i de politiskt fastställda målen i kommunen. Till samtliga mål formulerar enheten sina insatser för att bidra till måluppfyllelse. Till de enhetsspecifika målen formuleras även indikatorer för måluppfyllelse.

I kommande kapitel är utvecklingsarbetet grupperat i tre huvudteman; *Samverkan och ansvar*, *Värden* och *Lärande*. Uppföljning och utvärdering sker utifrån dessa teman och följer förvaltningens gemensamma årshjul.

Enhetens prioriterade utvecklingsområden

2022 inleds med ett rollskifte av tillförordnad verksamhetschef för gymnasieskolornas verksamhetsområde. Detta har föranlett en avvaktan med insatser kopplade till prioriterade utvecklingsområden. I arbetet med planeringen av verksamhetsåret kommer särskilda insatser vid behov att tas fram i samband med måluppföljningen av respektive huvudtema i utvecklingsarbetet. Syftet med detta upplägg är att skapa väl genomtänkta och förankrade insatser.

Utifrån de resultat som redovisats och de analyser som genomförts ska det planerade utvecklingsarbetet för 2022 styras utifrån följande prioriterade utvecklingsområden:

Effektivare resursplanering och fördelning

Utveckla resursplanering och fördelning av resurser samt att arbeta med de effekter som effektiviseringskraven medför, så som exempelvis risken för försämrade möjligheter till elevnära stödfunktioner.

Utveckla strategier för framtida programstruktur och utbud i Botkyrka kommuns gymnasieskolor och gymnasieutbyggnad.

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet

Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet för att framförallt möjliggöra bättre analyser och därmed driva utvecklingen framåt och belysa rätt frågor. Arbetet har påbörjats med en genomlysning och förnyelse av de indikatorer och uppföljningsmått som tillämpas.

Ytterligare öka andelen elever med gymnasieexamen

Djupare analys av det negativa trendbrottet inom yrkesprogrammen. Samt utveckla uppföljningen av resultaten och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen.

Elevernas upplevelse av delaktighet samt trygghet och arbetsro.

Mot bakgrund av den skillnad som framträtt mellan elevers upplevelse av trygghet och arbetsro samt inflytande och delaktighet, behöver fördjupade kartläggningar genomföras för att nyansera och komplettera data.

2 Läroplanens områden

2.1 Lärande

2.1.1 Kunskaper (gy)

Skolorna har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av innehållet i den individuella studieplanen på språkintröskning	Andel elever som håller med om påståendet "Min individuella studieplan (ISP) innehåller ämnen och kurser som jag behöver för att nå mina mål" Elevenkät åk 2 riktat till Språkintröskning åk 1-4.
Uppfattning hos pedagogisk personal om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel som håller med påståendet i enkät för pedagogisk personal: Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen (återkoppling, forum, tid).
Elevernas upplevelse av att undervisningen motiverar dem att vilja lära mera	Data för enkätfrågan i årskurs 2 används. Kommentar och jämförelse bör göras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1.
Uppfattning hos pedagogisk personal av att eleverna upplever undervisningen som meningsfull	Självskattningsfråga i enkät till pedagogisk personal. Andel positiva svar på frågan Hos oss märks det att elever tycker att undervisningen är meningsfull.
Uppfattningen hos pedagogisk personal i vilken grad de arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling	Genom självskattning i enkät till pedagogisk personal och frågan: vi arbetar medvetet med att stimulera elevernas språkutveckling. Andelen positiva svar.

Gymnasieskolans resultat ska öka

Verksamhetsområdets resultat ska öka, därmed når fler elever högre betyg och examen. Inom de yrkesinriktade programmen sjönk examensfrekvensen från 87 procent till 78 procent 2021. En påverkansfaktor som framförts har varit svårigheten att fullt ut stödja elevgrupper som kommit in med låga intagningspoäng. En djupare analys av det negativa trendbrottet kommer krävas. Behov av att utveckla uppföljning av resultat och elevernas utveckling på introduktionsprogrammen har också framträtt.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Genomsnittliga betygspoängen för avgångseleverna på de högskoleförberedande programmen ska öka	Genom statistik per skola och för kommunen totalt som tas fram av kvalitetsstöd
Genomsnittliga betygspoängen för avgångselever på yrkesprogrammen ska öka	Genom statistik som tas fram av kvalitetsstöd
Andel elever på högskoleförberedande program som tar gymnasieexamen ökar.	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I september efter sommarskola (Halvår 2)

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever på yrkesprogram som tar yrkesexamen ökar	Genom statistik som mäts vid två tillfällen. I juni före sommarskola (Halvår 1) I september efter sommarskola (Halvår 2)
Andel gymnasieelever som övergått från IM till nationellt program	Elever med tillfälliga personnummer har uteslutits från måttet. Data hämtas från Kolada. (Byte föregående år fr. IM till nationellt program, andel av nybörjade i kommunala skolor).
Genomströmning IM-elever språkintröduktion	Andel elever på språkintröduktion som går vidare till andra studier efter två år. Beräknas utifrån befintligt antal och inte efter det totala antal som skrevs in två år bakåt. Det bör kommenteras i analysen hur stor andel som inte längre är inskrivna pga att de t ex bytt folkbokföringsadress, eftersom det är väsentligt för att förstå verksamheten. Handläggare VOG tar ut statistik från UEDB.
Andel gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, som har gått på introduktionsprogram	Indikatorn mäts genom andel elever som börjat på IM-program i kommunal regi i Botkyrka för 4 år sen, men examen eller studiebevis inom fyra år. Data hämtas från Kolada. Notera även antal som börjat respektive slutat. Måttet tas fram genom antal elever som började på IM på gymnasier i kommunal regi för fyra år sen, med examen /studiebevis inom tre år, dividerat med antal elever som började på IM för fyra år sen. Endast elever med studiebevis om 2500 poäng redovisas (SCB).

Skolorna erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Inkluderande lärmiljöer innebär övergripande att det är sammanhanget som ska anpassas efter individernas behov. Skolans lärmiljöer kan förstås som en kombination av fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner. Ifous (2017) beskriver inkluderingsbegreppet på följande vis:

Skolan möter varje individ utifrån dess behov och anpassar sig efter eleverna – inte tvärtom

Alla elever är delaktiga i ett sammanhang och att de får möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar

Elevernas olikheter är en tillgång i undervisningen och för lärandet

Skolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever

Inkluderande lärmiljöer främjar alla elevers utveckling såväl social som kunskapsmässigt.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas närvaro i skolan	Elevernas närvaro i skolan är en indikator på att de ges möjligheter att till utveckling och stimulans utifrån sina förutsättningar Förslag: att titta på närvaron för att inte

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
	hamna i en sats där vi särskiljer giltig och ogiltig frånvaro. Skolverkets rekommendationer till huvudmän: -Led och styr det närvarofrämjande arbetet och sprid kunskap om frågor kring närvaro och frånvaro i skolorna -Ta hänsyn till och förebygg kända risker för frånvaro -Stötta och följ upp rektorernas arbete med uppföljningen av skolornas frånvarostatistik -Skapa gemensamma rutiner för frånvaroutredningar och ge stöd till rektorerna i det åtgärdande arbetet
Eleverna i åk 1 upplever att lärarna är bra på att förklara så att de förstår.	Elevenkät åk 1 och andel positiva svar för: "Mina lärare är bra på att förklara så att jag förstår "
Upplevelse av samarbete med elever från andra program, i gruppen elever på Språkintröduktion	Andel elever som svarat positivt på påståendet "På min skola samarbetar elever på språkintröduktion med elever från andra program"
Elevernas upplevelse av variation på arbetsätt under deras lektioner (åk 2)	Genom andel positiva svar i elevenkät åk 2. Kommentera i analysen motsvarande resultat för elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse av att få extra hjälp om de behöver (åk 2)	Andelen positiva svar på enkätfrågan årskurs 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkät åk 1, i analysen.

2.1.2 Bedömning och betyg (gy)

Öka likvärdigheten och samstämmigheten i betygsättning och bedömning

Det är en variation emellan kommunens skolor hur väl skolornas betyg överensstämmer med rikssnittet i avvikelser över satta betyg i förhållande till de nationella proven. På kommunnivå är avvikelserna nära rikssnittet. Tullinge gymnasiums modell för att öka likvärdigheten i bedömning och betygsättning kommer att vara vägledande i detta arbete

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Kursbetyg - betyg NP Ma 1a på yrkesprogram	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP En5	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sv1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP En6	Analys av statistik.
Kursbetyg - betyg NP Sv3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sva1	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Sva3	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP på Ma1b för SH-, HU- och EK-programmen	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Ma 2b	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS
Kursbetyg - betyg NP Ma 3c	Statistik ur Skolverkets databas SIRIS

Skolorna har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Analysen 2021 visade på en övergripande utvecklingspotential i skolornas arbete med utvecklingssamtalen. Även lärarnas löpande dialog med eleverna om vad som krävs för att uppnå olika betyg och hur eleverna ligger till under kursens gång visade detta. Därav har fler indikatorer från olika enkätunderlag kompletterats till kommande uppföljningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever (åk 2) som upplever att utvecklingssamtalet med mentor känns meningsfullt	Andelen elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Utvecklingssamtalet med min mentor/handledare känns meningsfullt" i den läns-gemensamma elevenkäten för åk 2. Jämförs med motsvarande enkätresultat för elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de känner till kraven för de olika betygen	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare har informerat mig om vad som krävs för att uppnå de olika betygen" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. Jämför med resultaten från elevenkät åk 1.
Andel elever (åk 2) som upplever att de får information under kursens gång om hur de ligger till	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare informerar mig under kursens gång hur jag ligger till" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. I analysen jämförs eller kommenteras resultatet från elevenkät åk 1.
Elevernas upplevelse (åk 2) av att de får hjälp med att förstå vad de ska göra för att kunna förbättra sina studieresultat	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativen 4 eller 5) på frågan "Mina lärare hjälper mig att förstå vad jag ska göra för att förbättra mina studieresultat" i den läns-gemensamma elevenkäten åk 2. Motsvarande enkätresultat för åk 1 jämförs och kommenteras i analysen.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera enkätfrågornas innebörd utifrån elevernas perspektiv	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför uppföljning av läroplansområdenas teman Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.1.3 Kunskaper (gysär)

Gymnasiesärskolan har en undervisning som utgår från elevernas behov och som stimulerar eleverna att nå sin fulla potential.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella Programmet (Gy Sär) som uppger att det är roligt att lära sig nya saker	Mäts genom andelen ja-svar på frågan om det är roligt att lära sig nya saker, i elevenkät gy sär Individuella Programmet.
Andelen elever (NP) som upplever att undervisningen motiverar dem att vilja lära sig mer.	Mäts genom enkätfrågan om motivation, på gy sär Nationella Programmet.

Gymnasiesärskolan erbjuder olika lärmiljöer för olika behov hos olika elever. Alla elever inkluderas i ett sammanhang där de får möjlighet att utvecklas och stimuleras utifrån sina förutsättningar.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (gy sär Nationella Programmet) som upplever att arbetssätten under lektionerna är varierade.	Indikatorn mäts genom andelen ja-svar för "Variation på arbetssätten under mina lektioner". Elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att få extrahjälp då de behöver (gy sär Nationella Programmet)	Mäts genom andelen ja-svar på enkätfrågan om upplevelse av extrahjälp, i elevenkät Gymnasiesärskolan Nationella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan förklarar så att de förstår (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna förklarar så att en förstår. Elevenkät gy sär, Individuella Programmet.
Elevernas upplevelse av att de vuxna i skolan hjälper dem med skolarbetet om de behöver det (Individuella Programmet)	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna i skolan hjälper en med skolarbetet när en behöver. Elevenkät gy sär Individuella Programmet.

2.1.4 Bedömning och betyg (gysär)

Gymnasiesärskolan har strukturer och arbetssätt som gör krav och förväntningar tydliga för eleverna.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever som uppger att utvecklingssamtalet med mentor/handledare känns meningsfullt (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om utvecklingssamtalet, riktat till elever nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan om elevens lärare har informerat dem om vad som krävs för att uppnå de olika betygen, riktat till elever på nationella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att lärarna informerar dem under kursens gång, om hur de ligger till (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på nationella programmet, gysär.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att lärarna hjälper dem förstå vad de ska göra för att förbättra sina studieresultat (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet, gysär.

2.2 Värden

2.2.1 Normer och värden (gy)

Alla elever ska uppleva att skolan är en trygg miljö

En trygg skolmiljö är en förutsättning för lärande. Fler indikatorer har tagits fram för 2022 för att bättre kunna följa upp och utvärdera elevernas upplevelse av trygghet och skolornas arbete med detta.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av trygghet på skolan enligt elevenkät åk 2	<p>Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag känner mig trygg på min skola" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat från elevenkät åk 1 i analysen.</p> <p>Ska i analysen jämföras med motsvarande fråga i elevenkäten åk 1.</p>
Att planen mot kränkande behandling beskriver skolornas faktiska förebyggande samt främjande arbete och aktiva åtgärder.	<p>Indikatorn följs upp av kvalitetscontroller och verksamhetschef genom granskning av skolornas planer. Planen godkänns om alla ska-krav från Skolverket och DO finns med. Enligt Skolverket SKA planen innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar • en redogörelse för vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året • en redogörelse för hur de planerade åtgärderna från föregående årsplan har genomförts. <p>Enligt Diskrimineringslagen SKA även detta finnas med:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redovisning av de riktlinjer och rutiner som finns och planeras i syfte att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier. <p>I planen BÖR det också redogöras enligt Skolverket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet • vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas • vilka rutiner verksamheten har för akuta situationer
Att andelen elever åk 2, som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning, minskar.	Elevenkät åk 2: Att andelen elever som inte är nöjda med skolans arbete mot mobbning minskar.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
	I analysen behöver även andel som svarat 'vet inte' på elevenkätfrågan problematiseras
Språkintrouktion elevenkät åk 1-4: Elevernas upplevelse av att personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad.	Andel elever på språkintrouktion som svarar positivt på enkätfrågan: "Personalen på skolan agerar om någon elev blir illa behandlad"
Eleverna i åk 1 upplever att de blir respekterade för den de är av övriga elever	Elevenkätfrågan åk 1.
En ökning av andelen personal som uppfattar att kränkingsincidenter på skolan rapporteras till rektor.	Andel som håller med påståendet ganska bra och helt och hållet i personalenkätsfrågan: Om någon i personalen får kännedom om att en elev kan ha utsatts för kränkande behandling så rapporteras det in i DF Respons. (Observera att enkätfrågan görs om 2022 då de flesta känner till verktyget genom länk i V-klass och ej genom namnet DF Respons).

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Följa upp förhållningssätt och kunskapsläget i förhållande till incidentrapportering	Insatsen ska undanröja hinder för åtgärdande och förebyggande insatser mot kränkande behandling. Målbilden är en väl fungerande och tillitsskapande process för incidentrapportering. Bakgrunden är den underrapportering av kränkingsincidenter såväl som trakasserier som synliggjorts under 2020/2021.	Genom att följa frekvens och förändringar i inkommande incidentrapporteringar rörande trakasserier och kränkningar.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i skolan är sådan att man upplever arbetsro

En övergripande bedömning är att en begreppsdiskussion behöver genomföras tillsammans med elever för att utveckla en samsyn gällande definition av arbetsro.

För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymmet för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av arbetsro på lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Det är arbetsro på mina lektioner" i den läns gemensamma elevenkäten för åk 2.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel positiva svar från elever språkintrödnktion åk 1-4, för att de vet vem på skolan de kan prata med om de behöver	Andel som svarar positivt på enkätfrågan: "Jag vet vem på skolan jag kan prata med om jag behöver, till exempel när jag har frågor eller problem". Källa: Läns gemensam elevenkät Språkintrödnktion åk 1-4 (samma plattform som elevenkät åk 2).
Elevernas upplevelse i åk 1 att det alltid finns någon på skolan de kan vända sig till med frågor och problem	Andelen positiva svar på elevenkätfrågan åk 1. Bedöms vara viktig för upplevelsen av arbetsro.
Andel elever åk 2 som upplever att lärarna bemöter dem på ett positivt sätt	Andel positiva svar på frågan i elevenkät åk 2
Läraernas bedömning av att eleverna får möjlighet till arbetsfokus	Andel som håller med påståendet ganska bra och helt och hållet i enkäten för pedagogisk personal: Hos oss får alla elever möjlighet till arbetsfokus (studiero).

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet arbetsro utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En bearbetad samsyn gällande definition av begreppet arbetsro mellan elever och personal. För att kunna arbeta systematiskt med uppföljning och eventuella åtgärder, både i verksamheterna såväl som för huvudmannen, krävs en tydlighet kring vad som avses med begreppet. Tolkningsutrymmet för begreppen studiero respektive arbetsro har problematiserats även på nationell nivå, då det saknas en definition i skollag, läroplaner såväl som andra författningar (Nationell plan för trygghet och studiero, 2021).	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför analyserna av tema Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.2.2 Elevernas ansvar och inflytande (gy)

Kanalerna för elevernas inflytande och delaktighet har upprätthållits ganska bra under pandemin. Dock har kvalitén blivit lidande enligt rektorerna.

Variationer skolorna mellan finns. Och vad skillnaderna består av utifrån variabeln kön behöver undersökas närmre. Precis som med begreppet arbetsro syns ett behov att säkerställa på enhetsnivå att det finns en samsyn gällande deltagande och inflytande. Elever och lärare kan exempelvis ha olika uppfattningar om vad eleverna kan ha inflytande över. Vilken roll eleverna har i beslutsprocesser och hur beslutsprocesserna sker i skolan behöver därför kommuniceras tydligt (Rönnlund, 2011; Skolverket, 2015).

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på sin skola	Andel elever som svarat positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Mina synpunkter tas till vara på ett bra sätt på min skola" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2.
Andel elever åk 1 som upplever att deras synpunkter tas till vara på ett bra sätt på skolan	Andel positiva svar på enkätfrågan åk 1.
Andel elever på språkintrödn som upplever att personalen tar hänsyn till elevernas åsikt om skolan	Andel positiva svar på elevenkäten för Språkintrödn åk 1-4: Personalen tar hänsyn till elevernas åsikter om skolan

Gymnasieskolorna bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andel elever åk 2 som upplever att de får vara med och påverka innehållet i undervisningen	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka innehållet i undervisningen" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera motsvarande resultat för elevenkäten i åk 1, i kommentarsfält och/eller analys
Andel elever i åk 2 som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Andel elever som svarar positivt (svarsalternativ 4 eller 5) på frågan "Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna" i den länsgemensamma elevenkäten för åk 2. Kommentera resultat för motsvarande fråga i elevenkät åk 1, antingen i kommentar och/eller analys.
Andel elever på språkintrödn som upplever att de får vara med och påverka hur de arbetar under lektionerna	Elevenkät språkintrödn åk 1-14, andel positiva svar: Jag får vara med och påverka hur vi arbetar under lektionerna.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att på enhetsnivå såväl som huvudmannanivå problematisera begreppet delaktighet utifrån elevernas perspektiv för en nyanserad analys.	En ökad samsyn mellan elever och personal, för att analysen ska kunna utgå från en mer samstämmig begreppsförståelse.	Insatsen ligger som en påminnelse i verksamhetsplanen inför analyserna av tema Samverkan och ansvar respektive Trygghet och studiero.

2.2.3 Normer och värden (gysär)

I slutet av 2021 befann sig gymnasiesärskolan ännu i ett pågående

kartläggande arbete. Ett utvecklingsarbete påbörjades under höstterminen med fokus på begreppstillämpning av kränkningar, diskriminering och trakasserier. Det är en process som bör följas upp i resultats- och kvalitetsdialog för att kunna ringa in eventuella utvecklingsbehov.

I de fokusgruppintervjuer som genomfördes under vårterminen 2021 framkom att det för elever på SÄR-IV är viktigt att få sina luncher på Annexet, en viktig del av vardagen och upplevelsen av trygghet. Det framkom också att elever inte känner sig trygga att ensam gå till cafeterian, vilket kanske även återspeglas i önskemålet om en större vuxennärvaro i korridorer och cafeterian.

Alla elever ska uppleva att gymnasiesärskolan är en trygg miljö

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever som är nöjda med skolans arbete mot mobbning (Nationella Programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på enkätfrågan om arbetet mot mobbning. Nationella programmet, gy sär.
Elevernas upplevelse av att de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra (Individuella Programmet, gy sär).	Andelen ja-svar på frågan om de vuxna på skolan säger till om eleverna är elaka mot varandra. Elevenkät, Individuella Programmet gy sär.
Elevers upplevelse av att det finns elever som en är rädd för (individuella programmet gy sär).	Andelen nej-svar på frågan om det finns elever som en är rädd för.
Andelen elever som uppger att de känner sig trygga på skolan (nationella programmet gy sär)	Mäts genom andel ja-svar på frågan om elevernas upplevelse av sin trygghet på skolan. Elevenkäten för Nationella Programmet, gy sär.

Alla elever ska uppleva att verksamheten i gymnasiesärskolan är sådan att man upplever studiero

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på Individuella programmet som uppger att det är lugn och ro i klassrummet	Andelen positiva svar på enkätfrågan om lugn och ro i klassrummet till elever på individuella programmet.
Andelen elever som uppger att det är arbetsro på lektionerna, nationella programmet.	Andelen positiva svar på enkätfrågan till elever på nationella programmet.

2.2.4 Elevernas ansvar och inflytande (gysär)

På gymnasiesärskolans Nationella program tillämpas formella elevdemokratiska forum som matråd och klassråd, vars frågor sen tas vidare till elevrådet. På det individuella programmet utmanas den traditionella idén om formell delaktighet då elevernas språkliga förutsättningar ställer andra krav. Delaktighet och inflytande formaliseras på andra sätt. Exempelvis genom att aktuella frågor avgränsas till två i taget, då avgränsning är viktigt för förståelse och tydlighet. Ämnen kopplade till skolans värdegrundsarbete och demokratiuppdrag tas upp och avhandlas i små steg.

När uppföljning av delaktighet och inflytande görs på huvudmannanivå bör analysen omfatta delar som inte går att fånga i mätbara indikatorer. Språk och

kommunikation är ett eget ämnesområde i gymnasiesärskolan där den estetiska verksamheten utgör ett viktigt pedagogiskt verktyg, inte minst för att utveckla elevens självkänsla och samspel med andra. Därför bör uppföljning även belysa aspekter av det arbetet.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som möjliggör elevernas delaktighet i viktiga frågor

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever (NP) som uppger att deras synpunkter tas tillvara på ett bra sätt på skolan	Möts genom enkätfrågan till elever på Nationella Programmet i Gymnasiesärskolan
Elevernas upplevelse av att de vuxna lyssnar på dem (Individuella Programmet)	Andelen elever som uppgett att de vuxna lyssnar på dem. Enkätfråga till elever på Individuella programmet, Gymnasiesärskolan.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (Individuella Programmet)	Andelen elever på Individuella Programmet som svarat ja på frågan om de får vara med och påverka viktiga saker på skolan. (Individuella programmet).
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka sånt som är viktigt för dem på skolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet Gysär.

Gymnasiesärskolan bedriver ett arbete som ger eleverna möjlighet att påverka innehållet i undervisningen

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka innehållet i undervisningen (NP)	Möts genom andel Ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de arbetar på lektionerna (NP)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella Programmet, Gysär.
Elevernas upplevelse av att få vara med och påverka hur de ska arbeta med olika skoluppgifter (Individuella programmet).	andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Individuella programmet Gysär.

2.3 Samverkan och ansvar

2.3.1 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gy)

Årskiftet 2021-2022 präglas åter av skärpta restriktioner till följd av pandemin.

Skolornas anpassningar till rådande förutsättningar och restriktioner syns bland annat genom den digitala omställning som skett och som också medfört ett lärande och är en kvalitetsutveckling. Med tanke på den enorma ansträngning som restriktionerna medför, är det anmärkningsvärt att så mycket fungerar så väl. Rektorerna har under höstterminen vittnat om en växande trötthet i personalgrupperna och det tycks bli allt svårare att rikta blicken bortom pandemin. Det är därmed en faktor som behöver prägla även denna verksamhetsplanering även om det inte ännu går att se några större negativa

effekter.

Stärka samverkansprocessen med studievägledningen i grundskolan för att få fler elever att göra val som bygger på god kännedom om skolans utbildningar

Syv-nätverket är ett viktigt forum för bättre övergångar mellan grundskolan och gymnasium/gymnasiesärskola.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att studievägledare från samtliga områden, dvs grundskola, gymnasium, VUX samt KAA deltar i nätverksträffarna	Att delaktighet från samtliga områden sker kontinuerligt bedöms vara ett kvalitetsmått. Mäts genom uppföljning av närvaro och nätverksträffarnas löpande kontinuitet. Utvärderas i samband med uppföljning av Tema Samverkan och ansvar samt en andra utvärdering inför klarmarkering av kvalitetsrapporten.

Skolornas studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna få information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever åk 2 som upplever att de får information och vägledning inför fortsatta studier och arbete efter gymnasiet	Andel positiva svar på frågan om information och vägledning elevenkäten i åk2. Ska jämföras med motsvarande fråga i elevenkät åk 1 i analysen.
Andelen elever på språkintröktion som upplever att de får hjälp av syv inför studier och arbete efter språkintröktion	Genom andelen 'instämmer' på enkätfrågan om hjälp från syv (studie- och yrkesvägledare) inför studier och arbete efter språkintröktion.

Utveckla samarbete och samverkan med näringsliv och högskolor/universitet

2.3.2 Rektorns ansvar (gy)

Rektors förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet

Målet är framtaget för att specificera grundläggande delar av rektors förutsättningar, där ekonomi utgör en komponent.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att VOG tillsammans med Ekonomistöd och	Syftet är att kartlägga var budget tar vägen: att kunna	Att indikatorer tagits fram för att följa resursfördelningen

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
skolledningar identifierar och skapar underlag som visar resursutnyttjande på programnivå.	följa upp resurserna på respektive enhet och se vad programmen kostar. I vilken utsträckning bär sig respektive program?	på skolorna. Förslag på indikatorer bör tas fram till augusti 2022.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet.

Verksamhetsområdets mål ska spegla nämndemålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Lärarnas uppfattning om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildad och nyanställd personal	Andel som håller med påståendet i enkät till pedagogisk personal: Hos oss finns rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal
Uppfattning hos pedagogisk personal av förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andelen positiva svar (stämmer ganska bra och stämmer helt och hållet) på enkätfrågan till pedagogisk personal; Hos oss finns förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisning (återkoppling, forum, tid).
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	TI: indextal publiceras i resultat- och indikatorpalett.
Antal medarbetare per chef	Antal medarbetare per chef. Datan hämtas från respektive enhet till huvudmannanivå.
Sjukfrånvaro personal	Sjukfrånvaro personal i förhållande till tillgänglig arbetstid

2.3.3 Utbildningsval - arbete och samhällsliv (gysär)

Gymnasiesärskolans studievägledning bedrivs och organiseras så att eleverna får information om och vägledning inför val av framtida utbildning och de val som skolan erbjuder

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Elevernas upplevelse av att få information och vägledning inför studier och arbete efter gymnasiesärskolan (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har pratat om olika yrken och skolor efter gymnasiesärskolan (Individuella programmet)	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan.
Andel elever som uppger att de i klassen har träffat personer med olika yrken eller besökt arbetsplatser utanför skolan (Individuella programmet)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på individuella programmet gysär.
Elevernas upplevelse av att i utbildningen få kontakt med arbetslivet (NP)	Andelen ja-svar på enkätfrågan om eleverna i sin utbildning får kontakt med arbetslivet i form av t.ex. föreläsare, studiebesök eller praktik. (Nationella programmet, gysär).

2.3.4 Rektorns ansvar (gysär)

Att rektor har och ges förutsättningar att skapa och upprätthålla en balanserad budget som grundlägger en god kvalitet för gymnasiesärskolan

Målet är framtaget för att specificera grundläggande delar av rektors förutsättningar, där ekonomi utgör en komponent.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Att VOG tillsammans med Ekonomistöd och skolledning för Gysär identifierar och skapar underlag som visar resursutnyttjande på programnivå.	Syftet är att kartlägga var budget tar vägen: att kunna följa upp resurserna på respektive enhet och se vad programmen kostar. I vilken utsträckning bär sig respektive program?	Att indikatorer tagits fram för att följa resursfördelningen på skolorna. Förslag på indikatorer bör tas fram till augusti 2022.

Att rektor har och ges förutsättningar att planera, leda och organisera arbetet

Verksamhetsområdets mål ska spegla nämndmålet som innebär att Botkyrkas skolledare har goda förutsättningar att lyckas i sina uppdrag. Indikatorer har valts ut för att möjliggöra systematisk uppföljning av rektors förutsättningar. De utgör alla delkomponenter av ett framgångsrikt rektorsskap.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Uppfattning hos pedagogisk personal om rutiner för introduktion och handledning till nyutbildade/nyanställd personal	Genom andelen positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal på Gymnasiesärskolan.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Uppfattning hos pedagogisk personal, om förutsättningar för gemensamt arbete med utveckling av undervisningen	Andel positiva svar ("stämmer ganska bra" samt "stämmer helt och hållet") på enkätfrågan till pedagogisk personal i gymnasiesärskolan.
Totalindex: andel positiva svar av alla frågor medarbetarenkäten	
Sjukfrånvaro personal	Sjukfrånvaro personal i förhållande till tillgänglig arbetstid

2.4 Övriga

2.4.1 Övriga kommunala mål och åtaganden

Nämndens mål under rubriken Övriga kommunala mål och åtaganden är:

Botkyrka har en skolstruktur som motverkar skolsegregationen och dess effekter

Barn och elever i Botkyrkas kommunala förskolor och skolor har en god hälsa

Det finns attraktiva förskolor och skolor i kommunens alla stadsdelar

Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga som arbetsgivare och har en hållbar personalförsörjning

Utbildningsförvaltningen har en klimatneutral verksamhet

Utbildningsförvaltningen har en resurseffektiv organisation

Verksamhetsområdet för gymnasiet har tagit fram indikatorerna nedan för att kunna följa upp nämndens mål.

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Att varje gymnasieskola har minst 85% legitimerade lärare som är behöriga i minst ett ämne	SIRIS är källan och uppgifterna hämtas i sökning per skola under Gymnasieskolan-Personalstatistik med behörighet - per ämne och kategori. Använd andel under rubriken Heltidstjänster (samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne).
Andel lärare i gymnasiesärskolan som är legitimerade och har behörighet i minst ett ämne	Källa SIRIS: Gymnasiesärskolan-Personalstatistik med behörighet- per ämne och kategori. Använd rubriken Heltidstjänst och andel under Samtliga lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne.
Andel elever (åk 1) som uppger att de får den hjälp av elevhälsan de behöver.	Andelen positiva svar på enkätfrågan om elevhälsan till elever åk 1.
Andelen elever (åk 1) som uppger att de på sin skola lärt sig att fysisk aktivitet och vad en äter har betydelse för hälsa och studier.	Andel positiva svar på enkätfrågan till elever åk 1.
Andel elever som uppger att de får den hjälp av elevhälsan som de behöver (nationella programmet gy sår)	Andel ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Andelen elever på individuella programmet gymnasiesärskolan som uppger att de tycker om sin skola	Andelen positiva svar på enkätfrågan om eleverna tycker om sin skola. Enkät till elever på individuella programmet gymnasiesärskolan
Andel elever som uppger att de på gymnasiesärskolan fått lära sig att fysisk aktivitet och vad de äter har betydelse för deras hälsa och studier (nationella programmet gy sär)	Andel ja-svar på enkätfrågan som riktas till elever på Nationella programmet gymnasiesärskolan.
Andelen elever åk 1 som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever	Andelen ja-svar på enkätfrågan till elever åk 1.
Antal förstahandssökande per plats till Nationella program.	Indikatorn mäts genom det statistiska underlaget från slutantagningen. Ju högre utfall desto bättre. I analysen tas hänsyn till hur många platser som erbjuds, om fulla klasser kan tas in samt attraktiviteten.
Andel elever på gymnasiesärskolans nationella program, som uppger att de kan rekommendera sin skola till andra elever.	Andelen ja-svar på enkätfrågan riktad till elever på gymnasiesärskolans nationella program.
Elevernas upplevda nöjdhet med skolan årskurs 2	Andelen positiva svar på enkätfrågan i årskurs 2.

Gymnasieskolan i Botkyrka ska utöka antalet platser på både högskoleförberedande- och yrkesprogram

Målet är att öka antalet platser i den omfattning som antalet gymnasieungdomar i regionen ökar.

Insatser kopplade till målen:

Insats	Vad ska insatsen leda till relaterat till målet? (målbild)	Hur följer vi upp insatsen? (metod)
Utbyggnad av Tullinge gy	Att fler ungdomar väljer utbildning i Botkyrkas gymnasieskolor	Projektmöten, uppföljning i ledningsgrupp och i skolstrukturprojektet

Alla skolor arbetar för att minska sin klimatpåverkan

Indikatorer kopplade till målet:

Indikator	Hur ska indikatorn mätas? (metod)
Matsvinnet i skolbespisningen minskar	Mäts och följs upp av köken på respektive enhet och registreras i statistikprogrammet HanteraEnhet. Koststrateg på central förvaltning sammanställer data som publiceras på Vklass.
Andelen ekologiska livsmedel ökar i skolornas måltidsverksamhet	Data för ekoinköp förmedlas till köken på respektive enhet för uppföljning. På förvaltningsnivå förmedlas data av koststrateg.
Klimatavtrycken vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar	Co2 följs upp via koststrateg på utbildningsförvaltning. Automatiserade uppföljningar skickas till köken på respektive enhet.

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårds- arbetet 2021 inklusive patientsäker- hetsberättelse

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda hur styrningen av hälso- och sjukvårdsarbetet kan stärkas. Uppdraget återrapporteras under 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik samt kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten.

I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Referens

Karin Rydberg
karin.rydberg@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda hur styrningen av hälso- och sjukvårdsarbetet kan stärkas. Uppdraget återrapporteras under 2022.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik samt kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten.

I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Ärendet

Utbildningsnämnden är vårdgivare och ska säkerställa att vården som bedrivs är patientsäker, jämlik samt kostnadseffektiv. Därför ska vårdgivaren årligen ta del av resultatet av verksamhetens arbete samt sätta nya mål för verksamheten. I kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av verksamhetsårets arbete för hälso- och sjukvårdens professioner och mål sätts för kommande verksamhetsår.

Inför kommande år ska förvaltningen fortsätta att ta vara på den kunskap och det engagemang som finns inom organisationen. Det är angeläget att ha en öppen dialog och ett arbetsklimat som främjar utvecklingsarbete och patientsäkerhetsarbete. Förvaltningen kommer att fortsätta att omvärldsbevaka händelser och utveckling som påverkar organisationen. Internt kommer förvaltningen att fortsätta arbetet för en jämlik vård som är säker för eleverna.

Följande utvecklingsområden och målsättningar för kommande verksamhetsår har identifierats:

- Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning.
- Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete.
- Stärkt centralt systematiskt kvalitetsarbete och patientsäkerhetsarbete.
- Ökat brukardeltagande i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet.
- Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser. Eventuella åtgärder med anledning av rapporten kan dock medföra kostnader, vilket i så fall behandlas i separata ärenden i nämnden.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Birgitta Zelezny-Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Lennart Gudmark
Tf. verksamhetschef gymnasieskola

Bilagor

Kvalitetsrapport hälso- och sjukvårdsarbetet 2021 inklusive patientsäkerhetsberättelse

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

BOTKYRKA
KOMMUN

Kvalitetsrapport Hälso- och sjukvårdsarbetet inom utbildningsförvaltningen

Karin Rydberg, verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal enligt
HSL § 29

Raphael Silnicki, psykolog med ledningsansvar (PLA)

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	3
VERKSAMHETSRAPPORT	6
ÖVERGRIPANDE FRÅGOR.....	6
Central organisation, riktlinjer och rutiner	6
Bemanning hälso- och sjukvårdspersonal	6
Nyckeltal hälso- och sjukvårdspersonal	7
Kompetensutveckling.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSPERSONALENS PROFESSIONSSPECIFIKA	
ARBETE.....	10
Skolsköterskor	10
Skolläkare	16
Logoped	17
Skolpsykolog.....	17
PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE	20
GRUNDLÄGGANDE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SÄKER VÅRD	20
Engagerad ledning och tydlig styrning.....	21
Organisation och ansvar	22
Samverkan för att förebygga vårdskador	22
Informationssäkerhet	23
Patienten som medskapare	23
En god säkerhetskultur	24
Adekvat kunskap och kompetens	25
AGERA FÖR SÄKER VÅRD.....	25
Öka kunskap om inträffade vårdskador	27
Tillförlitliga och säkra system och processer	28
Säker vård här och nu.....	29
Riskhantering	29
Stärka analys, lärande och utveckling	29
Avvikelser.....	30
Händelseanalyser	31
Klagomål och synpunkter	34
Öka riskmedvetenhet och beredskap	34
MÅL, STRATEGIER OCH UTMANINGAR FÖR KOMMANDE ÅR.....	36
Utfall av mål för patientsäkerhetsarbetet	36
Utfall av mål för kvalitetsarbetet.....	39
ÖVERGRIPANDE MÅL TILL KOMMANDE VERKSAMHETSÅR.....	40

Inledning

I Botkyrka kommun går det ca 15 000 elever inom grundskolan och 2800 elever i gymnasieskolan. Elevantalet fördelar sig mellan 22 grundskolor och 4 gymnasieskolor. Utbildningsnämnden är vårdgivare för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom utbildningsförvaltningen enligt hälso- och sjukvårdslagen. Hälso- och sjukvårdsarbetet regleras enligt vårdgivarens ledningssystem. Arbetet med kvalitetssäkring och patientsäkerhet är delegerat till verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal. I enlighet med patientsäkerhetslagen upprättas senast den 1 mars varje år en patientsäkerhetsberättelse. Syftet med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

I denna kvalitetsrapport som inkluderar patientsäkerhetsberättelse beskrivs utfallet av hälso- och sjukvårdspersonalens arbetet under det gångna verksamhetsåret samt mål för kommande verksamhetsår. Kvalitetsrapporten baseras till stor del på inlämnade verksamhetsrapporter från skolsköterskor, skolläkare, skolpsykolog samt logoped.

Begrepp som används i rapporten

- Verksamhetschef är en förkortning för ”Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonalen”
- PLA är en förkortning för ”Psykolog med ledningsansvar”

Sammanfattning

Kvalitetsrapport

Även det gångna verksamhetsåret har påverkats av pågående pandemi med restriktioner i samhället och hög sjukfrånvaro hos elever och personal. Det har medfört att basprogrammet inte hunnits med på alla skolor. På skolorna har det funnits tillgång till skolsköterskor och skolläkare, även om omsättningen av skolsköterskor har varit hög. På vissa skolor finns tillsvidareanställda skolpsykologer men flertalet skolor bemannas med psykologkonsulter, även om rekrytering pågår.

Nyckeltalet antal elever per heltidsanställd hälso- och sjukvårdspersonal varierar i kommunen. Många skolor har en god bemanning medan andra fortsatt har låg tjänstgöringsgrad i förhållande till elevantal och vårdtyngd. Det utgör en riskfaktor att inte hinna med sitt uppdrag vilket i sin tur utgör en patientsäkerhetsrisk.

Utfall av hälso- och sjukvårdens arbete

Skolsköterskorna har givit vaccin och utfört hälsosamtal, hälsokontroller samt uppföljningar enligt basprogrammet. På de flesta skolorna har basprogrammet följts. På de skolor som inte hunnit med basprogrammet har

uppföljningsplaner skapats. Skolsköterskor och skolläkare arbetar inte enbart med hälso- och sjukvårdsarbete, utan även hälsofrämjande och förebyggande. Under verksamhetsåret har skolläkarna deltagit mer i skolans elevhälsoarbete genom att delta i elevhälsoteammöten (EHT). Skolsköterskorna redovisar resultaten från hälsobesöken för EHT och underlagen kan användas till skolornas elevhälsoplaner.

Ett fokusområde inom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har varit arbetet med elever med övervikt och fetma. Både skolsköterskor och skolläkare är angelägna om att detta hälsoområde behöver prioriteras i Botkyrka kommun. Enligt statistik har eleverna i kommunen hög andel övervikt och fetma, även jämfört med andra kommuner i Stockholms län. Det är belagt att fetma påverkar den fysiska och psykiska hälsan, samt att fetma i vuxen ålder får negativa konsekvenser både för individen och för samhället.

Skolpsykologernas huvudsakliga hälso- och sjukvårdsarbete har varit utredningar av elever med misstanke om intellektuell funktionsnedsättning. Inom EHT användes skolpsykologernas kompetens för att handleda, konsultera och samarbeta, bland annat inom områdena neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, elever med beteendessvårigheter samt grupprocesser.

Patientsäkerhetsberättelse

För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada” har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet: *engagerad ledning och tydlig styrning, en god säkerhetskultur, adekvat kunskap och kompetens samt patienten som medskapare.*

Vårdgivaren ska agera för säker vård genom ”*ökad kunskap om inträffade vårdskador, tillförlitliga och säkra system och processer, säker vård här och nu, stärkt analys, lärande och utveckling och ökad riskmedvetenhet och beredskap*”.

Risikanalys, händelseanalys och avvikelser

Det har inkommit 64 avvikelserapporter under verksamhetsåret och två händelseanalyser av allvarigare avvikelser har utförts. Analyserna syftade till att få bättre kunskap om bakomliggande faktorer till händelserna och gav bland annat förslag på förbättringsområden inom rutiner, uppföljning och kontroll samt bemanning. I en av händelseanalyserna identifierades risker inom elevhälsans medicinska insats som bedömdes som så omfattande att verksamhetschef lämnade in en anmälan till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). I sitt yttrande ansåg IVO att de vidtagna åtgärderna var adekvata och tillräckliga för att åtgärda riskerna och att ärendet därmed kunde avslutas.

Under året har en rad åtgärder för att stärka patientsäkerheten utförts: ny rutin för utredning av intellektuell funktionsnedsättning, stärkt verksamhetsrapportering för hälso- och sjukvårdspersonalen, central digital dokumentation av egenkontroll, journalgranskningar och avvikelserapporter, nytt metodstöd för hälso- och sjukvårdspersonal, utvecklad introduktion av nyanställda, digitala verktyg för uppföljning av basprogrammet, förtydligade riktlinjer för vikarier vid vakanser samt åtgärder för att stärka journalsystemets skydd av personuppgifter.

Mål till kommande verksamhetsår

Målen inför kommande år bygger på att utveckla och fördjupa det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet som genomförts under de senaste åren. Bedömningen är att grundläggande system, rutiner och processer som krävs för att upprätthålla kvalitet och patientsäkerhet nu är på plats. Arbetet handlar därmed mer om att förvalta de framsteg som gjorts.

Följande övergripande mål är framtagna inför kommande år:

1. Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning
2. Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete
3. Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet
4. Ökat brukardeltagande i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet
5. Stärkt lokalt arbete med kvalitet och patientsäkerhet

Verksamhetsrapport

Övergripande frågor

Central organisation, riktlinjer och rutiner

Under året har den centrala bemanningen kunnat bedriva en verksamhet enligt rutiner och riktlinjer. Granskningar och uppföljningar hinns med. Centralt arbetar verksamhetschef, PLA, skolsköterska samt skolläkare. Förvaltningen har fattat beslut om förstärkning av skolläkare då de har många elever i förhållande till sitt uppdrag. I och med förstärkningen kommer även skolläkarna att kunna arbeta hälsofrämjande och förebyggande

Följande åtgärder har vidtagits för att stärka det centrala arbetet med att kvalitetssäkra hälso- och sjukvårdspersonalens arbete i förvaltningen (genomgång av årets mål kring patientsäkerhet finns i patientsäkerhetsberättelsen):

- Utveckling av processen för utredning och mottagande till grundsär- och gymnasiesärskola.
- Publicering av ett metodstöd som innehåller grundläggande rutiner och riktlinjer för hälso- och sjukvårdspersonalen.
- Utveckling inom dokumentation och journalföring. Under verksamhetsåret har uppdateringar i journalsystemet skett löpande allt eftersom det tillkommit nya funktioner i systemet som förenklar och förtydligar arbetet. En viktig utvecklingsfråga har även varit att gå över från pappersdokumentation till digital dokumentation.
- Sedan hösten 2021 arbetar tre kvalitetsrådsgrupper med att utveckla verksamheten inom områdena medicinskt arbete med elever inom grundsär- och gymnasiesärskola, metodstödsfrågor för skolläkare samt utveckling av hälsoenkäter. Grupperna utgörs av representanter från hälso- och sjukvårdsprofessionerna tillsammans med centralt anställd personal.

Bemanning hälso- och sjukvårdspersonal

Bemanning är av central betydelse för hälso- och sjukvårdspersonalens möjlighet att leva upp till de krav som ställs på verksamhetens kvalitet av vårdgivare och av lagstiftning. Hälso- och sjukvårdspersonalen ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Skolsköterskor

Under föregående år rekryterades 11 skolsköterskor och 3 skolor bemannades med konsult i varierande omfattning. När skolorna är fullbemannade så arbetar 32 skolsköterskor i verksamheten. Det var en hög personalomsättning under verksamhetsåret.

Skolläkare

Under verksamhetsåret har verksamheten främst bemannats med tillsvidareanställda skolläkare. Idag är två skolläkare anställda på totalt 110 procent. Då behovet av skolläkare är större än så har även en skolläkarkonsult arbetat ca 20 procent under terminerna för att förstärka verksamheten.

Skolpsykologer

Skolpsykologbemanningen har successivt ökat i kommunen. Under året (maj 2021) har 11 skolor bemannat med anställd psykolog, 15 skolor anlitar konsult vid behov. Sedan maj 2021 har rekrytering av fler psykologer pågått vilket innebär en förväntat högre andel skolor som bemannar med egen psykolog.

Logopeder

Inom grundskolan arbetar en logoped deltid med handledning av personal. Logopeden har inget hälso- och sjukvårdsuppdrag vilket innebär att hen inte träffar enskilda elever för bedömning eller träning.

Det finns två heltidsanställda logopeder inom förskolan. De är anställda utifrån ett samarbete med landstinget om att driva språkförskola.

Nyckeltal hälso- och sjukvårdspersonal

För att kunna bedriva en patientsäker vård är det viktigt att veta hur vårdtyngd och bemanning ser ut. Detta för att kunna vidta nödvändiga åtgärder. Socialstyrelsen fastslår att patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop. Hög arbetsbelastning kan påverka möjligheterna att utföra ett säkert arbete.

Idag saknar kommunen en riktlinje för en numerär reglering av tillgång till elevhälsans professioner. Det är varje enskild rektor som beslutar om sin organisation, vilket innebär att tillgången ser olika ut på de olika skolorna. När tjänsterna avseende hälso- och sjukvårdspersonal tillsätts bör anställande rektor ta hänsyn till faktorer som påverkar arbetsbelastningen såsom; elevunderlagets socioekonomiska sammansättning, antal skolor per hälso- och sjukvårdspersonal, basprogrammets uppdrag, antal rektorer att samarbeta med, antal EHT att närvara vid, antal elever i grund- och gymnasiesärskola samt antal nyanlända elever.

De skolor som har tagit emot flest nyanlända elever är S:t Botvids gymnasium (49 elever) Fittja- och Brunnaskolan (29 elever vardera), Karsby International school (27 elever) samt Grindtorpsskolan (24 elever). Arbetet med nyanlända elever innebär ett ökat behov av hälso- och sjukvårdsinsatser som också bör motsvaras av en utökad bemanning.

Under verksamhetsåret har en statlig utredning presenterats, ”Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell

funktionsnedsättning” (SOU 2021:11). Utredningen föreslår att en numerär reglering av tillgång till elevhälsan ska införas. Utredningen anger att en skolläkare får ansvara för högst 7 000 elever, en skolsköterska för högst 430 elever, en psykolog för högst 1 000 elever och en kurator för högst 400 elever.

Skolsköterskor

I Botkyrka kommun har en skolsköterska i grundskolan i genomsnitt 470 elever per heltidstjänst. I gymnasieskolan har en skolsköterska i genomsnitt 507 elever per heltidstjänst. Tjänstgöringsgraden varierar på skolorna.

Grundskola

Den grundskola som har flest elever per heltidstjänst under verksamhetsåret är Trädgårdsstadsskolan med 674 elever/heltidstjänst och den som har minst är Skogsbacksskolan som har 320.

Elevantal per heltidsanställd varierar i kommunen och fördelar sig enligt tabell nedan. För information om varje skola, se Bilaga 1.

Elevantal per heltidsanställd	Skolans namn
Under föreslaget elevantal 430 elever/heltid	Skogsbacksskolan, Tullingebergsskolan, Rikstens skola, Falkbergsskolan, Eklidsskolan, Hammerstaskolan, Kvarnhagsskolan, Grindtorpsskolan och Fittjaskolan
Nära föreslaget elevantal 431-530 elever/heltid	Tunaskolan, Storstretskolan, Malmsjö skola, Kassmyraskolan, Björkhaga skola, Banslättsskolan, Karsby International School, Borgskolan, Brunnaskolan och Tallidsskolan
Fler än 530-674 elever/heltid	Broängsskolan, Trädgårdsstadsskolan och Parkhemsskolan

Tabell 1. Statistiken baserar sig på elevantal och tjänstgöringsgrad för skolsköterskor i maj 2021. SoU 2021:11 föreslår en gräns på 430 elever/heltid.

Gymnasieskola

Den gymnasieskola som hade flest antal elever per heltidstjänst under verksamhetsåret var Tullinge gymnasium med 810 elever/heltid och den som hade minst antal var S:t Botvids gymnasium med 268 elever/heltid. Skyttbrink hade 330 elever/heltid och Tumba hade 665 elever/heltid.

Skolläkare

I Botkyrka kommun har en skolläkare i genomsnitt drygt 9 850 elever/heltidstjänst. Rekrytering pågår för ytterligare 50 procent skolläkarbemanning vilket skulle innebära 8 000 elever per heltidstjänst, det är något färre än utredningens förslag.

Skolpsykologer

Genomsnittligt antal elever per anställd skolpsykolog är 1750 elever/heltidsanställd. De skolor som bemannas med konsult ingår inte i beräkningen. SOU 2021:11 föreslår max 1000 elever per heltid.

Elevantal per heltidsanställd	Skolans namn
Under föreslaget elevantal 1000 elever/heltid	Kassmyraskolan, Skyttbrinks gymnasium
Nära föreslaget elevantal 1000 - 1500 elever/heltid	S:t Botvids gymnasium, Tunaskolan
Fler än 1500 elever/heltid	Borgskolan, Brunnaskolan, Hammerstaskolan, Tullinge gymnasium, Broängsskolan, Malmsjö skola, Tumba gymnasium
Bemannas med konsult	Fittjaskolan, Grindtorpsskolan, Kvarnhagsskolan, Tallidsskolan, Karsby International School, Banslättsskolan, Eklidsskolan, Falkbergsskolan, Parkhemsskolan, Rikstens skola, Trädgårdsstadsskolan, Tullingebergsskolan, Björkhaga skola, Skogsbacksskolan, Storvretskolan

Tabell 2. Statistiken baserar sig på elevantal och tjänstgöringsgrad för skolpsykologer i maj 2021. SoU 2021:11 föreslår en gräns på 1000 elever/heltid.

Logopeder

Grundskolans logoped arbetar enbart hälsofrämjande och förebyggande vilket gör att det inte är relevant att redovisa antalet elever per heltidstjänst. Bemanningen avseende logoped inom förskolans uppdrag beslutas inom regionen och det samarbetsavtal som finns mellan kommunen och regionen.

Hälso- och sjukvårdspersonalens professionsspecifika arbete

Skolsköterskor

Basprogram

Basprogrammet innehåller de lagstadgade insatserna såsom hälsosamtal, hälsouppföljningar samt vaccinationer som skolsköterskorna ska erbjuda eleverna i Botkyrkas kommunala grund- och gymnasieskolor samt grundsär- och gymnasiesärskolor. Det innehåller tre hälsosamtal jämnt fördelat under grundskolan och ett i gymnasieskolan samt en fortsättning på det nationella vaccinationsprogrammet för barn som påbörjas på barnhälsovården (BHV).

Årskurs	Hälsouppgift*	Hälsoenkät**	Samtal	Kontroller	Vaccin***
FSK	JA	-	Klassbesök på VT för presentation (ev. info om hörsel)	Hörsel (för de som vill, annars görs det i åk1)	-
1	-	-	Hälsosamtal tillsammans med vårdnadshavare, mat, rörelse, skol- och hemsituation	Hörsel, syn, längd & vikt	MPR (dos 2)
2	-	-	Inläring, trivsel och kamrater	Längd & vikt	-
4	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation och mående	Rygg, längd & vikt	-
5	-	-	-	-	HPV 2 doser med > 6 mån. mellanrum
7	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation, mående, ANDT och sexualitet	Rygg, längd & vikt	-
8	-	-	-	-	dTp Booster
9	-	-	Information ur yrkesmedicinskt perspektiv inför gymnasievalet	-	-
Åk 1 gymn	JA	JA	Hälsa, livsstil, skolsituation, mående, ANDT och sexualitet	Längd & vikt	Kompletteringsvaccinationer

Tabell 3, basprogrammets innehåll.

*Hälsouppgift som vårdnadshavare/gymnasieelev fyller i och skickar till skolsköterskan

**Digital hälsoenkät som eleven själv fyller i under skoltid

***Inför vaccination skickas en medgivandesblankett som ska signeras av båda vårdnadshavare / gymnasieelev.

Verksamhetschef och rektor genomför individuell uppföljning med de skolsköterskor som inte hunnit med sitt basprogram. Uppföljningen syftar till att göra en plan för att komma i kapp med hälso- och sjukvårdsarbetet tidigt kommande verksamhetsår.

Hälsosamtal

Inför hälsosamtalet får alla elever fylla i en hälsoenkät. Utifrån elevens svar samt elevens önskemål om samtalsämne utförs ett individuellt inriktat hälsosamtal. När årskursens hälsosamtal genomförts återkopplar skolsköterskan de övergripande hälsoteman som framkommit till EHT. Då kan skolan arbeta med dessa genom sin elevhälsoplan. Återkopplingen som ges till skolan är av generell karaktär så att elevsekretess inte röjs.

Efter skolsköterskans hälsosamtal eller hälsoundersökningar kan vidare åtgärder behöva vidtas, exempelvis att boka in uppföljning, skolläkarbesök, eller remiss till annan vårdgivare. Detta kan till exempel röra sig om uppföljning av avvikande tillväxt, ryggundersökning, misstanke om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, läs- och skrivsvårigheter, psykisk ohälsa, synfel eller hörselproblem. När hälsosamtal eller hälsoundersökningar uteblir riskerar dessa hälsoproblem att förbli oupptäckta.

Grundskola

Utfallet av verksamhetsårets arbete gällande hälsosamtal visar att de flesta eleverna har fått sitt hälsosamtal enligt basprogrammet. Det finns enstaka skolor som inte har uppfyllt basprogrammet. Enligt skolsköterskornas verksamhetsrapporter har fler än tio elever saknat erbjudande om/genomförande av hälsosamtal på tre skolor i åk 1, en skola i åk 4 och två skolor i åk 7.

Det vanligaste skälet till att skolsköterskorna inte har erbjudit eller utfört hälsosamtal är problem kopplade till pandemin (restriktioner för att ta in vårdnadshavare i skolbyggnaden, hög sjukfrånvaro bland eleverna, eller att personalen har varit sjuk). På vissa skolor har det även funnits perioder av vakant skolskötersketjänst.

Gymnasieskola

Skolsköterskorna i gymnasieskolan har erbjudit de flesta elever att göra en elevhälsoenkät. På en gymnasieskola kunde inte samtliga elever erbjudas hälsosamtal på grund av vakans och sjukfrånvaro. Alla elever som uppger ohälsa i enkäten erbjuds individuell uppföljning i ett hälsosamtal. För att nå fler elever och öka deras kunskaper om hälsa arbetar skolsköterskorna mer med hälsosamtal i grupp. Detta verksamhetsår erbjöds gymnasieleverna digitala hälsosamtal på grund av pandemin. Skolsköterskan erbjöd även hälsosamtal på plats för de som var i behov av det. Skolsköterskorna uppger att det var svårt att motivera eleverna att komma för uppföljning då en stor del av elevernas studietid var förlagd på distans. När eleverna var på skolan behövde de närvara på lektionstid.

Vaccinationer

Skolsköterskor och skolläkare följer Folkhälsomyndighetens nationella barnvaccinationsprogram för barn och ungdomar samt ger kompletteringsvaccin till de elever som behöver. Ingen vaccination sker utan vårdnadshavares medgivande förutom för gymnasieelever som själva får besluta i frågan.

Under verksamhetsåret har det givits 3547 vaccinationer i Botkyrka kommun fördelat enligt tabell nedan.

	Vilka sjukdomar vaccinet skyddar mot	Antal givna vaccin
MPR vaccin	Mässling, påssjuka, röda hund	1064
dTp- vaccin	Difteri, stelkramp, kikhosta	781
DTP-IPV	Difteri, stelkramp, kikhosta, polio	88
Polio	Polio	7
HPV	Humant papillomvirus	1615
Totalt antal givet vaccin		3547

Tabell 4 Vacciner erbjuds alla elever i årskurs 1, 5 samt 8. samt kompletterande vaccinationer till de elever som inte följer basprogrammet till dess att eleven lämnar gymnasieskolan

Botkyrka har god vaccinationstäckning när det gäller det årskursbundna vaccinationerna, se tabell 5. Det finns dock vårdnadshavare som väljer att inte låta vaccinera sina barn. Ibland väljer gymnasieelever att ta barnvaccinerna som deras vårdnadshavare tidigare tackat nej till. Fullständig statistik saknas när det gäller elever som inte deltagit i vaccinationsprogrammet från start.

I Botkyrka kommun registreras vaccinationerna automatiskt i det obligatoriska nationella vaccinationsregistret hos Folkhälsomyndigheten när den journalförs.

Vaccin	Botkyrka	Länet	Riket
dTp	88,2%	89,2%	92%
MPR	86,4%	88,4%	90%
HPV	86,0%	86,7%	89,2%

Tabell 5. Siffror från det nationella vaccinationsregistret, augusti 2020 till juni 2021. dTP avser barn födda 2005, MPR barn födda 2012, HPV flickor födda 2008.

Grundskola

Utfallet från verksamhetsårets arbete visar att de flesta eleverna har fått

vaccin enligt nationella barnvaccinationsprogrammet. På ett fåtal skolor finns elever som inte har fått erbjudande om vaccination, samt att elever inte har fått vaccin trots att de tackat ja: tre skolor gällande MPR och HPV samt en skola gällande dTp.

Ett stort arbete görs för att ge kompletterande vaccinationer till elever som av olika skäl inte deltagit i det ordinarie programmet, exempelvis nyanlända. De grundskolor som har gett flest kompletterande vaccinationer är Karsby International School (86 kompletterande vaccinationer), Fittjaskolan (59 kompletterande vaccinationer) samt Grindtorpsskolan (56 kompletterande vaccinationer).

Gymnasieskola

På S:t Botvids gymnasium har skolsköterskorna givit 133 kompletterande vaccinationer. I ett fåtal fall (tre elever) kunde vaccin inte ges, exempelvis på grund av sjukdom.

Skolsköterskornas mottagningsarbete

Öppen mottagning

I skolsköterskans arbetsuppgifter ingår det att vara tillgänglig för eleverna samt kunna utföra enklare sjukvårdsinsatser. Alla skolsköterskor har öppen mottagning men hur detta är organiserat skiljer sig åt mellan skolor. I verksamhetsrapporterna beskriver skolsköterskorna att vanliga orsaker till mottagningsbesök är: skador efter mer eller mindre allvarliga olyckor på skolan, skadade fötter och fingrar, psykisk ohälsa/mående, konflikter, ont i kroppen (ex mage, huvudvärk, mensvärk) smärtlindring, mensskydd, hudåkommor såsom stickor och utslag.

Skolläkarmottagning

Skolsköterskan organiserar skolläkarmottagningen efter verksamhetens behov samt kallar elev och vårdnadshavare till besöket. Under verksamhetsåret uppger alla skolsköterskor att deras behov av skolläkartider har tillgodosetts och väntetiderna är godtagbara, från några dagar till några veckor.

Skolsköterskornas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Som en del av elevhälsan ska skolsköterskorna arbeta främst hälsofrämjande och förebyggande. De ska bidra med medicinsk kompetens i det tvärprofessionella elevhälsoarbetet. De ska även sammanställa elevhälsoenkäterna för att ge information till skolledning och elevhälsa på grupp- och skolnivå, samt delta i systematiskt arbetsmiljöarbete.

Utfall av skolsköterskornas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Grundskola

Utöver basprogrammet och EHT-arbetet används skolsköterskans medicinska kompetens sparsamt inom grundskolan. På enstaka skolor

(exempelvis Rikstens skola) förekommer hälsosamtal på klassnivå, pubertetssamtal eller att skolsköterskan bidrar med sin kompetens enligt kommunens rutin för frånvaro. Skolsköterskorna önskar mer tid för det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Gymnasieskola

Utöver hälsosamtal och EHT-arbetet används skolsköterskans medicinska kompetens även på annat sätt inom gymnasieskolan. Hur den medicinska kompetensen används på de olika gymnasieskolorna anpassas utifrån skolans behov. Insatserna omfattar bland annat: förebyggande arbete kring frågor om sömn, stress och ångest tillsammans med kurator, utbildning av lärarlag i anafylaktisk chock och epilepsi, att bidra till att skapa struktur till skolans EHT-arbete, strukturerat arbete med frånvarorapportering, pandemirelaterade frågor, samt riktade hälsoinsatser mot klasserna i gymnasiesärskolan.

Övervikt och fetma

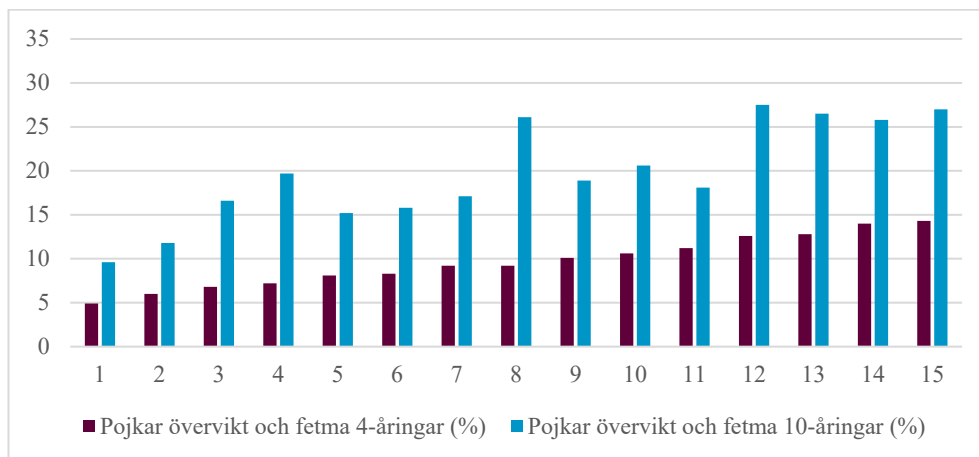
En av de främsta orsakerna till ohälsa och förtida död är övervikt och fetma. Övervikt är ett tillstånd som kan öka risken att utveckla fetma. Fetma är en kronisk sjukdom som ofta kräver långsiktig behandling och uppföljning. Övervikt och fetma ökar risken för typ 2-diabetes, cancer och hjärt-kärlsjukdom, men även social stigmatisering. För barn och unga med övervikt och fetma är risken stor att detta kvarstår i vuxen ålder, men också att det påverkar den psykiska hälsan. Fetma i vuxen ålder får negativa konsekvenser både för individen och för samhället. Konsekvenserna består bland annat i försämrad livskvalitet, sjukdomar och förkortad livslängd, samt förlorad produktion. Övervikt och fetma är vanligt och det ökar bland skolbarnen i alla åldersgrupper (Folkhälsomyndigheten 2022-01-18).

I de hälsosamtal som utförs enligt basprogrammet kontrolleras elevens tillväxt. Utfallet från tillväxtundersökningen visar på förekomsten av övervikt och fetma hos grundskoleeleverna. Tullinge har lägst förekomst och norra Botkyrka högst förekomst av övervikt och fetma.

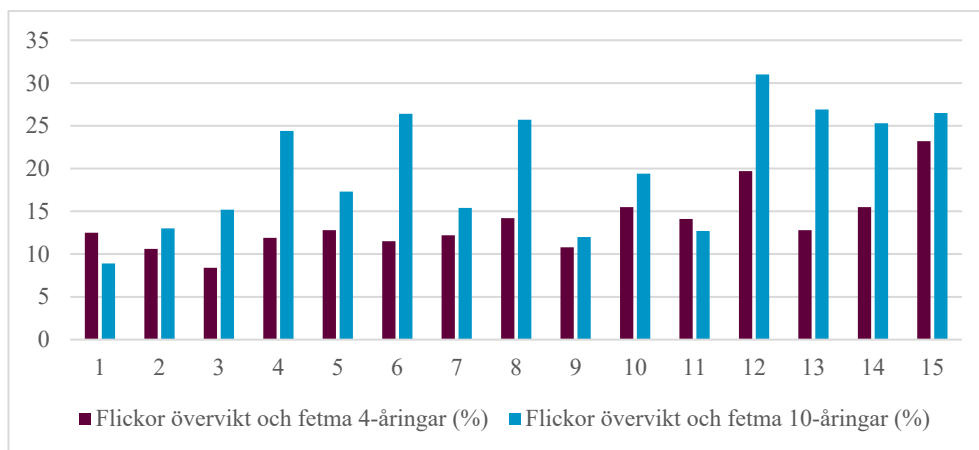
Stadsdel	Årskurs 1		Årskurs 4		Årskurs 7	
	Övervikt	Fetma	Övervikt	Fetma	Övervikt	Fetma
Hallunda/Norsborg	18%	17%	25%	15%	27%	14%
Fittja/Alby	19%	17%	25%	16%	30%	14%
Tullinge	14%	5%	19%	4%	16%	6%
Tumba	17%	10%	24%	12%	24%	7%

Tabell 6. Statistik hämtad från hälsobesök hos skolsköterskan verksamhetsår 2020-2021. Baseras på de anteckningar som har en vikt noterad, vilket är i princip alla elever i respektive årskurs. Procentsiffrorna är avrundade till närmaste heltal

Folkhälsoguiden konstaterar att det har skett en fördubbling av övervikt och fetma hos pojkar samt stor ökning av övervikt och fetma hos pojkar i fyra till tio års ålder i många kommuner. Stapel 12 visar utvecklingen för Botkyrka kommun.

Figur 1 Förekomst (%) av övervikt och fetma hos pojkar 4 och 10 år (födda 2007 eller 2008) i 15 kommuner i Stockholms län. **Botkyrka stapel 12.**

Figur 2 Förekomst (%) av övervikt och fetma hos flickor 4 och 10 år (födda 2007 eller 2008) i 15 kommuner i Stockholms län. **Botkyrka stapel 12.**

Skolsköterskorna följer upp eleverna på individnivå enligt det regionala behandlingsprogrammet för övervikt och fetma (HPÖ). Skolsköterskorna kontaktar vårdnadshavarna för att informera dem samt göra dem uppmärksamma på elevens viktutveckling. Detta kompletteras med ett samtal om kost och hälsa. Vid behov erbjuds skolläkarbedömning. När det behövs erbjuds remiss till regionen för vidare uppföljning med t ex läkarkontakt och provtagning, kontakt med sjukgymnast eller dietist.

För att motverka detta hälsoproblem behöver kommunen och utbildningsnämnden arbeta mer förebyggande på grupp- och skolnivå,

kommunnivå. Idag görs punktinsatser såsom frukost till alla barn, mer idrott på högstadiet, rastaktiviteter och skolmåltid.

Språkcentrum

Språkcentrum ska ta emot samtliga nyanlända elever i kommunen för att utföra en hälsoundersökning inklusive hälsokontroller och hälsosamtal samt vaccinationsbedömning. När det uppstår kö eller att eleverna skrivs in som nyanländ direkt på skolorna utför skolsköterskan på respektive skola hälsoundersökningen. Under detta år har 24 nyanlända elever mottagits direkt av skolsköterskan på skolan.

Utfall av språkcentrums medicinska verksamhet

Skolsköterskan har träffat 212 nyanlända elever under verksamhetsåret. Skolsköterskan har hunnit träffa alla elever som skulle erbjudas tid. Det är endast två elever i kö för samtal till kommande verksamhetsår, 170 elever har hänvisats till regionen för hälsouppföljning enligt regionens rutiner. Antalet nyanlända elever har minskat på mottagningen jämfört med tidigare år.

Skolläkare

Skolläkarna i Botkyrka är centralt anställda och har kommunens skolor uppdelade sinsemellan utifrån kommundel. I skolläkarnas arbete ingår att tillsammans med skolsköterskorna ha skolläkarmottagning för elevbesök, för exempelvis kontroll av ryggproblem, fetma, avvikande tillväxt och inför eventuell remiss för neuropsykiatriska utredningar. Utöver detta kan skolläkarna vid behov delta på skolornas EHT-möten. De deltar i samverkan med andra vårdgivare samt i det centrala utvecklingsarbetet för förvaltningens hälso- och sjukvårdspersonal. Dessutom har skolläkarna möjlighet att ta initiativ till, och delta i, förebyggande och hälsofrämjande insatser på övergripande nivå. Skolläkarna ska bidra med medicinsk kompetens genom konsultationer och genom fortbildning till andra yrkeskategorier.

Under verksamhetsåret har två skolläkare varit centralt anställda, med ansvar för ca 5000 respektive 8000 elever. De vanligaste besöksorsakerna har varit undersökning inför eventuell neuropsykiatrisk utredning, ryggkontroll, särskoleutredningar samt tillväxtkontroller (inklusive fetma). Totalt skickades 160 remisser för neuropsykiatrisk utredning samt ca 90 övriga remisser. Remisserna har inte varit jämnt fördelade mellan skolorna och skillnaderna är så stora att detta inte kan förklaras av skolornas skilda upptagningsområden.

Utöver elevkontakter har skolläkarna också genomfört vaccinationsbedömningar, samverkat med andra yrkeskategorier, haft samtal med föräldrar och stöttat skolans personal med medicinsk kunskap.

Endast ett fåtal besök på EHT-möten har genomförts, främst på grund av tidsbrist. Skolläkarna har genomfört föreläsningar riktade till skolpersonal och till annan hälso- och sjukvårdspersonal, samt själva deltagit i fortbildning inom ramen för specialisttjänstgöring samt utbildningsförvaltningens EMI-nätverk. En stor del av skolläkarnas arbete är beroende av samverkan med skolsköterskorna, vilket har fungerat bra med några undantag, främst kopplat till personalomsättning bland skolsköterskorna. Den viktigaste samverkanspartnern externt har varit Barn- och ungdomsmedicinsk mottagning (BUMM).

Logoped

Det hälso- och sjukvårdsarbete som utförs av logopeder sker i språkförskolan. Logopederna inom förskolan har utfört bedömningar av tal, språk och kommunikation, behandling av tal- och språkstörningar, samt föräldrasamtal och utbildning till vårdnadshavare. Under läsåret 2020/21 har 410 behandlingsbesök, 49 återbesök, 180 gruppbesök samt tre nybesök genomförts med de åtta barnen på språkförskolan.

De största utmaningarna för språkförskolans logopeder är att motivera barnen till att träna på språk. Bland övriga utmaningar finns svårigheter att skilja utfallet av logopedernas insatser från det som beror på barnens generella utveckling, svårighet i kontakt med vårdnadshavare med egna språksvårigheter samt samarbetet med förskolans personal.

Förskolans pedagoger har under året fortbildats både externt och på egen hand. Önskemål finns om att genomgå en handledarutbildning för att kunna ta emot studenter från Karolinska institutets logopedutbildning.

Logopeden som arbetar inom grundskolan arbetar endast hälsofrämjande och förebyggande vilket innebär föreläsning och handledning av personal.

Skolpsykolog

Skolpsykologers arbete ska främst vara hälsofrämjande och förebyggande och som således inte utgör hälso- och sjukvårdsarbete. För skolpsykologers del innebär detta framför allt insatser som riktar sig till organisationen, personalen och skolmiljön. Detta kan exempelvis röra sig om handledning, konsultation eller fortbildning riktad till annan skolpersonal.

Skolpsykologernas arbete kan också innefatta individriktat arbete med elever och fokus på den pedagogiska situationen. Skolpsykologer i skolan utför också vissa hälso- och sjukvårdsinsatser i form av exempelvis underlag till remisser. Den största hälso- och sjukvårdsuppgiften för skolpsykologer är de utredningar om intellektuell funktionsnedsättning som kommunen ansvarar för att göra inför eventuell inskrivning i grundsär- eller gymnasiesärskola.

Under läsåret arbetade sju skolpsykologer i Botkyrka kommun, varav två gick i pension under året. Kvarvarande fem psykologer arbetade totalt 360

procent med tjänstgöringsgrad 20-100 procent, uppdelat på 11 av kommunens grund- och gymnasieskolor.

Skolpsykologernas hälso- och sjukvårdsarbete

De 5 anställda skolpsykologerna genomförde 13 utredningar av intellektuell funktionsnedsättning, varav 10 på elever som misstänktes tillhöra grundsär- eller gymnasiesärskolans målgrupp, samt 3 rutinombedömningar av elever i dessa skolformer. Skolpsykologernas hälso- och sjukvårdsarbete omfattade utöver detta stödsamtal, kontakt med vårdgrannar, bedömningar inför remiss för neuropsykiatrisk utredning, samtal med vårdnadshavare, uppföljning av remisser, konsultationer kring enskilda elever, samt samverkan inom EHT kring enskilda elevers hälsa. Mängden hälso- och sjukvårdsarbete varierade stort mellan de olika psykologerna där vissa psykologer endast i undantagsfall utförde hälso- och sjukvårdsarbete medan andra psykologer ägnade merparten av sin arbetstid åt detta.

Ingen sammanställning av externa konsulter arbete har kunnat levereras, varför deras hälso- och sjukvårdsarbete inte kan beskrivas här.

Skolpsykologernas arbete i elevhälsoteam EHT

I skolpsykologernas beskrivning av arbetet i skolornas EHT syns stora variationer i arbetssätt, där vissa skolor arbetade i stort sett uteslutande individinriktat och åtgärdande, medan andra hade ett väl utvecklat systematiskt förebyggande och hälsofrämjande arbete. I vissa fall arbetade de olika elevhälsoprofessionerna mestadels var och en för sig, medan andra skolor hade högre grad av tvärprofessionellt arbete. Några skolor arbetade med systematiska förebyggande eller hälsofrämjande insatser, exempelvis Tåget, MVP och PAX i skolan, och vissa EHT arbetade med det strukturerade arbetssättet EHM.

Inom EHT användes skolpsykologernas kompetens för att handleda, konsultera och samarbeta, framför allt inom områdena neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, elever med beteendesvårigheter, samt grupprocesser.

Skolpsykologernas hälsofrämjande och förebyggande arbete

Skolpsykologerna arbetade hälsofrämjande genom utbildningsinsatser, insatser riktade till skolklasser, diskussionsgrupper och elevenkäter. Insatserna inriktade sig bland annat på sömn, kost och motion, beteendeproblem, mat och ätande, sex och relationer, lågaffektivt bemötande och tydliggörande pedagogik.

Handledning och konsultation till skolans personal inriktades på ledarskap i klassrummet, arbete med elever med särskilt stöd, ordning och studiero i skolan, att hantera utmanande beteenden, psykisk hälsa och ohälsa, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, självskadebeteenden, inlärningssvårigheter, kamratrelationer och sociala svårigheter i hemmet.

Arbetsförutsättningar

En gemensam nämnare bland en majoritet av psykologerna var otydlighet kring vilka förväntningar som fanns på deras arbete. Detta försvårades av bristande kontakt med rektorerna samt av låg tjänstgöringsgrad på en del skolor. Flera psykologer menade att deras kunskap och kompetens inte användes fullt ut, och att fördelningen av psykologresurser mellan skolorna är godtycklig och ger upphov till en ojämlik tillgång till elevhälsa mellan skolorna.

Patientsäkerhetsberättelse

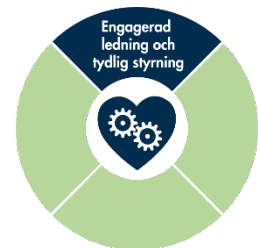
Grundläggande förutsättningar för säker vård

Nedan beskrivs mål och strategier, organisation och struktur för arbetet med att minska antalet vårdskador.

För att kunna nå den nationella visionen ”God och säker vård – överallt och alltid” och det nationella målet ”ingen patient ska behöva drabbas av vårdskada”, har fyra grundläggande förutsättningar identifierats i den nationella handlingsplanen för ökad patientsäkerhet: engagerad ledning och tydlig styrning, en god säkerhetskultur, adekvat kunskap och kompetens, samt patienten som medskapare.

Engagerad ledning och tydlig styrning

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en engagerad och kompetent ledning och tydlig styrning av hälso- och sjukvården på alla nivåer.

Övergripande mål och strategier

Målet för den hälso- och sjukvård som bedrivs inom utbildningsförvaltningen är att arbeta för, och bedriva vård utifrån principen om allas rätt till likvärdig vård av hög kvalitet. Hälso- och sjukvårdspersonalens insatser ska bidra till att skapa miljöer och förutsättningar som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Personalen ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och har ansvar för att undanröja hinder för varje elevs utveckling och lärande. Personalen arbetar hälsofrämjande och förebyggande genom bland annat vaccinering, screening, konsultation, handledning och utredning. Utöver hälsofrämjande och förebyggande insatser ska enklare sjukvårdsinsatser utföras vid behov.

Mål 1	Strategi/er
Professionernas hälso- och sjukvårdsinsatser ska utföras på ett kvalitetssäkert sätt	<ul style="list-style-type: none"> - Utforma rutiner för professionernas hälso- och sjukvårdsinsatser - Stärka arbetet med och kulturen kring tillbud, risker och avvikelser
Mål 2	Strategi/er
Alla elever ska ha lika rätt till hälso- och sjukvårdsinsatser	<ul style="list-style-type: none"> - Följa bemanning, kompetens, vårdtyngd och nyckeltal
Mål 3	Strategi/er
Alla lagar och föreskrifter kring hälso- och sjukvårdsarbete samt elevhälsoarbete ska följas	<ul style="list-style-type: none"> - Bibehålla samt utveckla organisation och rutiner för kvalitetssäkring och patientsäkerhet
Mål 4	Strategi/er
All hälso- och sjukvårdspersonal arbetar fortlöpande med kvalitetssäkring och patientsäkerhet	<ul style="list-style-type: none"> - Tydliga rutiner och organisation för kvalitetssäkring och patientsäkerhet, exempelvis egenkontroll och årshjul

Tabell 7 Övergripande patientsäkerhetsmål

Organisation och ansvar

Alla som arbetar med, eller ansvarar för, hälso- och sjukvårdsarbete inom förvaltningen har ett gemensamt ansvar för patientsäkerhetsarbetet. Ansvaret är fördelat beroende på roll, tydliga riktlinjer och rutiner för detta finns beskrivet i ledningssystemet. Kortfattat fördelar sig ansvaret för patientsäkerhetsarbetet på följande sätt:

- Vårdgivaren har det övergripande juridiska ansvaret för patientsäkerhetsarbetet och ska se till att det finns personal med rätt kompetens som kan bedriva detta arbete.
- Verksamhetschefen utför övergripande patientsäkerhetsarbete och ska se till att rutiner och riktlinjer finns för hälso- och sjukvårdspersonalens patientsäkerhetsarbete inklusive egenkontroll, samt att detta följs upp och utvärderas.
- PLA utför motsvarande arbete för psykologer verksamma inom förvaltningen.
- Verksamhetschefen tar hjälp av stödfunktioner inom förvaltningen för att patientsäkerhetsarbetet ska kunna utföras. Detta omfattar exempelvis objektspecialist för journalsystemet, personal inom förvaltningens kvalitetsstöd, HR och kommunarkivarie.
- Verksamhetscheferna för förskola, grundskola och gymnasieskola leder rektorerna i deras arbete, inklusive elevhälsoarbetet.
- Rektorer fungerar som arbetsgivare för hälso- och sjukvårdspersonal som inte är centralt anställd, samt leder och utvecklar skolornas elevhälsoarbete.
- Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal utför egenkontroll, samt ansvarar för att arbeta enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer och rutiner. De ska alltid arbeta utifrån evidens och beprövad erfarenhet.

Samverkan för att förebygga vårdskador

De professioner som arbetar med, eller ansvarar för, hälso- och sjukvård har ett gemensamt ansvar för att förebygga att patienter drabbas av vårdskada. En viktig del i detta arbete är att samverka med andra, såväl internt som externt, kring elevernas hälso- och sjukvård. Samverkan sker på olika sätt utifrån respektive roll och beskrivs kortfattat nedan och mer detaljerat i ledningssystemet.

Samverkan inom förvaltningen:

- Professionsnätverk för hälso- och sjukvårdens olika professioner
- Tvärprofessionell samverkan inom skolan
- Samverkan med andra tjänstemän

Samverkan med andra aktörer:

- Verksamhetschefsnätverk i Stockholmsregionen

- PLA-nätverk i Stockholmsregionen
- Skolläkarnätverk i Stockholmsregionen
- Andra vårdgivare inom regionen

Överenskommelser med andra aktörer:

- Medicinsk-tekniskt företag som utför kalibrering av medicinteknisk utrustning på skolsköterskemottagningen en gång per år
- Överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län samt Region Stockholm om remisshantering och utredning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar
- Utredning av intellektuell funktionsnedsättning inom Region Stockholm
- Upphandling av konsulttjänster inom hälso- och sjukvård

Informationssäkerhet

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal är skyldig att dokumentera, hantera, förvara och arkivera journal för varje enskild elev. Journalen används förutom vid omhändertagandet av enskild elev, som underlag för verksamhetsutveckling, kvalitetssäkring, statistik och forskning. Journalen är sekretessbelagd och får endast läsas av behörig personal. Eleven själv, vårdnadshavare till omyndig elev och annan vårdinstans kan rekvirera journalkopia efter signerat samtycke.

I Botkyrka kommun journalför all hälso- och sjukvårdspersonal i Prorenata. Prorenata är ett journalsystem utvecklat för medicinsk dokumentation. Prorenata uppfyller lagkraven som finns på ett medicinskt journalsystem och har den säkerhetsnivå som krävs för att vara ett godkänt journalsystem för hälso- och sjukvårdsarbete. För att logga in i Prorenata krävs ett personligt lösenord och en tvåfaktorauktorisering. I ledningssystemet finns utförlig beskrivning om hur verksamheten tillgodoser kraven på informationssäkerhet och hänvisningar till de lagar som styr arbetet med informationssäkerhet.

Patienten som medskapare

Förvaltningens hälso- och sjukvårdsinsatser ska alltid utföras så att eleverna och deras vårdnadshavare blir delaktiga i vården. All hälso- och sjukvård som erbjuds av elevhälsans professioner är frivillig och ska vara målgruppsanpassad. En elev över 16 år eller vårdnadshavare för yngre elever ska lämna ett samtycke med ett godkännande för att vårdhandlingen ska kunna utföras. Om inte samtycket inkommer, utförs inte vårdhandlingen. Auktoriserad tolk ska finnas tillgänglig.

Vårdnadshavarnas syn på elevernas hälsa inhämtas regelbundet. I åk 1, 4 och 7 får vårdnadshavarna lämna in hälsouppgifter till skolsköterskan och beskriva sitt barns hälsa och eventuella särskilda behov.

Elever, vårdnadshavare och allmänheten kan även lämna synpunkter eller klagomål på den hälso- och sjukvård som utförs. Frågor kan även ställas om verksamheten. Verksamhetschef och PLA besvarar och/eller analyserar klagomål, synpunkter och frågor från allmänheten.

En god säkerhetskultur

En grundläggande förutsättning för en säker vård är en god säkerhetskultur. Organisationen ger då förutsättningar för en kultur som främjar säkerhet.

Säkerhetskulturen ska genomsyra alla delar av vården

På central nivå arbetar verksamhetschef tillsammans med PLA och det centrala medicinska teamet med att utveckla patientsäkerhetsarbetet och stärka patientsäkerheten. Detta görs exempelvis genom sammanställning av enkäter och rapporter från elever och hälso- och sjukvårdsprofessionerna samt genom att analysera fynd från egenkontroll och avvikelshantering.

Verksamhetschef och PLA arbetar med hälso- och sjukvårdsprofessionerna genom specifika professionsträffar där frågor som rör patientsäkerhet rutinmässigt finns med.

Varje legitimerad utövare av hälso- och sjukvård har ett eget ansvar för att arbeta patientsäkert och för att stärka patientsäkerheten. Detta görs genom att arbeta enligt lagar, regler, förordningar, gemensamma lokala rutiner. Det sker även genom att arbeta aktivt med avvikelserapportering, genom kollegialt stöd och deltagande i handledning samt genom dialog med verksamhetschef och PLA.

Säkerhetskulturen ska främja en öppen kommunikation i det dagliga arbetet kring identifierade risker

Som anställd hälso- och sjukvårdspersonal behöver man själv kontakta en kollega eller verksamhetschef eller PLA när risker identifieras i verksamheten. Att ställa frågor till varandra och ta stöd när det behövs är en nyckelfaktor för att bedriva ett patientsäkert arbete.

På professionsträffarna är patientsäkerheten en stående fråga. Diskussioner förs och kunskapsöverföring sker. Alla som deltar har ett gemensamt ansvar för att dessa diskussioner blir öppna och konstruktiva. Fokus behöver ligga på att analysera upptäckta fel och risker och utifrån detta genomföra förbättringar av patientsäkerheten.

Tid ska skapas för lärande och reflektion

Professionernas månatliga möten är de viktigaste strukturerade forumen för

lärande och reflektion inom patientsäkerhet. Utöver detta sker annat kollegialt utbyte. På central nivå är även det medicinska teamets möten forum för lärande och reflektion.

Patientsäkerhet och arbetsmiljö hänger ihop, detta ska beaktas

Den fysiska arbetsmiljön för hälso- och sjukvårdsprofessionerna bevakas regelbundet genom verksamhetsbesök av verksamhetschef och PLA, men arbetsmiljöansvaret vilar på varje rektor. Även den sociala arbetsmiljön ansvarar rektor för. Arbetsbelastning är en central del av arbetsmiljön och påverkar direkt patientsäkerheten. Därför kartläggs varje år bemanningen över antal elever per heltidsanställd i respektive profession.

Adekvat kunskap och kompetens

En grundläggande förutsättning för en säker vård är att det finns tillräckligt med personal som har adekvat kompetens och goda förutsättningar för att utföra sitt arbete.

För att upprätthålla rätt kompetens i verksamheten finns det kompetenskrav vid anställning av ny hälso- och sjukvårdspersonal:

- som skolsköterska krävs legitimation som sjuksköterska med specialistutbildning till distriktssköterska, barnsjuksköterska eller skolsköterska
- som skolläkare krävs legitimation som läkare med specialistutbildning till distriktsläkare, barnläkare eller barn- och ungdomspsykiatri
- som skolpsykolog krävs legitimation som psykolog
- som logoped krävs legitimation som logoped

Fortbildning sker främst genom regelbundna professionsträffar, genom samverkan och fortbildning av externa aktörer. Hälso- och sjukvårdspersonalen har även möjlighet att delta på skolsköterskekongress, skolläkarkongress och Pffisos årliga kompetensdagar regelbundet.

Agera för säker vård

Vårdgivaren ska utöva egenkontroll, vilket ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att vårdgivaren ska kunna säkra verksamhetens kvalitet. Egenkontrollen kan innefatta jämförelser av verksamhetens nuvarande resultat med tidigare resultat, i jämförelse med andra verksamheter samt nationella och regionala resultat.

Vilken egenkontroll har genomförts under året?

Verksamhetschef samt PLA har utfört egenkontroller enligt egenkontrollplanen som finns i vårdgivarens ledningssystem, se bilaga 3. Syftet med egenkontrollen är att förebygga och identifiera risker i

verksamheten samt att säkerställa att eleverna har fått den hälso- och sjukvård de har rätt till. Hälso- och sjukvårdspersonalen har deltagit i egenkontrollen genom att svara på frågor om sin verksamhet i en verksamhetsrapport. Frågorna berör verksamheten och patientsäkerheten.

Utvärdera planerade och genomförda åtgärder

- Loggkontroller utfört enligt egenkontrollplan. Inga avvikelser noteras.
- Vid verksamhetsbesöken där mottagningsrummet, teknisk utrustning, följsamhet till läkemedels -och riskhanteringsrutiner samt hygien kontrolleras noteras en välfungerande verksamhet. Inga avvikelser noterade. De förbättringsfrågor som uppmärksammas tas med till det ordinarie utvecklingsarbetet.
- Journalgranskning är utförd och gav information om förbättringsområden i verksamheten. Genom journalgranskningen identifieras utvecklingsbehov inom t ex dokumentation, journalhantering samt rutiner överlag. Ibland hittas även avvikelser från basprogrammet.
- En händelseanalys har initierats och genomförts efter journalgranskningen. Detta beskrivs mer under kapitlet om avvikelser. Händelseanalysen ger förslag på utvecklingsområden som verksamheten arbetar vidare med.
- I samband med journalgranskning uppmärksammas brister inom personuppgiftshantering i det medicinska journalsystemet. Dessa har följts upp och åtgärdats.

Utvärdera uppföljningen av åtgärdernas effekter

- Loggkontrollerna förbättrar inte patientsäkerheten utifrån hur de är utformade idag. Då varje enskild användare har en egen behörighet, kan hen inte läsa journaler denne inte har behörighet till. Därför kommer förvaltningen att minska loggkontrollerna på skolsköterskorna till en gång per år. Fortsatt loggkontroll tre ggr/år för de som har en bred behörighet.
- Det förebyggande arbetet med verksamhetsbesöken på plats fortsätter enligt rutin, även om inga avvikelser noterades.
- Effekten av journalgranskning ledde till identifierade risker och avvikelser i verksamheten. Genom att uppmärksamma dem kan åtgärder vidtas.
- Den beskrivna händelseanalysen har lett till utveckling av centrala rutiner och processer. Inga nya liknande händelser har identifierats. På enheten har åtgärder vidtagits i linje med de rekommendationer som gavs, men problem kvarstår.

Beskriv planering framåt utifrån resultaten

Verksamhetsbesök samt uppföljningar enligt egenkontrollplanen fortsätter

enligt rutinerna. Loggkontrollerna kommer att justeras ned för att ge mer tid åt uppföljning av verksamheten och utveckling av metodstödet. Arbetet med att analysera upptäckta avvikelser fortgår och vid behov vidtas nya åtgärder mot bakgrund av dessa.

Öka kunskap om inträffade vårdskador

Genom identifiering, utredning samt mätning av skador och vårdskador ökar kunskapen om vad som drabbar patienterna när resultatet av vården inte blivit det som avsetts. Kunskap om bakomliggande orsaker och konsekvenser för patienterna ger underlag för utformning av åtgärder och prioritering av insatser.

Under verksamhetsåret 2021 har inga negativa händelser (dvs händelse som har medfört vårdskada) identifierats i verksamheten.

Beskriv hur händelser som har medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada utreds och följs upp.

Enligt rutin ska risker eller händelser som har lett till en vårdskada rapporteras till verksamhetschef enligt en digital mall. När avvikelserna inkommer handläggs dessa enligt rutin. Utredning och nödvändiga åtgärder vidtas. Därefter återrapporteras kunskapen till verksamheten. Återrapporteringen syftar till att förebygga att liknande avvikelser sker igen, sker i dagsläget systematiskt minst tre gånger under ett verksamhetsår. Om avvikelserna kategoriseras som en allvarlig avvikelse påbörjas en händelseanalys enligt SKR:s rutiner. Lex Maria skrivs och lämnas till IVO när det behövs. Bilaga 1 visar en processbeskrivning över avvikelshanteringen i verksamheten.

Beskriv identifierade riskområden som är relevanta inom er organisation och hur ni arbetar med att förbättra dem

De största riskområdena som finns i verksamheten som kan leda till vårdskada är:

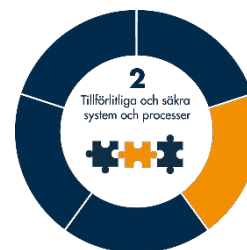
- Utebliven eller fördröjd vård och behandling. Till exempel felaktiga medicinska bedömningar inom rygg, tillväxt, pubertet eller att eleven inte får tillgång till vård och därmed utförs ingen bedömning som hade behövts uppmärksammas i tid.
- Felaktiga utredningar inom skolpsykologens verksamhetsområde (Intellektuell funktionsnedsättning).
- Felaktig behandling med läkemedel (till exempel vaccinationer). Eleven kan få läkemedel de inte tål eller att eleven reagerar på ett läkemedel som kan skada eleven (till exempel anafylaxi).

Det förebyggande arbetet av vårdskador sker ständigt i verksamheten på olika nivåer genom att säkra bemanning och att säkerställa att hälso- och sjukvårdspersonalen har rätt utbildning och kompetens. Verksamheten har även ett introduktionsprogram för att de som är nya i yrket ska utvecklas i professionen. Ny hälso- och sjukvårdspersonal behöver snabbt få kunskap så att de arbetar enligt metodstöd och riktlinjer som styr verksamheten.

Verksamheten har ett metodstöd tillgängligt för all hälso- och sjukvårdspersonal. Metodstödet innehåller rutiner och metodbeskrivningar samt baseras på gällande lagstiftning, riktlinjer och policydokument. Det ska även baseras på evidensbaserad vård. Där evidens saknas baseras rutinerna på väl beprövad erfarenhet

Tillförlitliga och säkra system och processer

Genom att inkludera systematiskt patientsäkerhetsarbete som en naturlig del av verksamhetsutvecklingen kan både de reaktiva och proaktiva perspektiven på patientsäkerhet bejakas. Genom att minska oönskade variationer stärks patientsäkerheten.

Arbetsprocesser och system

De viktigaste systemen för att beskriva och styra arbetsprocesser är hälso- och sjukvårdspersonalens ledningssystem, metodstöd, samt journalföringssystemet Prorenata. I ledningssystemet definieras organisationens struktur och roller, hälso- och sjukvårdsprocesser och stödprocesser. I metodstödet beskrivs processerna, och utökad information och externa resurser knyts till respektive process. I Prorenata genomförs dokumentation såväl av yrkesutövarna som av central personal, både av genomförd hälso- och sjukvård samt av insatser för patientsäkerhet. Mallar och rutiner kodas i Prorenata för att kunna användas på ett likvärdigt sätt av all personal.

Mallar och dokument i ProRenata utvecklas fortlöpande från månad till månad. Metodstödet revideras några gånger per termin och ledningssystemet utvärderas och uppdateras årligen. Alla förändringar baseras på återkoppling från yrkesutövarna och enheterna samt utifrån analys av verksamhetschef, PLA och centralt medicinskt team.

Säker vård här och nu

Hälso- och sjukvården präglas av ständiga interaktioner mellan människor, teknik och organisation. Förutsättningarna för säkerhet förändras snabbt och det är viktigt att agera på störningar i närtid.

Den största oförutsedda händelsen under året var den fortsatta pandemin. Den största effekten av pandemin är omfattande sjukfrånvaro både hos hälso- och sjukvårdspersonalen och elever. Det har påverkat vissa skolor så att de inte har uppfyllt basprogrammet. Även det hälsofrämjande och förebyggande arbetet har påverkats när dessa uppgifter prioriterats bort till förmån för de obligatoriska hälso- och sjukvårdsuppgifterna.

Ett återkommande riskmoment i verksamheten är användningen av konsulter. Användandet av konsulter innebär både ett merarbete i att sätta in konsulterna i verksamhetens rutiner och processer, samt en risk för felaktigt utförd hälso- och sjukvårdsarbete.

Verksamhetschef och övrig central personal upprätthåller kontinuerlig kontakt med enheter och professioner: Detta är en viktig förutsättning för att snabbt kunna agera om oförutsedda problem uppstår.

Riskhantering

Risk betyder att det föreligger en möjlighet att en negativ händelse ska inträffa. Riskerna för negativa händelser (vårdskador) hanteras på likartat sätt som vid avvikelser, en avvikelserapport lämnas in till verksamhetschef för hälso- och sjukvården och därefter utreds ärendet. Riskanalyser utförs vid behov. För att se processbeskrivningen, se bilaga 2.

Under verksamhetsåret har avvikelserapporter med identifierade risker i verksamheten lämnats in. Riskerna har bland annat handlat om att andra vårdgivare inte följer sina rutiner, brister i dokumentation som uppmärksammas och korrigeras, tillgänglig information inför skolläkarmottagning. Riskerna har inte varit så omfattande att en riskanalys har behövts utföras. Riskerna har omhändertagits enligt avvikelshanteringsarbetet samt genom utveckling av rutiner.

Stärka analys, lärande och utveckling

Analys och lärande av erfarenheter är en del av det fortlöpande arbetet inom hälso- och sjukvården. När resultaten används för att förstå vad som bidrar till säkerhet, hållbarhet, önskvärd flexibilitet och goda resultat, kan verksamheten utvecklas så att kvaliteten och säkerheten ökar och risken för vårdskador minskar.

Avvikelser

En avvikelse är en händelse som inte är förväntad och som kan innebära en risk för patienten eller orsaka skada. Avvikelsehanteringen ska inte enbart ses som en funktion att hitta och hantera fel. Det handlar mer om att systematiskt samla kunskaper och få ökad förståelse som hjälper elevhälsans medicinska insatser att förbättra metod och handläggning.

Hur arbetar verksamheten för att personalen rapporterar risker för vårdskador?

- Avvikelser rapporteras via professionsspecifika formulär i journalsystemet Prorenata
- Dessa analyseras av verksamhetschef eller PLA
- Vid allvarliga händelser görs en händelseanalys
- Vid allvarliga risker görs en riskanalys
- Avvikelser tas regelbundet upp och diskuteras på professionsmöten
- Om det uppkommit vårdskada eller där händelsen hade kunnat medföra vårdskada ska detta anmälas till IVO enligt lex Maria
- Verksamhetschefen ansvarar för att, utöver den årliga patientsäkerhetsberättelsen, informera vårdgivaren när allvarliga risker eller tillbud uppkommit i verksamheten

Identifierade avvikelser i verksamheten under verksamhetsåret

Under verksamhetsåret har verksamhetschef mottagit 64 avvikelserrapporter från hälso- och sjukvårdspersonal, se tabell 8 nedan. Utöver inkomna avvikelserrapporter har verksamhetschefen identifierat avvikelser i samband med granskningar av verksamheten enligt egenkontrollplanen.

Inlämnade avvikelserrapporter av hälso- och sjukvårdspersonalen under verksamhetsåret 2020/21		
Administrativa rutiner i samband med vård och behandling	42 st	T ex missad dokumentation, felaktig dokumentation. Andra vårdgivare som inte utfört det de ska. Svåra enkäter. Svårt att boka in tider till skolläkarna. Journalsystemsfrågor.
Journalhantering	10 st	T ex utlämnande av journalhandling till andra myndigheter. Felinskickade dokument
Diagnostik, vård och behandling	8 st	T ex försenade eller uteblivna remissvar. Hälsokontroller som är försenade eller uteblivna. Inte hunnit med basprogrammet.

Läkemedelshantering	3 st	I samband med vaccinationer
Utbildning och kompetens	1 st	Funktioner i journalsystemet
Totalt	64 stycken	

Tabell 8. Avvikelser som rapporterats in från verksamheten. Tabellen innefattar inte de risker och händelser som identifierats i det centrala arbetet.

De mottagna avvikelse rapporterna hanteras enligt verksamhetens rutiner. Åtgärder vidtas och kunskapen återförs till verksamheten.

Personuppgiftsincident

Verksamhetschefen uppmärksammar att vårdnadshavares personnummer syns i eleven journal. Vårdnadshavarens personuppgifter medföljer även vid utskrift av journalhandling till andra vårdgivare eller försäkringsbolag. Detta är inte förenligt med patientdatalagen eller GDPR. Denna avvikelse har skett i samband med att vår journalsystemleverantör har implementerat möjligheten att signera eller legitimera handlingar digitalt. Avvikelsen uppmärksammas i nära anslutning till införandet av möjligheten att utföra digital signatur/legitimering.

Brister i externa psykologutredningar

Under föregående år inkom synpunkter och frågor kring psykologutredningar genomförda av externa konsulter vid upprepade tillfällen. Det handlade om bristande dokumentation, oklara frågeställningar, oklara slutsatser, synpunkter på kvaliteten och omfattningen av utredningsinsatser samt återkopplingen av utredningsresultat till skolan. Under året har en dialog förts med den upphandlade leverantören kring dessa brister. Arbetet pågår fortfarande.

Händelseanalyser

Två händelseanalyser har utförts under verksamhetsåret gällande tillbud i verksamheten.

Händelseanalys 1

- Bakgrund: omfattande brister i dokumentation av vaccin samt brister i utförandet enligt rutinerna. Vid närmare granskning framgår att basprogrammet inte genomförts fullt ut.
- Åtgärder: ökad bemanning på enheten samt individuell uppföljning.
- Analys: bidragande orsaker till händelsen var bristande beredskap för att ersätta personal vid frånvaro, bristande introduktion av nyanställd samt bristande överlämning i samband med frånvaro.
- Förbättringsområden: ökat stöd till nyanställda, utvecklad verksamhetsrapportering, ökad insyn för närmsta chef samt tydligare rutiner för vikariat vid vakanser.

Händelseanalys 2

- Bakgrund: 28 procent av eleverna på en skola har inte fått erbjudande om hälso- och sjukvård enligt basprogrammet med vaccinationer och hälsobesök upp till fem år bakåt i tid. Det förelåg även risk för att ytterligare 20 procent av eleverna inte skulle få erbjudande om hälso- och sjukvård under verksamhetsåret.
- Åtgärder: ökad bemanning och utökade lokaler för skolsköterskor på enheten, erbjudande om uppföljning enligt basprogrammet till de elever som var berörda samt information till rektor samt grundskolechef.
- Analys: bidragande orsaker till händelsen var för låg tjänstgöringsgrad, brist på vikarie vid frånvaro, bristande kommunikation mellan enhet och verksamhetschef samt brist på vidtagna åtgärder av rektor.
- Förbättringsområden: utvecklade metoder för kommunikation mellan skolsköterskor, rektor och verksamhetschef, förbättrade rutiner för tidig upptäckt med hjälp av digitala verktyg, fortbildning till rektorer om basprogrammet, önskemål om riktlinjer för bemanning i relation till elevantal och vårdbehov samt utvecklat metodstöd kring planering och prioritering.

Lex Maria-anmälan

Verksamhetschefen gjorde efter händelseanalys 2 bedömningen att det förelåg en risk för patientsäkerheten inom den medicinska verksamheten och lämnade därmed in en anmälan gällande risk för vårdskada till IVO. Bedömningen baseras på patientsäkerhetslagen skrivningar om att vård behöver ske och inom rätt tid.

IVO svarade i december 2021 att de bedömer att vårdgivaren har fullgjort sin skyldighet att utreda och anmäla händelser som hade kunnat medföra allvarlig vårdskada. Enligt IVO framstår vårdgivarens slutsatser som rimliga och adekvata. Vårdgivaren har vidtagit och planerar att vidta åtgärder för att förhindra att något liknande inträffar igen. Därmed har vårdgivaren uppfyllt kraven i patientsäkerhetslagen och de föreskrifter som beskriver vårdgivarens arbete för systematiskt patientsäkerhetsarbete. IVO beslutar att avsluta ärendet och kommer inte vidta några ytterligare åtgärder.

Analys av avvikelserna

- För låg bemanning, bristande introduktion och avsaknad av vikarier leder återkommande till brister i hälso- och sjukvårdsarbetet.
- När det obligatoriska hälso- och sjukvårdsarbetet inte hinns med uppstår snabbt en vårdskuld vilket innebär att tidig upptäckt och tidiga åtgärder är av största vikt.
- Användning av konsulter kan leda till problem med kvalitet och patientsäkerhet.

- Digitala verktyg, i synnerhet i journalsystemet, behöver utvecklas för förbättrad överblick och uppföljning över hälso- och sjukvårdsarbetet. Både för den enskilde yrkesutövaren, för närmsta chef samt för centralt ansvariga.
- Metodbok som funnits har inte fullt ut kunnat svara på de frågeställningar som uppstått i det dagliga arbetet.

I vilken mån förbättras system och arbetssätt utifrån tillgänglig information?

Ett antal viktiga system och arbetssätt har uppdaterats eller utvecklats under året i syfte att stärka patientsäkerheten, öka kvaliteten och göra arbetssätt och processer tydliga för hälso- och sjukvårdspersonalen. Information om viktiga utvecklingsområden har samlats in genom synpunkter från professionerna (genom professionsmöten och särskild funktionsbrevlåda för synpunkter), analys av avvikelser, händelseanalyser, verksamhetsbesök och verksamhetsrapporter.

Utvecklat processen för utredning av intellektuell funktionsnedsättning

Utvecklat rutinerna med en process för inskrivning i grund och gymnasiesärskolan. Den nya riktlinjen innehåller tre kontrollpunkter för patientsäkerhet och kvalitet och förtydligar att alla, såväl skolornas anställda personal som konsulter, ska arbeta på samma sätt och dokumentera sitt arbete i det gemensamma journalsystemet. En mottagningsgrupp har upprättats där personer med sakkompetens kring utredningsarbete granskar inkomna utredningar inför eventuell inskrivning i skolformerna.

Verksamhetsrapportering för hälso- och sjukvårdspersonalen

Tidigare har endast skolsköterskorna i kommunen på ett systematiskt sätt genomfört årliga sammanställningar av sitt arbete. Dessa har också fokuserat på kvantitativa data som har varit svårt att använda för såväl centrala funktioner som för rektorer och skolsköterskorna själva. Under året har ett nytt system för verksamhetsrapportering utvecklats, med specifika rapporter för varje hälso- och sjukvårdsprofession. Dessutom ska närmaste chef (vanligtvis rektor) ges möjlighet till större insyn i hälso- och sjukvårdspersonalens arbete.

Dokumentation av egenkontroll, journalgranskningar och avvikelserapporter

Under tidigare verksamhetsår har ingen digital dokumentation utförts av det patientsäkerhetsarbete som genomförts på central nivå. Ett nytt system för dokumentation av egenkontroll, journalgranskningar och inkomna avvikelser har utvecklats i journalsystemet Prorenata. Detta möjliggör att ärenden kan följas bakåt i tiden, sammanställas och utvärderas på ett bättre sätt.

Metodstöd

Den metabok som tidigare funnits för kommunens skolsköterskor har utvecklats till ett gemensamt metodstöd för all hälso- och sjukvårdspersonal inom förvaltningen. Genom metodstödet ges samlad information kring hur hälso- och sjukvårdspersonalens arbete ska utföras. Förhoppningen är att patientsäkerheten ska stärkas genom en mer jämlik tillgång till hälso- och sjukvård. Metodstödet publicerades i september 2021.

Utvecklad introduktion av nyanställda

Vid analys av flera inkomna avvikelserrapporter och identifierade avvikelser har introduktion av nyanställda identifierats som en svag punkt. Under året har ett tydligt system för introduktion av nyanställda skolsköterskor och skolpsykologer utvecklats.

Digitala verktyg för uppföljning av basprogrammet

Kontakt är tagen med journalsystemleverantör som påbörjar utvecklingsarbetet med tekniska funktioner för att snabbt skapa sig en överblick om det finns uppgifter att göra enligt basprogrammet. Kommer implementeras under 2022.

Vikarier vid vakanser

Att söka ersättare vid frånvaro av hälso- och sjukvårdspersonal är ett ständigt pågående arbete då det är svårt att få tag i konsulter. Åtgärdsplan görs när ordinarie skolsköterska är åter i tjänst för att prioritera arbetsuppgifterna.

Bristande skydd av personuppgifter i journalsystemet

Kontakt tagen med journalsystemleverantör för att påpeka bristerna om personnummer. Även personuppgiftsansvarig inom utbildningsförvaltningen informeras om det inträffade. Journalsystemleverantören beslutar att omgående åtgärda den uppmärksammade avvikelserna. Personuppgifterna tas bort och det går även att bakdatera funktionen så att anteckningar som har skrivits sedan funktionen implementerades inte innehåller de felaktiga uppgifterna.

Klagomål och synpunkter

Det har inte inkommit några synpunkter eller klagomål från allmänheten, andra vårdgivare eller myndigheter under verksamhetsåret.

Öka riskmedvetenhet och beredskap

Alla delar av vården behöver planera för en hälso- och sjukvård som flexibelt kan anpassas till kortsiktigt eller långsiktigt förändrade förhållanden med bibehållen funktionalitet, även under oväntade förhållanden. I patientsäkerhetssammanhang beskrivs detta som resiliens.

Att anpassa hälso- och sjukvårdsarbetet utifrån verksamhetens behov samt de lagar och riktlinjer som styr är nödvändigt och en ständigt pågående process. För att fortsatt bedriva en patientsäker hälso- och sjukvård inom elevhälsan kommer förvaltningen att fortsätta arbeta enligt de rutiner som finns idag med professionsmöten, utbildningsinsatser, introduktionsprogram för nyanställda personal, uppföljning av verksamheten enligt egenkontrollplan, fortsätta utveckla metodstödet osv. Fortsatt samverkan med rektorerna är en förutsättning för en patientsäker vård.

Mål, strategier och utmaningar för kommande år

Nedan följer en redogörelse för utfallet av föregående mål i både verksamhet och patientsäkerhetsarbete, samt mål för kommande år.

Utfall av mål för patientsäkerhetsarbetet

Mål 1	Strategi/er	Åtgärd
<ul style="list-style-type: none"> - Säkra kontinuerlig bemanning på alla skolor 	<ul style="list-style-type: none"> - Samverkan med rektorer och chefer för färre vakanser - Bättre samarbete mellan skolorna kring resursfördelning - Tydlig skrivning om vakanser och vikarier i ledningssystemet 	<ul style="list-style-type: none"> - Regelbundna avstämningar med grundskolechef och gymnasiechef kring bemanningsläget - Regelbunden kontakt inom professionerna för att snabbt fånga upp information om personalförändringar - Tydlig information till rektorerna om konsekvenserna av uteblivna obligatoriska vårdinsatser
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelbunden kontakt inom professionerna kring bemanningsläget - Tydlig skrivning om vakanser och vikarier i ledningssystemet <p>Delvis uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetschef och PLA följer bemanningsläget och stöttar rektorerna vid vakanser - Information till rektorerna har getts muntligt <p>Ej uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelbundna avstämningar kring bemanningsläget - Bättre samarbete mellan skolorna kring resursfördelning 		

Mål 2	Strategi/er	Åtgärd
<ul style="list-style-type: none"> - Ökad delaktighet i patientsäkerhetsarbetet för elever och/eller vårdnadshavare 	<ul style="list-style-type: none"> - Arbete i professionsnätverken kring patienters och närståendes delaktighet i patientsäkerhetsarbetet - Brukarutvärderingar för hälso- och sjukvårdsinsatserna 	<ul style="list-style-type: none"> - Medicinska samt psykolognätverket identifierar hälso- och sjukvårdsinsatser som bör utvärderas - Nätverken utformar enkäter för att utvärdera detta
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enkät för brukarutvärdering har utformats samt granskats av representanter för professionerna <p>Delvis uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbete i professionsnätverken kring patienters och närståendes delaktighet - Arbete med brukarutvärderingen är påbörjat och pilot ska inledas under VT-22 - Insatser som bör utvärderas har identifierats av central organisation 		

Mål 3	Strategi/er	Åtgärd
<ul style="list-style-type: none"> - Minskad andel avvikelser kring vårdhändelser samt ökad andel avvikelser kring risker 	<ul style="list-style-type: none"> - Förbättrat systematiskt arbete med tidig identifiering av risker 	<ul style="list-style-type: none"> - Kontinuerligt lyfta fram identifiering av risker på professionsmöten - Tydlig information till rektorerna om deras ansvar - Tydlig information till verksamhetscheferna om deras ansvar
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontinuerligt lyfta fram identifiering av risker på professionsmöten - Förbättrat systematiskt arbete med tidig identifiering genom utvecklade mallar och rapporter <p>Delvis uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patientsäkerhetsarbetet har lyfts muntligt på rektorsmöte, där även verksamhetschefer deltog 		

Mål 4	Strategi/er	Åtgärd
<ul style="list-style-type: none"> - Ökad patientsäkerhet i samband med utredning inför eventuell inskrivning i särskolan 	<ul style="list-style-type: none"> - Fastställa uppdaterade rutiner för särskoleutredningarna - Implementeringsstrategier riktade till de olika intressenterna 	<ul style="list-style-type: none"> - Tydlig information till professionerna om den nya processen - Tydlig information till skolledare om den nya processen - Tydlig information till chefer om den nya processen - Tydlig information till externa konsulter om den nya processen - Förbättrade mallar och funktioner i det digitala journalsystemet
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uppdaterade rutiner för särskoleutredningar - Implementering riktad till de olika intressenterna genom besök på samtliga professionsträffar - Information till skolledare på skolledarmöten - Förbättrade mallar och funktioner i det digitala journalsystemet <p>Delvis uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Information har getts till externa konsulter men dessa har inte börjat arbeta enligt den nya processen. Arbetet fortgår. 		

Mål 5	Strategi/er	Åtgärd
<ul style="list-style-type: none"> - All hälso- och sjukvårdspersonal ska vara inkluderade i det systematiska kvalitetsarbetet 	<ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetsråd för EMI - Kvalitetsarbete som en del i övriga professioners träffar 	<ul style="list-style-type: none"> - Verksamhetschef/PLA tar upp frågor kring aktuellt utvecklingsarbete i samband med möten - Verksamhetschef/PLA skickar ut förslag på rutiner på remiss till professionerna - Ta upp resultat i brukarutvärderingar på professionsmöten
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kvalitetsråd för EMI - Kvalitetsarbete som en del i övriga professioners träffar - Verksamhetschef/PLA tar upp frågor kring aktuellt utvecklingsarbete i samband med möten - Verksamhetschef/PLA har skickat ut förslag på rutiner på remiss till professionerna <p>Ej uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Resultat i brukarutvärderingar finns ej ännu att delge till professionerna 		

Utfall av mål för kvalitetsarbetet

Mål 1	Strategi/er	Åtgärder
Fortsatt centralt arbete för stärkt organisation kring hälso- och sjukvårdsprofessionerna	<ul style="list-style-type: none"> - Upprätta ledningssystem, riktlinjer och rutiner - Implementering av ledningssystem, riktlinjer och rutiner - Implementering och kvalitetssäkring av journalsystemet ProRenata - All personal ska ha tillgång till fortbildning 	<ul style="list-style-type: none"> - Slutförande av arbetet med ledningssystemet - Slutförande av upprättande av kvarvarande rutiner och riktlinjer - Genomgång av de utformade styrdokumenterna med ledningsgrupp, skolledare och professioner - Utbildning och fortbildning om samt utveckling av journalsystemet
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Upprättat ledningssystem, riktlinjer och rutiner - Implementering av ledningssystem, riktlinjer och rutiner - Implementering och kvalitetssäkring av journalsystemet ProRenata - All hälso- och sjukvårdspersonal ska ha tillgång till fortbildning 		

Mål 2	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av alla skolors bemanning i elevhälsans professioner - Uppföljning av förändringar i bemanningen under året - Kartläggning av alla skolors elevantal - Kartläggning av vårdtyngd/stödbehov på alla skolor - Förslag på jämlik bemanning i form av nyckeltal anpassade efter elevernas behov - Tät uppföljning av obligatoriska hälso- och sjukvårdsinsatser och återkoppling till rektorer 	<ul style="list-style-type: none"> - Avläsning av elevhälsans bemanning utifrån elevhälsoplanerna i StratSys - Avläsning av elevantal utifrån relevanta system - Datainsamling av ohälsa och frånvaro på skolorna utifrån enkäter och statistik - Kartläggning av professionernas bedömning av vårdtyngd och stödbehov på respektive skola - Tydliga riktlinjer kring tillsättande vakanser och vikarier i ledningssystemet
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av alla skolors bemanning i elevhälsans professioner - Bemanningen har jämförts med föregående år - Kartläggning av alla skolors elevantal - Vaccinbehov och socioekonomiska faktorer har kartlagts och sammanställts tillsammans med bemanningen - Riktlinje kring vakanser och vikarier i ledningssystemet - Kartläggning av professionernas bedömning av vårdtyngd och stödbehov i den uppdaterade verksamhetsrapporten - Förbättrad uppföljning av obligatoriska hälso- och sjukvårdsinsatser genom verksamhetsrapporter och delavstämning <p>Ej uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevhälsoplaner har inte kunnat följas i StratSys 		

Mål 3	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av hälso- och sjukvårdspersonalens arbetsinnehåll - Information till skolledare om förebyggande och hälsofrämjande elevhälsoarbete 	<ul style="list-style-type: none"> - Se över hur ProRenata kan användas för statistik över arbetsinnehållet
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av hälso- och sjukvårdspersonalens arbetsinnehåll i den nya verksamhetsrapporten - Skolledare delges verksamhetsrapporten och utformningen är uppdaterad för att vara mer relevant - Nya statistikpunkter har införts i ett stort antal mallar i ProRenata 		

Mål 4	Strategi/er	Åtgärder
Stärkt systematiskt kvalitetsarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av kvaliteten i hälso- och sjukvårdspersonalens arbete 	<ul style="list-style-type: none"> - Mallar för hälso- och sjukvårdspersonalens kvalitetsrapport
<p>Uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ny verksamhetsrapport för hälso- och sjukvårdspersonalen <p>Delvis uppfyllt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbete med brukarenkäterna har inletts 		

Övergripande mål till kommande verksamhetsår

Mål 1	Strategi/er	Åtgärder
Förbättrad likvärdighet i elevhälsan genom mer jämlik bemanning	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad kunskap om skillnader i elevhälsans bemanning mellan skolor och kommunalar - Ökad kunskap om skillnader i riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa mellan skolor och kommunalar 	<ul style="list-style-type: none"> - Kartläggning av elevhälsans bemanning i relation till elevantal och kommunalar - Informationsspridning om bemanning till beslutsfattare - Kartläggning av riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa på skol- och kommunalensnivå - Informationsspridning om riskfaktorer, skyddsfaktorer och hälsa
Förbättrade möjligheter till hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad kunskap om metoder för hälsofrämjande och förebyggande elevhälsoarbete - Kartläggning av hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och förebyggande arbete 	<ul style="list-style-type: none"> - Utveckling av nya avsnitt om hälsofrämjande och förebyggande arbete i metodstödet - Sammanställa och analysera information om hälso- och sjukvårdsprofessionernas hälsofrämjande och

		förebyggande arbete utifrån verksamhetsrapporterna
<p>Mål 3</p> <p>Stärkt centralt systematiskt arbete med kvalitet och patientsäkerhet</p>	<p>Strategi/er</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förbättrad dokumentation av planerade hälsobesök - Ökad likvärdighet och kvalitet i hälso- och sjukvårdsarbetet - Ökad kunskap om kvaliteten i hälsobesök - Ökat deltagande från professionerna i utvecklingsarbetet 	<p>Åtgärder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utveckla dokumentationsmallar utifrån det evidensbaserade systemet VIPS - Förbättrade och mer användarvänliga gemensamma rutiner och mallar - Införande av patientenkät - Tid för reflektion och lärande på professionsträffar
<p>Mål 4</p> <p>Ökat deltagande av brukare i arbetet med patientsäkerhet och kvalitet</p>	<p>Strategi/er</p> <ul style="list-style-type: none"> - Införande av brukarenkät för hälso- och sjukvårdsinsatserna 	<p>Åtgärder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pilotprojekt på Tunaskolan under VT-22 - Utvärdering sommaren 22 - Bred implementering HT-22 - Genomgång av resultat från enkäterna med professionerna med start VT-23
<p>Mål 5</p> <p>Stärkt lokalt arbete med patientsäkerhet och kvalitet</p>	<p>Strategi/er</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tydlig information till skolledare kring ansvar och uppdrag - Tydlig information till professionerna kring ansvar och uppdrag - Tydliga rutiner för professionerna kring egenkontroll 	<p>Åtgärder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Skriftligt informationspaket till skolledare - Lyfta frågan om lokalt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete på professionsträffarna - Rutiner i metodstöd och/eller journalsystemet

Bilaga 1 nyckeltal

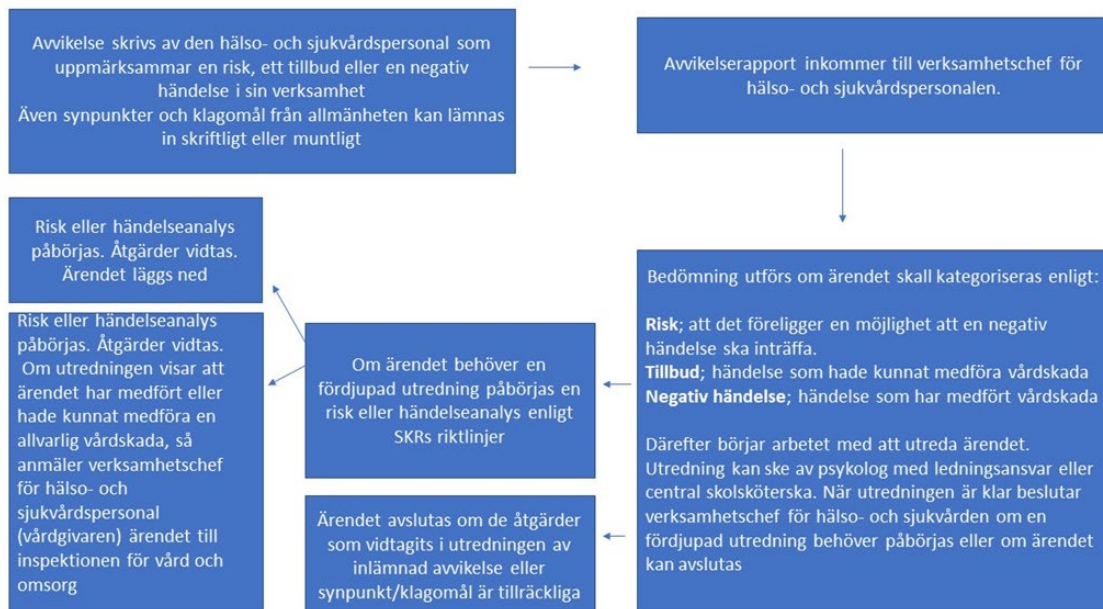
Skola och område	Elevantal		Skolsköterska		Skolpsykolog	
	maj-21	maj-20	maj-21	maj-20	maj-21	maj-20
<i>Fittja-Alby</i>						
Fittjaskolan	576	150%	150%*	0%**	0%**	
Grindtorpsskolan	537	150%*	150%*	0%**	30%	
Kvarnhagsskolan	600	150%*	100%*	0%**	20%	
Tallidsskolan	281	60%	60,00%	0%**	15%	
<i>Hallunda-Norsborg</i>						
Borgskolan	346	75%	75%	20%	20%	
Brunnaskolan	493	50%	100%	30%	0%**	
Hammerstaskolan	386	100%*	100%*	20%	20%	
Karsby International School	460	100%*	100%*	0%**	20%	
S:t Botvids Gymnasium	537	200%	200%	40%	50%	
<i>Tullinge</i>						
Banslättskolan	465	95%	100%	0%**	10%	
Eklidsskolan	224	55%*	55%*	0%**	10%	
Falkbergsskolan	413	100%*	100%*	0%**	20%	
Parkhemsskolan	296	50%	60%	0%**	5%	
Rikstens skola	748	175%*	175%	0%**	0%**	
Trädgårdsstadsskolan	674	100%	100%	0%**	0%**	
Tullingebergsskolan	204	50%*	80%*	0%**	60%*	
Tullinge Gymnasium	723	90%	100%	30%	20%	
<i>Tumba</i>						
Björkhaga skola	513	100%	100%	0%**	0%**	
Broängsskolan	616	100%	100%	30%	30%	

Skola och område	Elevantal	Skolsköterska		Skolpsykolog	
Kassmyraskolan	487	100%	80%	50%*	50%
Malmsjö skola	445	100%	100%	20%	20%
Skogsbacksskolan	160	50%*	50%*	0%**	0%**
Storvretsskolan	350	70%	70%	0%**	0%**
Tunaskolan	737	150%	150%	50%	50%
Skyttbrinks gymnasium	198	60%*	40%	20%*	0%**
Tumba gymnasium	1331	200%	200%	50%	30%
Totalt:	12800	2665%	2645%	360%	420%
Elev per heltid i snitt		480	483	3555	3038
*: Skolor som uppfyller SOU 2021:11	10 st	9 st	2 st	1 st	

Förteckning över skolor, elevantal i maj-21, bemanning av skolsköterska och skolpsykolog i maj 21 samt maj-20. Siffror markerade med asterisk (*) indikerar skolor med bemanning i linje med de lagkrav som föreslås i SOU 2021:11; max 430 elever per heltid skolsköterska samt max 1000 elever per heltid skolpsykolog. Siffror markerade med två asterisker (**) indikerar skolor som endast har konsult vid behov.

Bilaga 2. flödesschema avvikelshantering hälso- och sjukvårdsarbetet i Botkyrka kommun

Bilaga 3 egenkontrollplan enligt ledningssystemet

Gemensamt för HSL personal	Omfattning	Källa
Avvikelser	Minst 3 gånger per år	ProRenata, metodstöd
Dokumentation	2 gånger/år	ProRenata, metodstöd
Enklare sjukvårdsinsatser	1 gång/år	Metodstöd
Fortbildning HSL personal	1 gång/år	Personal
Hälsofrämjande och förebyggande arbete	1 gång/år	Personal
Journalgranskning	2 gånger/år/användare	ProRenata
Loggkontroll	2 gånger/år/användare	ProRenata
Lokaler	1 gång/år	Skolsköterskemottagningen, arbetsrum psykolog och logoped
Remisshantering	1 gång/år	ProRenata/metodstöd

Egenkontroll specifikt för skolsköterskor och skolläkare	Omfattning	Källa
Hälsosamtal	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Journalhantering (rekvisitioner, arkivering)	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Läkemedelshantering	1 gång/år	Skolsköterskemottagningen
Medicinska bedömningar av skolläkare	1 gång/år	ProRenata
Medicinskt teknisk utrustning	1 gång/år	Citymedic
Omhändertagande riskavfall	1 gång/år	Skolsköterskan

SIP	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Smittskydd	1 gång/år	Skolsköterskemottagning en, metodstöd
Vaccinationsrutiner	1 gång/år	metodstöd
Vårdhygien	1 gång/år	Skolsköterskemottagning en, metodstöd
Vårdtyngd	1 gång/år	Nyckeltal, ProRenata. Nyanlända, särskola andra särskilda grupper, hur många parallellklasser
Öppen mottagning	1 gång/år	Skolsköterskemottagning en

Egenkontroll specifik för skolpsykologer	Omfattning	Källa
EHT-dokumentation	2 gånger/år	ProRenata, formulär
Psykologiska testmetoder	2 gånger/år	Formulär
Särskoleutredningar	2 gånger/år	ProRenata, mottagningsgrupp, kollegial granskning

Ledningssystem - Systematiskt kvali-tetsarbete för hälso- och sjukvårds-personal inom utbildningsförvalt-ningen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner ledningssystem – systematiskt kva-litetsarbete för häls- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvalt-ningen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare för de hälso- och sjukvårdsinsat-ser som sker inom verksamheten. Samtliga verksamheter som bedri-ver vård ålagda att ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitets-arbete. Vårdgivaren ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten.

I februari 2021 fattade utbildningsnämnden beslut om ett nytt led-ningssystem för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsför-valtningen. Förvaltningen föreslår vissa justeringar i ledningssyste-met. Bland annat har ledningssystemet kompletterats med ett avsnitt om informationssäkerhet. Dessutom har vissa mindre förtydliganden gjorts.

Referens*Karin Rydberg***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Ledningssystem - Systematiskt kvalitetsarbete för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner ledningssystem – systematiskt kvalitetsarbete för häls- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden är vårdgivare för de hälso- och sjukvårdsinsatser som sker inom verksamheten. Samtliga verksamheter som bedriver vård ålagda att ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Vårdgivaren ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten.

I februari 2021 fattade utbildningsnämnden beslut om ett nytt ledningssystem för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår vissa justeringar i ledningssystemet. Bland annat har ledningssystemet kompletterats med ett avsnitt om informationssäkerhet. Dessutom har vissa mindre förtydliganden gjorts.

Ärendet

Utbildningsnämnden är vårdgivare för de hälso- och sjukvårdsinsatser som sker inom verksamheten. Vårdgivaren har ett övergripande ansvar för att den hälso- och sjukvård som erbjuds uppfyller lagens krav på god och säker vård.

Enligt Socialstyrelsens forskrift SOSFS 2011:9 är samtliga verksamheter som bedriver vård ålagda att ha ett ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. I ledningssystemet ska rutiner fastställas för de

vårdprocesser som identifierats i verksamheten. Vårdgivaren ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten.

I februari 2021 fattade utbildningsnämnden beslut om ett nytt ledningssystem för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen (§ 3 UN 2021-09-09, UN/2021:0002). Ledningssystemet uppdaterades utifrån ny lagstiftning och kompletterades med samtliga yrkeskategorier inom hälso- och sjukvårdsprofessionen.

Ledningssystemet omfattar bland annat beskrivning av vårdgivarens organisation, ansvarsfördelning samt systematiskt förbättringsarbete.

Förvaltningen föreslår vissa justeringar i ledningssystemet. Bland annat har ledningssystemet kompletterats med ett avsnitt om informationssäkerhet. Dessutom har vissa mindre förtydliganden gjorts.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Birgitta Zelezny-Ulvered
Verksamhetschef grundskola

Lennart Gudmark
Tf. verksamhetschef gymnasieskola

Bilagor

Ledningssystem - Systematiskt kvalitetsarbete för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen.

**DET HÄR ÄR
BOTKYRKA**

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Ledningssystem

Systematiskt kvalitetsarbete för hälso- och sjukvårdspersonal

Botkyrka kommun – Utbildningsförvaltningen

2022-02-03

Karin Rydberg verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal

Raphael Silnicki psykolog med ledningsansvar

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Innehåll

Inledning.....	3
Bakgrund.....	3
Syfte.....	3
Ledningssystemet som ett förbättringshjul	4
Ledningssystemets omfattning	4
Verksamheter.....	4
Styrdokument.....	5
Arbetsgivarens organisation	5
Ledningssystemets ansvarsfördelning.....	6
Vårdgivaren.....	6
Vårdgivarens uppdrag	7
Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal	7
Psykolog med ledningsansvar (PLA).....	9
Rektorer inom grund- och grundsärskola samt gymnasie- och gymnasiesärskola	10
Arbetsgivare för hälso- och sjukvårdspersonal.....	11
Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal	12
Ansvar vid nyanställning	13
Ansvar vid hyrning av konsult.....	13
Samverkan	14
Arbetsbeskrivning hälso- och sjukvårdspersonal.....	15
Processer	17
Systematiskt förbättringsarbete	18
Riskanalyser	18
Egenkontroll	19
Årshjul för systematiskt förbättringsarbete	23
Hantering av klagomål och synpunkter.....	24
Systematisk elev-/patientmedverkan	24
Personalens medverkan i kvalitetsarbetet.....	24

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Inledning

För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. För elevhälsans insatser ska det finnas tillgång till medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska kompetenser. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande, förebyggande och ska stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (2 kap. 25 § skollagen).

Bakgrund

Den kommun som driver verksamhet enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård är vårdgivare (1 kap. 3 § patientsäkerhetslagen). Den medicinska, psykologiska och logopediska delen av elevhälsan utgör ur juridisk bemärkelse och i ansvarsfrågor hälso- och sjukvård. Utbildningsnämnden är vårdgivare för de hälso- och sjukvårdsinsatser som sker inom verksamheten.

Med hälso- och sjukvårdspersonal avses den som har legitimation för ett yrke inom hälso- och sjukvården (1 kap. 4 § patientsäkerhetslagen). För elevhälsan i Botkyrka kommun avser det legitimerade skolsköterskor, skolläkare, psykologer och logopedier. I hälso- och sjukvårdslagen anges att anges att ledningen av hälso- och sjukvård ska vara organiserad så att den främjar kostnadseffektivitet. Samt att vården ska bedrivas så att kraven på en god vård uppfylls. Det innebär att vården särskilt ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard, tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet, bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet, främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen, och vara lätt tillgänglig.

Vårdgivaren ansvarar för att det finns ett ledningssystem för verksamheten. Ledningssystemet ska användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet (3 kap. 1 § SOSFS 2011:9).

Syfte

Vårdgivaren ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamhetens kvalitet. Vårdgivaren ska ange hur uppgifterna som ingår i arbetet med att systematiskt och

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten är fördelade i verksamheten. Med kvalitet menas att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård samt beslut som har meddelats med stöd av sådana föreskrifter (2 kap. 1-3 §§ SOSFS 2011:93 §).

Ledningssystemet som ett förbättringshjul

För att ledningssystemet ska leva upp till lagar och regler åskådliggörs ledningssystemet som en cyklisk process. Figuren visar grunden i uppbyggnaden av ledningssystemet och det systematiska förbättringsarbetet. Systematiskt kvalitetsarbetet pågår alltid för att utveckla och säkra verksamheten. Ytterst innebär det att alla elever erbjudas en evidensbaserad och likvärdig vård och elevhälsa av hög kvalitet.

Figur 1. Ledningssystemet som en cyklisk process

Ledningssystemets omfattning

Verksamheter

Ledningssystemet omfattar den hälso- och sjukvård som bedrivs inom de medicinska, psykologiska och logopediska delarna av elevhälsan i grundskolan (inklusive Språkcentrum), grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Inom den medicinska delen av elevhälsan arbetar skolläkare, skolsköterskor, logoped samt verksamhetschef för de medicinska insatserna. Inom den psykologiska delen av elevhälsan arbetar psykologer samt psykolog med ledningsansvar för de psykologiska insatserna.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Ledningssystemet omfattar dessutom hälso- och sjukvårdspersonal som arbetar i förskolan. Personalen i förskolan omfattas inte av skollagens skrivningar om elevhälsa men är en del av det hälso- och sjukvårdsarbete som bedrivs i vårdgivarens verksamheter. När logopeden utför arbete inom hälso- och sjukvård (det vill säga undersöka, utreda eller behandla) omfattas även logopederna av hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Därför omfattas även logopederna av vårdgivarens ledningssystem.

Styrdokument

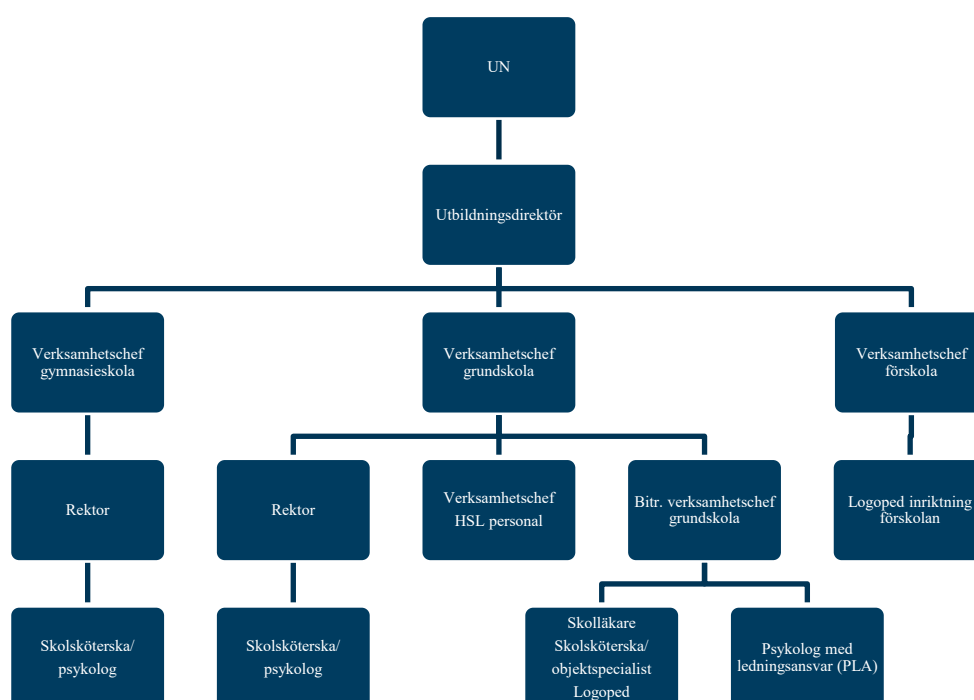
Verksamheten baseras på gällande lagar, föreskrifter, allmänna råd, riktlinjer, vägledning och handböcker som reglerar innehåll, ledning och kvalitet (bilaga 1).

Arbetsgivarens organisation

Nedan följer en schematisk översikt över arbetsgivarens organisation avseende de verksamheter som ingår i ledningssystemet.

Arbetsgivaransvaret innefattar även arbetsmiljöansvaret, dock inte verksamhetsansvaret utifrån de medicinska insatserna.

Figur 2. Arbetsgivarens organisation

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

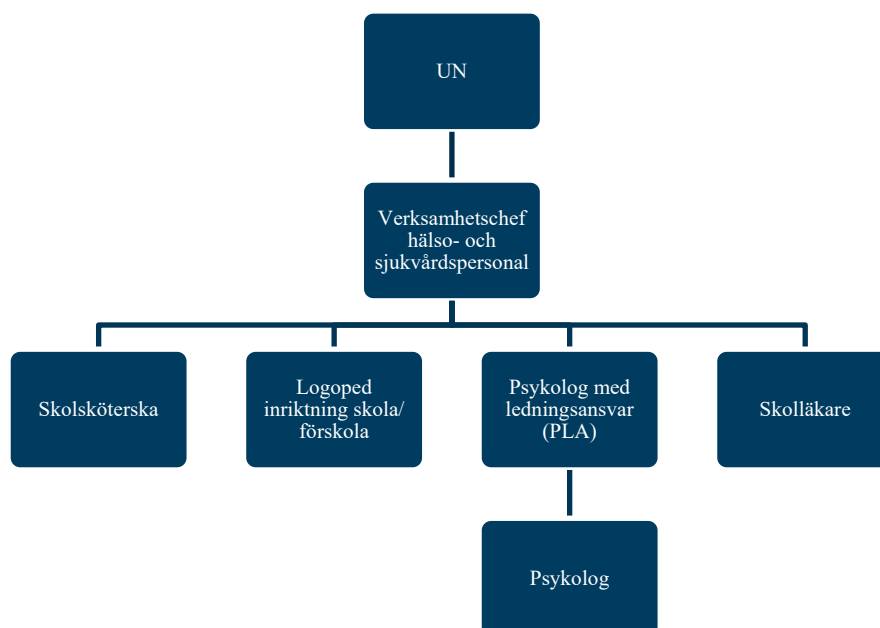
Kod: /Processkod/

Ledningssystemets ansvarsfördelning

Vårdgivaren

Utbildningsnämnden är vårdgivare för all hälso- och sjukvård som bedrivs inom utbildningsförvaltningens verksamheter. Vårdgivaren utser en verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonalen inom förvaltningen. Det är verksamhetschefen som har i uppgift att ansvara för arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten i verksamheten. Verksamhetschefen för hälso- och sjukvården har delegerat ansvaret för diagnostik, vård och behandling till en psykolog med ledningsansvar (PLA) för psykologer inom utbildningsförvaltningen. Ledningen ska vara organiserad så att den tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet. Nedan följer en schematisk översikt över vårdgivarens organisation:

Figur 3. Vårdgivarens organisation

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Vårdgivarens uppdrag

Enligt de nationella hälso- och sjukvårdsmålen ska alla erbjudas en god hälsa och vård på lika villkor, med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människans värdighet. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården. Vården ska arbeta med för att förebygga ohälsa. För att uppfylla de nationella hälso- och sjukvårdsmålen ska vårdgivaren:

- Skapa förutsättningar för att de nationella målen för hälso- och sjukvård uppnås.
- Fastställa verksamhetens ledningssystem och använda det för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet.
- Anpassa ledningssystemet till verksamhetens inriktning och omfattning.
- Utse en verksamhetschef som svarar för det systematiska kvalitetsarbetet inom elevhälsans hälso- och sjukvård.
- Anmäla verksamheten samt utse en verksamhetschef till vårdgivarregistret hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
- Utse ansvarig för anmälningsskyldighet (lex Maria) enligt patientsäkerhetslagen.
- Årligen upprätta en patientsäkerhetsberättelse före den 1 mars varje år.
- Årligen upprätta en kvalitetsberättelse.
- Upprätta mål och inriktning för verksamhetsåret med utgångspunkt i patient- och kvalitetsberättelserna.
- Vara personuppgiftsansvarig enligt 2 kap. 6 § patientdatalagen.
- Teckna en obligatorisk patientförsäkring enligt patientskadelagen.

Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal

Verksamhetschef för legitimerad vårdpersonal har ett övergripande verksamhetsansvar att stödja arbetet med verksamhetsutveckling, yrkesspecifik kompetensutveckling, kvalitetssäkring, uppföljning samt utvärdering. Det ska inom all hälso- och sjukvård finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Verksamhetschefens uppdrag

Verksamhetschef har ledningsansvar för verksamheten och verkar för hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården. Verksamhetschef ska tillgodose att vårdgivarens kvalitetskrav på verksamheten uppfylls, det vill säga att vården ska:

- Vara av god kvalitet med en god hygienisk standard.
- Tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet.
- Bygga på respekt för patientens självbestämmande och integritet.
- Främja goda kontakter mellan patienten och hälso- och sjukvårdspersonalen
- Vara lättillgänglig.
- Omfatta den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges.
- Systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras för att kvaliteten i verksamheten ska säkerställas.
- Särskilt beakta barnets bästa.

Verksamhetschefen ska dessutom:

- Ansvara för att sammankalla och leda professionsmöten med fokus på det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.
- Ta emot, sammanställa och återföra information från riskanalys och avvikelserapporter till verksamheten i syfte att förebygga framtida avvikelser och därmed öka patientsäkerheten.
- Vara den befattningshavare som vårdgivaren utsett att svara för anmälningar enligt lex Maria (3 kap. 5 § patientsäkerhetslagen) om en patient drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig vårdskada.
- Snarast anmäla till IVO om det finns skälig anledning att befara att legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal kan utgöra en fara för patientsäkerheten.
- Ansvara för att uppdatera och utveckla metodstödet för hälso- och sjukvårdspersonal inom förvaltningen.
- Ansvara för att informera vårdgivaren om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Vara den person som såväl tillsynsmyndighet, elever, föräldrar, personal och rektor ska kunna vända sig till när det gäller frågor som rör hälso- och sjukvård i verksamheten.
- Ansvara för en årlig sammanställning av det kontinuerliga kvalitetsarbetet i en kvalitetsrapport som upprättas av vårdgivaren.
- Ansvara för att sammanställa en årlig patientsäkerhetsberättelse som upprättas av vårdgivaren.
- Ansvara för att psykologer, logoped, skolsköterskor och skolläkare har yrkeslegitimation, rätt kompetens samt inga anmärkningar hos IVO tillsammans med ansvariga arbetsgivare.
- Ansvara för delar av den medicinska och psykologiska kompetensutvecklingen inom relevanta områden och påtala därutöver eventuella behov av kompetensutveckling.
- Delta vid rekrytering av nya skolsköterskor och skolläkare.
- Delta i processen vid inhyrning av skolsköterske- och skolläkarkonsult.
- Ansvara för verksamhetsanknuten introduktion av nyrekryterad personal i verksamheten.
- Ansvara för att samverka med såväl interna som externa samverkansparter för att säkerställa såväl kvalitet som patientsäkerhet.

Psykolog med ledningsansvar (PLA)

Verksamhetschef för hälso- och sjukvården har det övergripande ansvaret för verksamheten och ansvarar för hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården. Verksamhetschef har överlåtit vissa ledningsuppgifter utöver diagnostik, vård och behandling till PLA. PLA är den person som arbetar närmast skolpsykologerna och ska verka för hög patientsäkerhet och tillgodose god kvalitet av vården utifrån skolpsykologiskt perspektiv.

PLA ansvarar för att:

- Upprätthålla och bevaka att den skolpsykologiska hälso- och sjukvården håller en hög patientsäkerhet.
- Sammankalla och leda professionsmöten för psykologer med fokus på det systematiska kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet.
- Ta emot, sammanställa och återföra information från riskanalys och avvikelserapporter rörande psykologer i syfte att förebygga framtida avvikelser och därmed öka patientsäkerheten.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Uppdatera och utveckla metodstödet för psykologerna inom förvaltningen.
- Vara den person som såväl tillsynsmyndighet, elever, föräldrar, personal och rektor ska kunna vända sig till när det gäller frågor som rör psykologers arbete i verksamheten.
- Ta fram psykologernas del till den årliga sammanställningen av det kontinuerliga kvalitetsarbetet i kvalitetsrapporten.
- Ta fram psykologernas del i sammanställningen av den årliga patientsäkerhetsberättelsen.
- Tillsammans med ansvariga arbetsgivare ansvara för att psykologer har rätt kompetens.
- Tillsammans med rektor tillgodose den psykologiska kompetensutvecklingen inom relevanta områden och även påtala eventuella behov av kompetensutveckling.
- Delta vid rekrytering av ny psykolog.
- Delta i processen vid inhyrning av psykologkonsult.
- Genomföra verksamhetsanknuten introduktion av nyrekryterade psykologer.
- Vara delaktig i samverkan med såväl interna som externa samverkansparter för att säkerställa såväl kvalitet som patientsäkerhet.

Rektorer inom grund- och grundsärskola samt gymnasie- och gymnasiesärskola

Rektor har ansvar för skolans inre organisation och ska leda och samordna elevhälsans insatser på skolan. Ansvaret för elevhälsans verksamhet är delad. Rektor leder elevhälsans övergripande arbete på sin skola och har arbetsgivar- samt arbetsmiljöansvar för skolans skolsköterska och psykolog. Den del av elevhälsans arbete som rör verksamhet som bedrivs enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård leds av verksamhetschef för hälso- och sjukvård och är utsedd av vårdgivaren.

Figur 4. Elevhälsans organisation i skolan

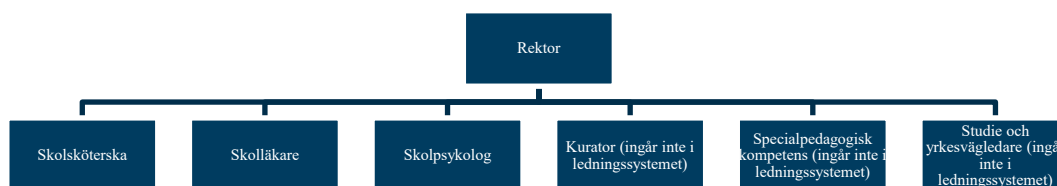
RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Arbetsgivare för hälso- och sjukvårdspersonal

För att kravet på god vård och patientsäkerhet ska kunna uppfyllas ska arbetsgivaren:

- Samverka med verksamhetschefen för hälso- och sjukvården samt PLA avseende det systematiska kvalitetsarbetet i frågor som rör patientsäkerhet, avvikelser, egenkontroll och riskanalyser.
- Tillhandahålla ändamålsenliga lokaler samt städning och underhåll.
- Tillgodose att utrustning, teknik och lokal är adekvat utrustad för den verksamhet som bedrivs.
- I samverkan med verksamhetschef eller PLA anställa hälso- och sjukvårdspersonal med rätt kompetens (se rubrik: ansvar vid nyanställning).
- Tillgodose att anställd hälso- och sjukvårdspersonals arbetstid är tillräcklig i förhållande till antal elever.
- Tillgodose att anställd hälso- och sjukvårdspersonals arbetstid är tillräcklig i förhållande till elevernas behov.
- Tillsätta vikarie inom fyra arbetsveckor när skolsköterska och skolläkare saknas, exempelvis på grund av sjukskrivning, föräldraledighet, uppsägning med mera.
- Tillsätta vikarie för övrig hälso- och sjukvårdspersonal.
- Möjliggöra att hälso- och sjukvårdspersonal ges möjlighet att delta i den yrkesspecifika utbildning som krävs för att upprätthålla kvalitet och patientsäkerheten i arbetet.
- Möjliggöra att hälso- och sjukvårdspersonal ges möjlighet att delta i det systematiska kvalitetsarbetet inom vårdgivarens verksamhet.
- Tillgodose arbetsplatsanknuten introduktion vid nyanställning.
- Åtgärda arbetsmiljöfaktorer som påverkar patientsäkerheten.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal

Den som arbetar inom vissa yrken inom vården måste ha legitimation, vilket regleras i 4 kap 1 § i patientsäkerhetslagen. Att ett yrke är reglerat innebär att man kan ha ensamrätt till ett yrke, eller att yrkestiteln eller specialistbeteckningen är skyddad.

Personer som utövar reglerade yrken har en självständig yrkesfunktion med kvalificerade arbetsuppgifter och har ett särskilt ansvar för patienternas säkerhet inom vården. Vidare kan de få sin legitimation indragen om de missköter sig allvarligt. Samtliga legitimerade yrkesutövare inom utbildningsförvaltningen i Botkyrka kommun:

- Har skyldighet att utöva yrket enligt vetenskap och beprövad erfarenhet.
- Har skyldighet att föra patientjournal vid vård av patienter.
- Har rapporteringsskyldighet till verksamhetschef eller PLA om en patient i samband med vård, behandling eller undersökning drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av allvarlig skada eller sjukdom.
- Ansvarar för att vara väl förtrogen med gällande lagar, riktlinjer, allmänna råd, föreskrifter, vägledning och handböcker som reglerar innehåll, ledning och kvalitet.
- Ansvarar för att vara väl förtrogen med vårdgivarens riktlinjer och rutiner som beskrivs i lokala basprogrammet, den medicinska, logopediska samt det psykologiska metodstödet.
- Ansvarar för att delta i och bidra med kompetens vid professionsmöten.
- Ansvarar för att delta i det systematiska kvalitetsarbetet inom vårdgivarens verksamhet.
- Ansvarar för att delta i arbetet med egenkontroll och riskanalys.
- Ansvarar för att fortlöpande rapportera risker och avvikelser som upptäcks inom ramen för det egna arbetet.
- Ansvarar för att delta i yrkesspecifik utbildning/fortbildning.
- Ansvarar för samverkan med rektor, elevhälsopersonal och övrig skolpersonal.
- Ansvarar för samverkan med hälso- och sjukvård, socialtjänst och andra myndigheter för elevernas bästa.
- Ger handledning och konsultation till skolans övriga personal.
- Utför inom elevhälsan, utöver specifika lagreglerade uppdrag, endast enklare hälso- och sjukvårdsuppgifter.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Har skyldighet att göra orosanmälning till socialnämnden om misstanke finns om att barn far illa.

Ansvar vid nyanställning

- Arbetsgivaren ansvarar för att kvaliteten säkerställs genom att alltid rekrytera sjuksköterska med specialistutbildning till distriktsköterska, barnsjuksköterska eller examen från skolsköterskeprogrammet.
- Arbetsgivaren ansvarar för att skolläkare har specialistkompetens i barn- och ungdomsmedicin, allmänmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri, eller annan specialistkompetens/erfarenhet som bedöms likvärdig av verksamhetschef.
- Arbetsgivaren ansvarar för att skollogoped har logopedexamen och legitimation.
- Arbetsgivaren ansvarar för att psykolog som anställs har psykologutbildning och legitimation.
- I de fall en ännu inte legitimerad psykolog gör sin praktiktjänstgöring anställs begärs examensbevis. Inför anställningen ansvarar anställande chef för att PTP-handledare, i form av legitimerad psykolog med minst tre års yrkeserfarenhet som legitimerad psykolog i Sverige, finns på arbetsplatsen.
- Arbetsgivaren ansvarar för att begära utdrag ur belastningsregistret samt att kontrollera ID- handling.
- Verksamhetschefen för hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för att kontrollera hos Socialstyrelsen att legitimation finns samt att hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) undersöka om det finns belastande ärende. PLA ansvarar för detta avseende psykologer.

Ansvar vid hyrning av konsult

- Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal (PLA när det gäller skolpsykologer) och rektor beslutar tillsammans när en konsult behöver tas in.
- Rektor ansvarar för att kontakta bemanningsföretagen. Verksamhetschefen eller PLA kan vara rektor behjälplig med beskrivning av konsultens arbetsuppgifter.
- Verksamhetschef ansvarar för att kontrollera hos Socialstyrelsen att legitimation finns samt att hos Inspektionen för vård och omsorg

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

(IVO) undersöka om det finns belastande ärenden. PLA ansvarar för detta avseende psykologer.

- Rektor begär utdrag ur belastningsregistret.
- Rektor tillgodoser konsultens behov av och tillgång till teknisk och medicinsk utrustning (Detta gäller för varaktigt inhyrd personal. Vid inköp av enstaka tjänster ansvarar säljaren för detta).
- Om konsulten är långvarig ska konsulten delta i de yrkesspecifika träffarna.
- Konsulten ska följa Botkyrka kommuns ledningssystem, metodstöd, samtliga rutiner och ovanstående punkter för hälso- och sjukvårdspersonal.

Samverkan

Arbetet i elevhälsan förutsätter en hög grad av samverkan mellan hälso- och sjukvårdspersonal och övriga personalgrupper på en skola. Det är även nödvändigt att samverka med annan hälso- och sjukvård samt socialtjänsten. Med andra ord handlar det om både intern samverkan på skolan samt extern samverkan med andra aktörer.¹ Nedan följer exempel på samverkan som ska ske under verksamhetsåret för hälso- och sjukvårdspersonal:

Samverkan inom förvaltningen:

- Elevhälsoteam på skolan
- Professionsmöten elevhälsans medicinska insats (en gång i månaden)
- Professionsmöten psykologerna (en gång i månaden)
- Relevanta tjänstemän inom förvaltningens olika enheter, exempelvis kvalitetsstöd och grundskolans verksamhetsstöd

Samverkan inom kommunen:

- Relevanta personer inom övriga förvaltningar i kommunen, exempelvis socialförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen

---

¹ Socialstyrelsen (2013). Samverkan för barns bästa- en vägledning om barns behov av insatser från flera aktörer.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Kommungemensamma samverkansforum, exempelvis paraplyteamet och kraftsamling
- Kommunarkivarie
- Upphandlingsenheten

Samverkan med andra vårdgivare:

- Barnhälsovård
- Barnläkarmottagning
- Barn- och ungdomspsykiatri
- Primärvård
- Habilitering
- Ungdomsmottagning
- Specialistsjukvård

Andra samverkansforum:

- Ledningsansvariga verksamhetschefer i kommuner i Stockholmsregionen
- PLA-nätverk i Stockholmsregionen
- Ansvariga tjänstemän inom regionens hälso- och sjukvårdsförvaltning
- Skolläkarmöte
- Samverkansmöte med Karolinska Institutet (VFU- handledning)
- Systemadministratörsmöten ProRenata

Arbetsbeskrivning hälso- och sjukvårdspersonal

Nedan följer en kort beskrivning av varje yrkeskategoris arbetsuppgifter. Utförligare och mer omfattande arbets-beskrivning upprättas mellan chef och anställd.

Logoped

- Arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande, med insatser riktade till organisationen samt förskole- och skolmiljö snarare än till hälso- och sjukvård av barn och elever.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Bidrar med logopedisk kompetens till det pedagogiska verksamhetsområde den tillhör, det vill säga antingen förskola eller grundskola.
- Ger handledning och konsultation till personal.
- Bidrar med kunskap inom kommunikation, till exempel bildstöd och tecken som stöd, språk, läsning för att främja språklig lärmiljö.
- Kan utföra observationer av elev för att kartlägga elevens behov.
- Kan medverka vid föräldrakontakter.
- Kan genomföra avgränsade kliniskt inriktade åtgärder.

Psykolog

- Arbetar främst hälsofrämjande och förebyggande, vilket innebär att framför allt utföra insatser som riktar sig till organisationen, personal och skolmiljö och som därmed inte utgör hälso- och sjukvårdsarbete.
- Bidrar med kunskap om psykisk hälsa och ohälsa.
- Bidrar med kunskap om lärande och utveckling.
- Kartlägger och analyserar skolans behov av generella och proaktiva insatser.
- Föreslår och genomför hälsofrämjande och förebyggande insatser.
- Utvärderar och utvecklar hälsofrämjande och förebyggande insatser.
- Ger handledning och konsultation till skolans övriga personal.
- Kan genomföra avgränsade kliniskt inriktade åtgärder.
- Utreder elever som misstänks kunna tillhöra grund- eller gymnasiesärskolans målgrupp.
- Utför enklare sjukvårdsinsatser.

Skolläkare

- Arbetar hälsofrämjande och förebyggande.
- Ansvarar för ordination enligt generella direktiv för akut- och basläkemedel.
- Ansvarar för vaccinationsordinationer vid behov av ”off label”-vaccin samt när skolsköterskan inte själv kan utföra ordinationen.
- Rådgör med elevhälsa och rektorer i medicinska frågeställningar.
- Gör bedömningar inför inskrivande i grundsär- eller gymnasiesärskola eller för uppföljande bedömning.
- Ansvarar för skolläkarmottagning för medicinsk bedömning och eventuell remittering till vården.
- Tillför medicinsk kompetens som ett stöd i det pedagogiska arbetet.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

- Är tillgänglig för skolsköterskor när läkare behöver konsulteras vid medicinska frågor.

Skolsköterska

- Arbetar hälsofrämjande och förebyggande.
- Ansvarar för skolsköterskemottagningen på skolan enligt basprogram, årshjul och metodstöd. Eleverna erbjuds individuella hälsosamtal, hälsokontroller, vaccinationer och kan komma till den öppna mottagningen för samtal och lättare sjukvårdsinsatser.
- Ansvarar för att vid hälsobesök tidigt identifiera problem eller symtom hos elever.
- Ger eleverna kunskap om hälsosamma levnadsvanor och om faktorer som bidrar till hälsa eller ohälsa.
- Tar till vara kunskap om elevernas hälsa i skolans arbete.
- Medverkar i den samlade elevhälsan som leds av rektor. Tillför medicinsk och omvårdnadskompetens till EHT-arbetet på skolan.
- Organiserar skolläkarmottagningen på sin skola.
- Bevakar elevernas vaccinationstäckning och fullföljer vaccinationer enligt Folkhälsomyndighetens vaccinationsprogram.
- Bidrar med medicinsk kunskap inför arbetsmoment som är förlagda ute i verksamheter och vid yrkesvägledning.
- Utför enklare sjukvårdsinsatser.

Processer

För att kunna säkerställa likvärdig hälso- och sjukvård samt elevhälsa av god kvalitet inom förvaltningen måste gemensamma processer och rutiner för arbetet identifieras och beskrivas. Varje process är indelad i en serie aktiviteter där det framgår vilka rutiner som gäller för respektive process. All personal behöver känna till och arbeta efter de fastslagna processerna och rutinerna. Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för att metodstödet kvalitetssäkras och utvecklas systematiskt. Detta görs tillsammans med psykolog med ledningsansvar (PLA) samt yrkesverksamma i kvalitetsråd med olika inriktningar.

Huvudprocesser är de insatser som utförs av hälso- och sjukvårdspersonalens som riktas direkt till elever. Stödprocesser omfattar processer som möjliggör och kvalitetssäkrar huvudprocesserna.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Beskrivningar av rutiner för hälso- och sjukvårdspersonal hittas huvudsakligen i metodstödet för hälso- och sjukvårdspersonal inom utbildningsförvaltningen, med undantag för några av de centrala processerna som beskrivs i ledningssystemet.

Huvudprocesser

- Hälsobesök och hälsuppföljningar
- Vaccinationer
- Utredningar och remisser
- Tillfälliga sjukvårdsinsatser

Stödprocesser

- Dokumentation, journalhantering och sekretess
- Patientsäkerhet
- Kvalitetssäkring
- Planering och administration
- Hälsöfrämjande och förebyggande arbete
- Upphandling och inköp av vaccinationer, läkemedel, sjukvårdsmaterial, psykologiska tester, konsulttjänster samt övriga varor och tjänster

Systematiskt förbättringsarbete

Riskanalyser

Riskanalyser utförs av verksamhetschef eller psykolog med ledningsansvar i strukturerad form tillsammans med skolsköterskor, skolläkare och psykologer vid behov. Risker i verksamheten som uppmärksammas rapporteras också av medarbetarna fortlöpande till respektive verksamhetschef. Risker i verksamheten som uppmärksammas diskuteras på professionsmöten och har som syfte att öka medvetenheten och kompetensen kring de områden där risker uppmärksammas.

Verksamhetschefen gör en riskanalys, uppskattar sannolikheten för att händelsen inträffar samt vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av dessa händelser. Eventuella åtgärder identifieras och återkopplas till den legitimerade personalen och dess arbetsgivare. Verksamhetschefen sammanställer årligen arbetet med riskanalyser i kvalitetsrapporten och

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

patientsäkerhetsberättelsen.

Utredning av avvikelser

Avvikelse, händelse och tillbud rapporteras fortlöpande till verksamhetschef genom standardiserad metod för avvikelshantering. Avvikelse från skolsköterskor, skolläkare samt logoped tas emot av verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal. Avvikelse från psykologerna tas emot av psykolog med ledningsansvar (PLA). Bedömning görs om händelsen eller avvikelsen är av sådan art att den kan innebära risk för eller har medfört vårdskada. PLA informerar alltid verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal om inkomna avvikelser. Därefter ansvarar vederbörande för att händelsen utreds och dokumenteras detta i journalsystemet ProRenata enligt särskild rutin. Verksamhetschef/PLA avgör om skäl finns att göra en anmälan enligt lex Maria samt vilka åtgärder som krävs. Syftet är att förebygga att liknande händelser sker vid flera tillfällen framöver. Genom att förbättra processer och rutiner samt återkoppla händelsen och vidtagna åtgärder till verksamheten och arbetsgivare skapas en transparent lärande organisation där erfarenheter utbyts. Dokumentation av detta arbete sker i patientsäkerhetsberättelsen.

Egenkontroll

Egenkontroll är en systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i verksamhetens ledningssystem. Egenkontrollen dokumenteras i journalsystemet ProRenata enligt särskilda rutiner.

Egenkontrollplan för hälso- och sjukvårdspersonal

Gemensamt för HSL-personal	Omfattning	Källa
Avvikelse	Minst 3 gånger per år	ProRenata, metodstöd
Dokumentation	2 gånger/år	ProRenata, metodstöd
Enklare sjukvårdsinsatser	1 gång/år	Metodstöd
Fortbildning HSL personal	1 gång/år	Personal
Hälsofrämjande och förebyggande arbete	1 gång/år	Personal

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Gemensamt för HSL-personal	Omfattning	Källa
Journalgranskning	2gång/år/användare	ProRenata
Loggkontroll	2 gånger/år/användare	ProRenata
Lokaler	1gång/år	Skolsköterskemottagningen, arbetsrum psykolog och logoped
Remisshantering	1 gång/år	ProRenata/metodstöd

Egenkontroll specifikt för skolsköterskor och skolläkare	Omfattning	Källa
Hälsosamtal	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Journalhantering (rekvisitioner, arkivering)	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Läkemedelshantering	1gång/år	Skolsköterskemottagningen
Medicinska bedömningar av skolläkare	1gång/år	ProRenata
Medicinskteknisk utrustning	1 gång/år	Citymedic
Omhändertagande riskavfall	1gång/år	Skolsköterskan
SIP	1 gång/år	ProRenata, metodstöd
Smittskydd	1 gång/år	Skolsköterskemottagningen, metodstöd
Vaccinationsrutiner	1 gång/år	metodstöd
Vårdhygien	1 gång/år	Skolsköterskemottagningen, metodstöd
Vårdtyngd	1 gång/år	Nyckeltal, ProRenata. Nyanlända, särskola andra särskilda grupper, hur många parallellklasser

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Egenkontroll specifikt för skolsköterskor och skolläkare	Omfattning	Källa
Öppen mottagning	1 gång/år	Skolsköterskemottagningen

Egenkontroll specifik för skolpsykologer	Omfattning	Källa
Dokumentation i elevakt och journal	2 gånger/år	ProRenata
Psykologiska testmetoder	2 gånger/år	Formulär, verksamhetsbesök
Grund- och gymnasiesärskoleutredningar	2 gånger/år	ProRenata, mottagningsgrupp, kollegial granskning

Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för att egenkontroll utförs enligt Egenkontrollplanen. Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonalen får överlåta dokumentationsgenomgång, journalgranskning samt loggkontroll till objektspecialist för ProRenata. Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal utför egenkontrollen tillsammans med skolsköterskan/skolsköterskor på dennes mottagning. För psykologernas del utför psykolog med ledningsansvar egenkontroll på deras mottagning. Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal följer upp skolläkarens och logopedens verksamhet i enskilt möte. Vid egenkontrollen stäms ett antal kontrollpunkter av och föreslagna åtgärder beskrivs. Resultaten av egenkontrollen delges arbetstagare och arbetsgivaren.

Efter varje läsår skriver skolsköterskorna en kvalitetsrapport, efter en standardiserad mall, som skickas till verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal och arbetsgivaren (rektor). Skolläkare och logoped skriver en kvalitetsrapport som skickas till verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal samt arbetsgivaren. Psykologerna skriver en kvalitetsrapport som skickas till PLA samt arbetsgivaren. Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal ansvarar för att resultatet av egenkontrollen årligen sammanställs i en kvalitetsberättelse som upprättas av vårdgivaren.

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Informationssäkerhet

Inom hälso- och sjukvårdsarbetet hanteras information som har ett högt skyddsvärde, till exempel personuppgifter samt information om en individs hälsa. Journalsystemet som hälso- och sjukvårdspersonalen dokumenterar i behöver därför uppfylla organisationens krav på informationssäkerhet. Kraven baseras lagstiftning samt interna krav i verksamheten.

Ansvarig

Ansvarig för informationssäkerhet är utbildningsförvaltningens digitaliseringsstrateg. Till sin hjälp finns en objektspecialist för journalsystemet.

Åtkomst till information

Informationen i journalsystemet ska skyddas så att endast behörig får tillgång till den (konfidentialitet), att den är korrekt och inte är manipulerad eller förstörd (riktighet) och att den finns när den behövs (tillgänglighet).

All tillgång till information inom hälso- och sjukvårdsarbetet ska styras med hjälp av administrativa och tekniska skyddsåtgärder så att endast behöriga får tillgång till informationen. Behörigheter till information och system ska baseras på aktuella arbetsuppgifter och organisatorisk tillhörighet och ska därtill följas upp regelbundet. Varje användares identitet ska kunna verifieras och vara spårbar till en fysisk person. För att kunna säkerställa korrekt användning av behörigheter behöver i vissa fall loggning och uppföljning genomföras. Informationsägaren beslutar om vilka säkerhetsåtgärder som krävs för åtkomst till information baserat på genomförd informationsklassificering och riskbedömning. Loggning och övervakning ska tillämpas för att registrera och upptäcka åtgärder som kan påverka informationssäkerheten.

Förebygga informationssäkerhetsincidenter

Digitaliseringsstrateg skall tillsammans med objektspecialisten på ett strukturerat sätt förebygga att informationssäkerhetsincidenter inträffar. Inträffade informationssäkerhetsincidenter ska hanteras effektivt för att minimera skadorna i verksamheten så långt som möjligt, och när det behövs med hjälp av krishanteringsplaner. Riskbedömningar ska göras innan förändringar sker.

Efterlevnad och uppföljning

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Efterlevnaden ska följas upp och avvikelser ska rapporteras till utbildningsförvaltningens digitaliseringsstrateg.

Årshjul för systematiskt förbättringsarbete

Det systematiska förbättringsarbetet omfattar centrala insatser för kvalitetssäkring och patientsäkerhet. Arbetet leds av verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal. Vissa uppgifter är delegerade till PLA och objektspecialist.

Januari	Loggkontroll, egenkontroll, professionsmöte, lämna in patientsäkerhetsberättelse, kvalitetsrapport och ledningssystem
Februari	Information från verksamhetschef till vårdgivaren, loggkontroll, professionsmöte
Mars	Loggkontroll, egenkontroll, professionsmöte, sammanställning avvikelserapporter
April	Loggkontroll, egenkontroll, professionsmöte
Maj	Utskick av kvalitetsrapport, professionsmöte, mätning av nyckeltal för bemanningen
Juni	Insamling av hälso- och sjukvårdspersonalens underlag till kvalitetsrapporten
Juli	
Augusti	
September	Egenkontroll, uppstartskonferens, sammanställning avvikelserapporter
Oktober	Loggkontroll, egenkontroll, professionsmöte
November	Loggkontroll, ledningssystem, sammanställning klagomål och avvikelserapporter, professionsmöte
December	Patientsäkerhetsberättelse, kvalitetsrapport, professionsmöte

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Hantering av klagomål och synpunkter

Vårdgivaren följer kommunens rutiner för synpunkter och klagomål. Det innebär att den som vill lämna in en synpunkt eller ett klagomål på en logoped, psykolog, skolsköterska eller skolläkare kan lämna in en anmälan digitalt via kommunens e-tjänst: <https://www.botkyrka.se/skola-och-forskola/grundskola/elevhalsa-och-stod/skolskoterska-och-skollakare>

Verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal tar emot och handlägger anmälan.

Vårdnadshavare och elever kan också vända sig direkt till verksamhetschef för hälso- och sjukvårdspersonal alternativt till arbetsgivaren och rektor som också ansvarar för att ta emot synpunkter och klagomål.

Systematisk elev-/patientmedverkan

Hälso- och sjukvårdspersonalen gör elever och vårdnadshavare delaktiga genom information och samtycke. All vård som erbjuds är frivillig. Av den anledning inhämtas samtycke till vaccinationer samt att lämna ut information om eleven. Även hälsosamtalen är frivilliga.

Personalens medverkan i kvalitetsarbetet

Hälso- och sjukvårdspersonal görs delaktiga genom:

- Regelbundna profession- och nätverksmöten med möjlighet att framföra information samt samarbeta med kollegor kring olika utvecklingsfrågor.
- Får information om avvikelser som skett i verksamheten och i samband med det ges möjlighet att diskutera och reflektera för att förhindra att liknande avvikelser sker igen.
- Deltagande i risk- eller händelseanalys både i grupp och individuellt.
- Mentorsskap vid introduktion av nyanställd personal.
- Deltagande i egenkontroll på plats på skolan.
- Inlämnande av underlag utifrån det egna arbetet till den årliga kvalitetsrapporten.
- Erbjudande om möjlighet att ingå i kvalitetsråd.
- Remissinstans för nya rutiner/riktlinjer innan nya föreskrifter och riktlinjer publiceras i metodstödet.

RAPPORT

**BOTKYRKA
KOMMUN**

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Bilaga 1. Lagar och föreskrifter

Lagar, föreskrifter och allmänna råd som styr hälso- och sjukvårds- samt medicinska insatser i elevhälsan.

Lagstiftning

Skollagen SL (2010:800)

Hälso- och sjukvårdslagen HSL (2017:30)

Patientsäkerhetslagen PSL (2010:659)

Patientdatalagen PDL (2008:355)

Offentlighet och Sekretesslagen OSL (2009:400)

Arkivlagen AL (1990:782)

Dataskyddsförordningen GDPR (2018:218)

Smittskyddslagen (2004:168)

Patientdataförordningen PDF (2008:360)

Förordning (2001:707) om patientregister hos Socialstyrelsen

Lagen (1998:543) om hälsodataregister

Lagen (2012:453) om register över nationella vaccinationsprogram

Socialtjänstlagen SoL (2001:453)

Socialstyrelsens och Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd

- SOSFS 2011:9 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- SOSFS 1997:8 Verksamhetschef inom hälso- och sjukvård
- SOSFS 2005:28 Anmälningsskyldighet enligt Lex Maria
- SOSFS 2000:1 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkemedelshantering
- SOSFS 2008:1 Socialstyrelsens föreskrift om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvårde
- HSLF-FS 2016:40 Informationshantering och journalföring i hälso- och sjukvården
- HSL-FS-2015:6 Om vaccination av barn

RAPPORT

/Eget_Nämnd/

Dnr: /Ärendebeskrivning/

/Mötesdatum/

Kod: /Processkod/

Socialstyrelsens riktlinjer och handböcker

- Socialstyrelsens och Skolverkets Vägledning för elevhälsan-reviderad version 2016
- Informationshantering och journalföring – webbaserad handbok till stöd för SOSFS 2008:14
- Risk- och händelseanalyshandbok för patientsäkerhetsarbete, 2009
- Strukturerad journalgranskning – handbok för patientsäkerhetsarbete, 2007
- Att styra och leda för ökad patientsäkerhet – vägledning för vårdgivare, 2011
- Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, handbok för tillämpning av föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, 2012
- Din skyldighet att informera och göra patienten delaktig - handbok för vårdgivare, chefer och personal, 2012

Arbetsmiljöverkets föreskrifter

- Arbetsmiljöverkets föreskrifter om medicinska kontroller i arbetslivet (2005:06)

FN:s barnkonvention

Upphandlingsärenden 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av upphandlingsplan 2022 och lägger denna till handlingarna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar. Nämnderna ges möjlighet att välja ut upphandlingar med ökad insyn och beslutar under året om upphandlingsstrategier för dessa upphandlingar.

Under hösten 2021 har en samlad upphandlingsplan för kommande verksamhetsår tagits fram av upphandlingsenheten i samverkan med samtliga förvaltningar. Upphandlingsplanen innehåller totalt 115 upphandlingar varav fyra avser utbildningsförvaltningen.

Ingen av dessa upphandlingar bedöms vara strategiska och är därmed inte aktuella för politisk insyn.

Referens*Peter Norén**peter.noren@botkyrka.se***Mottagare**

Utbildningsnämnden

Upphandlingsärenden 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av upphandlingsplan 2022 och lägger denna till handlingarna.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har beslutat om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar. Nämnderna ges möjlighet att välja ut upphandlingar med ökad insyn och beslutar under året om upphandlingsstrategier för dessa upphandlingar.

Under hösten 2021 har en samlad upphandlingsplan för kommande verksamhetsår tagits fram av upphandlingsenheten i samverkan med samtliga förvaltningar. Upphandlingsplanen innehåller totalt 115 upphandlingar varav fyra avser utbildningsförvaltningen.

Ingen av dessa upphandlingar bedöms vara strategiska och är därmed inte aktuella för politisk insyn.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade 2020 om en modell för ökad politisk insyn i strategiskt viktiga upphandlingar i Botkyrka kommun.

Som en del i detta arbete får utbildningsnämnden ta del av upphandlingsplanen för innevarande år, detta för att ge nämnden möjlighet till bättre insyn i upphandlingsarbetet.

Nämnden har möjlighet att besluta om vilka strategiskt viktiga upphandlingar som nämnden önskar ha ökad insyn i under det kommande verksamhetsåret. Som utgångspunkt för vad som är en strategiskt viktig upphandling tas utgångspunkt i ekonomiskt värde eller påverkan för Botkyrkaborna.

För de fall det finns prioriterade strategiska upphandlingar fattar nämnden beslut om att godkänna upphandlingsstrategier. Upphandlingsstrategin är ett beslutsdokument tidigt i upphandlingsarbetet där behov- och marknadsanalys sammanfattas tillsammans med förslag till hur upphandlingen ska genomföras (upphandlingsförfarande, anbudsområden, kravställning och utvärderingsmodell mm).

Upphandlingsplan 2022

Under hösten 2021 har en samlad upphandlingsplan för kommande verksamhetsår tagits fram av upphandlingsenheten i samverkan med samtliga förvaltningar. Upphandlingsplanen innehåller totalt 115 upphandlingar varav fyra avser utbildningsförvaltningen:

- Bemanning kurator
- Bemanning biträdande rektor
- Läromedel
- Möbler Banslättskolan

Ingen av dessa upphandlingar bedöms vara strategiska och är därmed inte aktuella för politisk insyn.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Upphandling av ramavtal medför ingen ekonomisk förpliktelse. Kostnader uppstår i samband med avrop på ramavtal och beslutas då i enlighet med delegationsordning av ansvarig chef.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Peter Norén
Upphandlingschef

Bilagor

Bilaga 1 Upphandlingsplan 2022 UN

Expedieras till:

Upphandlingsenheten, KLF

Upphandlingsplan 2022										
UPPHANDLING	KATEGORI	START	SLUT	PROCESS	PRIORITERING	POLITISK INSYN	STARTBESLUT	EK. VÄRDE	FÖRVALTNING	SAMORDNING
Kurator	Sociala tjänster			Planerad	C Låg prioritet	Nej			UF	Egen
Bemanning biträdande rektorer	Utbildning	2022-02-01	2022-10-30	Planerad	B Normal	Nej		2 500 000 kr	UF	Egen
Läromedel	Utbildning	2022-02-22	2023-02-22	Planerad	B Normal	Nej		35 000 000 kr	UF	Adda
Möbler Banslättskolan	Varor och livsmedel	2022-01-01		Planerad	B Normal	Nej		2 000 000 kr	UF	Adda

Utökad programutbud Botkyrka kom-muns gymnasieskolor läsåret 2022/23

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer förändringarna i studievägsutbudet i gymnasieskolan läsåret 2022/23 i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Förvaltningens förslag innebär en utökning av programutbud vid kommunens kommunala gymnasieskolor läsåret 2022/23. Programutbudet fastställs årligen av utbildningsnämnden (UN 2021-10-26 § 104).

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjlig anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

I gymnasierregionen finns det en efterfrågan på gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd för elever med dokumenterad diagnos inom autismspektrumtillstånd (AST). Förvaltningen gör bedömningen att Skyttbrinks gymnasium kan möta upp efterfrågan på fler platser avseende gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd från och med läsåret 2022/23.

Referens

Wayra Jordan Busch
wayra.jordan.busch@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Utökat programutbud Botkyrka kommuns gymnasieskolor läsåret 2022/23

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer förändringarna i studievägsutbudet i gymnasieskolan läsåret 2022/23 i enlighet med förvaltningens förslag.

Sammanfattning

Förvaltningens förslag innebär en utökning av programutbud vid kommunens kommunala gymnasieskolor läsåret 2022/23. Programutbudet fastställs årligen av utbildningsnämnden (UN 2021-10-26 § 104).

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål.

I gymnasierregionen finns det en efterfrågan på gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd för elever med dokumenterad diagnos inom autismspektrumtillstånd (AST). Förvaltningen gör bedömningen att Skyttbrinks gymnasium kan möta upp efterfrågan på fler platser avseende gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd från och med läsåret 2022/23.

Ärendet

Förvaltningens förslag innebär en utökning av programutbud vid kommunens kommunala gymnasieskolor läsåret 2022/23. Programutbudet fastställs årligen av utbildningsnämnden (UN 2021-10-26 § 104).

Antalet platser på de olika programmen i gymnasieskolan och i gymnasiesärskolan ska enligt skollagen så långt det är möjligt anpassas med hänsyn till ungdomarnas önskemål. Anpassningen till önskemålen innebär att den definitiva dimensioneringen inte kan göras förrän ungdomarnas val är kända.

Under de senaste åren har antalet antagna elever minskat vid Skyttbrinks gymnasium med anledning av att färre har sökt till skolan. Konsekvensen av det vikande elevunderlaget är att skolan idag har en överkapacitet vilket påverkar ekonomin negativt.

Utökad programutbud

I gymnasiregionen finns det en efterfrågan på gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd för elever med dokumenterad diagnos inom autismspektrumtillstånd (AST). Det finns även efterfrågan på platser för elever med behov av specialpedagogiskt stöd (SPV) utan krav på diagnos.

Sökande till SA-SPV HT22 (preliminärt)	1:a hand	2:a hand	Totalt antal sökande	Tillgängliga platser
Tumba gymnasium	2	4	17	6
Huddinge gymnasium	1	4	22	8
Tälje gymnasium	8	0	12	8
Östra real	9	6	50	10
Sofiaängen	17	9	56	12
Magelungen	28	15	84	10

Förvaltningen gör bedömningen att Skyttbrinks gymnasium kan möta upp efterfrågan på fler platser avseende gymnasieprogram med specialpedagogiskt stöd. Skyttbrinks gymnasium kan från och med hösten 2022 utöka sitt programutbud med samhällsvetenskapsprogrammet för elever med specialpedagogiskt behov samt yrkesintroduktion för elever med specialpedagogiskt behov utan krav på diagnos. Antal platser per årskurs planeras bli 7-8. Eleverna kommer att ha ett hemklassrum med en bestämd plats och en egen dator. Lärarna kommer att ha ett utökad mentorskap som bland annat omfattar närmare kontakt med vårdnadshavare samt utökad stöd i att utveckla elevernas sociala förmågor.

På samhällsvetenskapsprogrammet kommer eleverna att läsa gymnasiekurser i anpassad studiemiljö i mindre grupp om högst åtta elever. Studierna planeras på tre år med möjlighet för eleverna att ansöka om ett fjärde år utifrån elevens förutsättningar och behov.

På yrkesintroduktion för elever med särskilda behov kommer det att finnas möjlighet att prova skolans olika yrkesprogram för att därefter välja inriktning. Eleverna har även möjlighet till praktik några dagar i veckan samt läsa de grundskoleämnena som ger behörighet till ett nationellt program. Planeringen av utbildningen sker på individnivå. Utbildningens mål skiljer sig för olika elever, det kan till exempel vara att bli behörig till ett nationellt program, bli anställningsbar eller förberedelse för vidare studier.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms medföra ekonomiska konsekvenser avseende antal elever med tillhörande intäkter och kostnader:

Elevpeng: 165 000 kr/elev/år

Läsår	Antal elever	Elevpeng (intäkt kr)	Lärarkostnad (kostnad kr)	Täckningsbidrag (kr)
2022/23	14	1 115 000	-*	1 115 000
2023/24	28	4 620 000	1 710 000	2 910 000
2024/25	42	6 930 000	3 420 000	3 510 000
2025/26	49	8 085 000	5 130 000	2 955 000

* Ingen lärarkostnad under det första året

Den föreslagna utökningen av programutbudet genererar ett ekonomiskt tillskott till Skyttbrinks gymnasium.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Lennart Gudmark
Tf verksamhetschef gymnasieskola

Referens

Emanuel Ksiazkiewicz
Emanuel.ksiazkiewicz@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Revisionsvar - Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap (UN/2022:00064)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på revisionskrivelse gällande förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap och överlämnar detta till kommunens revisorer.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap.

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Förvaltningen har tagit fram ett svar på revisionskrivelsen och vidtagit nödvändiga åtgärder för att svara upp mot rekommendationen.

Utbildningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Referens

Karianne Stensrud
karianne.stensrud@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Revisions svar - Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på revisionskrivelse gällande förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap och överlämnar detta till kommunens revisorer.

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap.

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Förvaltningen har tagit fram ett svar på revisionskrivelsen och vidtagit nödvändiga åtgärder för att svara upp mot rekommendationen.

Ärendet

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap. Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskola och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Granskningen är avgränsad till förskola och grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är den samlade bedömningen att

utbildningsnämnden inte helt säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendation till utbildningsnämnden:

Utbildningsnämnden bör säkerställa att det finns en ändamålsenlig dokumentation av uppföljning och analys av rektorernas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation redovisas till huvudmannen. Dokumentationen är nödvändig för att huvudmannen ska kunna vidta åtgärder som svarar mot de eventuella brister i rektors förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Revisorerna översänder rapporten till utbildningsnämnden för svar. Svaret ställs till kommunens revisorer och ska vara revisorerna tillhanda senast den 2022-03-31.

Förvaltningen har tagit fram ett svar på revisionskrivelsen och vidtagit nödvändiga åtgärder för att svara upp mot rekommendationen, se bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Karianne Stensrud
Kvalitetschef

Bilagor

1. Svar på revisionskrivelse
2. Revisionsrapport

Expedieras till:

Kommunens revisorer

REVISIONSSVAR

Utbildningsnämnden

Dnr: UN/2022:00064

2022-03-08

Kod: 1.1.3.1

Revisionssvar - Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap

Rekommendation

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendation till utbildningsnämnden:

Utbildningsnämnden bör säkerställa att det finns en ändamålsenlig dokumentation av uppföljning och analys av rektorernas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation redovisas till huvudmannen. Dokumentationen är nödvändig för att huvudmannen ska kunna vidta åtgärder som svarar mot de eventuella brister i rektors förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Revisionssvar

Förvaltningens ledningsgrupp har tagit del av revisionsrapporten och har behandlat den på en utvecklingsdag. Återkopplingen från revisorerna kommer att bli en del av förvaltningens utvecklingsarbete som pågår gemensamt med rektorerna.

För att bättre svara upp mot rekommendationen kommer åtgärder att vidtas i enlighet med följande.

Rektors pedagogiska ledarskap kommer från och med 2022 att vara en tydlig del i de medarbetarsamtal som genomförs med rektorerna. I dessa samtal finns tillfälle att föra dialog om det pedagogiska ledarskapets möjligheter och utmaningar. Det ger möjligheter att anpassa förutsättningarna för rektorerna då brister identifieras.

Det pedagogiska ledarskapet kommer att göras till ett tydligare område i de kvalitetsdialoger som årligen genomförs med respektive rektor.

Som revisorerna konstaterat rapporteras rektors ledarskap till utbildningsnämnden genom kvalitetsrapporter, delårs- och årsredovisning, via avvikelshanteringssystemet samt genom medarbetarenkät. För att mer systematiskt dokumentera och analysera förutsättningarna för rektorernas pedagogiska ledarskap kommer området framöver att återrapporteras till nämnden i det systematiska kvalitetsarbetet under tema samverkan och ansvar.

Förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap

Botkyrka kommun

December 2021

Projektledare Jenny Nordqvist

Projektmedarbetare Linn Bergman

Kvalitetssäkrare Tobias Bjöörn

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap. Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Granskningen är avgränsad till förskolan och grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Revisionsfrågor	Bedömning	
Säkerställer utbildningsnämnden att rektorerna har relevant kompetens för att utföra sitt uppdrag?	Ja	
Har utbildningsnämnden säkerställt att rektorerna har tillgång till erforderliga stödresurser för att hantera till exempel administration, personal, ekonomi och lokalfrågor?	Delvis	
Har utbildningsnämnden säkerställt att rektor har mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten?	Delvis	
Sker uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare och deras arbetssituation som rapporteras till nämnden?	Delvis	
Säkerställer utbildningsnämnden att det vid behov vidtas åtgärder för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap?	Delvis	

Rekommendation

- Utbildningsnämnden bör säkerställa att det finns en ändamålsenlig dokumentation av uppföljning och analys av rektorernas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation redovisas till huvudmannen. Dokumentationen är nödvändig för att huvudmannen ska kunna vidta åtgärder som svarar mot de eventuella brister i rektors förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	3
1.1 Bakgrund	5
1.2 Syfte och revisionsfrågor	5
1.3 Revisionskriterier	5
1.4 Avgränsning	5
1.5 Metod	4
2. Granskningsresultat	5
2.1 Rektorer och förskolans och grundskolans organisation	5
2.2 Resultat Skolenkät 2021	6
2.3 Relevant kompetens	7
2.4 Stödresurser	11
2.5 Mandat och organisation	13
2.6 Uppföljning och utvärdering	16
2.7 Åtgärder för utveckling	19
3. Samlad bedömning	22
3.1 Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor	22
Bilagor	26

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Rektor har stor betydelse för en förskolas eller skolas utveckling och resultat. Av Skolinspektionens årsrapport 2019 framgår att det vid skolor som i hög utsträckning möter inspektionens uppsatta kvalitetskriterier inom den regelbundna kvalitetsgranskningen ofta finns rektorer med ett stort engagemang och ett tydligt ledarskap. De har god kännedom om skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag och sin egen skolas verksamhet. Många av dessa rektorers arbete utmärks av att det är strukturerat och målfokuserat och att personalen är delaktig.

Huvudmannen har det övergripande ansvaret för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skolförfattningarna. Huvudmannen är ansvarig för att skapa förutsättningar för rektor i förskola och skola och att följa upp och utveckla verksamheten. Rektor ska vara pedagogisk ledare vilket innebär att leda och samordna det pedagogiska arbetet samt ansvara för att de nationella målen är styrande för verksamheten. Utöver sitt pedagogiska uppdrag har rektor även ofta ansvar för arbetsmiljön på förskolan/skolan, ekonomin, personalfrågor med mera. För att rektor ska kunna fungera som en god pedagogisk ledare är det viktigt att det finns stödstrukturer i verksamheten, till exempel för fastighetsfrågor, administration och ekonomi.

Med tanke på rektors omfattande uppdrag och samtidigt stora betydelse för verksamheten har revisorerna utifrån en bedömning av väsentlighet och risk funnit det angeläget att genomföra en granskning av rektors pedagogiska ledarskap.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap? Följande revisionsfrågor används för att svara mot syftet:

- Säkerställer utbildningsnämnden att rektorerna har relevant kompetens för att utföra sitt uppdrag?
- Har utbildningsnämnden säkerställt att rektorerna har tillgång till erforderliga stödresurser för att hantera till exempel administration, personal, ekonomi och lokalfrågor?
- Har utbildningsnämnden säkerställt att rektor har mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten?
- Sker uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare och deras arbetssituation som rapporteras till nämnden?
- Säkerställer utbildningsnämnden att det vid behov vidtas åtgärder för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap?

1.3 Revisionskriterier

- Kommunallagen 6:6
- 2 kap. 9-10 §§ skollagen (rev.fr 1)
- 2 kap. 8 § skollagen (rev.fr 2 och 3)

- 4 kap. 3, 5-7 §§ skollagen (rev.fr 4)
- 2 kap. 11-12 §§ skollagen (rev.fr 5)
- Förordning (2011:183) om befattningsutbildning för rektorer och annan personal med motsvarande ledningsfunktion i skola, förskola och fritidshem samt fortbildning för rektorer och förskolechefer
- Kommunens regler och riktlinjer (rev.fr 5)

1.4 Avgränsning

Granskningen avgränsas till förskolan och grundskolan. Ett urval av förskole- och skolenheter har valts ut i samråd med utbildningsförvaltningen med hänsyn till olika förutsättningar likt stad/landsbygd och skillnader i socioekonomisk sammansättning.

Följande enheter har valts ut:

- Förskolor: Lövhalmens förskola (Tumba södra förskoleenhet), Sollidens förskola (Tullinge centrala förskoleenhet), Ringblommans förskola (Norsborgs centrala förskoleenhet) och Örtagårdens förskola (Norsborgs östra förskoleenhet)
- Grundskolor: Björkhaga skola F-9, Fittjaskolan F-9, Hammerstaskolan F-9 och Tunaskolan F-9

1.5 Metod

Granskningen har genomförts med följande metoder:

- Insamling av relevanta beslut och dokument, till exempel delegationsordning, kompetenskartläggning, uppdragsbeskrivningar och enkätresultat¹
- Digital enkät till samtliga rektorer för förskola och grundskola²
- Intervjuer med nämndens presidium, förvaltningschef och verksamhetschefer för för- och grundskolan samt fyra respektive tre rektorer för ovan angivna förskole- och grundskoleenheter. Sammanlagt har elva personer intervjuats inom ramen för granskningen.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

---

¹ Se Bilaga 1 för översikt av samtliga dokument som revisionen tagit del av.

² Enkäten skickades ut per e-post till kommunens rektorer i grundskolan och förskolan. Listan med mailadresser erhöles av förvaltningen. Enkäten skickades ut till 26 rektorer och fanns tillgänglig under perioden 22 september till 25 oktober 2021. Enkäten har fokuserat på tre områden: kompetensutveckling, stödresurser samt pedagogiskt ledarskap. De svaranden har även fått möjlighet att lämna kommentarer till varje område genom fritextsvar. Alla lämnade svar i enkäten har behandlats anonymt. Antal svarande i förskolan var 11 av 11 och i grundskolan 15 av 15. Totalt blev svarsfrekvensen 100 procent.

2. Granskningsresultat

2.1 Rektorer och förskolans och grundskolans organisation

I utbildningsnämndens *Verksamhetsberättelse 2020* framgår att Botkyrka kommun gjorde en organisationsförändring inom förskolans verksamhetsområde i juli 2019. Förändringen innebär att förskolorna är organiserade i större enheter/rektorsområden som leds av rektor samt biträdande rektorer. Målsättningen med förändringen var att effektivisera användandet av personal och resurser samt att skapa större likvärdighet. Det beskrivs även att en anledning till den förändrade organisationen var att det identifierats brister i det kvalitetsarbete som rektor är ansvarig att skapa rutiner för. En liknande omorganisering för grundskolan startade under den senare delen av år 2020.

I dokumentet *Rollfördelning rektor och biträdande rektor* anges att rektor har ansvar för det strategiska pedagogiska ledarskapet och biträdande rektor ansvar för det operativa pedagogiska ledarskapet i den nya organisationen. Detta innebär att rektor är ansvarig för ta fram arbetsplan, analysera enhetens resultat och behov samt lyfta dem till verksamhetschef. Biträdande rektor ansvarar för genomförande, uppföljning och rapportering till rektor. Av intervjuer framkommer att fördelningen av arbetet med det pedagogiska ledarskapet mellan rektor och biträdande rektor som skapades i samband med omorganisationen inte är helt tydligt och det upplevs svårt att dela upp arbetet i praktiken på samma sätt som i teorin.

Vid tiden för granskningen finns det 44 kommunala förskolor och 22 kommunala grundskolor i Botkyrka kommun. På förskolorna arbetar sammanlagt tolv rektorer och på grundskolorna 15 rektorer.

2.2 Resultat Skolenkät 2021

Skolenkäten är en del av Skolinspektionens granskning av landets skolor. Enkäten används för att samla in synpunkter från elever, föräldrar och den pedagogiska personalen i bland annat grundskola (ej förskola). Samtliga grundskolor i Sverige deltar under en tvåårsperiod. Det senast tillgängliga enkätresultatet för grundskolan i Botkyrka kommun är från vårterminen 2021. För granskningen är frågeområde 16 *Pedagogiskt ledarskap* samt frågeområde 17 *Utvecklingen av utbildningen* relevant. Resultatet för två frågeområden redovisas för samtliga kommunala grundskolor i tabell 2 och 3 nedan. Resultat inom parentes avser föregående enkäts resultat³.

Tabell 2: Resultat Skolenkät år 2021. Pedagogiskt ledarskap.

16. Pedagogiskt ledarskap		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 7,7 (7,7)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
Rektor har god kunskap om det dagliga arbetet i skolan	7,4 (7,4)	38% (37%)	45% (44%)	8% (11%)	4% (3%)	5% (5%)
Rektor arbetar för att främja elevernas	8,1 (8,1)	50% (48%)	36% (39%)	5% (6%)	3% (1%)	6% (6%)

³ Höstterminen 2018

kunskapsutveckling						
Rektor tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan	7,7 (7,6)	41% (42%)	40% (40%)	8% (11%)	3% (2%)	8% (6%)

Tabell 3: Resultat Skolenkät år 2021. Utveckling av utbildningen.

17. Utveckling av utbildningen		Stämmer helt och hållet	Stämmer ganska bra	Stämmer ganska dåligt	Stämmer inte alls	Vet ej
Index 7,3 (7,1)	Medelvärde	Andel	Andel	Andel	Andel	Andel
Rektor ser till att utvärdering av elevernas kunskapsutveckling ligger till grund för utveckling av utbildningen	7,9 (7,7)	45% (37%)	34% (40%)	8% (8%)	2% (1%)	11% (14%)
Rektor ser till att arbetssätt förändras om eleverna inte uppnår kunskapskraven	6,9 (6,7)	27% (24%)	41% (41%)	16% (16%)	3% (3%)	14% (16%)
Rektor ser till att uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till relevanta förändringar i arbetssätt	7,1 (6,8)	32% (25%)	41% (43%)	13% (15%)	4% (3%)	10% (13%)

Av resultatet framgår att såväl index som medelvärdet för samtliga frågor är på samma nivå eller har ökat, jämfört med föregående enkät. Resultatet indikerar att en relativt stor andel av den pedagogiska personalen upplever att rektors pedagogiska ledarskap fungerar väl.

Eftersom granskningen syftar till att granska styrning av rektors förutsättningar ur ett likvärdighetsperspektiv, är det relevant att titta på resultatet på skolenehetsnivå. I tabell 4 och 5 nedan redovisas frågeområde 16 respektive 17 för respektive grundskola.

Tabell 4: Resultat Skolenkät år 2021. Pedagogiskt ledarskap.

16. Pedagogiskt ledarskap	Björkhaga skola	Fittjaskolan	Hammersta-skolan	Tunaskolan
Rektor har god kunskap om det dagliga arbetet i skolan	6,7 (7,4)	8,8 (7,4)	8,0 (7,4)	8,0 (7,4)
Rektor arbetar för att främja elevernas kunskapsutveckling	7,4 (8,1)	9,1 (8,1)	8,6 (8,1)	8,7 (8,1)
Rektor tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan	6,9 (7,6)	9,3 (7,69)	8,0 (7,6)	8,4 (7,6)
Index	7,0 (7,7)	9,1 (7,7)	8,2 (7,7)	8,4 (7,7)

Tabell 5: Resultat Skolenkät år 2021. Utveckling av utbildningen.

17. Utveckling av utbildningen	Björkhaga skola	Fittjaskolan	Hammersta-skolan	Tunaskolan
Rektor ser till att utvärdering av elevernas kunskapsutveckling ligger till grund för utveckling av utbildningen	8,1 (7,7)	8,9 (7,7)	8,2 (7,7)	8,3 (7,7)
Rektor ser till att arbetssätt förändras om eleverna inte uppnår kunskapskraven	6,2 (6,7)	8,2 (6,7)	6,5 (6,7)	6,9 (6,7)
Rektor ser till att uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till relevanta förändringar i arbetssätt	6,1 (6,8)	8,3 (6,8)	7,5 (6,8)	7,5 (6,8)
Index	6,8 (7,1)	8,5 (7,1)	7,4 (7,1)	7,6 (7,1)

Av statistiken framgår att Björkhaga skola har lägst index för frågeområde 16 och 17. Högst index har Fittjaskolan. På samtliga skolenheter, undantaget Björkhaga skola, har indexet för de två frågeområdena ökat sedan föregående enkät. Enkätresultatet indikerar därmed att det ur ett likvärdighetsperspektiv finns behov av att utveckla förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap på Björkhaga skola samt att bibehålla eller ytterligare stärka förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap på Fittjaskolan, Hammerstaskolan och Tunaskolan.

2.3 Relevant kompetens

Revisionsfråga 1: Säkerställer utbildningsnämnden att rektorerna har relevant kompetens för att utföra sitt uppdrag?

Enligt Skollagen 2 kap. 11-12 §§ framgår att som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. Varje huvudman ska se till att rektorerna går en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna. Utbildningen ska påbörjas snarast möjligt efter det att rektorn har tillträtt sin anställning och vara genomförd inom fyra år efter tillträdesdagen eller, när det gäller rektorer för förskoleenheter, inom fem år efter tillträdesdagen.

2.3.1 Iakttagelser

Kompetensförsörjning och rekrytering

I *Kompetensförsörjningsplan Utbildningsförvaltningen 2022-2025*, daterad 2021-09-13, framgår att det är en utmaning för verksamheten att bemanna med rätt kompetens

eftersom ungefär var tredje rektor i kommunen gå i pension under den kommande femårsperioden, vilket kommer skapa ett stort behov av rekrytering.

Förvaltningen har under 2021 startat ett ledarförsörjningsprogram för de lärare och förskollärare som har intresse och potential för en framtida skolledarroll. Målsättningen är att bidra till att behålla och vidareutbilda personal samt utöka möjligheterna att kompetensförsörja inom skolledarsidan.

Vidare har en utbildning i kompetensbaserad rekrytering genomförts i syfte att öka kompetens inom rekrytering, effektivisera processen och skapa ett gemensamt system.

Av kompetensförsörjningsplanen framgår att Botkyrka kommun sedan år 2020 använder metoden kompetensbaserad rekrytering med syfte att skapa hög kvalitet och träffsäkerhet i rekryteringarna, vilket bekräftas av intervjuer. Vid rekrytering av nya rektorer finns en upprättad kravprofil som ligger till grund för vilka kompetenser och egenskaper som efterfrågas. Av kravprofilen framgår bland annat att rektor ska ha förmåga att leda det strategiska pedagogiska arbetet och arbetet med planering och organisering av skolan. Rektor ska vidare ha akademisk högskoleexamen med pedagogisk inriktning, vara väl insatt i skolans utmaningar och förutsättningar, samt ha god förståelse för hur politiskt styrda organisationer fungerar.

Utbildning och erfarenhetsutbyte

I *Kompetensförsörjningsplan Utbildningsförvaltningen 2022-2025* anges att samtliga rektorer i grundskolan har gått det statliga rektorsprogrammet och att samtliga rektorer utom en av rektorerna i förskolan har gått programmet. Detta överensstämmer till stor del med resultatet av den digitala enkät som har genomförts som en del av granskningen; 93 procent av rektorerna i grundskolan och 100 procent av rektorerna i förskolan svarar att de har genomfört eller genomför den statliga rektorsutbildningen. Vid intervjuer framhålls att om nyanställd rektor vid anställningstillfället inte har genomfört rektorsutbildningen ges utrymme för att göra det. Det uppges vara tydligt att huvudmannen ger möjlighet för samtliga rektorer att genomgå rektorsutbildningen.

Av kompetensförsörjningsplanen framgår även att tidigare genomförda medarbetarundersökningar har identifierat introduktionen av nya medarbetare identifierats som ett utvecklingsområde. I planen anges att förvaltningen kommer se över hur introduktionen kan förbättras för att stödja chefer och att arbetet har inletts under våren 2021 genom att skapa en chefsportal.

I kommunen finns en central ledarskapsutbildning för alla chefer i kommunen som berör delar av HR, ekonomi samt arbetsmiljö. Som komplement till kommunens gemensamma chefsutbildning har utbildningsförvaltningen en egen chefsintroduktion med fokus på skolledarskap och rektors ansvar.

Vid intervjuer med rektorer beskrivs att det erbjuds möjlighet att delta på utbildningar, men att det i vissa fall upplevs vara svårt att fördela tiden då utbildningarna sker parallellt med arbetet och att de ordinarie arbetsuppgifterna ska hinnas med samtidigt.

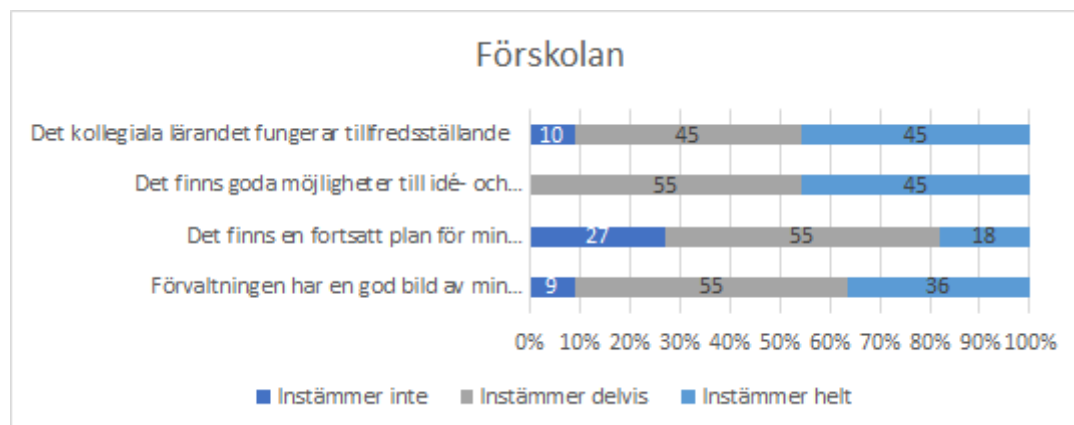
I intervjuer med rektorer och förvaltning framkommer att det finns olika forum för erfarenhetsutbyte. Rektorsträffar hålls regelbundet inom respektive skolområde. Träffarna uppges ha blivit bättre efter omorganisationen och vara ett uppskattat forum för erfarenhetsutbyte. Intervjuade rektorer i grundskolan framhåller dock att rektorsträffarna tenderar att kretsa främst kring ekonomi och budget och att det kan vara svårt att hitta tid att prata om hur det pedagogiska ledarskapet kan utvecklas.

Samtliga rektorer i förskolan har pedagogisk handledning av coach som ett steg i kompetensutvecklingen. Även rektorerna i grundskolan har tillgång till handledning utifrån behov och enligt intervjuer genomförs handledningen ofta för hela ledningsgrupper i skolorna. Andra forum för erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling som nämnts vid intervjuer är skolledarkonferenser, arbetsplatsträffar, läslyft, samtalsforum samt föreläsningar och forskningscirkel. Kompetensutvecklingsbehov berörs även vid medarbetarsamtalen.

I den enkät som har genomförts inom ramen för granskningen fick rektorerna svara på ett antal påståenden om kompetens och kompetensutveckling. I figur 1 och figur 2 nedan redovisas resultatet av följande fyra påståenden för förskolan respektive grundskolan:

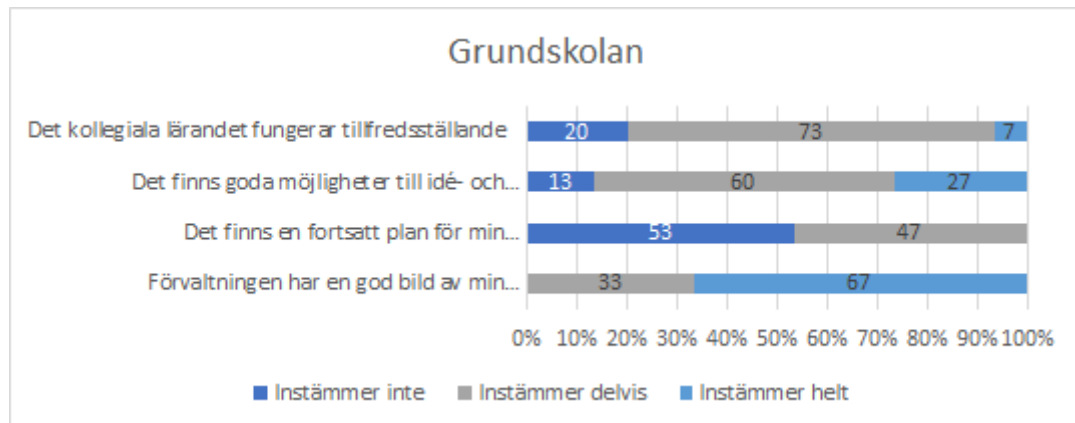
- Det kollegiala lärandet fungerar tillfredsställande.
- Det finns goda möjligheter till idé- och erfarenhetsutbyte.
- Det finns en fortsatt plan för min kompetensförsörjning.
- Förvaltningen har en god bild av din kompetens.

Figur 1: Enkätresultat förskolan.

Figur 2: Enkätresultat grundskolan.

I grundskolan svarar 73 procent av rektorerna att de delvis instämmer med påståendet "Det kollegiala lärandet fungerar tillfredsställande", 20 procent instämmer inte och 7 procent instämmer helt. I förskolan instämmer 45 procent helt, 45 procent delvis med påståendet och 10 procent instämmer inte. I svaren kring "Det finns goda möjligheter till erfarenhetsutbyte" är det 27 procent av rektorerna i förskolan som inte instämmer, 55 procent som delvis instämmer och 18 procent som instämmer helt med påståendet. Av de svarande i grundskolan uppger 53 procent att de inte instämmer i påståendet att det finns en fortsatt plan för deras kompetensutveckling, medan 47 procent instämmer till viss del. Ingen av rektorerna i grundskolan instämmer helt med påståendet. I frågan om förvaltningen har en god bild av rektorernas kompetens instämmer 67 procent av de svarande i grundskolan helt, och 33 procent instämmer delvis. I förskolan är andelen som instämmer helt lägre, 36 procent. 55 procent instämmer delvis och 9 procent instämmer inte.

Sammanfattningsvis framstår rektorernas möjligheter till idé- och erfarenhetsutbyte samt förvaltningens bild av rektorernas kompetens som styrkor inom området kompetens och kompetensutveckling. Avsaknad av fortsatt plan för kompetensutveckling framstår som det tydligaste utvecklingsområdet.

I fritextsvar framkommer att rektorerna upplever att det kollegiala lärandet fungerar bättre med nuvarande verksamhetschef och att man önskar mer tid för för kollegialt erfarenhetsutbyte.

2.3.2 Preliminär bedömning

Revisionsfråga 1: Säkerställer utbildningsnämnden att rektorerna har relevant kompetens för att utföra sitt uppdrag?

Ja. Vi bedömer revisionsfrågan som *uppfylld*.

Utbildningsförvaltningen har en uppdaterad och dokumenterad kompetensförsörjningsplan samt en kravprofil som används vid rekrytering och där rektors kompetens beskrivs. Vi konstaterar att samtliga utom en av rektorerna inom för- och grundskolan i Botkyrka kommun har gått eller går den statliga rektorsutbildningen samt att rektorer vid behov ges utrymme att färdigställa utbildningen. Vidare finns kommungemensamma utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser för rektorer samt olika forum för idé- och

erfarenhetsutbyte. Av genomförda intervjuer framkommer att rektorerna ibland upplever det svårt att hinna genomföra utbildningar och delta i kompetensutveckling och samtidigt sköta ordinarie arbetsuppgifter. Av enkätsvar framstår avsaknad av fortsatt plan för kompetensutveckling som det tydligaste utvecklingsområdet.

2.4 Stödresurser

Revisionsfråga 2: Har utbildningsnämnden säkerställt att rektorerna har tillgång till erforderliga stödresurser för att hantera till exempel administration, personal, ekonomi och lokalfrågor?

Av Skollagen 2 kap. 8 § ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Enligt Skollagen ska kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barns och elevers olika förutsättningar och behov.

2.4.1 Iakttagelser

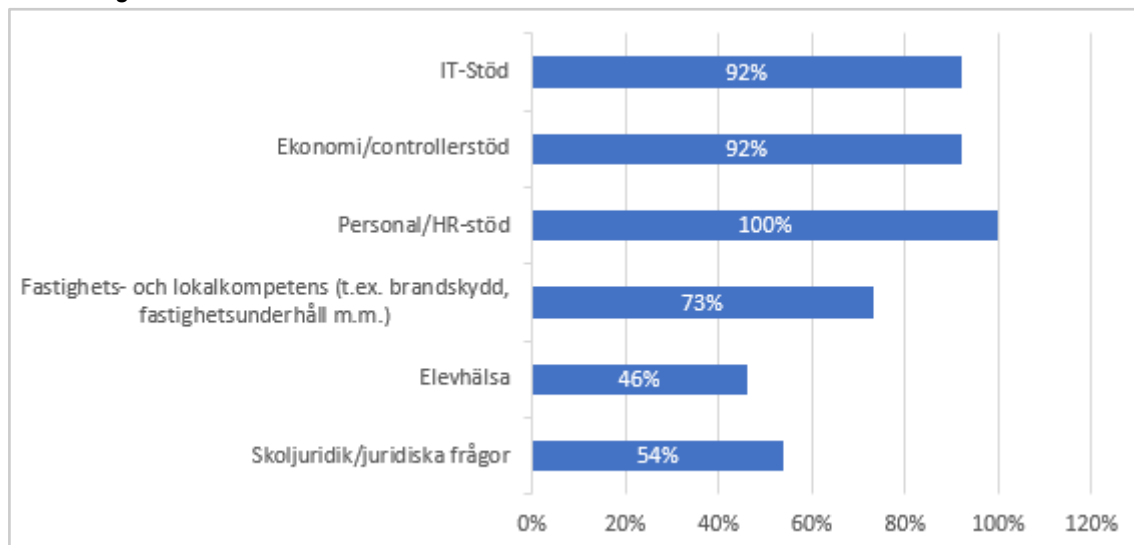
Som beskrivs på sida 6 var syftet med den omorganisation som påbörjades år 2019 att effektivisera användandet av personal och resurser samt att skapa större likvärdighet mellan förskolorna och grundskolorna.

I intervjuer med förvaltningen och i intervjuer med rektorer framgår att det inom utbildningsförvaltningen och andra förvaltningar finns olika former av stöd till rektorerna i förskolan och grundskolan, till exempel avseende IT- och lokalfrågor. Vid intervjuer med rektorer framgår att det råder blandade uppfattningar om hur väl det stödet fungerar. Flera rektorer anger att de har fått stöd vid behov och att det fungerat väl. Några av de intervjuade upplever att det finns stöd att få inom många områden, men att det kan ta lång tid att få hjälp eller återkoppling, samt att det i vissa fall är svårt att veta vem som är ansvarig för olika frågor.

Vid intervjuer efterfrågades hur tillgången till stödresurserna fördelas mellan enheterna och det angavs att tillgången är behovsstyrd och att behov av (utökat) stöd till enskilda förskole/grundskoleenheter identifieras på flera sätt. Stödbehov kan uppmärksammas av verksamhetschef/förvaltning genom ett upprättat avvikelshanteringssystem eller i dialog mellan rektor och verksamhetschef. Vidare kan behov av stöd identifieras vid de månadsvisa avstämningar som hålls mellan rektor och economicontroller. Enligt intervju är det dock oftast rektor som själv tar kontakt med verksamhetschef vid behov av stöd.

I den enkätundersökning som genomförts inom ramen för granskningen visar resultatet av frågan "Vilka stödresurser du har tillgång till från förvaltningen?" att majoriteten av rektorerna anser sig ha tillgång till stöd avseende IT, ekonomi och personal/HR. Det framgår att en lägre andel rektorer upplever att det finns stöd avseende elevhälsa. Då svaren för förskolans rektorer jämförs med grundskolans rektorer, noteras inga större skillnader.

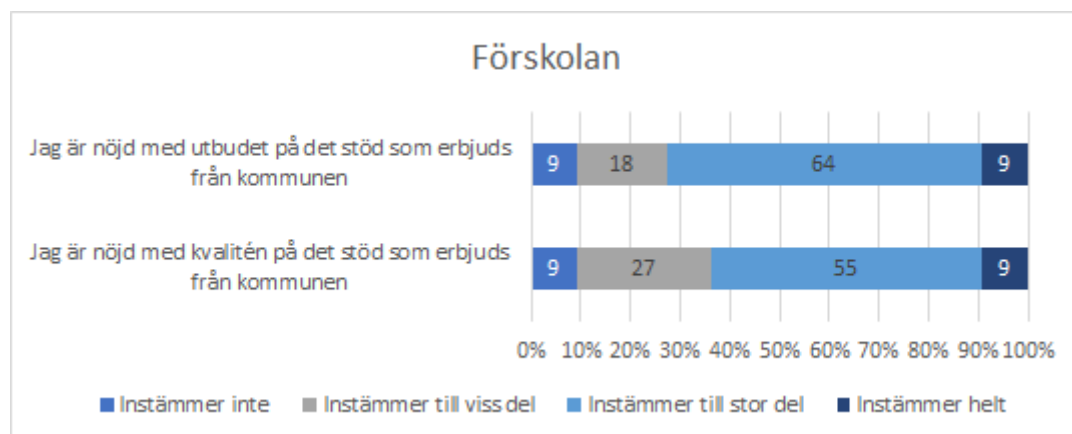
Figur 3: Enkätresultat för båda skolformerna. "Vilka stödresurser du har tillgång till från förvaltningen?"

Vid intervjuer lyftes stöd avseende kvalitetsarbete som exempel på funktioner som upplevs fungera väl. Som ett stöd i arbetet med att följa upp och analysera verksamheterna jobbar förvaltningen enligt intervjuer utifrån ett årshjul med olika teman som sedan sammanfattas i en kvalitetsrapport. Vid varje tema möts rektor och kvalitetscontroller för att utvärdera och göra en arbetsplan som bygger på de utvecklingsområden som framkommit.

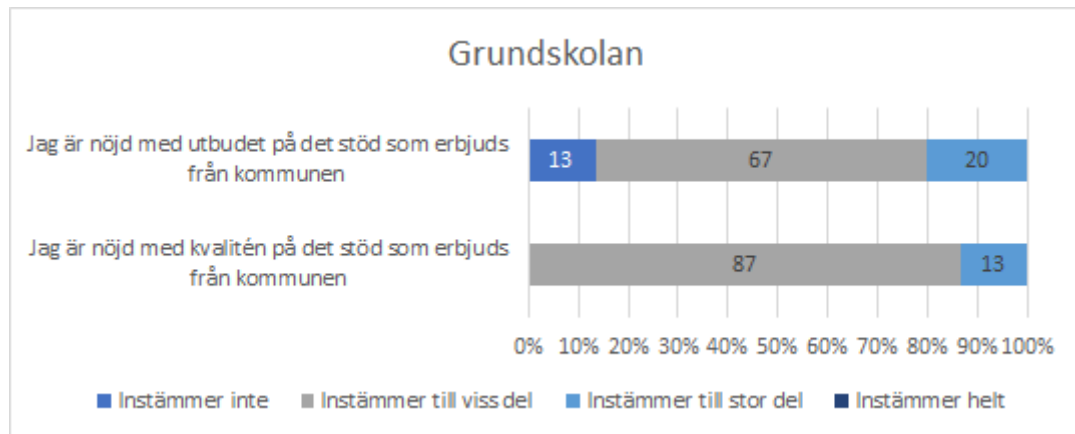
I enkäten fick rektorerna även ta ställning till hur nöjda de är med utbudet och kvaliteten på stödet som erbjuds från kommunen, vilket inkluderar stöd från såväl utbildningsförvaltningen som andra förvaltningar.

Figur 4: Enkätresultat förskolan.

I förskolan är det 73 procent av rektorerna som anger att de instämmer helt eller till stor del i påståendet "Jag är nöjd med utbudet på det stöd som erbjuds från kommunen". 18 procent instämmer till viss del och 9 procent instämmer inte. 64 procent av rektorerna i förskolan instämmer helt eller delvis i påståendet "Jag är nöjd med kvalitén på det stöd som erbjuds från kommunen".

Figur 5: Enkätresultat grundskolan.

Av inkomna svar framgår att 80 procent av de svarande i grundskolan inte instämmer eller instämmer till viss del i påståendet "Jag är nöjd med utbudet på det stöd som erbjuds från kommunen". 20 procent instämmer till stor del. Vad gäller kvaliteten på stödet uppger 87 procent av de svarande i grundskolan att de instämmer till viss del och 13 procent att de instämmer till stor del i påståendet "Jag är nöjd med kvalitén på det stöd som erbjuds från kommunen".

Av såväl enkätresultat som intervju svar framgår att rektorerna upplever mindre möjligheter till stöd i juridiska frågor jämfört med andra frågor. En förklaring till detta uppges vara att kommunen vid tiden för granskningen saknar en jurist som är specialiserad mot skolområdet. Vidare framgår att IT-stödet och stödet från fastighetsförvaltningen kan utvecklas.

2.4.2 Bedömning

Revisionsfråga 2: Har utbildningsnämnden säkerställt att rektorerna har tillgång till erforderliga stödresurser för att hantera till exempel administration, personal, ekonomi och lokalfrågor?

Delvis. Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Vi konstaterar att rektorerna i förskolan och grundskolan har tillgång till stöd inom väsentliga områden och att flera stödresurser överlag fungerar väl. Vi noterar samtidigt att det finns en variation bland rektorerna när det gäller uppfattningen om utbudet respektive kvaliteten på stödet är tillräckligt. Generellt sett uppfattar en högre andel av rektorer i förskolan att stödresurserna är tillräckliga, jämfört med rektorer i grundskolan.

2.5 Mandat och organisation

Revisionsfråga 3: Har utbildningsnämnden säkerställt att rektor har mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten?

Enligt Skollagen 2 kap. 9-10 §§ ska det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att

utbildningen utvecklas. Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

2.5.1 Iakttagelser

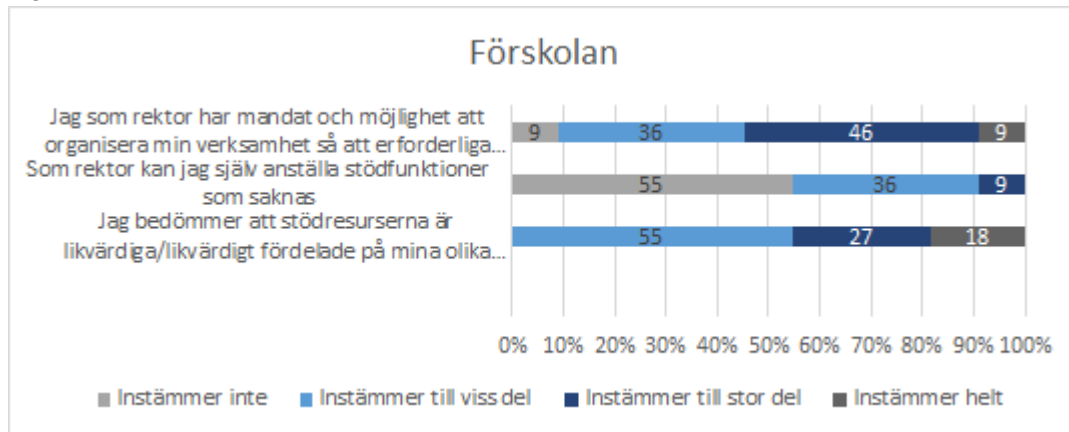
Utbildningsnämndens delegationsordning reviderades av nämnden 2021-02-09 (§ 16). Av delegationsordningen framgår att rektor har delegation på bland annat undantag från behörighetskraven vid anställning längre än sex månader, upprätta plan mot kränkande behandling, samt utreda och vidta åtgärder vid kränkande behandling och diskriminering.

Utbildningsnämnden fastställde *Resursfördelning och bidragsbelopp 2021* vid sammanträde 2021-02-09 (§ 7). Resursfördelningsmodellen i Botkyrka kommun grundas på antalet registrerade barn och elever för varje verksamhet och utbetalas månadsvis. Grundbeloppet består av en bastilldelning och en behovsstyrd tilldelning. Den behovsstyrda tilldelningen bygger på socioekonomiska bakgrundsvariabler som hämtas från Statistiska centralbyrån inför nytt kalenderår. Tilläggsersättning lämnas för elever som är nyanlända från det datum eleven börjar i skolan eller förskolan och fyra år framåt. Tilläggsersättning utgår även för modersmålsundervisning för andra utförare samt för elever i behov av särskilt stöd. Lokalschablon för förskola och grundskola beräknas som genomsnittlig kostnad per elev för lokalkostnader per elev i motsvarande verksamhetsform.

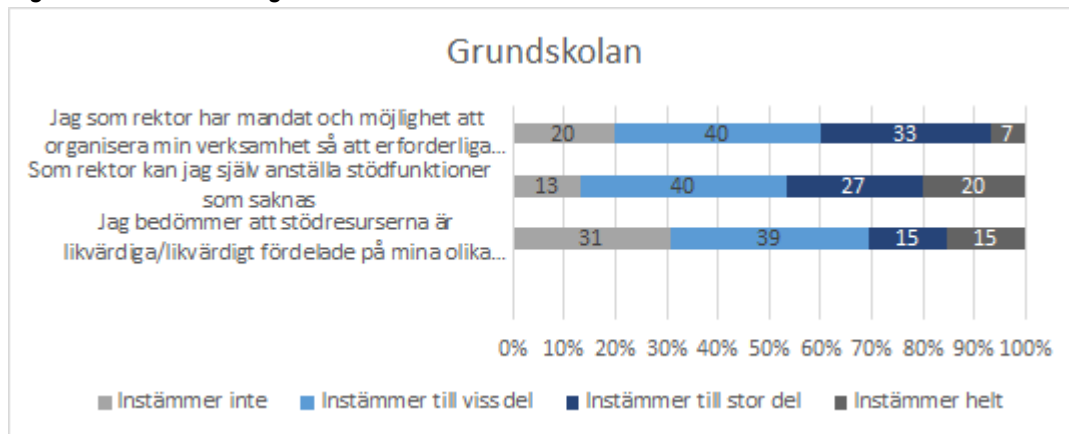
I intervjuer med rektorer beskrivs att rektors mandat kring att besluta om den inre organisationen upplevs vara tydligt. Rektorerna beskriver att de har mandat att bygga upp sin organisation utifrån de resurser som finns att tillgå, men att möjligheten i många fall begränsas av budget. I intervju med förvaltningen beskrivs att den ekonomiska resursfördelningen är en svår fråga och att ekonomin många gånger begränsar vilka stödresurser rektorerna kan anställa. En utmaning som lyfts är att pengarna följer eleverna direkt i samband med att de byter skola, vilket gör det svårt att ställa om resurserna om flera elever byter skola inom en kort tidsperiod. Nämnden har därför avsatt en buffert i syfte att stötta skolor som får plötsliga elevbortfall och förhindra att de behöver göra drastiska förändringar eller kompensera med den egna budgeten.

I genomförd enkät fick rektorerna möjlighet att svara på påståenden rörande sitt mandat som rektor. I figur 5 och 6 nedan framgår resultaten för förskolan respektive grundskolan.

Figur 6: Enkätresultat förskolan.

Figur 7: Enkätresultat grundskolan.

På påståendet "Jag som rektor har mandat och möjligheter att organisera min verksamhet så att erforderliga stödresurser finns" uppger 60 procent av respondenterna i grundskolan och 45 procent i förskolan att de inte instämmer eller att de instämmer till viss del. På påståendet "Som rektor kan jag själv anställa stödfunktioner som saknas" uppger 47 procent av rektorerna i grundskolan att de instämmer till stor del eller instämmer helt. I förskolan är det ingen av de svarande som instämmer helt, 9 procent instämmer till stor del och 36 procent till viss del. 55 procent av rektorerna i förskolan instämmer inte alls till påståendet. I påståendet "Jag bedömer att stödresurserna är likvärdiga/likvärdigt fördelade på mina olika skolor" uppger 70 procent av rektorerna i grundskolan att de inte instämmer eller instämmer delvis, 15 procent att de instämmer till stor del, och 15 procent att de instämmer helt. Motsvarande svar från rektorerna i förskolan visar att 55 procent instämmer till viss del, 27 procent till stor del och att 18 procent instämmer helt.

Fritextsvaren i enkäten gällande rektors mandat och möjlighet att organisera sin inre organisation överensstämmer med de uppgifter som framkommer i genomförda intervjuer med rektorer; mandatet att organisera verksamheten uppfattas vara tydligt, men möjligheten begränsas i hög grad av ekonomiska resurser. Av fritextsvar framkommer även att rektorer upplever att de i vissa fall behöver ta över personal till sin verksamhet som de egentligen inte har behov av i samband med omorganiseringar eller förflyttningar.

2.5.2 Bedömning

Revisionsfråga 3: Har utbildningsnämnden säkerställt att rektor har mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten?

Delvis. Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Vi konstaterar att det finns en delegationsordning som tydliggör rektors mandat samt att rektorerna till stor del upplever att de ges mandat att styra sin inre organisation. När det gäller möjligheterna att nyttja mandatet finns det framför allt ekonomiska begränsningar då rektorerna i sin ledning av verksamheten har att ta hänsyn till budget i enlighet med kommunens ekonomistyrning.

2.6 Uppföljning och utvärdering

Revisionsfråga 4: Sker uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare och deras arbetssituation som rapporteras till nämnden?

Enligt Skollagen 2 kap. 8 § ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Enligt revisionskriteriet ska kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

2.6.1 Iakttagelser

I *Mål och budget 2021 med flerårsplan 2020-2024* har utbildningsnämnden flera beslutade nämndsmål med tillhörande indikatorer. De mål som har bäring på rektors pedagogiska ledarskap är "*Index för hållbart medarbetarengagemang (HME) i utbildningsförvaltningen ska öka*" samt "*Chefernas nöjdhet med förvaltningens stödprocesser ska öka*". Båda målen ska följas upp genom en årlig medarbetarundersökning.

Ytterligare mål som är kopplade till rektors ledarskap anges i *Arbetsplan 2021 Förskola* som betonar att varje rektor ska ha goda förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag. Indikatorn för målet är: "*Varje rektor anger i medarbetarsamtal att de har goda förutsättningar gällande roll, arbetssituation, arbetsklimat, samarbete*". Målet ska mätas genom uppföljning i medarbetarsamtal. Vidare anges mål gällande rektors ansvar i *Arbetsplan 2021 Grundskola*. Indikatorn är: "*Rektors möjlighet till ansvarstagande*" och målet mäts genom bedömning av rektorernas svar på frågorna i en upprättad checklista. Vid sakgranskning framkommer att checklistan finns i Stratys och att den används som en del av avvikelshanteringssystemet och att det för detta finns en nulägesmatris och åtgärdstrappa.

Rektorer framhåller vid intervjuer att det är svårt att veta vad det innebär att vara en pedagogisk ledare samt att det behövs en samsyn kring vad det innebär och hur styrsystemet verkar för att nå dit. Vidare upplever rektorerna inte att verksamheten diskuteras utifrån perspektivet pedagogiskt ledarskap.

I intervju med nämnden beskrivs att det inte görs någon uppföljning av specifikt det pedagogiska ledarskapet, men att det ryms inom uppföljningen av temaområde Lärande som görs vid delårsrapportering och årsredovisning. Vid sakgranskning anges att även temaområdena Samverkan och ansvar samt Värden har tydliga kopplingar till pedagogiskt ledarskap. Dessa områden redovisas i samband med delårsrapportering.

Vid intervju med nämnden beskrivs vidare att uppföljning av det pedagogiska ledarskapet sker indirekt genom uppföljning av hur det går för eleverna; att eleverna lyckas bra är en indikation på att ledarskapet fungerar bra. Det pedagogiska ledarskapet följs därmed även upp inom ramen för kvalitetsarbetet och de dialoger som sker mellan rektor och verksamhetschef. Som en del i uppföljningsarbetet gör nämnden verksamhetsbesök för att få en bättre bild och dialog utifrån det politiska perspektivet. Även i intervju med förvaltningschefer lyfts att viss uppföljning sker via det systematiska kvalitetsarbetet och att det går att läsa av resultatet från det för att få vissa indikationer på hur det pedagogiska ledarskapet fungerar, men att det är svårt att få ett konkret resultat.

I intervjuer med rektorer lyfts såväl medarbetarsamtal som kvalitetsdialoger som möjliga forum för att diskutera pedagogiskt ledarskap, men att det inte görs i någon större utsträckning i nuläget. Vid sakgranskning beskrivs att kvalitetsdialogerna tjänar andra syften än att vara forum för samtal om det pedagogiska ledarskapet.

Uppföljning anges även göras genom verksamhetsuppföljningssystemet Stratsys där det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Av intervjuer med rektorer framkommer att det ibland upplevs vara stort fokus på statistik när uppföljning sker via Stratsys och att underlaget i Stratsys i nuläget inte ger en samlad och tydlig bild av hur det pedagogiska ledarskapet fungerar. Lönekriterierna uppfattas till viss del vara kopplade till det pedagogiska ledarskapet, men det framhålls även att rektorerna inte upplever att det finns någon tydlig koppling mellan hur väl rektor lyckas med det pedagogiska ledarskapet och rektors löneutveckling. Rektorer efterfrågar mer specifik återkoppling kring det pedagogiska ledarskapet för att tydliggöra eventuella utvecklingsområden.

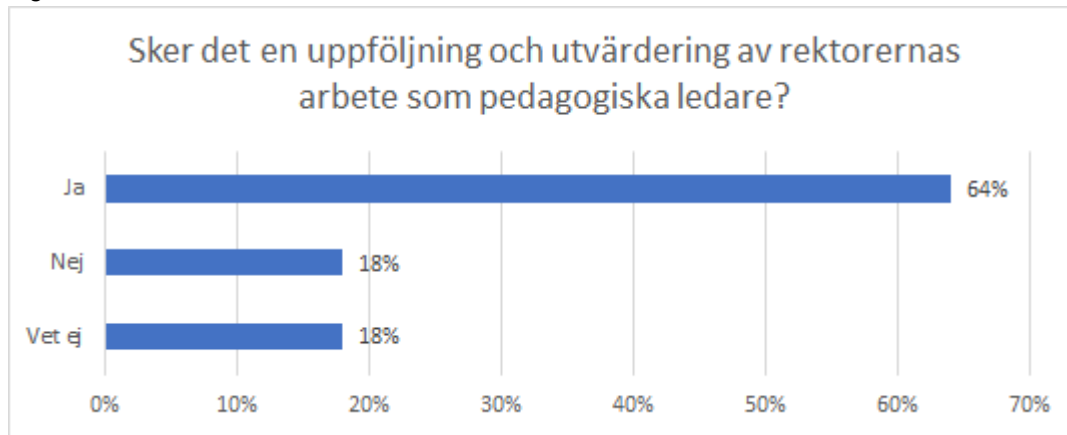
Av inkommen dokumentation framgår att uppföljning och analys av rektors pedagogiska ledarskap återfinns i *Kvalitetsrapport 2020 Grundskola* i vilken det anges att "[v]erksamhetsområdet kan se utmaningar i relationen mellan kommunalt och statligt uppdrag; mellan givna ekonomiska förutsättningar och det pedagogiska ledarskapet". I *Kvalitetsrapport 2020 Förskola* analyseras rektors ansvar i ett eget avsnitt. Den förtydligade roll- och ansvarsfördelningen mellan rektor och biträdande rektor beskrivs samt att de olika förskoleenheterna är inne i en förändringsprocess som har kommit olika långt vilket kräver olika sätt att leda. Kvalitetsrapporter för år 2021 är inte färdigställda vid tiden för granskningen.

I den enkät som genomförts inom ramen för granskningen fick rektorerna svara på om det sker en uppföljning och utvärdering av deras arbete som pedagogiska ledare. I förskolan svarar 64 procent Ja, 18 procent uppger Nej och 18 procent uppger Vet ej, se figur 8 nedan. Av rektorerna i grundskolan är andelen som svarar att det sker

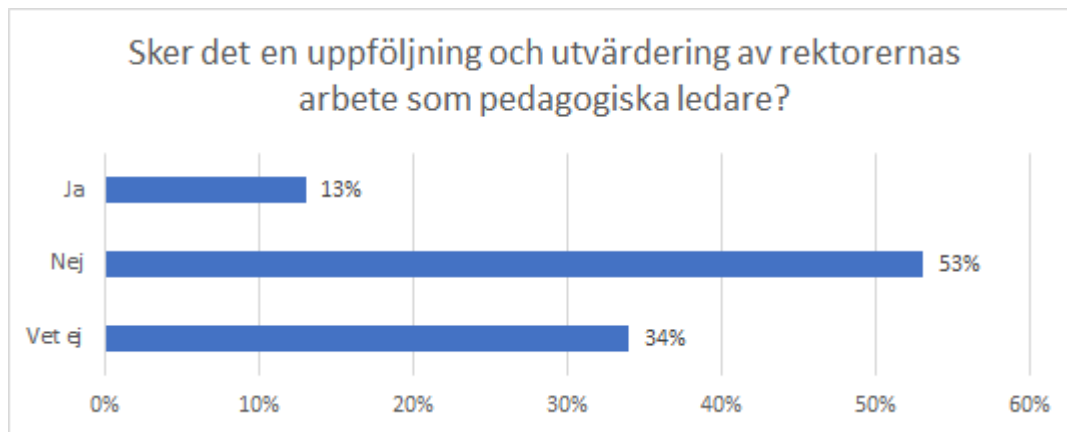

uppföljning och utvärdering av deras arbete som pedagogiska ledare lägre: 13 procent svarar Ja, 53 procent svarar Nej och 34 procent Vet ej, se figur 9 nedan.

Figur 8: Enkätresultat förskolan.

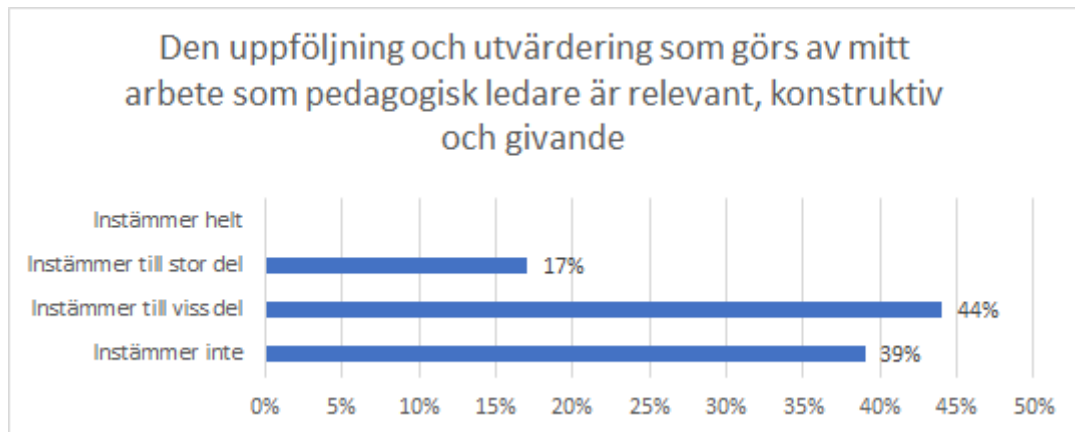

Figur 9: Enkätresultat grundskolan.

I enkäten fick rektorerna svara på påståendet om den uppföljning och utvärdering som görs av arbetet som pedagogisk ledare är relevant, konstruktiv och givande. I figur 10 nedan framkommer att 17 procent av de svarande instämmer till stor del, 44 procent instämmer till viss del och 39 procent instämmer inte. I svaren noterades inga större skillnader mellan förskolan och grundskolan.

Figur 10: Enkät svar båda skolformerna.

Av fritextsvar framgår att arbetssituationen för rektorerna uppfattas som mycket ansträngd och att uppdraget inte hinns med under ordinarie arbetstid. Det framgår även att det upplevs vara stort fokus på budget och administration och att det pedagogiska ledarskapet inte är i fokus i uppföljning och utvärdering. Det framgår samtidigt att rektorernas arbetsmiljö regelbundet följs upp via medarbetarsamtal, men att rektorerna önskar en mer övergripande utvärdering. Vid sakgranskning beskrivs att det finns stödjande material som syftar till att säkerställa översikt och en rimlig arbetsbelastning under året.

2.6.2. Bedömning

Revisionsfråga 4: Sker uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare och deras arbetssituation som rapporteras till nämnden?

Delvis. Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Av granskningen framkommer flera exempel på forum där rektors pedagogiska ledarskap direkt eller indirekt kan diskuteras, följas upp och utvärderas. Vi konstaterar att rektors ledarskap översiktligt rapporteras till nämnden i samband med kvalitetsrapporter, delårs- och årsredovisning, via avvikelshanteringssystemet och genom medarbetarenkät. Samtidigt kan vi inte se att detta material analyseras med tydligt fokus på rektorernas förutsättningar att vara pedagogiska ledare. Denna iakttagelse bekräftas av enkätresultatet. Vi noterar att det enligt enkätresultatet framförallt är rektorerna i grundskolan som upplever att det inte sker någon uppföljning eller utvärdering av det pedagogiska ledarskapet. Generellt efterfrågar rektorerna mer återkoppling kring det pedagogiska ledarskapet för att identifiera eventuella utvecklingsområden.

2.7 Åtgärder för utveckling

Revisionsfråga 5: Säkerställer utbildningsnämnden att det vid behov vidtas åtgärder för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap?

Enligt Skollagen 4 kap. 3, 5 -7 §§ ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla

utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Vidare ska huvudmannen enligt revisionskriterierna om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

2.7.1 Iakttagelser

Den redovisade statistiken i avsnitt 2.2 indikerar att det ur ett likvärdighetsperspektiv finns behov av att utveckla förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap på Björkhaga skola samt att bibehålla eller ytterligare stärka förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap på Fittjaskolan, Hammerstaskolan och Tunaskolan.

Av den dokumenterade uppföljning och analys som beskrivs i avsnitt 2.6.1 framgår avseende förskola att de olika förskoleenheterna är inne i en förändringsprocess som har kommit olika långt vilket kräver olika sätt att leda (*Kvalitetsrapport 2020 Förskola*). Avseende grundskola framgår att det finns utmaningar i relationen mellan kommunalt och statligt uppdrag: "mellan givna ekonomiska förutsättningar och det pedagogiska ledarskapet" (*Kvalitetsrapport 2020 Grundskola*).

Av inkommen dokumentation och vid intervjuer framgår att följande insatser har vidtagits för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap:

- Omorganisation år 2019 och 2020
- Införande av avvikelssystem för att i ett tidigt stadium fånga upp brister i verksamheten. Uppföljning av avvikelser sker en gång per månad.
- Flera olika typer av systemstöd för att möjliggöra för rektorerna att frigöra tid för det pedagogiska ledarskapet.
- Utbildningsinsats inom undervisningskvalitet ledd av Ann Pihlgren genomfördes under år 2019 och vissa skolor valde att fortsätta arbetet under 2020.
- Handledning och coachning för rektorer som regelbundet pågått sedan maj 2019.
- Nätverk och konferenser genomförs löpande. Under läsåret 2020/2021 genomfördes kompetensutveckling och nätverkssamarbeten gällande bland annat HR-rutiner, samverkansrutiner och operativt pedagogiskt ledarskap.

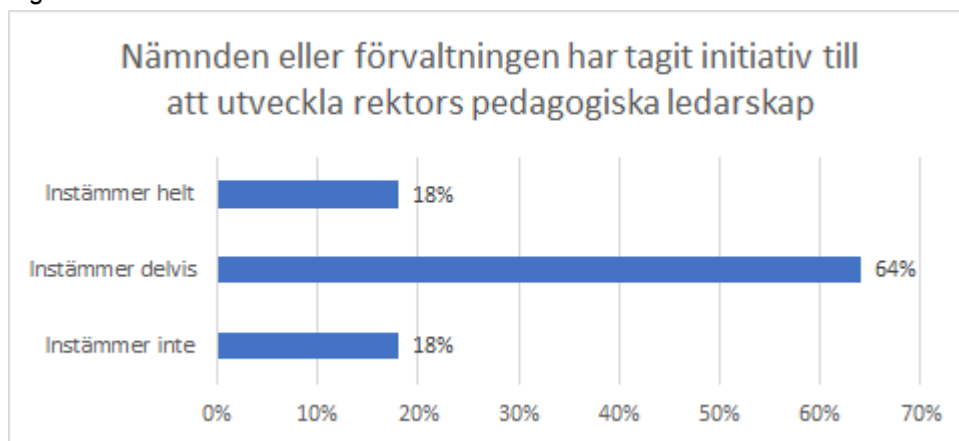
Omorganisationen år 2019 och 2020 som beskrivs tidigare i rapporten syftade till att skapa bättre styrning och större likvärdighet mellan för- och grundskolorna. I *Utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2020* anges att omorganisationen har givit ledningsorganisationen väsentligt förbättrade förutsättningar. Samtidigt framkommer i *Kvalitetsrapport 2020 Förskola* att omorganisationen till stor del var anledningen till att målet "Varje rektor ska ha en dokumenterad struktur för det systematiska kvalitetsarbetet som är kommunicerad i förskoleenheten" enbart var delvis uppfyllt eftersom flera av ledningsteamens fortfarande var i början av förändringsarbetet och fortfarande arbetade med att sätta strukturer för kvalitetsarbetet. Utöver denna uppföljning, har en formaliserad utvärdering av omorganisationen inte skett vid tidpunkten för granskningen och vid intervju med nämnden anges att det ännu är för tidigt att utvärdera dess utfall. Vid sakgranskning lyfts att de identifierade

utvecklingsområdena har initierat insatser för verksamhetsområde förskola under år 2020/21 såsom workshop inför temauppföljningar och skolledarkonferenser.

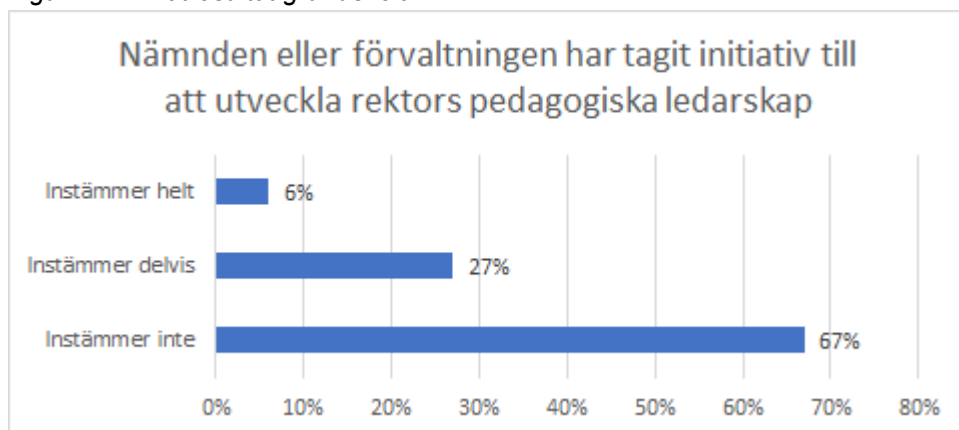
Intervjuade rektorer beskriver att en del av utbildningsinsatserna uppfattas som tillfälliga och anger att det finns behov av en större långsiktighet vad gäller utbildningsinsatser, vilket skulle innebära att utbildningarna och forumen planeras mer långsiktigt och pågår under längre perioder.

I den enkät som genomförts inom ramen för granskningen fick kommunens rektorer svara på om nämnden eller förvaltningen har tagit initiativ till att utveckla rektors pedagogiska ledarskap, se Figur 11 respektive 12 nedan. 18 procent av de svarande i förskolan instämmer till påståendet "Nämnden eller förvaltningen har tagit initiativ till att utveckla rektors pedagogiska ledarskap". 64 procent svarar att de instämmer delvis och 18 procent instämmer inte. Motsvarande resultat för grundskolan visar att majoriteten, 67 procent inte instämmer med påståendet, 27 procent instämmer delvis och 6 procent instämmer helt.

Figur 11: Enkätresultat förskolan.

Figur 12: Enkätresultat grundskolan.

2.7.2. Bedömning

Revisionsfråga 5: Säkerställer utbildningsnämnden att det vid behov vidtas åtgärder för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap?

Delvis. Vi bedömer revisionsfrågan som *delvis uppfylld*.

Vi konstaterar att ett antal insatser har genomförts eller pågår för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap. Åtgärderna är generella och det har inte framkommit att åtgärderna är anpassade efter rektorers skiftande förutsättningar och behov av att utöva eller utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Vi noterar att det råder olika uppfattningar bland rektorer och förvaltning om hur väl genomförda/pågående insatser möter de behov som finns. Av svaren i enkäten framkommer att majoriteten av rektorerna i grundskolan inte anser att det har tagits initiativ till att utveckla det pedagogiska ledarskapet.

3. Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Botkyrka kommun genomfört en granskning av förutsättningar för rektors pedagogiska ledarskap. Granskningens syfte är att bedöma om utbildningsnämnden säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Granskningen är avgränsad till förskolan och grundskolan.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig styrning av den kommunala förskolan och grundskolan som ger rektorerna rimliga förutsättningar för att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten eller det avslutande avsnittet "Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor".

Rekommendation

- Utbildningsnämnden bör säkerställa att det finns en ändamålsenlig dokumentation av uppföljning och analys av rektorernas förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap samt att denna dokumentation redovisas till huvudmannen. Dokumentationen är nödvändig för att huvudmannen ska kunna vidta åtgärder som svarar mot de eventuella brister i rektors förutsättningar att utöva sitt pedagogiska ledarskap.

3.1 Sammanfattande bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
<p>1. Säkerställer utbildningsnämnden att rektorerna har relevant kompetens för att utföra sitt uppdrag?</p>	<p>Ja Det finns en uppdaterad och dokumenterad kompetensförsörjningsplan samt en kravprofil som används vid rekrytering och där rektors kompetens beskrivs. Samtliga utom en av rektorerna har gått eller går den statliga rektorsutbildningen. Rektorer ges utrymme att färdigställa utbildningen. Det finns kommungemensamma utbildningar och kompetensutvecklingsinsatser för rektorer samt olika forum för idé- och erfarenhetsutbyte. Rektorerna upplever ibland det svårt att hinna genomföra utbildningar och delta i kompetensutveckling och samtidigt sköta ordinarie arbetsuppgifter. Avsaknad av fortsatt plan för kompetensutveckling framstår som det tydligaste utvecklingsområdet.</p>
<p>2. Har utbildningsnämnden säkerställt att rektorerna har tillgång till erforderliga stödresurser för att hantera till exempel administration, personal, ekonomi och lokalfrågor?</p>	<p>Delvis Rektorerna i förskolan och grundskolan har tillgång till stöd inom väsentliga områden och att flera stödresurser överlag fungerar väl. Vi noterar samtidigt att det finns en variation bland rektorerna när det gäller uppfattningen om utbudet respektive kvaliteten på stödet är tillräckligt. Generellt sett uppfattar en högre andel av rektorer i förskolan att stödresurserna är tillräckliga, jämfört med rektorer i grundskolan.</p>

3. Har utbildningsnämnden säkerställt att rektor har mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten?

Delvis

Det finns en delegationsordning som tydliggör rektors mandat samt att rektorerna till stor del upplever att de ges mandat att styra sin inre organisation. När det gäller möjligheterna att nyttja mandatet finns det framför allt ekonomiska begränsningar då rektorerna i sin ledning av verksamheten har att ta hänsyn till budget i enlighet med kommunens ekonomistyrning.

4. Sker uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare och deras arbetssituation som rapporteras till nämnden?

Delvis

Av granskningen framkommer flera exempel på forum där rektors pedagogiska ledarskap direkt eller indirekt kan diskuteras, följas upp och utvärderas. Vi konstaterar att rektors ledarskap översiktligt rapporteras till nämnden i samband med kvalitetsrapporter, delårs- och årsredovisning, via avvikelshanteringssystemet och genom medarbetarenkät. Samtidigt kan vi inte se att detta material analyseras med tydligt fokus på rektorernas förutsättningar att vara pedagogiska ledare. Denna iakttagelse bekräftas av enkätresultatet. Enligt enkätresultatet är det framförallt rektorerna i grundskolan som upplever att det inte sker någon uppföljning eller utvärdering av det pedagogiska ledarskapet. Generellt efterfrågar rektorerna mer återkoppling kring det pedagogiska ledarskapet.

5. Säkerställer utbildningsnämnden att det vid behov vidtas åtgärder för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap?

Delvis

Ett antal insatser har genomförts eller pågår för att utveckla rektors pedagogiska ledarskap. Åtgärderna är generella och det har inte framkommit att åtgärderna är anpassade efter rektorers skiftande förutsättningar och behov av att utöva eller utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Det råder olika uppfattningar bland rektorer och förvaltning om hur väl genomförda/pågående insatser möter de behov som finns. Av svaren i enkäten framkommer att majoriteten av rektorena i grundskolan inte anser att det har tagits initiativ till att utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Bilagor

Bilaga 1. Inkommen dokumentation

Inom ramen för granskningen har följande dokument inkommit till PwC:

- Kompetensförsörjningsplan Utbildningsförvaltningen 2022-2025
- Arbetsplan 2021 Förskola
- Arbetsplan 2021 Grundskola
- Arbetsplan 2021 Gymnasium
- Delårsrapport 1 2021 Utbildningsnämnden
- Tjänsteskrivelse Delårsrapport per april med helårsprognos 2021
- Rollfördelning rektor och biträdande rektor i förskola
- Utbildningsnämndens delegationsordning
- Utbildningsnämndens Verksamhetsberättelse 2020
- Beslut om justeringar i utbildningsförvaltningens organisation
- Kvalitetsrapport 2020 Förskola
- Kvalitetsrapport 2020 Grundskola
- Kvalitetsrapport 2020 Gymnasium
- Resultatrapport utbildningsförvaltningens medarbetarundersökning 2020
- Kravprofil anställning rektor Botkyrka kommun
- Mål och budget 2021 med flerårsplan 2020 - 2024

Bilaga 2. Enkätresultat

Om enkätens innehåll

Den enkät som skickades ut till rektorer i förskolans och grundskolans rektorer innehöll följande frågor och svarsalternativ:

- Jag är rektor i:
  - förskolan
  - grundskolan
  - både förskolan och grundskolan
- Jag har varit rektor på nuvarande förskola/grundskola sedan år:
- Den statliga rektorsutbildningen:
  - Jag har genomfört den statliga rektorsutbildningen.
  - Jag går den statliga rektorsutbildningen (pågående rektorsutbildning).
  - Jag går inte och har inte gått den statliga rektorsutbildningen.
- Förvaltningen har en god bild av min kompetens (styrkor och utvecklingsområden):
  - Instämmer inte
  - Instämmer delvis
  - Instämmer helt
- Det finns en fortsatt plan för min kompetensutveckling:
  - Instämmer inte
  - Instämmer delvis
  - Instämmer helt
- Det finns goda möjligheter till idé- och erfarenhetsutbyte för mig som rektor:
  - Instämmer inte
  - Instämmer delvis
  - Instämmer helt
- Det kollegiala lärandet fungerar tillfredsställande:
  - Instämmer inte
  - Instämmer delvis
  - Instämmer helt
- Vilka stödresurser har du tillgång till från kommunen? Flera svar är möjliga:
  - IT-stöd
  - Ekonomi/controllerstöd
  - Personal/HR-stöd
  - Fastighets- och lokalkompetens (t.ex. brandskydd, fastighetsunderhåll m.m.)
  - Elevhälsa
  - Skoljuridik/juridiska frågor

-Annat

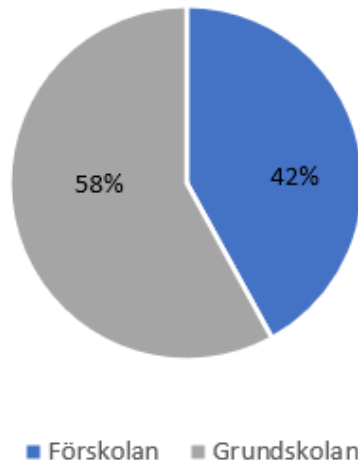
- Jag är nöjd med utbudet på det stöd som erbjuds från kommunen:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Jag är nöjd med kvalitén på det stöd som erbjuds från kommunen:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Jag som rektor har mandat och möjlighet att organisera min verksamhet så att erforderliga stödresurser finns på enheten:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Som rektor kan jag själv anställa stödfunktioner som saknas:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Jag bedömer att stödresurserna är likvärdiga/likvärdigt fördelade på mina olika skolor:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Det finns en samstämmig bild i organisationen om vad det innebär att utöva ett pedagogiskt ledarskap:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer delvis*
  - Instämmer helt*

- Jag upplever att jag har goda förutsättningar för att vara en god pedagogisk ledare:
  - Instämmer inte*
  - Instämmer till viss del*
  - Instämmer till stor del*
  - Instämmer helt*

- Jag upplever att jag har tid för att vara en god pedagogisk ledare:
  - Instämmer inte
  - Instämmer till viss del
  - Instämmer till stor del
  - Instämmer helt
- Sker det en uppföljning och utvärdering av rektorernas arbetsmiljö?
  - Ja
  - Nej
  - Vet ej
- Den uppföljning och utvärdering som görs av rektorernas arbetsmiljö är relevant, konstruktiv och givande:
  - Instämmer inte
  - Instämmer till viss del
  - Instämmer till stor del
  - Instämmer helt
- Sker det en uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare?
  - Ja
  - Nej
  - Vet ej
- Den uppföljning och utvärdering som görs av mitt arbete som pedagogisk ledare är relevant, konstruktiv och givande:
  - Instämmer inte
  - Instämmer till viss del
  - Instämmer till stor del
  - Instämmer helt
- Nämnden eller förvaltningen har tagit initiativ till att utveckla rektors pedagogiska ledarskap:
  - Instämmer inte
  - Instämmer delvis
  - Instämmer helt
- Om du på föregående fråga svarade Instämmer delvis eller Instämmer helt, beskriv gärna på vilket sätt detta gjorts:
- Här kan du lämna eventuella kommentarer till frågorna/påståendena om pedagogiskt ledarskap:

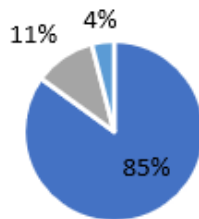
Enkätresultat

Nedan redovisas enkätresultatet på totalnivå, det vill säga för samtliga rektorer. I de fall det finns betydande skillnader i uppfattning bland förskolans respektive grundskolans rapporter, redovisas dessa resultat i rapporten.

Jag är rektor i:

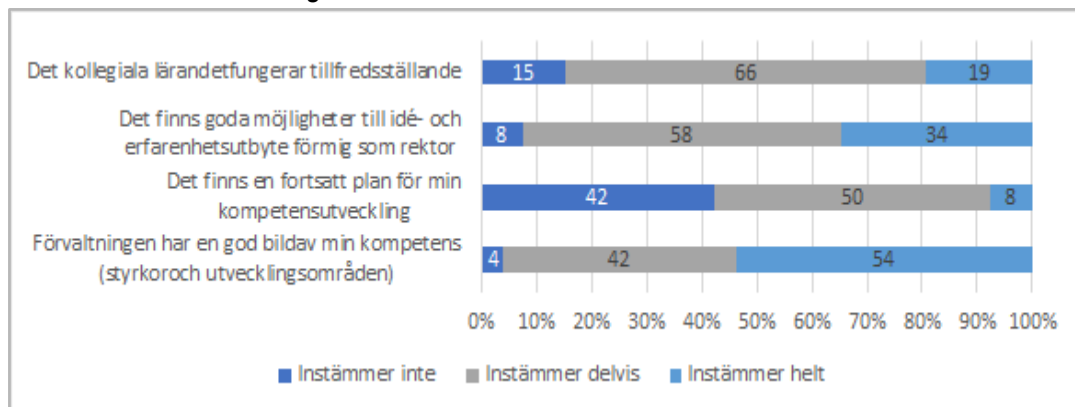

Den statliga rektorsutbildningen:

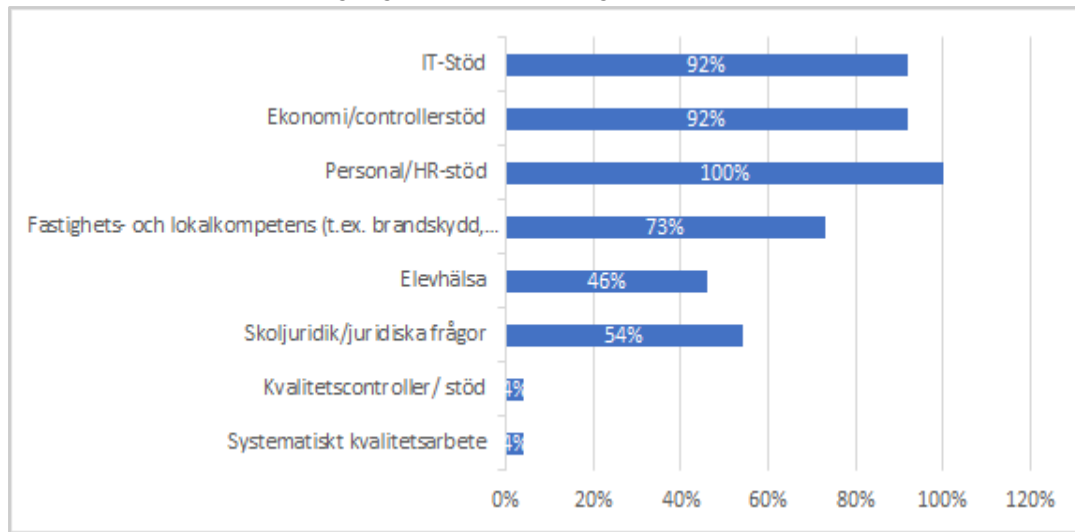

- Jag har genomfört den statliga rektorsutbildningen
- Jag går den statliga rektorsutbildningen (pågående rektorsutbildning)
- Jag går inte och har inte gått den statliga rektorsutbildningen

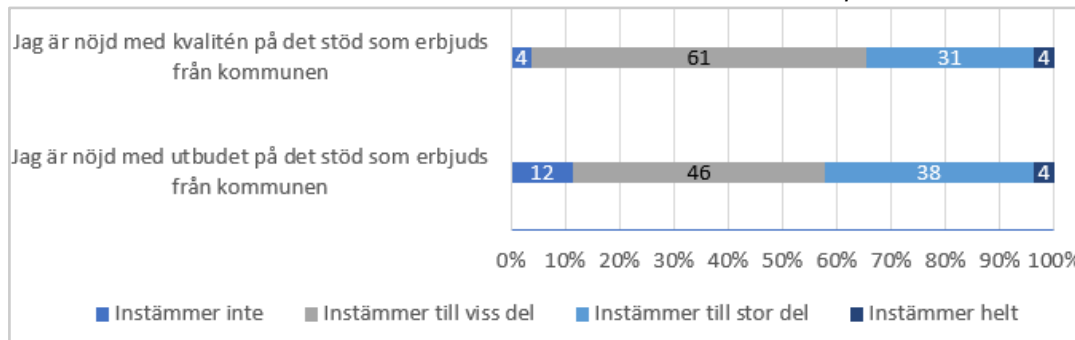
Påståenden att ta ställning till:

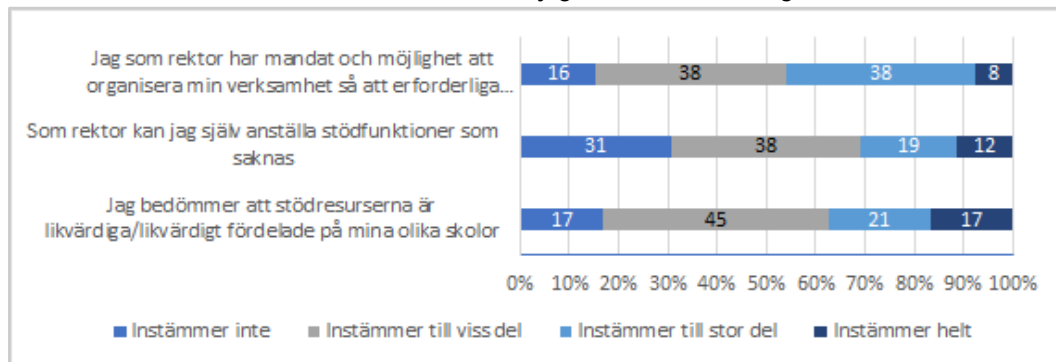
Vilka stödresurser du har tillgång till från förvaltningen?

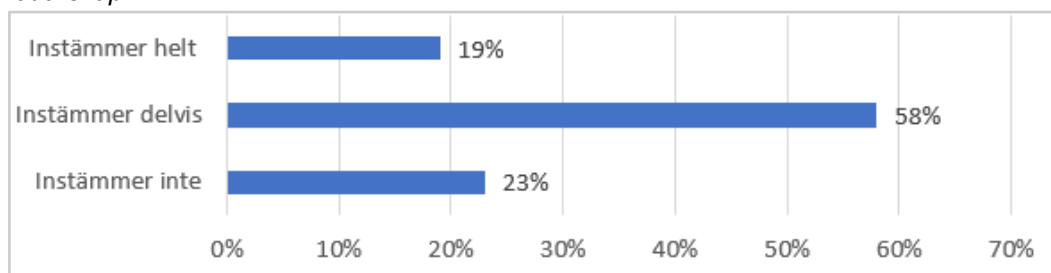
Påstående om kvalitén och utbud på stödresurserna:

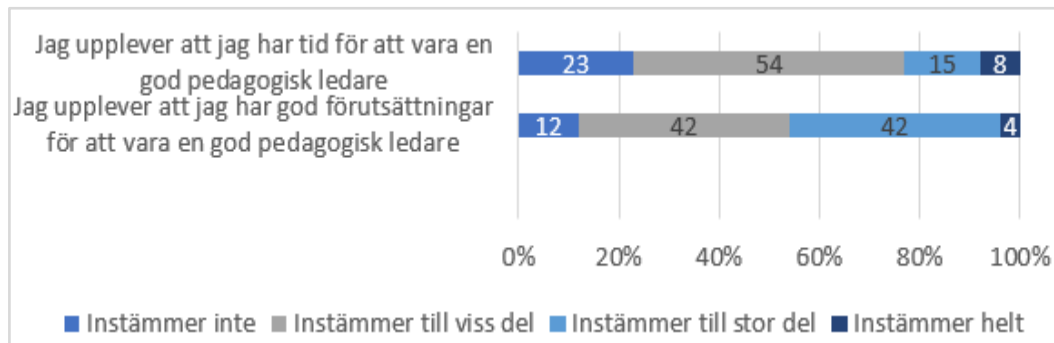
Påståenden om mandat och möjligheter att organisera sin verksamhet:

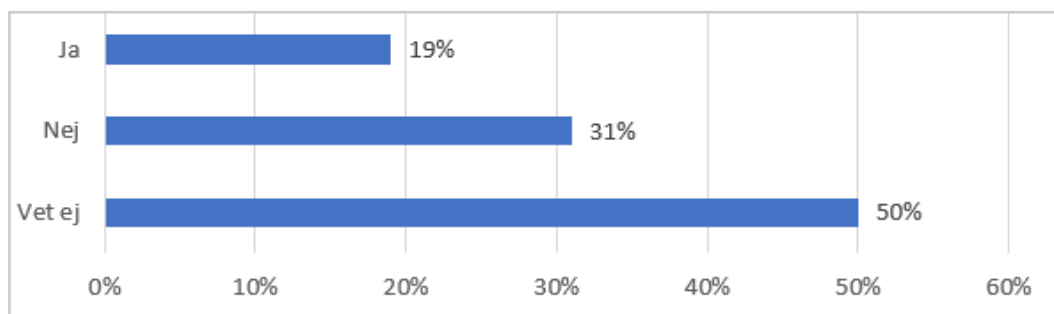
Det finns en samstämmig bild i organisationen om vad det innebär att utöva ett pedagogiskt ledarskap:

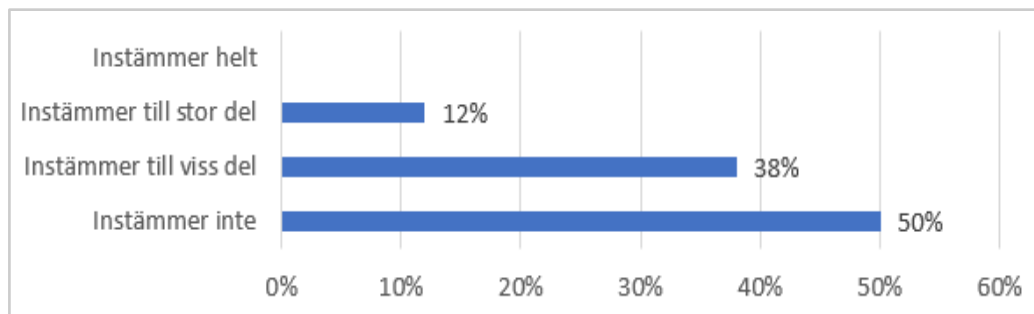
Påståenden att ta ställning till:

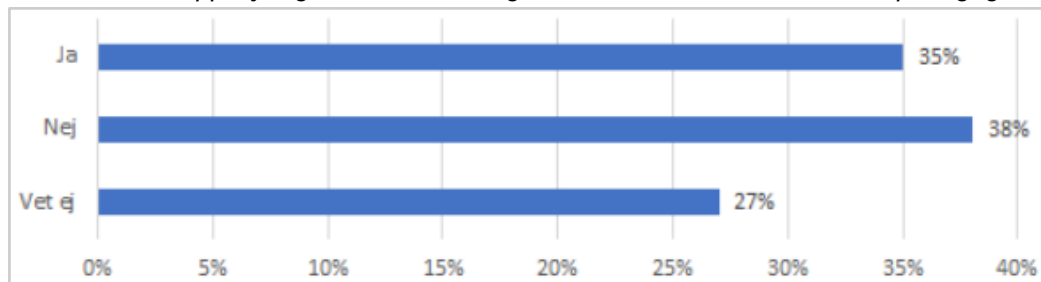
Sker det en uppföljning och utvärdering av rektorernas arbetsmiljö?

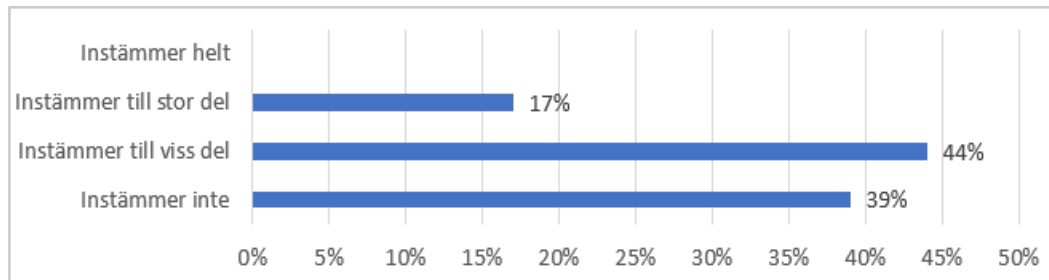
Den uppföljning och utvärdering som görs av rektorernas arbetsmiljö är relevant, konstruktiv och givande:

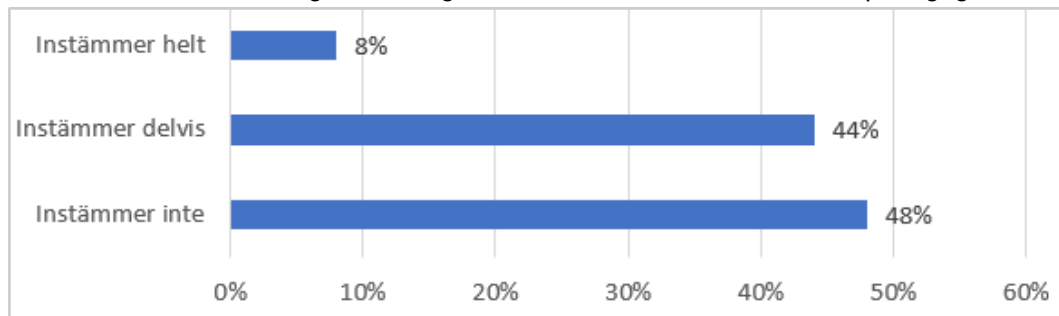
Sker det en uppföljning och utvärdering av rektorernas arbete som pedagogiska ledare?

Den uppföljning och utvärdering som görs av mitt arbete som pedagogisk ledare är relevant, konstruktiv och givande:

Nämnden eller förvaltningen har tagit initiativ till att utveckla rektors pedagogiska ledarskap:

2021-12-13

Anders Hägg

Jenny Nordqvist

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Botkyrka kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av beslutad projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden nominerar Lennart Gudmark till styrelsesuppleant i Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning.

Sammanfattning

Sedan 1999 förvaltar Botkyrka kommun Gunhild och Nils Eks stiftelse efter en donation från makarna Ek. Stiftelsens syfte är att lämna ekonomiskt bidrag till studiemotiverade ungdomar i Botkyrka kommun för att möjliggöra en utbildning.

Då ledamot Lars-Gustav Jonsson har avsagt sig sitt uppdrag behöver utbildningsnämnden nominera en ny ledamot från utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår Lennart Gudmark nomineras till styrelsesuppleant i stiftelsen.

Referens

Björn Andersson
bjorn.andersson@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Val av ledamöter till Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning 2022

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden nominerar Lennart Gudmark till styrelsesuppleant i Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning.

Sammanfattning

Sedan 1999 förvaltar Botkyrka kommun Gunhild och Nils Eks stiftelse efter en donation från makarna Ek. Stiftelsens syfte är att lämna ekonomiskt bidrag till studiemotiverade ungdomar i Botkyrka kommun för att möjliggöra en utbildning.

Då ledamot Lars-Gustav Jonsson har av sagt sig sitt uppdrag behöver utbildningsnämnden nominera en ny ledamot från utbildningsförvaltningen. Förvaltningen föreslår Lennart Gudmark nomineras till styrelsesuppleant i stiftelsen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte ha några ekonomiska konsekvenser.

Expedieras till:

Gunhild och Nils Eks stiftelse för utbildning

Anette Älmdalen
Utbildningsdirektör

Referens

Emanuel Ksiazkiewicz
Emanuel.ksiazkiewicz@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut per mars 2022 (UN/2022:00064)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegationen får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegationen utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegeringsbeslut:

Delegationsbeslut Kvalitetsstöd januari 2022
Delegationsbeslut Ekonomistöd februari 2022
Delegationsbeslut verksamhetsområde gymnasieskola januari-februari 2022
Delegationsbeslut verksamhetsområde förskola januari 2022
Delegationsbeslut Kvarnhagsskolan januari 2022
Delegationsbeslut Eklidsskolan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Björkstugan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Hjorten januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Kärrspiran januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Lövholmen januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Älvan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Solliden januari 2022

Delegationsbeslut förskolan Römossen januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Karlavagnen januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Grindstugan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Nyängsgården januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Myran januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Humlan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Trollet januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Skäcklinge gård januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Nova januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Luna januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Fröhuset januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Sörgården januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Bäverhyddan januari 2022
Delegationsbeslut förskolan Svalan januari 2022
Delegationsbeslut Storumskolan januari 2022
Delegationsbeslut Grindtorpsskolan januari 2022
Delegationsbeslut Språkcentrum januari 2022
Delegationsbeslut Hammersta skola januari 2022
Delegationsbeslut Tunaskolan januari 2022
Delegationsbeslut St:Botvids gymnasium januari 2022
Delegationsbeslut Tullinge gymnasium januari 2022
Delegationsbeslut Brunnaskolan december- februari 2022
Delegationsbeslut Broängsskolan november-januari 2022
Delegationsbeslut Rikstensskolan januari 2022
Delegationsbeslut Karsby international school januari 2022
Delegationsbeslut Parkhemsskolan januari 2022
Delegationsbeslut Trädgårdsstadsskolan januari 2022
Delegationsbeslut Kassmyraskolan januari 2022
Delegationsbeslut Banslättskolan februari 2022

Utbildningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Enhet: Kvalitetsstöd**Månad: 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-02-23	D1	Beviljande av tillfällig utökning av förskolan Trollgården från 20 till 22 barn. Från 14 april 2022 till och med 31 juli 2022.	UN/2022:0007 7	Beslut om tillfällig utökning av förskolan Trollgården

Enhet: Trädgårdsstadsskolan**Månad: Februari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-02-14	C1	MR TIM lärarass		
2022-02-14	C1	KM TIM lärarass		
2022-02-14	C1	JB TIM lärarass		
2022-02-14	C1	SL TIM lärarass		

**Enhet: Karsby International
School
Månad: Jan-22**

++

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-22	C1	Anställning av lärare svenska 22-01-09-22-08-11	KAIS/2022:00014	
2021-12-20	C1	Anställning av lärare svenska 22-01-10-22-08-11	KAIS/2022:00027	
2021-12-20	C1	Anställning av Lärare årsk 7-9 22-01-09-22-08-11	KAIS/2022:00013	
2022-01-24	C1	Anställning av vik skolkurator 22-01-17-22-06-30	KAIS/2022:00034	
2022-01-21	C1	Anställning av lärare vik so-ämnen 22-01-24-22-08-11	KAIS/2022:00033	
2021-12-20	C1	Anställning av bibliotekarie, provanställning 22-01-10-22-06-30	KAIS/2022:00032	

Delegat: *Alexandra Ohlén*

Alexandra Ohlén rektor

Enhet: Tullinge gymnasium**Månad: 01-2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-04	C1	Beslut om anställning	TULG/2022:14	
2022-01-04	C1	Beslut om anställning	TULG/2022:21	
2022-01-17	C1	Beslut om anställning	TULG/2022:22	

BOTKYRKA KOMMUN

Barn- och ungdomsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Brunnaskolan

Månad: Dec//2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

211204	C1	Anställningsavtal tim Skolmåltidsbitr.	Brunna/2021:104	Kopia av besluts- handl. bifogas
211205	C1	Anställningsavtal vistid Socialped.	Brunna/2021:105	
211209	C1	Förlängning BEA Elevassistent	Brunna/2021:106	
211210	C1	Förlängnings avtal Lärarassistent	Brunna/2021:107	
211210	C1	Förlängning BEA Måltidsbitr.	Brunna/2021:108	
211220	C1	Anställningsavtal tillsvidare Skolsköterska	Brunna/2021:109	
211220	C1	Anställningsavtal vik Lärare	Brunna/2021:110	
211220	C1	Anställningsavtal tim Lärare	Brunna/2021:111	
211221	C1	Anställningsavtal tim Lärare	Brunna/2021:112	
211221	C1	Anställningsavtal vistid Modersmålsärare	Brunna/2021:113	

CDelegat: Helena Björshammar

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad: December 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 12 14	C 1	Anställning Socialpedagog, viss tid 20211108 - 20211231	BROS/2021:00044	
2021 12 03	C 1	Anställning Lärare i fritidshem, timanställning 20211201 - 20220630	BROS/2021:00080	
2021 12 20	C 1	Anställning Lärare fritidshem, Viss tid 20220110 - 20220630	BROS/2021:00001	
2021 12 21	C 1	Anställning Lärare tx, viss tid 20220110 - 20220617	BROS/2021:00052	
2021 12 14	C 1	Anställningsavtal Socialpedagog, 20220117 – t v	BROS/2022:00004	
2021 12 06	C 1	Anställningsavtal Kurator, 20220117 – t v	BROS/2022:00006	
2021 12 16	C 1	Anställningsavtal Lärare fritidshem, Tim anst 20220103 – 20220729	BROS/2022;00009	
2021 12 20	C 1	Anställning Lärare fritidshem. viss tid 20220103 – 20220630	BROS/2022:00011	

Delegat: Christina Åslund, rektor

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad: Januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 13	C 1	Anställning Lärare i fritidshem, viss tid 20220110 - 20220630	BROS/2022:00012	
2022 01 19	C 1	Anställning Lärare i fritidshem, Timanställning 2022014 - 20220729	BROS/2022:00014	
2022 01 14	C 1	Anställning Lärare , Viss tid 20220110 – 20220131	BROS/2022:00015	
2022 01 24	C 1	Anställning Lärare i fritidshem, viss tid 20220103 - 20220729	BROS/2022:00016	

Delegat: Christina Åslund, rektor

**ANMÄLAN AV
DELEGERINGSBESLUT**

Enhet: Broängsenheten

Månad: November 2021

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021 11 08	C.1	Anställning Lärare i fritidshem, viss tid 20211108 - 20211231	BROS/2021:00066	

Delegat: Christina Åslund, rektor

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Parkhemsskolan

Månad: Januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
20220101	C1	Specialpedagog UW 20220201-TV	0003	
20220101	C1	Vikariat LG 220101-221231	0006	
20220101	C1	Vikariat SLTM 220117-220610	0007	

S:t Botvids gymnasium

Månad: FEBRUARI 2022

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
26/1-22	C 1	Rekrytering Måltidsbiträde 00/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat. Intermittert anställning. Timanställning Fr o m 2022-01-21 t o m 2022-02-18	STBG/ 2022:00010	Mats Lönn Admin Chef
31/1-22	C 1	Rekrytering Eleveassistent 00/40 Tidsbegränsad anställning. AVA Intermittert. Timanställning Fr o m 2021-10-21 t o m 2022-01-17 Förlängning	STBG/ 2022:00011	Gustav Wadman Gruppchef KTT
31/1-22	C 1	Rekrytering Eleveassistent 40/40 Tidsbegränsad anställning. Vikariat Fr o m 2021-06-12 t o m 2022-03-31 Förlängning	STBG/ 2022:00012	Gustav Wadman Gruppchef KTT
31/1-22	C 1	Rekrytering Lärare 100% Tidsbegränsad anställning, enligt skollagen Fr o m 2022-01-21 t o m 2022-06-17	STBG/ 2022:00013	Charlotte Björnfot Bitr rektor
2/2-22	C 1	Rekrytering Biblioteksassistent 16/40 Tidsbegränsad Fr o m 2021-08-09 t o m 2022-06-17 Förlängning	STBG/ 2022:00014	Gustav Wadman Gruppchef KTT
22/2-22	C 1	Rekrytering Måltidsbiträde 00/40 Tidsbegränsad anställning, vikariat. Intermittert anställning. Timanställning Fr o m 2022-01-21 t o m 2022-03-31 Förlängning	STBG/ 2022:00027	Mats Lönn Admin Chef
		- - -		

S:t Botvids gymnasium

Månad: JANUARI 2022

Inlämnas till förvaltningskontoret senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Delegat
11/1-22	C 1	Rekrytering Lärare i svenska 40% Tillsvidareanställning Ersätter tidigare avtal Fr o m 2022-01-10	STBG/ 2022:00002	Karin Eiderbrant Rektor
12/1-22	C 1	Anställningsbeslut Kock Lönetillägg Fr o m 2022-01-01 t o m 2022-06-30	STBG/ 2022:00003	Mats Lönn Admin Chef
13/1-22	C 1	Rekrytering Lärare - särskolan 100% Tidsbegränsad anställning Allmän visstidsanställning Fr o m 2021-11-23 t o m 2022-08-11	STBG/ 2022:00005	Susanne Lindahl Bitr rektor
13/1-22	C 1	Rekrytering Lärare - särskolan 100% Tidsbegränsad enligt skollagen Allmän visstidsanställning Fr o m 2022-01-10 t o m 2022-08-11	STBG/ 2022:00006	Susanne Lindahl Bitr rektor
13/1-22	C 1	Rekrytering Lärare - särskolan 100% Tidsbegränsad enligt skollagen Allmän visstidsanställning Fr o m 2021-12-23 t o m 2022-08-11	STBG/ 2022:00007	Susanne Lindahl Bitr rektor
13/1-22	C 1	Rekrytering Förstelärare 100% Tillsvidareanställning Fr o m 2022-01-01	STBG/ 2022:00008	Susanne Lindahl Bitr rektor
17/1-22	D 4	Beslut om avstängning - Elev Fr o m 2022-01-18 t o m 2022-02-01	STBG/ 2022:00009	Karin Eiderbrant Rektor
		- - -		

Skola: Falkbergsskolan

Månad: januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts-Datum	Dele-gations - Punkt	Beslut (ange t.ex. beviljande av anställning)	Dnr	Kopia av besluts-handl. bif.
20220110	CI	Anställningsavtal/Beslut-Falkbergsskolan-Vik.lärare i Svenska 100% from 20220110 tom 20220811	FALS/2022:00002	
	CI	Anställningsavtal/Beslut-Falkbergsskolan-Timvikarie åk 6-9	FALS/2022:00003	
20220124	CI	Anställningsavtal/Beslut-Falkbergsskolan-Läroavvikarie åk 6-9/Vikariesamordnare 75% from 24/01-22 tom 17/06-22	FALS/2022:00004	
20220125	CI	Anställningsavtal/Beslut-Falkbergsskolan-Vik.Kurator 100% from 14/2-22 tom /06-22	FALS/2022:00005	
	CI	Anställningsavtal/Beslut-Falkbergsskolan-Tim.vikarier-Köksbiträde	FALS/2022:00006	

Delegat: _____
Namnförtydligande: Anna-Lena Bergman, rektor

Enhet: UF/Banslättsskolan...

Månad: februari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts-handl. bifogas
2022-01-27	A23	Delegationsbeslut om delvis stängning av Banslättsskolan	UN/2022:0004 5	1
2022-02-01	A23	Delegationsbeslut 2 om delvis stängning av Banslättsskolan	UN/2022:0004 5	1
2022-02-21	C1	Anställning Lärare mot fritidshem		

Enhet: Verksamhetsområde gymnasieskola**Månad: Februari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Deleger- ings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-19	D 90	Avslag, beslut om skolskjuts för gymnasiesärskoleelever i fristående skolor/ i annan kommun (SkL 18:30 och 35)		
2022-02-08	A19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola	UN/2022:00049	
2022-02-08	A19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola	UN/2022:00049	
2022-02-14	D 4	Beslut om interimistisk avstängning	UN72022:00079	
2022-02-14	D 4	Beslut om interimistisk avstängning	UN/2022:00078	

1

2

3

4

5

6

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Förskolan Måsen

Månad: januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
22-01-17 21-12-21	C1 C9	Anst.avtal HK 220101-220331 måltidsbiträde Uppsägning GK 2021-12-21		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Förskolan Svalan

Månad: januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
22-01-24 22-01-27	C1 C1	Anst.avtal AM förskollärare 220202-220531 Anst.avtal AI barnskötare 220209-220630		

Enhet: vo Förskola...

Månad: januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
14 januari	D 92	Skolskjuts beviljad för resa till och från specialförskolan Rymden (förskolan Ångsgården- Tuna)	220112-SAU-HH58	
14 januari	D 92	”Skolkort” beviljat för resa till och från språkförskolan Granen	220113-SAU-MB52	
17 januari	D 21	Barn som flyttat till Huddinge kommun får ha sin förskoleplats kvar på förskolan Vreta	UN/2022: 00038-1	
17 januari	D 21	Barn som flyttat till Huddinge kommun får ha sin förskoleplats kvar på förskolan Vreta	UN/2022: 00038-2	
17 januari	D 21	Barn som flyttat till Huddinge kommun får ha sin förskoleplats kvar på förskolan Nackdala	UN/2022: 00038-3	
24 januari	D 21	Ta emot ett barn från Södertälje kommun för placering på förskolan Ametisten	UN/2022: 00038-4	
24 januari	D 21	Ta emot ett barn från Södertälje kommun för placering på förskolan Ametisten	UN/2022: 00038-5	
24 januari	D 21	Barn som flyttat till Södertälje kommun får ha sin plats kvar på förskolan Ametisten	UN/2022: 00038-6	
26 januari	D 92	Skolskjuts beviljad för resa till förskolan Ametisten pga särskilda skäl	220126-SAU- DP08	
27 januari	D 92	Skolskjuts beviljat för resa till och från språkförskolan Granen	220126 – SAU- -WG07	

Enhet: Förskolan Björkstugan**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 13	C1	Anställningsavtal Måltidsbiträde månadsavlönad 2022 01 13 – 2022 06 30		
2022 01 25	A23	Stängning av Förskolan Björkstugan 2022 01 25 – 2022 01 28	BJSF/2022:00 007-1	

Enhet: Förskolan Hjorten**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 01	C1	Anställningsavtal Barnskötare timavlönad 2022 01 01 – 2022 08 31		
2022 01 10	C1	Anställningsavtal Förskollärare tillsvidare 2022 01 10		
2022 01 10	C1	Anställningsavtal Förskollärare obehörig månadsavlönad 2022 01 10 – 2022 06 30		

Enhet: Förskolan Kärrspiran**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 01	C1	Anställningsavtal Förskollärare tillsvidare 2022 01 01		
2022 01 10	C1	Anställningsavtal Barnskötare månadsavlönad 2022 01 10 – 2022 06 30		
2022 01 12	C1	Anställningsavtal Måltidsbiträde BEA månadsavlönad 2022 01 12 – 2023 01 11		

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Förskolan Lövholmen

Månad: Januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 01	C1	Anställningsavtal Assistent månadsavlönad 2022 01 01 – 2022 06 30		
2022 01 10	C1	Anställningsavtal Assistent månadsavlönad 2022 01 10 – 2022 06 30		

Enhet: Förskolan Skäcklinge Gård**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 10	C1	Anställningsavtal Förskollärare vikariat 2022 01 10 – 2022 06 30		

Enhet: Förskolan Trollet**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 01	C1	Anställningsavtal Assistent månadsavlönad 2022 01 01 – 2022 06 30		
2022 01 01	C1	Anställningsavtal Assistent månadsavlönad 2022 01 01 – 2022 06 30		

BOTKYRKA KOMMUN

Barn- och ungdomsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Brunnaskolan

Månad: Jan//2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

220114	C1	Anställningsavtal vistid Socialped.	Brunna/2021:114	Kopia av besluts- handl. bifogas
220114	C1	Förlägnings avtal Lärarassistent	Brunna/2021:115	
220114	C1	ingen	Brunna/2021:116	
220120	C1	Anställningsavtal vistid Modersmålsärare	Brunna/2021:177	
220120	C1	Anställningsavtal vistid Modersmålsärare	Brunna/2021:108	

CDelegat: Helena Björshammar

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: Förskolan Älvan

Månad: Januari 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022 01 19	C1	Anställningsavtal Förskollärare vikariat 2022 01 19 – 2022 09 30		

Enhet: Hammerstaskola...

Månad: ...Januari 2022/

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts-handl. bifogas
20220121	c.1	Lärare årskurs 4-9, obehörig tim 20220120-20220610		
20220114	c.1	Resurspedagog, ava tim 20220110-20220131		
20220110	c.1 c.1	Lärare estetiska ämnen, obehörig, obehörig, 20220110-20220617 20210830-20211222		
20220118	c.1	Lärare årskurs 1-7, obehöriglärare 20220118-20220610		
20220117	c.1	Lärare årskurs 4-9, obehöriglärare 20220117-20220610		
20220117	c.1	Lärare årskurs 7-9, obehöriglärare 20220117-202200415		
20220112	c.1 c.1	Kurator, Tillfälligt ansvar för Öppen skola, allstjänst till semestertjänst 20220109 20210830-20211222		
20220118	c.1	Barnskötare, ava tim 20220118-20220610		
20220126	c.1	Lärare årskurs 4-6, obehöriglärare 20220126-20220610		

Delegat:Lena Bergström Haggberg

Enhet: Grindtorpsskolan**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
10/1	C1	Timvik Lärare fritidshem M.K	GRIS/2022:00001	
24/1	C1	Timvik Lärare fritidshem A.M	GRIS/2022:00002	
20/1	C1	Timvik Lärare fritidshem S.A	GRIS/2022:00003	
25/1	C1	Tillsv. Lärare Musik A.E	GRIS/2022:00004	
31/1	C1	Tillsv. Kurator O.R	GRIS/2022:00005	
14/1	C1	Timvik Lärare åk 1-7. S.D	GRIS/2022:00008	
31/1	C1	Tillsv. Förstelärare M.J	GRIS/2022:00006	
31/1	C1	Tillsv. Förstelärare A.L	GRIS/2022:00007	

Enhet: Tunaskolan**Månad: December****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteck.26 ning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-21	C1	Anställningsavtal	2021:2:87	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:88	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:89	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:90	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:91	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:92	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:93	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:94	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:95	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:96	
2021-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:97	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	2021:2:98	
2022-01-17	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 21:00089	
2022-01-17	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:00001	
2022-01-01	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:00004	
2022-01-17	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:00005	
2022-01-21	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:0006	
2022-01-28	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:00013	
2022-01-24	C1	Anställningsavtal	TUNS/20 22:00015	
	C1	Anställningsavtal		
	C1	Anställningsavtal		

Enhet: Verksamhetsområde gymnasieskola**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Deleger- ings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-19	A 19	Avslag beslut om tilläggsbelopp Friskola	UN/2022:00029	
2022-01-31	A 19	Beslut om tilläggsbelopp till kommunal/ fristående gymnasieskola		
2022-02-02	D 4	Beslut om interimistisk avstängning		
2022-02-02	D 4	Beslut om interimistisk avstängning		
2022-02-02	D 4	Beslut om interimistisk avstängning		

1

2

3

4

5

6

Enhet: Kassmyraskola**Månad: februari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delege- ringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-02-07 2022-02-18	C1 D37	Tillsvidareanställning lärare Dispens för fritidsplacering av överårig	Kass/2021:00041-2 Kass/2022:00016-1	nej nej

Enhet: Kvarnhagsskolan**Månad: 01 / 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-05	C1	Anställningsavtal TV RW94	KVAS/2022:00001	
2022-01-18	C1	Anställningsavtal TV SS90	KVAS/2022:00002	
2022-01-18	C1	Timavtal JS73	KVAS/2022:00003	
2022-01-25	C1	Timavtal KJLH96	KVAS/2022:00004	
2022-01-31	C1	Timavtal JH96	KVAS/2022:00005	
2022-01-31	C1	Anställningsavtal tidsbgr MS97	KVAS/2022:00006 KVAS/2022:00007	

|

|

|

|

|

|

Enhet: Tullinge Södra, förskolan Luna**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Ko pia av besl uts- han dl. bifo gas
220117	C1	Anställningsavtal, visstidsanställning 220210-220530	LUNF/2022:00003-1	

Enhet: Tullinge Södra, förskolan Luna**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Ko pia av besl uts- han dl. bifo gas
220128	C1	Anställningsavtal, timavlönad, 220201-220630	NOVF/2022:00004-1	
220117	C1	Anställningsavtal, timavlönad, 220101-220630	NOVF/2022:00001-1	

Enhet: Ekonomistöd**Månad: februari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-16 2022-01-15	C1	Tillsättning av tjänst Administrativ assistent Beslut om ny maxtaxa förskola och fritidshem	UN/2021:0067 7	

BOTKYRKA KOMMUN

Utbildningsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLUT

Enhet: ...

Månad: ... 2020

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Beslutsdatum	Delegeringspunkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av besluts-handl. bifogas
2022-01-10	C1	Anställning av modersmåslärare, tillsvidare.	UN/2021:00653	
2022-01-11	C1	Anställning av modersmåslärare, tillsvidare.	UN/2021:00652	

Enhet: Storvretskolan**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie-nummer/ Beteckning	Kopia av beslut s- handl · bifog as
2021-12.21	C1	Speciallärare, tillsvidare	STOS/2022:00001	
2022.01.13	C1	Lärare årskurs 4-9, timanställning t.om 10/6-22	STOS/2022:00006	
2022.01.13	C1	Lärare årskurs 4-9, timanställning t.om 10/6-22	STOS/2022:00007	
2022.01.31	C1	Lärare årskurs 4-9, timanställning t.om 10/6-22	STOS/2022:00008	

Enhet: Norsborg Västra
Förskoleenhet
Förskolorna: Aspen, Blåsippan,
Vitsippan, Granen och Tal-och
Språk

Månad: Jan 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter beslutsmånaden

Besluts- datum	Delegering s- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Aspen		Inga beslut att anmäla.		
Blåsippan		Inga beslut att anmäla.		
Vitsippan		Inga beslut att anmäla.		
Granen		Inga beslut att anmäla.		
Tal-och Språk		Inga beslut att anmäla.		

Delegat: Eva Uddheden, rektor

**Enhet: Förskolorna Bikupan
och Fröhuset Tullinge****Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Bikupan				
2022-01-07	C1	Anställningsavtal 220101-220831	BIKF/2022 : 00001	
Fröhuset				
2022-01-07	C1	Anställningsavtal 220101-220831	FRÖF/2022 : 00001	FRÖF/2022: 00001
2022-01-11	C1	Anställningsavtal 220111-230110	FRÖF/2022 : 00003	

Delegat: Carita Laajala, bitr rektor

**Enhet: Förskolorna
Bäverhyddan o Sörgården
Tullinge
Månad: Januari 2022**

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
Sörgården				
2022-01-10	C1	Anställningsavtal 220110-tillsvidare	SÖRF/2022:00003	
2022-01-07	C1	Anställningsavtal 220101-220831 tim	SÖRF/2022:00001	
2022-01-25	C1	Anställningsavtal 220201-220831 tim	SÖRF/2022:00005	
Bäverhyddan				
2022-01-07	C1	Anställningsavtal 220101-220831		

Delegat: Monica Ahlberg Lindqvist, tf bitr rektor

Enhet: Grindstugan**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-21	C1	Anställningsavtal 220101-220630		

Delegat: Kristiina Riskula, Biträdande rektor

Enhet: Karlavagnen**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-16	C1	Anställningsavtal 220110–220630		
2021-11-15	C1	Anställningsavtal, tillsvidareanställning 220124		
2021-12-15	C1	Anställningsavtal, tillsvidareanställning 220101		

Delegat: Tina Nilsson, Biträdande rektor

Enhet: Römossen**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-15	C1	Anställningsavtal, tillsvidareanställning 220101		
2021-12-20	C1	Anställningsavtal 220101–220601		
2021-12-20	C1	Anställningsavtal 220101–220630		

Delegat: Tina Nilsson, Biträdande rektor

Enhet: Solliden**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-22 2021-12-23	C1 C1	Anställningsavtal 220101-220228 Anställningsavtal 220101-220228		

Delegat: Kristiina Riskula, Biträdande rektor

Enhet: Tullinge Nyängsgården**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-22	C1	Anställningsavtal 220101–220630		

Delegat: Helena Blomster, Biträdande rektor

Enhet: Tullinge cent rektor**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-20 2022-01-20	C1 C1	Anställningsavtal förskoleadministratör 220120-220630 Anställningsavtal assistent 220117-220630		

Delegat: Mariam Soltani, Rektor Tullinge centrala

Enhet: Eklidsskolan**Månad: Januari 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-11	C1	Anställning vikarie måltidsbiträde	EKLS/2022:0 0005	
2022-01-10	C1	Anställning vikare lärare	EKLS/2022:0 0004	
2022-01-17	C1	Anställning vikarie fritidshemslärare	EKLS/2022:0 0003	
2022-01-17	C1	Anställning vikarie kock	EKLS/2022:0 0002	

Enhet: Förskolan Humlan**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2022-01-13	C1	Anställningsavtal 220124-220630	Avtal HUMF/2021:00051-4, Annons Förskollärare/HUMF/2021:00051-1, Ansökan, CV/ HUMF/2021:00051-3 Lista med sökanden, HUMF/2021:00051-2	

Delegat: _____

Soledad Quiroz Sanz / Bitr. Rektor

Enhet: Rikstens skola

Månad: jan 2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

Besluts- datum	Delegerings- punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarie- nummer/ Beteckning	Kopia av besluts- handl. bifogas
220111	C1	Anställning/Beslut friped M.R		
220107	C1	Anställning/Beslut lärass W.O		
220125	C1	Anställning/Beslut friped M.S		
220110	C1	Anställning/Beslut målbit S.S		
220110	C1	Anställning/Beslutmålbit M.B		
220119	C1	Anställning/Beslut friped L.S		
220113	C1	Anställning/Beslut friped D.H		
220110	C1	Anställning/Beslut skolsk M.H		
220119	C1	Anställning/Beslut målbit G.K		

BOTKYRKA KOMMUN

Barn- och ungdomsförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGERINGSBESLU T

Enhet: Brunnaskolan

Månad: Jan-feb//2022

Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden

220114	C1	Anställningsavtal vistid Socialped. 100%	Brunna/2021:114	Kopia av besluts- handl. bifogas
220114	C1	Förlängnings avtal Lärarassistent 100%	Brunna/2021:115	
220114	C1	Timanställning elevassistent	Brunna/2021:116	
220120	C1	Anställningsavtal visstid Modersmåslära 100%	Brunna/2021:117	
220202	C1	Timanställning Lärarassistent	Brunna/2021:120	
220203	C1	Timanställningsavtal måltidsbitrede	Brunna/2021:122	
220208	C1	Timanställning Lärarassistent	Brunna/2021:123	
220208	C1	Timanställning Lärare	Brunna/2021:124	
220218	C1	Timanställning Socialpedagog	Brunna/2021:125	

CDelegat: Helena Björshammar

Enhet: Förskolan Myran**Månad: jan 2022****Inlämnas senast den 5:e i månaden efter besluts månaden**

Besluts- datum	Delegerings - punkt	Beslut (ange till exempel beviljande av anställning)	Diarienummer	Kopia av besluts- handl. bifogas
2021-12-22	C1	Anställningsavtal 220101-220630	MYRF/2022:00005-1	

Delegat: _____ **Michelle Arvór/ BiträdandeRektor**

Redovisning av anmälningssärenden UN mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

-

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- Beslut efter uppföljning av tillsyn i Skogsbacksskolan i Botkyrka kommun (2019:355)

Beslut från Skolverket

- Beslut om fastställande av bidragsram för maxtaxa per huvudman för bidragsåret 2022 (2021:2366)
- Beslut om tillfällig förstärkning av statligt stöd 2022 ”skolmiljarden” (2022:89)

-

Beslut från Diskrimineringsombudsmannen

Beslut från Förvaltningsrätten

-

Beslut från Migrationsverket

-

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Riksten KFN/2021:00511(KFN/2021:00511)
- Sammanträdesordning Botkyrka kommuns nämnder 2022
- Riktlinje för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) KS/2021:00356

- Svar på motion - Inför absolut nolltolerans mot brott i skolan samt ett uppföljningssystem (M) KS/2021:00123

Övrigt

Referens

Mariam Behnam

Mariam.behnam@botkyrka.se

Mottagare

Utbildningsnämnden

Redovisning av anmälningsärenden UN mars

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden har tagit del av anmälda skrivelser.

Sammanfattning

Inkomna ärenden från Skolinspektionen

-

Avslutade ärenden från Skolinspektionen

- Beslut efter uppföljning av tillsyn i Skogsbacksskolan i Botkyrka kommun (2019:355)

Beslut från Skolverket

- Beslut om fastställande av bidragsram för maxtaxa per huvudman för bidragsåret 2022 (2021:2366)
- Beslut om tillfällig förstärkning av statligt stöd 2022 ”skolmiljarden” (2022:89)

-

Beslut från Diskrimineringsombudsmannen

Beslut från Förvaltningsrätten

-

Beslut från Migrationsverket

-

Beslut från kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och andra nämnder

- Tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Riksten KFN/2021:00511(KFN/2021:00511)
- Sammanträdesordning Botkyrka kommuns nämnder 2022
- Riktlinje för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) KS/2021:00356
- Svar på motion - Inför absolut nolltolerans mot brott i skolan samt ett uppföljningssystem (M) KS/2021:00123

Övrigt

§ 123

Finansiering av tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Riksten KS/2021:00435

Beslut

1. Kommunstyrelsen beviljar kultur- och fritidsnämndens äskande om 275 000 kronor ur kommunstyrelsens medel till förfogande i syfte att anordna tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Riksten skola.
2. Beslutet medför att skolans lokaler i Riksten fortsatt behöver stå till förfogande för den tillfälliga fritidsgårdsverksamheten.

Sammanfattning

I planerna på en ny skola i Riksten, enligt detaljplan 6, finns förslag på samlokaliserade kultur- och fritidslokaler för fritidsklubb och fritidsgårdsverksamhet. Detaljplanen har försenats ett flertal gånger vilket påverkar de äldre barnen i området. När barnen börjar högstadiet så finns ingen öppen fritidsverksamhet för dem att besöka.

I mål och internbudget 2021 gav kultur- och fritidsnämnden i uppdrag till förvaltningen att utreda möjligheten att tidigarelägga fritidsgårdsverksamhet i Riksten. Utredningen har landat i ett förslag där verksamheten förläggs i skolans lokaler där den tillfälliga fritidsklubsverksamheten redan genomförs och att förvaltningen genomför nödvändiga justeringar enligt skolledningens önskemål gällande larm och avgränsningar. Vidare bygger förslaget på att fritidsgården har öppet två kvällar i veckan och att kultur- och fritidsnämnden bekostar halva kostnaden (275 000 kr), vilket ryms inom befintlig budgetram. Resterande medel om 275 000 kronor äskas från kommunstyrelsens medel till förfogande.

För att kunna etablera avsedd verksamhet i Riksten måste lokalfrågan mellan utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen lösas ut. Därav gäller detta beslut under förutsättning att en sådan överenskommelse träffas.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2021-06-15.

Beslut i ärendet fattades 2021-06-16.

kultur- och fritidsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2021-06-11.

Yrkanden

Dag Ahlse (C) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

Stefan Dayne (KD) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

Anders Thorén (TUP) yrkar bifall till ordförandeförslaget.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Protokollsanteckning

Robert Aslan (S) anför till protokollet att han vid yrkanderätt hade yrkat bifall till ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Kultur- och fritidsnämnden

Mats Öberg, t.f. ekonomidirektör

Annette Ödalen, controller – kommunledningsförvaltningen

§ 4**Tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Riksten KFN/2021:00511****Beslut**

1. Kultur- och fritidsnämnden instämmer i Kommunstyrelsens beslut (KS/2021:00435) om att anordna tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Rikstens skola.
2. Kultur och fritidsnämnden avser att bedriva fritidsgårdsverksamhet tillfälligt i Rikstens skolas lokaler från och med 2022-01-01 till och med 2023-12-31.
3. Kultur- och fritidsnämnden uppdrar åt kultur-och fritidsförvaltningen att teckna hyreskontrakt med teknik- och fastighetsförvaltningen avseende anordnandet av tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Rikstens skola.

Sammanfattning

I planerna på en ny skola i Riksten, enligt detaljplan 6, finns förslag på samlokaliserade kultur- och fritidslokaler för fritidsklubb och fritidsgårdsverksamhet. Detaljplanen har försenats ett flertal gånger vilket påverkar de äldre barnen i området.

I mål och internbudget 2021 gav Kultur- och fritidsnämnden i uppdrag till förvaltningen att utreda möjligheten att tidigarelägga fritidsgårdsverksamhet i Riksten. Utredningen landade i ett förslag där verksamheten förläggs i skolans lokaler där den tillfälliga fritidsklubbsverksamheten redan genomförs och att kultur- och fritidsförvaltningen genomför nödvändiga justeringar enligt skolledningens önskemål gällande larm och avgränsningar. Vidare bygger förslaget på att fritidsgården har öppet två kvällar i veckan.

Kommunstyrelsen fattade i juni 2021 beslut om finansiering och placering av den tillfälliga fritidsgården (KS/2021:00435). Kultur- och fritidsförvaltningen har sedan dess genomfört ytterligare en utredning om alternativa placeringar av verksamheten men inte kunnat hitta någon lämplig lösning. Lokalanpassningar har beställts genom tekniska förvaltningen och lokalerna beräknas vara anpassade i en utsträckning som möjliggör fritidsgårdsverksamhet enligt skolans önskemål den 1 januari 2022.

Yrkande

Robert Aslan (S) yrkar att ordförandeförslaget utökas med en tredje beslutspunkt enligt följande: ”Kultur- och fritidsnämnden uppdrar åt kultur- och fritidsförvaltningen att teckna hyreskontrakt med teknik- och fastighetsförvaltningen avseende anordnandet av tillfällig fritidsgårdsverksamhet i Rikstens skola.”

Propositionsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att Kultur- och fritidsnämnden beslutar i enlighet med det reviderade ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Utbildningsförvaltningen
Utbildningsnämnden
Rikstens skola

Uppdaterad 2022-02-01

SAMMANTRÄDESDORDNING 2022

	Jan	Feb	Mars	Apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Kommunfullmäktige	27	24	31	28	24*	21*	-	-	29	27	24**	15***
Kommunstyrelsen	10	7	7	11	2	7*	-	-	5	3, 28*+***	28#	-
- Brottsförebyggande rådet - BRÅ	-	7	-	26*	-	-	-	-	--	3	21	
- Centrala samverkansgruppen - CESAM	-	2	2	5, 29	-	-	-	31	28	19	22, 23	-
- Dialogkommissionen ****	Inga tider är fastställda ännu											
- Fairtrade City	-	10	-	14	-	-	-	-	15	-	17	-
- Funktionsrättsrådet	-	15	-	-	17	-	-	-	20	-	8	-
- Investeringsberedningen	-	-	-	-	18	-	-	-	28	-	-	-
- Näringslivsrådet	Inga tider är fastställda ännu											
- Pensionärsrådet	-	2	30	-	-	1	-	-	21	19	30	-
- Rådet för civilsamhällesfrågor	-	10	-	-	12	-	-	-	-	13	-	8
- Utskottet för Botkyrka som organisation	-	23	23	20	25	15	-	-	21	-	16	14
- Utskottet för Botkyrka som plats	-	25	25	22	24*	17	-	-	23	-	18	13*
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	20	17	24	21	19	16	-	18	20*	20	17	12*
Kommunens revisorer	-	7	7, 8	6, 7	9	13	-	-	12	10	7	14
Kultur- och fritidsnämnden	25	8	-	19	16	-	-	-	12	-	14	5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	17	14	14	4	16	13	-	22	19	17	14	12
Samhällsbyggnadsnämnden	25	15	15	5	10	16*	-	23	13	11	8	13
- Bygglovsberedningen	13	2	2, 23	27	-	8	-	11, 31	28	26	30	-
- Namnberedningen	Ej förutbestämda mötestider – möten sker när det finns ärenden som berör beredningen											
Socialnämnden	25	15	29	19	17	14	-	23	20	25	15	13
- Barnutskottet	24	21	21	25	23	20	-	15	19	17	14	12
- Ungdoms- och vuxenutskottet	10	7	7	11	9	7	11	29	26	31	28	27
Teknik- och fastighetsnämnden	25	22	22	26	23*	14	-	30	27	25	22	13
Utbildningsnämnden	-	1	8	19	31	14	-	30	20	18	29	20
Valnämnden	-	14	14	-	9	13	-	15	5,14,15,26	-	7	-
Vård- och omsorgsnämnden	-	17	17	19	16	13	-	25	27	13	10	19

* ändrad veckodag

** skattesats (KS start kl. 9.00)

*** mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026, start kl 9.00 - heldag

KS behandling av mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026

**** avser interna sammanträden, tider för externa dialoger och övrig information om Botkyrkadialogen framgår av botkyrka.se:

<https://botkyrka.se/botkyrkadialogen>

Tillfällig förstärkning av statligt stöd 2022 ”skolmiljarden”

Beslut om utbetalning

Skolverket beslutar om medel gällande tillfällig förstärkning av statligt stöd 2022.

Skälen för beslutet

Beslutet om fördelning och utbetalning fattas utifrån Skolverkets regleringsbrev 2022, punkt 6 under övriga villkor i anslagspost 1:5:3. Där framgår att Skolverket ska betala ut högst 1 400 000 000 kronor till landets kommuner i syfte att bidra till goda förutsättningar för att minska de negativa effekterna på elevers kunskapsutveckling och hälsa till följd av covid-19-pandemin. Medel ska fördelas proportionellt utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i kommunen. Medel ska fördelas under 2022 och ska användas till insatser i kommunal och enskild verksamhet i fritidshemmet, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och den kommunala vuxenutbildningen.

Fördelning av medel

1 400 000 000 kronor har fördelats proportionerligt utifrån antalet barn och unga i åldern 6–19 år i kommunen enligt bilaga 2.

Utbetalningsplan

Medlen betalas ut vid två tillfällen under 2022. Hälften av medlen betalas ut i nära anslutning till detta beslut. Resterande betalas ut i augusti. Utbetalningarna har meddelandetexten ”skolmiljarden.2022.u1.”, respektive ”skolmiljarden.2022.u2.”.

På Skolverkets vägnar

Jonas Krantz
Avdelningschef

Johanna Freed
Enhetschef

Handlingen är beslutad i Skolverkets elektroniska ärende- och dokumenthanteringssystem av: Johanna Freed (Enhetschef) den 2022-02-02
Jonas Krantz (Avdelningschef) den 2022-02-02.

Detta beslut har fattats av Jonas Krantz, avdelningschef samt Johanna Freed, enhetschef. I ärendets slutliga handläggning har även Katarina Bech och Peter Jansson deltagit.

Bilagor

1. Beräkning
2. Fördelat belopp per kommun

Statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan, och fritidshemmet, år 2022.

SFS 2001:160

Skolverket har beslutat om fastställande av bidragsram per huvudman för bidragsåret 2022 enligt nedan.

Län / kommun	Kronor
Stockholms län	
Botkyrka	22 137 563
Danderyd	6 987 252
Ekerö	7 119 455
Haninge	23 473 566
Huddinge	27 550 006
Järfälla	19 716 158
Lidingö	10 768 352
Nacka	26 980 250
Norrtälje	11 048 139
Nykvarn	2 745 840
Nynäshamn	5 975 160
Salem	4 135 319
Sigtuna	12 850 688
Sollentuna	17 576 355
Solna	17 868 208
Stockholm	203 632 832
Sundbyberg	12 550 410
Södertälje	21 211 890
Tyresö	10 949 969
Täby	16 807 248
Upplands Väsby	11 274 801
Upplands-Bro	8 063 856
Vallentuna	8 187 184
Vaxholm	2 357 499
Värmdö	10 342 976
Österåker	10 705 784
Uppsala län	
Enköping	10 180 680
Heby	2 681 256
Håbo	4 961 750
Knivsta	5 439 408
Tierp	4 333 708
Uppsala	46 961 640
Ålvkarleby	1 815 156
Östhammar	3 999 576
Södermanlands län	
Eskilstuna	22 250 430
Flen	2 950 481
Gnesta	2 322 798
Katrineholm	7 308 840
Nyköping	11 339 320
Oxelösund	2 358 915
Strängnäs	7 670 748
Trosa	2 989 515
Vingåker	1 606 098

Län / kommun	Kronor
Östergötlands län	
Boxholm	944 108
Finspång	4 068 936
Kinda	1 862 765
Linköping	31 619 477
Mjölby	5 698 824
Motala	8 292 930
Norrköping	28 432 616
Söderköping	2 931 400
Vadstena	1 071 213
Valdemarsvik	1 202 149
Ydre	621 432
Åtvidaberg	2 060 460
Ödeshög	1 049 222
Jönköpings län	
Aneby	1 600 568
Eksjö	3 408 586
Gislaved	5 616 020
Gnosjö	1 954 728
Habo	3 555 620
Jönköping	28 124 824
Mullsjö	1 433 025
Nässjö	6 885 627
Sävsjö	2 469 755
Tranås	3 431 792
Vaggeryd	3 263 622
Vetlanda	5 271 982
Värnamo	6 479 737
Kronobergs län	
Alvesta	4 507 044
Lessebo	1 952 200
Ljungby	5 061 430
Markaryd	2 050 092
Tingsryd	2 024 744
Uppvidinge	1 857 316
Växjö	19 456 738
Älmhult	4 088 496
Kalmar län	
Borgholm	1 305 000
Emmaboda	1 531 596
Hultsfred	2 527 560
Högsby	990 352
Kalmar	13 762 637
Mönsterås	2 321 200
Mörbylånga	3 184 867
Nybro	3 829 518
Oskarshamn	4 971 927
Torsås	1 168 664
Vimmerby	2 708 484
Västervik	5 912 081
Gotlands län	
Gotland	9 755 520
Blekinge län	
Karlshamn	5 584 959

Län / kommun	Kronor
Karlskrona	12 005 640
Olofström	2 204 480
Ronneby	5 813 984
Sölvesborg	2 785 998
Skåne län	
Bjuv	3 325 360
Bromölla	2 278 080
Burlöv	4 919 493
Båstad	2 392 155
Eslöv	7 528 848
Helsingborg	30 788 335
Hässleholm	9 464 490
Höganäs	4 938 300
Hörby	3 131 265
Höör	3 471 265
Klippan	3 311 730
Kristianstad	16 734 451
Kävlinge	7 598 960
Landskrona	10 022 832
Lomma	5 973 044
Lund	23 298 828
Malmö	78 632 736
Osby	2 428 776
Perstorp	1 527 372
Simrishamn	2 624 528
Sjöbo	3 660 172
Skurup	3 236 706
Staffanstorps	6 980 372
Svalöv	3 275 220
Svedala	6 091 800
Tomelilla	2 410 320
Trelleborg	9 202 357
Vellinge	8 275 345
Ystad	5 075 686
Åstorp	3 633 116
Ängelholm	8 360 256
Örkelljunga	1 903 538
Östra Göinge	3 277 773
Hallands län	
Falkenberg	8 883 450
Halmstad	20 269 896
Hylte	2 095 292
Kungsbacka	18 157 398
Laholm	4 987 310
Varberg	12 574 737
Västra Götalands län	
Ale	7 579 612
Alingsås	8 522 916
Bengtsfors	1 425 893
Bollebygd	2 035 836
Borås	22 577 940
Dals-Ed	783 100
Essunga	1 073 480
Falköping	6 842 496
Färgelanda	1 114 217
Grästorp	908 049

Län / kommun	Kronor
Gullspång	745 776
Göteborg	116 736 186
Götene	2 328 656
Herrljunga	1 616 700
Hjo	1 665 540
Härryda	9 316 320
Karlsborg	1 085 292
Kungälv	10 156 485
Lerum	10 754 520
Lidköping	7 205 796
Lilla Edet	3 116 425
Lysekil	2 217 740
Mariestad	4 399 804
Mark	6 606 508
Mellerud	1 640 436
Munkedal	1 996 407
Möndal	15 349 491
Orust	2 226 330
Partille	9 418 850
Skara	3 421 236
Skövde	11 293 128
Sotenäs	1 177 770
Stenungsund	5 515 239
Strömstad	2 678 924
Svenljunga	2 057 510
Tanum	2 156 008
Tibro	2 085 875
Tidaholm	2 344 962
Tjörn	3 048 661
Tranemo	2 081 800
Trollhättan	11 779 407
Töreboda	1 501 067
Uddevalla	11 693 200
Ulricehamn	4 623 216
Vara	2 860 497
Vårgårda	2 690 896
Vänersborg	7 756 896
Åmål	2 001 834
Öckerö	2 172 912
Värmlands län	
Arvika	4 503 468
Eda	1 592 548
Filipstad	1 800 757
Forshaga	2 537 991
Grums	1 590 750
Hagfors	1 503 970
Hammarö	4 396 884
Karlstad	17 246 042
Kil	2 471 052
Kristinehamn	4 029 209
Munkfors	597 069
Storfors	605 528
Sunne	2 395 915
Säffle	2 548 425
Torsby	1 678 416
Ärjäng	1 728 516

Län / kommun	Kronor
Örebro län	
Askersund	1 867 374
Degerfors	1 539 804
Hallsberg	3 409 338
Hällefors	1 217 760
Karlskoga	5 012 865
Kumla	4 793 964
Laxå	1 027 640
Lekeberg	2 139 159
Lindesberg	4 279 021
Ljusnarsberg	590 464
Nora	1 992 060
Örebro	31 546 146
Västmanlands län	
Arboga	2 478 960
Fagersta	2 594 670
Hallstahammar	3 229 200
Kungsör	1 762 000
Köping	4 910 936
Norberg	975 726
Sala	4 226 848
Skinnskatteberg	643 272
Surahammar	1 949 300
Västerås	31 650 168
Dalarnas län	
Avesta	4 402 368
Borlänge	10 765 560
Falun	11 778 236
Gagnef	2 162 382
Hedemora	2 733 942
Leksand	2 658 324
Ludvika	5 379 094
Malung-Sälen	1 554 327
Mora	3 296 480
Orsa	997 344
Rättvik	1 408 303
Smedjebacken	1 804 275
Säter	2 121 903
Vansbro	1 007 836
Älvdalen	977 031
Gävleborgs län	
Bollnäs	5 054 616
Gävle	19 914 319
Hofors	1 648 276
Hudiksvall	6 182 800
Ljusdal	2 917 255
Nordanstig	1 632 452
Ockelbo	982 461
Ovanåker	2 027 733
Sandviken	7 070 400
Söderhamn	4 354 857
Västernorrlands län	
Härnösand	4 423 584
Kramfors	2 743 600
Sollefteå	3 197 530
Sundsvall	18 283 712

Län / kommun	Kronor
Timrå	3 189 938
Ånge	1 341 830
Örnsköldsvik	10 440 023
Jämtlands län	
Berg	1 260 063
Bräcke	1 053 873
Härjedalen	1 358 775
Krokom	3 407 034
Ragunda	804 034
Strömsund	1 953 640
Åre	2 560 740
Östersund	12 219 470
Västerbottens län	
Bjurholm	402 024
Dorotea	333 064
Lycksele	2 480 156
Malå	498 396
Nordmaling	1 150 848
Norsjö	630 117
Robertsfors	1 286 680
Skellefteå	12 977 640
Sorsele	405 570
Storuman	981 045
Umeå	25 688 544
Vilhelmina	966 712
Vindeln	997 740
Vännäs	2 043 040
Åsele	461 988
Norrbottens län	
Arjeplog	384 394
Arvidsjaur	1 001 635
Boden	4 788 560
Gällivare	2 897 032
Haparanda	1 482 312
Jokkmokk	682 539
Kalix	2 320 983
Kiruna	4 099 186
Luleå	13 407 900
Pajala	867 245
Piteå	7 324 128
Älvsbyn	1 301 508
Övertorneå	457 660
Övertorneå	483 345
TOTALT	2 094 966 081

§ 21

Riktlinje för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM) KS/2021:00356

Beslut

1. Kommunstyrelsen fastställer riktlinjer för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet.
2. Kommunstyrelsen fastställer föreslagen uppföljningsprocess för det kommunövergripande systematiska arbetsmiljöarbetet.
3. Kommunstyrelsen beslutar att respektive nämnd ska återrapportera sin årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen som sammanställer och redovisar resultatet till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket har vid en inspektion över hur den politiska ledningen i Botkyrka kommun arbetar med den årliga uppföljningen av sitt systematiska arbetsmiljöarbete identifierat vissa brister. Den befintliga rutinen för det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver förtydligas så att den årliga uppföljningen sker på alla organisatoriska nivåer samt att högsta ledningen involveras i uppföljningen och dess åtgärder.

Utifrån kraven i inspektionsmeddelandet har kommunövergripande riktlinjer för den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet tagits fram. Syftet med riktlinjerna är att på alla organisatoriska nivåer säkerställa att arbetsmiljöarbetet fungerar för att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och för att uppnå god arbetsmiljö i Botkyrka kommun. Kommunledningsförvaltningen föreslår att kommunstyrelsen antar och följer den föreslagna kommunövergripande riktlinjen för årlig uppföljning. Som ett led i att fullgöra sina uppgifter som kommunens personalmyndighet fastställer kommunstyrelsen dels riktlinjer för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet, dels beslutar att fastställa uppföljningsprocess för det kommunövergripande systematiska arbetsmiljöarbetet samt beslutar att respektive nämnd ska återrapportera sin årliga uppföljning av arbetsmiljöarbetet till kommunstyrelsen.

Sammantaget är detta ett sätt för kommunstyrelsen att dels utöva sin uppsiktsplikt över kommunens övriga nämnder inom arbetsmiljöområdet,

dels säkerställa att det inom kommunen bedrivs ett ändamålsenligt arbetsmiljöarbete samt att kommunfullmäktige kan ta sitt arbetsmiljöansvar i enlighet med gällande lagstiftning.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse 2021-11-19.

Propositionsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är ordförandeförslaget. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Kommunfullmäktige (för kännedom)
Samtliga nämnder och förvaltningar
Eva Wallin, HR-direktör
Kerstin Jungstedt, HR-chef
Ann-Christine Blomberg, HR-utvecklare
Botkyrka kommuns styrdokument

Botkyrka kommun

Beslut efter uppföljning av tillsyn i Skogsbacksskolan i Botkyrka kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen avslutar tillsynen av Skogsbacksskolan avseende kartläggning av nyanlända elevers kunskaper, studiehandledning på modersmål samt trygghet.

Om ärendet

Skolinspektionen fattade den 20 mars 2019 beslut att förelägga Botkyrka kommun att åtgärda brister på Skogsbacksskolan inom områdena kartläggning av nyanlända elevers kunskaper, studiehandledning på modersmålet och trygghet. Botkyrka kommun inkom med skriftlig redovisning av åtgärder den 11 september och skriftliga kompletteringar den 17 december 2019. Uppföljningen bygger på huvudmannens redovisade uppgifter samt observationer och intervjuer som Skolinspektionen genomfört i samband med ett uppföljande besök på skolan den 27 oktober 2021.

Motivering till beslut

Kartläggning av nyanlända elevers kunskaper

I beslut den 20 mars 2019 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande Skogsbacksskolans arbete med kartläggning av nyanländas elevers kunskaper. Av Skolinspektionens intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgick bland annat att nyanlända elevers kunskaper inte bedömdes utifrån Skolverkets kartläggningsmaterial steg 2 när eleverna började på Skogsbacksskolan.

Vid Skolinspektionens uppföljning av beslutet beskrivs i intervjuerna den 27 oktober 2021 med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn att Skogsbacksskolan har rutiner för bedömning av nyanlända elevers kunskaper utifrån Skolverkets kartläggningsmaterial. Enligt intervjuerna med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn ansvarar skolans speciallärare för kartläggningens genomförande samt att elevens lärare delges informationen om kunskapsbedömningen.

Enligt 3 kap. 12 c-e §§ skollagen [2010:800] ska en nyanländ elevs kunskaper bedömas skyndsamt och senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet, om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. När en elevs kunskaper bedöms ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 användas som underlag för bedömningen. (3 § Skolverkets föreskrifter om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper [SKOLFS 2016:10]).

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommun vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs framför allt utifrån att lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn redovisat vilka rutiner som gäller och hur arbetet med kartläggningen av nyanlända elever genomförs, där nyanlända elevers kunskaper bedöms enligt Skolverkets kartläggningsmaterial.

Studiehandledning på modersmålet

I beslut den 20 mars 2019 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande Skogsbacksskolans arbete med stöd i form av studiehandledning på modersmålet. Av tillsynen framgick att skolan inte erbjöd studiehandledning på modersmålet till alla elever som är i behov av detta.

Vid Skolinspektionens uppföljning av beslutet framgår i intervjuerna den 27 oktober 2021 med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn att det är biträdande rektorn som stämmer av behovet samt sköter beställningen av studiehandledning på modersmålet. Enligt de intervjuade erbjuds samtliga elever på Skogsbacksskolan som är i behov av det studiehandledning på modersmål.

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det, enligt 5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185].

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs framför allt utifrån att lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn i intervjuer har uppgett att de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet nu erbjuds detta.

Trygghet

I beslut den 20 mars 2019 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister gällande tryggheten på Skogsbacksskolan. I intervjuerna med eleverna, representanterna för elevhälsan, rektorn och lärare framkom bland annat att det förekom bråk, våld och verbala kränkningar mellan eleverna.

Vid Skolinspektionens uppföljning av beslutet framgår i intervjuerna den 27 oktober 2021 med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn att Skogsbacksskolan sedan Skolinspektionens senaste besök 2019 vidtagit flera åtgärder för att främja tryggheten. I intervjuerna med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn beskrivs satsningarna på trygghet i skolmiljön som förankrade hos personalgruppen och att det finns en samsyn i hur skolan arbetar med trygghetsfrågorna. Elever och lärare beskriver bland annat en stärkt satsning på organiserade rastaktiviteter, där elever som agerar trivselledare bidrar till tryggheten. Vidare framgår i intervjuerna med lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn

att skolan arbetar med uppföljning och kartläggning av tryggheten. Enligt intervjuade elever i årskurs 3 har tryggheten stärkts jämfört med tidigare läsår.

Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet, enligt 5 kap. 3 § skollagen.

Skolinspektionen bedömer att Botkyrka kommun har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa bristen. Denna bedömning görs framför allt utifrån den positiva förändring av tryggheten som beskrivs i intervjuerna med eleverna i årskurs 3, lärarna, representanterna för elevhälsan och rektorn, där den huvudsakliga beskrivningen är att skolmiljön präglas av trygghet.

Beslutet har fattats av Erik Almqvist

I den slutliga handläggningen har utredarna Sara Lidegran (föredragande) och Jakob Durmaz Lotz medverkat.

Bilaga

Bilaga 1 Fakta om Skogsbacksskolan

Fakta om Skogsbacksskolan

Skogsbacksskolan är en F-3 skola belägen i Botkyrka kommun. Enligt Skolverkets statistik hade skolan 113 elever under läsåret 2020/21. Huvudman för skolan är Botkyrka kommun.